

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము .

సంచిక ౧

విషయ వివరణము

ప్రార్థన—శుక్తికతకము

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము—'మ'

ధర్మపరిశీలన

జ్ఞానమును సాయుజ్యము

రగాభరి

శ్రీ కృష్ణ గ్రవము

శ్రీ తురీయానంద శిఖావళి

శ్రీ కృష్ణచైతన్యము

హిందూదేశము

సుఖాపితములు

గంధువార్తలు

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. ప్రతిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిగోలు మాచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రు. 3 మాత్రమే జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాగాదు లుగఁ జేరవచ్చును. శీర్షిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు హిగ్గి బాచంపాద్ధరి స్థానలోగాని, వివాప్రతి ఏకెంటును గాని అడుగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల విత్తనంతవఱకు ఇంక పున వ్రాయును మీ వ్రాసినదారు సంఖ్య నుచూచి రింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయందు ఎట్టిమాటకైనను 10-వ తేదీనకు నుండునట్టి కార్యాలయమునకుఁ జెలపవలయును. లేనిచో, ప్రతిక పూర్వము చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాస కర్తవ్యము

౧. శేషము నైతిక ధార్మిక వైఖానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమున కును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను పంపవచ్చును. గులభ నుందరమును గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో నూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములకు, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి ప్రతికలను “సంపాదకుడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ పంపబడవలయుననుచోఁదిగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

వెలువడినవి!

ఇప్పుడే వెలువడినవి!!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వెంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సారకు రెల్లరు జదివి తమ నిత్యజీవితమున అనుసరింపవలెను చిహ్నములనుగలములు.

318 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల రూ. 2-8-0

ఇట్లు వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము : } ౧౯౫౦ జూలై - విశ్వతి - అధికాపాదము { సంచిక ౧

ప్రార్థన
భక్తి శతకము
శ్రీరామచంద్రకవిభారతి

శ్లో॥ స్వయంభూతాభిజ్ఞం భవభయహరం భీతి రహితమ్,
స్ఫురద్భాగ్యః భోగోంజీమహాశవీర్యం మదనజిత్ ।
చతుర్మార్గం కుద్ధప్రకృతి చ తథాకర్తృకమిదమ్
ముదం లోకోక్కుష్టామతను తనుతాం వస్తు జగతామ్॥

5

ఏది సర్వభూతరహస్యములను తెలిసికొని సంసారభీతిని పోగొట్టి భయమనునది లేక
వైభవముతో ప్రకాశించుచుండునో, ఏది కామమును జయించి అప్రతిహత ప్రభావముతో
ఐహికసుఖముల పరిత్యజించెనో, ఏది చతుర్విధసూర్యములతో శుద్ధ ప్రకృతితో వెలయుచు
ఎవరిచేతను సృష్టింపబడకున్నదో, అదే లోకమునకు అఖండ, ఉత్కృష్టముదమునుగల్గించుగాక!

శ్లో॥ క్విచిన్నీల పీతం క్వచిదపి చ రక్త క్వచిదపి,
క్వచిచ్ఛంద్రచ్ఛాయం క్వచిదపి చ మాంజిష్ఠ్యుచిరమ్ ।
క్వచిత్ ప్రభావ్యం యదయతి చ వర్ణవ్యతికరా,
చ్ఛి కావత్కం తై వైర్వధుపరి తద్ వస్తు శరణమ్॥

6

ఏది కొన్ని ప్రదేశములందు నీలిరంగుగను, ఇతర ప్రదేశములందు పసుపువర్ణముగను,
అన్యప్రదేశములందు ఎఱ్ఱని చాయగను ప్రకాశించునో, ఏది యొకచోట చల్లని చంద్రకాం
తితో ప్రకాశించుచు మరియొకచోట మాంజిష్ఠ్యవర్ణముతో వెలయుచుండునో, ఏది అన్యతర
ప్రదేశములందు తేజోవంతముగా ఈవడ్డవర్ణముల మిళితమై అరు శిఖలతో ప్రజ్వరిల్లుచుండునో
అదియే నాకు శరణము.

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

శ్రీ రామ కృష్ణుడు - భక్తులు

[స్థలము . దక్షిణేశ్వర దేవాలయము - మధ్యాహ్నముయము]

17 జూన్, 1888.

శ్రీరామకృష్ణుడు ఆహారము ముగించి తన గదిలో చిన్నమంచముపై విశ్రమించియుండెను. అధరుడు, 'మ.' వచ్చి శ్రీరామకృష్ణునకు నమస్కరించిరి. ఆ సమయముననే ఒక తాంత్రికభక్తుడుకూడ వచ్చెను. రాఖాలు, హజ్రా, రామ్లాలు మొదలగువారు శ్రీరామకృష్ణుని సన్నిధానమున నుండిరి.

శ్రీరామకృష్ణుడు (భక్తులతో) :—సంసారమున నుండగనే ఈశ్వరదర్శనము ఏల లభింపదు? కాని, అది దుర్లభము. జనకాది మహాపురుషులు సయితము జ్ఞానము పొందిన పిమ్మటనే సంసారమున నకుగిడిరి. అయినను భయమే. నిష్కామకర్మలుకూడ భయపడవలసినదే. భైరవినిజూచి జనకుడు తల త్రిప్పుకొనెను, స్త్రీదర్శనమువలన సంకోచము చెందెను. అప్పుడు భైరవి, “ఓ జనకా! నీకింకను జ్ఞానము కలుగలేదని తోచుచున్నది. నీయందొకను స్త్రీ పురుష భేదభావమున్నది.”

“మనసిండిశగదిలో మెలగుచో ఎంత బుద్ధి మంత్రనికైనను ఎంత మెలకువగలవాడయినను కొంత మనీ శరీరము నంటుకొనును.”

ఎందరో సంసారుల జూచియున్నాను. వారు మడిబట్ట కట్టుకొని పూజలో కూర్చొనువరకు మంచి దైవీయభావము కలవారుగా నుండురు. కొంత ఆహారము పుచ్చుకొనువరకుకూడ ఆ భావము వారియందుండును. కాని తరువాత

తమ నిజమూర్తి ధరింతురు—రజస్తమములతో నిండియుండురు.

సత్యగుణమువలన భక్తి కలుగును. అయినప్పటికి భక్తిలో సాత్వికభక్తియు, రాజసికభక్తియు, తామసికభక్తియు కలవు. సాత్వికభక్తి అనగా విశుద్ధసత్యము. ఇది ఏర్పడినప్పుడు ఈశ్వరునిరప్ప మరి యే విషయముపైనను మనస్సు నిలువదు. దేహము రక్షించుటకొరకు మాత్రము, శరీరముపై మనస్సు నిలుచును.

“పరమహంసలు మూడుగుణములకును అతీతులు. వారిలో ఈ మూడు గుణములు ఉండినప్పటికి, లేనట్లే...సరిగా ఒక బాలకుని స్వభావము వారిలో కనపడును. ఏ గుణమునకును వారు వశ్యులుకారు. కావుననే చిన్నచిన్న పనిబాలురను తమయొద్ద నుంచుకొనెదరు. అందువలన ఆ బాలకస్వభావము నారోపించుకొనెదరు.”

“పరమహంస ఏమియు సంఘయము చేయజాలడు. కాని సంసారులు తమకుటుంబమునకై సంఘయము చేయవలయును.”

తాంత్రికభక్తుడు :—పరమహంసకు పాపపుణ్యములకు సంబంధించిన జ్ఞానముండునా?

శ్రీరామకృష్ణుడు:—ఇదియే కేశవసేనుడు కూడ అడిగెను. అప్పుడు నేను ‘దీనినిగూర్చి నీకు చెప్పిన నీ సమాజము నిన్ను విడిపోవు’ నన అతడు, ‘అట్లైన నరే నిలువుడు’ అనెను.

“పాపపుణ్యములననేమో నీకు తెలియునా?

పరమహంస కండ్లకు ఈశ్వరుడే కొందరకు నుమరిని కొందరకు దుర్మతిని ఇచ్చుచున్నట్లు కనపడును. కొన్నివృక్షములు మంచిపండ్లను కొన్ని చెడుపండ్లను ఇచ్చుట నీవు చూడలేదా? తీసికొనివెళ్ళి పండ్ల నిచ్చు మామిడిచెట్ల కల్పించిన ఈశ్వరుడే పులుపుపండ్ల నిచ్చు చెట్లను కూడ సృష్టించియున్నాడు.”

తాంత్రికభక్తుడు:—ఓం నామో! ఎత్తైన కొండపైనుండి జూచిన కండ్లకందువలకు గల గులాబీతోటల జూడవచ్చును.

శ్రీరామకృష్ణుడు—పరమహంస ఇదంతయు మాయయొక్క విశ్వరూపముగా చూచును. సత్తు, అసత్తు, పాపము, పుణ్యము, అన్నియు దానిలో చేరినవి దీనిని అంత త్వరగా అందజాలవు. ఆ సమయమున నీకు ఏ పరివారమును ఉండదు.

తాంత్రికభక్తుడు:—కర్మ ఫలము మాత్రమున్నదా?

శ్రీరామకృష్ణుడు—అదికూడ ఉన్నది. సత్కర్మములు చేసిన మంచి ఫలము. దుష్కర్మములకు తడనయ్యు క్తమగు ఫలము. మిరపకాయ నమలిన కారముండదా? ఇదంతయు ఈశ్వర లీల, వారి క్షీడ.

తాంత్రికభక్తుడు:—అట్లైన మా గతి యేమగును! కర్మఫలములున్నవే.

శ్రీరామకృష్ణుడు—కర్మఫలములుండిన నేమి? ఈశ్వరభక్తుల మాట వేరు.

(పాట భావము)

“ఓ మనసా కృషికర్మము నీకు తెలియదు. కాళికాదేవి నామముతో కంచెకట్టిన ఫలమున నష్టమేమియు నుండదు.

ఆ ముక్తకీడియైన కాళియే గట్టియున్న కంచె

యొద్దకు యముడుకూడ రాజాలము

నీ గురునిచ్చిన బీజానామముచేసి భక్తి వాసిని పాపిపుము నీ వొక్కతవే చేయజాల నిజో రామప్రసాదుని వెంటునిచూచుము”

(మరియొక పాట భావము)

“యముడువచ్చు మార్గమును చక్కగా మూసివైచితి

ఇక నా మనస్సునందలి సంబేహములన్నియు తీరిపోయినవి.

నవద్వారములు గల నా గృహమునకు నలు దిక్కుల శివుడు కావలి కాయుచున్నాడు.

నా గృహమున కొకటే స్థంభము. మూడు త్రాళ్ల పలన కట్టబడియున్నది.

సహస్రదశసవ్యమున శ్రీనాథుడు అభయ ప్రదాన మిచ్చుచు విరాజిల్లుచున్నాడు.”

వైరెడు పాటల పాడిన పిదప శ్రీరామ కృష్ణుడు ఇట్లు చెప్పకొడగెను.

“కాళీనగరమున వేళ్ళ మరణించినను శివ త్వము పొందును.

ఎప్పుడు భక్తితో నిండి, హరినామము, రామనామము, కాళీనామాచారణము—వీని వలన కంటనీరు చేరునో అప్పుడు సంధ్యవాచ్చుట మొదలగు కర్మములు ముగియును. అట్టివానిని కర్మఫలములు అంటజాలవు.”

(మరల ఇ.కొక పాట భావము)

“ఈశ్వరభావనముచుట్టి భావము కలుగును

భావమెట్టిదో యట్టిదే సిద్ధియు వీరినన్నిటికి మూలము భక్తివిశ్వాసములు.

కాళికాదేవి పాపసదృశరోవరమున చిత్తము మునిగియుండిన పూజా, హోమ, యాగ యజ్ఞ ములన్నియు అనావశ్యకములు.”

ఇంకను కొన్నిపాటల పాడి, తరువాత

శ్రీరామకృష్ణుడు ఇట్లు సెలవిచ్చెను : “ఈశ్వర భక్తిలో నిమగ్నుడైనవానికి అసల్ బుద్ధియైన పాపబుద్ధి యుండదు.”

తాంత్రిక భక్తుడు — తమకు సెలవిచ్చినట్లు ‘విద్యాహం’ భావము మాత్రము నిలుచును.

శ్రీరామకృష్ణుడు. — అవును. విద్యాహం కారబుద్ధి, లేక నేను భక్తుడను, ఈశ్వరదాను డను అను మంచి యహంకారబుద్ధియే నిలుచును. దుష్టఅహంకారబుద్ధి వీడిపోవును.

తాంత్రిక భక్తుడు. — నేడు తమకు ఎన్నియో సంజేహముల దూరీకరించితిరి.

శ్రీరామకృష్ణుడు. — ఆత్మసాక్షాత్కారము కలిగిన అన్నిసంజేహములు వీడిపోవును. భక్తి యొక్క తమోగుణమును విలువుము. “ఏమి! నేను రామనామజపము చేయుచుండగా, కాళికాదేవీదీవ్యనామ ముచ్చరించుచుండగా, నా కెట్లు బంధము ఏర్పడగలదు? ఆహ! నాకు కర్మఫలములు కూడనా?

శ్రీరామకృష్ణుడు మరల పాట నారంభించెను.

(భావము)

నేను దుర్గాదేవి నామోచ్చారణముతో మరణించిన ఓ తల్లీ! నీవెట్లు నా ముక్తికి అడ్డు పెట్టెదవు? కాంక్ష! నీ నెట్టి దురాత్ముడనైన నేమి?

బ్రహ్మహత్య చేసినను, బ్రూణహత్య చేసినను, సురాపానము చేసియుండినను, స్త్రీ హత్య గోహత్య చేసియున్నను, నాకేమియు ఫలములేదు.

నీ పవిత్రనామము పాతకముల సశింపజేసి బ్రహ్మపదమునకు తీసికొనిపోవును.

శ్రీరామకృష్ణుడు. — అన్నిటికంటె ముఖ్య

మైనది దృఢనమ్మకము. “నా గురువు శ్రీరామ చంద్రుడే ఈ సర్వము చెప్పియుండెను. ‘ఓహి రామ్ ఖుట్ ఖుట్ మేలేటా’” అని నమ్ము శిష్యుని రొట్టెముక్కను కుక్క తీసికొనిపోవు చుండగా అతడు, “ఓ రామ! నిలుపుము, నిలుపుము, రొట్టెలో నెయ్యి లేదు. నెయ్యి పూసి యిచ్చెదనని కేకలు వేయుచు దాని వెంట బడిపోవును. చూచితివా గురువాకృష్ణములం దెంత నమ్మకమో?

పనికిరానివారి కెప్పుడును నమ్మకముకలుగదు. ఎప్పుడుజూచినను సంజేహమే. కాని సర్వసంక యములు ఆత్మసాక్షాత్కారము కాకపోయిన నశింపజాలవు.”

“పరిశుద్ధభక్తియందు మరల ఎటువంటి ఆశయు డిండదు. ఆ భక్తివలన శీఘ్రముగా ఈశ్వరుని పొందగలము. అణిమాదిసిద్ధు లకామ్యవస్తువులు. శ్రీకృష్ణుడు అట్లునునితో “తమ్ముడా! అణిమాదిసిద్ధులలో ఒకటి యుండినను ఈశ్వర దర్శనము కలుగదు. కాని కొంచెము శక్తిమాత్రము హెచ్చుగ వచ్చును” అనిచెప్పెను.”

తాంత్రిక భక్తుడు. — అయ్యా! ఈ కాలమున తాంత్రిక క్రియలు ఏల ఫలింపవు?

శ్రీరామకృష్ణుడు. — ఈ కాలమున తాంత్రిక క్రియల సర్వాంగములు గరిగా చేయబడవు. సంపూర్ణ భక్తియు కలుగదు. అందుచేతనే తాంత్రిక క్రియల ఫలము గోచరించుటలేదు.

కడవట శ్రీరామకృష్ణుడు “భక్తియే సారము. సరియైన భక్తునకు భయమేదియు డిండదు. తల్లి జగజ్జనని అన్నియు నెరుగును. పిల్లి ఎలుకను ఒకవిధముగా పట్టికొనినను, తన కూనను మరొకవిధముగా పట్టుకొనును” అని చెప్పి నాటి వాక్యాలాపమును ముగించెను.

శ్రీ కారణమేమి

ధర్మ పరిశీలన

విశ్వమతసిద్ధికి మార్గము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఇందుకు కారణమేమి? మతధర్మమును గురించిన సత్యమంతయుగల గ్రంథమును భగవంతుడిచ్చియున్నను దానివలనఁ బ్రయోజనమేమియు కలుగదు. ఎందుచేతననగా, దాని నెవరును గ్రహించుకొనజాలరు. ఉదాహరణమునకు బైబిలును, క్రైస్తవులలోగల శాఖలవన్నిటిని తీసికొనుడు; వీనిలో ప్రతి శాఖయును మూలగ్రంథమండలి యొకానొక వాక్యమునకు వ్యాఖ్యానముచేసి, మూలగ్రంథము తనకు మాత్రమే అవగాహనయగునుగాన తాను చేసిన వ్యాఖ్యానముమాత్రమే సరియైనదని తదితరవ్యాఖ్యానములన్నియు తప్పులు తడకలని చెప్పుచుండును. ప్రతి మతము విషయమునను ఇట్లే జరుగుచున్నది. మహమ్మదీయులలోను, బౌద్ధులలోను శాఖలన్నియో గలవు. ఇక హిందువులలోనన్ననో, అవి శతసంఖ్యాకములు. ఆధ్యాత్మిక విషయములలో మానవజాతిసంతటిని ఒకేవిధమయిన అభిప్రాయము కలిగియుండునట్లు చేయుటకు జరుగు ప్రయత్నములన్నియు విఫలములయ్యెనని, ఇటు తరువాతగూడ విఫలములగునని రూఠు కనుబడుచుటకే యీ విషయములను మీగమనిక లోనికి తెచ్చుచున్నాను. నేడుకూడ ఒక మాత్రన సిద్ధాంతమును బయలుదేరిదీయు ప్రతి మను

ష్యుడును తన అనుచరులను విడిచి యిరువది మైళ్ల దూరమైనను వెళ్లినయెడల, వారిరువది శాఖలను నిర్మించుడు. సర్వకాలమందిట్లే జరుగుచున్నట్లు మీరు గ్రహింపవచ్చును. అందరు నొకేవిధమయిన యభిప్రాయములను కలిగియుండునట్లు మీరు చేయజాలరు. ఇది వాస్తవ విషయము. ఇందుకు భగవంతునకు నావండనము లర్పించును. ఏమతశాఖకైనను నేను విరోధినికాను. మతశాఖలుండుట నా కిష్టము. అవి ఇతోధికముగా వృద్ధిపొందగోరెదను. ఏల? కారణమును తెలుపుచున్నాను: మీరును, నేనును, మఱి యిక్కడ గలవారందరును ఒకే విధముగా ఆలోచించినారంభించినచో, ఆలోచించుటకు మనకేమియు విషయములేయొండవు. చలనము కలుగవలెననిన, రెండుమూడు శక్తులకు సంఘర్షణ జరుగవలెనని మీరెరుగుదురు. ఆలోచనలసంఘర్షణలవలననే, ఆలోచనల వివిధత్వమువలననే, ఆలోచనకలుగుచున్నది. ఇక మనమందరము నొకేవిధముగ యోదించునెడల, మన మొక చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలలోని ఐగుప్తీయమూక విగ్రహములవలె నొకరిమొగ మొకరు తెల్లపోయి చూచికొనుచుండుము:— ఇంతకంటె విశేషఫలితమేమియు కలుగదు. జీవశక్తికలిగి,

వడివడిగ ప్రవహించు సెలయేటి నీటియందు మాత్రమే పలురకముల సుడిగుండము లుత్పన్నమగును. జీవరహితమైన నిలువనీటిలో, సుడిగుండములే యుండవు. మతములు నశించినతరువాత, శాఖలేచియుగాని యుండనే యుండవు. అనాడు శృణానశాంతి, సామరస్యములు సంపూర్ణముగ ప్రబలగలవు. కాని, మానవజాతి తన బుద్ధిబలము నుపయోగించి, యోదించుచు డు సంతకాలము, మతశాఖలుండును. భిన్నత్వము జీవలక్షణము కనుక, ఉండియే తీరవలయును. మానవులలో తలకొకటి చొప్పున మతశాఖలువెరిగి, మతధర్మము విషయమున ప్రతివ్యక్తియు తన సొంత పద్ధతిని, ప్రత్యేకయోచనావిధానమును అనుసరించుచుండవలయునని పరమేశ్వరుని ప్రార్థింతును.

ఈస్థితి యిదివరకే యుండియున్నది కూడ. మనలో ప్రతివ్యక్తియు తన స్వీయపద్ధతి ననుసరించియే యోచనచేయుచుండుట నిజము. కాని, ఈ సహజవైఖరి కల్లెప్పడును, కడకు నేటికినికూడ అంతరాయము కల్పింపబడుచునే యున్నది. ప్రత్యక్షముగా పశుబల ప్రయోగము సంభవించకపోయినను, ఇతర సాధనలుపయోగింపబడుచున్నవి. మ్యూజూర్కు సగరమందలి ఉత్తమ మతబోధకులలో నొకడేమి చెప్పుచున్నాడో వినుడు. ఫిలిప్పైను ద్వీపవాసులకు క్రైస్తవమతబోధ చేయుట కొకేపూర్ణము కలదట! యుద్ధములో వారిని జయించుట ఆమార్గమట! ఇదివరకే వారు క్రైస్తవులలోని కాథలిక్ శాఖకు చెందియున్నారు. కాని, అమతబోధకుడు వారిని ప్రెస్బిటీరియను శాఖ నవలంబింపజేయ గోచరున్నాడు. ఇందుకొత్తై, అతడు తనశాశికంత

టికిని దారుణ రక్తపాతపాపము నంటకట్టుటకు సంసిద్ధుడైయున్నాడు. ఎంతఘోరకలి! ఇతడు సర్వశాస్త్రపారంగతుడైన పండితుడు, తనదేశమందలి యత్యుత్తమమతబోధకులలో నొకడు. ఇట్టి మనుష్యుడు లవలేకమైనను సిగ్గులేక బహిరంగసభలలోనిలిచి, అర్థకూన్యచుగు నిట్టి అవివేక ప్రసంగము చేయకలుగుచున్నాడనిన, శ్రోతల అభినందనములను బడయుచున్నాడనిన, ప్రపంచ మెక్కిసిసియగుదున్ననో యోచింపుడు! ఇదియూ నాగరకత! ఇది క్రొత్తపేల్లతో, నూతనపరిస్థితులలో మరల విజృంభించుచున్న వ్యాఘ్రముల, సరభక్షకుల, అనాగరకజాతుల పూర్వకాలమునాటి రక్తపిపాసకాక, వేతేమి? ప్రస్తుత ప్రపంచస్థితియే యిట్లున్నచో, ప్రతి మతశాఖయు నితర మతశాఖలను తనకు సాధ్యమైన యావధుపాయములను వినియోగించి, చీల్చి చెండాడుటకు ప్రయత్నించుచుండిన పూర్వయుగములలో ప్రపంచమెట్టి భయంకర సంఘటనలకు లోనయ్యెనో యోచింపుడు. ఇది చరిత్రాత్యక్తమైన విషయము. మన అంతరంగమందున్న పెద్దవ్రలిని నిద్రించుచున్నదేకాని, మరణింపలేదు. అవకాశములు కలిగినప్పుడది మీడకుటికి, వెనుకటివలెనే వాడియగు తన గోల్లను, కోరలను ఉపయోగించును. కత్తులకంటెను, తదితరాయుధములకంటెను ఘోర తరములైన ఆయుధములున్నవి. నిరసన భావము, సాంఘిక ద్వేషము, సాంఘికబహిష్కరణమును, ఈ ఆయుధములు. కేవలము మనవలె యోదించుని మనుష్యులపైని ఈ మహాదారుణాయుధములు ప్రయోగింపబడుచున్నవి. మనవలెనే యితరులెందుకు యోచింపవలయును! కారణమేదియు నాకు గోచరిండుటలేదు. నేను పాతుబద్ధుడగు మానవు

శ్రీరామకృష్ణ త్రుభ

ఆటవసంపుటము

౧౯౪౯ జూలై విరోధి - ఆషాఢము మొదలు ౧౯౫౦ జూన్ వికృతి-జ్యేష్ఠము వఱకు

సంపాదకులు :

శ్రీ ఋతజానందస్వామి

శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావు

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి

సంవత్సర చందా రూ. 8]

: :

[విడి ప్రతి అణాలు

విషయానుక్రమణిక

అమృతత్వము		౧౨
అవతరింపుము దేవ!	విద్యాన్ శ్రీ సూరబత్తుల సుబ్రహ్మ ణ్యము, ఎం.ఏ., ఎల్.టి.	౨౬౯
ఆ జగన్మాత!	శ్రీ కేశవతీర్థస్వామి	౩౨౨
ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి	శ్రీ తాడూరి లక్ష్మీనరసింహారావు, బి.ఎన్.సి.	౧౩౨
ఆనందము	..	౩౨౭
ఆహారప్రభావము	శ్రీ కే. వై. ఎన్. సోమయాజులు, బి.ఏ.	౧౫
ఉపవాసము - దాని అవశ్యకత	..	౨౧౬
గీతామీమాంస	శ్రీ దేవరకొండ నారాయణశాస్త్రి	౧౦౪, ౨౯౯
గురువందనము	...	౨౯
గ్రంథసమీక్ష	... ౪౩, ౧౪౦, ౧౬౭, ౧౯౬, ౨౨౪, ౨౭౮, ౩౩౪	
గ్రంథస్వీకారము	...	౨౭౬
జపవీక్ష	శ్రీ దేవరకొండ నారాయణశాస్త్రి	౧౫౯
తీర్థయాత్రలు - చిదంబరము	శ్రీ తాడూరి లక్ష్మీనరసింహారావు, బి.ఎన్.సి.	౭౦
తీర్థయాత్రలు - శ్రీరంగము	..	౧౫౩
దీనచూనవసేవ	...	౩౧౯
దేవీస్తోత్రము	శ్రీ శంకరాచార్యస్వామిలవాడు	౪౫, ౧౧౩
ధన్యచూక్తము	శ్రీ నండ్లూరి బంగారయ్య, బి.ఏ., బి.ఎల్.	౧౦౦
ధర్మపరిశీలన	... ౪, ౩౭, ౬౩, ౯౧, ౧౨౦, ౧౪౭, ౧౭౬, ౨౦౨, ౨౩౩, ౨౬౦, ౨౮౮, ౩౧౫	
నాటకదీపము	కీ. కే. శ్రీ శిష్టు కృష్ణమూర్తి కవి	౨౪౬
నిర్గుణబ్రహ్మధ్యానము	...	౧
నిర్వికల్పసమాధి	విద్యాన్ శ్రీ సూరబత్తుల సుబ్రహ్మ ణ్యము, ఎం.ఏ., ఎల్.టి.	౧౭౯
ప్రపంచ ప్రభుత్వము	...	౧౨౪
ప్రబోధము	శ్రీ కే. వై. ఎన్. సోమయాజులు, బి. ఏ.	౩౦౬
ప్రస్తుత ప్రపంచస్థితి	...	౨౬౨
పార్శన	... ౫౭. ౮౧. ౩౧౫	

భగవద్గీత - తత్పాఠ
భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణపరమహంస
చరిత్ర
భారతస్వాతంత్ర్య దినోత్సవము
(సింహాచలకోకనము)
మంగళం

మూర్తిమహేశ్వరగీతిస్తోత్రము
'మోక్షము - తత్పాఠములు'

లాలి

విగ్రహారాధన
వినయపత్రిక
వివేకానందచంద్రజ్యోతి
విశ్వమాతృమూర్తి
పైరాగ్య గీతాలు
శక్తిస్థాపన
శివరాత్రి
శివరాత్రి గీతము
శ్రీ కృష్ణ స్తవము

శ్రీ గోదాదేవి
శ్రీ తురీయానందలేఖావళి

శ్రీమద్భగవద్గీత
శ్రీమూతా
శ్రీ రమణమహర్షి
శ్రీ రామకృష్ణ కీర్తన
శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస స్తవము
శ్రీ రామకృష్ణవచనామృతము

శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామి

శ్రీ కె. సచ్చిదానందమూర్తి, ఎం. ఏ. ౫౨
కీ. శే. శ్రీ తూము సీతారామయ్య ౨౬, ౫౪, ౮౦,
౧౦౯, ౧౩౬, ౧౬౪, ౧౯౨, ౨౨౧
... ౪౬

విద్వాన్ శ్రీ సూరాబత్తుల సుబ్రహ్మ
ణ్యము, ఎం.ఏ., ఎల్.టి. ౩౨౭
శ్రీ శరత్ చంద్రదేవ శర్మ ౧౬౯
విద్యాభాస్కర శ్రీ ఇప్పిలి వేంకటరామ శర్మ ౨౪౨,
౨౭౩, ౩౦౪, ౩౩౦

విద్వాన్ శ్రీ సూరాబత్తుల సుబ్రహ్మ
ణ్యము, ఎం.ఏ., ఎల్.టి. ౨౫౨
ప్రొఫెసరు. కె. సచ్చిదానందమూర్తి, ఎం.ఏ. ౯౮
శ్రీ శ్రాంతికర్ ౪౮, ౬౮
... ౧౮౦
... ౨౦౫

శ్రీ బులుసు వేంకటేశ్వరులు, బి.ఏ. ౧౨౭, ౨౬౬
... ౬౬, ౯౩

విద్యాభాస్కర శ్రీ ఇప్పిలి వేంకటరామశర్మ ౧౮౩
... ౨౨౫

శ్రీ చెఱుకుమల్లి వేంకటయ్య చౌదరి ౯౭, ౧౨౮,
౧౫౮, ౧౮౯, ౩౦౩

శ్రీ తాడూరి లక్ష్మీనరసింహారావు, బి.ఎస్.సి. ౧౯౦
... ౧౪, ౪౦, ౭౩, ౯౫, ౧౨౬,
౧౫౨, ౧౮౬, ౨౦౯, ౨౩౫, ౨౬౪, ౨౯౨

శ్రీ మల్లంపల్లి నాగభూషణం అయ్యవాడు ౧౩౫
డాక్టరు శ్రీ దువ్వూరి రామకృష్ణారావు, బి.ఏ. ౫౦, ౭౫
శ్రీ తాడూరి లక్ష్మీనరసింహారావు, బి.ఎస్.సి. ౩౦౦
... ౧౯౭

శ్రీ దరిమడుగు మల్లయ్య ౩౦
'మ.' ౨, ౩౧, ౫౮, ౮౭, ౧౧౫, ౧౭౩,
౧౭౦, ౧౯౮, ౨౨౬, ౨౫౪, ౨౮౨, ౩౧౦
...

శ్రీ రామకృష్ణనితో నాకదినము

శ్రీ రామచంద్రాష్టకస్తోత్రము

శ్రీ వివేకానంద సంభాషణలు

శ్రీ శారదాష్టకము

శ్రీ సూర్యమానసపూజాస్తుతి

శ్రీ సూర్యస్తవః

‘సత్యమేవ జయతే’

సోదరి నివేదిత

సంఘవార్తలు

సాంఘిక వికాసమత్యము

స్వతంత్రభారతములో సంస్కృత

స్థానము

హరిద్వారము - కుంభమేళ

శ్రీ నగేంద్రనాథగుప్త (రచన కనువాదము)

శ్రీ రెండుచింతల లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

శరణ్,

శ్రీ లభదానందస్వామి

శ్రీ భాస్కరభట్ల కామశాస్త్రి

”

శ్రీ నందూరి బంగారయ్య, బి.ఏ.,బి.ఎల్.

...

.. ౧౧౨, ౨౫౦, ౨౭౯,

...

శ్రీ జటావల్లభుల పురుషోత్తము, ఎం.ఏ.

...

డనే యగుచో, ఇతరులు నావలె యోచించుచుండనందుకు సంతోషింతును. నేను శ్మశానవాటికవంటి దేశములో నివసింపగోరను. మానవప్రపంచములో నేనొక మానవుడనుగ నుండగోరెదను. ఆలోచనాపరులగు మానవులకు భేదాభిప్రాయములుండును. అభిప్రాయభేదమే యోచకు ప్రథమ లక్షణము. నేనాలోచనాపరుడగు మానవుడనుగో, భేదాభిప్రాయములుగల ఆలోచనా కుశలురగు మానవులమధ్యనే తప్పక జీవింపగోరుదును.

ఈ సందర్భమున నొక ప్రశ్న బయలుదేరుచున్నది. ఈ భేదాభిప్రాయములన్నియుకూడ యధార్థములేయగునో ఒక విషయము నిజమయినచో, తద్వ్యతిరేకము అబద్ధమగును. పరస్పర విరుద్ధములయిన యభిప్రాయము లొకే పట్టున యధార్థములెట్లు కాగలవు? ఈ ప్రశ్నకే నేను సమాధానమియి దలచుచున్నాను. కాని మున్ముందు మిమ్మొకవిషయ మిడిగెదను. ప్రపంచమందలి మతిములన్నియు వాస్తవముగా పరస్పరవిరుద్ధములా? మహోన్నతభావములకు తావలములయిన బాహ్యరూపములను గురించి నేను చెప్పుటలేదు. వేర్వేరు మతిధర్మములలో వినియోగింపబడు వివిధ భవనములు, భావలు, కర్మకాండలు, గ్రంథములు మొదలయినవని నా యుద్దేశము కాదు. ప్రతి మతిముయొక్క అంతరంగిక జీవకోశము నుద్దేశించి చెప్పుచున్నాను. ప్రతిమతిమునకు ఆధార భూతమయిన జీవకోశముకలదు. అది మరియొక మతి జీవకోశముకంటె భిన్నముగ నుండవచ్చును. కాని, అవి పరస్పర విరుద్ధములా? మతిములు పరస్పరవిరుద్ధములా, పరస్పర పోషకములా?—ఇదియే ప్రశ్న. నా లేఖనమునుండియు, యావజ్జీవితమును నేని

ప్రశ్ననుగురించి బహుశ్రద్ధగా యోచించుచుంటిని. ఈసందర్భమున నాకడపటి యభిప్రాయము మిక్కిలింత సాహాయ్యకరముగ నుండవచ్చునను నుద్దేశముతో, దానిని మీకు తెలుపుచున్నాను. మతిములు పరస్పర విరుద్ధములుకావని, పరస్పర పోషకములని నా నమ్మకము. ఒకవిధముగ ప్రతి మతిమును విశ్వజనీన పరమ సత్యమందొక భాగమును గ్రహించి ఆ భాగస్థూలరూపముగ బరిణమింప నావిష్కరించుటకు తనయావచ్చుక్తిని వినియోగించును. కాబట్టి, అది ఉన్నదానిని బెంపుచేయునేకాని, త్రోసిరాజని దానిస్థానము నాక్రిమింపదు. ఇదియే సారాంశము. మతివిధానము లొకటి వెంటడి మరియొకటి బయలుదేరి, ఒక్కొక్క మహాభావస్వరూపముగ నొప్పుచుండును. ఇది వరకున్న ఆదర్శములకు నూతనాదర్శములు చేర్చబడవలయును. ఇదియే మానవజాతి పురోగమనము. మానవపురోభివృద్ధి యెల్లప్పుడును సత్యమునుండి సత్యమునకేకాని, స్వల్ప తర సత్యమునుండి ఘనతర సత్యమునకేకాని, దోషమునుండి సత్యమునకుమాత్రము కాదు. అభివృద్ధి విషయమున, బిడ్డడు తండ్రిని మించవచ్చును. అంతమాత్రమున, తండ్రినిలేని వారిలో జమవేయతగునో తండ్రిస్థితికి మఱి కొంత యభ్యున్నతికలిసి వచ్చిన పరిణామమే బిడ్డడు. శిశుప్రాయమందుకంటె మీతిప్పు డెక్కువ జ్ఞానమున్నంతమాత్రమున, మీరాదశను లాఘవముగ పాటించురా? మీపూర్వస్థితిని స్మరించి, దానిని మీరెన్నడైన అవివేక శూన్యావస్థయని చెప్పుదురా? ఇంత యెందుకు? శైశవమున మీకుగల జ్ఞాన మితోధికముగ వృద్ధికొందిన పరిణామమేకదా మీ ప్రస్తుత స్థితి. (గోశేషము)

జటాయువు సాయ జ్యము

శ్రీ కేశవతీర్థస్వామి

ఉ॥ అంత జటాయు వా రఘువశరాంఘ్రియుగంబున ముక్కువెట్టి, ని
శ్చింతను, రామరామయని శ చింతనసేయుచు వీడి దేహ, మ
త్యంత మనోజ్ఞ భూషణ మశహద్భుత సీతపటాభిరాముడై
కాంతి జతాఝుడై యెదుట శ గానగవచ్చె చతుర్భుజుండు నై.

మ॥ హరి సారూప్యము బొంది పక్షిపతి, దిశవ్యానంద బాహ్మంబువుల
వరదల్ గట్టగ చేయిమోడ్చి, విలసత్ శభక్తి ప్రపూర్ణాంగుడై,
కరుణావార్ధిని, రామచంద్రుని, జగత్కల్యాణ సంధాయకున్
హరి నీరీతిగ బ్రస్తుతించెను మహాశయ్యజ్ఞాన వాక్యంబులన్.

మ. శో॥ దేవ! రామ! అనూపరూప! అశతీత! నిర్గుణ! సద్గుణ!
రావణాసుర బాహుభంగ శశరాసనాంబక! ప్రేరకా!
పావనాంబుడ వర్ణ! సుందర శ పద్మనేత్ర! కృపార్ణవా!
కావనే ధరణీ ప్రదీపక! శ ఖండితోగ్రభవా! నతుల్.

మ. శో॥ వందనంబిడె అప్రమేయ! శిశవా! అనాది! అఖండ! శో
విండ! ద్వందవిదూర! జ్ఞాన పరివిత్రహాప! ధరాధరా!
వందనంబిడె రామ మంత్రజశప స్థిరాఖిల రంజనా!
వందనంబుల కామ వత్సల! శ భంజితారి మదాసురా!

మ॥ పరమబ్రహ్మపు వాసుదేవుడవు, సర్వంబుండు నిన్వేదముల్
నిరత స్తోత్రముసేయు, నిన్ను గుడు మాతనిస్తోమముల్ భక్తియనీ
పరమ జ్ఞాన విరాగ మార్గముల, సంభావించు భక్త్యర్థయా.

జటాయువు సాయుజ్యము

శరణీ! విశ్వ సమస్తమోహన మహాశాండర్య! అస్మత్త్వదాం
బురుహసీన మధువ్రతా! బుధహితా! శ భూమీసుతా సంయుతా!

మ. ౯॥ హేయగమ్య! సుగమ్య! నిర్మల! శ హేసమాసమ! శీతలా!
పాయకన్నిను యోగులింద్రియశవర్గమెల్ల నణంచి, ని
ర్మాయులైకని సంతసించుడు శ రామ! శ్రీరమణీ నివా
సా! యనారత దాసవశ్య! యశశః ప్రభంజిత సంస్మరీ!
నాయెడండ వసింపవే రఘునాథ! సర్వజగద్ధనా!

౧౦॥ ఆరఘరామకార్య విగతతాయువు, భక్తజటాయువిట్లు గం
భీరవచో విలాసమున శ వేయి విధంబుల సన్నుతించి, దు
ర్వార తపోవిభూతిగల శ వాచ, గమింపగజాలనట్టి సం
సార విదూరమైన హరి శ సత్పథ మేగ మహాద్భుతంబుగన్.

౧౧॥ నడుమున గుడ్డకట్టి, రఘునాథుడు భక్తి వినమ్రభావుడై
కొడుకటు బాష్పమూర్తికపు శ గుత్తులురాలగ కన్గొలంకులన్
పుడకలు పేర్చి 'దానిపయి శ పూజ్య జటాయువు దేహముంచి, య
గ్గిడి దహనాదులన్ సలిపె, శ కేవల మాఖగరాజ పక్షియే!

౧౨॥ ఆహా! ఎంతదయాబ్ధి సూర్యకులు డశవ్యాజానురాగుండు, సం
దేహించుకలేదు, యోగులు మహాశిష్యులైచేరలే
రాహా! నూంసము మెక్కు నీచఖగమా! శ అవిష్టు సాయుజ్యమా!
మోహదుల్ విడి రాఘవేశ్వరుని సరస్మాదంబుతో గొల్చుడి!

౧౩॥ అయయో ఎంతటి మందభాగ్యులు! హరిన్ శ అవ్యాజకాదుణ్య, శ్రీ
దయితున్ గొల్వక లోకవాంఛలను పెరదైవాగ్నిలో మ్రగ్గుచున్
భయదోద్దండ పునః పునర్జననముల్ శ వ్యాధుల్ జరామృత్య సం
చయముల్ గల్గు భవాబ్ధి గూలెదరు దుశ్సాంతుల్ గిరింద్రాత్మజా!

రణభేరి

కొరి చూడేశము కొండలలోనిండి, రెండు కోట్ల ముప్పదిలక్షల ప్రజలతో నిండిన పెద్ద ద్వీపకల్పము. దీనికి తూర్పున సముద్రమును దక్షిణాయును, ఉత్తరమున మంచూరియా యను, పడమటను, దక్షిణమునను సముద్రమును గలవు. దక్షిణమున మిక్కిలి చేరువగానే జపాను కలదు. 1895 వ సంవత్సరమందు జరిగిన చీనా - జపాను యుద్ధము తరువాత కొరియా స్వతంత్రదేశమయ్యెను. కాని, 1910 లో దీనిని దక్షిణ యెక్కడ మింగి జేయునో యను భయముతో జపాను తన సామ్రాజ్యమందు గలుపుకొనెను. 2 వ ప్రపంచయుద్ధమందు మిత్రమండలి పక్షమున నుండిన దక్షిణాయు, యుద్ధములో జపాను నోడించి, కొరియాను పరాధీనతనుండి విడుదల చేసెను. అయినను, దీని పరిపాలన విషయమున దక్షిణాయ, అమెరికాలకు భేదాభిప్రాయములు కలిగినందున, దీనిని ఉత్తర కొరియా యని, దక్షిణ కొరియా యని రెండు భాగములుగా విభజించి, ఉత్తరభాగము దక్షిణాయ పెత్తనముక్రిందను, దక్షిణభాగము అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల పెత్తనముక్రిందను నుండునట్లు తీర్మానించికొని, ఆ యుద్ధయదేశ ప్రభుత్వములవారును రాజీచేసికొనిరి. 38 వ సమరేఖ (పారలెల్ లైను) అని చెప్పబడు కేవల మూడుకల్పితమైన యొక గీత ఉత్తర, దక్షిణ కొరియాలకు మధ్య సరిహద్దు. ఇనుము మొదలగు ఖనిజములు సమృద్ధిగానున్నను, వానిని వినియోగపరచుకొనకాలకపోవుటచే, వరి, బార్లీ మున్నగు ఆహారపదార్థములను పండించి,

విదేశముల కెగుమతిచేయుచు వచ్చు ప్రజలు ముఖ్యముగ వ్యవసాయపరిశ్రమలననే జమించుచుండిరి. ఇట్లు శాంతముగ కాలము గడచి పోవుచుండ, కడచిన జూనునెల 25 వ తేదీని ఉత్తర కొరియా దక్షిణ కొరియాపై దాడి వెడలెనను విడుగువంటి దాడులు వానిను అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించినది.

ఈ వార్తయందలి యాధార్థ్యము సందేహములకు గురియైనది. 1947 లో అంతర్జాతీయ సమితి కొరియాదేశవ్యవహారములను కనిపెట్టి చూచుచుండుటకు, అస్త్రేలియా, కనడా, చీనా, ఎల్సాల్వడార్, ఫ్రాన్సు, ఇండియా, సిరియా, యుక్రేన్, ఫిలిప్పైను ప్రతినిధులుగల అంతర్జాతీయ కొరియా కమిషనును ఏర్పాటుచేసెను. ఈ కమిషనువారు కొరియానుండి అంతర్జాతీయ సమితికి పంపిన తంతివార్తనుబట్టి ఉత్తర కొరియాదే యుద్ధమును ప్రారంభించెనని నిర్ణయించుటకు వీలులేకుండెను. ఉత్తర కొరియా ప్రభుత్వము 38 వ సరిహద్దు గీత నానుకొని యున్న తన గ్రామములను దక్షిణ కొరియా ప్రభుత్వము ముట్టడించినదని ప్రకటించినది. ఎట్లయిననీమి, అంతర్జాతీయ కొరియా కమిషను యుద్ధమునుండి విరమింప నిరూపించినది. ఉత్తర కొరియా యీ హెచ్చరికను మన్నింపనందున, అంతర్జాతీయ సమితి యుద్ధవిరామమువలన తగిన చర్యను దీసికొనవలయునని కొరియా కమిషను విన్నవించెను. ఈ విన్నపమును మరస్కరించికొని సమితి సెక్రటరీ-జనరల్ టర్గెన్ లై యుద్ధవిరమణ

సలితమును జేకూర్చుటకు సమితి సభ్యుల సాయధ నాహాయ్యమును గోరెను. ఈ కోర్కెను పాటించి అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము తన ద్వివిధబలములను దక్షిణ కొరియా సాయమునకు బంపుచు, ఉత్తర కొరియాచే యుద్ధమును చూన్చింప దుషియాను వేడకొనెను. కాని, నిజముగ యుద్ధమును ఉత్తర కొరియా ప్రారంభి పలేదని, అంతర్జాతీయసమితిని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము తన కాణాచిగ నుపయోగించు కొని, ఉత్తర కొరియాపై దాడివెడలుచున్నదని డోషాలోపణ జేసెను, ఇంతేకాదు, అమెరికా తనపెత్తనముక్రింద నుండిన దక్షిణ కొరియను లకు పటుతరమైన సైనికశిక్షణ మీయలేదని యాక్షేపించెను, మెకార్థర్ సేనానిని దక్షిణ కొరియా సైన్యాధిపతిగ నియమించుట అక్రమమని, కానసనిరుద్ధమని ప్రకటించెను; స్వజాతీ యైక్యతకొఱకు అమెరికాలోని ఉత్తరపు రాష్ట్రము లెట్లు దక్షిణరాష్ట్రములతో పోరాడెనో, నేడట్లే ఉత్తర కొరియా దక్షిణ కొరియాతో యుద్ధముచేయుచున్నదని సమర్థించెను, చీనాప్రజలలో నిట్టి అంతరంగికయుద్ధము జరుగుచుండినప్పుడు అమెరికా యిట్టి చర్య నేల తీసి కొనలేదని ప్రశ్నించెను. ఈ విషయములనన్నిటినిబట్టి, కొరియా ప్రజల జాతీయైక్యతగాని, యోగక్షేమముగాని అమెరికాకు ప్రధానము కాదని, స్వప్రతిష్ఠకొఱకై ప్రపంచాధిపత్యము కొఱకై ఆ ప్రభుత్వము పెనుగులాడుచున్నదని పాఠకులకు విశేషము కాగలదు. అందుచేతనే, కొరియాప్రజల యీ అంతఃకలహ మేనిమిషమున మహాభయంకర ప్రపంచయుద్ధముగ బరిణమించునో యని శాంతిప్రియులెల్లరు కలవర పడుచుండుట, మన ఇండియా ప్రధానా

మాత్యుడు మొన్న మొన్న అమెరికను, సోవియటు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వములకు యుద్ధవిరమణమును గోరుచు సందేశమును బంపుట కీ కలవరమే కారణము. సోవియటు ప్రభుత్వ నియంత స్టాలిన్ సేనాని, నెహ్రూ చేసిన ప్రతిపాదనలను వెంటనే అంగీకరించినను, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వాధ్యక్షుడు ట్రూమను మహాశయుడు, ప్రత్యుత్తర సుముహూర్తమున కింకను మీనమేషములను లెక్కించుచున్నాడు. అంతర్జాతీయసమితి సమావేశమం దీ విషయపువరాలోచనకు మున్ముందు సమితిలోనుండి ప్రాత చీనా ప్రతినిధిని తొలగించి, నేటి చీనా ప్రజాప్రభుత్వమునకు ప్రాతినిధ్యమిచ్చుట బహుముఖ్యమని నెహ్రూ మహాశయుడు తన సందేశమున దెలిపియుండెను. సమితి చర్యలలో దుషియా పాల్గొనవలయుననిన, నింతకంటె గత్యంతర మింకొకటి యేదియును లేదు. కాని, క్రిందపడినను మా మంటియెద్దే, ప్రాత చీనా నేషనలిస్టు ప్రభుత్వమే, గెలిచినదను మూర్ఖభోరణిని వ్రెసిడెంటు ట్రూమనికను విడిచి పెట్టలేదు. తాబట్టిన కుందేటికి మూడేకాళ్లను చున్నా డీ ప్రజాస్వామ్యాభిమాని! ప్రపంచ శాంతి, మానవజాతి యోగక్షేమములు నిట్టి స్వప్రతిష్ఠారాధకుని చిత్తవిలాసముపై నాధారపడియుండుట ప్రపంచదార్శాగ్ర్యము కాక మరేమని చెప్పవలయును? విశ్వద్రాక్షాశాంతి, క్షేమముల రక్షణమే, ఈ ప్రభుత్వము లహరహమనుసరింపదగిన మహాన్నతరాజధర్మమును బుద్ధిని, “లోకద్రోహి నరేంద్రవంశదహను” డగు జగన్నాథుడు సమస్తదేశపరిపాలకులకును త్వరితముగ నొసంగుగావ్రతమని ప్రార్థించుచున్నాము. పాపము నశించి, ధర్మమే జయమొందునుగాక! ఓం శాంతి, శాంతి, శాంతి.

శ్రీ కృష్ణస్తవము

శ్రీ చెరుకుమల్లి వేంకటయ్య చౌదరి

(మేనలసంచిక తరువాయి)

మ॥ అతిమోడంబున తండ్రి యానతిని ఘోర రారణ్య మధ్యంబులఁ
సతితోఁ గూడి చరించి, శిల్పమునకుఁ శ సాయుజ్యమబ్బించి, దు
ర్మతులం గూల్చి, యశంబుఁ గాంచి, కడిమిఁ శ రాణించితే దేవ! యు
న్నతభావా! రఘురామమూర్తివయి, కృ శ స్థా! భక్తసంరక్షణా!

30

మ॥ కలుషోన్మత్తుడునా ప్రలంబు నుడసం శ గ్రామంబునం ద్రుంచి, నా
గలిచే డంతిపురిఁ బెగల్పితివ, రం శ గత్తుంగకాళింది, కై
వలీనీ గర్వమడంచినాడవ కృపా శ వారాన్నిధీ! నామనం
బలరాఁగ, బలరామనామమున, కృ శ స్థా! భక్తసంరక్షణా!

31

మ॥ కపట శ్రీఘనూపివై త్రిదశర శ డాదీక్షచే మున్ను, నా
త్రిపుర శ్రీలకు నాన్తికంబిడి, మహా శ రిష్టంబు గల్పించు, ప్రా
ణపదిబృంధముగూల్చు, నీ చరిత మెన్న శ న్నేరికకళ్యంబు, శ్రీ
శ! పరేశా! రిపువంశనాశ! యదుకృ శ స్థా! భక్తసంరక్షణా!

32

మ॥ ఓగిదుష్టాత్ములు, సాధుజీవనుల, స శ ద్యోగేంద్ర సంఘమ్ములఁ
బగలుఁ రేయి భరింపరాని, విపదాం శ భస్మాతులుజేసి, యా
సగుణోద్ధర్మము రూపుమాప, తవరో శ మోగ్నింబడం గూల్చవే!
నగధారీ! కలియాపధారివయి! కృ శ స్థా! భక్తసంరక్షణా!

33

మ॥ భవదీయామల పాదయుగ్మ జనితాం శ భః పాకరాజీవ, సం
భవవీచీ నివహంబు సోకెడు మహా శ ద్భాగ్యంబు చేకూర, మా
నవు జెవ్వం డతిలోకుండై వినుతిఁ గాం శ చక్రలేడు, జోహాడ రీ
యవై గైకోర! సమ స్తపాపహర, కృ శ స్థా! భక్తసంరక్షణా!

34

మ॥ బహుజన్మంబులనుండి దుష్కలుష జం శ బాలంబునం బృంగి, యి
క్కుహనాచిక్వమె శాశ్వతంబనుచు, వా శ కోబూన నీ దుష్టుడం
చహితాత్ముండవుగాక, నీదుకొనకం శ టక జూచి బ్రోవంగజే!
యహితల్ప! బహురూపకల్ప! హరి, కృ శ స్థా! భక్తసంరక్షణా!

35

(సళీమను)

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీ హరిశరణమ్

ఆల్మోరా,
24-7-'15

[పియ... ..

వాణోరికలేవియు సాగనేరవు “దేవ ఇచ్ఛా ప్రవర్తతే.” మీరు నన్ను బ్రాహ్మిందినందులకై నే నెంతయో కృతజ్ఞుడను. ‘అందులకై నావందనశతములను స్వీకరింప గోరెడను. నీకుగల ఈ శ్వర దర్శనే చ్ఛ యెంతయు బాగడదగినది. “ఇహచేదవేదీ దత్తసత్య మస్తి, నచేదిహ వేదీన్యహతీ వివక్షిః” — మానవు డీలోకముననే బ్రహ్మస్వరూపము నందగలడు. అట్లును సత్యలాభమును బడయును. ఇది కైలియజాలనిచో మహానర్థము కలుగును.” కేనోపనిషత్తు 2-5. ఈ శరీరము తోడనే భ వల్లాభము నందగలిగినచో శుభము. అట్లుకానిచో మహానర్థము కలుగు ననుటకు సందేహములేదు. (ఆయనను) గోరువాడే ఆయనను బడయగలడు. భగవంతుడాతని స్వీకరించును. ‘యమేవైషవృణోతే తేన లభ్య—ఎవడు భగవంతుని వరించునో యాతడే ఆయనను పొందగలడు!’—కరోపనిషత్తు 1-2-28. వెదకిసూచినచో సహజముగా ఆయనను కనుగొనగలము. అతడు మహాదయాళువు. కాని ఆయనను గోరువారెవరు? ఇదియే ప్రశ్న! అతని చిత్తము కలిగినచో స్తంభము వండు సుగుఠము మనకు గోచరి పగలుగునట్లు ప్రక్షిప్తచేసియున్నాడు. కాని వెదకువారెవరు?

ఇదియే మహామాయ! పలువిషయములపై మనస్సు ప్రబలియుండుటవలన ఆయనను వెదకుటకు మనకు తీరుబడికలుగదు. శ్రీరామకృష్ణగురుదేవుడు బియ్యపుకొట్టులోని ఎలుకలను ఏమార్చువిధము నిందుల కుదాహరణముగా జెప్పవారు. ఎదుట బియ్యపుబస్తాలున్నను ఎలుకలు తమ్ము వంచిచుట్టకై వణిణలు ముందట నుంచియున్న చేటలోని పేలాలను తిని పొట్ట నింపుకొనును. కాని బియ్యముజోలిపోవు ఇట్లు జీవుడు దారాపుత్రాదులవలని సుఖములందే ప్రమత్తుడై యుండును. భగవంతుడు తనలోనున్నను అతని ననుసంధానింపడు. ఇదియే మహామాయ.

(బెంగాలీసాటయొక్క భావము)

[ఇదియే మహామాయావిలాసము. మనలందఱును అది ఏమఱించుచున్నది. బ్రహ్మయు, విష్ణువు సయితము అచేతన జీవభావావర్థయందు భగవంతుని తెలియగలరా?

బెస్తవాడు వలచేయుచు, మివము లందు ప్రవేశించును రాకపోకలనువగు మార్గ మావలయందున్నను ఆ మత్స్యము తప్పించున జాలదు.

వట్టువురుగు తాను అల్లిన గూటియందు గూర్చొని వలయుచో బయలువెడలవచ్చును. కాని మహామాయకులోనైన యీవురుగు తాను అల్లిన గూటియందే మరణించును.]

ఇదియే మహామాయావిలాసము. కాని జిజ్ఞాసువాణ్ణు నొకత్తైవున వివచింపుచున్నది.

—‘మామేవయే ప్రపద్యంతే మాయామేతాంతరంతితే * తమేవతరణంగచ్ఛ సర్వభావేన భారత, తత్ప్రసాదాత్పరాం శాంతిం స్థానం ప్రాప్సుసి శాశ్వతమ్. †

శాని శ్రద్ధ అవశ్యకము. భగవత్కృప వలన శ్రద్ధ మనలో నుడయించిన నిక భయము లేదు.

శ్లో శ్రద్ధావాక్ లభ తేజానం
తత్సరగి సంయతే ద్దిరుగి,
జ్ఞానం లభ్యా వరాం శాంతి
మచిరే కాధిగచ్ఛతి. ‡

లోకులేమన్న సీకేమి భగవద్దర్శనము స్వానుభూతి, మనలో మన మనుభవింపగలము. భగవంతుడు స్వసంపేద్యుడు. కావున పరుల పలుకులవలన నిండెట్టిమాడ్కును గలుగజాలదు. మనలో మనము పూర్ణానందము ననుభవింపగలము.

‘నశోచతి నశాంతి’ భగవత్కృపవలనదీనిని మనము బడయగలిగినచో నిం దాశ్చర్యచూ వంతయు నుండదు. వేయిసంవత్సరములనుండియు చీకటిలోనిండియున్నగదియందు సయితము ఒక నిప్పువుల్ల నంటించినచో ఆగదియంతయు ప్రకాశముతో నిండును. “నక్కలన్నియు నొకేవిధముగా నటచును” అని శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు వచించెడివారు. అనగా జ్ఞానులంద

ఱును అనుభూతియం దొకేరకము. వారి యుపదేశమునందు భేదముకలుగదు. అండఱును ఆ జగన్నాథ్య సంతానములే, వివిధమతములును, వివిధమార్గము లయినను వానియన్నింటికి గమ్య మొక్కటియే.

శ్లో రుదీనాం వైచిత్ర్యాణా
ద్విజాకుటిల నానాసఫర్ముషాం,
సృణామేకో గమ్యత్వనుః
వయసా మృవయివ.

శివమమ్మస్తోత్రము.

వివిధమార్గముల ప్రవహించియు జలము సముద్రమునే చేరువట్లు నరులును వక్రావక్ర గతుల నెట్లు నడిచినను నిన్నేపోందుదురు.

చండమామ అండఱును మామయే. దీని యందు తప్పేమున్నది? మీరేల చిత్తదార్పణ్యమును పొందెదరు. దేవీ సంతానమును సమీక్షించి అనంతశక్తి సంపన్నులు. “ఎవనితల్లి బ్రహ్మ మయియైయున్నదియో అతనికి భయమేలే” రామప్రసాదిట్లు పాడియున్నాడు.

(పాటభావము)

దేవీసంతానమునకు బలము నందేమి కొదువ? ఆమెకృపవలన వారు అనంతశక్తిని బడసి యుందురు. నిజముగా ఆమెయే శక్తి. ఆమె పాదములే గంగా గయా కాశీ.

* ఎవరు ఇతరసాధనలపై నిర్భరపడక నన్నీ ఆశ్రయించుచున్నారో వారే దుష్టరకుగు ఈమాయ నతి క్రమించుచున్నారు. అనగా సంసారబంధమునుండి ముక్తియగుచున్నారు.

† భారతా! సంసారాద్వి నాశనముకొఱకు నీవు సర్వతోభావమున ఈశ్వరుగే శరణుజొందుము, అయన కృపవలన నీవు పరిమళాంతిని హిక్షుమును పొందగలవు.

‡ శ్రద్ధాగదగు గురుసేవారతుడును తత్సంద్రియుడునగు మామమవు రిత్తవజ్ఞానమును బడయగలడు బ్రాహ్మ లాభపర్యంతము చిత్తవద్ధికొఱకు కర్మయోగము అవశ్య మునకైయును. జ్ఞానలాభానంతరము మఱి కర్తవ్యము లేదు. అతడు జ్ఞానమునుబడసి అతి శ్రద్ధాముగగే పరిమళాంతిని (హిక్షుమును) పొందును.

శ్లో. త్వంవైష్ణవీ శక్తి, అనంతవీర్యా!
విశ్వస్య బజం పరమాసిమామూ,
సమ్మోహితం దేవి సమస్తమే త
త్వంవై ప్రపన్నా భువి ముక్తిహేతుని,*
నస్తతీ 11-5

కార్యమేమియు నుండబోదు. మీరు 'నేను, నాది' యను భావమెట్లు విడివడునని యడుగు చున్నాడు. అది పోవుట కెంతవేపు. తల్లిదయ కలిగిన ముహూర్తమాత్రముననే భగద్భావము సాధింపగలరు. ఇది సత్యము.

ఈ బ్రహ్మమయియే మనజని. మనకింక భయమొందులతో మనము చిత్తదార్పణము నందుటలేల! మీరు మనశ్శక్తి సంపన్నులు. దేవ్యనుగ్రహమువలన మీరు సాధింపజాలని

ఇట్లు,
శుభాశీర్వచనములతో
శ్రీ తురీయావంద

* నీవే అనంత వీర్యకాలిని, వైష్ణవీశక్తిని. సంసారమునకు కారణమయ్యావవు. పరమమాయాద్వరూపిణివి. ఓదేవి నీవు జగత్తంతయు సమ్మోహితముగావించియున్నావు. నీవు ప్రపన్నులైనచో లోకమున ముక్తిలభించును.

వీధినాటకములను జూచితిరికదా! అందు కృష్ణలీలా నాటకమున తాళ మృదంగాదులతో పాటకాండ్రు ఎలుగెత్తి, "రావయ్య, యో కృష్ణ! ఇమ్ము దర్శనము!" అని పాడుచుండునంతకాలము కృష్ణవేషధారి వారి ఘోషను కొంచెమైనను ఆలకింపడు. చుట్టకాల్పుకొనుచు తెరచాటున వేషములు నేయుచోట గూర్చుండి దగ్గజవారితో ప్రగల్భములు గొట్టు చుండును. వారి రోజ యణగి నారదమహర్షి, మార్దవము, మనోహరము నగు కంఠస్వరముతో, "శరణం తవచరణం భవహరణం మమ గోవింద!" అని గాన మారంభింపగనే శ్రీకృష్ణు డిక విలంబముచేయక వెంటనే రంగమున ప్రత్యక్షమగును. సాధకుడు, "ప్రభూ! అనుగ్రహింపుము, నాకు దర్శనమిమ్ము" అని యూరక అఱచుచుండునంతవఱకు జగత్ప్రభువు దర్శనమియ్యడు. భగవంతుడు సాక్షాత్కరించునపుడు భక్తుని హృదయము ప్రేమసాగరమున లీనమై యుండును. అపు డెంతయు ప్రళాంతచిత్తుడై యుండును. మునుపటిగోరి అంతయు పూర్తిగా అంతరించును. ప్రేమ పూరిత హృదయమై, మనసార భక్తుడు ప్రార్థించినంతనే భగవాను డిక ప్రత్యక్షమగుటకు ఒకనిముషమైనను జాగుచేయజాలడు.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీ కృష్ణ చైతన్య లు

ధర్మమార్గములందు ప్రసిద్ధిగాంచినది భక్తి మార్గము. ఈ భక్తిమార్గము భారతదేశమందంతటను చక్కగా వ్యాపించియున్నది. పూర్ణావతారుడని ప్రసిద్ధిగాంచిన శ్రీకృష్ణపరమాత్ముని భక్తులను లక్షలకొలదిగా ఆసేతుహిమూచలము మనము కనుగొనవచ్చును. ఇట్టి శ్రీకృష్ణ భక్తిని వంగదేశమున చక్కగా వ్యాపింపజేసిన వారు శ్రీకృష్ణచైతన్య మహాశయులు. అంత మాత్రమే కాక పుణ్యక్షేత్రములందు ప్రాధాన్యత వహింపగలిగిన బృందావనము ప్రస్తుత స్థితికి వచ్చుటకు నయితము వారే కారకులు.

ప్రపంచమునందు ధర్మము క్షీణించి అధర్మము పెచ్చు పెరిగి లోకము అల్లకల్లోలము కానున్నసమయమున భగవంతుడు అవతరించి ధర్మసంస్థాపనము కావించి, సాధుసంరక్షణమును దుష్టనిగ్రహమును గావించునని భగవద్గీతయందు వివరింపబడియున్నది కదా! ఈ విషయమును—ఈ పలుకును—తెలియుటకై

శ్రీకృష్ణచైతన్యలవారి అవతారకాలమున వంగదేశ మెట్లుండెనని పరిశీలనము. ఆ కాలమున వంగదేశము మహమ్మదీయపాలనమునకు లోనై యుండెను. సాధారణ ప్రజానీకము ధర్మమార్గమునుండి తమదృష్టిని దొలగించి, అందు సమ్మోకమును గోల్పోయి, ధైర్యహీనలాభములకును విషయతృష్ణా పూరితమునకును దగు మార్గమును, వృత్తములను అవలంబించుచుండిరి. గవ్వంజీశాస్త్రి వేదవేదాంగములు, కవితలు కావించిరి. కాని ఆ మహాత్ముడు

జదివి జ్ఞానలాభము సందగరిగిన గ్రాహ్యులు లకు సైతము ధర్మము, దేవుడు మున్నగు విషయములయం దెంతయు నమ్మకములేక యుండెను. ఆ కాలమున ప్రజలందు శాస్త్రేయమతిమే ప్రబలియుండెను. సాధారణముగా మంగళనండి (ఐహికసంపదల నొగగగల పౌరాణిక దేవత) గుణగానము గావించి యామె కృపకు పాత్రులు కావుటయే నాటి ప్రజల ధర్మమునందు ముగ్ధ్యాగముగా భాసిల్లుచుండెడిది. ఇక ఈశ్వర సాక్షాత్కారమే పరమావధిగా తలంచిన సాధువుల శీవితము నయిత మెంతయో శుష్కమైయుండెనన్నచో నాటి సామాన్య ప్రజాశీవనము ఎల్లుండెడిదో పాగితులరయుదురుగాక! ఇట్టి సమయమున ప్రపంచమంతటను భక్తతరంగిణి ప్రవహింపజేసిన మహాప్రభువు ఈశ్వరాంశీయులైః శ్రీకృష్ణచైతన్యలవారు క్రీ. శ. 1485 వ సంవత్సరమున అవతరించిరి.

నాడు ఫాల్గుణ పూర్ణిమ, మఱియు చంద్రగ్రహణము, నవద్వీపములందు కొన్ని సంవత్సరములనుండియు తన సతీమణియగు శచీదేవితో వాసముచేయుచున్న శ్రీ జగన్నాథ మిత్రుడు విరివిగా దానధర్మములు గావించుచుండెను. ఆ పవిత్రదినముననే శ్రీ శచీదేవి తన ద్వితీయభూమాకుని ప్రసవించెను. ఆ శిశువు నకు శాస్త్రోక్తముగ విశ్వంభరుడని నాచు

‘నికయి’ అనియే సాధారణముగా పిలువబడుచుండెను. ఇందులకు గల కారణము నిడమిత్థముగా మనము నిరూపింపజాలము కాని, ఆ మహామహుడు నింబవృక్షము నీడను జన్మించుటవలన వారి కిట్టి నామము కలిగెనని కొందఱు విశ్వసించుదురు. అంతియేకాక బంగారుమేని చాయ కలిగియుండుటవలన గౌరంగుడనియు నా మహామహుడు ప్రసిద్ధిగాంచెను. నిమాయి మిక్కిలి సుఖపురుషుడు. దేహ కాంతికి దగిన లావణ్యము, అంగస్థావరము కలిగి కన్నవారికి కన్నులపండువుగా నుండెను. బాల్యమున ఆయన కావించిన కొంటెపనులు అనేకములు. ఇదిగూరూగుల ఇల్లాండ్రు శచీదేవికి తనపుత్రుని కొంటెపనులను దెలిపి ఆజ్ఞాపించుచుండువాడు. ఒక్కొక్కసమయమున మడికట్టుకొని చేసినవంట శుద్ధికాకపూర్వము తనచేతితో దీసికొని భుజించెడివాడు. స్నానము చేసి వచ్చుచున్నవారి కెదురుగా జని పుక్కిటి నీరు వారి ముఖమున నుమియుచుండెను. నిద్రించుచున్న చంటిపిల్లలను గిల్లి వడ్డించుచుండెను. ఇట్టి పనుల సహింపజాలక దైనందినము ఎండలో మగువలు శచీదేవికి విన్నవింప నామెయు కొందఱు సామవాక్యములతోడను మఱికొందఱు బ్రతిమాలికొనియు నచ్చెప్పి వారివారిని తమతమ యిండ్లకు బంపుచుండెడిది. ఒకనాడు శచీదేవి తన చిన్నకుమారుని కాసింపదలంచి చేత బెత్తమునుబట్టి పుత్రుని వెన్నంటెను. స్నానము కావించి మడికట్టుకొన్న తల్లి అశుద్ధ పదార్థముల కేరదని యెఱిగిన గౌరంగుడు ఒక పెంటప్రాగుపై నిలువంబడెను. ‘ఇది యేమి? మైలయందు—అశుద్ధమునందు—నిలువబడితివి? రమ్మ! దిగి త్వరగా రమ్మ’ అని శచీదేవి పుత్రుని విలిచెను. ఆ మహామహుడు

‘ఇది యేటి అశుద్ధము! ఇంతకంటెను మైలమన శరీరముననే యున్నది’ అని బదులు పలికెను.

కాలము గడచిన కొలదియు నిమాయి కొంటెపనులుగూడ హద్దుమీఱినవి. తన తండ్రిని జేరు పండితుల సహితి మాత్రము వివిధములుగ కష్టపెట్ట నారంభించెను. బాలుని సాధువర్తనని గావించుటకు చదువు చెప్పించుటయే తగిన కార్యమని తలచి ఆతనిని ఒక బడిలో జేర్పించిరి. అపూర్వ మేధాశక్తిని గలిగిన నిమాయి అందఱకంటె త్వరత్వరగా పాఠముల నేర్చుకొనుచుండెను. ఆ కాలమున ‘నదీయా’ (నవద్వీపమున)యందు వడ్డరసములలో నొకటి యైన న్యాయశాస్త్రమున కత్యంత ప్రాబల్యముండెను. పండితులెల్లరు నీ శాస్త్రముచే నాకర్షింపబడి దీనినే శ్రద్ధతో పఠించువాడు. తార్కికప్రవృత్తిగల నిమాయి అనతికాలముననే న్యాయశాస్త్రమున విశేషప్రతిభను బడసెను. ఇట్లుండ నిమాయికి పండ్రెండవయేడు ప్రవేశించెను. ఆయన తండ్రియు మరణించెను. తండ్రి మరణమువలన నిమాయిని కష్టపరంపరలు వెన్నంటెను. ‘కాని చదువును విడువక న్యాయశాస్త్రము, వ్యాకరణము—వీనియందు విశేషపాండిత్యము నార్జించెను.

ఇట్లుండ తల్లి యాతని శ్యేష్టభ్రాతయుగు విశ్వరూపునకు వైవాహికసంబంధమును కుదిర్చెను. కాని ప్రపంచవిషయ విముఖుడగుట వలన ఆతడు గృహమును త్యజించి వెడలెను. చదువుముగిసినంతనే శచీదేవి నిమాయికి లక్ష్మీదేవియును కన్యను వధువుగా గుదిర్చి వివాహముకావించెను. నాటినుండియు తన జీవనము నశ్చ నిమాయి చిన్న సగృహస్థులపాకకాల నొక

దానినిస్థాపించి పిల్లలకుబడిచెప్పుచుండెను. పాండిత్యము అపారమయి ప్రకాశించుటవలన ఆ బడికి విద్యార్థులనేకులు వచ్చుచుండువాడు. మహాపండితులని ప్రసిద్ధిగాంచిన వారెవరైనను తర్కమున ఈయనతో వాదమునకు బూనుకొన్నచో అందఱును ఓడిపోయెడివారే. కావున నిమాయకి వంగదేశమంతట పేరుప్రతిష్ఠలు కలిగెను. కొన్నాళ్లకు పిమ్మట వంగదేశమంతట యాత్రకావీరపవలయునని నిమాయ బయలుదేరెను. చేరిన సభలందెల్ల నిమాయ ప్రధానస్థానము వహించుచు తనతో వాదమునకు బూనిన వారినెల్ల నోడించుచుండెను. ఇట్లు అయిదారు మాసములకాలము లోకయాత్ర కావించి గృహమునుజేరెను. ఈలోపుననే లక్ష్మీదేవి మరణించెను. తల్లి ఈవిషయమును కుమారునకు నివేదించి, పునర్వివాహమునకు తనకుమారుడు సమ్మతించునో లేదోయని యాయనముఖము నిరీక్షించుచుండెను తల్లిని సంతసించజేయుటకై నిమాయ పునర్వివాహమునకు సమ్మతించెను. విష్ణు ప్రియయను కన్యారత్నమును వివాహమయ్యెను.

ఒకనాడు నిమాయ నదిని దాటుటకై పడవ నెక్కెను. ఆపడవయందే మఱియొక పండితుడునుండెను. వారిరువురును కలిసి సద్విషయాలాపమును గావించుచుండిరి. కొంతసేపటికి నిమాయ చేతియందలి పుస్తకమును జూచి పండితుడు, 'ఇదియేమి?' అని యడిగెను. 'న్యాయశాస్త్రమునకు టీక' యని విమాయ వదించెను. ఆ పండితు డాపలుకులకు లెల్లబోయి విచార గ్రస్తునివలె కన్పట్టెను. 'సీవిచారమునకు కారణమేమి' నిమాయ ప్రశ్నించెను. 'అయ్యా! నే నిడువది సంవత్సరములు కష్టించి న్యాయ శాస్త్రమునకు టీక వ్రాసితిని. నేడు మీరును

టీక వ్రాసితిరి. మీకు గల పలుకుబడియు ప్రసిద్ధియు నా గ్రంథమును పూలబడద్రోయును, కాని మీ గ్రంథమునకువలె నా గ్రంథమునకు ప్రచారము కలుగజాలదుగదా! ఇదియే విచారించుచున్నాను' అని పండితుడు బదులు పలికెను. అంతట నిమాయ అత్యంత త్యాగ మూర్తియై తన గ్రంథమును నీటబడనై చెను. నిమాయకి పండితుడనను స్వోక్త యున్నను మీది యుదాహరణము ఆయనది ఎంతటి దయార్థిహృదయమో తెలియజేయుచున్నది.

ఇట్లు కొన్నాళ్లు గడచిన పిదప నిమాయ తండ్రికి శ్రాద్ధము గావించుటకై, గయాక్షేత్రమును జేరి యచ్చట తమ పితృదేవతలను శ్రాద్ధముతో తృప్తికొందించెను. భాగవతోక్తముడైన శ్రీ ఈశ్వరపూరీవారిని కలిసికొని నిమాయ వారిచే మంత్రపీఠము బూనెను. దినములకొలదియు ఖేత్రమున బడియున్న విత్తనము వర్షము కురియుగనే యంతరించునట్లు చిన్ననాటినుండియు నిమాయ కరీరమున దాగియున్న ఇక్తిబీజము ఈ మంత్రోపదేశవర్షముతో నంతురింప నారంభించెను. నిమాయ అంతఃకరణమున శ్రీకృష్ణప్రేమ నివిడికృతమై యుండెను. ఎల్లపుడు తర్కాభిలాషిఁడైయుండు నిమాయ నేడు సంపూర్ణ మానస్వభావుడై మెలగుచుండెను. ఎల్లప్పుడు ఆనందముతో నుండిన ఆ మహాత్ముడే ఇప్పుడు శ్రీకృష్ణవిరహమును సహంపజాలక అడుగడుగున కన్నీడు నించుచున్నాడు. సాటిలేని పాండిత్యముచే స్వాభిమానియై చరించిన నిమాయ నేడు ఒక కోమలహృదయముగల ఇక్త నిమాయగా పరిణమించెను. భగవత్ప్రేమతో పరిపూర్ణమైన హృదయము కలవాడై బీజసాదలనెల్ల భగవత్సమీపముగా భావించుచు వారిసేవ

చేయనారంభించెను. ఇట్టి విపరీతవృత్తమును తిరస్కరించి తమ బంధువులు తన్ను ఆమార్గమునుండి మరల్చి బ్రయత్నింపగా నిచూయి యిట్లు వచించెను. 'ఈశ్వరదృష్టితో మానవ సేవ చేయుటయే సర్వశ్రేయస్కరము. మహావృక్షమువలె నుండుము. తనకాఖిల ఖండింప నున్న శత్రువునకు సఘితము వృక్షములు ఛాయ నొసగును. అవియితరులనుండి దేనికొక కును ఎదురుచూడవు. తాముఎండిపోవుచున్నను ఇతరులవలన చెంబుడునీళ్లు సఘితము ఆశింపవు. వర్షమో, తుపానో, మండువేసవియో— అన్నింటిని సమానముగా సహించుకొనియుండి యెల్లరకు సుగంధకుసుమములను కమ్యనిఫలములను ఒసగును.' దినములు గడచిన కొలదియు నిమాయి కృష్ణభక్తికి మేరలేక యుండెను; 'నా ప్రിയకృష్ణుడే' యన్న నాడముతో వనములందు చరింప (వెడక) నారంభించెను. ఒకనాడు శుక్లాంబరుడను భక్తునియింట హరి నామసంకీర్తనమును గావించుచు హఠాత్తుగా ఒక స్తంభమును కొగలించుకొని మూర్ఛిలైన, తరువాత ప్రజ్ఞ కలిగిన వెంటనే 'ఇప్పుడు నాకు గోచరించిన దయాశక్రియుడు శ్రీహరి యింతలో నెచటికి పోయెను?' అని యడుగుచు మఱల మేను మఱచెను. ఇట్లు రెండుమూడుసార్లు దర్శనము లభించి వారికి సంపూర్ణముగా మహాభావము కలిగెను. దీనితోబాటు వారి జీవితమంతయు కృష్ణప్రేమమయమైపోయెను. ఇట్లు రోజులకొలది ప్రపంచమునంతయు మఱచి మహాభావనిమగ్నులగుచుండిరి. పిదప వారు సంపూర్ణ బాహ్యజ్ఞానమును బడసినను తమ జీవితోద్దేశము శ్రీకృష్ణభక్తిని ప్రచారము కావించుటయే యని తెలిసికొనెను. నాడు నిమాయి ఒక చిన్న సంకీర్తనాబృందమును

తయారుచేసి అందందు భజనచేయుచుండిరి. కాలక్రమమున నిమాయి భజనచేయుగ్రలముననే పట్టణములోనియు పల్లెలలోనియు ప్రజలు గుమిగూడుచుండిరి. ఈ కాలమున నిమాయి గృహకృత్యముల నావంతయు నిర్వహింపజాలకుండెను. ప్రప్రథమమున నిమాయి శ్రీనివాసునియింట భజనకార్యమును నిర్వహించుచుండెను. ఆ కాలమున నిత్యానంద అవధూతస్వామివాడు నిమాయియందు భ్రాతృభావమును గలిగియుండిరి. వీరిరువురును జంటగా హరి నామసంకీర్తనమున బాల్గొనుచుండిరి. నిమాయి నిత్యానందుల గని అపరిమితానందము నందెను. మిక్కిలి ఉచ్చతరులైన ఈ భక్తాగ్రేసరుల భక్తియే యెంతటి దుష్టులను సైతము పరిపూర్ణముగ పరివర్తనము చేయుచుండెను.

ఆ సమయమున నవద్వీపమున జగన్నాథమాధవులను దుష్టులిరువురుగలరు. వారు అమితముగా మరాసానముచేసి యితరుల నెల్లకష్టపెట్టువారు. వీరి బారిబడి తప్పించుకొని బయటబడిన వారు నవద్వీపమున లేరు. హరి నామసంకీర్తన మన్నవారికి పరమద్వేషము. అట్టివారి నీదుష్టులమితముగా బాధించెడివారు. కావున నెట్టి భక్తులును ధైర్యముగ వీరియెదుట బడకుండిరి. ఒకనాడు నితాయి (నిత్యానందావధూతస్వాములవాడు) హరి నామసంకీర్తనము చేయుచుండగా జగన్నాథ మాధవులు మరాసానము కావించి మత్తిల్లి కల్లుకడవ చేరిబట్టి ఎదురయిరి. వీరిని జూడగ నే నితాయి చుట్టునున్న వారు 'మీరిక సంకీర్తనమును ముగించుడు. ఆ దుష్టులు మిమ్ము బాధింతురు' అని పలికిరి. కాని ఆ దుష్టుల కిలమును పరివర్తనము చేయదలంచి పరిపూర్ణదయాస్వయావుడగు నితాయి 'భయపడకుడు', నే డెట్టి మరాసానమున వీరు

మత్తిల్లిలో దానిని మాన్పి వారు హరినానూ మృతపానమున మత్తులగునట్లు చేయుదు'నని పరివారమునకు జెప్పి హరినామసంకీర్తనమును నాగించెను. జగన్నాథ మాధవులు తగుపరివారముతో వచ్చి నితాయి పరివారమును గొట్టిరి. మాధవుడు నితాయిని కుండవెంతులతో తలపై బాడిచెను. కాని నితాయి అవంతయు చలింపక పరిపూర్ణ దయాస్వరూపుడై తమ్ముడా జగన్నాథా! కొట్టితివి. అందులకేమి? నాకై యొకమారు శ్రీకృష్ణుని నామము నుచ్చరింపుము అని పలుకుచు బుజ్జగించి, మాధవుని కాగలింపజేయెను. కాని మత్తిల్లిన మాధవుడు నితాయిని మఱల కొట్టుటకై చేయి పైకెత్తెను. ఇంతలో మనస్సు చలించిన జగన్నాథుడు మాధవుని చేయి పట్టుకొనెను. ఈ విషయము తెలిసి నిమాయి అచ్చటి కేతెంచెను. నితాయి తలనుండి కాదుచున్న రక్తమునుజూచి, నిమాయి, 'యీ దుష్టుల శిక్షింతుమా' యని కవయబోవ ఆతని బట్టుకొని నితాయి మండహాసముతో 'అన్నా! ఏమిటి? భగవంతుడే సర్వమునకును కర్తయని తెలిసియు కోపమునక లోబడి నీవు వీరిని శిక్షింపడలంచుట అర్థరహితప్రలాపము' అని పలికెను. ఈ పలుకులతో నిమాయి కోపము నుపసంహరించుకొని జగన్నాథ మాధవుల కాగిలించుకొనెను. అంతటితో వారి మత్తు వడలెను. ఈ మహాపురుషుల స్వర్ణవలన వారి శీలము పరివర్తనమయ్యెను. వారి దుష్టవర్తనము దూరీకృతమయ్యెను. వీరిదివుర ఆభక్త భవ్యము పాదములపై బడి ఆపరాధ మనూపణమును గోరిరి. నాటినుండియు వారిదివుర పరమవైష్ణవులుగా మారిపోయిరి.

ఇట్లు నిమాయి సామాన్య ప్రజానీకమును

జేరి హరిభక్తిప్రబోధమును గావించుట పండితులకెల్ల సరిపడకపోయెను. కావున వాడు ఆయనను పరిపరివిధముల తిరగ్కొని పండులు పెట్టిరి. కాని నిమాయి ఏమియు పోషలేదు, అంతకంటె ఆశ్చర్యపించునట్లు, శ్రీకృష్ణభక్తి నెల్లరియందును కలిగింపవలయునని కొరుచుండెను. ఈ కార్యమునకు సన్నాతసాశ్రమమే తగినదనియును అప్పుడొకానొక ఎల్లజోడను కలసిమెలసి యుండుటకు తగిన సౌకర్యము కలుగుననియును దలంచి సన్నాత సమమును బుచ్చుకొనుటకై నిశ్చయించెను. కాని తల్లిని మెప్పించి గృహత్యాగమును గావించుగాయన్న సమస్య వైకొనెను. గాను దప్ప సంరక్షకులులేని తల్లి తన సన్నాతపాత్రము స్వీకరణమునకు సమ్మతించదని గుర్తించెను. కాని ఆమెకు తెలుపకుండ పోయినచో సాత్త్వికత్యాగ పాతకము తన్నంటునని యెంచి నిశూన్య తన కోరికను తల్లికి విన్నవించెను. ఆమెయు నీ తలంపు మానుమని యెన్నియోచిధముల ప్రార్థించెను. కాని నిమాయి సమ్మతించలేదు. కావున వేరుమార్గములేక కచీదేవి ఆగని ప్రార్థనము సంగీకరించెను.

ఇట్లు తల్లివలన సెలవుపొందిన నిమాయి విష్ణుద్రియను సమ్మతించజేయవలసియుండెను. అందులకై నిమాయి పడకటింటికిపోయి, ఆమె రాకకై కాచుకొనియుండెను. సంతాపత్రుల సంభాషణమును విన్న విష్ణుద్రియకు డెలియని దేమియులేదు. ఆమె ఇంటిపనులన్నియు ముగించుకొని సాయంతాలమున అశ్రుపూరితనేత్రములతో మెల్లగా కయనగృహమునకు వచ్చెను. ఆమె పరితాపకరమయిన స్థితినిజూచి నిమాయి ఆమెను ఎన్నియోచిధముల ఓచార్చబూచెను, ఆయన మధురభాషణమును విని

కొంచెము దైర్యము దెచ్చుకొని విష్ణుక్రియ యిట్లు పలుక నారంభించెను. 'సీ నాథా! నన్ను విడిచి నీవు సన్న్యాసవయ్యెదవా? నిన్ను పతిగాబడసినందులకు నేనెంతయో అదృష్టవంతురాలనైతి ననుకొంటిని. నా మనోరాజ్యము సూలిపోయెను. నాకొఱకు నేనేమియు చింతించుటలేదు. నీవెట్లాధర్మమును అవలంబింతువా యనియే నేను భయపడుచున్నాను. నీ కిప్పటికి ఇదవదినాలుగేండ్లు మాత్రమే నిండినవి. ఇట్టి యౌవనప్రాయమున నెట్లు నీ వా కరివనియమముల సహింతువు? నీవు సన్న్యాసమును స్వీకరించిన, నిరాదరణయై నీ తల్లి నిశ్చయముగా మరణించును. ధర్మసంరక్షణార్థము మాతృహత్య కావించువా? ఇట్టి కార్యమునకు నిన్ను లోకు లేమందురు? ఇన్నాళ్లు అండఱిచే పొగడ్డలగాంచిన నీవు పడలనిండలకు గుఱియగుట తగునా? అట్లితరులు నిన్ను నిండించుచో నే నెట్లు విని సహించగలను?' ఈ పలుకులను విని నిమాయి, 'విష్ణుక్రియా! నన్ను నీ పతినిగా భావించితివి. కావుననే నీవిట్లు పలుకుచున్నావు. కాని అండఱకు పతి శ్రీకృష్ణుడొక్కడే. కావున

నీ వాతని పతిగా వరింప యోగాభ్యాసము కావించుము. అట్టి భావము నీకు కలిగినచో ఎన్నటికిని పతివియోగము సంభవింపనేరదు. దానితో పోల్చుదగిన ప్రేమయు లేదు' అని పలికెను. కాని విష్ణుక్రియ నిమాయితో ఎన్నో విధములుగ తర్కించెను. ఎంతకును ఫలములేక పోవుటను జూచి మిక్కిలి గంభీరముగా 'ఓ నాథా! ఈకర్మరాజేకము ననుసరింప నీవు పూనుకొంటివి. ఏ వ్రతమును నీ వనుష్ఠింపనెందితివో దానిని నే నడ్డగించి పాపభూయిష్ఠును గాకొరను. నా కీ సంసారమున నెట్టి అభిలాషయు లేదు. నీ కేది నుఖము నిచ్చునో అదియే నాకును నుఖము నొసగును. నా కష్టముల నీ కెఱిగించి నిన్ను దుఃఖింపజేయ నా కెంతమాత్రము నిష్టములేదు' అని పలికి మఱి యేమియు పలుక జాలక కోకాతీతయై మూర్ఛిలైనను

క్రి. శ. 1509 ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి నాడు ఇట్లువిడిచి నిమాయి సన్న్యాస స్వీకరణార్థము బయలుదేరెను.

(సశేషము)

హితోపదేశము

శ్రీ విశ్వానందస్వామిలవారు

పరిశుద్ధాత్ములైన సోదర సోదరీమణులారా! అనేక ధర్మములను వినుటకంటె ఎన్న కొంచె మైనను ఆచరించుటకై పూనుకొనుట శ్రేయస్కరము. కాబట్టి ఈ తెలుగుజాతి ధర్మములను మీరు మీదేవితకాలమున నదా జ్ఞప్తి యందుంచుకొని కార్యరూప మొనర్చుటకై తీవ్రముగ కృషిసల్పినచో అదిరకాలములోనే మీకు దుఃఖరాహిత్యము, శాశ్వతానందపదవి చేకూరగలవు.

బహుజన్మార్జిత సుకృతముచే మనకీ మానవజన్మ లభించినది. భగవత్పాఠ్యుల్యము నొందుటకై ఇతర జన్మలందులేని గొప్ప సదవకాళము ఈ మనుష్యజన్మయందుగలదు. దేవతలుకూడ మోక్షమునొందవలెనన్న మానవులైజన్మించి తుదకు జ్ఞానసంపాదనము గావింపవలసినదే. కాబట్టి ఇట్టి దుర్లభతరమైన ఈ మానవజీవితమును భగవదన్వేషణమునకై, అత్మ సాక్షాత్కారమునకై వినియోగించినచో మన కర్తవ్యమును నెరవేర్చినవారమగుదుము. అట్లుగాక, ఇతరములైన ప్రాపంచిక వస్తుజాలముల సంపాదనముననే యావత్కాలముగడపి, భగవద్బంధన లేకమైన గావింపుమన్నచో, ఈ యుత్తమజన్మను వ్యర్థపఱచినవారమై తుదకు దుఃఖములవాలు గావలసినవచ్చును.

“నరాణాం క్షీణపాపానాం కృష్ణేభక్తిః ప్రజాయతే” అన్నట్లు జీవునియందున్న సంచిత పాపఫలములను ఎంతెంత క్షీణించుచుండునో, అంతంత అధికముగ అతనికి భగవంతునియం

దలి భక్తి వృద్ధియొందుచుండును. కావున బహుజన్మార్జితముగు అట్టిపాపము తొలగించుటకై మనుజుడు మొట్టమొదట పుణ్యకర్మలను విరివిగ నాచరింపవలెను. “జపః, స్థిపాతకమ్” అని బెద్దలు చెప్పిరిగావున, జప, ధ్యానాదులుకూడ పాపహరణమందు అప్రకృతోద్భవగలవు. ఈతీరిగ, దాన, ధర్మాది సత్కర్మములద్వారా, భగవద్భజన, సాన్నిధ్యార్తన, జప ధ్యానాదులద్వారా ఎపుడు తన సంచిత పాపరాశినంతయు క్రమక్రమముగ నశింపజేసికొనుచురాగా, భక్తి ఆతనియందు అధికముగ ప్రాదుర్భవించినదై భగవంతుని పొందవలెనను తీవ్ర ఆవేశదనజనించును. దానినే ముముక్షుత్వమందురు. అతని ఆతడు తానుచేయు సమస్తకర్మములను భగవదర్పితముగ సేచేయునుగాని స్వార్థముకొఱకుగాని, ఫలాపేక్షచేగాని చేయడు. అట్టి ఫలాపేక్షారహితమగు(నిష్కామ) కర్మచే చిత్తము అత్యంగశుద్ధమగును. చిత్తమెపుడుశుద్ధమగునో, అపుడు నిర్మలమగుఅద్వయమునందు సూర్యబింబము స్వచ్ఛముగ ప్రకాశించునట్లు అత్మజ్ఞానము దేవీవ్యవస్థాసముగ ప్రకాశింపదొడగును. అపుడు తాను కేవలము సచ్చిదానందస్వరూపమగు పరమాత్మయే యనియు, బంధముగాని, దుఃఖముగాని తనకీకాలమందును లేవనియు, అజ్ఞానవశమున తాను బద్ధుడనని యింతకాలము తలంచుచు దుఃఖముల ననుభవించుచుంటినియు ఈ జగన్నాటకమంతయు చిత్తముచే కల్పింపబడిన ఊకానాక

విధ్యాబాలమనియు, విస్పష్టముగ తెలిసి
కొనును. అత్తతీ జీవునకు కలుగు ఆనందము
నకు మేరలేదు. ఇక జన్మ సఫలమైనదని తలం
చును. నిరతికయానందమనుభవించును. అదియే
జీవన్ముక్తి. అదియే మనయందఱియొక్క
పరమ లక్ష్యము. ఈ జీవితమందే అట్టిమహో
న్నతస్థితిని మనమందరమును సంపాదించుకొన
వలెను. లేకున్న, ఈ సదవకాశములు మరల
దొరకవు. భగవదనుగ్రహమువలన ఆరో
గ్యము, జెలివి, సంపద, సద్గుణబోధ మున్నగు
నవి యన్నియు కలిగియున్న ఈ తరుణమున
మనము మన ఆత్మోన్నతికై యత్నింపనిచో
అటుపిమ్మట అవి మనలను వీడినప్పుడు పశ్చా
త్తాపపడవలసి వచ్చును. దీపమున్నపుడే ఇల్లు
చక్క పెట్టుకొనవలెను. ఆయాపు దినదినము
క్షీణించుచున్నది. మృత్యువును పిశాచము
జీవుని కబళించుటకై కాచుకొనియున్నది. కా
బట్టి సంసారసాగరమునుండి దరిజేరుటకై భగ
వంతుడను నావను ఇప్పుడే వెతికికొనవలెను. ఈ
విషయమును గ్రహింపజాలక అజ్ఞానులు మా
యావశ్యమున భగవంతుని విస్మరించి పార
లౌకిక ధర్మమునుగూర్చి ఒకింతేని యత్నింపక
దేహము శాశ్వతమనియు, ఈ జగత్తు సత్య
మనియు, నమ్మి అనేక వ్యవహారములందు
తగుల్కొని, ప్రాపంచిక విషయభోగలాల
నులై, ఆ క్షణికానందములతోనే సంతృప్తి
పడుచు తుదకు జీవితమును వ్యర్థముగ ధార
వోయుచున్నాడు. వాస్తవముగ దృశ్యవిషయ
ములందు ఆనందములేదు. మఱియు వానిని
అనుభవించినకొలది తృప్తి పెరుగునేగాని తరు
గదు. ఒకవేళ ఏలేకమైన ఆనందము అందు
న్నప్పటికిని అది కొండంతదుఃఖముతో గూడి
యే యుండును. "సాఖ్యంతు బిందుమాత్రేణ

దుఃఖం పర్వతమేవచ" అన్నట్లు అట్టి దుఃఖ
పూరితములైన యల్పసాఖ్యములతోటకు పరు
విడి తుదకు క్లేశమునే తెచ్చుకొనుచు, పరమా
ర్థమును మైముఱచి, ఈయమూల్య జీవితమునం
తయు వ్యర్థముచేయుట పాడియా! ఎందరో
చక్రవర్తులు, రాజులు పూర్వమీదృశ్యవిషయ
ములన్నిటిని అనుభవించి, అనుభవించి, విసిరి
వేసారి, దుదకు అందు వాస్తవిక సాఖ్యము
లేదని తెలిసికొని, అట్టి రాజ్యభోగములన్నిటిని
తృణమువలె బరిత్యజించి, పిమ్మట ఏ అనుభవ
జ్ఞుడగు మహనీయునో యాశ్రయించి, ఆత్మ
జ్ఞానమొంది కడతేరిరి. ఈరీతిగ బాగుగచింతన
జేసి ముముక్షువులైనవారు అసారమైన దృశ్య
విషయములను త్యజించుటయను వైరాగ్య
మునుగూడ బాగుగ నలవఱచుకొనవలెను.
కావుననే వైరాగ్యమును ప్రమదెయిండు, భక్తి
యను తైలముపోసి, జ్ఞానదీపమును వెలిగింప
వలెనని పెద్దలు చెప్పటకు కారణము. ఈప్రకా
రముగ వైనదిల్పిన నిష్కామకర్మ, భక్తి,
వైరాగ్యము, జ్ఞానము మున్నగువానినన్నిటిని
బాగుగ నభ్యసించుచు, అట్టి అపూర్వ ఆయుధ
ముల సాయముచే అవిద్యయను శత్రువును
పూర్ణముగ నోడింపవలయును. అపుడే ఆత్మ
సామ్రాజ్యాధిపత్యము మనకు లభించి జన్మ
కడతేరును. ప్రతి జీవునియందును అనేకజన్మల
నుండి బాగుగ ఘనీభవించియున్నట్టి వాసనలు,
సంకల్పములు ఎన్నియోగలవు. మేఘము నూ
రుని కప్పివేయునట్లు ఈ సంకల్పములన్నియు
ఆత్మను మరుగుపఱచుచున్నవి. కాబట్టి ఆత్మ
నిర్మలముగ ప్రకాశింపవలెనన్న మనస్సునం
దున్నట్టి సంకల్పముల నొక్కొక్కదానిని పార
ద్రోలవలెను. మొదట దుస్సంకల్పము
లను సత్సంకల్పములచే నణగద్రొక్కి అపిడప

శేవలము సంకల్పరహితముగ పడవి (అత్తస్థితి) నొండవలెను. అట్లే ఒక్కొక్క ఇంద్రియమునుగూర్చి బాగుగ విచారణచేసి దానిని విషయములవైపునకు పడగిడనీయక అరికట్టవలెను. అత్త (స్వస్వరూప) చింతనగూడ ప్రక్కప్రక్కన చేయుచురావలెను. అనగా జీవునియొక్క యథార్థస్వరూపముగ పరమాత్మయొక్క లక్షణములను నిరంతరము మననము చేయుచుండవలెను. ఈ ప్రకారము బహుకాలము చేయుచురాగా తుడకు దృశ్యము నుండి మనస్సు మరలి, అంతర్దృశ్యమై, ప్రత్యగాత్మయందు విలీనమై, జీవబ్రహ్మైక్యము సిద్ధించును. అదియే జీవుని పరమావధి. అదియే మన జీవితలక్ష్యము. కర్మచేగాని, యోగముచేగాని, ధ్యానముచేగాని, భక్తిచేగాని, జ్ఞానముచేగాని, అంజాకటిచేగాని, రెంటిచేగాని, లేక అన్నిటిచేగాని, మనుజుడు ఎట్టెనను ఆ పరమ లక్ష్యమును ఈ జన్మయందు పొందియే తీరవలెను. లేనచో, ఇంకను అనేక జన్మలందు సంసారచక్రమున తగుల్కొని మిలిలేని దుఃఖముల ననుభవించవలసియుండును.

అయితే, గృహస్థాశ్రమముననున్నవారట్టి పరమోన్నతలక్ష్యమును పొందుటకు వీలుండునా యనినచో నిస్సంశయముగ పొందవచ్చును. అత్తసాక్షాత్కారము (లేక జీవన్ముక్తి) ఒక ఆశ్రమముపైగాని, ఒకజాతిపైగాని, ఒకమతముపైగాని, ఒకదేశముపైగాని, స్త్రీపురుషభేదముపైగాని, ఆధారపడియుండుదు. ఏయాశ్రమమునకు తెందినను, ఏప్రదేశముననున్నను, చేయవలసిన సాధనను సక్రమముగ తేసినచో, ఎవరైనను భగవత్సాయ జ్ఞము నొందగలరు.

“నిష్కర్మరాగ్య గృహం తపోవనమ్” అను

నట్లు రాగద్వేషరహితుడగు గృహస్థుని యిట్లు తపోవనమనియే చెప్పబడును. అట్లే రాగద్వేషరహితుడగు తాపసియొక్క ఏకాంతికుశీరము సయితము దాడుణప్రపంచరంగమే యగును.

అయితే గృహస్థాశ్రమమున నున్నవారికి కొన్ని బాధ్యతలు అధికముగా నుండుననుట నిక్కము. తక్కిన అన్ని యాశ్రమములవారిని పోషింపవలసినవాడు గృహస్థులే గనుక, కొంత వ్యవహారకాండ వారికి మిగిలియే యుండును. అయినప్పటికిని వారు చేయు ఆ వ్యవహారకార్యము ఇతరులకు ఉపకరించునదిగను, ధర్మపూర్వకముగను, భగవదర్పితముగను నున్నచో, అయ్యది వారి చిత్తశుద్ధికి తప్పక అనుకూలించును. ఈ సందర్భమున గృహస్థులు నిర్వహింపవలసిన కొన్ని ధర్మములను సూక్ష్మముగ తెలుపుట మంచిదని తలంచుచున్నాను.

ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలము బ్రహ్మమహార్తమున (4 ఘంటలకు) నిద్రనుండి లేచుటను అభ్యసించవలెను. లేవగానే పడకపై నుండియే కొంతసేపు భగవంతునిగూర్చి చింతనచేసి (కొన్ని ప్రార్థనాశ్లోకములను భక్తిపూర్వకముగ పఠించి) తా నొక దినమంతయు అనేకకార్యములందు ప్రవేశింపనున్నాననియు, ఆయా కార్యములన్నిటియందును మనస్తార్థమును, ధర్మబుద్ధిని ప్రసాదింపవలెననియు, సర్వేశ్వరుని విషయపూర్వకముగ ప్రార్థింపవలయును. మఱియు, తాను దినమందు చేయుబాధ్యత వ్యవహారములన్నిటిని ఒక్కపర్యాయము జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొని, బహుభాగదూరతతో, భగవత్స్మృతితో అందు ప్రవేశించుచున్నట్లు భావన చేసికొనవలెను. ఈ రీతిగ కొన్ని పవిత్ర నిశ్చయములను గావించుకొని, పడకపై నుండి లేచి స్నానాది నిత్యకృత్యముల నిరవేస్తుకొని తన

ధ్యానగృహమునందు ప్రవేశింపవలెను. ప్రతి గృహస్థుని యింటియందును ప్రత్యేకముగ ఒక ధ్యాన (కుటీరము) స్థలము లేక గది ఉండుట మంచిది. అద్దానియందు ఆతని యిష్టదైవ తము యొక్కయు, గురుదేవుని యొక్కయు, ప్రణవముయొక్కయు, మహర్షులయొక్కయు, భక్తశిఖామాలయొక్కయు పటములుంచి, ధూపదీపాదినయొక్కముగను, పరమపవిత్రము గను, శుద్ధముగను దాని నుంచవలెను. ఏల యనిన, పూజాగృహమందు ప్రవేశింపగానే సాధకునకు ఒకవిధమైన దైవిక ఉత్తేజన కలిగి మనస్సు ఊర్ధ్వముఖము కావలెను. పవిత్రాణువులచే నా స్థలమును వ్యాపింపజేసినచో, పవిత్ర భావన లచట గలిగియున్నచో, (దుష్టజనులను నాస్తికులను, రాసీయక చూచుచో) పరిశుద్ధముగు వాతావరణ లచట తప్పక ఏర్పడగలడు. స్నానానంతరము ఆ ధ్యానగృహమున బ్రవేశించి, పరమభక్తితో గీతాసారాయణము, పూజ, జపము మున్నగునవి యాచరింపవలయును. ఒక జపమాలయు గలిగియుండుట మంచిది. ఆ ధ్యానసమయమున మనస్సును ప్రాపంచికవిషయములవైపునకు పోసీయక భగవంతుని వైపునకే త్రిప్ప యిత్తింపవలెను. కనీసము ఒక అరగంటయైనను ఆ పూజామందిరమున గృహస్థుడు ధ్యానాదులందు కాలము గడుపవలెను. అట్లు ప్రార్థనాదులను నెరవేర్చిన పిదపనే ఆహారమును గైకొనునట్టి దృఢనియమమున కాలడు సదా కట్టుబడియుండవలెను. ఏలయనిన, పరమార్థానుభవము మాటలచే వచ్చునదికాదు. నియమ, నిష్ఠలుండవలెను. అట్లు కానిచో మనస్సున కాలడు బానిసయై అది చెప్పినట్లు చేయవలసినవచ్చును. ఈ రీతిగ గృహస్థుడు తన ధ్యాన కార్యక్రమమును

బూర్తిచేసికొని ఆ పిమ్మట తన అవసర దైనిక వ్యవహార కార్యములందు ప్రవేశించి, ధర్మ పూర్వకముగ వానిని నిర్వర్తించుకొని, మరల రాత్రి భోజనాత్పూర్వము ఉదయమువలెనే కొంతసేపు భగవంతుని ధ్యానింపవలెను. పిదప రాత్రి పడుండబోవునపుడు తాను దినమందు చేసిన పొరపాట్లు ఏవైన నుండినచో సవరించుకొని, మరునటిదినమున అవి చేయకుండులాగున కృతనిశ్చయుడు కావలెను.

గృహస్థుడగువాడు తన శక్తికొలది అతిథి అభ్యాగతులను ఆదరించుచు, దీననారాయణులకు (దరిద్రులకు, దీనులకు) సహాయము చేయుచు, ఉత్తములగు బ్రహ్మనిష్ఠులను పరిపోషించుచునుండవలెను. దానములలోను ప్రప్రథమమున బ్రహ్మవిద్యాపోషణకొఱకు, అనగా ఉత్తమబ్రహ్మ నిష్ఠులగు సాధువులకొఱకు, పరమార్థవిషయములకొఱకు ఒనర్చునది సర్వ శ్రేష్ఠము. దాని ఫలితము చెప్పతరముకాదు. అపిదప లౌకిక విద్యాపోషణకై యొనర్చు దానము ఉత్తమము. అటుపిదప అన్నదానము. ఆతరువాత చెరువులు. బావులు, సత్రములు మున్నగునవి నిర్మించుట. ఏదానమైనను సాత్రత నెఱిగియే అనగా దానమును గ్రహించువాని యోగ్యతను గమనించియే చేయవలెను. ఈ విషయమును గ్రహింపనందుచేతనే నేటి కాలమున ఎందరో ధనికులు తమ్ము చేరునట్టి స్తుతిపడులవాక్యములనువిని, ఎంతయోధనమును అనవసరకార్యములకు వెచ్చించి తుదకు అల్ప ఫలితమునే పొందుచున్నాడు. కాబట్టి అనుభవములేని ప్రాపంచికజనుల వాక్యములను విని మోసపోకుడు! ఇట్లు వైన దెల్పిన రీతి దినమందు తాను ముఖ్యముగ నాచరింపవలసిన వ్యవహారకార్యములను పూర్తిచేసికొని తత్కిర

సమయమునుగూడ వ్యర్థముగ బోనియక
వదైన సద్బంధములను బరించుచుండవలెను.
లేదా అనుభవజ్ఞులగు మహాత్ములయొద్ద సద్బంధ
వినుచుండవలెను. సాధ్యమైనంతవఱకు ఎల్ల
కాలములందును మనస్సు భగవదున్ముఖముగనే
యుండునట్లు చూడవలెను. అప్పుడే పూర్ణపని
త్రత ఏర్పడగలదు. పుణ్యకార్యములచే,
మఱియు నిష్కామకర్మచే చిత్తమును శుద్ధ
మొనర్చుకొని, దుస్సంకల్పములను బారద్రోలి,
ఇంద్రియనిగ్రహముగావించుకొని, భక్తి, జ్ఞాన,
వైరాగ్యాదులబావారా స్వస్వరూపము (ఆత్మ)
నెఱుగుటయే మోక్షమునకు దారి. అది తప్ప
మోక్షమునకు వేరొకదారి యెద్దియును లేదు.
ఎవడు ఎన్ని బోధలు చెప్పినను తుదకు పర్యవ
సాసమిదియే. కాబట్టి ఈ పరమ లక్ష్యమునే
చిత్తమందుంచుకొని, దానికి సాధనభూతముగ
వైన వచించిన పూజా, జప, ధ్యానాదులను
మీరు ప్రతిదినము నియమముతప్పక ఆచరించు
చుండినచో శీఘ్రకాలములోనే మీరు భగవం
తునియొక్కయు సద్గురునియొక్కయు అను
గ్రహముకలిగి, మనశ్శాంతి ఏర్పడి, ఈజన్మ
యందే దుఃఖరహితులై, పరమానంద మనుభ
వింపగలరు.

సోదర సోదరీమణులారా! ఒక్క వాక్య
మును మఱువకుడు! మీరు వాస్తవముగ
జీవులు కాదు. పరమాత్మస్వరూపులే! అనాది
అజ్ఞానముచే ఆసత్యమును మైమఱచుటచే ఇట్టి
జీవస్థితి సంభవించినది. సద్గురుబోధచే, ఎపు
డట్టి సత్యమును మరల నెఱుగుదురో అపు
డీక బంధమేలేదు. నిత్య, శుద్ధ, బుద్ధ, ముక్త
స్వరూపులే మీరు! ఈ సత్యమునే వేదాంత
డిండిమము ముక్తకంఠముతో చాటుచున్నది,
దానిని వినుడమూ ముక్తులమే!

వినకుండుమా బద్ధులమే!

“శుద్ధింహృదయశూర్యలం స్యాత్త్వోవ్దిష్ట
పరస్తప” అను శ్రీకృష్ణవచనప్రకారము మన
యందు బహుకాలమునుండి జన్మించియున్నట్టి
దుర్బలత్వమును బారద్రోలి మనఃజన్మహక్కును
ఆత్మనాప్రమాజ్యమును తిరిగి పొంది నిర్భయుల
మై మెలగడముగాక!

“స్వల్పమప్యస్యధర్మస్య త్రాయతే మహ
తో భయాత్” అను భగవదాదేశ ప్రకా
రము ఈ దివీయమర్గమున ఏకొంచెము ఆశ
రించినను, అది మహత్తర ఫలితమును చేకూ
ర్చునగావున, ఇక నిందు భయపడవలసినదేమి
యునులేదు. పైగా—

“నమేభక్తః ప్రణాశ్యతి” “నహాకళ్యాణ
కృత్కృత్కృద్గుర్గుణితాత గచ్ఛతి” అనగా నా
భక్తుడు ఎన్నటికిని చెడకు! దైవకార్యముల
నాచరించువాని కెన్నడును దుర్గతి కలుగదు
అను నీరీతిగ ఎలుగెత్తి చాటిన శ్రీకృష్ణభగ
వానుని వచనములను స్మృతిపథమున నుంచు
కొని, గైర్వ్య, బౌదార్య, గాంభీర్యములు మన
లను ముందునకు బురికొల్పి స్వాతంత్ర్యపథమున
(ఆత్మస్వాతంత్ర్యమార్గమున) నిర్భయచేతస్కు
లమై జనెడముగాక! మనలో! నిద్రాగామై
యున్నట్టి ఆత్మ సింహమును మెలుకొలిపి
“పంచరా - దివకేసరి” యన్నట్లు మాయా
జాలమును విచ్చిన్నమొనర్చి బంధరహితులమై
నిత్యనిరతిశయమగు ఆత్మస్వాతంత్ర్యానంద
మనుభవింతుము గాక! అందులకై సర్వేశ్వ
రుడు మనకందరకును తగిన కత్తి సామర్థ్యము
లను ఆయురారోగ్యములను, అర్చి విజ్ఞానమును
ప్రసాదించు గాక!

ఓం తత్సత్! ఓం తత్సత్! ఓం తత్సత్!!!

సు భాషి త ము లు

మూలము

అనువాదము :

శ్రీ వివేకానందస్వామి

శ్రీ దే వేం. రా. భాస్కరశాస్త్రి

తే. గీ. ఆత్మనిగ్రహము కలిగి శ హాయినున్న
శక్తిమంతుని నెవ్వరు శ జరుపలేడు!
ప్రతిఘటించుట ముఖ్యము శ పాపములను
ఎట్టివైనను వానిని శ మట్టిచేసి
విదప పొందుము, మిత్రమా! శ హృదయశాంతి!
శాంతమతితో స్వధర్మంబు శ జరుపువాని,
విత మానిసి విధముగా శ విధిని చేయు
వాని, “ఇదినాదికాదని” శ పలకువాని
జన్మ యొక్కటే ధన్య మీ శ జన్మలందు!
‘ఆతని’ గురించి పకోక్ష శ మందు నిండ
చేయగారాదు—పాపపు శ చెయిమగుట;
తాల్చి చాలించి తప్పల శ దలపకుండ
పాపకర్మల క్షమియింప శ వలెను సుమ్మి!!
చిలిపి కణ్ణాలు చేయంగ శ తలచి యొకడు
నిన్ను డాసిన ప్రక్కకు శ నీవు తిరిగి
విముఖుడవయి మర్యాదగా శ విడుపు మతని!
నీచకార్యాలు చేయగా శ నీతనువును
వ్యర్థపరచిన మానిసి శ యముని జేడు.
దూషణంబులు వినుటయు శ దోషమగును—
కాన తచ్చబుగ్రహణంబు శ మాను మీవు!
సౌఖ్యభానుడు దుఃఖంపు శ ఛాయలేక
ఎన్నడైనను భాసింప శ నీవు కంటె!
ఎట్టి క్రియలైన తలపక శ హృదయమందు
కడిది పూనిక వహించు శ కర్త—యితడు
నిజముగా బుద్ధికాలి య శ ని జనులంద్రు.
పూర్వాకాలాన నా స్తిక శ పురుషుడన్న—
దైవమనునది లేదని శ తలచువాడు;
నేటి కాలాన నా స్తిక శ మేటి యితడు—
ఆత్మవిశ్వాస రహితుండు శ నా స్తికుండు!

సంఘవార్తలు

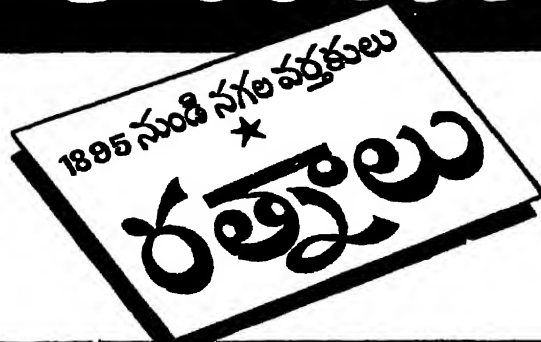
శ్రీ రుద్రానందస్వామివారు

భారతదేశమునకు పదివేలమైళ్ల దూరమున నున్న ఫిజి (Fiji) ద్వీపములలో పంజ్రెండు సంవత్సరములు శ్రీరామకృష్ణసేవాసంఘము తరపున ఆధ్యాత్మికసేవను గావించిన శ్రీ రుద్రానందస్వాములవారు ఇటీవల మాతృదేశమునకువచ్చిరి. ఫిజిద్వీపమునందలి భారతీయుల స్థితి అత్యంతశోచనీయమైయుండెడిది. అటువది సంవత్సరములకుపూర్వము అచ్చటగల చెఱకు తోటలయందు కృషిచేయుటకై భారతదేశము నుండి తీసికొనిపోబడినవారును వారి సంతతి వారే అచ్చటనున్న భారతీయులు. అచ్చటి రాజ్యాంగమువారు వీరిని సదా బానిసలుగనే యుంచదలచి వీరికి విద్యాభివృద్ధికరములగు మార్గములజూపి తోడుపడుటగాని రాజకీయములందు ఆరితేరగల అభ్యుదయమునకు పునాదులగు రాజకీయపదవుల నొనగట్టకాని కావింపరైరి. ఈ బానిసల యిక్కట్లకు మేరలేదు. తమఅథోగతిని గుర్తించి తత్పరిహరణార్థము, ఆత్మపునరుద్ధరణార్థము, వారు శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమువారి సాయము నర్థించిరి. వెంటనే శ్రీరామకృష్ణసేవాసంఘమునుండి శ్రీ అవినాశానందస్వాములవారు రా ద్వీపములకు బంపబడిరి. ఒక సంవత్సరముపాటు శ్రీ స్వామివారచ్చటనుండి భారతీయుల పునరుద్ధరణ మార్గముల నన్వేషించిరి. వివిధ శ్రీ రుద్రానందస్వాములవారు చటికిబంపబడిరి. అచ్చటి భారతీయుల స్థితిని బాగుపఱచుటకు విద్యాభ్యాసమే మూలాధారమని గుర్తించిన శ్రీస్వామివారు అచ్చట పది - పంజ్రెండు పాఠశాలలు, పింఝేనే వారి ధార్మికసేవన ప్రబోధముకొఱకు కొన్ని దేవాలయముల నయితము ప్రతిస్థాపన జేసిరి. భిక్షుప్రదేశములనుండి ద్వీపముల జేరిన ఈ భారతీయులను ఒకటిగాజేర్చి శ్రీస్వామివారు ఐక్యతయు సంఘభావమును వారి యందు పురికొల్పిరి. అచ్చటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారికి జెప్పి వారి అధికపరిస్థితిని ఉన్నతికి దెచ్చిరి. తమదీవనమునందు, హృదయపూర్వకముగా కృషిగావించుచున్న శ్రీస్వామివారిని వారు లండనులో జరిగిన చక్కెర కాన్ఫరెన్సుకు (Sugar Conference) కు తమ ప్రతినిధిగా నెన్నుకొని పంపిరి. తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించి శ్రీవాడు ఐరోపా అమెరికాలయందు పర్యటించి భారతదేశమును జేరిరి. వీరికి చెన్నపట్టణమున నెన్నియో స్వాగతోత్సవములు గావంపబడెను. భారతదేశమున రెండుమూడు మాసములు పర్యటించి శ్రీవాడు మఱల ఫిజి ద్వీపములకేగగలరు.

ముల నన్వేషించిరి. వివిధ శ్రీ రుద్రానందస్వాములవారు చటికిబంపబడిరి. అచ్చటి భారతీయుల స్థితిని బాగుపఱచుటకు విద్యాభ్యాసమే మూలాధారమని గుర్తించిన శ్రీస్వామివారు అచ్చట పది - పంజ్రెండు పాఠశాలలు, పింఝేనే వారి ధార్మికసేవన ప్రబోధముకొఱకు కొన్ని దేవాలయముల నయితము ప్రతిస్థాపన జేసిరి. భిక్షుప్రదేశములనుండి ద్వీపముల జేరిన ఈ భారతీయులను ఒకటిగాజేర్చి శ్రీస్వామివారు ఐక్యతయు సంఘభావమును వారి యందు పురికొల్పిరి. అచ్చటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారికి జెప్పి వారి అధికపరిస్థితిని ఉన్నతికి దెచ్చిరి. తమదీవనమునందు, హృదయపూర్వకముగా కృషిగావించుచున్న శ్రీస్వామివారిని వారు లండనులో జరిగిన చక్కెర కాన్ఫరెన్సుకు (Sugar Conference) కు తమ ప్రతినిధిగా నెన్నుకొని పంపిరి. తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించి శ్రీవాడు ఐరోపా అమెరికాలయందు పర్యటించి భారతదేశమును జేరిరి. వీరికి చెన్నపట్టణమున నెన్నియో స్వాగతోత్సవములు గావంపబడెను. భారతదేశమున రెండుమూడు మాసములు పర్యటించి శ్రీవాడు మఱల ఫిజి ద్వీపములకేగగలరు.

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—1)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

లాల్జి గోధు అండ్ కో

సొకార్ పేట, మదరాస్

(L G 7-1)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ తోదామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ మండరము చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

850 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పాఠ్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ కారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పాఠ్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

186 పుటలు (అడర్ప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

కారదా ప్రసంగములు	...	2 8 0	గుహావదేశములు	...	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	...	2 4 0	నాగంస్కరణ యుద్ధవిధానము	...	0 6 0
రాజయోగము	...	2 4 0	నా గురజేత్రుడు	...	0 6 0
కర్మయోగము	..	1 8 0	సహజ భారతదేశము	..	0 4 0
భక్తియోగము	...	1 4 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0 4 0	
వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1	8 0	మత్తమార్గము	...	0 8 0
వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1	8 0	సర్వం విష్ణుగురుల బగత్ (తెలుగు)	0 8 0	
అనుభవ తేజాంతము	...	1 4 0	శ్రీ కామనాథుని సంక్షిప్తము	...	0 1 0
వివేక మార్గోదయము	..	1 0 0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము)	...	0 1 0
శ్రీ పరమహంస సీతీక భారత్పములు	0 12 0		సింహ గర్భము	0 0 6	దశకు 0 5 0
భక్తిమార్గము	...	0 8 0	నా మతము	0 0 6	దశకు 0 5 0
సి.కా.గో. సంగ్రహములు	...	0 8 0			

ఇవేమిట

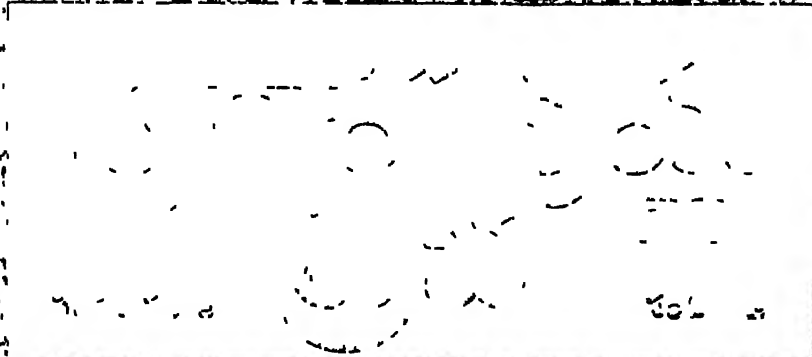
సంస్కృతి, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, కన్నడ గ్రంథములు
తేజాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణప్రభ (ఆంధ్రము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)
అను మౌన ప్రతికలును మద్రాస్ దొరటను.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ కారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మొత్తమునాటి భారతదేశమున మద్రాస్ దొరటను.

ఇట్లు ప్రాయము:

మేనేజరు శ్రీ రామకృష్ణమతము మద్రాసు

విష్వక్త నివర్తనము

ప్రా. ౧ — పుస్తకము

శ్రీ కానుక ప్రస్థావనా మహామృతము - 'సు.'

உத்யோகரங்குலம்.

ప్రపంచమును గూర్చినది ఇంతియమే ముఖ్యము.

॥ १० ॥

1-90, 200 4, 5,

శ్రీ సుమ

(3) உயிர்வாழ்வு :-

(3) అనుబంధ చట్టం

[illegible]

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 10-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిహేను రూపాయల ప్రతి మాస అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయవలెను.

౨. సంవత్సర చందా రూ. 30 మాత్రమే. నవవరినెల నుండిగాని సంవత్సరము నుండిగాని చెల్లించవలెను. విడిప్రతి రూ. 0-1-0 లు. పోస్టాఫీసుచే పోస్టుచేయించి, గొప్ప ప్రతి పంపిణీ చేయవలెను అడుగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు పిలవంతమున ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు గొప్పగానూ గంభీరముగానూ రింపుడు. ఉత్తరములకు “మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణప్రభ” అను చిరునామాను వ్రాయవలెను.

౪. చిరునామాయందు ఎట్టిమాన్యురింగును 10-వ తేదీనకు ముందుగా మాత్రాగ్రామము నకు పంపవలెను. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము సైనిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, వాగి శిష్టమునకు సాక్షియగు వారు సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను పంపవచ్చును. సులభమునదిమిగుల గ్రంథభాగముల వ్రాసినవారగుదురు.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతికల 24వ తేదీ వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములకు, విమర్శకులకు, గ్రంథములకు, వివిధయందుగల సంబంధితులకు ప్రతికలకు “సంపాదకుడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాను వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచో టిగి పోస్టుచే చేర్చి పంపవలెను.

వెలువడినవి!

ఇప్పుడే వెలువడినవి!!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సాధకు లెల్లరు జిదివి తమ నిర్యతేంద్రమున అనువరింపవలెనని చిహ్నములు.

318 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రాణము

వెల రూ. 2-10-0

ఇట్లు వ్రాయవలెను:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ } గాగిం ఆగస్టు - వికృతి - శ్రావణము { సంచిక ౨

ప్రార్థన భక్తి శతకము శ్రీరామచంద్రకవిభారతి

శ్లో. పరాభేద్యం జాంబూనదరుచిరవర్ణం త్రిశరణమ్
త్రియానం త్రిప్రజ్ఞం త్రిభువనశరణమ్ త్రివచనమ్ |
కృపాపాత్రం మన్దస్మితమరుణ సచ్చీవరధరమ్
కృతధ్యానం సిద్ధాసనఘటితపాద వస్తుశరణమ్ || 7

ఏది త్రిభువనములకు శరణ్యమై, త్రివచనములతో కూడియుండి కృపాపాత్రమై, అధ
రోష్ఠముపై చిరునవ్వు నోలుకుచు ధ్యాననిష్ఠలో సిద్ధాసనమున నుండి శత్రువులచే జయింపబడక
స్వచ్ఛమైన బంగారువర్ణముతో ప్రకాశించుచు, త్రిశరణములతో కూడికొనియున్నదో, మూడు
యానములతో కూడికొనియున్నదో, మూడు ప్రజ్ఞలు కలిగియున్నదో అదియే నాకు శరణము.

శ్లో. వ్రసన్నం పుల్లేద్దీవరనయనయుగ్మం త్రిపిటకమ్,
ముహూర్వ్యాకుర్వాణం సురనరగణేభ్యః కరుణయా |
పరం శాస్త్రం స్వర్ణోపరిరజితలోష్ఠ్ఠీమ చ సమమ్,
దృశాం నవ్యాతిథ్యం భవతు మమరదవస్తు శరణమ్ || 8

ఏది ప్రసన్నమై వికసించిన పద్మముల బోలుకన్నులుగల్గి దేవతలకు మానవులకు త్రిపిటక
ముల చెప్పుచు కరుణమయమై ఉత్కృష్టమై శాంతియుతమై వెండి బంగారములయందు గాల్గ
యందు ఘట్టియందు ఒకేభావముతో ఎల్లప్పుడు కండ్లకు నవ్యాతిథ్యమును కలుగజేయునో
అదియే నాకు శరణము,

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

పానీహాటి మహోత్సవమున శ్రీ రామకృష్ణుడు

18 జూన్, 1888.

నాడు సోమవారము జ్యేష్ఠ శుద్ధ త్రయోదశి. మధ్యాహ్నము ఒంటిగంట యయినది. శ్రీకృష్ణచైతన్యల భక్తులెందరో పానీహాటిలో గొప్పయుత్సవము చేయుచుండిరి. దీనికి అటుకుల పండుగ యనిపేరు. శ్రీకృష్ణచైతన్యల శిష్యుడగు రఘునాథదా సీయుత్సవమును బ్రారంభించెను. పూర్వము శ్రీకృష్ణచైతన్య లీ పుణ్యక్షేత్రమున కేతెంచినపుడెల్ల శ్రీ రఘునాథదానునింటినుండి ఈ భజనబృందమును గలిసి మహాభావనిమగ్నులై యుత్సవమున బాల్గొనువారట. దీనిని కనిపట్టిన నిత్యానందు లొకనాడతని బట్టికొని, 'ఓరి! డొంగా! ఎవరికిని దెలియనిరీతి నీ విచటికేతెంచి యీ యానందమున పాలుపంచుకొనిపోవుచుంటివా! మమ్ము సయితము నేమరించుచున్నావు. నీ కిదియే శిక్ష. నీ విచటికేతెంచు భక్తులెల్లరకు అటుకుల పంచి పెట్టవలయు'నని వేశాకోశము చేసెను. నాటి నుండియు నీ యటుకులపండుగ యచట బ్రారంభింపబడియెను. ప్రతిసంవత్సరమును వైష్ణవులెల్లరు నీ యుత్సవమును జయప్రదముగ కొనసాగించువాడు. ఇచటికి వచ్చిన భక్తులెల్లరు శ్రీకృష్ణనామసంకీర్తనము గావించుటయు, స్తుతించుటయు, శ్రీ రాధాకృష్ణ పూజనము కావించుటయు

చుటయు నాచరించువాడు. ఈ పానీహాటి గంగా తీరమున గలదు. అందు శ్రీ రాధాకృష్ణ మందిర మొందు గలదు. అచటనే ఈ భక్తులందఱును కలసికొనువాడు. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడుగూడ సాధారణముగా ప్రతి సంవత్సరము నీ యుత్సవమునకు వచ్చుచుండువాడు. నేడీ యుత్సవము నేర్పఱచిన మణిసేఫ్ శ్రీరామకృష్ణుల నాహ్వానించియుండెను. కావున శ్రీ గురుదేవుడు రాముడు, రాఖాలు, భావనాధుడు, 'మ.' మొదలగువారితో బయలుదేరెను. మార్గమునందు శ్రీ గురుదేవుడు తమ యనుచరులతో హస్త్యరసపూరితములగు పలుకుల బలుకుచు కబురులు చెప్పుచు వచ్చుచుండెను. కాని పానీహాటి చేరుటయు బండిదిగి వేగముగా సరాసరి గుంపులోనికి వెళ్లిపోయెను. అచ్చట మణిసేఫ్ గురువు, నవద్వీప గోస్వామి సంకీర్తనము చేయుచుండెను. వారితో గలసి నృత్యముచేయుచు గురుదేవుడుమాచుచుండగనే సమాధిమగ్నుడయ్యెను. ఈ స్థితియందు గురుదేవుడు పడిపోవునేమో యని నవద్వీపగోస్వామి ఆయనను బట్టుకొనెను. లక్షలకొలది భక్తులచటి కేతెంచియుండిరి. వారెల్లరును భగవన్నామస్మరణ చేయుచుండిరి. రోదసీకుహార మెల్ల భగవన్నామముతో నిండియుండెను.

భక్తులెల్లరు నామసంకీర్తనము గావించుచు
శ్రీ గురుదేవునివై పుష్పవర్షము గురియించిరి.
అద్భుతావహమగు శ్రీవారి సమాధిస్థితిని
జూచుటకై ఒంపొదల నారసికొని ముందున
కేతెంచుచుండిరి. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు
బాహ్యజ్ఞానము నందినపుడెల్ల పాటల పాడు
చుండెను.

పాట భావము .

హరినామోచ్చరణము గావింప నెవరికి
కనులవెంట బాష్పములు గురియునో * ఎవరు
స్వయముగా విలపించి జగత్తునెల్ విలపింప
జేయుదురో వారిరువురు నేతెంచిరి. తాము
సృత్యము కావించి ఇతరులచే సృత్యము చేయిం
తురో వారిని గనుగొనుడు ఆహా! చెబ్బలు
తినియు ఎవరు పాపులకు హరినామము నొనగు
దురో వారిరువురు నరుగో! హరిప్రేమతో
మత్తిలి ప్రసంధమంతయు మత్తిల్ల జేయు
చున్నారు. వీరేకదా! యాశానొకప్పుడు
ప్రజాధిగవల వెన్నలను దొంగిలించువారు. జాతి
భేదముల పాటించక యెల్లరను అదరించి మించిన
సోదరు లిరువురు నేతెంచిరి. అందఱును అలింగ
నముచేసొను మహాత్ము లిరువురు నేతెంచిరి
జగన్నాథ మాధవుల నుద్దరించిన సోదరు లిరు
వురు జనుడెంచిరి. శత్రు మిత్ర భేదరహితమయి
ప్రపంచరక్షణార్థ మవతరించిరి

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు అర్థబాహ్యదశ
యందు సృత్యము మాత్రము చేయుచుండెను.
భావము సంపూర్ణముకాగా సమాధిస్థితి నందు
చుండెను. అవుడు ఆయన యుజ్జ్వలముఖ
మంతో చక్కగా నుండెడిది. సంకీర్తనము
కావించుచున్నవారెల్ల శ్రీ రాధాకృష్ణ మంది

రాధిముఖులైరి. మందిర మెంతయు చిన్నది
కావున కొండఱు మాత్రమే లోనికి పోగలిగిరి.
తక్కినవారెల్లరు శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవునితో
మందిర ప్రాంగణమునందు సృత్యము కావింప
జొచ్చిరి. ఈ హరినామసంకీర్తన ధ్వని రోదసీ
కుహరమెల్ల వ్యాపించి, గంగానదిలో పయ
నించుచున్న పడవవారినిగూడ నాకర్షించెను.
వారుగూడ సంకీర్తనముచేయ నారంభించిరి.

సంకీర్తనము ముగియగా శ్రీరామకృష్ణుని,
నవద్వీపగోస్వామిని మణిసేక తనయింటికి దీసి
కొనివచ్చి ఆహారము పెట్టించెను. తడుపరి
రామ్, రాఖాల్ మున్నగువారి కెల్లరకును
ప్రసాద మొసగబడెను. భక్తవత్సలుడైన
శ్రీరామకృష్ణుడు సృత్యముచేయుచు వారంద
ఱకు ప్రసాదము పంచిపెట్టెను.

మధ్యాహ్నమయినది. రామ్, రాఖాల్
మున్నగు భక్తులతో శ్రీరామకృష్ణ గురు
దేవుడు ముచ్చటించుచుండెను. అవుడు మణిసేక
తన భోజనము ముగించి యచ్చటికి వచ్చి
కూర్చొనెను.

శ్రీరామకృష్ణుడు :— (నవద్వీప గోస్వా
మిని) భక్తి పక్వమయినవుడు భావము కలు
గును. దానితరువాత మహాభావము. అటు
తరువాత ప్రేమ. తుదకు వస్తులాభము అనగా
భగవత్సాక్షాత్కారము. శ్రీ గౌరాంగుడు
మహాభావము, ప్రేమ—యీ రెండింటిని అను
భవించుచుండువాడు. ప్రేమ కలిగినవాడు
తప్పక ఈ జగత్తునెల్ల మోహచిహ్నము. మనుజు
లకు ప్రియమయినది శరీరముకదా! దానిని
సయితము అతడు విస్మరించును. గౌరాంగున
కిట్టి ప్రేమ కలిగెడిది. సముద్రమును జూచి

యమున యను భావమున ఆతడు దానిలోని కురిశెను. సాధారణ జీవులకు మహాభావముకాని ప్రేమకాని పొడవు నేరదు. భావము మాత్రమే వారికి కలుగును. గౌరాంగునకు ఈ మూడవస్థలును కలిగిడివి. నా మాట సరియేనా?

గోస్వామి — చిత్తము. అంతర్దశ, అర్థ బాహ్యదశ, బాహ్యదశ.

శ్రీరామ:— అంతర్దశయందుండునపుడు (గౌరాంగుడు) సమాధిస్థితి నందువాడు. అర్థ బాహ్యదశయందు సృత్యము మాత్రమే చేయువాడు.

ఇట్టి సమయమున నవద్వీప గోస్వామి గురు దేవునితో పరిచయము కలిగించుటకై తన కుమారుని దీసికొనివచ్చెను. ఆతడు యువకుడు. శాస్త్రాధ్యయనము చేయుచుండెను. ఆతడు ముందునకువచ్చి శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవునకు నమస్కరించెను.

గోస్వామి:— ఇంటనే యుండి శాస్త్రముల జదువుచున్నాడు. ఈ దేశమున వైదిక గ్రంథము లంతగా దొరకునవి కావు. మాక్స్ముల్లర్ అచ్చు వేయించిన పిదప కొలది ప్రజలైన వానిని జదువుచున్నారు.

శ్రీరామ:— ఎక్కవ శాస్త్రముల జదువ నవసరములేదు. శాస్త్రమునందలి సారాంశము గ్రహించిన జాలును. శాస్త్రసారము గ్రహించి యందుకొఱకే యావజ్జీవము పాటుపడవల యును. భగవల్లాభమేకదా శాస్త్రోద్దేశము. 'బ్రహ్మసత్యం జగన్విధ్యా' యని దేని నాకు వేదాంతసారమును జూపియున్నది. గీతను పది సార్లు వల్లించిన నేది యగునో యదియే అనగా 'త్యాగీ' యనునదియే గీతాసారము.

గోస్వామి:— త్యాగీ కాదు, తాగీయ

గును. అందలి దానికి నదియే అర్థమగును. తగ్గిధాతు నజ్-తాగ్ + ఉజ్ త్యాగీ.

శ్రీరామ:— గీతాసారము అర్థము— 'హే జీవీ! అన్నిటిని త్యజించి భగవంతునికొఱకు సాధనల చేయుము.

గోస్వామి:— త్యాగ మెవరికి కావలయును?

శ్రీరామ:— మీరందఱు గోస్వాములు. భగవంతుని పూజించువాడు. (వైష్ణవార్చకులు) మీరెల్ల సంసారమును త్యజింప వలనుపడదు. మీరెల్ల త్యజించిన భగవదారాధన కావించు వారెవరు? మీరు మనస్సున నూత్రము త్యాగముచేయవలయును. భగవానుడే లోక శిక్షణార్థము మిమ్ము సంసారమున నుంచి యున్నాడు. ఎంతగా ప్రయత్నించినను నీవు త్యాగము చేయజాలవు. నీవెంత ప్రయత్నించి నను నీ స్వభావము నిన్ను సాంసారిక కృత్యము లోకే పురికొల్పును.

శ్రీకృష్ణుడట్లునునితో ఏమి పలుకుచున్నాడు? 'నీవు యుద్ధమునర్హువా? నీవు తలచినంతమాత్ర మున యుద్ధమునుండి నీవు నివృత్తుడవు కాజాలవు.' ఇట్లు పలుకుచు శ్రీ గురుదేవుడు సమాధి మగ్నుడయ్యెను. నవద్వీప గోస్వామియు, ఆయన కుమారుడును భక్తులును ఆశ్చర్య ముతో శ్రీవారిని చూచుచుండిరి. కొంతసేపటికి శ్రీ గురుదేవుడు సహజస్థితికి దిగి ఇట్లు పలికెను: 'యోగము, భోగము'—మీరు గోస్వాములు కనుక రెండును మీకు గలవు. ఇక మీరు అంతరంగికముగ భగవానుని యెదుట ప్రార్థింప దగినది యొక్కటియే— 'హే ఈశ్వరా! నీ భువనమోహన మైన యైశ్వర్యమును నేను వాంఛింపలేదు. వలయునది నీవే.' భగవంతు డండఱియండు వెలసియున్నాడు. ఐనను ఎవరి

మనః ప్రాణములు భగవానునియందు లయమై యున్నవో వారే భక్తులు.

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు సంపూర్ణ సహజస్థితిని బొందియుండెను. (నవద్వీప గోస్వామితో) :—నా యీ సమాధ్యవస్థను కొందఱు రోగమని వచియింతురు. 'ఎవని క్షత్తి వలన జగత్తున కెల్ల వైతన్యము కలుగునో అట్టి పరాత్పరుని చింతనమువలన అవైతన్యము కలుగగలదా' యని నేను తలంచుచున్నాను.

మణిసేనుడు అభ్యాగతులకెల్ల దక్షిణ తాంబూలాదు లొసంగెను. శ్రీరామకృష్ణునకు ఏడు రూపాయ లీయబోయెను.

శ్రీరామ — నేను ధనమును గ్రహింపను.

ఐనను మణిసేనుడు బలవంతముగ దక్షిణ నొసగజూచెను. అంత,

శ్రీరామ:—మీ గురువుమీద ఓట్టు నేను గ్రహింపజాలను.

పిదప మణిసేనుడు పట్టుపట్టుగా శ్రీ గురుదేవుడు 'మ.' ను జూచి, 'యెట్లు ఈ గంధుట నను దప్పించుకొనుట' యని పలికెను. పెంటనే 'మ.' అడ్డువచ్చి, 'ఎట్టి పరిస్థితియందయినను శ్రీ గురుదేవుడు ధనమును 'జేపట్టరు' అని

మణిసేనునకు నచ్చజెప్పెను. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు భక్తులతోగూడి బండినెక్కి దక్షిణేశ్వరమునకు బయలుదేరెను. మార్గమధ్యమున 'మోతీసేక' కట్టించిన దేవాలయము గలదు. ఆ దేవాలయమునకు 'మ.' తో గూడి వెళ్లవలయునని శ్రీ గురుదేవుడు ఎన్నాళ్ల నుండియో తలంచుచుండెను. ఈ దేవాలయము నొడ్డ గల సరోవర ప్రాంతమున గూర్చిని 'నిరాకారధ్యానము'ను కావించు విధమును 'మ.' కు నేర్పదలంచియుండెను. ఈ సమయమున శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు తనకు పడిసెము పట్టి యుండినను ఆ బండిని దిగి 'మ.' తో దేవాలయమున బ్రవేశించెను. అందు శ్రీ శ్రీ గౌరాంగుని విగ్రహము గలదు. ఆ మూర్తిని దర్శించి సరోవరమునొడ్డ కేగి కొంతసేపు నిలుచుకొనియుండిరి. జలములలోనున్న మత్స్యముల నెవరును హింసింపకు కావున ఆ నీటి నేడేని అవారము వైచినచో నా మత్స్యము లన్నియు చెలరేగి జలోపరిభాగమున విహరించు చుండెడివి. 'ఆ మత్స్యమును జూడుము. నిరాకారబ్రహ్మమును ధ్యానించుట యనగా, ఈ మత్స్యములవలె చిదానందసాగరమున ఆరందముతో నీదులాడుటయే' అని 'మ.' తో గురుదేవుడు వచించెను.

శ్రీ కారడేశ్వరయై నమః

ధర్మ ప రి శీ ల న

వి శ్వ మ త సి ద్ధి కి మార్గ ము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఇంకొకవిషయము. ప్రాముఖ్యముగ పరస్పర విరుద్ధములగు దృక్పథములనుండి ఒకే వస్తువును మనము చూడవచ్చును. కాని, ఆ వేర్వేరు దృక్పథములనుండి మనము చూచునదిమాత్రము ఒకేవస్తువు. ఒకడు సూర్యుని కడకు పయనించుచు, దారిలో ఒక్కొక్క స్థలమునలిచి సూర్యుని ఛాయాచిత్రమునుదీసినాడనుకొందము. అతడు తిరిగివచ్చి, తానుతీసిన ఛాయాచిత్రముల నన్నిటిని మనకు గనుబొమచి నప్పుడు, వానిలో నేరెండుగాని ఒకేతీరున లేవని మనకు విశదముకాగలదు. కాని, ఇవి అన్నియు భిన్నదృక్పథములనుండి తీసిన ఒకే సూర్యుని ఛాయాచిత్రము లనువిషయము నెవరు కాదనగలరు? వేర్వేరు మూలలనుండి ఈ దేవాలయమునకు మనము నాలుగు ఛాయాచిత్రములను దీసి చూచినచో, అవి యెంత భిన్నముగ గన్నాడును! కాని ఈ దేవాలయమునుమాత్రమే అవియన్నియు గనుబొమచును. ఇదేవిధముగ మన మనేక దృక్పథములనుండి సత్యమును జర్పించుచున్నాము. మనజననము, విద్య, పరిశ్రమలు మొదలగు విషయములను బట్టి ఆదృక్పథములు వేర్వేరుగ నున్నవి. ఈ సంబంధములనుబట్టి మనము గ్రహింపగలుగు

నంత సత్యమునుమాత్రమే స్వమనోబలిమిచే స్వబుద్ధి విశేషముచే గ్రహించి, స్వహృదయ భావానుగుణముగు రూపవిలాసముతో వెలువరించుచున్నాము. మన స్థితిగతులకును, శక్తిని తగినంత సత్యమునుమాత్రమే మనము తెలిసికొనగలము. ఒక మనుష్యునకును వేరొక మనుష్యునకును తారతమ్యమును, ఒక్కొక్కప్పుడు పరస్పర విరుద్ధభావములుకూడ నుండుట కిదే కారణము. అయినను, మనమందర ముకీ విశ్వజనన పరమ సత్యమునకు చెందిన వారము.

కనుక, మానవజాతియొక్క మేలుకొఱుకైన భగవంతుని కార్యనిర్వాహకమున ఈ మతము అన్నియు భిన్నశక్తులనియు, వానిలో నేయొకటిగాని నాశనము కావించబడజాలదనియు, నశింపదనియు నాయభిప్రాయము. ప్రకృతిలోని యే శక్తినిగాని మిార్చిల్లు నాశనముచేయజాలరో అట్లే యీ యాధ్యాత్మికశక్తులలో దేనినిగాని మిారు నాశనముచేయజాలరు. ప్రతి మతధర్మమును సజీవముగనున్నదని మిారు గ్రహించి యున్నారు. కాలము పోను పోను అది క్షీణించిన క్షీణింపవచ్చును, వృద్ధి నొందిన వృద్ధి నొందవచ్చును. ఒక్కొక్కప్పుడది తన అలంకారము

లలో నన్నింటినో కోల్పోయియుండవచ్చును; కొంజాకతరి, బహువిధ భూషాశోభితయై ప్రకాశింపవచ్చును. కాని, దాని జీవము మాత్ర మెల్లప్పుడును ఉండియేయున్నది, అది యెన్నటికిని పోవునదికాదు. ప్రతి మతధర్మము నకును విశిష్టమైన ఆదర్శమున కెన్నటికిని నాశ నము లేదు.

ప్రతి దేశమందలి తత్వశాస్త్రవేత్తలును, తదితరులు నింతవరకు చేనిని కలలోని కల్పిని వలె అపేక్షించుచున్నారో ఆ విశ్వమత మిది వరకున్నదేకాని క్రొత్తదికాదు. అది వాస్తవముగ ఈలోకముననున్నది. విశ్వసామ్రాజ్రత మనకిదివరకే యెట్లున్నదో, అట్లే విశ్వమతము కూడ నిదివరకేయున్నది. మీలో ఖండాంతర ములకుపోయి దూర దేశములను జూచినవారికి, ప్రతిజాతిలోను సోదర సోదరీమణులు కనుపడ లేదా? ప్రపంచమంతట వారు నాకగుపడిరి. సామ్రాజ్రత ఇదివరకే యున్నది. కాని, కొందరు మాత్రము క్రొత్తక్రొత్త సోదరబృంద ములకై దేవురించుచు, దీనిని కనుగొనజాలక పెడగొట్టుచున్నారు. విశ్వమతముకూడ ఇది వరకే యున్నది. వేర్వేరు మతములను పో థించు పనిని తమతలలపై నిడుకొనిన ఆచార్యు లును నితరులును కొలది క్షణములవరకు తమ మత ప్రచార మాపివేసిన చాలును; విశ్వమత మిదివరకే యెట్లున్నదో మనకు వెంటనే విశ దము కాగలదు. ఎప్పుటి కప్పుడు దానిని వారే భగ్నముచేయుచున్నారు. తమలాభముకొరకే వారిట్లు చేయుచున్నారు. ప్రతి దేశమందును ఆచార్యవృత్తి నవలంబించువారు బహు సంఖ చితహృదయు లనువిషయము మీకెల్లరకును తెలిసినదే. ఎందుచేత? జనులను నడిపించు

ఆచార్యులు చాల కొలదిగ మాత్రమే కలరు, వారిలో చాలమంది జనులచే నడిపింపబడుచు, జనులకు దాసానుదానులై, బానిసలై యు న్నారు. వుమ్మలముగ నీటితోనిండిన చెరు వునుజూపి, 'ఎండిపోయిచడే!' అని మీరు పల్కినచో 'ఓ నాను, ఎండిపోయినది' అని వారుకూడ పల్కుదురు. చంద్రుడు నల్లగ నుండునని మీరు పల్కినచో, 'ఓ నాను, చంద్రుడు నల్లగనే యుండును' అని వారు కూడ చిలుకలవలె పలుకుచుందురు. జను లభి వృద్ధినిండిన వారు కూడ నభివృద్ధినిొందుదురు; అంతేకాని పెనుకబడియుండజాలరు. ఆచార్యు లను నిందించుట నేడు పరిపాటియైనను, ముం దుగ మిమ్ము మీరే నిందించుకొనవలసి యున్నాడు. ఎంత యోగ్యతమీకుగలదో, అంతమాత్రమే మీరధిపతికూడ. ఏ ఆచార్యుడైన నవనవోన్నతభావ సంపదను మీకు చేకూర్చి, మిమ్ము ముందునకు నడిపింపగోరుచో ఆయనగతి యేమగును? బహుశః ఆయనబిడ్డలు తిండికిలేక మలమలమాడుదురు. దారిద్ర్య దేవత ఆయనయింట తొండవమాడుచుండునని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. మీరనుసరించు లౌకికధర్మ ములనే ఆయనయు ననుసరించును. "మీరు ముందునకు నడిచినచో, మేమును ముందునకు సాగద' మని యాయన చెప్పను. అయితే, జనాభిప్రాయమునకు వెలుపని మహనీయులు కూడ నరుదుగ గలరు. వారు సత్యమును గ్రహించి, దానినిమాత్రమే లెక్కనీయుదురు. సత్యము వారి నావహించి, తనకై వనము గావించికొనియుండుటచే, వారిల్లప్పుడును ముం దునకే పోవుచుండురు కాని, పెనుదిరిగి చూడ జాలరు, జనులపై వారాధారపడరు. భగవం తుడే వారికి చేదోడుగా నుండును. ఆ జ్ఞానరేఖ

మును వాడు సందర్శించి, అనుసరించుచుండుడు.

ఈ దేశమున, నేకొక మొర్రను వాస్తవ్యుని గలసికొంటిని! అతడు నన్ను తన మతమునకు ద్రిష్టకొనుటకు ప్రయత్నించెను. అందుపైన నాయనతో నిట్లంటిని “అయ్యా! మీ అభిప్రాయములపట్ల నాకు చాల గౌరవమున్నది. కాని, కొన్నివిషయములలో నేను మీతో నేకీభవింపను. సన్న్యాసాశ్రమపరంపరకు చెందిన వాడను నేను, బహుపత్నిత్వమందు సమ్యక్ముగలవాడు మీరు. కాని, మతబోధచేయుటకు మీ రిండియాదేశమునకేలరాదు!” అంతట, ఆశ్చర్యపశుడై యాయన “ఇదియేమి? ఏవిధమైన వివాహమందుగాని, మీకిసుమంతయు సమ్యక్ములేదు. మేమన్ననో, బహుపత్నిత్వమందు విశ్వాసముకలవారము. అయినను, నన్ను మీ దేశమునకు రమ్మనుచున్నారే.” అని నుడివెను. ఇందులకు, “ఓ! నా దేశప్రజలు పరమతభావము లెచ్చటనుండి వెలువడినను, వానిని వినుదురు. ఇండియాదేశమునకు మిమ్మాహ్వానించుటకు నాకు రెండు కారణములున్నవి. ఇందు మొదటిది. మతశాఖలయందు నాకు ప్రబలమైన విశ్వాసముకలదు. రెండవది: ఇండియాలో ప్రస్తుతముగల శాఖలతో తృప్తి పడనివారనేకులు గలరు. ఈ అసంతృప్తిచే, వారికి మతముతో పనియేలేదు. ఇట్టివారిలో నుండి, కొందరనుచరులు మీకు లభింపవచ్చును.” అని బదులు చెప్పితిని. మతశాఖలెంత యెక్కువగనున్న, మతలభికి జనులకంత అవకాశముండును. పలురకముల ఆహారపదార్థములుగల భోజనవిక్రయశాలలో తమ ఆకలిని దీర్చుకొనుట కెల్లరగును అవకాశముండును.

కనుక, ప్రతిదేశమందును శాఖలు పెరుగవలయునని నేను కోరుచున్నాను. ఇందువలన పారమార్థిక జీవితమును గడపుటకు జనుల కిప్పటికంటె నెక్కువగ అవకాశముగలుగును. మతమునందు జనులకిష్టములేదని తలచుకొనుట, అది యధార్థమని నేను నమ్మను. మీ వాఁతమును మతబోధకులు తీర్చజాలరు. నాస్తికుగనో, భోగలాలసుడుగనో, సురయ్యేలునిరసేయజవిగనో ప్రజలచే దూషింపబడు వ్యయ్యయే, తాను వాంఛించు సత్యమును ప్రసాదింపగల మనుష్యుని సందర్శించు అవకాశమును బడసి, తన కులమునకెల్ల లాభ్యంతాధ్యాత్మిక సంగమముడుగ బరిణమింపవచ్చును. మన కలవాటైన విధముననే ఆహారమును మనము భుజింపగలము. హిందువులమగు మేము చేతితో ఆహారమును దీసికొని భుజింతుము. మా వ్రేళ్లు మీ వ్రేళ్లకంటె నెక్కువ చురుకైనవి, నిపుణముగ బనిచేయును. మావలె మీరు మీ వ్రేళ్లను వాడజాలరు. ఆహారము దొరికినంతమాత్రమున లాభములేదు, మీ విశిష్ట విధమున దానిని మీరు భుజింపవలయును. ఆధ్యాత్మికభావములు మీకు కలుగవలయునను మీరు నిజమే. కాని, అవి మీసాంతమైన పద్ధతికి అనుగుణముగ లభింపవలయును, అవి మీ మనోభావముల రూపముతో నొప్పుచున్న నే తప్ప, మీకు తృప్తికలుగదు. నాభావముల కనుగుణమైన రూపమున సత్యమును ప్రసాదింపగల మహనీయుడు తటస్థించినప్పుడు, నేను దానిని గ్రహించి, స్థిరస్థాయిగ పోషించుకొను గలుగుదును. ఇది యొక గొప్ప వాస్తవిక విషయము.

(సశేషము)

ప్రపంచమనుసరింపదగినది బౌద్ధమత మొక్కటియేనా?

[కొన్నాళ్ళ క్రితము డాక్టరు B R అంబేద్కర్ గారు మహాబోధివృక్ష వైశాఖ నంచితయందు 'బుద్ధుడు—భవిష్యత్తున ఆతని భర్తము' అను వ్యాసమును రచించి యుండిరి అందుగల ప్రశ్నలు కొన్నింటికి శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు ఒకనాటి ప్రత్యుత్తరము లిచ్చట బ్రచురింప బడుచున్నవి. సంపాదకులు.]

ప్రశ్న శ్రీకృష్ణుడు, ఏనుక్రీస్తు, మహా మృదు—వీరందఱకంటె బుద్ధుడు మిక్కిలిగా అహంభావరాహిత్యమును గనుబఱచెను. ఏను తన్ను దేవుని పుత్రునిగా జెప్పకొనెను. మహా మృదు తన్ను దేవదూతగా వివరించుకొనెను. శ్రీకృష్ణుడు తానే పరమేశ్వరుడనని ప్రకటించు కొనెను.

ఉత్తరము ఈ పల్కులనుబట్టియే యెవ రెంతవరకు స్వాభిమానరహితులైనారను విషయమును నిర్ణయించుట? ఇతివృత్తకమను గ్రంథమునందలి వాక్యములను గొన్నిటి నిచట నుదాహరింతును. అవన్నియు బుద్ధుని స్వపచనములుగా భావించుట, శ్రీకృష్ణుడును, ఏనుక్రీస్తును వచించిన లెటంగుననే బుద్ధుడును స్వోత్పన్నును స్వీయ దివ్యమహిమను ఉద్ఘాటించి యుండుట నిందు గాననయ్యెడు.

ఇతివృత్తమునందలి వచనముల కాంధ్రీ కరణము:—

“సోదరులారా! యుగముల క్రితము నేనొక ప్పడు స్వర్గమున మహావైభవోపేత దేవతగా జన్మించితిని. అచట నేనే బ్రహ్మమను! అన్నింటిని జయించు అజేయుడును, సర్వజ్ఞుడును, సర్వేశ్వరుడు నగు పరబ్రహ్మను..... సోదరులారా! ముప్పదియారు పర్యాయములు నేను దేవరాజయిన శక్క (శక్రుడ) నై జన్మించితిని. అసంఖ్యాకములగు పర్యాయములు నేను రాజుగను, జగత్ప్రభువుగను జన్మించితిని.”

పై నుదాహరింపబడిన పలుకులు గమనించి నచో బుద్ధుడు సయితము స్వోత్పన్నును స్వీయ దివ్యసంపదను వచించియున్నాడని తెలియుచున్నది గదా! మీ యాహాప్రకారము బుద్ధుని అహంభావశూన్యతను ఋజువుచేయు మాట లివి! ఈ మహాపురుషులు స్వాభిమానపరులని నూచించునట్లు పలుకుటకూడ మహాసాధము! ఏనుక్రీస్తు నిమ్నాతినిములను నిజస్నేహితుల

వలె ప్రేమించి, తన అనువులను తీసిన కూడ
లను ఊమింప దైవమును ప్రార్థించి, సర్వమాన
వోద్ధరణకై తన శరీర రక్తమును ధారవోసిన
అదర్శ విరాగి, సాటిలేని మహానుభావుడు.
శ్రీకృష్ణుని జీవితమంతయు స్వార్థత్యాగము,
నమ్రత యను సుగుణముల కాదర్శప్రాయము.
ఆ మహామహుడు దురాత్ముడగు కాళీయుడు
మున్నగు దుష్టుల నశేకుల మదమణచుటయే
కాక, లోకద్రోహులగు పరపాలురను లెగ
టార్చి విడుదల అతిధ్యమునకు నమ్మించెను,
వీడనుభామునకు బంధువాడెను, అర్జునునకు
సారథి యయ్యెను. అందఱును రాజులుగ
నొనర్చినను తానుమాత్రము రాజ్య మాశింప
లేదు. ఎన్నియో గాధలచే నాతని జీవితము
దురూహ్యముగా నాచ్ఛాదించబడియున్నను
ఆ మహాత్ముని జీవితమున స్వార్థత్యాగము, దీన
వాత్సల్యము, ధర్మానురక్తి—అందందు గోచ
రింపకపోవు.

ప్రశ్న. ఏమయిన నగుగాక! తాను భగ
వంతుడనని శ్రీకృష్ణుడు వచించుట మిక్కిలి
దుస్సహనము.

ఉత్తరము : ధర్మగ్రంథములను సాధారణ
ముగా మనము ఏ భావముతో పరికింతుమో
అదియే అందు మనకు గోచరించుచుండును.
యుగయుగములనుండియు లక్షలకొలది ప్రజలు
దైవముగా భావించి మిక్కిలి భక్తితో గౌరవించు
దివ్యపురుషుని మోసగాడని వచించుట ఆయన
యందు విశ్వాసముగల జనులకెల్ల తప్పక కోప
కారణము కాగలదు. మనము మిక్కిలి ఓరి
మితో నిండలి సత్త్వాసత్త్వములను అరయవల
యును. కృత్రిమమైన అనుకరణమును విడనాడి,
యథార్థవస్తువును గ్రహింపవలయును. హిందూ
మత ప్రమాణ గ్రంథములన్నిటినిబట్టి భగవ

దైకృమే మన గమ్యమని విశదము కాగలదు.
తమ 'అహము'ను భగవంతునిలో లీనము
చేయువారే తమ్ము పరమేశ్వరునిగ భావించి
కొని యిట్లు పలుకగలరు. ఎందఱో మహాను
భావు లిట్టి జ్ఞానార్జనము గావించి యిట్లు వచిం
చియున్నారు. అట్టివారియందు ఘుద్రాతి ఘుద్ర
మగు 'నేను' అను అహము నిలిచియుండ
కాలదు. వారి జ్ఞానోత్తేజము డాంచికము గాదని
వారి పారమార్థిక జీవనవిధానమే తెలియజేయు
చుండును. భగవద్గీతయందు శ్రీకృష్ణుడు తన్ను
అర్జునుని చెలికానిగను, మార్గదర్శిగను, వృష్టి
కులతలకునిగను, భగవద్భక్తునిగను, పరమేశ్వ
రునిగను జెప్పకొనియున్నాడు. (శ్లో॥ తమేవ
చాద్యం పురుషం ప్రపద్యే యితః ప్రవృత్తిః
ప్రస్మతా వురాశిః 15-4. —ఎవనినుండి అనాది
యగు ఈ సంసార ప్రవాహము నిర్గతమైనదో,
నేను, ఆ యాదిపురుషుని శరణుజొచ్చుచున్నా
డను.) దీనినిబట్టిచూడ శ్రీకృష్ణభగవానుడు
తాను అర్జునునకు గురువుగా నున్నను భగవం
తుని శరణుజొచ్చుచున్నాడు గదా! ఇది యెల్ల
దను భగవల్లాభముకొఱకు అనుసరింపదగి
నదియే.

హిందూధర్మానుసారముగ ఎవరు సంపూర్ణ
త్వము పొంది తమ ఆత్మను భగవదనుసంధా
నము గావించుకొని అట్టి మహామహులే అవతార
పురుషులుగా నెన్నబడుచున్నారు. వారు చరా
చరము లన్నిటియందును తమ యాత్మనే పరికిం
తురు. ముందుగ నేపాక్షిక బుద్ధికి లోనుగా
కుండ కాస్త్రముల దిలకించినచో అందు విరుద్ధ
ములుగా గోచరించుచున్న విషయముల విమ
ర్శించి సద్విషయములను—సదర్థములను తెలిసి
కొన నెంతయు నవకాశము గలదు. సర్వభూత
ములయందును డన ఆత్మనే పరికింపగల మహా

త్సునియం డెట్టి దుమ్మ)వర్తనమును గోచరింపదు. అతడెప్పుడును అత్యుత్తాఘనము జేసికొనడు.

ప్రశ్న : ఈ మతప్రవక్తలు తమకు గలవని చెప్పికొను మహిమలు, నమానుషకృతులు, భగవత్ శాసనాధికారము మున్నగువాని మాటయేమి?

ఉత్తరము : ధర్మగ్రంథములన్నియు వందల కొలది వత్సరములకు పూర్వము రచింపబడినవి. నేడు మనకున్న ఐతిహాసిక సత్యదృష్టియు, వైజ్ఞానిక పద్ధతియు అనాటి ప్రజలకు లేవు. మనుష్యుని మనోభావములను దీర్చి దిద్దుట యందే వారి బుద్ధి కేంద్రీకరింపబడియుండెను. కాని వాడు విమర్శక దృష్టిని ప్రబలము కావింప ప్రయత్నించినవాడుకాదు. ఎల్లధర్మములయందలి ధర్మనాంశములు విమర్శకదృష్టి గలవారి కెల్లరకు నచ్చును. ఒక ధర్మ ధర్మనాంశముతో ఇతర ధర్మ పౌరాణికాంశమునుగాని—కర్మ కాండ విషయమునుగాని సరిపోల్చి చూచుట న్యాయము కాదు. బౌద్ధమతమునందుగూడ ఎన్నియో పౌరాణికగాథలు—దేవతలు మానవ కార్యములందు చేయిచేసికొనుట మున్నగు నవి—అమానుషకృత్యములు, స్వర్గములు, నరకములు ఇవన్నియు వివరింపబడియున్నవి. బ్రహ్మసహంపతియొక్క కోరిక ననుసరించియే బుద్ధుడు భూలోకమునుజూచి క్రిందికి దిగి వచ్చెను. వివిధరూపములను దాల్చగల శక్తి తనకు గలదనియు, తాను గోడలను చొచ్చుకొని పోగలననియు, నీటిమీద నడువగలననియు, నూర్యచంద్రాదులను తాకగలననియు బుద్ధుడు కశ్యపునితో వచించియున్నాడు. కంటకమను గుఱ్ఱము నగరమునుండి బుద్ధుని బయటకు గొని పోవునపుడు దాని పాదములు మోపినచోటులం

దెల్ల కమలములు వికసించెడివట. ఇట్టి వనేకములు గలవు. శ్రీకృష్ణుడును, ఏనుసు తమ మాటలు భగవద్వాక్యములే యని చెప్పకొని నచో అందుల కా పలుకులే ప్రమాణములు. అట్టి శ్రేష్ఠవాక్కులు భగవద్దర్శితము గావించిన మనస్సుగలవారే చెప్పగలరు గాని యితరులు వచియింపజాలరు. వారి ప్రసంగములలో అందందు గోచరించుచున్న నీరసవాక్కులన్నియు వారిపేరిట నెవరో ప్రక్షిత్తములు గావించినవి గాని నిజముగా వారివికావు. ఇట్టి పలుకులవలన వారి ఘనత కెట్టి లోటును గలుగజాలదు. బుద్ధుడు హేతుబద్ధమగు మతధర్మమును ప్రచారముచేసెనన్నమాట సత్యమే. కాని, అతడు తా ననుసరించిన మార్గము అపూర్వముకాదని వివరించిన యీ క్రింది ప్రమాణవాక్కులను మనము మఱువరాదు.

“సోదరులారా! నేను అనుసరించిన మార్గము పూర్వ మెందరో మహాత్ములచే ననుసరింపబడినదని నేను కనుగొంటిని.”

సత్యము కాలమువలె అనాది యనియు అది తమ కల్పనాశక్తి ఫలితమని యెవరును వాదించజాలరనియు బుద్ధభగవానుడు గుర్తించియుండెను. భూతకాలమునుండి వర్తమానకాలిక విషయములును, వర్తమానమునుండి భవిష్యత్తును బయలుదేరును. వేదకాలపు మహర్షులు మొదలు శ్రీ గాంధీమహాత్మునివఱకును నడచిన భారత దేశీయ విజ్ఞానచరిత్రను చక్కగా పరిశీలించిన విద్వాంసులకు హిందూమతధర్మము పుచ్చి పోయిన కట్టుముక్కవంటి పనికిమాలిన వస్తువు కాదను విషయము స్పష్టముగా గోచరించును. తాత్త్విక దృఢవిశ్వాసము విషయమున, బుద్ధునకు శ్రీ శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్య లీషణ్మతమును దీసిపోవువాడు కాదు.

ప్రశ్న ఎఱైనను, హైందవధర్మము నీతిపై నాధారపడియండలేదు. కనీసము నైతికజీవనము దాని అంశమాత్రముకూడ గాదు. ఇక శాస్త్రధర్మమన్ననో, అది నైతికజీవనముపైననే ఆధారపడియున్నది. శాస్త్రధర్మము నైతికజీవనమే కాని మరేదియు కాదు.

ఉత్తరము ఇది ఎంతమాత్రము సరికాదు. బుద్ధభగవానుడు తన ధర్మముయొక్క పరమావధి నిర్వాణమని స్పష్టముగా వచించియున్నాడు. నైతికజీవనము దానికి తోడ్పడునది మాత్రమే. ఒకప్పుడాయన ఉన్నాభుడను బ్రాహ్మణునితో సంభాషించుచు ఈ క్రింది విధముగా చెప్పియున్నాడు.

“ఓ బ్రాహ్మణుడా! పవిత్రజీవనము దాని పరమావధియగు నిర్వాణలక్ష్యములో లీనమైనప్పుడే సుసాధ్యమగును. నిర్వాణమే దాని అత్యంత ఫలసిద్ధి.”

ఉపనిషత్తులను రచించిన ఋషులకువలె బుద్ధునకుగూడ నైతికజీవనము ఒక సాధనము మాత్రమే. “మజ్జిమనికాయము” నందలి I—184 వ శ్లోకమున నీ మహామహుని పలుకులిట్లున్నవి :

“నే సంతకుముందు పలికినట్లు నావ సాయమున మన మొక తీరమును విడిచి మరియొక తీరమును చేరినపుడు నావను మనతో దీసికొనిపోము, దాని నచ్చట విడిచివెళ్లుదము. సోదరులారా! ఆ విధముగనే మన మనుసరించిన ధర్మమార్గములమకూడ విడచిపోవలెననిన ఇక అధర్మమార్గములనుగూర్చి పలుకవలయునా!”

కావున నైతికజీవనము శాస్త్రధర్మముయొక్క అదియు, అంతమునుకాదు. పై సుదాహరింపబడిన పలుకులే యిందుకు ప్రమాణములు. అందుచేత ఇతర మతములలో ఏది భగవంతుడుగా

చెప్పబడినదో అది శాస్త్రధర్మమునందలి నిర్వాణమే కాని, నైతికజీవనము మాత్రము కాదు. హిందూధర్మమున నైతికజీవనము నొక్కివక్కాణింపబడలేదనుట సదా వినవచ్చుచున్న విషయమే. పాశ్చాత్య దేశములనుండి వచ్చిన క్రైస్తవమతప్రచారకులు హిందువులను తమ మతమున గలుపుకొను తలంపుతో తమకు వీలైనప్పుడెల్ల హిందూధర్మమును దూషింపచుండువాడు. కాని, ఇతర ధర్మము లెంతవరకు నీతిమార్గమును బోధించినవో అంతవరకు హిందూధర్మముకూడ దానికి ప్రాముఖ్యత నిచ్చియే యున్నది. ఇంతేకాదు. హిందూమతమందలి పరమతసహనమును మహోన్నత ధర్మమును ఇతర మతములు హిందూమతమునుండి నేర్చుకొనవలసియున్నవి. ప్రొఫెసర్ పాల్ డై సెనుగా రిట్లు చెప్పుచున్నారు.

“నిన్ను నీవెట్లు ప్రేమింతువో అట్లే నీ యిరుగుపొరుగువారిని ప్రేమింపుమని “జైబిల్” లో చెప్పబడినది. కాని నేను ఆన్యుల నేల ప్రేమింపవలెనో కారణము విశదీకరింపబడలేదు. ఇందులకు వేదములందే తగినయొక్తి గోచరించుచున్నది.—నీ యిరుగుపొరుగున నున్న వ్యక్తిగూడ నిజముగా నీ యాత్మయే. మీ రిరువురును వేరనుకొనుట కేవలము భ్రమ.”

నీతి అన్ని మతములందును నున్నప్పటికిని, వేదాంతమునందే అది చక్కగా విశదీకరింపబడినది. వేదాంత సిద్ధాంతమే హిందూధర్మ శరీరమునందలి ఉత్తమాంగము. ఏలననగా, అదైవత వేదాంతమునుబట్టి జగత్తు ఒక్కటే. ఇంద్రియముల ద్వారమున జూచునప్పుడు అది జడముగను, బుద్ధిచే జూచునపుడు జీవులుగను, ఆత్మదృష్టితో జూచునపు డీశ్వరుడుగను గనబడును. ఇదియే సర్వసీతీశాస్త్ర పరమార్థ

బోధనము. పౌధధర్మము ప్రకారము నీతి పరిపాలనకు ఇంద్రియగ్రాహ్యమైన మార్పు జేంచుచుండు ప్రపంచమే జాలును, దైవికాధారము అన్యమేదియు ననావశ్యకము. ఎల్లప్పుడు మార్పునొందు దానిని తెలిసికొనుటకు నిర్వికారమగు వస్తువుపై దృష్టి నుంచుట ఎంతటి యవసరమో విమర్శకుల కందరికిని తెలిసిన విషయమే.

పరివర్తనముచెంచు విషయమును తెలియుటకు, పరివర్తనరహితమగునది అత్యవసరము గనుక ఇందు సముద్రము, దాని అలలను మనముదాహరణముగ దీసికొనవచ్చును. మార్పు కలదియు, లేనిదియుగా నుండు నొక సద్వస్తువు గలదని మనము గ్రహింపవలెను. అదియే పరివర్తనకు లోనైన ప్రకృతిగనో నిర్వికారమగు పరబ్రహ్మముగనో మన ఆధ్యాత్మికోన్నతి కనుగుణముగనటుల మనకు గోచరించును. స్వార్థపరత్వము నశించి దాని స్థానమున

నేకైకధర్మమగు సత్యము లేక నిర్వాణము లేక పరబ్రహ్మము మానవునియందు ప్రకాశించునపుడు అతడు ప్రపంచమునకు నాయకుడగును. అట్టి స్థితి కతడు వచ్చినపుడే, మానవ జాతిని పీడించి అనోగతిపాలుచేయుచున్న ఈర్ష్య, దౌర్జన్యము, అహంకారము, కలహములు నశించును. నిగ్రహమే సంఘమును రక్షించును. ఇంద్రియభోగాపేక్షకై, వ్యక్తిగతాధికారమునకై-ప్రాకులాట నశించిననేగాని ఆ నిగ్రహబుద్ధి లభింపదు. ఇంద్రియగ్రాహ్యమగు నీ ప్రపంచమున సద్వస్తువు నొక నిమిషమైనను దర్శించినచో ఆ పరమసత్యము మాత్రమే, పరుల కష్టముపైన, దుఃఖముపైన ఆధారపడియుండు ఇంద్రియసుఖమునకు మానవుని విముఖునిగ చేయును. అంతియేకాని, కాఫీ వుస్తకములందలి నీతు లిట్టి యుత్తమ సుగుణరత్నము నెన్నటికిని సాధింపజాలవు.

(సశేషము)

కారుణ్య మహత్త్వమునుగూర్చి హిందూమతమంతటి మహత్తరముగా బోధించు మతము లోకమున వేఱులేదు, పేదల—దీనుల—కుత్సితలపై పరమసేవముగా హిందూమతమువలె కాలిడి త్రొక్కు మతమును లోకమున వేఱులేదు. సచారిత్రధర్మమున కీ దోషము నంటగట్టుట తగదని—పారమార్థికములనియు వ్యావహారికములనియు సర్వవిధ క్రూర సిద్ధాంతముల గల్పించు పండితమన్యుల, వంచకుల, దోషమిది యని—పరమేశ్వరుడు నాకు దెలిపియున్నాడు.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

చైతన్యము, 'మీరు మహాపండితులు. మీరే వ్యాఖ్యానము గావించి యందలి యర్థ మెరిగించి నన్ను కృతార్థుని గావింపుడు' అని పలికెను. పాండిత్యమున నభిమానము కలిగియుండిన సార్వభౌముడు ఆ శ్లోకమునకు పదుమూడు విధముల అర్థముచేసి చూపెను. వీనినన్నింటిని విడిచిపుచ్చి శ్రీ చైతన్యము స్వయముగా పదునెనిమిది విధముల వ్యాఖ్యానించి సార్వభౌముని భ్రమింపజేసెను. అంత సార్వభౌముడు శ్రీకృష్ణచైతన్యముల యెదుట స్వీయపాండిత్య మెట్టి లాఘవమునకు గురియయ్యెనో గ్రహించెను.

మఱియొకనాడు సార్వభౌముడు శిష్యులకు 'బ్రహ్మసూత్రములను' బోధించుచుండెను. అచటనున్న శ్రీకృష్ణచైతన్యము కా వ్యాఖ్య యెంతమాత్రము నచ్చగయ్యె. ముఖలక్షణములవలన శ్రీకృష్ణచైతన్యముల భావమును గ్రహించిన సార్వభౌముడు 'నా వ్యాఖ్యానము నందు గల లోపమెట్టిది' యని ఆ మహాత్ముని ప్రశ్నించెను. శ్రీకృష్ణచైతన్యము 'మీరు గావించినది ఆ సూత్రములకు ఏమాత్రము వ్యాఖ్యకాదు. అని దానిని పూర్వపక్షము గావించి బ్రహ్మసూత్రములకు భక్తియే ప్రణానముగా స్వీయవ్యాఖ్యను వివరించెను. ఎల్లప్పుడు దిగ్భ్రమియైతిని. ఇట్టి ప్రసంగములవలన శ్రీ చైతన్యముల పాండిత్యమును గ్రహించిన సార్వభౌముడు ఆ భక్తాగ్రేసరునితో భగవద్విషయములగుర్చి నానాడు ప్రసంగించుచుండెను. ఇట్లుండ 'భక్తియందు తన కభిరుచి యెట్లు జనింపగల'దని శ్రీ చైతన్యమును ప్రశ్నించెను. 'కలియుగమునందు నామసంకీర్తనమే శ్రేష్ఠమైన సాధనము'. శ్లో. తృణాదపి సునీచేన తరోరపి సహిష్ణునా, అనూవినామానవేన కీర్త

నీయః సదా సు. — ఎవరు తృణమును తినునప్రతి కలవాడు, పృథుములకంటె గహనము కలవాడు, ఎల్లరకు సాక్షాత్తుము గావించి స్వీయాభిమానమును కోరనివాడు, వార్తెల్లరు హరినామసంకీర్తనము చేయదగినవాడు. సాధన మార్గమున అట్టి భక్తుడు. 'ధనముతో, స్వజనముతో, సుందరీనివహముతో, కవిశాస్త్రానో కాంక్షింపక 'జన్మజన్మములందును నెయెడ అహైమికభక్తి కల్గింపు'మని భగవంతుని శ్రాద్ధింపవలయును' అని బోధించెను. ఈ ఉపదేశములన్నియు విని సార్వభౌముడు శ్రీ చైతన్యముల ప్రధానవిషయమైన భక్తిసూర్యము నవలంబించెను. ఆయన మనోపవర్తనమే అచ్చటి పండితులకెల్ల శ్రీకృష్ణచైతన్యములయెడ గురుభావమును గల్గించి వారందఱును శ్రీ చైతన్య శిష్యవర్గమున వచ్చెను.

ఇట్టి శిష్యుగణము భక్తగణమై నీవివ శ్రీ చైతన్యము నాలుగైదు మాసములందు వసించి పిదప దక్షిణదేశమునకు బయనమయ్యెను. సార్వభౌమున బ్రహ్మగిరి, కూర్మాచలము, సింహచలము మున్నగు క్షేత్రముల దర్శించి చివరకు గోదావరీతీరమును జరిరి. అచట రామానందరాయ్ అను నతడు రాజమహేంద్రవరమును శాలించుచుండెను. ఒకనాడు శ్రీ చైతన్యములు గోదావరియందు స్నానము గావించి నామజపము గావించుచుండిరి. ఈ విషయమును విని అచటికి రామానందులు మేళతాళములతో వచ్చి దారికి నాష్టాంగ నమస్కారము గావించెను. రామానందునియెడ సద్భక్తలక్షణములను గనుగొన్న శ్రీ చైతన్యము ఆతని లేవదీసి కౌగలించుకొని తమప్రక్కన గూర్చినట్లుకొనెను. ఇరువురును ఎంతయో ఆనందించిరి. నాయట్టి

సామాన్యభక్తుని నీయట్టి మహాప్రభులు ఆదరించుట మహాభాగ్యము. నీరు మా పట్టణమున కొన్నాళ్లుండవలయునని ప్రార్థించెను. కొంత కాలము ముచ్చటించిగ పిదప రాహుగంధులను రాత్రి తమయొద్దకు ఏకాంతముగ రమ్మని శ్రీచైతన్యలు పంపివైచిరి. నాచుంతము నేను పనులను పూర్తిగావించుకొని రాత్రి యయి పంపివైచి రామానందరాయలు శ్రీచైతన్యలను శీరెను. ఆ మహనీయు లిరువురు నేకాంతప్రదేశమున జేరి ఆధ్యాత్మిక విషయములను ముచ్చటింప బారంభించిరి. రామానందుడు మహాపండితుడు. భక్తిభోధక గ్రంథములు— శ్రీమద్భగవద్గీత, పురాణములు, ఉపనిషత్తులు— చక్కగా జదివినవాడు. కావున ఆయన భక్తియు జ్ఞానము పరిశీలించదలంచి శ్రీచైతన్యలు అతనిని బహువిధముల బ్రశ్నించిరి. అందొకటి—

శ్రీకృష్ణచైతన్యలు — సాధ్య సాధనల గూర్చి శాస్త్రము లేమనుచున్నవి?

రామానందుడు — విష్ణుపురాణమున నిట్లు వచింపబడియున్నది—నీ వర్ణాశ్రమాచిత ధర్మము ననుసరించి పరమార్థమొదగు విష్ణుపు నారాధింపుము. ఆ జగన్నాథుని సంతృప్తిచేయు నది అంతకంటె వేరొండు లేదు.

శ్రీకృష్ణచైతన్యలు — ఇది బహిరంగసాధన. ఇంతకంటె శ్రేష్ఠమైనదానిని వచింపుము.

రామా — సకలకర్మ ఫలములును శ్రీకృష్ణున కర్పించుటవలన మనము 'పరా

భక్తిని' బడయగలమని శ్రీమద్భగవద్గీత యలుగైతి చాచుచున్నది.

శ్రీకృష్ణచైతన్యలు — ఇదియును బహిరంగ సాధనయే. దీనికంటె సుత్తిమమైనదానిని డెలుపుము.

రామా — 'పరాభక్తి'ని బడయుటకు 'సర్వధర్మముల బరిత్యజించి నన్నే యాశ్రయింపుము. నేను నిన్ను రక్షింతును' అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు వచించియున్నాడు.

శ్రీకృష్ణచైతన్యలు — ఇంతకన్నను జ్ఞాన్యతరమైన దేదియున్నను గలదా?

రామా. — జ్ఞానమువలన లభించు సమ్యక్మే ఉచ్చతరమైన భక్తి.

అందులకు శ్రీకృష్ణచైతన్యలు సమ్మతించరైరి. కావున రామానందరాయలు మఱల ఇట్లు పలుకదొడంగిరి జ్ఞానముపై నాధారపడక భగవంతునియందు సహజముగా ఉత్పన్నమగు భక్తియే 'పరాభక్తి'. భాగవతమున బ్రహ్మ ఇట్లు ప్రవచించియున్నాడు: ప్రభూ! ఈ విశ్వమున నిన్ను గనుగొనుట మిక్కిలి కష్టసాధ్యము. అయినను శాస్త్రజాలమున నడుగిడక గృహమునందే యుండి నీపురాణములవినచు నిన్ను సంపూర్ణముగా మనఃప్రాణములతో స్వీకరించువారివలననే నీవు గ్రహింపబడుదువు. వారికే నీ పవిత్ర దర్శనము నొసంగుదువు. *

శ్రీకృష్ణచైతన్యలు — నిజమే. ఇదియును

* క. విజ్ఞానవిధము లెఱుంగక, తల్లులు నీవార్త జెప్పడమ వాఙ్మనములొ యశ్లేశ నీకు నిచ్చిన, ఇట్లు నీమట్టి గలుకు రజితుండవైనా.

క. నిజముగ నిన్నెఱుంగగల్గుము; నిజవాంఛలు నిన్నుండేర్చి నీక, విష్ణుమకొ నిజకర్మలభిభక్తి, సుజనుల నీ మొదలిటెంక జొచ్చిరధికా

అంతగా గొప్పదికాదు. దీనిని మించినది వేతే దైనను గలదా?

రామా — ‘ప్రేమభక్తి’యే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమయినది. ఆకలిదప్ప లున్నంతవఱకే మనము ఆహారమునకై ప్రాకులాడుచుందుము. అవి తీరినంతట మనమనస్సు ఆహారమువైపు నకు జనదు. భక్తుడు బహిరంగసాధనల నెంతో కాలము ఆశింపడు. అతడు ఆశించునది ‘భగవత్ప్రేమయే.’

కృష్ణప్రేమతో హృదయమును పరిపూర్ణము గావింపవలయును.

భగవన్నామస్మరణవలన సామాన్యు లెల్లరు పావనులగుదురు, అట్టియెడ భగవద్భక్తులకు దుర్లభమయినదేదీ?.....’

ఇట్లు పలికి రామానందుడు శాంత, సఖ్య, దాస్య, వాత్సల్యాది భావములనెల్ల వర్ణించి తుదకు ‘మధురభావమే అన్నిటికంటెను మహత్తరమయినది. రాసక్రీడయందు భక్తులకు భగవానుడొసగిన ఆనందము లక్ష్మీదేవికి సయితము అలభ్యము’ అని వచించెను.

శ్రీకృష్ణచైతన్యము. — ఇదియెంతయు సమృద్ధిపడగినది. దీనిని పరిపూర్ణముగా విచక్షణ హలపడుచున్నాడ. కాన దీనినే విపులముగా విశదీకరింపుము.

తదనంతరము ‘శ్రీరాధాకృష్ణప్రేమ’ను గూర్చి వివరించుచు శ్రీరామానందుడు ఆదివ్యప్రేమ కామముకంటెఁబడఁచుతరమయినదనిసహేతుకముగా నిరూపించెను. ఇట్లు భక్తినిగూర్చి ప్రసంగించుచుండ రాత్రి కడచెను. తెల్లవారుటయు రామానందుడు శ్రీచైతన్యలకు నమస్కరించి తన వీట పదిరోజులుండవలసినదిగా ప్రార్థించి, తన నివాసమునకేగెను. ఈ పదిదినములును వీరిరువురు భాగవతప్రసంగములు

గావించుచు ఆనందముగ ప్రొద్దుపుచ్చుచుండిరి. ఒకనాడిట్లు భగవద్విషయమునుగూర్చి మాట్లాడుచుండ, శ్రీకృష్ణచైతన్యల స్థానమున (శ్రీచైతన్యలకుమాదుగా) మురధరుడైన శ్రీకృష్ణభగవానుడే శ్రీరామానందులకు గోచరించెను. అందులకు బ్రహ్మనందమునంది రామానందుడు ‘మహాత్మా! నీవే నాయెడ కీరూపమునవచ్చి నేటికి దర్శనమొసగితివా?’ యని పలికి పరిపరి విధముల భగవానునకు నమస్కరించెను. శ్రీకృష్ణచైతన్యములు ఆతనిని లేవదీసి కూర్చుండబెట్టి ‘నీవు పలుకుచున్న పలుకులేవి?’ అని యడిగి ‘శ్రీకృష్ణసందర్శనోత్సవము’ను ఆతనినోరార పలికించి విని యిట్లు పలుకనారంభించిరి

‘నీభక్తి పరిపక్వము చెందినది. అట్టినితి యందు భక్తుడైతడల తనయిష్టదైవమునే కనుగొనును. ఈ తాకికప్రభుత్వము నీకేల? దీనిని వదలి పూరీతైత్రమునకు బొమ్ము, నేనుగూడ కొంతకాలమున కచటికే తెఱును,’ అని పలికి ఆలింగనము కావించుకొని వీడ్కొలిపెను.

ఇట్లు రామానందుల ననుగ్రహించి శ్రీకృష్ణచైతన్యములు దక్షిణదేశమునందలి వివిధ పూజ్య తైత్రముల దర్శింప బయలుదేరిరి. మంగళగిరి, అహోబిలము, తిరుపతి, కాంచీపురము, శ్రీరంగము, మధుర, పియాళి, కుంభకోణము, తంజావూరు మున్నగు తైత్రముల దర్శించి పశ్చిమతీరమునగల అనంతపద్మాభతైత్రమున తిరువట్టూరు జనార్దనస్వామి తైత్రము, బొంబాయిరాష్ట్రమునగల పండరీపురము, నాసిక్, దునుష్ఠీర్థము మున్నగువానిని దర్శించి మఱల పూరీతైత్రమును జేరిరి. అచ్చట కొన్నిమాసములు గడిపిరి. పిదప మఱల వంగదేశమునకు బయలుదేరి ‘పానీహాటి’, ‘రామ్ కేళీ’ మున్నగు

క్షేత్రములజూచిరి. పోయిచవోట్లనెల్ల వీరి కృష్ణ భక్తి ప్రేక్షకులనెల్ల ముగ్ధులగావించెను. ఎందఱోభక్తులు వైష్ణవమతమును స్వీకరించి హరి నామసంకీర్తనమునందు ఆ మహాభక్తునితో పాల్గొనుచుండిరి.

శ్రీకృష్ణచైతన్యములు వంగదేశమును జేరిన విషయమును విని శచీదేవి ఆభక్తాగ్రగణ్యుని గలిసికొని బ్రహ్మానందమునందెను. శ్రీకృష్ణ చైతన్యములు రామకేళియందుండగా ఒకనాడు ప్రభుత్వోద్యోగులగు రూపసనాతను లిరువురును వీరి శిష్యత్వమును స్వీకరించిరి. అందుండి మఱల శ్రీచైతన్యములు పూరీక్షేత్రమున కేగి నాలుగుమాసములుండి పిదప నుత్తర దేశాభిముఖులై ప్రయాణముసాగించిరి. వారు కాశీయందుండగా నొక సన్న్యాసిని కలిసికొనిరి. ఆ సన్న్యాసి శ్రీచైతన్యములనుజూచి 'సీవు సన్న్యాసధర్మమునువదలి, ఉన్యత్తునివలె ప్రలాపించుచున్నావేల' యని ప్రశ్నించెను. అందులకు శ్రీచైతన్య లిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరట "నేను మూర్ఖుడనని తెలిసియే నాగురువులు 'సీకు వేదాంతమునందధికార మావంతయులేదు. కలియుగమున నామజపముననే సారముగలదు. సీవు శ్రీకృష్ణచామ జపముగావింపుము' అని సన్న్యాజ్ఞాపించిరి. అందువలన నాగుర్వాజ్ఞ నే యనుష్ఠించుచున్నాడను." ఇట్లు పలికి శ్రీకృష్ణభక్తినిగూర్చి విపులముగా వివరించి చెప్పగా యతీశ్వరుడు ముగ్ధుడై శ్రీకృష్ణ నామ సంకీర్తనమున బాల్గొనెను.

అచ్చటనుండి శ్రీచైతన్యములు మధురాపురమునుజేరిరి. ఆ కాలమున మధురయు బృందావనమును నామమాత్రావశిష్టములై శ్రీకృష్ణ లీలాప్రదేశములు మృగ్యములై యుండెను. శ్రీకృష్ణలీలయే రూపొందిన శ్రీకృష్ణచైతన్యము

లకు భగవానుడు లీలామానుషుండై క్రీడించిన స్థలములెల్ల స్పష్టముగ గోచరించెను. కావున శ్రీచైతన్య లాయాస్థలములను భక్తలకు జూపిరి. శ్రీకృష్ణపరమాత్ముడు క్రీడించిన స్థల మగుటవలన బృందావనమును జేరుటయు వీరి భక్తి ఉచ్చస్థితిసందెను. వీరి ప్రభావమునువిని చుట్టుపట్ల గ్రామవాసులెల్లరు గుంపులుగుంపులుగా వారిని జేరుచుండిరి. నానాటకి వారిని జేరుచున్న ప్రజాసమూహము హెచ్చగుచుండెను. ఇక నచ్చటనివసంపవలనుపడదని తలచి శ్రీచైతన్యములు మగలప్రయాగ కాశీలనుదర్శించి పూరీక్షేత్రమును చేరిరి. ఈపరి వారి కృష్ణవిరహము ఉచ్చస్థితిసందెను. ఇట్టి ఉచ్చావస్థ యందు వారి కేమాత్రము శరీరర్పణ యుండెడిదికాదు. ఒకానొక పూర్ణిమనాడు సముద్రమునుజూచి 'ఆహా! ఇదిగో యమునానది' యని పలుకుచు నందు దుమికినైచిరి. కాని చాచొక వలలో బడుటవలన జాలరు లాయనను బయటికి దీసిరి.

ఇట్లు నిరంతరము శ్రీకృష్ణ విరహమున నున్యత్తులై యుండు శ్రీకృష్ణచైతన్యములు క్రీ.శ. 1455 సంవత్సరము ఆషాఢమాసమున ఒకనాటి రాత్రి యెచటికో వెడలిపోయిరి. వారి శిష్యులు ఎంతగా వెదకినను కనుపింపరైరి.

వీరి అర్థాంగలక్ష్మి విష్ణుప్రియ తనజీవిత పర్యంతము శ్రీచైతన్యల పాదుకలను బూజించుచు తన జీవితమును సార్థకము కావించెను. వంగదేశమున శ్రీకృష్ణభక్తికి ప్రాణముగల్పించి ప్రచారముగావించిన శ్రీకృష్ణచైతన్యల సంక్షేప జీవితచరిత్రము పారకలోకమునకు భక్తిభిక్ష నిడుగాక!

శ్రీకృష్ణచైతన్యములు ఉపన్యాసములమూలమునగాక శ్రీకృష్ణలీలా సంకీర్తనముద్వారా

ప్రజలలో భక్తిభావము సముద్భవిల్లునట్లు గావించి తమమతమును వ్యాపింపజేసిరి. వారి ప్రచారము జయప్రదమగుటకు వారి ప్రేమయే ముఖ్యకారణము సాధారణముగా మనుజులెల్లరు సౌందర్యము, మాధుర్యము, ప్రేమ, ఆనందము—వీనిని అభిలషింతురుగదా! శ్రీకృష్ణచైతన్యలో భగవానునియందలి యీ యంశములను మాత్రము ఎక్కువగా విశదీకరించుచు భగవత్సత్త్వతాత్పరమువలన వీని నన్నిటిని మనము పొందగలమని బోధించెడి వాడు. శ్రీచైతన్యమతిము ననుసరించి బ్రహ్మయు, శ్రీకృష్ణుడు—సొక్కటియే వాసుదేవుడు, శివుడు, విష్ణువు—పరందరును శ్రీకృష్ణుని రూపములే. శ్రీకృష్ణుడు పరబ్రహ్మము. తన్నుతాను మఱచి తనయిష్టదైవమునకు సంపూర్ణాత్మార్పణము గావించుకొనుటయే భక్తిలక్షణము. అదియే భక్తుల హృదయమును కరగింపగలదు. మనస్సునందలి మాలిన్యమునంతయు దొలగించును. ఇట్టి 'పరాభక్తి'కి బృందావనమునందలి 'గోపికాభక్తి'యే ఆదర్శము. అందు కామభావ మినుమంతయు నుండదు. ఇందు మహాభావము అత్యంతోన్నతము. ఇది శ్రీరాధయందు సంపూర్ణముగా గోచరించుచుండెడిది. ఈ భావమున రాధ శ్రీకృష్ణసందర్శనమాత్రముననే ఐక్యతానందమును బడసెడిది. కావున శ్రీకృష్ణమాధుర్యమును రాధ సదా యనుభవించుచుండె

డిది. ఇట్టి యానందము శ్రీకృష్ణనకుసంగుతము కలిగెడిదికాదు. శ్రీరాధాకృష్ణసమ్మేళనమే శ్రీకృష్ణచైతన్యల భావము.

ఇంద్రియములన్నియు బహిర్ముఖములై విషయసుఖములయెడకు వారల నీడ్చుకొనిపోవుచున్నవి మనము వీనినన్నిటిని బంధించి, భగవదున్ముఖముగావించి భగవత్సత్త్వతాత్పరానందమును బడయగోరవలయును. ఇది యెన్నియోసాధనలవలనగాని గలుగదు. అందు ముఖ్యమగునది నామజపము. సతతము భగవన్నామజపము చేయుటవలన సూనవుడు తన మనస్సును భగవదున్ముఖము గావింపగలడు. అంతియకాక భక్తులతోకూడి మనుట, శ్రీకృష్ణలీలను గూర్చి ఆలోచించుచుండుట,—ఇవి మనస్సును పరిశుభ్రపఱచును. శ్రీకృష్ణలీలలను ప్రసంగించుట, వినుట, శ్రీకృష్ణలీలాక్షేత్రమయిన బృందావనమున నివసించుట, శ్రీకృష్ణవిగ్రహమును ఆతనిగనే భావించి పూజాధ్యాన జపాదులు గావించుట—ఇవన్నియు అనుసరింపదగినవి. తాను గావించుచున్న కార్యములన్నియు శ్రీకృష్ణుని యెట్టయెదుట చేయుచున్నట్లు భావింపవలయును. ఇంతియకాక, వైష్ణవుడు తన జీవితాంతము పరదూషణము, లోభము, అభిమానము—వీనిని వదలి సంయముడై నిరాడంబర జీవనమును గడుపవలయును.

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీహరిరణమ్

శ్రీమాన్ శ . . .

నీయుత్తరముజూచి యెంతయో సంతసించి
తిని. నీకు గలిగిన భగవద్వాకులము, సాధక
జీవనోత్సాహము నశింపకుండుగాక! ఔన్నత్య
మున కన్నుంచి, భగవల్లాభమువలన జీవితమును
సార్థకము గావించుకొనుటయే మానవుల కెల్ల
రకు నత్యంతావశ్యకమగు కర్తవ్యము. సాధక
జీవితమునందు నీకు గలిగిన తీవ్రాభిలాషను
ముముక్షుత్వమును జూచి నే నెంతయో సంత
సించుచున్నాను. భగవానుడు నీకు మనోబలము
నొసగుగాక! ఇందులకై నేను ఆ పరమాత్మ
నత్యంత వినయ వినమితుడనై ప్రార్థించుచున్నా
డను. జితేంద్రియత్వ మత్యంత కష్టతరము.
కాని తదన్యమార్గ మెయ్యదియును లేదు.
'ఏ యింద్రియమును ప్రప్రథమమున వశపఱచు
కొనవలయు'నని ప్రశ్నించితివి. శ్రీకృష్ణభగ
వానుడు సకలేంద్రియములను వశపఱచుకొన
వలయుననియే వచించియున్నాడు.

శ్లో తాని సర్వాణి సంయమ్య

యుక్తి ఆసీత మత్యరః

వ శేహియ స్సేంద్రియాణి

తస్య స్రజా ప్రతిష్ఠితా. * గీత 2-61

కాలని మంటికడవలోని నీరు మన యెఱుక
లేకయే కారిపోవు చందమున మనకు లభించిన
జ్ఞానమెల్ల ఆ యింద్రియముద్వారా హరింపబడు
నని మనువు వచించియున్నాడు.

శ్లో ఇంద్రియాణాం సర్వేషాం

యద్యేకం చరణీంద్రియం

తేనాస్య క్షుతి స్రజ్ఞా

భృతేః సాత్రాదివోగతం.

మనుస్మృతి-2-99.

కావున సకలేంద్రియములను జయింపవల
యును. కాని యింద్రియములన్నియు సహన
బలీయములే యున్ననుజిహ్వాపస్థలే యెల్లదను
ప్రధానముగా గఃశింపదగినవి. శ్రీమద్భాగవత
మునందుగూడ సర్వేంద్రియజేతయ్యు రస
సేంద్రియమునకు వశుడయ్యేనేని వాడు జితేం
ద్రియుడు కాజాలకపోవుటను, శ్లో. తావజ్జితేం
ద్రియో నస్యాత్ విజితాస్యేంద్రియః పుమాన్,
నజయేత్ రసనం యావత్ జితం సర్వం జితే
రసే . . మున్నగువానివలన దెలుపబడియున్నది.
కావున రససేంద్రియమును జయించుటయే
ప్రధానకర్తవ్యము. ఐనను ఈ విషయమును
శ్రీకృష్ణభగవానుడు వేఱువిధముగా అను
గ్రహించియున్నాడు.

శ్లో విషయా నివివ రంతే

నిరాశోరస్య దేహినః,

రసవర్జం రసోన్యస్య

వరంద్యప్త్యా నివ ర్తతే

గీత-2-59

కరిన నియమముల ననుసరించి ఆహారాదుల
త్యజించి ఉపాసనాదికము గావించినచో విష
యములు మనల వీడిపోవచ్చును. కాని విష

* యోగి ఇంద్రియముల నన్నిటిని నియమించి, సమాహితుడై, అత్యర్థుడై ఉండవలెను. ఏమన ఎవని ఇంద్రి
యములు వశీభూతములైనచో అతని ప్రజ్ఞయే ప్రతిష్ఠితము; అతడే గీతప్రజ్ఞుడు.

యాసక్తి మాత్రము మనలను పూర్తిగా విడువ జాలదు భగవద్దర్శనలాభమువలన మాత్రమే యీ విషయతృప్తి కలుగలదు. శ్రీరామ కృష్ణు డిట్లు వచించువాడు 'పటికబెల్లపు పానకము పుచ్చుకొన్నవానికి బెల్లపు పానకము రుచింపదు.' అనగా భగవత్ప్రేమ కలిగిన పిదప విషయసుఖములు తుచ్చములై కనుపించును. తూర్పునకు వెడలిన కొలదియు పడమటి దిక్కు సీకు దూరస్థమగుచుండును అట్లు సీవు భగవత్సన్నిధ్యమున కేగుకొలదియు విషయములు అంతంతకు వెనుకబడుచుండును. అందులకై నీ వావంతయు ప్రయత్నింప నవసరము లేదు. ఇదియే అభివృద్ధిసాధకము భగవద్భజనయందు సీవు పాల్గొనవలయును. ఇంద్రియ జయమునుగూర్చి నీవేమియు ప్రయత్నింప నవసరములేదు. అవి తమంతట తామే సీకు లోనగును

భగవద్భజన యనగా మఱి యేమియో కాదు. తనుమన ప్రాణములన్నియు సంపూర్ణముగా భగవద్దర్శనము గావించుటయే. అన్నిటి కంటెను వరణీయుడు భగవంతు డొకడే. ఆయన సన్నిధికే సంపూర్ణ మనస్సు ఆకర్షింప బడవలయును ఆయనయెడ నాకు పరిపూర్ణ ప్రేమ జనింపదయ్యెగా యని వ్యాకులత నందినచో ఆయనయే మనకు భక్తిభిక్ష పెట్టును. ఆయన కృపయే అత్యంతావశ్యకము. ఆయన కృప లేనిచో నేదియును జరుగనేరదు. 'తన కొఱకై మనమొక యడుగిడిన మనయెడకు కతపథముల నిడు దయాళువు భగవాను'డని

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు నచించుచుండును. ఇదియే మనకు పట్టుగొమ్మ. త్రికరణగుడ్డిగా ఆయనను ప్రేమింప బ్రయత్నింపుము అప్పుడే భగవంతు డెట్టి కరుణామయిడో నీవు తెలియ గలవు. అన్నవస్త్రములవంటి స్వల్పవిషయముల యందలి ఆనందవలన నెట్టి మోరనోపము కలుగజాలదు. పథభ్రష్టత కలుగజోదు. కాని ఎల్లప్పుడు విచారబుద్ధి అవశ్యకము. భగవదన్య విషయములం దభిరుచి కలుగనియట్లు జాగ్రత్తి పడవలయును. సత్సంగము, సత్సరసము, (భగవద్విషయములుగల గ్రంథపఠనము) దుస్సంగమునకు దూరపడగుట—ఇవన్నియు భక్తిగర్భిం చుటయందు ముఖ్యములయినవి. ఇట్లు భగవత్సభమన పురోగమించుకొలని నీకెట్టి భయమును కలుగజాలదు. ఆయన శరణుజొచ్చిన ఎల్లశోకములు, కష్టములు, దుష్ప్రితనలు పటాపంచలు కాగలవు. మనము వానినుండి ముక్తలము కాగలము.

‘తత్ప్రసాదాత్ సరాం శాంతిం

స్థానం ప్రాప్యసి శాశ్వతమ్.†

ఇక నే చెప్పవలయునది యేది కలదు. భగవచ్ఛరణాశ్రయము లభించెనేని పరమానందమును నందగలవు. నా ప్రేమపూర్వకాశీర్వాదములను గ్రహింపుము.

ఇట్లు,

నీ శ్రేయోభిలాషి,

శ్రీ యరీయానంద

† ఇంద్రియముల ద్వారమున విషయముల గ్రహింపని కరోరతపస్వియిండి విషయములు నివృత్తములగును కాని అతని విషయతృప్తి ఉపశమింపదు; మఱి ఆత్మసాక్షాత్కారమైనచో విషయతృప్తిగూడ విలీనమైపోవును.

‡ ఆయన కృపవలన సీవు శాశ్వతమయిన పరమశాంతిస్థానమును బడయగలవు.

గ్రంథ సమీక్ష

చాయ

సంపాదకులు డాక్టర్ డి. సూర్యభగవానులు. డబుల్ క్రౌను 1/16 సైజు 20 పుటలు. వెల 0-1-0. ప్రాప్తిస్థానము 'చాయ' కార్యాలయము, 131, తిరువత్తియూరు హైరోడ్డు, చాకలపేట, మదరాసు.

ఇది సచిత్ర మాసపత్రిక. తొలిసంచిక ఈ ఆగష్టు 15 న సనాతన వైజ్ఞానికసూత్రమున అధునాతన జీవనరహస్యరత్నములసూర్చి స్వాతంత్ర్యప్రియుల కర్పింపబడినది. ఇందు 'మహత్తర శక్తిగల పత్రిక నిష్కళంక నిర్మల పథాలలో - ప్రజావృద్ధినే దృష్టిలో ఉంచుకొని నడవడం.. అవసరం. ఇది సూసంకల్పం.'— అని పరిచయవాక్యమున సంపాదకులు దెలిపియున్నారు. ఈ దృఢసంకల్పానుగుణముగా పత్రిక దినదినాభివృద్ధినింది లోకజ్ఞేయమునకై పాలుపడుగావుతమని తలంచుచున్నాము.

మానవుడు దానవుడా ?

రచయిత. శ్రీ నోముల అప్పారావు. డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు (160 + 8) పుటలు. వెల రూ. 0-10-0. వలయువారు నోముల అప్పారావు, కాకినాడ, తూర్పు గోదావరిజిల్లా యని వ్రాయవలయును.

ఇది సరసమయిన వచనగ్రంథము. ఇందు గ్రంథకర్త భూతహింసాత్మకమగు కర్మము

సర్వము మానవుని దానవుని జేయుచున్నదని వివరించుచున్నారు. మానవుడు వివిధమార్గముల నాచరించు భూతహింస చక్కగా వివరింపబడి తన్నివారణమే శ్రేయోదాయకమని బోధింపబడినది. ఆచారము, వ్యవహారము విజ్ఞానసముపార్జనము మున్నగు విషయముల యడలి హింస కన్నులగట్టినట్లు వివరింపబడినది, నాస్తిక్యము ఖండింపబడి ఆస్తిక్యము ప్రబోధింపబడినది. ఈ గ్రంథపరమమున పాఠకులు వివిధవిషయముల దెలియగలరు.

కర్మయోగశాస్త్ర సంగ్రహము

రచయిత. కీ. శే. శ్రీ తెలికెపల్లి సుబ్బరామయ్య. డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు (48 + 8) పుటలు. వలయువారు టి.యస్.వాస్, ఆధ్యక్షింవారివీధి, నెల్లూరు అని వ్రాయవలయును.

ఇది కర్మయోగమును సంగ్రహముగా వివరించుచున్న చిన్న వచనగ్రంథము. శైలి తేట తెల్లమై ఆబాలగోపాలము చదువ ననువైనది యైయున్నది. కీ. శే. శ్రీ బాలగంగాధరతిలక్ గారి గీతారహస్యమును సంపూర్ణముగా చదువ నవకాశము అనేకులకు లభ్యముకాదని యందలి ముఖ్యాంశముల సారాంశమును మాత్రము గ్రంథకర్త ఈరూపమున వెలువరిచెను. ఇది యెల్లరును పరించి యనుష్ఠింపదగిన దివ్య గ్రంథము.

కుందమాల

(తృతీయ ముద్రణము)

రచయిత శ్రీ బులుసు వేంకటేశ్వరులు,
బి.ఏ. డబుల్ క్రాస్ 1/16 సైజు (16 + 104
+ 14) పుటలు. వెల రూ. 2-8-0. వలయు
వాడు, బులుసు వేంకటేశ్వరులు, బి ఏ ,రామ
రావుపేట, కాకినాడ అని వ్రాయవలయును.

ఇది దిక్షాగుని సంస్కృతకృతి కాంధీకర
ణము. సలక్షణము సరసపదపూరితమునగు
నాటకరాజము. ఇందాఱంకములుగలవు శైలి
నాతికరినము. విద్యాధుల యుపయోగార్థ
మిందు లఘుటీకయు జేర్పబడియున్నది.

మచ్చునకు .

చ పదసమవస్థితిం గనినఁ

బ్రహ్మహూ రచనంబుఁ గన్గొనన్
విదితము లయ్యవే మఱి య

వే కమలాంచిత పాదరేఖ ల

య్యదె తిలకంబు చాడవు న

నంత విచార వికీర్ణమైన నా

యెడ హరియించెఁ జూడఁగనె

యియ్యది దేవి పదాభియోయగున్

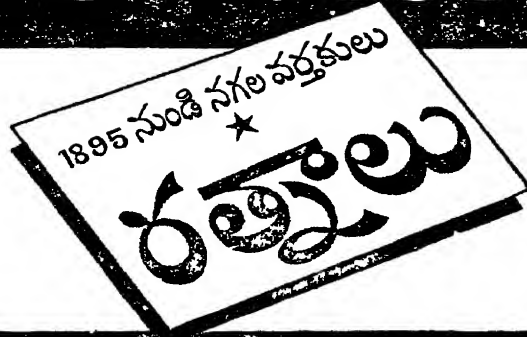
తృతీయాంకము ౧౧.

వేదాంతమునకు సూటి బాట

అనువాదకర్త శ్రీరామకృష్ణయ్య. డబుల్
క్రాస్ 1/16 సైజు (4 + 64) పుటలు. వెల
రూ. 0-12-0 ప్రాప్తిస్థానము భూపతి నందా
శ్రమము, గండిఱేత్రము, వేంపల్లె పోస్టు,
కడప జిల్లా.

ఇది వివిధాధ్యాత్మిక గ్రంథముల సారము.
ఏతత్ గ్రంథపరనమున పారకలోకము వేదాం
తమన నెట్టిదో కొంతకు కొంతయైన గుర్తెఱుం
గకపోదు. భగవల్లాభమునకువలయు మార్గము
తెల్ల సూక్ష్మముగ నిందు వివరింపబడియున్నవి.
'సర్వంఖల్విదం బ్రహ్మ' 'తత్త్వమసీ' త్యాది
వాక్యములు విపులముగ నిందు వివరింపబడి
యున్నవి.

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్లస్ నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—2)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోస పోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో.
సాకార్ పేట, మదరాస్

(L G 7-2)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచారములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

కేవల పుటలు 36 పాఠ్యము ముద్రణము చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

కేవల పుటలు 36 శ్రీధరయ బోధార ప్రతిపద బోధాత్మక విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

కేవల పుటలు 36 మద్రాసు అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పాఠ్యగ్రంథము రూ. 2-3-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పాఠ్యగ్రంథము వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాలయమి జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము గృహస్థుని జీవితము వెల రూ. 1-4-0

కారదా ప్రసంగములు	...	2 8 0	సూక్ష్మములు	...	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	...	2 4 0	నానందస్మరణ యుద్ధవిధానము	...	0 0 0
రాజయోగము	...	2 4 0	నా సుమతీత్రిమ	...	0 6 0
కర్మయోగము	...	1 8 0	సతీన భారతదేశము	...	0 4 0
భక్తియోగము	...	1 4 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	...	0 4 0
విజ్ఞానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1 8 0		మంత్రమార్గము	...	0 8 0
విజ్ఞానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1 8 0		పర్యం విష్ణుమతుల జగత్ (తెలుగు)	...	0 8 0
అనుష్ఠాన వేదాంతము	...	1 4 0	శ్రీ రామకామ సంతోషము	...	0 1 0
విజ్ఞాన మూర్తియము	...	1 0 0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము)	...	0 1 0
శ్రీ పరమహంస పీఠిక భారత్వములు	0 12 0		కింకా గర్భము	0 0 6	దశమ 0 5 0
భక్తిమార్గము	...	0 8 0	నా మతము	0 0 6	దశమ 0 5 0
శ్రీ రామకృష్ణ సంగ్రహములు	...	0 8 0			

ఇదియేదా?

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, కన్నడ, గ్రంథములును
వేదాంత కేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీరామకృష్ణ విజయము (తమిళము)
అను మూడు ప్రతిభలును మాయొద్ద దొరుకు.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి
మహానుభావ ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరుకు.

ఇట్లు ప్రాయము:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమతము, మైలాపూరు, చెన్నపురి

సంపాదకులు: శ్రీ ముతానందస్వామి; శ్రీ నరదునూడి శంకరకృష్ణరావు
శ్రీ శే. ఎస్. ఎస్. రాంజీ గారిచే నిర్వహింపబడుచున్న "విజ్ఞానము" (ఆ. జీ. భిక్షువు) నామ సంకలనము,
శ్రీ ముతానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమతము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-8-50.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭

సంచిక ౩

విషయ వివరణము

ప్రారంభ—భక్తిశతకము

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము—‘మ.’

ధర్మపరిశీలన

శ్రీ తురియానంద లేఖావళి

శ్రీ కృష్ణ స్తవము

ప్రపంచమనునదిగదా నది జౌద్ధమత మొక్కటి
యేనా?

మీనాబాయి

వీరగీత చంద్ర

నవరత్న చిత్రప్రబోధములు

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిగోనలు గూచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రు. 3 ల మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాగార లుగఁ జేరవచ్చును. విడిప్రతి రు. ౦—౬—౦ లు. హిగిన్ బాచింగ్ వారి ప్లాటలోఁగాని, మీ పత్రిక వీజెంటును గాని అడుగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య నువాహ రింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాగుడు.

౪. చిరునామాయందు ఎట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముందుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జెలుపవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపఁబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమున కును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతి నెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియోగముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచోఁదగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

వెలువడినవి !

ఇప్పుడే వెలువడినవి !!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సాధకు లెల్లరు జదివి కమ నిర్యణివితమున అనుసరింపదగిన దివ్యప్రసంగములు.

౩18 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల రూ. 2-8-0

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ } ౧౯౫౦ నెవ్వెంబరు - విక్రమ - భాద్రపదము } సంచిక ౩

ప్రార్థన

భక్తి శతకము

శ్రీరామచంద్రకవిభారతి

శ్లో. త్రిభువన మసకృన్నిరుప్య యుష్మత్
పద సరోరుహ రేణు మాశ్రితోహమ్।
శరణమయమయం చ దైవతమ్మే
గతిరపరా మమ నాస్తి నాస్తి నాస్తి॥

9

త్రిభువనములను తఱచి తఱచి పరిశీలించి నీ పాదపద్మహుళిని ఆశ్రయించితిని, అదే నాకు శరణము, అదే నాకు దైవతము, వేరుగతి లేదు, ముమ్మాటికిని లేదు.

శ్లో. భో వీతరాగ భగవన్ తవ పాదమేవ
వన్దే మునీంద్ర ముహురేవమిమం ప్రవన్దే
భూయః పునః పునరిమం పురతః పరస్తాత్
పార్శ్వద్వయోరుపరి దిక్షు విదక్షు వన్దే॥

10

ఓ ప్రభూ! రాగాదిద్వేషములను జయించినవాడా! ఓ దేవా నీ పాదములకే నమస్కరించుచున్నాను. ఓ మునీంద్ర! తిరిగి తిరిగి అనేకపర్యాయములు నీ పాదములకే నమస్కారములు, నీముందు, వెనుక, అన్ని ప్రక్కల శిరస్సుమీద నలుదిక్కుల అన్నిమూలల నమస్కారముచేయుచున్నాను.

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

సోమవారము, 25 జూన్, 1883.

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు నేడు కలకత్తా లోని బలరామ్‌బోస్ గృహమున కేతెంచెను. అచట 'మ.' యు రాఖాలును వచ్చియుండిరి. సుమారు పదిగంటలకాలమయినది. శ్రీరామ కృష్ణ గురుదేవునకు భావావేశము కలిగెను.

(ఆ భావావేశముతో)

శ్రీరామకృష్ణుడు — అంతరంగికభావముతో భగవానుని తలంచిన ఆయన సంపూర్ణ దర్శనమును (స్వస్వరూపదర్శనమును) బడయవచ్చును. కాని విషయవాసన లెంతమాత్రము గలిగిన నా దర్శనమును అంతమాత్రము తగ్గుచుండును.

'మ.' :—చిత్తము. తమరు నెలవిచ్చినట్లు భగవానునియం దమాత్రముగా నిమగ్నుడు కావలయును.

శ్రీరామ — (అనందమున) ఆ! అందఱుకును ఒకవేళ గాకపోయిన నెప్పుడో మఱియొక సమయమున నయినను నాత్మసాక్షాత్కారము కలుగవచ్చును.

'మ.' —చిత్తము. కాని భగవానుడే కర్త. ఆయన మనలను తన సంకల్పానుసారమే నిలుపగలడు. కొండఱకు చైతన్యము కలిగించును. కొండఱ నజ్ఞానముననే నిల్చును.

శ్రీరామ — అట్లుకాదు. అత్యంత వ్యాకుల భావముతో భగవానుని ఆమంత్రింపవలయును.

అంతరికముగ మన మాయనను దలచిన ఆయన తప్పక మన ప్రార్థనల నాలించును.

ఒకభక్తుడు — చిత్తము. నేను అనెడి జ్ఞానమున్నంతవఱకును ప్రార్థన చేయవలయును.

శ్రీరామ — ('మ.' తో) భగవల్లీల ననుసరించియే మెల్లమెల్లగా పరబ్రహ్మమును సమీపింపగలము. అది సాధనోపానారోహణమును బోలినది. ఆ నిత్యవస్తు సాక్షాత్కారానంతరము భక్తులు మఱల భగవల్లీలలకు దిగిరావలయును. భక్తుడు భక్తియందే తనమనస్సును లీనముగావించును. ఇదియే నాచివరి సిద్ధాంతము.

భగవంతునకు బహురూపములు గలవు. ఆయన లీలలు నట్టివే—భగవల్లీల, దేవలీల, నరలీల, జగల్లీల మున్నగునవి. భగవానుడు యుగయుగములందు మనుష్యరూపమున నవతరించును. మనుజులకు ప్రేమభక్తి నేర్పుటయే ఈ అవతారోద్దేశము. శ్రీకృష్ణచైతన్యుల గంటివా! అది యొకానొక నిదర్శనము. అవతారముల మూలమున భగవంతుని ప్రేమభక్తిని మన మాశ్వాదింపగలము. ఈ లీలకంతమనునది లేదు. మనకు వలయునది ప్రేమయు, భక్తియు మాత్రమే. వలయునది క్షీరము మాత్రమే. కాని పాలు గోస్తనముల నుండియే వచ్చును. అవతారపురుషులు గోస్తనముల వంటివారు.

జూమానమున నొకానొక దినమున శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు దక్షిణేశ్వరాలయము మెట్లపై గూర్చొనియుండెను. నాడు ఎండ అపరిమితముగా నుండెను. కాన 'మ.' మంచు గడ్డ మున్నగువానిని దీసికొని గురుదేవుని సమీపించి వారి పాదములచేత గూర్చొనిరి. సంధ్యాకాలము దావరించినది.

శ్రీరామ — 'మణిమల్లికని మరుమరాలి భర్త యిచటికే తెంచియుండెను. అతడాక పుస్తకమును జదివెనట. దానినిబట్టి చూడగా భగవంతుడు సర్వజ్ఞుడు, జ్ఞాని యని గోచరింపదు. అయినచో ప్రపంచమున నింతటి దుఃఖ మేల కలుగవలయును? జీవులకు మరణము నిశ్చయమయినయెడల వారిని పలువిధముల కష్టపెట్టి చంపుటలేల? అదియునుగాక ఏతద్గ్రంథ కర్త "నేనే సృష్టికర్తనయినచో నితకంటె ఉత్కృష్టమయిన ప్రపంచమును సృష్టించియుండును" అని వ్రాసియున్నాడు."

'మ.' ఏమియు ప్రత్యుత్తరమొసగక గురుదేవుని పలుకు లాలించుచుండెను.

శ్రీరామ — భగవంతుని దెలిసికొనగలమా! నేనుగూడ అపుడపుడు భగవంతుని మంచివాని గను, ఒక్కొక్కప్పుడు దుష్టునిగను దలంతును. ఆయన మనలను తన మహామాయయందు మగ్నులజేసియున్నాడు. కొన్నివేళల మనకు మెలకువ గలిగించును. మఱికొన్ని వేళల నజ్ఞానమున ముంచును. ఒక్కొక్కప్పుడు అజ్ఞానము సంపూర్ణముగా మాయమగును కాని మరల అది మనల నావేశించును. నాచుతో నిండిన చెఱువున చిన్న యిటుకతాయి వైచింతనే నాచు విడిపోయి శుద్ధమయిన జలము కనుపించును. దేహబుద్ధి యున్నంతకాలము నుఖ

దుఃఖములు, జన్మమృత్యువులు, రోగశోకములు తప్పవు. ఇవన్నియు దేహసంబంధములే కాని ఆత్మసంబంధములుగావు. దేహము నశించిన పిదప భగవానుడు మనలను ఉచ్చస్థితికి దీసికొని పోవచ్చును. ఇది గర్భవేదనానంతర సంతాన లాభమువంటిది. ఆత్మజ్ఞాన లాభానంతరము నుఖదుఃఖములు మున్నగు ద్వంద్వములన్నియు స్వప్నములవలె గోచరించును.

"మనకేమి తెలియును? ఒకసేద పాత్రమున పదిసేర్ల పాలిముడునా? ఉప్పుబొమ్మ సముద్రము లోతును గొలువబోయినచో మఱి రాగలదా?"

సంధ్యయైనది. దేవాలయములందు దీపారాధన జరుగుచుండెను. శ్రీరామకృష్ణుడు తన గదిలోనికి దిరిగివచ్చి మంచమున గూర్చొని దేవీనామోచ్చారణము గావించుచుండెను. అపుడచట నెండటో భక్తులు గుమిగూడియుండిరి. 'మ.' నాటిరాత్రి యచటనే విశ్రమింపదలచెను. కొంతసేపటికి ఒకభక్తునితో ప్రసంగించుటకై శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు గది నుండి బయటికివచ్చెను.

శ్రీరామ — "ఉపాకాలమున మేల్కొని భగవద్ధ్యానము గావించుట చాల మంచిది. అట్లే సాయంకాలమునగూడ ధ్యానించుట శ్రేయస్కరము."

పిదప శ్రీ గురుదేవుడు సాకార నిరాకార ధ్యానముల నెట్లు గావింపవలయునో యన్న విషయమునుగూడ ఆ భక్తునకు వినుపించుచుండెను.

అనంతరము కొంతసేపటికి శ్రీ గురుదేవుడు పడమటిభాగమునందు గల గుండ్రనివసారాయందు గూర్చొనియుండెను. అపుడు సుమారు

రాత్రి తొమ్మిదిఘంటలయినది. 'మ.' గురు దేవునిచెంత గూర్చొనియుండెను.

శ్రీరామ — ('మ.' తో) ఇచటికి వచ్చు వారి సందేహములెల్ల తీరును, ఏమనియెదవు?

'మ.' — చిత్తమండి.

ఆ సమయమున ఒకానొక పడవ గంగలో పోవుచుండెను. పడవను నడుపువారు పాడుచు బోవుచుండిరి. ఆ పాటలను విని శ్రీ గురు దేవుడు భావావిష్టుడయ్యెను. శరీరము, తయు గగ్గుర్పొడి చెను.

శ్రీరామ — ('మ.' తో) నా శరీరము నంటిచూడుము. పులకరించుచున్నది.

బ్రహ్మము ఒక ప్రోతభావముగ విశ్వమంతయు వ్యాపించియున్నట్లు ఉపనిషత్తులయందు వివరింపబడియున్నది. అదియే యిప్పుడు శ్రీరామ కృష్ణుని స్పర్శించుచున్నదా యని 'మ.' తలంచెను. కొంతసేపటికి శ్రీరామకృష్ణుడు మఱల చూట్లాడ బ్రారంభించెను.

శ్రీరామ — ఇచటికితెంచువారెల్లరు కొంత సత్సంస్కారము గలవారై యుండవలయును గదా!

'మ.' — నిజమేనండి.

శ్రీరామ — అధునకు సత్సంస్కారములు గలవు.

'మ.' — అందులకు సందేహమా!

శ్రీరామ — సరళస్వభావుడయినచో భగవానుని శీఘ్రము బడయనగును. రెండు మూర్తములు గలవు, సత్ — అనత్తు. సన్మార్గము ననుసరించియే మనము చరింపవలయును.

'మ.' : — చిత్తము, దారమున నొకప్రోగు విడిపోయినను సూదినుండి దానిని దీసికొన జాలము.

శ్రీరామ — ఆహారమున నాలుక కొక వెండ్రుక తగిలిన నోటిలోని ముద్దనంతయు గ్రక్కివేయుదుము.

'మ.' — కాని భగవత్సాక్షాత్కారము నందినవారిని అసత్తేమియు జేయజాలదని మీరు ప్రవచించియున్నారు. జ్వలించుచున్న అగ్ని పచ్చి అరటిచెట్టును సయితము కాల్చునట్టిది ఆతని జ్ఞానము.

14 జూలై, 1883.

సుటియొకనాడు శ్రీరామకృష్ణ గురు యేవుడు కలకత్తాయందలి అధరసేనుని గృహమునకు వచ్చియుండెను. ఆ యింట రాజనారాయణుడను గాయకుడు శ్రీ చండీదేవి గానమును ఆలాపించుచుండెను.

భావము

నేను నా మనస్సంతయు అభయప్రదములగు శ్రీ దేవీచరణములం దుంచుచిరి. నేనిక యముని కేల భయపడుదును. కాళీనామ మను మహామంత్రము నా ఆత్మ శిఖయందు బంధింపబడి యున్నది. నా శరీరము ప్రచందమునకు నిక్రియించి దేవీనామమును విలచి తెచ్చితిని కాళీనామ కల్పతరువును హృదయమున ఆరోపించితిని ఇక యముదు వచ్చిన నా హృదయమును దెఱచి యది యెల్లు వృద్ధియగుచున్నదో చూపుదును దేహమునందలి షడ్విప్రులను గొట్టి పాపద్రోలితిని. జయ దుర్గా యని కేకలు వేయుచు సంసారసాగరము దాటుటకు సిద్ధి పడితిని

శ్రీరామకృష్ణుడు పాటను వినుచు భావావిష్టుడై లేచి నిలువంబడెను, ఒక్కొక్కప్పు

డా గాయకునితో గలసి రెండుమూడు ముక్కలు పాడుచుండెను హఠాత్తుగా సమాధిస్థుడై బాహ్యజ్ఞానమును గోల్పోయి ప్రతిమివలె నిలిచియుండెను. గాయకుడు మిఠియొకపాట నారంభించెను.

దాని బావము

యుద్ధమునకు పూచుకొని వచ్చుచున్న ఈమె యెవరు? నీతితో నిండిన కారుమేనుమువలె నామె శరీరము ప్రకాశించుచున్నది దంతము లన్నియు మిరుమిట్లుగలుపుచున్నవి సరపు లెత్తుచో వీడిన కచబంధమునందలి వెండ్రుకలన్నియు నలువైపుల ప్రసరించుచున్నవి భయమో వంతయు లేక సురానురుల యుద్ధమునందు దానవుల తన అట్టహాసముతో నట్టేనశింసజేయుచు నీ యుద్ధరంగమున ప్రవేశించుచున్న యీమె యెవరు? అందండు (సుధ్యే మధ్యే) ప్రకా

శించుచున్న తన శరీరకాంతివలన రణరంగమును ప్రసరింపజేయు గావించుచున్నది ఆమె నొసటి చెఱుచిండువు లెంతటి యందమును గూర్చుచున్నవి! ఆమె కచబంధముపై భ్రమరములు హఠాత్తుగానున్నవి చంద్రుడు సయితము ఆమె కాంతితో తులనగజాలక ముఖమును నులుగు పటచుర్చియియున్నాడు ఈ మహామాయ యెవరో తెలిపెదవా! ఏమి అశ్చర్యము శివుడు గూడ శవహాసమున నామె పాదతలమున బడి యున్నాడు కమలాకాంతుడుమాత్ర మామంపి గామినిని గుర్తింపగలుగుచున్నాడు అది మఱి యెవరును గాదు జగజ్జననియగు శ్రీ కాళికా దేవియే

పాట ముగిసినది. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు సంపూర్ణముగా సమాధిస్థితుడయ్యెను.

శ్రీ శారదేశ్వరీయై నమః

ధర్మ ప రి శీ ల న

వి శ్వ మ త సి ద్ధి కి మార్గ ము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

మానవమానసములు వేర్వేరు తరగతులకు జేరి, వివిధరూపములు కలవియౌటచే, వాని విషయమున మతము లెంతటి ఘనకార్యమునకు బూనుకొనియున్నవో యిందువలన మనకు విశదమగుచున్నది. ఒకడేవో రెండు, మూడు సిద్ధాంతములను దీసికొనివచ్చి, తన మతము మానవజాతినెల్ల తృప్తిపఱుపజాలినదై యుండవలయుననుచున్నాడు. అత డొక చిన్న బోనును జేతబట్టుకొని, భగవంతుని జంతుప్రదర్శనశాల యనదగిన ప్రపంచమున బ్రవేశించి, “భగవంతుడును, ఏనుగయును, చివరకందరునుగూడ దీనిలోనికి బోవలయును. దీనిలోనికి బోవుటకు మన మేనుగును ముక్కలక్రింద కోయవలసియున్నను, అది దీనిలోనికి పోవలసియున్న”దని యుద్ఘాటించును. ఇక నేవో కొలది సద్భావములుగల కులమునకు జేరిన జనులు బయలుదేరి, “మనుష్యులందరును మా కులములోనికి రావలసినవారే!” యని పొచ్చరింతురు. కాని, యంతమంది యుండుట కిది చాలదే!” యని మనమనవచ్చును. ఇందుకు, ‘మీరిట్లునుకొనకుడు! ఎఱ్ఱెనను, తుదకు ముక్కలక్రింద కోసియైనను, వారిని దీనిలో బ్రవేశ

పెట్టుడు. వారిందులో జేరనిచో, వారికిగత్యంతరమేలేదు సు.!” యని వారిసమాధానము. “మన మాటలు జనులు వినుటలేచేకారణమేమి?” యని శాంతముగ నాలోచించి, ప్రశ్నించుకొను మతభాధకుల నే నింత వరకెన్నడును జూచియుండలేదు. దీనికి మారుగ “ఈ జనులు దుర్మార్గు” లని వారు ప్రజలను దూషించి, శపించుచున్నారు. అంతేకాని, “జనులేల మనమాటలు వినుటలేదు? నేను వారిని సత్యమును గ్రహించునట్లేల చేయలేకున్నాను? వారి భాషలోనే నేనేలమాటాడజాలకున్నాను? వారికి నేను జ్ఞానోదయము కలిగింపలేక పోవుటకు కారణమేమి?” అని వారు తమంత తాము వితర్కించుకొని ఆత్మపరిశోధనజేసికొనరు. నిజముగా, వారికి తెలివితేట లింతవరకేయున్నవి. తమయుపన్యాసములను జనులు వినుటలేదని వారికి తోచినచో, అందుకు వారు తమ్ముతామే తిట్టుకొనవలయును. కాని, దోష మెల్లప్పుడును జనులదే! తమమతమును వారెన్నడును బహుజనావలంబమునకు వలయునంత సువిశాలమైవదిగ చేయుటకు బ్రయత్నింపరు.

ఈ విధముగ స్వల్పసంఖ్యాకులుగల ఒక మతశాఖ తానే సంపూర్ణ విశ్వమతవృక్షమునని చెప్పుకొనుటకు, ఒకానొక చిన్న పరిమితమైన మానవసమూహ మనంతత్వము తనహక్కుగ చెప్పుకొనుటకు, లోకములో నిత ప్రబల కా ర్మణ్యముండుట కేమికారణమో మనకిప్పు డతి సులభముగ బోధపడుచున్నది. దోష భూ యిష్టమైన మానవమేదస్సనందుండి కడచిన కొలది శతాబ్దములలో పుట్టి, అనంతభగవత్స త్యము తమకు తెలిసినటుల గర్వోదేకముతో చెప్పుకొను చిన్న చిన్న మతశాఖలను గూర్చి యోచింపుడు! అవి యెంత దురహంకారపూరి తములో ఆలోచింపుడు! ఇందువలన మనుష్యు లెంత గర్వాంధులలో తేటతెల్లనుగుచున్నది. ఇట్టి ప్రగల్భము లింతవర కెల్లప్పుడు నిష్ప్రయో జనములై అంతరించుటలో, పరమేశ్వరుని కృప వలన నిటుతరువాతకూడ వాని కదేగతి యెల్ల ప్పడును కలుగనుండుటలో ఆశ్చర్యమేమి యును లేదు. ఈ విషయములలో మహమ్మ దీయులదే పైచేయి, వారొక అడుగుముందుకు వేసిననైన, అదియెల్ల ఖడ్గమాహాత్మ్యమే- అన గా ఒకచేతితో ఖురానును, రెండవచేతితో ఖడ్గ మును బట్టుకొని, “ఖురానును స్వీకరింపుము, లేనిచో నీకు చావు తప్పదు. ఇంతకంటె నీకు గత్యంతరమేదియు లేదునుచూ”యను పిడివాద తత్వ మాహాత్మ్యమే. ఈ మార్గమున వీరికెట్టి విశేష విజయము చేకూరెనో చరిత్రవలన మీకు తెలిసియేయున్నది. ఆరువందలయేండ్ల వరకు వారు నిరాఘాటముగా విజృంభించిరి. ఆప్పటికి వారాగవలసినట్టెను. ఇటువంటి పద్ధ తులవలంబించుచో, ఇతరమతములకుగూడ నిదే గతికలుగును. మన మింత శిశుప్రాయులము కదా! మన మెల్లప్పుడును మానవస్వభావమును

మఱచిపోవుదుము. మనము జీవయాత్ర నారిం భించునపుడు, మనకేరో మహాద్భుతదశపట్టునని యూహింతుము ఎవరేమి చెప్పినను మనకా నమ్మకము మాత్రము పొదు. కాని, వృద్ధుల మైనప్పుడు మనము వేతె విధమునతలంతుము. ఇది మతములవిషయమునగూడ నిజము. వానికి ప్రారంభదశలలో కొంచెము వ్యాప్తికలిగి నప్పుడు, కొలదియేండ్లలో యావన్మానవజాతి మనోవైఖరిని తాము మార్చివేయగలమని భ్రమపడి దార్శన్యమున నితిరులను తమమత ములో కలుపుకొనుటకు జనులను తండ్రిోప తండిములుగ హంసించి, చూపివేయుచుందురు. ఆప్రయత్నము విఫలమై, వారికి జ్ఞానోదయ మగును ప్రారంభమందు వారు నాధిపత్యవలన కార్యములయందు వారికి జయముకలుగలేదని మనము గ్రహించుచున్నాము. ఇది యెంతో శుభావహము. ఉన్మాదాభిమాన గ్రస్తము లైన యీమతశాఖలలో నే యొకదానికిగాని విశ్వవిజయము లభించియుండినచో, నేటి మా నవజాతిగతి యేమైయుండెడిదో యిండుక ఆలో చింపుడు. వానికి జయము లభింపనందుకు, భగవంతునకు శతసహస్రకృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు! అయినను ప్రతిమతమొక మహా సత్యమునకు, ఒక విశేషప్రాశస్త్యమునకు ప్రత్యక్ష స్వరూపము ఇది దానివ్రాణమని చెప్ప వచ్చును. ఈ సందర్భమున నా కొక పూర్వ గాధ జ్ఞప్తికివచ్చుచున్నది పూర్వము కొందరు రాక్షసులు, జనులను చంపుచు, పలువిధము లైన యుపద్రవము లొనర్చుచుండెడివారు. వారిప్రాణ మేపక్షులలోనో యుండెడిది. ఆ పక్షులు బ్రతికియుండునంతవరకు, వారి నెవ రును చంపజాలరు. ఈ రహస్యమెవడైన గని పెట్టువరకును, వారికేమియు భయములేదు.

ఇట్లే, మనలో నొక్కొక్కరి ప్రాణ మేమిట లోలో యున్నది. అనగా, జీవితములో మన కొక ఆదర్శము, సాధింపవలసిన ఘనకార్యమున్నది. ప్రతి చూనవజీవియు నిట్టి ఆదర్శమునకు, ఘనకార్యమునకు ప్రత్యక్షస్వరూపము. మీ కేమినష్టము వాటిల్లినను, ఆయాదర్శమును మీరు కోల్పోవనంతకాలము, మీనిర్ణీత ఘనకార్యమునకు హానికలుగనంతవరకు, మిమ్మేదియు నాశనముచేయజాలదు. సిరివచ్చిన వచ్చుగాక, పోయిన పోవుగాక, ఆపదలు మువ్వెత్తున మిమ్ము ముంచివేయుగాక, ఆయాదర్శమునుమాత్రము బరిపూర్ణముగ మీరనుసరించి, వర్తించుచో, మిమ్మేమియు నాశనముచేయజాలదు. మీరు ముదుసలులైనను, నూరేండ్ల ముదుసలులైనను, మీజీవిత ఘనకార్యనిర్వహణవిషయమున మీరు నవయావన హృదయులై యుండుచో, మిమ్ము నాశనముచేయగలదేమున్నది? కాని, ఆయాదర్శము

పోయినప్పుడు. అఘనకార్యమునకు భంగము వాటిల్లినప్పుడు మిమ్మేదియును, తుదకీ ప్రపంచమువగల ద్విశ్వర్యమం యు గాని అధికారమంతయుగాని మిమ్మరింపజాలదు జాతులనిన, వ్యక్తులసమూహములేకావా? కనుక, ఈ జాతులసామరస్యసిద్ధికై, ప్రతిజాతికిని తాను సాధింపవలసిన ఘనకార్యమున్నది. ఆ జాతి ఆయాదిర్వానుగుణముగ ప్రవర్తించుచుండునంతకాలము, దానినేమియు నాశనముచేయజాలదు. కాని, యది న నిష్కృత జీవిత ఘనకార్యమును విడరాడీ, సురిచేసికైన ప్రాకులాడుచో, దానియూయవు ప్పడించి, నశించును ఈ విషయము మితములకుగూడ వర్తించును ఈ స్రాచీనములన్నియును నేటికిని సజీవములైయున్నవను సంశయము, లిమి, తమ నిర్ణీతజీవితఘనకార్యసిద్ధికి అనుగుణముగ వర్తించుచున్నవని ఋజువుచేయుచున్నది.

సత్త్వగుణాధిక్యముగల వ్యక్తినుండి కర్మములు తమంతతామే తొలగిపోవును. అతడు ప్రయత్నించుచు కర్మములను యజాలడు. భగవంతుడు వానిని కర్మములను జేయనీయడు. ఇందుల కొక యుదాహరణము. గర్భవతియగు కోడలికి క్రమముగా గృహకృత్యభారము తొలగింపబడును. ఇక బిడ్డ పుట్టినంతనే బిడ్డను సంరక్షించుకొనుట తప్ప ఆమెకు మతేపనియు నుండదు, ఉండనీయదు. సత్త్వగుణపూర్ణులు కానివారు సాంసారికకృత్యముల నన్నిటిని నిర్వర్తింపవలయును. భగవంతునికి పూర్తిగా ఆత్మార్పణ మొనర్చుకొని వారు భాగ్యవంతుని యింటిలోని దాసివలె వర్తింపవలయును. ఇదియే కర్మయోగము. భగవన్నామమును స్మరించుచు, శక్తి కొలదియు భగవంతుని ధ్యానించుచు, తోడ్కోడనే పైని చెప్పినరీతిని స్వధర్మమును నిర్వర్తించుకొనుటయే కర్మయోగతత్త్వము.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీ తు రీ యా నం ద లే ఖా వ లి

శ్రీహరిః సత్యం

ఖనఖలు,

1-11-'13.

శ్రీమూ...

కొంతకాలమునుండి నీవు పలుచూటు నా స్ఫురణకు దోచుచుంటివి. నేడు నీ కుత్తరము వ్రాయ నిశ్చయించితిని. నీవు జేమముగా నున్నట్లు విని సంతసించుచున్నాను. నా లేఖల వలన నీవు లాభమును బొందుచున్నట్లు తెలిసి యానందించుచున్నాను. ఇందువలన నా పరిశ్రమ వృధాకాలేదని తెలియుచున్నది. ధర్మరాజ్యమున శ్రద్ధ యొక్కటియే శ్రేయోదాయకము. 'శ్రద్ధావాక్ లభతే జ్ఞానమ్' అని భగవద్గీతయందు శ్రీకృష్ణభగవానుడే వచించియున్నాడు. శ్రద్ధమూలముననే నచికేతుడు సత్యలాభమును బడసెనని కఠోపనిషత్తు వివరించుచున్నది. యోగశాస్త్రములందు శ్రద్ధ మిక్కిలిగా కొనియాడబడియున్నది. 'యాదృశీ భావనాయత్ర సిద్ధి ర్భవతి తాదృశీ' అను నిర్వచన మెన్నియో గ్రంథములందు గనంబడుచున్నది. కాన నీశ్రద్ధయే నీశ్రేయస్సనుకూలమాలకారణమని గ్రహింపుము. నిరంతరము స్మరణమననము గావింప బ్రయత్నించుచుండుము. అనంతరము భగవచ్ఛరణముల హృద్భద్రాంతరాళమున నిలుప గొలుప నా సర్వేశ్వరుని బ్రార్థింపుము. అట్లు ప్రార్థించి

నచో ఆయన కారుణ్య కటాక్షముల నీపై ప్రసరింపజూచును. మానవజీవితమున కష్టసుఖములు సర్వదా పొడచూపుచుండును. భగవంతునియందు శ్రద్ధాభక్తులు కుదిరిన ఈ జన్మము నాఫల్యము నందగలదు. అట్లు కానిచో కర్మఫలానుభవం బనుల్లంఘనీయము.

ఇట్లు,

నా శుభాశీర్వాచనములు,
శ్రీ తు రీ యా నం ద

శ్రీహరిశరణమ్

ఆల్మోరా,
3-6-'15.

ప్రియ...

మీరు నన్ను రెండు పంక్తులలో మీ యుత్తరమునకు ప్రత్యుత్తరము నొసగుడని వ్రాసి యుంటిరి. ఒకప్పుడు శ్రీపాద రూపగోస్వామి వారు, య—రీ ర—లా ఇ—రం న—య అని కొన్ని అక్షరములు వ్రాసి యా యుత్తరము తన బ్రాత సనాతనునియెడ కొక బ్రాహ్మణునిద్వారా పంపిరట. దానిని జదివి సనాతనుడు తన సోదరుడు రూపుని భావమును గ్రహించెనట. కాని నాకట్టి శక్తి యేది? 'య—రీ ర—లా ఇ—రం న—య—దీని యర్థ మిట్లున్నది' — య—రీ=యదుపతేజ క్వ గతా మథురాపురి ర—లా=రఘుపతేజ క్వ గతోత్తర కోసలాళ

ఇ—రం=గతి విచిత్ర కుట్ర స్వసునగి స్థిరం
న—య=న సదిపం జగి దిత్తవధాచయ :

ఈ కొన్ని పంక్తులే మాపుడు తన సోదరుడు
సామెనునకు దెలుపదలచిన భావములతో నిండి
యుండెను. ఏలనన అతడు విషయసురాపాన
మత్తుడై జ్ఞానహీనుడయ్యెను. కాని మీ విష
యము వేఱు. సంసారమంతయు నాటకరంగ
మని మీరే చెప్పియుంటిరి. ఇందు సార మావం
తయులేదు. కేవలము భగవానుడే యిందులకు
కారణభూతుడు. కావున తత్పజనమే జన్మమున
కర్తవ్యము. ఇందులకు తత్ప్రప అభ్యాంతా
వశ్యకమనియు దెలిపియున్నాడు కావున 'న
సదిపం సగదిత్యవధారయ'. ఇక మీకు జెప్ప
వలయునదేదెగలదు? 'అనిత్య మచుఖం లోక
మిమం ప్రాప్య భజన్వమాం'. †

శ్రీకృష్ణభగవానుని యీ వాక్కులనుగూడ
మీరు చక్కగా నెఱిగియే యున్నారు.

శ్లో. అస్పృశసేనం సువిహాధమూల

మనంగళస్త్రేణ దృశేన భిత్వా

తతః సుం తత్తమస్త్రివ్యం. !

—గీత-15-3-4

పూర్వము దేవీభక్తులెల్లరు నెట్లు సంసార
వృక్షమును ఛేదించగలిగిరో—ఆ యీ విష

యము గీతాపరనమువలన జక్కగా దెలియ
నగుచున్నది. దేవి మనల నిల్పు స్థితియే మంచి
దని పలుమారు భగవానుడు వాకోనియున్నాడు.
ఎల్లప్పుడును వారు దేవిని మనస్సున నిలుపుటనే
ప్రయత్నించువారు. ఆమె వారి నెల్లించినను
సరియే. శ్రీరామకృష్ణులవారు గుఱిత మిట్టి
భావముగల పాటను శాడుచుండువారు.

పాట భావము

'కాళీమాత నన్నెట్టి స్థితియందుంచినను
నదిగో నాకు మేలని నేను మఱువకయుండిన
జాలు. భస్మీభూతితుడనై తరుచరవాసి నై
యున్న నేమి—మఱికాంచనాలంకృతుడనై
రాజసింహాసనస్థితుడనై యున్న నేమి?'

పిల్లికూనను తనతల్లి ఒకప్పుడు బూడిద
గొంపియందుంచును. మఱియొకతఱి పటపు
మీద నుంచును. కాని పిల్లిపిల్ల మ్యాపు
మ్యాపు అనియే అటచుచుండును. నుటియు
నెచ్చటనుంచిన బిడ్డకు శ్రేయోదాయకమో
తల్లికే తెలియునని శ్రీరామకృష్ణులవారు
వచించువారు. మంగళకరుడగు భగవాను
డొనర్చునది సర్వమును మనకు మేలే. భక్తు
డీశ్వరునేమియు గోరడు, భగవానుడే మెచ్చి
సాలోక్య సామీప్యాదుల గొసంగినను గైకొ

* శ్రీ కృష్ణుని మధురాపురి యిపు డెందు శరీరది?

శ్రీరామచంద్రుని ఆయోధ్య (కోసల) యిపు డేమయినన,

దీనిని గమనించి నీ మనస్సున సుస్థిరము గావించుము.

ఈ జగము నిత్యము కాదనుటను నిశ్చయము గావించుకొనుము.

† అనిత్యమును అసౌఖ్యదాయకము నయిన ఈ ప్రపంచమును పూజించి నీవు నన్ను భజించుము.

—గీత-9-38.

‡ బద్ధమాలమగు ఈ సంసార ఆశ్వత్థమును తీవ్రవైరాగ్యమును దృఢశక్తుములతో ఛేదించి పిదప ఆ బద్ధ
సదమును అన్వేషింపవలయును.

నడు, ఓ భగవత్సేవనమే నిరంతరము వాంఛించును.

కపిలరూపధారియైన శ్రీ భగవానుడు తన మాతయగు దేవమాత కిట్లు వచించియుండెను. (నిజమైన భక్తులకు నేను సాలాక్యము, నాతో సమానమగు నైశ్వర్యము, సామీప్యము, సారూప్యము, మదైక్యము—వీని నన్నింటిని నీదలంచినను వారు నా సేవనమును దప్ప నితరమేదియు గోరరు.)

ఇది మీరు చక్కగా గ్రహించిన విషయమే. శ్రీరామకృష్ణ గురు దేవులు పాపమును పలుకునే సహింపజాలకుండువారు. ఇతరుల నెవరినిగాని పాపులని తలంచుటగూడ నిషేధించువారు. అందులకు మారుగా 'నే నీశ్వర నామజపము గావించుచున్నాను. నాకు భయమేల' అని పలుకువారు. తలచినంతమాత్రమున సర్వమును భగవానుడు ధ్వంసము గావించి నూతనసృష్టి చేయగలడని పలికితిరి. అది నిజమే. దీనిని మీరు చక్కగా ననుభూతమొనర్చుకొనియే పలికియున్నారు. భగవానుడు కరుణాసింధువు. భక్తవాంఛాకల్పితరువు. సృష్టి సీతలయములు, భూత భవిష్యద్వర్తమానములు అన్నింటికి ఆయనయే మూలపురుషుడు. శ్లో. అహమీత్యా గురే కేక సర్వభూతాశయ

స్థితః, అహమాదిశ్చ మధ్యం చ భూతానామంతయేవచ'. ౧ ఈ భగవద్వాక్యమే మనకు ప్రమాణము. అవలంబనీయము. కాన "నీవు మంగళమయ్యుడవని నే నెఱుగుదును. ప్రతినిమేషమును నీ పరిచయమును బొందుచున్నాను. సుఖము గల్గించినను దుఃఖము గల్గించినను నొక్కటియే. నిన్ను నేను విడువను. హే ప్రభూ! నీవు నా హృదయాంబుజమున విలసిల్లుము" అని నేనేల పలుకరాదు. ఆయన యెట్లు చెసినను మంచిదియే. అందులకై దుఃఖ పవనసరములేదు. కాని 'నీ పాదపద్మములందే మా మనస్సు లయింపజేయగల శక్తిసామర్థ్యము లొసగుమనియే' ఆయనను మనము ప్రార్థింపవలయును. మనము మఱచినను ఆయన మనల మఱువకుండుగాక! ఆయన మనకు పూర్ణవివేకమును వైరాగ్యమును ప్రసాదించుగాత. ఏలయన "ఏకం వివేకం ప్రాథం ఆదాయ సంకటేషు న ముహ్యతి"—వివేకముచు దృఢచిత్తతతో నవలంబించి నాంనారిక సంకటములయందు ముగ్ధులము కాక యుండగలము.

ఇట్లు,

శుభాశీర్వాచనములతో,

శ్రీ తురీయానంద

శ్లో. సాలాక్య సార్వ సామీప్య సారూప్యైకత్వముచ్యతే

దీయమానం న గృహ్లాంతి వినా మిత్యేవనం జనాః.

—భాగవతము-౩-౭౨-౩.

౧ గుడాకేశ! నేను పాపిణులందఱి హృదయమున నెలయు ప్రత్యేకాత్మక; ఉత్పత్తి, స్థితి, ప్రళయకారణమును.

శ్రీ కృష్ణస్తవము

శ్రీ చెరుకుమల్లి వేంకటయ్య చౌదరి

(గతసంచిక తరువాయి)

మ॥ మును కంనాది నిశాచరుల్ నమద కోశబోదిక్తులై మాని, న
జ్జన బృందంబులఁ గుండఁజేయ నపు డశ్శయ్యకృపాదృష్టిచే
హననంబుం బొనరించి తే విమతులన్ శ ఆర్తవనా! మాధవా!
జననంబొంది యశోదగర్భమునఁ గృతస్థా! భక్తసంగతుణా! ర ౨

మ॥ వృకమున్ ఛాగము నేకరూపమున, నేరవీక్షించు నీరంబటుల్
అకలంకంబగు నీ సుభాఖ్యల, ననశవ్యాలోచనా మగ్నుడై
ప్రకటింపందలపోయె నెవ్వఁడతనిన్ శరక్షింప నెల్లప్పుడున్
సకలై శ్వర్యసుఖంబు లిత్తువట కృతస్థా! భక్త సంగతుణా! ర ౩

మ॥ వగవున్ లేమిడిచేఁ గృశాంగుండగు నాశపన్నుండు, నీ మిశ్రుడై
న, గుచేలుం డరుడెంచి యొక్క కొణిదెండ్లయ్యుల్ నమో! దేవ! యం
చొగి, యుష్మత్కరయుగ్మమంతును పశన్నుఘోగి, భంగించి, ప
న్నగశాయీ! యిడితోయి భాగ్యములఁ గృతస్థా! భక్తసంగతుణా! ర ౪

శా॥ ఏరీ? నీకుసమాను లిమ్మపాని, వాణిసాధుడఁ కాడు, న
చ్చారిత్రుండు పివాకపాణియన, నీరసాయమ్ములర్థించె, జే
జే తేఁడెల్లపుడీ కృపారసము నాశశించుం గుణాబ్ధి! నమ
స్కారంబుల్ సరిసీకు నీవై, హరి! కృతస్థా! భక్తసంగతుణా! ర ౫

మ॥ భవదీయంబగు నామమాధురిని సాంశపారంగఁ దాఁగ్రోలి, భూ
ధవులన్ భక్తుల నిచ్చలుం దనుపు హృద్యంబైన పద్యాబ్జముల్
గవితాధాటి యొనర్చి, కూర్చి, హృదయాశ్లాఘదంబునందేలు, ప్ర
స్తవనీయుండుఁ గదా! కవీశుఁ డిల కృతస్థా! భక్తసంగతుణా! ర ౬

మ॥ రుధిర ప్రావృత మాంఛఖండముల నాశలోచింపకే మన్మథా
స్యదవాగ్నింబడి, కామిన్ స్తనయుగంబంభోధరంబంచు దా
ముద మొప్పారంగఁ దాపురించు మరణంబుంఁగూడ లెక్కింపఁగో
సదయాత్మా! విరసాత్మికం దిలచు, కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౪౭

మ॥ సమర క్షౌతల చండభాస్కరుఁడు, భాస్వద్ధీరుఁ డన్నధుఁ డా
లముసేయం గురుసేఁగఁచి వెనుకాడంజూచు నప్పట్టునకే
సమరోత్సాహముఁ బొంగ నీవు రథివై శసవ్యంబుగా నాటితే!
యమరారాతి విఘాతి! గీతతతిఁ గృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౪౮

మ॥ చరితార్థంబని విజ్ఞులెల్ల మహిషశర్చాగాది జీవంబులం
గరుణాశేతము విస్మరించి క్రతువుల్ గల్పించి క్రూరాశిచేఁ
బరిమార్పక సమకట్టి రట్టియెడఁ బాపచ్ఛేదనంబానె? యా
చరితార్థత్వముఁ గూడనే? మురళి కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౪౯

శా॥ ఏజన్మంబున నీకు నెట్టి విరులకాశనే కాన్కలర్పించి నిక
బూజింపం దొరకొంటినో యిపుడు నీరపూజారివై పుట్టితిక
నాజన్మాంతము నిన్నుఁగొల్చునటు లాశ్లాపింపుమా వీని, న
వ్యాజాంచత్కరుణాకటాక్షములఁ గృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౫౦

మ॥ అజరం బమృతమైన నుస్థిరపు కాయంబిత్తు వీవంచు, నిక
భజియింపక మనసొగ్గె, మాదృశుల తాపంబింత చల్లార్చెదో
రుజతోడక జరతోడఁ గ్రుంగునటు లారదుక జేతువోస్వామి! దా
సజనాధీశ! యెఱుంగనాకగునె కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౫౧

మ॥ అసలీ సృష్టికి మూలమివనుచు నాశవంతేని యోజింపకే
యసువుల్ బాప విషంబుతోఁబనుప నీరర్హ్యస్వాంతుఁడై పూత ర
క్కసిని దుగ్ధములీయఁ గంసుఁ డపు డరక్కామాక్షి పంచాసువుల్
ససిగా జుట్టినవాడ జోతలివె! కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౫౨

ప్రపంచమనుసరింపదగినది బౌద్ధమత మొక్కటియేనా?

కృష్ణదాస్ బుద్ధప్రియులు

[క్రొన్నాల్లి త్రితము డాక్టరు B R అంభేడ్కర్ గారు మహాబోధివృక్ష వైశాఖ సంచికయందు 'బుద్ధుడు—భవిష్యత్తున అతని ధర్మము' అను వ్యాసమును రచించి యుండిరి అందుగల స్ర్శలు కొన్నింటికి శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు ఒసగిన ప్రత్యుత్తరము లిచ్చట బ్రచురింప బడుచున్నవి. సంపాదకులు.]

(గతసంచిక తరువాలు)

మానవులకుండవలసిన నైతిక సంబంధము లను తాకిక ప్రయోజన ప్రమాణములు విశదీకరించి, పోషింపజాలవు. నీతి ఒకవిధమైన సాంఘికపు కట్టుబాటుగనుండుచో, పోలీసు వారి కాపుదలయే దానిని నిలువబెట్టవలసి యుండును. ఒక ఆదర్శముపైన, అతీంద్రియ దృష్టిపైన, మానవుని ఆంతరంగిక దివ్యత్వము పైన, విశ్వాస్థీయతపైన నాధారపడియుండు నప్పుడు మాత్రమే, నీతి స్వయంపోషక పటిష్ఠ మైయుండగలదు. 'ఏదేశ మేయుగమునగాని యుత్పన్నముగావించి యుండగల రమ్యాతి రమ్యతాత్త్విక, ధార్మికకుసుమ మగు' ఉప నిషన్మతము తక్క వేరేదియు నీతి కంటటికి నిట్టి సుస్థిరాధారముగ నుండజాలదు. ఒక నీతి స్మృతిని ప్రోడికరింప బ్రయత్నించువారికిగూడ హిందువుల సుప్రసిద్ధమత గ్రంథములలో బ్రతి

పుటయందును నైతికాదేశములును, విధులును సమృద్ధిగ దొరకగలవు. యజుర్వేదమందలి ఈశావాస్యోపనిషత్తులోని మొట్టమొదటి శ్లోక మే మానవజాతి యింతవరకు యుగయుగముల నుండి గ్రహించిన మహోన్నతనైతిక సూత్రమును జాటుచున్నది. మతాసక్తుడగు హైందవు డావశ్యకముగ నీతిబద్ధుడైయుండి తీరును. ఇక అవినీతిపరుడగు హైందవు డెన్నటికిని మతాసక్తుడు కాజాలడు. కశోపనిషత్తు, II-24 చూడుడు. కన్నులుడియు (యథార్థమును) చూడనివానివంటి గ్రుడ్డివాడు వేరొకడుండడు. అం. కర్మానుష్ఠానమే వేదమతసారము. వేదధర్మ మదియేకాని, నీతిమాత్రముకాదు. బు. కర్మిష్టుల వ్యాఖ్యకు అనుగుణముగ నుండు వేదమతములోని విశేషభాగము కర్మ కాండకు సంబంధించియుండుటనిజమే. హిందూ

మతమునకు ప్రాణాధారమైన తాత్విక, నైతిక సూత్రముదాయమేనో యొక రూపమున బహు ప్రాచీనగ్రంథములందుండి గ్రహింపబడి నట్లు కనుగొనవచ్చును. పాశ్చాత్యదృష్టియనునది పిడివాదమనునది హింసూమతములో లేదు, దానిలో మనుష్యుల పలురకముల మానసిక వికాసమునకు తగినట్లు మతధర్మ భావములు విరివిగాను, స్వేచ్ఛగాను పెరిగినవి.

“ఎవరినీ హింసింపకుము. ఎవరిస్థానమును గాని నిరాకరింపకుము. ఒక మనుష్యుని ప్రస్తుత స్థితిని గమనించి, వీలైనయెడల వానికి చేయుటనిచ్చి అంతకంటె నున్నతతరస్థితికి వానిని లేవనెత్తుము. అంతేకాని, హింసకును, నాశనమునకును బూనుకొనకుము. చిట్టదివరకందరకును సత్యమే ప్రాప్తిస్థానము.”

ఇదియే హిందూమత సిద్ధాంతము. దౌర్జన్యమువలననో, దేవతారాధనవలననో మానవులలో నధిక సంఖ్యాకులీ ప్రపంచభోగ్యవస్తువులను సాధింప నెల్లప్పుడును వాంఛించుచున్నారు. యజ్ఞాది కర్మానుష్ఠానము మూలమున వీనిప్రాప్తికి వేదమతము జనులకు నచ్చునట్లు వాగ్దానముచేయుటలో నాశ్చర్యములేదు. అయినను, వేదము కేవల ప్రార్థనా సముచ్చయమేకాదు. ఇండియా దేశములో కొంతవరకు వేదకర్మకాండకు బదులు పరతత్త్వ భోధారూపకమగు హిందూమతము ప్రబలుచుండిన సమయములో, ఇంద్రజాలమునకును, విగ్రహములకును బాహ్యుడంబరయ్యుక్తములగు కర్మలకును ప్రవేశమిచ్చినది జౌద్ధమతమే. ధర్మశబ్దమునకు భిన్నార్థములు కలవు. దానిని జౌద్ధమతము చాల చక్కగా బెంపొందించిన మాట నిజమే. జౌద్ధమతమునకు బూర్వమీ శబ్దము వాడుకలో నుండెనను నొకే యం

శము, నవీన స్థితిగతులలో ఆ మాటకు చేకూరిన విశేషార్థము లొలుదొల్తగల అపరిష్కృత, సంప్రదాయముయొక్క వికాసముచూత్రమేయని స్పష్టపరచుచున్నది. వేదయుగారంభమందు బుద్ధి, యశ్యశబ్దములను ప్రాతిపదికలుగ గ్రహించి ప్రకృతి క్రమమునకు బ్రతిగ, నైతిక నియమ, క్రమభావము నిదివరకే వృద్ధిచేసిరి. జౌద్ధధర్మ మీ భావప్రవర్థనూన స్వరూపము తప్ప వేరేమియుకాదు. వేదములలో ధర్మ, యజ్ఞ శబ్దములు చాలవరకు సమానార్థములుగ ప్రయోగింపబడినవి యజ్ఞ శబ్దమునకు కేవల మపరిణతమైన యింద్రజాలమని అర్థము కాదు. యజుర్వేదోక్తములగు పంచమహాయజ్ఞములు పిత, ప్రపితామహాది పూర్వపురుషాంతరములపట్లను, అదృశ్యశక్తులపట్లను, సామాన్యజీవితమున సహవాసులగువారిపట్లను, తదితరజీవులపట్లను మానవుడు నిర్వహింపవలసిన విధ్యుక్తధర్మమును నొక్కి వక్కాణించుచు, ఆతని నైతిక బాధ్యతను గుర్తించుచున్నది. నీతిసార మాత్రునిగ్రహమేకాని, త్యాగశీలమేకాని, భోగలాలసత యెన్నటికిని గాదు. తపో, దాన, వ్రతాది సాధనలచే మానవు లార్జింపవలసిన దిదేయని హిందూమత ముద్ఘోషించుచున్నది. ప్రాచీనయుగములందు మహర్షులు మున్నగు పూర్ణజ్ఞానులు త్రొక్కిన త్రోవనే తాను కనుగొంటినని బుద్ధుడే ప్రకటించియుండ, నీతిని మతసారముగజేసిన ప్రథమ జగద్గురువు బుద్ధుడని వాదించుట నిరర్థకమైన పని.

అం.—హిందువుల ‘నిష్కామకర్మ’ యను మాటకు, ప్రతిఫల మాశింపకుండ సత్కర్మ చేయుట యని అర్థముకాదు, బ్రాహ్మణుల విద్యుక్తధర్మ, కర్మాచరణమే యని దాని

అర్థము. కనుక, కృష్ణునకైనను మతము నీతియై యుండలేదు.

బు.—మతగ్రంథముల సమన్వయము సర్వ కాలములందును, వ్యాఖ్యాతల వాద ప్రతివాదములకు సుబోధనమున్నది. తమ, తమ యభిప్రాయముల కనుగుణముగ, మతగ్రంథములకు అర్థము చెప్పటకు వారికందరకును స్వాతంత్ర్యముకలదు. ఏకీభావము సులభసాధ్యము కానప్పుడు, వివాదబద్ధములగు గ్రంథముల పరస్పరము విషయమున పండితోత్తములనతిగినవారందరు నేకగ్రీవముగ సమ్మతించి చేసిన షరిశోధన ఫలిత మెల్లరకును శిరసావహనీయము. ప్రతి మతగ్రంథమును, తుదకు కాలప్రవాహధాటికిగూడ తాళి, మనకు నేడుపయోగపడుచున్న గ్రంథములనైన, నిరసించి, తుత్తునియలుగ ఖండించుట సులభమే. కాని, సత్యాన్వేషణపరులు సమ్రథావులై మతగ్రంథములను, వాని రచయితల దృక్పథమున కనుగుణముగ పరింపవలయును గీతాప్రతిపాదికమైన కర్మయనగా బ్రాహ్మణు లాచరింపవలసిన నిత్య, నైమిత్తికాది కర్మాచరణమని అర్థము చెప్పట హాస్యాస్పదము. 'కర్మ' నాచరింపుమని, యుద్ధముచేయుమని కృష్ణుడట్లునుని హెచ్చరించెను, ఇది వురోహిత బ్రాహ్మణు లాచరింపవలసిన కర్మకాడే. కర్మయచుమాటకుగల సామాన్యార్థమును మన మంగీకరింపనిచో, ఈ క్రింది సందర్భములందు, దానికంటె భిన్నమైన అర్థమేది వర్తింపగలదు? ప్రకృతి వేదోక్తనిత్య, నైమిత్తికకర్మల నాచరింప నెల్లరిని ప్రేరేపించుచున్నదనియో గీ. అ III. శ్లో. 5 చెప్పుచున్నది? నిత్యకర్మాచరణ లేనిచో, జీవితమే యసంభవమను అసంగతవాదమును, గీ. అ III. శ్లో. 8 సమర్థించుచున్నదా? విశ్వసృష్టి,

నీతి నిర్వహణదక్షుడగు కృష్ణుడు వేదోక్త కర్మలనే ఆచరించుచున్నాడనియు, నాతడు బ్రాహ్మణుల నిత్యకర్మల నాచరింపకుంజినచో లోకమే నశించియుండుననియు గీ. అ III. శ్లో. 22-24 వ్యక్తీకరించుచున్నవా? కర్మ, అకర్మ, వికర్మయనునవి నిత్యకర్మ కలాపములోనివియో? అ. 12, 6 లో చెప్పబడిన "సమస్త కర్మము"లను మాటకు వేదోక్తకర్మములు మాత్రమేయని యెన్నటికిని అర్థము కాదు. కర్మయను పదమునకు సామాన్యార్థమేదియైతనిచో, గీ. అ. 18 లో చెప్పబడిన సహజకర్మకును, స్వభావ - నిత్య - కర్మకును వేదోక్తకర్మలే యని అర్థమగును, ఇది కేవల మసంబద్ధ ప్రలాపము. అ. 18, 9 మొదలగు శ్లోకములు, సంతోషకరమైనను కాకున్నను కర్మవిధాయక కార్యమువలె ఆస్తక్తిలేకుండా ఆచరింపబడవలయునని చెప్పుచున్నవి. అ. 18, శ్లో. 15 మనో, వాక్ శరీరములతో చేయబడు నే పనినైనను కర్మ క్రిందప దెచ్చుచున్నది. అహంకారమును, భవిష్యత్తున ప్రతిఫలమున కాత్రతతో నెదురుచూచు స్వభావమును నిర్మూలించి, కర్మఫలసక్తనను పోగొట్టుటయే కర్మయోగ ప్రధాన లక్ష్యము. నిష్పాక్షికబుద్ధితోను, సద్గురు సాహాయ్యముతోను గీతాపఠనముచేయుచారి కిదియంగియు తేట తెల్లమగు విషయము. వేదోక్తకర్మ కాండప కృష్ణుడు బానిసకాడను సంశయముకూడ గీతలో, దానిని బుద్ధిపూర్వకముగ గమనింపకుండుటకు దీక్షపట్టినవారికి తప్ప నితరులకెల్ల సుస్పష్టమగుచున్నది. (అ II, శ్లో. 42-45 లు.) నీతియే తన మహాపదేశసారము కానిచో, శ్రీ కృష్ణుడు, శ్రమపడి దైవీయసంపత్తిని విపులముగ వివరించి, తన మానవశీల దర్శనమున

కెల్ల సాత్త్విక జీవితపద్ధతియే హృదయమని భావించి ఉద్ఘాటించి యుండడు.

అం.—ఆవిషయమంతయు నెల్లున్నను, సత్య దూరమును, హానికరమునగు చాతుర్వర్ణ్య సిద్ధాంతద్వారమున నాంఘికముగ మానవుల మధ్య అసమానత్వమునకు వేదవాక్య ప్రామాణ్యమునిచ్చుటచే హిందూమతము దోషభూయిష్టమగుచున్నది దానిలో శూద్రుడుకాని, స్త్రీకాని మతగురువై, సన్యానాశ్రమమును స్వీకరించి, భగవత్సత్కారము బడయుటకు వీలులేదు. ఈ అసమానత్వబోధను బుద్ధుడు సమూలముగ చెల్లగించి, నాశన మొనర్చెను.

బు.—ఇండియాదేశ ప్రజల సాంఘిక పరిణతియందు వర్ణవ్యవస్థ యాదృచ్ఛికముగ సంభవించినది నేటి మోక్షాదుబంధీయు, పరిశ్రమలయు వ్యామోహమున దగుల్కొనక జనసమూహము లీదేశమున రాజకీయ జ్ఞానహీనులై నగరముల కెగత్రాకాని పూర్వకాలమున దాని క్లేశములవలన, పాశములవలన నెవరు కాని, యెన్నడును వాధపడి యుండలేదు. స్వల్ప జనసంఖ్యగల దేశములో, సమధులవలన బలహీనులంతరింపకుండ, పోటీని తొలగించి, యెల్లరికి నేదోవృత్తిని కల్పించి, నాంఘికసవరణను గావించుటకు వర్ణవ్యవస్థయే యేకైకో

పాయముగ వాడుపడించెను. ఈవ్యవస్థ యేదో యొక రూపమున సర్వదేశములందుండెను, నేటికి నున్నది కాని, నేడు దానిని పూర్వకాలపు సంస్థలలోనే చేర్చవలయును. దానిని మన మింకను గొక సకీర్వాశముగ తర్కించుచో, పూర్వకాలముపట్ల మనకుగల అనావశ్యకాభిమానమే అందుకు కారణము వర్ణవ్యవస్థయే తమమతిమునకు మూలాధారమని వాదించు పూర్వాచారపరాయణులగు హైందవులును, వారి హాస్యదృష్టిని, మొండిపట్టుదలను జూచి హిందూమత గౌరవమునకు బూనుకొన్న నిర్మూలన కార్యనిపుణులగు సంస్కర్తలునుగూడ దురభిమానావేశగ్రస్తులే. ఈ యుభయపక్షములవారు జాతీయాభివృద్ధి కినుమంతయును తోడ్పడెదల ఆదర్శప్రాయముగ యోచించుచో, ఈ చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థ మానవుల స్వభావమును బట్టి, దృక్పథమునుబట్టి చేయబడిన సాంఘికవిభజన ఈ అభిప్రాయమును నుహాభాసమును, శుక్రినీచయును సమర్థించుచున్నవి. హిందూమతమున నాధువుంగవు లన్నివర్ణములలోనుండియు నుద్భవించిరి. దక్షిణదేశమున బ్రాహ్మణైతరులగు ఆశ్వారులకును, ఈ దేశమందన్యస్థలములం దితరులకును, దేవతాసముచితములైన గౌరవములు చూపబడినవి.

(సశేషము.)

మీ రా బాయి

శ్రీ కె - అన్నమరాజశర్మ

- తే. గీ. పరవశోత్కర్ష భవదీయ శ బాష్పపూజ, ముగిసెనో, లేదో, వలిమంచు శ స్రాద్ధులందు
హృదయ సీరాజనమున వెల్లించినట్టి, కప్పరపుండ్రాపు లాటలే శ దిప్పటికిని ! 1
- తే. గీ. ఆత్మ సర్వస్వమును హృదయధానిధుఁ డైన యదుమాళికర్పించి శ అక్కటకట !
కుంభభోజని క్రోధాగ్ని శ గూలినాపు, బ్రతుకు దెడువెల్ల ముండు శ రాలిపడంగ 2
- తే. గీ. విరహ విహ్వలయై రాధ శ నెదకి, నెదకి, విసవి కొపాన శృష్ట శరపించె గాని,
మీర ! నీవెంత సుమ సుకురమీర మతిలో, బాష్ప ధారాభిషిక్త గోశపాలుఁడెఱుగు !
- తే. గీ. మర్మ కవిశాసుధాన్రవ శ స్తంజలాతి, మంజులంబైన నీగాన శ మంజుమాళి
సీదుచున్నార మెచటికో శ యెఱుంగరాదు , దారిఁ జూపింపు నూవలి శ తటమునుండి. 4
- తే. గీ. మృదుల రాగాశ్రయమైన శ హృదయవీణ, నన్ని తంత్రుల భక్తనే శ యన్వయించి
పాడి, చదలేటి తటముల శ బాడుచున్న , మీర ! నీప్రేమ డాత్యమ్మునమీరంగలమె 5
- తే. గీ. నీయశోగాన కథన ప్రశంస తమిని , పాడుచుండ నారావళీరపర్వతాల
వీదరీ ఝరీకటకాశ్మ శ వితతి ముక్త , కంఠమున భక్తి పులకిత శ గాత్రమగుచు ! 6

—“మూలతీమాల”

వీరగిరిశచంద్ర

శ్రీ దువ్వూరి రామకృష్ణారావు, బి. ఏ.

పందొమ్మిదవ శతాబ్దియందు భారతీయులు తమ ధర్మములను మరచి, పాశ్చాత్య నాగరిక తతులలోనై, తమ యాన్నత్యమును గోల్పోయి, సాంకర్యమునకు బాల్చుడి, యైహిక సౌఖ్యములే శాశ్వతములనకొని ప్రమత్తులై యుండిరి. ఇట్టితరి, లోకసంగ్రహణార్థమై, శ్రీరామకృష్ణదేవులు అవతరించుటయు, వారి దివ్య లీలలు ప్రకటితములగుటయు, పతితులు కొందరు దుర్ధరింపబడుటయు, గాలపరిణామమున నద్దాని, నిదమిత్థమని జగత్తు గ్రహించుటయు జగద్విదితమే. శ్రీవారి శిష్యుకోటిలో నొకరుగనుండి రామకృష్ణుల, ప్రబోధమును ప్రపంచమునకు బాటిన మూర్తులలో గిరిశచంద్రుని ప్రస్తావన మియ్యది. కాళికాదేవాలయమునందొకనాడు రామకృష్ణులు ధ్యానముసేయుచుండిరి. అంత నొక దిగంబరియైన బాలస్వరూపము ముచ్చిలి గుంట జటలతో, నెడమచంకను సారాబుడ్డితోను, గుడిచంక నమృతభండముతోను, తప్పలడుగుల జిందులత్రొక్కుచు, వచ్చుట గోచరమాయెను. అంత, 'నీవెవ్వడవు? ఎందులకువచ్చితి?' వని, శ్రీరామకృష్ణులకుగ దాను భైరవుడనియు, స్వామికార్యము నెరవేర్చుటకై వచ్చితినియు, బదులుచెప్పెను. గిరిశచంద్రుడు రామకృష్ణుల దరిజేరినప్పు డాతని దన ధ్యానమునగనిన భైరవునిగా గుర్తించెను.

గిరిశుడు శ్రీగురుదేవులకు సునిశ్చలభక్తితో దన సర్వస్వమును, దన్ను సర్వముజేసికొని

గృహస్థాశ్రమముననుండియు, మార్జాల కిశోర వ్యాయమున దరించిన నూనసిక సన్యాస యోగసిద్ధుడు. ఈతడు తొలున్నొల్ల మన యెదుకనెట్టి దుర్మార్గముగ నడచిన, నెట్టి యోగ లాలసుడైనను, శ్రీరామకృష్ణుల శరణు జొచ్చి, వారి యపార కృపచే దన్నుదాను తెలిసికొనగల్గి, తన పేరును నార్థకముజేసికొన్న ప్రత్యజ్ఞుడు.

దేశకాలములకు జిక్కి దుస్సంగత్యము వలన దాజేయని పాడుపనులెవ్వియునులేవని, గిరిశుడే యొప్పుకొనెను. బాహ్యప్రపంచ మతనినెట్లు గుర్తించినను నాతని నవనిత సమ సరళహృదయము విశ్వాసము, దీనమానవ సేవాపరత, స్వార్థరాహిత్యము, ఋజువర్తనము మొదలగు దివ్యగుణములే శ్రీరామకృష్ణుల నాకర్షించి అతనిని వారి యపార దయామృతవృష్టికి బాత్రునిజేసినవి.

గిరిశుడు 1844-వ సంవత్సరమున, కలకత్తా నగరమున నొక యాధ్యాత్మిక నిష్కల యోగ్యమైన కాయస్థకుటుంబమునందున్బంధించెను. వీరి యిలవేల్పు శ్రీధరస్వామి. ఆ పుణ్యదంపతుల కీత డప్తమగర్భము. జ్యేష్ఠపుత్రుని వియోగక్షేపమున దల్లి గిరిశుని కడు గారాబముగ బెంచెడిది. సత్కుల ప్రసూనుడైనను, సరియగు అదుపాజ్ఞలులేమి చిన్ననాటనుండియు సేతడు చాల పెంకి, యాతతాయి. ఈతడెట్టి దుండగిడైనను, వారికుటుంబమునగల యొకముత్తవ్య

నిత్యమును స్త్రీగణములకు జెప్పుచుండు పురాణకాలతేపములను బహుశ్రద్ధాభక్తులతో వినుచుండెడివాడు. ఆ వినునప్పుడు గిరీశుడు తన్మయుడై యశ్రుల రాల్చుచుండెను. జాతర సమయములందు అర్ధరాత్రి, పాంచాలి, కవి, కథాకలి మున్నగు ప్రదర్శనములను జూచుచు వానియం దనురక్తితో రసస్వాదన జేసెడివాడు. ఈచిన్ననాటి కౌతూహలము, క్రమశః పెంపొందుచుండుట, మన చూతనినాటికలందు, గీతములందు గాంతుము. ఈ యనురక్తితో, నాతడు కావ్యపరనములయం దత్యుత్సాహము గల్గి వాంఛిత్య ప్రకర్షను గాంచెను. చిక్షలన్న, ననాధలన్న రోగపీడితులన్న, నీవిశాల హృదయుని మనస్సు సీరైపోయెడిది. అందువలననే తాను నాట్యమందిరమునందు చొలుదొల్తగ ననాధబాలికలకు బ్రశంసమునిచ్చి, వారికి సాయపడి, వారి యభ్యుదయమునకు నోడ్పడుచు, వారిని రామకృష్ణ సహజములం దనురక్తులుగ జేయుచుండెను.

గిరీశునితల్లి యాతని బదునొకండవ సంవత్సరమున స్వర్గస్థురాలాయెను. తండ్రియు గిరీశుని సంగతిని తెలిసినవాడై, చేయగలిగిన దేమియును లేక యాతని గడు విచ్చలవిడిగ వదలివైచెను. ఇంతలో తండ్రియు వయసు మీరి కాలధర్మము నొందెను. తండ్రి చనిపోయిన సంవత్సరమునకు, గిరీశుడు వివాహమాడెను. “వివాహో విద్యానాశాయ” యన్నట్లుగ, సీతడు వింటనే “ఎంత్రున్న” పరీక్షలో తప్పి విద్యాభ్యాసమునకు స్వస్తిచాచకముజెప్పి దుర్వ్యసనములకు లోనై పడునట్లు వర్షములు గడపెను. తనలో నిబిడికృతమైన కళుత్వము (అతి మద్యపానము, అతి శృంగారము, అతి దార్జన్యము) బాహిరమై, యిరుగుపొరుగుల

కతని యునికి అతి భయోత్సాహముగనుండెడిది. మామగారీతని దుష్టనర్తన సరికట్టటకు, ఒక పుస్తకశాలలో నియోగించెను (1866). విద్యత్సంపన్నుడగు మేనమామ కొంఠి గిరీశుని సహజపరిణామమునకు నోడ్చుటచే, గిరీశుడును ఆతని కట్టుబాటుల కొకిరితి లోబడి, యంత దుండగీడుతనముగలనో, యంతకుమించిన పట్టుదలతో స్వయంకృషిజేసి, విద్యార్జన పన్నుడై, శాస్త్ర, వేదాంత, చారిత్రక, కావ్యాది ఉద్ద్యోగములను రచించి జక్ష్మ, ముక్తేంద్రలాల్ సర్కార్ ఎం. డి. చిట్టిగారికి స్థానముగల, శాస్త్రపరిశోధక మండలి యందు సభ్యత్వమునుగూడ గాంచెను.

సామాన్యులవలెనే గిరీశుడును కాలచక్రములో తగుల్కునియె. కష్టము లొకటివెంబడి నొకటి వెన్నంటినవి. ఆతని సోదరిమణులిద్దరు దివంగతులైరి. సోదరు లిద్దరును చనిపోయిరి. 1874 లో కళత్రవియోగము సంభవించుటయు, నుద్యోగము పోవుటయు గూడ తటస్థించెను. అంత గిరీశుడు విచారములోబడియె. మానసికావేదన, కలత, విచారము మొదలగు నాతని యందలి భావములు సాగిపోయి, ఆయన అంతిం అను నాతని రచనలుగా పరిణమించినవి.

1875 లో తిరిగి వివాహముచేసికొని, ఉద్యోగములో జేరెను. ఇది జరిగిన యారు మాసములకతడు తీవ్రమైన విషూచి బాధకు లోనై ప్రాణములు కడంటి, స్వార్థకము లిచ్చెను. అట్టితరి, నొక పెద్ద దివ్యతేజస్సు తనకు పొడసూపుచు, దగ్గరకురానురా నాతని యెదుట, నొక ఎఱ్ఱనియంచు చీరను కట్టుకొని దయాళువుగ, శాంతస్వరూపమున నొక దివ్య రూపిణిగ దర్శనమిచ్చి, “నావిడ్డా! నిపుదుర్భర

మగు బాధ పడుచున్నావు. పూరీ జగన్నాథుని మహాప్రసాదమును నీ ఆరోగ్యమునకై తెచ్చితి"నని చెప్పి యాతనికిచ్చి తానంత ధానమాయెను. అది వుచ్చుకొని, స్మారకము వచ్చి, క్రమశః ఆరోగ్యమునుగాంచెను. కాని కష్టములు వెంటాడుచునే యుండెను. ఉద్యోగము పోవుటయు, నింతలో ద్రవ్యనష్టమును గూడ సంభవించెను. అంత నొక ధర్మసంకల మేర్పడి నాస్తికుడాయెను.

“దేవుడన నున్నాడా? ఉన్నచో నాకు నామోత్కార మగునా? ఎటుజూచినను భౌతిక దేహమునకు గావలసిన యైహిక సౌఖ్యము లుండగా, దెలియమితోగూడిన యస్త్రీ, నాస్తిగనుండు కష్టతమమగు నాముష్మికమున కేల శ్రమ చేయవలెను. దేవుడున్నాడనుట పిరికితనము, చేతకానితనము, నవివేక”మను కొనుచు, నాస్తికుల జాడలను మెచ్చుకొనుచు, ప్రాపంచిక గౌరవమునకై, గొప్పకై అతడు దేవుడు లేడని సభాముఖమున బల్లను గట్టిగ గ్రుద్దుచుండెను. దేవుడున్నాడను వారలను సోళన చేయుచుండెను, దేవుడున్నాడనుట యూహాగానమని, దుర్మార్గముగ సంచరింప కుండుటకై భయపెట్టుట కెర్పడిన కుంత్రమని వాదించుచుండెను. కాన, “ఏనకేన” ఉపాయమున, తన స్వలాభముల నీడేర్చుకొను చుండవలెననుకొనుచు, నొక ప్రక్క విపరీత మగు నత్యాచారములు, రెండవప్రక్క విపరీత ములైన యీతిబాధలు, ద్రవ్యనష్టములును దాపురింప నీకడగండ్ల చీదరనుండిమైమరచు టకై యతి మద్యపానావస్థకు శాల్పడియును, కష్టనివారణకై గిరిశుడు కలకత్తా దరినున్న తారకేశ్వరాలయమునుజొచ్చి, యాతారకేశ్వరుని కరణజొచ్చెను. తాత్కాలికముగ వెంటనే

యీశ్వరకృపవలన గష్టములు గట్టెక్కినను, దీవలన భగవంతుడున్నాడనుకొనుట వరకు స్ఫురణకల్గినను, అది స్థిరస్థాయిగ నిలబడదుగదా!

తనకుమించిన పరశక్తి యాతని కెప్పటి కప్పుడు స్ఫురించుచునే యుండెను. దేవుడున్నాడని నమ్మి యు, సంకితిమనస్కుడై, మిత్రుల సలహాను వేడుచుండెను. గురుకటాక్షము లేనిదే పూర్తిగ సందేహనివృత్తి కానేరదనుకొనెను “గురువుండవలెను గురువే దేవుడు. అట్టివారి నేరినిగాంతును, నావంటి మానవుని దేవునిగా నేనెట్లు తలంతును, నేను మానవహుషముననున్న గురువునకు లొంగి, వంగి సలాములుజేయను. ఇదియు బంధమే! గాన తారకేశ్వరుడనే ప్రాతఃసంధ్యల స్మరింతును. ఆతడే యగత్యమైన, నాకు గురువుగ బనిచేయును. చూచెద నిదియెట్లు జరుగునో!” యని తనలోతాను వితర్కించుకొనుచు షోలా యమాన మనస్కుడై కాలముగడుపుచుండెను.

ఇట్టితరి ‘మిస్టర్’ అను నొకదినపత్రికయందు బ్రహ్మసమాజమువారు, అందును ముఖ్యముగా కేశవచంద్రసేను లంతటివారు, హరిగానముజేయుట, శ్రీమాత యారాధనయు మొదలిడి, రామకృష్ణుల ననుసరించుచున్నారనియు, వారు ప్రక్కయింటికి వచ్చుచున్నారనియు గిరిశుడు చదివి, సర్కసునందలి యొక చిత్రమును జూచుటకు వెళ్లునట్లుగా తమాషాగా శ్రీవారిని సందర్శించుట కాయింటికి వెళ్లెను. అది సంధ్యారాగసమయము. పరమ హంసలవారు యోగసమాధిలోనుండిరి. వెలుగుచున్న దీపములను జూచుచున్నను, శ్రీరామకృష్ణులు మైమరచి వేళను గుర్తింపక, సాయం

సంధ్య యైనదాయని ప్రశ్నించిరి. ఇదివిని, గిరి శుడు చీదరగ, 'నింతిన్న నవ్య క్తత యేమి గల?' దనుచు, ద్రాగియుండి గురు దేవులను దూషించుచు లేచి వెళ్లిపోవుచుండెను. దీనిని గ్రహించినవారై, శ్రీరామకృష్ణులతి శాంత ముగ, బహిరంగధ్వనితో, "ఎంత లేకపోయినను దేవునిపేరు చెప్పుకొని త్రాగవచ్చునులే. బహుశః దేవుడును త్రాగుబోతు నోరావలించు కొని, నిశ్చేష్టుడై, "నీకది యెటుల దెలియ?" అని గురు దేవులను బ్రశ్నించెను. దేవుని త్రాగు డెఱుగనివాడనచో, నితని యిక్కడ వికటము, తలక్రిందులునగు నీ ప్రపంచ మెటుల సృష్టించినాడని తీవ్రదృష్టితో బహులుచెప్పెను. అంత గిరిశుడు గురు దేవుల దెబ్బకు మాట తిరుగక, తెల్లబోయి, వెట్ట మొగము నైచికొని వెడలిపోయెను.

చైతన్యలీలుప్రదర్శింపబడుచుండెను. ఈప్రద ర్శనమును జూచుటకు రామకృష్ణులు, కొందరు శిష్యులతోకూడ వచ్చిరి. గిరిశుడు నాటకశాల దొడ్డిలో బహుళ జేయుచుండెను. గిరిశునికడ కొక శిష్యుడవచ్చి రామకృష్ణులు వచ్చియు న్నాడు, వారికి కొంత తావును గల్గింపగలరా?" యని యడుగ, గిరిశుడు "రామకృష్ణులు టిక్క ట్టును తీసికొననక్కరలేదు, తక్కినవారు టిక్క ట్టును కొనవలె"ననుచు, రెండడుగులు వేయ సరికి, రామకృష్ణులు బండిదిగి గిరిశునివద్ద కేతెంచి, గిరిశునకు నమస్కరించెను. తిరిగి గిరిశుడు నమస్కరించెను. రామకృష్ణులు మరల నమస్కరించిరి. ఇట్లు వారు, వీరును ఒకరినొకరు నమస్కరించుకొనుచుండుట సరిగా దని, గిరిశు డూరకొని, రామకృష్ణుల సముచి తాసీనులజేసి, అన్వేషతగ నుండుటచే తానిం

టికి వెడలిపోయెను. ఈసందర్భము గిరిశునిక బోధపడదు గదా!

ఇంతలో గిరిశునితో ఒక నైష్ఠవచిక్ర కారుడు తన యిష్టదైవము తానెప్పుడు నైవే ద్యమును, ప్రతినిత్యము స్వయముగ అరగించు ననియు, యిట్టి విషయము లనుభవింపటకు గురుకటాక్షముండవలెననియు చెప్పెను. ఈ విషయము గిరిశుని మనస్సునకు శాగుగ హత్తు కొని, తానింటికివచ్చి గదిలో కప్పకొని పడుండి, విలపింపనారంభించెను. ఇది జరిగిన మూడునాళ్లకు, గిరిశునింటి ప్రక్కగ గురు దే వులు వెళ్లించు ఆసనం నమస్కరించి వెడలిపోవు చుండెరి. గిరిశుడు వారిని బలువసంకల్పించెను. అంత గురు దేవులే గిరిశునకు కలుపంపిరి. అం దరుకలసి, బలరామమందిరము జరిరి. అచ్చట గురు దేవులను గిరిశుడు, 'గురువన నేమి?' యని ప్రశ్నించెను. గురువు 'దేవునకు, భక్తునకు సఖ్యముజేయు మాధ్యస్త'డని గురు దేవులు చెప్పిరి. గిరిశుడు తిరిగి 'మంత్రమన నేమి?' యని ప్రశ్నించెను. 'మంత్రమన నిక్షియతమగు హరినామ సంకీర్తనమే' యని శ్రీవారు సమా ధానమిచ్చిరి.

ఒకనాడు రామకృష్ణులు బ్రహ్మదనాటక మును జూచుటకు వెళ్లిరి. ఆయన యనుచ రులు గిరిశునితో రామకృష్ణులేతెంచిరనిచెప్ప, గిరిశుడు గురు దేవులను లోనికి తీసికొనివెళ్లు డనియె, 'తమరు దయచేయరా?' యన, 'నేను లేనిదే రామకృష్ణులు బండిదిగరా?' యని గిరి శుడు ప్రశ్నించెను. ఇంతలో గురు దేవులు బండి దిగి, గిరిశునొద్దకు అతి శాంతభావముతో నేతెంచిరి. అప్రయత్నముగ గిరిశుడు గురు దే వుల పాదముల వ్రాలి, వారికొక గులాబీపుష్ప మునుగూడ చేతి కందిచ్చెను. వెంటనే, రామ

కృష్ణులూ పుష్పమును దిరిగి గిరిశున కిచ్చి వేయుచు, “పుష్పములు దేవునకును, రసికులకును మాత్రమే సమర్పణీయములు, నేను రెండునుగా”ననియె. అంత గిరిశుడు వారినందరి నొకగదిలోనికి గొంపోయి యాసీనులజేసి ప్రదర్శనానంతరము అహంభావముతో తననాట్యదర్శమును గూర్చి) రామకృష్ణుల స్తోత్రము కొఱకెదురుచూచుచుండ, రామకృష్ణులు గిరిశునితో, “సీమనన్ను నిష్కళంకముగాక, కుటిలమనియె. తప్పత్రాగియుండిన గిరిశుడు వెంటనే రాద్రముతో గురుదేవులను దూషించెను. శ్రీరామకృష్ణులు ప్రతిమాషణకు గడంగక గిరిశు నాశీర్వాదించి వెడలిపోయిరి. పిమ్మట గిరిశుడు తానుపాపిననియు, తనకు త్రికరణగుద్ధి లేదనియు, తాను కూర్చొనియుండు చోటు సయితము అపవిత్రమగుననియు గురుదేవులతో బల్క, “చార్భాగ్యుడై, పాపమునే యనుక్షణము స్మరించువాడు పాపియేయగును. ఒకగది ఎన్నివేలయేండ్లుగ చీకటిగనుండినను, దివ్యెను వెలిగించగనే క్రమశః చీకటిపోయి, ప్రకాశమానముకాదా? ఒక సారిగ, చీకటి పోవుటయు, ఆక్షణమే ప్రకాశమానమగుటయు జరుగును గదా!” యని గురుదేవులు సమాధానమిడిరి. “అట్లయినచో నాకంతయుమీరే! నన్నాశీర్వాదంపు”డన “అహ! నీకు నిజముగా నమ్మికగల్గినచో,” నని గురుదేవులుశలవిచ్చిరి. “నేను అహంకార మమకారరహితమగు శుద్ధభక్తిని భగవంతునిపై కలిగియుండుటకై మాత్రమే వాంఛించుచున్నాను. నాకు వేరేమియు కోర్కెలు లే”వని గిరిశుడు బల్కెను.

“ఐహికములకై లౌకిక మానవుడెట్లు ప్రాకులాడుచుండునో, పతివ్రతయగు భార్యభర్త నెట్లు మోహించునో, తల్లి తన బిడ్డయందెట్టి

వాత్సల్యభావమును గలిగియుండునో, అట్టి మధుర భావము దైవముపట్ల వహించిన సీ కీశ్వరసాక్షాత్కారము కాక తప్పదు. ప్రపంచమునగల దివ్యక్షేత్రములకుబోవుచు, భగవన్నామ సంకీర్తన చేయుచు, ఎల్లప్పుడు వారిని ధ్యానించుచుండుము. ఆచరణయు, అనుభూతియులేని వేదాదిదిద్వలవలన అత్యప్రకాశము గలుగనేర”దని శ్రీరామకృష్ణులు నుడివిరి. ఈ ప్రసంగసమయమున “గిరిశుడు తాను సత్వరయోగసిద్ధికై తాంత్రిక సాధన మొదలిడి, “శాంభవీ” యోగమార్గమున దాను పురుషుడుగను, స్త్రీవి ప్రకృతిగను భావించి, తరియింప నెంచితి నన, గురుదేవు లీ యోగమార్గము చేటును, ముప్పును దెచ్చునని హెచ్చరించి, దేవు వారాధించుటకు స్నేహ, దాస్య, వాత్సల్యముమున్నగుప్రేమభావములు సుగమములని, నిష్కచే, భావము, భావమువలన మహాభావము, అందుండి ప్రేమభావము గలుగునని వక్కాణించిరి.

మరికొంతకాలమునకు గురుదేవులు రామచంద్రడత్తుని యింటికి వచ్చిరిని విని, గిరిశుడచ్చటికేతెంచి శ్రీవారి పాదధూళినిగ్రహించి “తన వంకరగుణము తిన్నబడునా” యని గురుదేవుల నడిగెను. “తప్పక తిన్నబడు”నని గురుదేవులు హామీనిచ్చిరి. తిరిగి తిరిగి ప్రశ్నించెను. అట్లేవారు హామీ నిచ్చుటయు జరుగుచుండెను. ఇంతలో బ్రక్కనున్న మిత్రుడు, పదేపదే గిరిశుడు గురుదేవుల నడుగుటను జూచి, “గురుదేవుల నట్లేల వేధించెదవయ్యా” యనియె. గిరిశుడు ఖిన్నుడై తనలో “ఔను! ఒక్కసారి చెప్పిన నమ్మకములేనిచో వందసార్లు చెప్పినను నమ్మకము కలుగదుగదా” యనుకొనెను. సత్యమును గ్రహించుచుండు

టయు, నహంకారమునకు దెబ్బతగులుచుండుటయు బ్రారంభమైనది. గురుదేవుల కంతట నమస్కరించి, గిరిశుడు తన నాటకశాలకేగెను.

రామకృష్ణులయెడ సునిశ్చల భక్తియేర్పడి, గిరిశుడు గురువేదవేదముని తలపనారంభించెను. గురుదేవులకు గిరిశున కెన్ని దుర్గుణములున్న, నవి, యన్నియు, భక్తిపారవశ్యముచే సుగుణ పుంజములుగా మారగలవని తెలియును.

ఈతని దుర్గుణములలో ముఖ్యమైనది త్రాగుడు. ఒకనాడు నాటకశాలయందు ద్రాగి యుండి, గురుదేవులను శిష్యగణమును జెన్న బుచ్చుకొనునట్లుగ దూషించెను. దీనికి గారణము గిరిశుడు గురుదేవునిలో దగ్గరసంబంధము నేర్పబ్బుకొనుటకై తనను తండ్రిగ భావింప గురుదేవుని గోరెను. ఇందుకు గురుదేవులు, “నేను నీకేలకుమారుడనుగావలయును? నాతండ్రి పవిత్రమగు ఆధ్యాత్మిక నిష్కలవాడ”ని బదులుచెప్పిరి. ఇదియే సురాపాన ప్రమత్తుడై యుండిన గిరిశునకు కోపకారణమయ్యెను.

గిరిశుడు త్రాగుడు మానలేడయ్యె. రామకృష్ణులతనిని మానుమని యెన్నడును జెప్పడయ్యె. గాఢవ్యసనములు మాటలకు లొంగవని గురుదేవులకు దెలియును. ఈ విషయములు తెలియక, గిరిశుని త్రాగుడు మాన్పింపుమని యొక శిష్యుడు గురుదేవుని బ్రార్థించెను. గురుదేవులు వెంటనే, “గిరిశుడు వీరజాతికి జేరిన భక్తుడు. ఆతనిని ద్రాగుబోతుతనమనెడి దోషమంటదు.” అని యాశిష్యుని తీక్షణముగ మందలించిరి. గిరిశునకు దెలియకుండగనే, గురుదేవు నవ్యక్తప్రేమ, భ్రమరకీటకన్యాయమున, గిరిశునియం దత్యద్భుత పరిణామమును కలుగజేసినది.

ఒకనాడొక నటికి సుస్తీగానున్నదనివిని గిరిశుడొకమెను జూచుటకు వెళ్లెను. తప్పత్రాగి దానియింటనే గడిపి తెలివివచ్చునరీతి జరిగిన విషయమును దెలిసికొని చేసినపాపమున కతిభేదమందుచు, దక్షిణేశ్వరమునకు సారాయమును చేతిబట్టుకొని వెళ్లి, బుడ్డిని, జోళ్లు, నంగవస్త్రమును బండిలోనేమరచి, గురుదేవుల సన్నిధికి వెళ్లగనే, వారిరెండు పాదములను పట్టుకొని వెక్కివెక్కి యేడ్చునాగెను. గురుదేవులంతలో గిరిశుడు మరచిన వస్తువుల, నొక శిష్యునిచే భద్రపరిపించెను. కొంచెము శాంతిని జెందునరీతి, గిరిశునకు నోరెండుకొని పోయెను. అప్పుడు తానువచ్చిన బండి వెల్లిపోవుటయు, సారాబుడ్డిని జారవిడిచితినినియు, తెలిసికొనెను. గురుదేవుల విషయమును గ్రహించి వెంటనే శిష్యునిచే గిరిశున కా సారాయ నందజేయ, వారందరియెదుట గిరిశుడు దానిని బుచ్చుకొనెను. చేసినపని స్ఫురణకురాగనే, గిరిశుడు విపరీతమగు సిగ్గుపడెను.

గురుదేవులు వెంటనే “దీనికేమియుఆత్మేపణ లేదు. మంచిది, నీమానఃపూర్వకముగ, నీ వనుభవింపుము కాని, యిది కడనారి భోగమని మాత్రము గ్రహంపు” మనిరి. గిరిశుడు పరిశుద్ధుడు కాగలడని గురుదేవులకు దెలియును. గురుదేవులిచ్చిన, ధీమా, గిరిశునకు బాగుగా మనస్సునకు బట్టి, యిది జరిగినప్పటినుండియు, సారాయ మతడు ముట్టకుండెను. చిరకాలము నుండియున్న త్రాగుడెట్లు మానగల్గితిరని గిరిశుని గొందరు ప్రశ్నించిరి. అంత గిరిశుడు, “నేను త్రాగుడును వడలిపెట్టలేదు. నేనిప్పుడు, మరియొకరకపు సారా త్రాగుచున్నాను. నెను కటి సారాకన్న భగవన్నామసుధారసము నాకు బూర్తిగ మత్తుగల్గించి, యీశరీరము, నీ ప్రపం

చమును మఱపించుచున్న”దని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

మరియొకనాడు ప్రసంగించుచు గురుదేవులు-గిరిశునితో నీ కార్యకలాపములతోబాటు, ఉదయాస్తమయముల గొంత భగవంతుని స్మరణయు జేయుమనియె. గిరిశుడు “నిత్యక్రమ మసహ్యము. ప్రార్థన, ధ్యానము నేను జేయ జాలను. దైవప్రార్థన చేయుటకన్న నాత్మ హత్య గావించుకొందు”ననెను.

శ్రీ రామకృష్ణులున్నతస్థితి నున్నవారై యాగిరిశుని చీకాకు గ్రహించి, “దేనికిని ని వొప్పుకొనుటలేదు, మంచిది, నీకు భగవత్ సాక్షాత్కారము కావలసియు, నీ వతనివైపు నకు మరలలేనిచో, నీ వేమియును జేయ నక్కరలేదు. సీకై నేను జపతపములు చేసె దను. ఇప్పుటినుండియు, నీవు కేవలము భగవ దధీనవృత్తిని మెలగుచుందునని, నాకు వాగ్దా నము మాత్రమియ్యవలెను” అని, అనగ ఆలోచనతక్కువై, విషయమును పూర్తిగ గ్రహింపజాలక, గిరిశుడు, “బ్రతికితినిరా”యని యొక నిట్టూర్పువిడచుచు, గురుదేవుల యా దార్యము, బూర్ణప్రేమవలన తానంతవరకు చేసిన పాపము లెల్ల నశించి ముక్తి నొందితి నని యానందాబ్ధిని నోలలాడుచు, “సరే,” యని ఒప్పుకొనెను. గిరిశుడు, “గురుదేవులు నను రక్షించిరి. నాభారము వారిది. నేను గాలివలె విడివడితిని. గురుదేవుల యనంత శక్తిచే నా తెప్ప చల్లగ నొడ్డెక్కిన”దని తలం చెను. కాని, తనకు స్వేచ్ఛబోయి రామకృష్ణు లకు దాను బందీయయ్యెనని అతడు గ్రహింప లేదు.

శ్రీరామకృష్ణుల యపారమగు ప్రేమను గూర్చి గిరిశుడిట్లు చెప్పియుండెను “ఒకనాడు గురుదేవులు భుజించుతరి, నేను దక్షిణేశ్వరము నకు వెళ్లితిని. అప్పుడు, వాడుసేవించుచున్న గంజవి గొంచెము నన్నుగూడ త్రాగుమనిరి. నేనును, వారి ప్రక్కన కూర్చొనగనే, గిన్నె లోచుక్కయు లేకుండ నూడ్చి, తల్లి బిడ్డకు దివిపించినట్లుగ, దానినాచే దివిపించిరి. నేను పెద్ద వాడనను జ్ఞానమైనను లేదయ్యె! అపవిత్రము లగు నాయధరముల కాహారము నందిచ్చిన గురుదేవుల పవిత్ర దివ్యహస్త స్పర్శను తలచి నప్పుడెల్ల నాకు నెఱ్ఱెత్తినట్లుండి, యిదికలయా వాస్తవమాయని విస్మయభరితుడనైతిని. శ్రీ వారి యపారమగు ప్రేమయే నా మనశ్శాంతి కాధారము.”

“అన్మతమాడవలదని మీ యాన. కాని లెక్కలేనన్ని యసత్యములను మీతోనే యా డితిని. నే నెట్లు సత్యవ్రతుడగాగల”నని గురు దేవులను బ్రశ్నించితిని. గురుదేవులు వెంటనే, “గిరిష్ బాబూ! నీవు సత్యాసత్యాతీతుడ” వనిరి. “నేనసత్యమాడదలచినపుడెల్ల శ్రీవారి దివ్యమూర్తి నామననునకువచ్చి, యాయస్మత వాక్యము బయటకు రానీయదుగదా! ఇంతేగాక, శ్రీవాడు నాకొరకై చేసిన జపఫలితముగ, నా నాలుక యణచివేయబడుచున్నట్లుండి, మాటరా దయ్యెను. శ్రీరామకృష్ణుల సర్వోత్కృష్ట మగు మహాప్రేమచే నాయుండలి కామ, శ్రోధ, దురహంకారాదులన్నియుఁ బటాపంచలై నవి. ఇంతకన్న నేనేమని చెప్పగలను!”

(సకేషము)

న వ ర త్న చి త్ర ప్ర బో ధ ము లు

శ్రీ మ ళ్లి రా మ మూర్తి

ఉ॥ కంటికి కానవచ్చినది శ కల్లనుమీ యిటుగాకయున్న నే
వెంటనుగన్న నిత్యపద శ విన్ విలసిల్లున దొండుగల్గెనే
గంటకు నొక్కరీతిగ విశ్వాకాశముకొందు జగలుబిడి నీ
యొంటరివై సునిశ్చలత శ నొంది పరేశు భజింపు చిత్తమా. 1

ఉ॥ చిత్తజడెన్న దుర్జయుడు శ చిందరవందరజేసి ధైర్యము
వైష్ణుగబట్టి వాని దగు శ వేడిమి కోరువలేక శంకరుం
డత్తరి విష్ణుమాయబడి శ యంత పరాభవమందె గాన నీ
చిత్తరి మెత్తవోక యెటులేని పరేశు భజింపు చిత్తమా. 2

ఉ॥ మాకుని త్రోవబోక కొరతమాలిన కోర్కెకు తావులేక సగ
సారపు రొంపిలోబడక శ సంఘములన్ని పరిత్యజించి పా
కారినుతప్రభాపు నవిశ్వాదు నుదాదు నతీతు భక్త మం
దారుని కోరువాని కనురదారి పరేశు భజింపు చిత్తమా. 3

ఉ॥ భూజల వహ్ని వాయు దివి శ భూతమయంబగు దేహమస్థిరం
బీజను లీ సతీమణులు శ నీ సుతు లీ పశు లీ ధనంబు లీ
రాజితక్తి సంపదలు శ రావుగదే నిను గూడి యెవ్వీ నీ
తో జనుడెంచు కర్మవెను శ దోయ పరేశు భజింపు చిత్తమా. 4

ఉ॥ నీట జనించు బుద్ధుడము శ నీ తను వాస్తులు పుత్రి మిత్రలం
పాటముజూడగా సధిక శ భారము సార విహీన మీగృహం
పాటును గోటమీటిన యురపాయము కాయముతోడ నుంటచే
మాటికి మాటికిన్ నిగమ శ మాన్యు పరేశు భజింపు చిత్తమా. 5

ఉ॥ ఏటికి మాయలోబడి యశహీనము శాశ్వతమైన సాక్ష్యమున్
ఏటను బుచ్చజాతు వతి శ వేల సుఖాభిని జేర్చునాదము
న్మాటికి భక్తియే సుమి యశమాయకమై తగుభక్తి నూని నీ
నోటినివిచ్చి యొక్కపరి శ నోలి పరేశు భజింపు చిత్తమా.

6

ఉ॥ కర్మముచేత నీ విలను శ గాంచితి జన్మము పుత్రమిత్రులున్
కర్మమే భార్యకర్మమటు శ కర్మనిబద్ధుడవై జగంబునన్
ధర్మపు మార్గమున్ విడిచి శ దర్పములాడగ నేల వేగ ని
ష్కర్ముడవైన మేలికను శ చాలు పరేశు భజింపు చిత్తమా.

7

ఉ॥ నిన్నెద నమ్మియుంటి నికరనిన్ విడువన్ నినువేడుకొంచు నీ
సన్నిధి నిల్వగోరి మనశసారగ నిన్నుభజింపుచుంటి నా
పన్నుడ నన్నువీడతగ శ వా యనివేడి సుఖంబుజెంద నీ
చిన్నతనంపు భావములు శ చెండి పరేశు భజింపు చిత్తమా.

8

ఉ॥ శాశ్వతమట్టై సంపదలు శ సాగరవీచులు కన్న నెక్కుడా
విశ్వమునన్ జరామరణ శ వేదనలేని వాఁ యశరముల్ !
ప్రశ్వములైన కామ్యముల శ పాలయి చిక్కిన లెస్స యట్టై జీ
వేశ్వర భావమందుటకు శ వేగ పరేశు భజింపు చిత్తమా.

9

గ్రంథ సమీక్ష

రజతోత్సవ సంచిక

ప్రకాశకలు శ్రీమళయాళ స్వాములవారు, శ్రీవ్యాసాశ్రమము. డబుల్ క్రౌ 1/8 సైజు 239 పుటలు. వలయువారు శ్రీవ్యాసాశ్రమము, ఏర్పేడు పోస్టు, చిస్తూరుజిల్లాయని వ్రాయవలయును.

ఇది శ్రీవ్యాసాశ్రమ రజతోత్సవ సూచకముగా ప్రచురింపబడిన సంచిక. ఇందు ఆశ్రమమునకు సంబంధించిన వివిధ ఛాయాచిత్రములు ప్రకటింపబడియున్నవి. ఆశ్రమవాసులగు శ్రీమళయాళ స్వామివారి ఛాయా చిత్రములు వివిధసమయములలో దీయబడినవియు పెక్కులు గలవు. ఈ చిత్రముల విషయములు డెలుపగల వ్యాఖ్యలుగూడ నందందు బొందుపఱుపబడియున్నవి. ఇంతియ కాక ఆశ్రమమునకు వివిధములుగ సేవచేయుచున్న మహానీయుల చిత్రపటములును ఇందు గలవు. మఱియు ధర్మోపన్యాసము, మానవజీవితము, బ్రహ్మచర్యము, ఆత్మవిద్య, “భుక్తి-ముక్తి”-ఇట్టి ఆధ్యాత్మిక వ్యాసరాజములనేకములు గలవు. దీనిని జదివిన ముముక్షువులు ఎంతయేనియు శ్రేయము నందగలరు. ఆంధ్రదేశమునకు అపార సేవ గావించుచున్న శ్రీస్వాములవారి యనుగ్రహమునకు ఆంధ్రలోకము పాత్రమగుగాక.

శ్రీ రామతీర్థస్వామి జీవితము

రచయిత శ్రీబులుసు వేంకటేశ్వరులు ఎం.ఎ. ఆంధ్రోపన్యాసకులు, పి.ఆర్. కాలేజి.

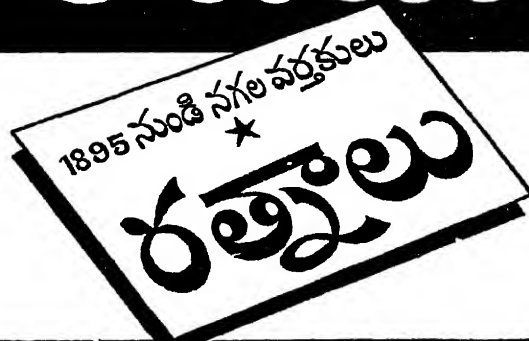
కాకినాడ, డబుల్ క్రౌ 1/16 సైజు (186 + 8) పుటలు. చూల్యము రూ. 2-0-0. వలయువారు శ్రీబులుసు వేంకటేశ్వరులు, రావిరాంపూవుపేట, కాకినాడ అని వ్రాయవలయును.

శ్రీరామతీర్థస్వామివారి జీవితరహస్యములని గ్రంథము విపులముగ డెలుపుచున్నది. గ్రంథకర్త వచించినట్లు—“నా స్థిక యుగ్మనిలములు ప్రహృదయముల నున్ముతాలూగించు నేటికాలమున ముఖ్యముగా నిట్టి మహానియుల సందేశములు దేశమునకు విద్యార్థిలోకమునకును ఆదర స్తుతిపాత్రము లనుటలో సందేహములేదు.” ఈ గ్రంథము సులభశైలి యందు చక్కని గ్రాంథికభాషయందు విరచింపబడి పాఠకలోకమునకు ఉత్సాహము కల్పించుచున్నది.

మచ్చునకు

“స్వామి వివేకానందు సత్త్వప్రేరివక్త త్వము, ఆతని జాజ్వల్యమాన సర్వసంగత్యాగము, ఆతని యప్రతిహానవీరవ్యక్తిత్వము, ఆతని యనన్యనామాన్యమోహనవిగ్రహము, ఆతని యమోఘ ధీప్రతీభావిలాసము, నివి యన్నియు లాహోరున నున్న యాతని యునికిచే పంజాబు ప్రజాలోకమునకు, మఱిగోదేవ వేశములను గలిగించినవి. లాహోరులో నా తండు “వేదాంతము”నుగూర్చి యిచ్చిన యుపన్యాస మాతని మహోపన్యాసములలోఁ జింతామణి.”

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—3)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సాకార్ పేట, మదరాస్

(L.G. 7-3)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ టోదామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పాఠ్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పాఠ్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

186 పుటలు (అదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు ..	2 8 0	గురూప దేశములు ..	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము ...	2 4 0	నానంస్కరణ యుద్ధవిధానము ...	0 6 0
రాజయోగము ..	2 4 0	నా గురుదేవుడు ..	0 6 0
కర్మయోగము ..	1 8 0	నవీన భారతదేశము .	0 4 0
భక్తియోగము .	1 4 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0 4 0
వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1 8 0	ముక్తిమార్గము ..	0 3 0
వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1 8 0	సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (తెలుగు)	0 8 0
అనుష్ఠాన వేదాంతము ...	1 4 0	శ్రీ రామనామ సంక్రీతము ...	0 1 0
వివేక సూక్ష్మాయము .	1 0 0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము)	0 1 0
శ్రీ పరమహంస సీతక భారత్వములు	0 12 0	సింహ గర్జన	0 0 6
భక్తిమార్గము ..	0 8 0	నా మతము	0 0 6
పీఠాగో నగరోపన్యాసములు ..	0 8 0		

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాన పత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరకును

ఇట్లు వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమతము, మైలాపూరు, చెన్నపురి

సంపాదకులు : శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ వసుధిమాది వేంకటకృష్ణారావు
శ్రీ శి. ఎస్. ఎస్. రాజ్ గారిచే నిర్వహించబడుచున్న లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) నుండి ప్రచురింపబడినది,
శ్రీ అదితవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమతము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-9-50.

National Library
Kolkata
Date _____

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭

సంచిక ౪

విషయ వివరణము

దేవీ స్తోత్రము

(శ్రీ)రామకృష్ణ వచనామృతము—'మ.'

ధర్మపరిశీలన

ప్రపంచమనునది ఏమనినది వాదమతి మొక్కటి

యేదా?

(శ్రీ) పురీచూనంద లేఖావళి

కిరణాతమి

వస్తాతిత్రయము

వీరివరచంద్ర

(శ్రీ) కృష్ణ ప్రసంగము

గ్రంథసమీక్ష

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిగోజులు మాచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రూ. 3-౬ మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాగారు లుగఁ జేరవచ్చును. విడిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు. హిగిన్ బాచంస్ వారి స్టాల్ లోఁగాని, మీ పత్రిక వీజెంటును గాని అడుగుడు

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య సుదాహరింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయగు ఎట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముంగుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జెలుపవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథికభాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచోఁదగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

వెలువడినవి !

ఇప్పుడే వెలువడినవి !!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సాధకు లెల్లరు జదివి తమ సర్వజీవితమున అనుసరింపచిగిన దివ్యప్రసంగములు.

318 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల రూ. 2-8-0

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ } ౧౯౫౦ అక్టోబరు - నికృత - ఆశ్వయుజము { సంచిక ౪

శ్రీ శారదేశ్వరీయైనమః

దే వీ న్రో త్ర ము

శ్లో త్వయైవధార్యతే సర్వం త్వయై తత్ సృజ్యతే జగత్
త్వయై తత్ పాల్యతే దేవి త్వమస్త్యస్తే చ సర్వదా॥

గీ. సర్వమునకు మూలాధార శ శక్తివోచు, భువనకోటి సృజింతువు శ పాలుపుమీర
పాలనంబు గావించువు శ ప్రళయమందు; లీనమొనరింతు శ విదినీకు లీల! దేవి!!! 1

* * * *

శ్లో. త్వం శ్రీ త్వమీశ్వరీ హ్రీస్త్యం బుద్ధిర్బోధలక్షణా
లజ్ఞా పుష్టి స్తదా తుష్టి స్త్యం శాంతిః జ్ఞాంతిరేవచ॥

గీ. నీవ శ్రీ, యీశ్వరియు హ్రీయు శ నీవ, బుద్ధి, లజ్ఞయును, బుష్టి, తుష్టియు శ లితశాంతి,
దేవతాసముచితగుణ శ దీప్తి, జ్ఞాంతి, నీవ, సర్వజగజ్జన శ నీ! ప్రణతులు! 2

* * * *

శ్లో. యయా త్వయా జగత్ప్రస్థా జగత్ప్రాతాత్తియోజగత్
సోపి నిద్రా వశం నీతః కస్త్యాం స్తోతుమిహేశ్వరః॥

గీ. విశ్వసృష్టి, స్థితి, లయముల్ శ విబుధవరులు; మెచ్చు రీతిని సల్పెడు శ మేటి విభుని
విష్ణునే నిద్రకవలీల శ వివళజేతు; వీవు! నిను నుతింపగలవా శ రెవరు? తల్లి! 3

* * * *

[బ్రహ్మదేవుని చండీస్తవము]

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

శనివారము,

21, జూలై 1883.

మధ్యాహ్నము నాలుగు ఘంటలయినది. శ్రీరామకృష్ణుడు కొందఱు భక్తులతో అధర సేనుడు, యదుమల్లికు మొదలగువారిని వీక్షింప బయనమాయెను. శ్రీవారితోబాటు రామలాల్, 'మ.' మఱియొక భక్తుడు నుండిరి.

'మ.' అంగువిద్యాభ్యాసానుసరణమువలన జన్మాంతర సిద్ధాంతము సంగీకరించువాడుకాడు. కాని శ్రీరామకృష్ణుని జేరిన పిదప కొన్నాళ్లకు జన్మాంతర సంస్కార సిద్ధాంతమునం దాతనికి నమ్మకము కుదిరెను. అధరసేనుడు శ్రీరామ కృష్ణునియెడ నసాధారణ భక్తిప్రపత్తుల గను బఱచుట కాలని పూర్వజన్మసంస్కారములే కారణమని 'మ.' కు స్ఫురించెను. కాని యీ విషయమున 'మ.' కు సంపూర్ణ విశ్వాస ముద యింపకపోవుటవలననే తన సందియమును దీర్చు కొనుటకు దక్షిణేశ్వరమున కాయజేతెంచెను. శ్రీరామకృష్ణునితో సంభాషింప గడంగెను.

శ్రీరామకృష్ణుడు — అధరసేనుని జూడగా నీకేమి తోచుచున్నది?

'మ.': — ఆతనికీశ్వరానుభూతి మొందుగా నున్నది.

శ్రీరామ — అధరసేనుడు నిన్నెంతయో పొగడుచు మాట్లాడుచుండును.

ఇందులకు 'మ.' ఏమియు ప్రత్యుత్తర మీయక కొద్దికాల మూరకుండెను. కొంత సేపటికి,

'మ.' — నాకు పూర్వజన్మము, సంస్కారములు — వీనిపై నంతగా నమ్మకము కలుగక యున్నది. ఇందువలన నా భక్తి కేసుయిసను హాని కలుగునా?

శ్రీరామ — భగవత్సృష్టియందు అన్ని విషయములు జరుగగలవని నమ్మిన నంతయే చాలును. నేను తలచినదియే సత్యము. అన్య మగతయు దోషభూయిష్టము అని తిలంపవలదు. పిదప ఆయనయే నీకు సర్వము నెలుపగలడు. భగవల్లీల గ్రహింపగలవారెవరు? సృష్టివైచి త్ర్యమే మనము చక్కగా నరయజాలము. నే నెప్పుడును భగవల్లీల గ్రహింప బ్రయ త్నింపను. భగవంతుడు సర్వము గావింపగల డని తెలిసికొని యాయన ధ్యాననిమగ్నుడనై కాలము గడుపుచుండును. 'నేడు తిధినక్షత్రము లేవి' యని యెవరో శ్రీ హనుమంతు నడు గగా ఆయన 'నేను తిధినక్షత్రముల నెఱుగను. కేవలము రామనామజపమొనరించుచుండు'నని వచించెను. ఆయన అసాధారణభక్తి నెవ రెఱుంగగలరు? బలరాముడుగూడ శ్రీకృష్ణుని భగవంతునిగా నరయజాలక యుండెను.

'మ.': — భీష్మునిగూర్చియు నిట్లే మీరు వచించియుంటిరి.

శ్రీరామ.—ఏమి చెప్పియుంటిని?

‘మ’ —భీష్మదేవుడు శరతల్పగతుడై యేడ్చుచుండెను. పాండవులు శ్రీకృష్ణనితో నిట్లు పలికిరి. ‘బావా! ఇది యేటి యాశ్చర్యము! భీష్మదేవు డింతటి మహాజ్ఞాని. అయినను తనకు మరణము సుభవింపుచున్నదని యేడ్చుచున్నాడుగా!’. ‘మీరు వెల్లి ఆయన నడుగుడు’ అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు వచించెను. పాండవు లట్లడిగిన వెంటనే భీష్ముడు, ‘ఈశ్వరలీల నే నొకింతయినను గ్రహింపజాలకున్నాను. ఓ కృష్ణ! నీవు పాండవులతోదిరుగుచున్నావు. అడుగిడుగునకు వారిని కాపాడుచున్నావు. అట్లయినను వారికష్టముల కంతము గోచరించుటలేదే యని చింతించుచున్నాడను’ అని పలికెను.

శ్రీరామ.—తన మాయచే భగవంతుడు సర్వమును గప్పివైచినాడు. ఏమియు బయలు వెట్టుటలేదు. కామినీకాంచనములే మాయ. ఈ మాయను ద్రోసివేయకలిగినవాడే భగవల్లాభము నందగలడు. నేనొకప్పు డొకని కీశ్వర దర్శనమునుగూర్చి ప్రవచించుచుండగా నాకు భగవాను డిట్లు కనుబటచెను. నాయెదుట ఈ దేశమునండలి చెఱువున నాచును దొలగించి యొకడు నీరుద్రావుచుండెను. అప్పుడు నీరు స్ఫటికమువలె స్పష్టముగా నుండెను. ఇందువలన నాకు సచ్చిదానందబ్రహ్మము మాయ యను నాచున గప్పబడినట్లు జూపించెను. ఆ నాచును ద్రోసివేయకలిగినచో మంచి నీరు త్రాగగలము. భగవంతుని చైతన్యము వలననే యావత్ప్రపంచము చైతన్యమయమై యున్నది. నీటియండలి చిన్నిచిన్ని చేపలన్నియు గూడ నప్పుడప్పుడు చైతన్యము కలిగి ప్రవర్తించుట నాకు గోచరించుచున్నది. ఎండిన

భూమిపై వర్షము వర్షించి భూమియంతయు దడిసి యెల్లచోట్ల నీరు ఎట్లు వ్యాపించియుండునో యట్లే భగవంతుని చైతన్యము ప్రపంచమంతటను వ్యాపించియున్నది. ఎన్నియో దర్శనములను గంటిని. కాని వానివలన నా కావంతయు గర్వము కలుగలేదు.

‘మ.’ —మీకు గర్వమెట్లు కలుగగలదు? ఒకప్పుడు నాక్రతీసను జ్ఞాని గ్రీనుదేశమున నుండెడివాడు. ఒకనా డాకాశవాణి యాతని బిలిచి ‘నీయట్టి జ్ఞాని ప్రపంచమున లే’డని వచించెను. అది విని నాక్రతీసు ఆశ్చర్యమున మునిగిపోయెను. పిదప నత డేకాంతప్రదేశమున కేగి ధ్యానముచేయగ ఈ వచనమునకు సరియైన యర్థమును గ్రహింపగలిగెను. అనంతర మాతడు తన స్నేహితుల బిలిచి యిట్లు పలికెను “ఈనాడు నేనొక విషయము గ్రహించితిని. ‘నాకేమియు తెలియదనునదియే’ యా విషయము.” అందఱును తామే జ్ఞానులమని తలంచెదరు. కాని వాస్తవముగా నందఱును అజ్ఞానులే.

శ్రీరామ —ఒక్కొక్కప్పుడు నే నిట్లు తలంచువాడను ‘నాకేమి తెలియునని యీ గొప్పగొప్పవారెల్ల రిచటికి వచ్చుచున్నారు?’ వైష్ణవచరణుడు గొప్ప పండితుడు. అత డిట్లు పలికెడివాడు, ‘నీవు వచ్చించు విషయములన్నియు శాస్త్రములందున్నవి. కాని నీ నోటినుండి వినవలయుననియే నీ దగ్గఱకు వచ్చుచున్నాను.’

‘మ.’ —తమ పలుకులన్నియు శాస్త్రసిద్ధములే. ఈ విషయమే ఆనాడు నవద్వీపగోస్వామి కూడ పలికెను.

శ్రీరామ.—నాయట్టి పండితుడైనను సాధువునైనను నీ వెచటనైనను జూచితివా?

‘మ.’ — భగవంతుడు మిమ్ము తన చేతులార సృష్టించెను. మిగిలినవారిని యంత్రమువలన సృజించెను.

శ్రీరామ:—(నవ్వుచు) ఇది యేమి యిట్లు పలుకుచున్నావు!

ఇట్లు కొంతకాలము నవ్వుచు పిదప శ్రీ గురుదేవుడు ఇట్లు పలికెను ‘ఒట్టు పెట్టుకొని చెప్పుచున్నాను. నాకు గర్వము లవలేకమియినను కలుగలేదు.’

‘మ.’ — విద్యాభ్యాసమువలని లాభము నాకేమియు నెలియదను విషయమును గ్రహించుటయే.

శ్రీరామ — అదియే సరి. నే నెద్దియును గాను. సరే! నీకు ఆంగ్ల జ్యోతిషమున నమ్మకము గలదా!

‘మ.’ — వారి నియమానుసరిణి క్రొత్త క్రొత్త గ్రహములును నేర్పడవచ్చును. యురానెస్ గ్రహముయొక్క వంకర టింకర చలనమునుబట్టి దూరదృష్టి యంత్రమువలన నూతన గ్రహము నెవ్వూనును జూచిరి, గ్రహమునుగూడ వారు లెక్కించి చెప్పగలరు.

శ్రీరామ:—కావచ్చును.

ఇంతలో బండి అధరసేనుని గృహమును కేరెను.

శ్రీరామ:—(‘మ.’ తో) సత్యముపై నాధారపడియుండుము. అట్లయినచో తప్పక భగవద్దర్శనము కలుగును.

‘ను.’ — మీరు నవద్దీపగోస్వామికి జెప్పిన మఱియొకమాట జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది ‘ఓ భగవానుడా! నేను నిన్నే కోరుచున్నాను. నీ భువనమోహిని మాయవలన నన్ను ముగ్ధునిగావించకుము. నాకు వలయునది నీవే.’

శ్రీరామ — కౌను. దీనిని ఆంతరికముగా పలుకుము.

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవు డధరసేనుని యిట్లు సేరెను అందలి ముంగలి గదియందు అధరసేనుడు, ‘మ.’, రామలాల్ సిఠియు భక్తులు కొందఱును శ్రీవారి చుట్టును గూర్చొనియుండిరి. ఇరుగుపొరుగులవారుగూడ కొందఱు శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుని దర్శింపవచ్చిరి.

శ్రీరామ — (అధరసేనునితో) ఏదీ! రాఖాలునితో నీవు జెప్పితివికాదా?

అధరుడు — చిత్తము, ఆతనికి చెప్పియున్నది.

రాఖాలు కొఱకు శ్రీరామకృష్ణులవారు మిక్కిలిగా తొట్రువడుట జూచి, అధరసేను డుందున్నవారిలో నొకని రాఖాలు సేవకి బంపెను.

అధరుడు శ్రీరామకృష్ణులవారితో గూర్చొని యిట్లు పలుక నారంభించెను “మీ రెన్నాళ్ల నుండియో మాయునికి రూఢిరి. మీ రీ రోజు చూ యిట్లు చేరుదురుగాక యని భగవంతుని బ్రార్థించితిని. ఆ సమయమున నా కన్నీటిబిందువులు ప్రవహింప నారంభించెను.

శ్రీరామ — (నవ్వుచు) ఏమిటీ! ఏమనుచుంటివి?

సంధ్య యయినది. దివ్వియలు నెలిగింపబడెను. అందున్న జగన్నాథపటమును జూచి శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు చేతులు జోడించి నమస్కరించెను, పిమ్మట నెమ్మదిగా ఆంతరింగికముగ మూలమంత్రము జపించుచున్నట్లు గోచరించెను. తదుపరి ‘గోవింద గోవింద నచ్చి దానంద హరి హరి’ యనుచు భగవన్నామ సంకీర్తనము చేయ మొదలిడిరి. సంకీర్తనము మధువర్షమువలె నత్యంత మనోహరముగా నుండెను. భక్తు లనంతముగా దానిని విని

యానిందించిరి. ఆ సమయమున రామలాలోక
కీర్తన బాడ దొడగెను. (పాట భావము)

తల్లీ! హరమోహనీ! భువనమంతయు
తన్నుతా మహిమనట్లు గావించితివి మూలా
ధార మహాత్మ్యమునఁబడిలి వీణావాద్యవిఠో
దినీ! శరీరమను యంత్రమున ముఁగున్నాది
తంత్రిత్రయమునందును గుణమును మహానుత్రి
మునందును నీవే భాసిల్లుచుండువు నీవే గుణ
త్రయ విభాగినివి నీవు ఆధారమున భైరవీరాగ
రూపిణివి, స్వాధిష్ఠానమున శ్రీరాగస్వరూపిణివి,
మణిపురమున మల్లాదిరాగమవు, అనాహతమున
వసంతరాగమవు, నిశుద్ధమున కిల్లోలరాగమవు,
ఆజ్ఞాపూరమునందు కర్ణాటకరాగమవు—ఇట్టి
స్వరూపమున రాగతాళములతో ముక్కల
మును సంచరించుదానవు ఓ మహామాయా!
మమ్ములను మోహపాశమున అత్యంత సులభ
ముగా ఒంధింపగలవు ఓ సాదామిశీ! తత్త్వము
నీయూద్ధ మాత్రమే యున్నది దానిని నీవు
అచ్చాదించివైచితివి

తరువాత మఱియొక పాట నారంభించెను.
(దాని భావము)

భవధారాభయహర! నీ నామము నేను
నినియుంటివి. నా భారము నీకే వడలితిని,
రక్షింపుము. రక్షింపుము. బ్రహ్మాండధారీ! నీవే
తల్లివి. విశ్వవ్యాపినివి. నీవు కాళిదాస రాధాదా
గుర్తింపగలవారెవరు? జను లందరియందు
వసించు తల్లివగు నీవు మూలాధారకమలమున
కులకుండలిని స్వరూపిణివై విరాజిల్లుచున్నావు.

దానిపై నున్నది స్వాధిష్ఠానము. అచ్చట
చతుర్దశపద్మముననే నీ యధిష్ఠానము. అనంత
రము వజ్రాసనమగు పద్మశతపద్మము సయితము
నీ యధిష్ఠానమే. అంతకు పైనున్నది నాభి

స్థానము. అదియే మణిపురమనబడును. అందు
నీలవర్ణచుయమైన దశదశపద్మము గలదు.
ఓ జననీ! శుభాన్నూమార్గమున బయలుదేరి
యీ కమలములలో నొక్కొక్కదానిద్వారా
పైకి రమ్ము. ఇంకను పైనున్నది సుధాసరో
వరము. అందు చునోహరమయిన రక్తవర్ణ
ద్వాదశదశపద్మము కలదు. అందు నీ పాదపద్మ
ములు మోపిన నది వికసించును. ఆ హృదయ
మునందలి గాఢాంధకారము పటాపంచలగును.
దానిపై నున్నదియే కంఠస్థలము. అచ్చట
ఘామ్రవర్ణముగల షోడశదశపద్మము గలదు.
ఆ పద్మమున సూక్ష్మాకాశము గలదు. ఈ
సూక్ష్మాకాశమును జేరినవారు ప్రపంచమంతయు
మహాకాశమున విలీనమగుటను గాంతురు.
దానిపై లలాటస్థానమున ద్విదశపద్మము గలదు.
దాని రక్తవర్ణము నాకు నేత్రోత్సవము గొలు
వును. మనస్సు అందు బంధింపబడి జగన్నాటక
మును జూచుచుండును. అన్నింటికిని పైన శిర
మున నత్యంతమనోహరమగు సహస్రదశపద్మము
గలదు. అందు వసించువాడే పరమశివుడు.
ఆయన సన్నిధి నున్న తల్లివి నీవు. తల్లీ! నీవు
ఆద్యశక్తివి. జితేంద్రియ నారీమణివి. యోగిం
ద్రులు మునీంద్రులు సగేంద్రకుమారినిగా
నిన్ను గొలుతురు. నీవు శివునిశక్తివి. ఈ భవ
సాగరమున నడుగుపెట్టనియట్లు నీవు నన్ను
రక్షింపవలయును. నీవు ఆద్యశక్తివి. తల్లీ!
పంచతత్త్వములును నీవే. కావున తత్త్వాతీత
వయిన నిన్నెవరెఱుంగగలరు? భక్తుల కొఱకే
గదా నీ వీ చరాచరరూపముల దాల్చితివి!
వారి పంచేంద్రియములును పంచభూతములందు
లయమునందినపుడు వారు నీ నిరాకారరూప
మునే కాక మఱి దేనిని జూతురు!

రామలాలు 'దానిపై నున్నదియే కంఠస్థలము. అచ్చట సూత్రవర్ణముగల పోడశదశ పద్మము గలదు. ఆపద్మమున సూక్ష్మకిరణముగలదు ..' ఈ భాగమును బాడుచుండ, శ్రీరామ కృష్ణగురుదేవుడు 'మ.' ను బిలిచి 'ఇదంతయు వినుము. ఇదియే సచ్చిదానంద సిరాకారదర్శనము. కుండలినీ శక్తి విశుద్ధచక్రమును జేరి నపుడు సర్వమును నాకాశమయముగా గనుం గొనును' అనెను.

'మ' — చిత్తము.

శ్రీరామ. — ఈ మామూబద్ధుడయిన జీవుడు జగత్తును దాటినయెడల ఆ నిత్యవస్తువును జేర గలడు. నాడము సతిక్రమించినచో వారికి సమాధికలుగును. ఓంకారసాధన జేయ నాడ భేదము కలిగి సమాధి ప్రాప్తించును.

శ్రీధరుడు శ్రీరామకృష్ణునకు ఇష్ట మృష్టాన్నములొసగి సపర్యలు గావించెను. పిదప శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు యదుమల్లికుని గృహమునకు బయలుదేరెను. ఆతనియింట సింహవాహినిమూర్తికి పూజ జరుగుచుండెడిది. శ్రీరామకృష్ణు డాపూజాగృహమును జేరెను. చందనపుష్పాదులతోడను సారాదికములతో డను దేవీ విగ్రహము మనోహరముగా నలంకరింపబడియుండెను. అర్చకుడు ఎదుట కూర్చొని యుండెను. శ్రీరామకృష్ణగురుదేవుడు తన యనుచదలతో నొకని బిలిచి 'దేవికి కానుకగా ఒకరూపాయనిచ్చి నమస్కరింపు'మనెను. వీలనన 'దేవాలయమునకు బోయినవారెల్లరు కానుకలిచ్చుట' యాచారముగదా! శ్రీరామ కృష్ణ గురుదేవుడు సింహవాహిని యెదుట చేతులుజోడించి నిలుచుకొనియుండెను. ఎంతో కాలమయ్యెను, ఆ విగ్రహమును జూచుచున్న గురుదేవుడు చూచుచు చూచుచునే సమాధి

స్థితుడయ్యెను. అట్లు కొంత కాలము నున పిదప సమాధి భేదిల్లెను. గురుదేవు డింగను సంపూర్ణబాహ్యాస్థితి నందమన్నను 'అమ్మా! నేను పోయివత్తు' నని పలికెను కాని ఆయన నడువగలస్థితియందు లేడు, ఆయన ఎంతో కాలము నిలుచుకొనియే యుండెను. ఆ సమయమున గురుదేవుడు రామలాలును 'నివు మొదట బాదినపాటను బాడు'మని పలికెను. రామలాలు పాడెను. పాటముగియుటయు శ్రీగురుదేవుడు (అందఱుగూర్చున్న) గదికివచ్చెను. కాని అప్పుడప్పుడు 'అమ్మా! నాహృదయమున నివు నివసింపుము' అని పలుకుచుండెను. పిదప 'తల్లీ! ఆనందమయీ! నన్ను నిరానంగుని జేయకుము' అను పాటను బాడెను. పాట ముగిసినపిదపగూడ ఆయన తన సహజస్థితి నందలేదు. యదుమల్లికునిజూచి, "ఏమండీ, బాబూ! ఏమి పాడమందురు? 'నే నెలతక్కువ బిడ్డనా?' యను పాటపాడమందురా? యని పలుకుచు పాడనారంభించెను. (పాటభావము).

నేనేమి నెలతక్కువబిడ్డనా? నీవు కంచెలు జేసిన నేను భయపడువాడనుగాను శివుడు హృదయమున ఘరించిన నీ పాదయుగళమే నా మైశ్వర్యము. కాని నా సంపద నే నడుగు నపుడెల్ల నెన్నియో ఒంటిములు గలుగుచున్నవి. దానిసత్రము నా హృదయమున నుంచితి. అందులకు సాక్షి సంతకము పరమ శివుదేలిఖించెను ఇక నేను శివునియెడ వ్యాజ్యము పెట్టి నా సంపదను గైకొందును. నా వ్యాజ్యము నందు నేను ఎట్టి కుమారుడనో చూపెదను. గురుదత్తమయిన దస్తావేజి కట్టలు న్యాయస్థానమున బయలుపెట్టిన తల్లి కొడుకుల వ్యాజ్య మెట్టిదో యెల్లరును జలిసికొందురని రామ ప్రసాదు పలుకుచున్నాడు నీవు నన్నాదరించి

ఓడిలోనికి దీర్చి కొని బుజ్జగించువచన నే నీ వ్యాధిమును నీడను

అప్పటికి శ్రీగురు దేవుడు సహజస్థితినిబడసి 'తల్లి ప్రసాదమును కొంచెము కై కొందు'నని పలికెను. సింహవాహిని ప్రసాదము కొంచెము పంచి పెట్టబడెను. యదుమల్లికుడు కొండలు (స్తోత్రపాఠకులతో) — గూర్చుని యుండెను. వారినిజూచి శ్రీగురు దేవుడు 'ఈ విదూషకుల నేల వెంటనుంచుకొంటివి' యని యడిగెను.

యదుమల్లికు:—(నవ్వుచు) విదూషకులైన నేమి? మీరు వారి నుద్ధరింపరాదా?

శ్రీరామ —(నవ్వుచు) పవిత్రమయిన గంగయు సారాయికుండను పవిత్రము గావింప జాలదు.

యదుమల్లికుడు తనయిగుట చండీగాన మేర్ప అచనట్లు పలికియుండెను. కాని అట్టిదేమియు చేయలేదు.

శ్రీరామ — యేమోయ్ ! చండీగాన మేది?

యదు — నా కెన్నియో పనులున్నందుననే నేర్పఱుపలేదు.

శ్రీరామ:— ఇదియేమి! మనుష్యునకు ఒక టేమాట. మనుష్యుని మాటలు ఏనుగు దంతములు బయలుపడిన మఱల తిరుగవు. నిజ మేనా?

యదు:— నిజమే.

శ్రీరామ:— నీవుచాల గట్టివాడవు. ఎంతయో లెక్కచూచియే పనిచేయుదువు. తక్కువ తృణము మేసి యెక్కువ పాలును ఎక్కువ పేడను నొసగు పశువును వెడకినాడట బ్రాహ్మణుడొకడు. నీవును అట్టివాడవే. (అందఱును నవ్వుదురు.)

శ్రీరామ:— (కొంతసేపయినపిదప) నీ గుణము నేను కనిపెట్టితిని. సగము ఉష్ణము సగము శీతలము. భగవంతుడు కావలయును, సంసారమును గావలయును.

పిదప యదుమల్లికుడు అందఱకు ప్రసాదమును పంచిపెట్టెను. ప్రసాదమును స్వీకరించి శ్రీగురు దేవుడు కలాల్ ఘోష్ ఇంటికి బయనమాయెను.

సుమారు రాత్రి పదిగంటలకాలమునకు శ్రీగురు దేవుడు కలాల్ ఘోష్ గృహముచేరెను. అతని యిల్లు మివుల పెద్దది. శ్రీరామకృష్ణ గురు దేవు డాయెల్లు ప్రవేశింపగానే సమాధిస్థితుడయ్యెను. ఇంతటి గొప్పభవనమున జనసమృద్ధి, మధికముగా గానరాడయ్యె. శ్రీగురు దేవుడు, రామలాల్, 'మ.' మఱి యిరువురు భక్తులును ఆ భవనమునందలి యొకానొక గదియందు విశ్రమించిరి. కలాల్ ఘోష్ బంధువొకడు గురు దేవునకు స్వాగతమొసగెను. అతడు వైష్ణవుడు కావున సూర్యపుండ్రాదిక వైష్ణవ చిహ్నములు మెండుగా దాల్చియుండెను, చేతియందు తులసిమాల నొక సంచియుం దిమిడ్చికొని జపము చేయుచుండెను. మున్ను రెండుమార్లు శ్రీగురు దేవుని దర్శింప దక్షిణేశ్వరమున కాతడు వెళ్లియుండెను. వైష్ణవులు కొండలు వైపులను వేదాంతులను వారి యాచార వ్యవహారములను పలువిధముల నిందించుచుండురు. కొంచెముగా సహజస్థితికి దిగి శ్రీరామకృష్ణ గురు దేవు డిట్లు పలుకనారంభించెను.

శ్రీరామ:— నాధర్మమే యనుసరణీయము, అన్యలెల్లరు కుమార్ల గాములని వచించుట మంచిదికాదు. భగవాను డొకడేకాని రెండుగాడు. ఆయననే వివిధ నామములతో ప్రజలు విను

తించుచుందురు. కొండలు గాడ్ (God) అందురు, కొండలు అగ్నియందురు, కొండలు విష్ణువందురు, కొండలు శివుడందురు, కొండలు బ్రహ్మమందురు. ఒక చెఱువునందలి జలమును ఒక రేవునందలివారు వాటర్ (Water) అనియు, మఱియొకచోట చానీ యనియు, కొంగలు జల మనియు పలికినను ఆ చెఱువునందలి వస్తు వొక్కటియేకదా! వివిధమతములు వివిధసూక్తి ములు. అన్నియు భగవంతునే ప్రాప్తించును. నదులన్నియు సముద్రమునే జేరుచున్నవిగదా!

వేదము, పురాణము, తంత్రము, — ఇవన్ని యును సచ్చిదానందమునే ప్రతిపాదించు చున్నవి. వేదోక్త సచ్చిదానందము బ్రహ్మము. పురాణోక్త సచ్చిదానందము రామకృష్ణాదులు. తంత్రోక్తము శివుడు.

భక్తులందఱు మిన్నక వినుచుండిరి.

నైష్ఠవభక్తుడు — అయ్యా! భగవంతునేల స్మరింపవలయును?

శ్రీరామ — ఇట్టి జ్ఞాన మెవనికేని కలిగి యున్నచో నాతడు జీవన్ముక్తుడు. (ఏలయన ఆ భగవంతుడు సర్వవ్యాపియన్న దృఢచిత్తత్రయాతనికీగలడు.) కాని యిట్టి నమ్మకమేది? అందఱుకును గలుగుటలేదు గదా! అన్నియు మాటలతోడనే తుదమట్టును. విషయసుఖము నర్థించువారెల్లరును 'భగవంతుడున్నాడు, ఆయన సంకల్పమువలననే సర్వము జరుగుచున్న'దని వినియున్నారు. కాని ఆయనను వారు నమ్మరు. వారి దేవుడెట్టివాడో యెఱుగుదువా? గృహము నందలి పెద్దతల్లి అత్త మొదలగువారు పోరు పెట్టుకొని భగవంతుడున్నాడంటే యని పలుకు వచనము లాలించి యనుకరించు పిల్లలవంటివాడు. అందఱును ఆయనను గ్రహింపగలరా! ఆయన

శిష్టులను దుష్టులను, భక్తులను, అభక్తులను, ఆస్తికులను, నాస్తికులను సృష్టించెను. ఆయన లీలయందు వివిధ విచిత్రములు గలవు ఒకచో నాయనశక్తి యెక్కువగా ప్రకాశించును. ఒకచోట తక్కువగా గన్పించుచుండును. సూర్యకిరణములను మృత్తికకంటె జల మెక్కుడుగా ప్రతిబింబింపజేయును. నీటికంటె నద్దము అత్యంతముగా ప్రతిబింబింపజేయును. భక్తులయందు తారతమ్యము గలదు. అవి ఉత్తమమధ్యమాధుని భేదములు. ఇదంతయు భగవద్గీతయందు వివరింపబడియున్నది.

నైష్ఠవభక్తుడు — చిత్తిము.

శ్రీరామ — అభక్తుడు, భగవంతు డాకసమునం దెందోగలడిని వచించును. భగవంతుడు సకలప్రాణులయందు పైతన్యస్వరూపుడై యున్నాడని మధ్యమభక్తుడు పలుకును. 'భగవంతుడే సర్వమునై యున్నాడు. నీ నము చూచునదెల్ల ఆయన రూపాంతరములే ఆయనయే మాయ, జీవము, జగత్తునై యున్నాడు. తదన్యమేదియు లేదు.' అని ఉత్తమభక్తుడు పలుకును.

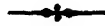
నైష్ఠవభక్తుడు — ఇట్టి యవస్థ యెవరికేని ప్రాప్తించునా?

శ్రీరామ — ఆయన దర్శనము చేయని వారి కిట్టిస్థితి కలుగజాలదు. ఏవ్యక్తికి భగవద్దర్శనము కలిగినదోయని గుర్తింప కొన్నిలక్షణములు గలవు. ఆత డొక్కొక్కప్పుడు నవ్వును, ఏడ్పును, పాడును, గంతులువేయును. మఱి యొకప్పుడు బాలకునివలె సరళస్వభావుడు నుదారచిత్తుడునై యహంకార విరహితుడై యుండును. కొన్నిసమయములం దేవిషయములందును ఆతని కాసక్తికలుగదు, ఏ గుణమున

కును లోనుగాడు. ఎల్లప్పుడు ఆనందించుచుండె
యుండును. మఱియొన్ని వేళలయందు, పిశాచము
వలె శుచి యశుచి యను భేదబుద్ధి రహితముడై
ప్రవర్తించుచుండును. ఆచారానాచారము
లాతనియెడ నేకీభవించును. ఎఱియొక్కప్పుడు
బడమువలె నేగోయొక వస్తువును జూచుచు
చూచుచు నట్లే తన చూపును నిలిపియుంచును,
అప్పు డేవనియు జేయజాలడు, దేనికొకను
ప్రయత్నింపడు.

శ్రీరామ — (వైష్ణవ భక్తునిజూచి) 'నీవు,
నీది' యనుటయే జ్ఞానము. 'నాది, నేను' అను

టయే యజ్ఞానము. 'ఓ పుమేశ్వరా! నీవే
కర్తృవు. నే నకర్తృను. ఇదియే జ్ఞానము.
'దేవా! అంతయు నీవే, దేహము, మనము,
గృహము, పరివారము, జీవము, జగత్తు ఇవ
న్నియునీవే. నా దేదియుగాదు.' ఇదియే జ్ఞానము.
భగవంతుడు దూరస్థుడనిపలుకువా డజ్ఞాని.
జ్ఞానికి భగవంతు డిత్యంతి సన్నిహితుడు.
హృదంతరాళమున నంతర్యామిగ భాసిల్లు
చున్నాడనియు, తానే యొక్కొక్కరూపమును
దాల్చి విరాజిల్లుచున్నాడు అనియు జ్ఞాని
భావించుచుండును.

వర్ణవ్యవస్థ నిలువనిండు, నిలువకపోనిండు, శాఖాసంప్రదాయములు ఉండ
నిండు, ఉండనిండు, వ్యక్తిగతమైన యిచ్ఛాన్వాతంత్ర్యమును గ్రియా
న్వాతంత్ర్యమును నరికిట్టు నే మానవుడైనను, గులమైనను, జాతియైనను,
సంఘమైనను, మఱియే సంస్థయైనను గానిండు, — పరలను అది సాధింప
కున్ననుగూడ — పరమదుష్టము, అది నశించి తీరవలయును.

ప్రతివ్యక్తికిని ఉన్న తాళయములను దెలిసి, స్త్రీ పురుషులను దమ కర్తవ్య
మును దాము నిర్ణయించుకొన నవకాశమొసఁగు నొక వ్యవస్థను నిర్మిం
చుటయే నా జీవితాశాపరమావధి. జీవితమున నతిముఖ్యమైన సమస్య
లనుగూర్చి మన పూర్వులును నితర జాతులును నేమని తలంచుచిరో వారిని
దెలిసికొననిండు. ముఖ్యముగా నితరు లిపుడేమి చేయుచున్నారో చూచి
తమ కర్తవ్యమును వారిని నిర్ణయించుకొననిండు. రసాయనములను
ఒండొంటితోఁ జేర్చునంతవఱకే మనపని, తన నియమముల ననుసరించి
ప్రకృతియే స్ఫటికీకరణకృత్యమును నెఱవేర్చును. తీవ్రముగాఁ బని
చేయుడు. ధైర్యస్థైర్యములను విడువకుండు, భగవానుని నమ్ముడు. కార్య
రంగమున దిగుండు, "మతిమునకు — ధర్మమునకు — హానికలుగని రీతిని
జనసామాన్యమును ఉద్ధరింపవలయును" అను మూలమంత్రమును
విస్మరింపకుండు.

— శ్రీ వివేకానందస్వామి

ధర్మ పరిశీలన

విశ్వమతసిద్ధికే మార్గము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఈ ప్రాచీనమతములలో గోపములెన్నియున్నను, కష్టములెన్నియున్నను, పోరాటములెన్నియున్నను, ముఖ్యముకాని భావ్యరూపములు, చిత్తరూపులెన్ని గడ్డకట్టుకొనియున్నను, వానిలో ప్రతి మత హృదయమును సజీవమై, సౌష్ఠ్యమై ఉత్తేజకర భావచ్ఛూర్తితో స్పందించుచున్నది. వానితో నేదియును, తా నేఘన కార్య నిర్వహణార్థమై ఆవిష్కరించినదో, ఆ ఘనకార్యమును విడనాడలేదు. పవిత్రమైన ఆ మహాధర్మకార్య పరిశీలన బహుముదావహమైనది. ఉదాహరణమునకు, మహమ్మదీయ మతమును దీసికొనుడు. ఆమతమును ద్వేషించి నట్లుకై స్తపు లే యితరమతమునుగాని ద్వేషింపరు. దానియంత అత్యధమమత మింకొకటి యేదియులేదని వారి యభిప్రాయము. ఏమను మ్మొదలను మహమ్మదీయు డైనవెంటనే, ఇస్లాముమత మేవిధమైన వివక్షతనుగాని వాని పట్ల గనుబటుపక, సోదరునివలె వాని నాదరించును. ఇట్లు ఏ యితరమతముగాని వ్యవహరింపదు. మీ అమెరికా ఆదిమజాతియగు ఇండియనులలో నెవడైనను మహమ్మదీయమతమువ

లంబించుచో, వాని సహపంక్తిని గూర్చుండి భోజనముచేయుటకు తుర్కీదేశ ప్రభువు, నుల్తానున కెట్టి యాక్షేపణయు నుండదు. వానికి బుద్ధి బలమున్నచో, ఆరాజ్యమందు వాడాక్రమింపలేని పదవియే యుండదు. ఈ దేశములో శ్వేతముఖులును, నీగ్రోలును గలసి యొకరి ప్రక్క నొకరు ముంగాళ్లపై మోకరించి ప్రార్థనచేసికొనుటకు స్వేచ్ఛనిచ్చు దేవాలయమును నేనింతవర కెచ్చటను జూడలేదు. ఆ విషయ మొకింత యోచింపుడు. ఇస్లాముమతము తన యనుచదల నందరిని సరిసమానులుగ జేయును. కనుక, మహమ్మదీయమత విశేషాధికృత ఇదియేయని మీకు విశదమగును. ఖారానులో జీవితమును గురించి పలుతావులందు గాఢ విషయేంద్రియ భావములు మీకు గనుపడును. వానిని లెక్కచేయకుడు. తన మతమునకు జెందిన మావన్మానపులకుగల యీక్రియాపాపమైన సౌభ్రాతృతను లోకమునకు బోధించుటకే మహమ్మదీయమత ముద్భవించినది. అదియే మహమ్మదీయ మతసారము. ఇక, లౌకికజీవితము, స్వర్గము మున్నగువిషయములను గురిం

చిన యితరభావములు దానిలో ముఖ్యమైనవి కావు. అవి కాలక్రమమున వ్యక్తులు ప్రవేశ పెట్టిన పెరుగుదలలు.

హిందువుల జాతీయభావము పారమార్థికత యని మీరు గనుగొనగలరు. ఏ యితర మత ములోగాని, ప్రపంచమందలి యే యితర పవిత్ర గ్రంథములలోగాని భగవద్విషయిక భావము నెవరును అంత శ్రమపడి నిర్వచించి యుండలేదని మీకు విశదమగును. జీవాత్మ భావమునుగూడ, నేవిధమైన యైహికకళంక మంటకుండునట్లే నిర్వచించుటకు వారు ప్రయత్నించిరి. చిత్పదార్థము మానవుడు కాకూడదు. ఈ జీవాత్మ, పరమాత్మైక్యతాభావమునే, భగవత్సాక్షాత్కారభావమునే హిందువులు తమమతగ్రంథములందంతట బోధించి యున్నారు. భగవంతుడొక్కడే స్వర్గములో నున్నాడని చెప్పట కేవల మసంగతమని వారి యభిప్రాయము. ఇది పూర్తిగా అనాగరకమానుషభావము. ఎన్నడైన వాస్తవముగ నుండిన

స్వర్గమంతయును, ఇప్పడీ భూలోకముననే యున్నది. అనంతకాలవాహినిలో నేక్షణమైనను ప్రశస్తమైనదే. ఒక దేవునియందు విశ్వాసమున్నచో వాని నిచ్చుటనే నీవు చూడగలవు. నీ కేదోయొక అనుభూతి కలిగినప్పుడే మత ధర్మము ప్రారంభమగునని మేము తలంతుము. మతధర్మమనగా సిద్ధాంతములను నమ్ముట కాదు, మానసికాంగీకారమిచ్చుటకాదు. భగవంతుడున్నచో, “నీవు వానిని జూచితివా?” “చూడలే”దని చెప్పుచో, వానిని విశ్వసించుటకు నీకేమి అధికారమున్నది? ఈ యేకైక లక్ష్యమునకై, నీవేల ప్రపంచమును బరిత్యజించి, నీ యావజ్జీవితమును దానిని సాధించుటకు వినియోగింపవు? త్యాగము, పారమార్థికత, ఈ రెండే యిండియాదేశపు మహోదార భావములు. ఈ భావములను బహుశ్రద్ధతో ననుసరించుచున్నది కనుకనే, ఆ దేశమునకు దోషము లెన్నియున్నను వానిని లోకము పాటించుచున్నది.

(సశేషము)

అమృతకుండమున ఏవిధముగా పడినను మనుష్యుడు అమరత్వము పొందును (అనగా మరణము లేనివాడగును). ఎన్నియో సాధనలను చేసి అందు పడినను అమరు డగును. అటులే అందు తోయబడిన వాడును అమృతత్వమును పొందును. తెలిసియైనను, తెలియకయైనను, ప్రమాదమున నైనను, ఏవిధముననైనను భగవన్నామమును ఉచ్చరించి తిరా, దానికి తగినపుణ్యఫలము పొందుదురు.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ప్రపంచమనుసరింపదగినది

బౌద్ధమత మొక్కటియేనా?

శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు

[కొన్నాళ్ల క్రితము డాక్టరు B R అంభేడ్కర్ గారు మహాబోధీచరిత్రక వైశాఖ సంవత్సరమునందు 'బుద్ధుడు—భవిష్యత్తున ఆతని ధర్మము' అను వ్యాసమును రచించి యుండిరి అందుగల చిత్రాలు కొన్నింటిని శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు ఒకటి ప్రస్తుతము లిచ్చుట ప్రచురింప బడుచున్నవి. సంపాదకులు]

(గతసంచిక తరువాయి)

మలబారు దేశ వాస్తవ్యుడగు శ్రీనారాయణగురుడు సుప్రసిద్ధ సంస్కృతపండితుడు, కవి, తత్వవేత్త సంఘసంస్కర్త. హీనకుల సంజాతుడని కర్మశూర్యచార పరాయణులగు ఉన్నతజాతి హైందవు లితనిని నిరసనజేసినను, అంతర్ముఖుడైన యీ మహానుభావుడు రాజకీయాధికార ద్వారమునగాక, హైందవ మతధర్మ శిరోమకుటమనందగిన అద్వైత వేదాంతమందలి సమదర్శన, జీవైక్యతాది మహాభావ సంజీవ జ్యోతిర్మహిమచే, అసంఖ్యాకులగు నిమ్నజాతులవారి నందరిని భాగ్యము, ధీ నైపుణ్యము, విద్యాధిక్యత, నీతి మున్నగు విషయములలో ఉన్నతజాతులతో సరిసమానులుగ జేసి, నవీనకాలమున పేరెన్నికగన్న హిందూమత బోధకులలో నగ్రస్థానము వహించినాడు. హిందూమతములో అవివేకు లప్పు

డప్పుడు జెచ్చి పెట్టిన వికారములను అలగించిన యెడల, ఆమత మనమత్వభావ బోధకముగాక, సమదర్శన, సర్వభూతాత్మ, విశ్వాత్మత భావ బోధకమై యొప్పును. నీరసులును, స్వార్థ పరులునగు వ్యక్తులుగాని, జాతులుగాని, (ఇట్టి స్వార్థపరులగు జాతులును, గూటములును లేని దేశముగాని, కాలముగాని, కలదా?) వర్ణ వ్యవస్థను దుర్వినియోగము జేసియుండినచో, ఆకారణమునుబట్టి హిందూమత ప్రాణకేంద్ర మగు పారమార్థికతత్త్వమును నిందించి, నాశనముచేయుట సమంజసముకాదు. నేటి ప్రపంచ దుగ్గతి కీ పారమార్థికతత్త్వమే దివ్యోపధ మగుటచే, దాని యావశ్యకతను గురించి వేటుగ జెప్ప బనిలేదు. అధికారముల నిర్మాణమునకును, నిర్మూలనమునకును తోడ్పడు శక్తు లన్నికాలములందును, అన్నిజాతులయం

దును బనిచేయుచునే యున్నవి. వ్రాచినకాల ములందుగూడ సడలించుటకు వీలులేని జన్మను బట్టికాక, యెక్కువగ నాయామనస్తత్వాభిప్రాయములనుబట్టి దేశ, కాయానుగుణముగ మాడ్చుటకు వీలుగునట్లు నిర్మింపబడిన చతుర్విధభాగ యుత సంస్థ, వర్ణవ్యవస్థ, వైజవనుడను శూద్రుడు సోమయాగముచేసినట్లు మహాభారతములోను, దేవసి, విశ్వామిత్రాది క్షత్రియులు పురోహితులుగ వ్యవహరించినట్లు ఋగ్వేదములోను కాననగును. ఐతరేయ్యుడను శూద్రుడును, కవశుడను వైశ్యుడును సుర్యజన పూజా ఘ్నలైన ఋషిశ్రేష్ఠులైరి. శూద్రుడగు విదురుడు సన్యాసి. ఆతని విషయమున దహన సంస్కార మధిక్షేపింపబడియుండుటను బట్టి ఇది నిజమేయని ఋజువుగనున్నది. వేదకాలము నాటి బ్రహ్మవాదినులేకాక, పురాణములలో సులభయు, మఱికొందరు స్త్రీలును సన్యాసినులుగ పేర్కొనబడిరి. బ్రాహ్మణజాతి సర్వకాలములకును మంచిదని, స్వాభావికమైనదని వాదించుటకు నే నీయంశములను తెలుపలేదు. వర్ణవ్యవస్థ రాను రాను క్షీణించి, ప్రజలకందరకును అభివృద్ధికి సమానావకాశములు కలుగకుండచేసి, తన్ములమున సాంఘికైకమత్యమును భగ్నపఱచినను, దానిని తొలుదొల్త తలపెట్టిన మహాసీయులగు కొందరు వ్రాచీనుల యుద్దేశ్యము నేడు సాధారణముగ సంఘ సంస్కర్తలనుకొనునంత చెడ్డదికాదని మాత్రమే నేను చెప్పుచున్నాను. ఇక చీనా, టిబెట్, బర్మా, సియామ్, సింహళదేశములలో ప్రబలి

యున్న నేటి శాద్ధమత స్థితిని బరిశీలించుము. శాద్ధమతావలంబులమని చెప్పుకొనునట్టి యీ జాతు లితిరజాతులకంటె నీతియుండును, సమత్యమందును ఉన్నతతర స్థితియుం దున్నవా? అసమత్యమునకు లావలమైన యీదేశముతోను, హిందూమతముతోను బోల్చిచూచిన యెడల ఆదేశములలో జరుగు హత్య, చౌర్యాది దోషముల సంఖ్య ఉపేక్షింపతగినంత చాల తక్కువయాయను విషయమును దోషశాస్త్రవేత్తలు నిర్ణయించి మనకు తెలుపవలసి యున్నారు. ఇంతేకాక, చాతుర్వర్ణసంస్థతను బుద్ధుడు సమూలముగ పెళ్లగించి, నాశనము చేసెనని చెప్పటకూడ యుక్తముకాదు. అట్టి దేమియు జరుగలేదు. మతధర్మ సంఘములో వర్ణమునకు తావులేదనిమాత్రమే బుద్ధుడు చెప్పినాడు

“సోదరులారా! మహానదులన్నియును సముద్రములో గలిసినతరువాత తమతమ ప్రత్యేక నామధేయములను, వంశచరిత్రలను గోల్పోయి, ఎట్లు మహాసముద్రముగ పరిగణింపబడుచున్నవో, అట్లే బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులను చాతుర్వర్ణములవాదను తమ, తమ గృహములను విడనాడి, తతాగతుని ధార్మికశిక్షణమునొంది, గార్హస్థ్యాతీతి జీవి తారూఢులై, వారి పూర్వ నామధేయములను, వంశచరిత్రలను, త్యజించి సన్యాసులుగ పరిగణింపబడుచున్నారు ..” (బుద్ధనిబోధలు, పుట 250-1).

(సశేషము)

శ్రీ తు రీ యా నం ద లే ఖా వ ల్లి

శ్రీహరిశరణమ్

ఆల్మోరా,
12-9-15.

ప్రియ

ఈసారి మీరు అనర్ఘ్య శ గంగాప్రవాహము ననుకరింపగల గొప్ప యుత్తరమును వ్రాసితిరి. ఇట్లు వ్రాయుటలేల? 'పంచాంగమునంతయు మూలముట్టుగ కట్టజేసి పిండినను ఒక చిను కై నను పడడని' పలుకు (శ్రీ) గురుదేవుని వాక్యముల ననుకరించుచున్నది నాస్థిత. శాస్త్రము లందు జీవన్ముక్త లక్షణము పరమహంస లక్షణము మున్నగు విషయము లెన్నో వివరింప బడియున్నవి. కాని మనమాలక్షణముల నన్ని టిని మన జీవితమున ననుభూతికి గొనితేజాల మేని యవియున్నియు నిరర్థకములే యగును. శ్లో పుస్తకస్తాచర్యా విద్యా పరహస్త గతం ధనం, కార్యకాలే సముత్పన్నే నసా విద్యా న తద్ధనమ్. * నా యొద్ద నిధియే యున్నచో నా కిట్టి దశ యేల ప్రాప్తించును.

కాని నా కేమియు ప్రాప్తింపలేదే యని పదేపదే గోలపెట్టినను ప్రయోజనము లేదని తెలిసికొనుచున్నాను. భగవంతున కనుగ్రహ ము లేనిచో ఆయనను ప్రాపించుట యసం భవము. ఇదియే నిజమయిన విషయముగా

గోచరించుచున్నది. పరమహంసావస్థమాత్రమే యన నేల? మఱి యేదైన భగవచ్చరణాశ్ర యమువలన మాత్రమేగాక యితరమార్గము వలనకలుగగలదని యెవరును వచియింపజాలరు. శ్లో. రామం చింతియ చిత్తబర్హరచిరం చింతా సత్తైకిం ఫలం? కించిత్యావహ జల్పనేన సతతం రేవక్త రామం వదా, కర్ణత్వం శృణు రామచంద్ర చరితం కింగీత వాద్యాగిభిః చక్షుః రామమయం నిరీక్ష సకలం రానూ త్వరం త్యాజ్యతాం! † ఇదియే యథార్థ వాక్కు. దీనిని మనమున ధారణము గావించ గలిగినచో మనము మనలను సంరక్షించుకొన గలము. అట్లు కానిచో అనవరతము జనన మరణ దుఃఖభోగము లనివార్యములు. గంద మామ అందఱిచూచు, వెడకి వెడకి పట్టుకొను వారికే ఆయన అనుభవింపదగినవాడు. భగ వాను డెల్లరకు దల్లివంటివాడు. ఎవరును అనా ధులుగారు. మీరు మిమ్ము గొట్టెలతోడను మేకలతోడను పోల్చుకొనుచున్నారేల? మీ రందఱును సాక్షాత్భగవానుని సుతానములొని వారు. నిజముగా దేవసంతానమున కెట్టి భయ మును లేదు. కావున మీరు నేను సయిత మెట్టి కారణమువలననైనను భయపడ నవ సరములేదు. ఆయన మనల నుంచిన స్థితియందే

* పుస్తకమనందు మాత్రమే యిమిడియున్న విద్యయు, పరుల హస్తగతంబయిన ధనమును గమయమానన్న మయినపుడు నిరర్థకములగును. (చాణక్య శ్లోకము)

† ఓ బర్హరచిత్రమా! నీవు సదా రామచింతనము గావించుము; అన్యచింతలవలన ఫలమేమి? ఓ ముఖమా! సర్వదా రామనామమను జపించుము. అనర్థదాయకములు పలుకులవలన ప్రయోజనమేమి? ఓ కర్ణమా! శ్రీరామ చంద్ర చరితమును వినుము. గీతవాద్యాదుల శ్రవణమువలన ఫలమేమి కలదు? అక్షియగ్మమా! నీవు సకలవిషయ ములను శ్రీరామమయముగా గనుగొనుము. తదవస్థమునెల్ల తృప్తింపుము.

యుండము. మంచి చెడ్డ లేవియు నెఱుంగను, తెలిసికొను శక్తియు లేదు. నా బుద్ధికి గోచరింపదు. “సదనత్తులకు నీ వతీతుడవు. నన్నాస్థితికి దీసికొనిపోమ్ము.” ఇదియే నా యేకాంత ప్రార్థన. ఏ మూర్ఖమున ఆయన దీసికొని పోవునో నే నెఱుంగను. కాని ఆయన నన్ను గైకొనునను విషయమున మాత్రము దృఢ విశ్వాసము కలదు. ప్రభు (శ్రీ) గురుదేవుడు) విట్లు సెలవిచ్చియున్నాడు. “భుజింపని వా రెవరును నుండరు. కాని కొందఱు మధ్యాహ్నము, కొందఱు నాయంత్రము, కొందఱు రాత్రులందు భుజింతురు.” నీ యిచ్చయే నెఱవేరుగాక. బ్రహ్మవిత్తును గూర్చిన పలుకు అత్యంత నిగూఢమయినది. ఆ విషయమున నేను మిక్కిలిగా జెప్పజాలను మున్ను వచించినట్లు “శ్లో. శేషానుహంస ముద్ధర్త ముక్తి సంసార సాగరః” * ఇదియే నా యవలంబనము. అవ్యక్తహి గతిర్దుఃఖ దేవవర్తిమిహం ప్రదే + నేను మూఢుడను. దేహభిమానమును విడువ జాలను. కావున నాకు అక్షయ అవ్యక్త బ్రహ్మ జ్ఞానము మిక్కిలి దుర్లభమైనది. కాని బ్రహ్మ జ్ఞానము కలుగకపోయినను గత్యంతర రహితుడగాను. శ్రీ గురుదేవుని వాక్యములవలన ఈ నమ్మకముమాత్రము నాకు చక్కగా గుదిరినదని గ్రహించితిని. ఒకనాటి యనుభూతిని వివరించుచున్నాడను. దక్షిణేశ్వరమున శ్రీరామకృష్ణుని జూడబోయితిని. అనేకులు వచ్చియుండిరి. వారి యందొక వేదాంత పండితుడుండెను. శ్రీరామకృష్ణుడా పండితుని వేదాంతమునుగూర్చి వివరింపుమనెను. అతడును మిక్కిలి శ్రద్ధాభక్తులతో

ఒక మంటకాలము ఉన్నత వేదాంత విషయ వ్యాఖ్యానము గావించెను. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడా పలుకులవిని మిక్కిలి యానందించెను. ఇది చూ కాశ్చర్యమును గొలిపెను. కాని పిదప ఆ పండితుని బొగడుచు నిట్లు పలికిరి. “నాయనా యివి వాకేమియు నచ్చవు. నాతల్లి యున్నది, నే నున్నాడను. అంతే నాకు గావలసినది. మీ యీ జ్ఞానము—జ్ఞేయము—జ్ఞాత, ధ్యానము — ధ్యేయము — ధ్యాత — ఇట్టి త్రిపుటికరణములు మంచివే కాని నా బావమిది, ‘నా తల్లియు నేను’ అన్య మేదియు లేదు.” ఈ కొన్ని పలుకులే యచ్చటి ప్రేక్షకుల మనములందెల్ల దృఢముగా పాదుకొని పోయెను. వేదాంత సిద్ధాంతములన్నియు నెందో యేగినవి. వేదాంతమునందలి యీ త్రిపుటికన్నను శ్రీరామకృష్ణుల ‘తల్లియు—నేను’ అనునదియే సులభముగను ఇష్టదాయకముగను గోచరించుచున్నది. వాటినుండియు ‘తల్లి — నేను’ యను విషయమే నాకు తగిన మార్గమని గ్రహించితిని.

ఉపాసన జపము తపము— ఇవన్నియు మానసిక క్రియ లనునది వాస్తవమే. కాని అనుభవముగూడ మానసికమే. అన్యమేదియు కాదు. అయినను విషయవాసనా పరిపూర్ణిత మగు మనస్సు గాదు ఆ మనస్సు. ఈ యుపాసన జపము తపము వీనివలన పరిశుద్ధము గావింపబడినదియే ఆ మనస్సు. ఉపాసనాదులు మనస్సును పవిత్రము గావించుటకే గ్రహణీయములు. వానివలన నే వస్తులాభము నందగలము. వస్తు వెల్లపుడు నురేడునదియే. కాని దాని

* నేను వారిని మిక్కిలి పరిపూర్ణమయిన సంసారసముద్రమునుండి యుద్ధరించుచుండును. — గీత-12-7.

+ దేహభిమానగ్రస్తులకు నిర్గుణబ్రహ్మలాభ మత్యంత కష్టతరము.

— గీత-12-5

యావరణమును దొలగించుటయే కర్తవ్యము. ఆవరణము నయిత పెద్దియో కాదు. మనస్సు లోనిదే. ఆ వస్తువున కెవరును ఆవరణము గల్పింపజాలరు. అది స్వయంప్రకాశమయినది, నిత్యసిద్ధము. కావుననే మెడలో దూల మున్నను మఱపున వెడకుటతో దీనిని పోల్చురు. పిదప నేదే నొక యుపాయము మూలమున దానిని బడయగలిగిన నదియే వస్తులాభము.

మన కా జ్ఞానము కలుగక పూర్వముగూడ వస్తు వుండియున్నది. ఆ జ్ఞానమే లోపించి యుండెను. జ్ఞానము స్ఫురించినపుడు వస్తులాభ మని వచింతుము. కాని అది నిత్య ప్రాప్త మయినదియే. శుద్ధి మనస్సు కలిగినపుడు ఇవ న్నియు చక్కగా గోచరింపగలవు. శుద్ధి మన స్సనగా మఱి యేమియోగాదు. “శ్లో. విషయే ఘ్యాతినంగారో మానసో మల ఉచ్యతే, తేష్యే వహివిరాగోఽస్య వైర్మల్యసముదాహృతం.”* సాధారణమగు నిట్టి మనస్సు విషయముల వీడి భగవానునిపై ననురాగము బూనినచో శుద్ధి మనస్సగును. ఇంటిపిల్లియే కాటికిపోయిన నడవి పిల్లియగును. ఈ కల్పనాశక్తి పక్వత నందినచో భగవత్సాక్షాత్కారము కలుగగలదు. నేడు కల్పనగా నున్నదియే రేపు సాక్షాత్కారముగా పరిణమించును. కల్పన లేనిచో సాక్షాత్కార మెట్లు కలుగగలదు? ఆత్మవిషయమే ప్రప్రథమ మున శ్రోతవ్యము. తరువాత మంతవ్యము,

పిదప నిధిద్యాసితవ్యము, తుదిని నాశ్వాస-
రము. అవల నేమికావలయును!

ఇట్లు,

శుభాశీర్వాచనములతో

శ్రీ తురీయానంద

శ్రీహరిశరణం

అల్మోరా

29-9-15.

శ్రీమూర్తి ।

నీ వెచ్చట నున్నను హృదయపూర్వక ముగా భగవంతుని భజింపుము. అప్పుడాయన వలన నీ మనస్సు స్థైర్యము నందును. అటు గానిచో నీ వెచ్చట కెగిసరిగే సర్వస్థలము లును నొకేరిని కనుపించును. భగవద్భజన విచార యెచ్చటను శాంతి లభింపదన్న నిర్వచనము సత్యము.

మానవు డేమి చేయగలడు? భగవదిచ్చ యందే తన యిష్టుము నర్పణము గావించి భగవచ్చరణాగతుడై యుండగలిగినచో నెట్టి భయమును కలుగనేరదు. ఎల్లకార్యములు శుభాంతములే యగును. ఇందు సందియ మావంతయు వలదు.

ఇట్లు,

శుభాశీర్వాచనములతో

శ్రీ తురీయానంద

* విషయములం దత్యంతాక్తి కలిగినచో మానసము మలినత నందును. మఱి ఆ విషయములనుండియే విముక్తి గాంచిన నదియే నిర్మలమగు మనస్సుని వచింపబడును.

కి స గౌ త మి

శ్రీ. కె. అన్నమరాజశర్మ

తే. గీ. ఈరహోర్త భిక్షార్థిని శ యెవ్వరీమె! , పెదవి తడియూట, లేగొను శ గదలి చూడ,
ఇంటి కింటికి నేగి,—యశర్థించుచుండె, “చేరెడావాలు” నాపల్కె శ చెవుల బడెడు.

తే. గీ. చాన మృతవుత్రు నొకని బురజానబూని, కడపగట్టిన యిల్లెల్ల శ గలయదిరిగి,
ద్వారములనుండి శెరవ లురదారమతిని, “రమ్మ, కిసగౌతమీ! యిరమ్మరమ్మ.

తే. గీ. తుందుభమ్మలకా యింత శ తొట్రుపాను!”, అనగ నాతుర చిత్తియైరయడుగు నిట్లు—,
“పుట్టు చావులు మీయింట శ బారయవేని, ప్రభునియాజ్ఞానుసారంబురబడయు దాన.”

తే. గీ. విస్మయప్రద వాక్కుల శ విన్నజనత, “పిచ్చిదాన! పో—పా”మ్మని శ వెడలనడచి
వాకిళుల మూయ, నారేయి శ నేకతముగ, కాలువలదాటి, యడవులగడచి, కడచి.

తే. గీ. విసివి వేసారి మృతసుతు శ వేగ గొనుచు, బుద్ధు పాదాబ్జములమ్రోల శ మోకరిల్లి,
“జననమృత్యు విహీన సంసరణమొందు, కాననైతిని ప్రభుమాళి?—కాననైతి”.

తే. గీ. అనగ, గౌతము డాదరారయ త్తతననె, “బహుళశోకార్తి సంస్మతి శ వనమునుండి
అమృతఫలముల కేలీల శ నాగునెదు? కష్టసుఖములు లోకాన శ కవలు సుమ్మి.”

జీవస్వాతంత్ర్యము

(ద్వైతసిద్ధాంతము)

శ్రీ టి. యల్. నరసింహారావు, బి. ఎస్.సి.

శ్లో “శ్రీమన్మధ్యమతేహరిః
పరతరగి సత్యం జగత్తత్వతో
భేదోజీవగణాహరే
రమదరా నీచోచ్చభావంగతాః
ముక్తిరైజ సుఖానుభూతి
రమలా భక్తిశ్చ తత్సాధనం
హ్యక్షాదితీతయం ప్రమాణ
మఖిలామ్నా యైకవేదోహరిః॥”

శ్రీవాదిరాజస్వామి రచించినదని చెప్పబడు
ఈ శ్లోకమున సుప్రసిద్ధ నవరత్నము * అనియెడి
తొమ్మిది మధ్యసిద్ధాంతములు పొందుపరచబడి
యున్నవి. వై శ్లోకముందలి రెండవ చరణమును
పరిశీలించిన జీవుడు - బ్రహ్మ ఒకటికాదనియు—
ఇట్లు జీవాత్మ పరమాత్మలు భిన్నములైయుండు

టయేగాక జీవాత్మ సతతము పరమాత్మ ననుస
రించుచున్నదనియు స్పష్టమగుచున్నది.

ప్రతి జీవాత్మ స్వకర్మసంపాతమున వివిధా
వస్థలను పొందుచుండును. పరమాత్మ అదలమై
అవస్థాభేదములేక ప్రత్యేకస్థానమున విరాజిల్లు
చుండును. పరమాత్మకు స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యము
కలదు. జీవాత్మకు అట్టి స్వాతంత్ర్యము లేక
పరమాత్మాధీనయై పరమాత్మ దాసత్వమున
నుండును. ఇట్లైనచో జీవాత్మకు దాస్యమొన
నము లేదా? మానసిక స్వాతంత్ర్య ముండదా?
ఎల్లప్పుడు పరమాత్మ చెప్పచేతలలో నుండవల
సినదేనా? అను సందేహము లుద్భవింపక
నూనవు. “జీవాత్మకు స్వాతంత్ర్యము లేదు”
అని నిర్ణయించుకొని మన సందేహములు నివ

- * (1) శ్రీహరిసర్వోత్తమ.
(2) ప్రపంచము యథార్థము.
(3) జీవాత్మ పరమాత్మ భేదము కలదు.
(4) జీవులందరు పరమాత్ముని సేవకులు.
(5) జీవులకు నీచోచ్చభావములు తారతమ్యములు గలవు.
(6) స్వాభావిక స్వయాపమైన సుఖానుభవమే ముక్తి.
(7) నిర్మలభక్తియే ముక్తికి సాధనము.
(8) ప్రత్యక్షము మొదలైనవి మూడే ప్రమాణములు.
(9) వేదోపనిషత్తుల మాత్రమే శ్రీహరి వేద్యుడు.

ర్తించుకొనినచో జీవాత్మ పరమాత్మవలన పొందు ప్రతిఫలము, బహుమానము, శిక్ష మొదలగునవి కలుగక మానవు. అప్పుడు జీవులు తాము అనుభవించు ఈ శిక్షలు, బహుమానములు, పాక్షికములగు పరమాత్మ గుణములని చెప్పకొందురు.

ఇక జీవాత్మ స్వచ్ఛందతతో తన కార్య కలాపములను నిర్వర్తించుకొనినచో పరమాత్మని చర్వశక్తిసంపన్నతకు భంగము కలుగక మానదు.

“నిరీహణాం ఈశః తృణ
మివ తిరస్కార విషయః”

జీవాత్మ స్వాతంత్ర్యముతో స్వచ్ఛందతతో పరమాత్మ ప్రమేయములేక యుండును. ప్రథమమున జీవాత్మయొక్క చాన్యతనుగాని, పరమాత్మయొక్క స్వేచ్ఛతనుగాని, జీవబ్రహ్మల భేదాభేదములగాని నాధించుటకు ప్రత్యక్ష, అనుమాన, అగమ ప్రమాణములే మూలములు.

అనుదినము అనుభవికముగా మనము గ్రహించుచున్నదే పరిశీలింపుడు. మానవులు తాము చేయదలచుకొన్న కార్యములు సాఫల్యముగ కొనసాగింపజాలకుండుట—తాము చెప్పదలచుకొన్న విషయములు అమూల్యముగ చెప్పజాలకుండుట మొదలగునవి.

మధ్యాచార్యులు జీవాత్మనుగూర్చి “కురుభుంక్ష్య చ కిర్మనిజం నియతం హరిపాద విసమ్రథియా సతతమ్” అని చెప్పుచు వెంటనే “సోఽనుత్పత్తయః కర్తాబీవస్తద్విశేషః సదా సర్వావస్థా ప్రేరకశ్చ... స ఏకపరమేశ్వరః” అని జీవాత్మ అస్వాతంత్ర్యతను స్థాపించుచున్నాడు.

జీవాత్మ మోక్షమందినప్పటికిని స్వేచ్ఛా విరహితమే, పరమాత్మ చాన్యశృంఖిలబద్ధమే.

“జగత్స్పృహ్యాది నిమియం
మహాసామర్థ్య మచ్యుతే
యథేష్ట క్షమంతశ్చ
వినాస్యా భావినో త్తిమాన్”

ముక్తాత్మ జగత్స్పృహికి వలయుశక్తి లేనిదై న్వాభావికోచ్ఛతకు మాత్రము ఆటంకము లేనిదై యుండును.

నిద్రావస్థలో మన కర్మలు మన స్వాధీనములో నుండక బాహ్యకర్తృత్వముల స్వాధీనమై యుండుటయు మనకు గోచరించుచున్నది.

జగన్నాథ దాసరు

“కిరణ కర్మవ మాడిపిలెనె
స్మరణకాలది మాతుగఁగు
త్తిరవకోడదలి సున్మునిపురు జాగరావస్థి
కరుణపలు వ్యాపారమాడువె
బరలు నాలుగవస్థ గళవరి
హరిసి కోల్ల నేతికి స్వతంత్రున
తానియెంబవను”

మన శరీరమందలి ప్రతి అవయవము స్వతః సిద్ధముగా తమతమ కార్యముల నిర్వహించినచో ఎందువలన మన మప్పుడప్పుడు విస్మరణ, ఏమరుపాటు, ముభావము మొదలగు మనోభావములు కల్గియుండుము? తిరిగి మనస్సు యధాస్థితిని పొందినప్పుడు మనోభావములు మారుట. ఇట్టి మనకు స్వాతంత్ర్య మెక్కడిది? అని పై కీర్తనకు అర్థము.

ఈ సమస్యకు కొందరు ద్వైతసిద్ధాంతములు “దాసస్వాతంత్ర్య”మని సమాధానపరచెదరు. ఉదాహరణకు కొంతపాడవు త్రాటితో ఒక రాటుకు గట్టిన గోవు స్వేచ్ఛతను పరిశీలింపుడు:

దానికి న్వాతంత్ర్యమున్నదా? లేదా? దీనికి సమాధానము ఉన్నదనియు లేదనియుకూడ చెప్పకొనవచ్చును. ఆ గోవుకు రాటకు మధ్య త్రాటి అర్థవ్యాసముతో నేర్పడు వృత్తితేత్ర ఫలమున మాత్రము ఆ గోవు స్వేచ్ఛగా తిరుగుచుండును. అంతవరకు మాత్రమే దానికి స్వేచ్ఛ గలదు. ఆ నిర్లితతేత్రఫలములో తన ఇచ్చ వచ్చిస్థులు తిరుగుచు మేతమేయవచ్చును. కాని ఆ వృత్తిపరిధిని దాటుటకు దానికి స్వేచ్ఛలేదు. ఈ విధముగ ఆ గోవుకు నియమిత న్వాతంత్ర్యము మాత్రమే కలదు. జీవాన్ని న్వాతంత్ర్యముకూడ ఇట్టిదే. గతిజన్మమందలి స్వకర్మ ప్రకృతినిబట్టి ఈ జన్మమున జీవునకు పరిసరాది వాతావరణములు పరమాత్మునిచే నియమింపబడుచున్నవి. ఇట్లు పరమాత్మ జీవాత్మను ముక్కుత్రాట నీడ్చుచు పరిసరముల నేర్పరచుట పరమాత్మ ప్రకృతి ధర్మము.

“యదహంకార మాశ్రిత్య
స యోత్యై ఇతి మన్యసే
మిత్యైష వ్యవసాయస్తే
ప్రకృత్యైవ నియోత్యైతః” అ-18-59

“స్వభావజేన సంతేయ
నిబద్ధగ స్వేనకర్మణా
కిర్తుం నేచ్ఛసి యస్మోహ
త్కృష్యస్య వశోఽపితత్” అ-18-60.

“అహంకార విమూఢాత్మా
కిర్తామానితి మన్యతే” అ-3-27

“అహంకారమును ఆశ్రయించి యుద్ధమొనర్చును” అని తలచుచున్నావు. ఇది మిథ్య, వట్టి భ్రమ సుమా! నీ క్షత్రియ స్వభావమే నిన్ను నియోగింపగలదు. మోహముచే అవివేకముచే దేనిని చేయ నిచ్చగింపవో నీ స్వభావజాతమగు కర్మవలన బద్ధుడవై నీ ఇష్టమునకు వ్యతిరేకము

గానే చేయుదువు. అహంకారమున బుద్ధిచెడిన వాడు “నేను కర్తను” అని తలచును.

ఈ గీతాశ్లోకముల ప్రకారము జీవాత్మ కొద్దిపాటి స్వేచ్ఛమాత్రమే కలదని జేలియుచున్నది. ఇట్టి న్వాతంత్ర్యము ప్రకృతీసిద్ధము కాదు. ప్రవృద్ధి పరిణామముకొరకై పరమాత్ముడు జీవాత్మకు ప్రసాదించిన నియమింప “దత్తాన్వాతంత్ర్యము”.

కొందరు ద్వైతసిద్ధాంతమున న్వాత్మమే అవసరములేదని వక్కాణింతురు. పరమాత్మమన విధినిగీ. ఆంజ్ఞ ప్రేరకుడు, కారకుడు కూడ, జీవాన్ని అద్యవస్థలో గుణయుతిమై యుండును ప్రతి జీవాన్ని తన ప్రత్యేక పరమావధిని పాటుబడి పొందుటకు కలిగిన శక్తిని కలిగి యుండును.

ఒకబాలుడు గాల్యమందే చూచిన వస్తువులను చిత్రించి, తన భావి చిత్రకళాకాశలమును వ్యక్తీకరించినప్పుడు ఆ బాలుని తిగిడి అది గ్రహించి ఆ బాలునకు తిగిన సంచిర్భి సదుచాయములు కల్పించి సమీచిన చిత్రకళాప్రసాదానిగా చేయును. అదేవిధముగ పరమాత్ముడు జీవాత్మకు నవ్యపరిసరానుభవములను కల్పించి ఆత్మానుభూతిని బడయుటకు అవకాశములు కల్పించుచుండును. జీవునకు ప్రథమజన్మపరిస్థితులు ప్రకృత్యాద్యనాదకర్మలచే ఏర్పడుచుండును. తిరువాతి ప్రతి ఒక్క జన్మలో తత్పూర్వపుజన్మ కర్మలవలన సంపాదించుకొన్న ఫలమును సుఖమునో దుఃఖమునో అనుభవించుచుండును. ఈ సిద్ధాంతివాదుల ప్రకారము మానవమాత్రులకు సన్మార్గములజూపు విధ్యైక్త ధర్మములు చెప్పు వేదాదులు ప్రతి జీవికి ఆ జీవి విధిప్రకారమున కనుగుణముగా అన్వయించుచుండును. జీవాత్మకు ఇందున న్వాతంత్ర్య

ముండకపోవచ్చు కాని అట్టి సన్వయములు పరమాత్మ నిర్బంధముచే జీవాత్మకు కల్గినవే. పరమాత్ముడే ప్రతి విషయమునకు దివ్యప్రేరణ శక్తి యైనచో మనలో కార్యోత్సాహము మృగ్యమగును. గురుభావమును వహించి ఇతరులకు విధినిపే. ధముల చెప్పటకు ప్రసక్తి యెక్కడిది. ఒకడు తన భావిజన్మమును దిద్ది తీర్చుకోలేనిచో శాస్త్రముల ప్రమేయమేమి? కాబట్టి మంచిచెడ్డలను తెలిసికొనుటకు జీవాత్మకు కల్గిన నియమిత స్వాతంత్ర్యము—“దత్త స్వాతంత్ర్య” విధానము తృప్తికరముగా కనిపించుచున్నది. ఇట్టి “దత్తస్వాతంత్ర్యవిధానము” దైనికజీవితములో చూచుచునే యున్నాము. ఒకగృహమందలి గృహస్థు అధీనములోనున్న కుటుంబమునకు గల స్వాతంత్ర్యము, ఒక ప్రభు

త్వాధికారి క్రింది ఉద్యోగుల స్వాతంత్ర్యము, ఇట్టివే. మన దిగ్విజయములలో నూటికి ఎన్ని పాళ్లు మనశక్తిని వినియోగించితిమి, ఎన్ని పాళ్లు దివ్యశక్తివలన సఫలములై నవికూడ తెలిసికొన వచ్చును. జగన్నాథ దాసరు అను మధ్యభక్తుడు విష్ణురహస్యమును ద్వైత తత్త్వగ్రంథము నాధారముగా రచించిన హరికథామృతంబిందున దివ్యశక్తికిని మానవశక్తికిని గల నిష్పత్తి సంబంధమును నిరూపించినాడు.

ఏది ఎట్లున్నను, జీవాత్మకు నియమిత స్వాతంత్ర్యము కలదనియు, అట్టి స్వాతంత్ర్యము జీవుడు స్వప్రకృతి ననుసరించి శ్రీహరిదాసుడై పరిణామమును చెందుటకు పరమాత్ముడు జీవున కిచ్చిన మహాప్రసాదమని చెప్పకొనవచ్చును.

సత్యమును బ్రేమను ధర్మదీక్షను నడ్డజాలిన దేదియులేదు. మీరు నిష్కపటులేనా? ప్రాణత్యాగమునకై నను సిద్ధపడు స్వార్థరహితులేనా? ప్రేమనుయులేనా? అగుచో మీకు భయములేదు. మృత్యువువలననైనను భయములేదు. వత్సలారా! ముందంజవేయుడు! లోకమున కంతకును వికాసము అత్యావశ్యకమైయున్నది. దానికై లోకము వేచియున్నది! భారతదేశముననే యా వికాసము—జ్ఞానతేజము—కలదు, ఇంద్రజాలముననా, కాదు, మంత్రతంత్రములందా, కాదు, పరమార్థ వైభవబోధనమున—మహాన్నతాధ్యాత్మిక తత్త్వబోధనమున—నయ్యది వెల్లొందుచున్నది. ఇందువలననే సమస్త విహితములనుండియు భారతజాతిని విధాత కాపాడి, నేటివఱకును నిలిపియున్నాడు. ఇప్పుడు సమయము వచ్చినది. వత్సలారా! ధీరులారా! మీ రందఱును ఘనకార్యముల నొనర్చుటకు జన్మించితిమని నమ్ముడు! శాస్త్రగర్జనములకు—మూర్ఖ ప్రతిఘటనములకు—జడియకుడు, వజ్రాయుధఘాతమునకై నను వెఱవకుడు. సుస్థిరులై, కృషి సాగింపుడు!

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

వి ర గి రీ శ చ ం ద్ర

శ్రీ దువ్వారి రామకృష్ణారావు, బి. ఏ.

(గతసంచిక తరువాయి)

ఒకప్పుడు కాశీపురోద్ధానమున నొక చెట్టు క్రింద గూర్చొని గిరిశుడు సోదరశిష్యుగణమును తమలో తాము ప్రసంగించుకొనుచుండిరి. అచటికి రామకృష్ణులు విహారమునకై వచ్చిరి. గురుదేవులను హడగనే, వారి కందఱును మ్రొక్కిరి. అంతట రామకృష్ణులు, “గిరిష్! నాయం దేమిచూచి, నీవందరకు నన్నవతారమూర్తియని కొనియాడుచుంటి” వనిరి. ఈ ప్రశ్నకు దొట్రుబాటు చెందక, గిరిశుడు బద్ధాంజలుడై, గురుపాదములకు మ్రొక్కి యుద్రిక్త, గద్గదస్వరముతో “వ్యాస, వాల్మీకాది మహర్షులే భగవంతుని దెలిసికొనలేక పోయిరిగదా! అట్టిచో నావంటి యల్పుడు వానినిగూర్చి యేమి జెప్పగలడు!”ని విన్నవి, చెను. ఈ వాక్యమునందలి యుద్రేకమునుగని, గురుదేవుల మనస్సు కరగి, ప్రసన్నులై భావసమాధియందుండి, “ఇంక నేనేమందును? మీకు జ్ఞానోదయమగుగావుత” మని వారినగదటి నాశీర్వదించిరి.

గురుదేవులు మంచముపై నుండి లేవలేని స్థితియందుకనాడు గిరిశుని యారోగ్యమును గూర్చి ప్రస్తావించి, లాటును గిరిశునకు బాగాకు, వక్క, ఫలాహారములు దెచ్చియిమ్మనికోరెను. ఇంతలో భక్తుడొకడు గురుదేవులకు బుష్పమాల బందియ్య తానలంకృతుడై, ఆవుష్పమాలలలో, రెండింటిని దీసి గురుదేవులు గిరిశు

నలంకరించి ప్రసాదమును తినిపించి అతని లేవలేని స్థితియందును, గిరిశునిచేతులు కడిగించి, చెవిలో నేదయో రహస్యముగ జెప్పి, చూచినముపవసింపుమని యాజ్ఞ చేసిరి. దీని నతిశ్రద్ధాభక్తులతో గిరిశుడు గ్రహించెను. గురుదేవుల సర్వోత్కృష్టముగ ప్రేమయే అతనికి నాస్తికునిగతటి యాస్తికుజేసెను.

ఎంతటి ఆస్తికుడైనను కర్మ నశిక్రమి పనేరితరము? గిరిశుని కష్టము లోనిని మోటాడుచునే యున్నవి. రెండవభాగ్యకు గలిగిన యిద్దఱు కుమార్తెలు స్మృతలైరి. ఆశ్చర్యముగొక కుమారుని (వరప్రసాదుని) గని చనిపోయినది. ఈ సురణములవలన, వృద్ధాప్యమున, గిరిశుని యనస్సు చాల క్రుంగిపోయెను. అతని యుల్లాసము, జవనత్వములు నష్టమైరి. నీశ్వరునిపై భారమువైచి పూర్ణత్యాగముతో నుడుటయే, యీకష్టపరి పరలకు, సుఖదుఃఖములకు అతని నిలువజెట్టు నూతయు శాంతిదాయకము నయ్యెను.

గిరిశు డిష్టనిష్ఠుడై, గురుదేవులను దనకు బుత్రునిగా నవతరింపుమని వగలుడిగియున్నాడదా! గురుదేవులు గోరిన వరమిచ్చెడివారుగాన, నట్లే గిరిశునకు బుత్రోత్సవము జరిగినది. ఈ వరప్రసాదకుడు తేజ్రాయముననే భగవన్నామస్మరణయందు దనురక్తియు, గురుదేవుల స్మరణ మాతృదేవి వాక్కులు వినగనే

యూరిడిల్లుచుండుటయు జూడ గిరిశుని కభీష్ట సిద్ధి యయ్యెననెడి మహానందము కలిగెను.

ఒకనాడు మాతృదేవిని జూచుట కాబాలు డెంతయో తహతిహాలాడెను. మాతాజి పటము మిద్దెపైనుండెను. ఇంటివారందఱును మిద్దెపైకి దీసికొనివెళ్ల నా బిడ్డడు కెవ్వననేడ్చి, వారి కాపటమును జూపించెను. మొదట నిది యేమియో వారు గ్రహింపజాలకపోయినను, తుదకాబాలుని వెంటబెట్టుకొని గిరిశుడుతప్ప మిగిలినవారెల్ల రాయింటిమేడయూడుండిన అమ్మగారి సన్నిధికేగిరి. అప్పటికి నాలుగేండ్లవాడైనను, వరప్రసాదుడు మాతృదేవిని జూచి దర్శనముకాగనే, యామెకు సాష్టాంగదండప్రణామమిడెను. ఇంతటితో నూరుకొనకుండ ఆ బాలుడు మేడక్రిందనే కూర్చుండియుండిన తండ్రినిజేరి, యాతని పంచెను పట్టుకొని మాతృదేవి దర్శనార్థమై, పైకిలాగుకొని వెళ్లుచుండెను. గిరిశుడు వెక్కివెక్కి యేడ్చుచు, “నా చిట్టి! నేను మహాపాపిని! శ్రీమాతృదేవిని జూడజాల!” నని విలపించెను. కాని బాలుడు పెంకిపట్టు వదలడాయెను. చేయునది తోచక ఆ బిడ్డనెత్తుకొని, తన శరీరమంతయు కంపించుచుండ గిరిశుడు మాతృదేవిదగ్గరకుపోయి నేలపై మోకరిల్లి “అమ్మా! యీబిడ్డ, నన్ను ని దివ్యచరణ దర్శనము చేయించె”ననియె.

నాల్గవ సంవత్సరముననే వరప్రసాదుడు చనిపోయెను. గిరిశున కీ పుత్రప్రియోగము దుర్భరమయ్యెను. “నా కా కుమారుని బ్రసాదించిన వారే తిరిగి వానిని గ్రహించిరి, ఆయానందము నకుగాని యీ దుఃఖమునకుగాని నేను కర్తనుగాను. సర్వ మీశ్వరేచ్ఛ”యని సునస్సునకు సమాధానము చెప్పికొని అతడూరడిల్లుచుండెడివాడు. ఈ దుఃస్థితి జూచి, నిరంజనానందస్వా

ములవారు గిరిశుని ప్రోద్బలముజేసి, సన్యాసులతో జయరామ్ బాటికి తోడ్కొని వెళ్లిరి. ఇదియే శ్రీమాతృదేవి యవ్యాజ దివ్యప్రేమను పూర్ణముగ గ్రహించుట కతనికి లభించిన ప్రథమవకాశము. అచ్చట మాతాజీకి. బ్రణమిల్లి, శారదాదేవి ముఖమును జూచినవెంటనే, గిరిశుడు బయటగదిలోనికి బోయి, యేదియో తీవ్రమైన యాలోచనలోబడియె. ఈ మార్పు చూపరులకందరకు నాశ్చర్యముగ నుండెను. అంతి, నిరంజనానందస్వామి, యీ పరిణామమునకు గారణమేమియని యడుగ, గిరిశుడు తనకు లోగడకలిగిన జబ్బును, తానాస్థితిలో కలయందు జూచినసతి పనుపున గ్రహించిన జగన్నాథ ప్రణాదిగాధను చెప్పుచు, నిప్పుడా దివ్యస్వరూపిణిని శారదామాతగా గుర్తించితి నని నుడివెను. అప్పటినుండి, నిరంజనుని దయ వలన దాను, జననిని దెలిసికొన గల్గితి నని యానందించుచుండెడివాడు. ఇట్లు గిరిశుడు శ్రీ శారదా రామకృష్ణులను, పార్వతీపరమేశ్వరులుగను, తిలిదండ్రులుగను గ్రహించినవాడై వారెందు పరిపూర్ణ శరణాగతిని బొందెను.

గిరిశు డనుభవింపవలసిన కర్మఫలమంతయు ననుభవించుటయినది. ప్రాపంచిక బంధములు పూర్తిగ దెగిపోయెను. ఉద్యోగమును బోయినది. ఇప్పటి కాలనియందుగల వక్రత నశించినది. నియమబద్ధుడయ్యెను. అతని దృష్టి, అతని ప్రకృతి, సరియగు స్థితిని బడినది. స్వయంకృత కర్మానుసారముగ వాటిల్లిన దురవస్థలకు లొంగి, క్రుంగి, కృశించి, కైబ్యముతోనుండక, గిరిశుడు త్యాగముతోగూడిన భక్తుడయ్యెను. ఇందువలననే వివేకానందులు గిరిశుని, “బీ(పీ)ర గిరీష్” అని కొనియాడిరి. “శరణాగతి యనెడిది

గిరిశునుండియే గ్రహంపగల్గితి'ననుచు, గిరిశుని భక్తిని స్వాములవారు కొనియాడిరి.

మరియొక సమయమున స్వప్తినిగూర్చి గొప్ప చర్చ జరుగుచుండెను. అంత స్వామిజి గిరిశుని నీవేమి చెప్పెదవనిరి. గిరిశుడు, “నే నేమి తెలిసికొందును. నాకట్టి విషయములను తెలిసికొనుటకును, వ్యవధితేదు. తెలిసికొనగల వివేకమునులేదు సంసారమును త్యజించినంత మాత్రమున లాభమేమి? గృహస్థాశ్రమ మొక కోటవంటిది. మూఢులు బద్ధులమును కొనుచు, నిజముగా బద్ధులై యుందురు. ఈ నీ బంధమునకును, నీ ముక్తికిని, నీ మనస్సే కారిణము. ఒకచేతితో స్వార్థరహితమగు కర్మ నాచరించుచు, రెండవహస్తముతో భగవంతుని పాదములను నీహృదయకమలములపై నుంచుకొనుము. పనిలేని సమయముల, నీ రెండుచేతులను భగవత్పాదములను నీ హృదయమున నుంచుకొనుము. ఇది శ్రీరామ కృష్ణులు నాకనుగ్రహించిన యుపదేశము. శ్రీగురుదేవుల కృపవలన వేదములను, వేదాంతము నధిగమించి, తరియింపగలనను విశ్వాసము నాకు పూర్ణముగ గలదు. నాకు వేనితోను బ్రసక్తి యేమియును లే”దని ఋగ్వేద గ్రంథమును తన శిరమున పెట్టుకొని మ్రొక్కి-వేదస్వరూపులగు రామకృష్ణావతారమునకు జై, జై యనుచు గిరిశుడు నివాదములు చేసెను.

ఈ మాటలను స్వామిజీ విని దీర్ఘాలోచనలో బడియుండ, గిరిశుడు, “స్వామిజీ! తాము వేదములను, వేదాంతములను బరసము జేసియున్నారు, పండితోత్తములు. తాము పఠించిన వేదములలో వేదాంతములో నెచ్చట నైన నీదేశమునందలి ప్రజల క్లిష్టావస్థలకు, వ్యభిచారదోషములకు, మహాపాపములకు తగు

పరిహారము సూచింపగలరా?” యని ప్రశ్నించెను. స్వామిజీ నోటమాటరాక, హృదయమున నావేదన యేర్పడి, “విఘ్నానము, భక్తి, ప్రేమ మూడును గడ కొక్కటియే శుష్కవేదాంతము సున్న, సున్న సు”మృనుచు, తోటివారికై దుఃఖించిరి.

గిరిశునకు దుర్గాపూజయందు బహుప్రితి. 1907 లో దుర్గాపూజకు శ్రీనూత్నదేవి నాహ్వానించెను. ఆమె చలిజ్వరముచే బాధపడుచుండుటచే, గిరిశు డామెను తనగృహమునుపావనము జేయుటకై పల్లకి పంపెను. కాని, ఆమె రాలేనిస్థితియందుండుటచే పట్టి పల్లకిగోరి తిరిగివచ్చెను. అంత, ఆశాభంగముచే, గిరిశుడు ఖిన్నుడై పూజాగృహమునుగూడ త్రొక్కి డాయె. ఈ గిరిశుని మనోగాధను గ్రహించినా యన్నట్లు, పూజాసమయమునకు మాతృదేవి కాలినడకనే గిరిశునింటికి వచ్చెను. గిరిశుడు మహానందభరితుడై యథావిధిని దుర్గ నారాధించెను.

చెట్టునకు వెలియకుండగనే పండు పక్షమై రాలిపోవునట్లు, గిరిశుని వాంఛలన్నియును నశించుటయు, నతడు స్వార్థమునున యంతి మాత్రమును లేక, శరీరమున్నంతదనుక, సనాధరక్షణకు, దరిద్రనారాయణసేవకు, ఫలాపేక్షారహితముగ పనిచేయ దొడగెను. వృద్ధాప్యమున హోమోపతి వైద్యము నభ్యసించి, హరిజనవాడల సేవజేయనారంభించెను. గిరిశు డను ఊణము దాను గురుదేవుల కుపకరణమునని యెంచుకొనుచు, దానట్టి యుపకరణముగ వినియోగపడితి నను విశ్వాసముతో, ఆనందముతో, రోగికి మందిచ్చుటకు ముందు, 'మందును తన హస్తకమలములయందుంచుకొని, యతి వినయముగ భగవద్ధ్యానమునుజేసి, శుభముగు

గాకయని, దేవుని వేడుకొనుచు జేతులెత్తి భగవత్పూర్ణ సత్పడివాడు.

గిరీశుడు, దనరచనలవలన, నాటకప్రదర్శన ములవలన, శ్రీరామకృష్ణబోధాయితమునుశీఘ్ర ప్రచారము గావించి, స్వామికార్యమును నెరవేర్చి, శాశ్వతత్వమును గాంచిన ధన్యజీవి. గిరీశుడు 76 నాటకములను, 3 నవలలను, 18 చిన్నకథలను, 2 గీతకలను రచించెను. వీనిలో బెక్కు రచనలు జగత్ప్రఖ్యాతిని గాంచినవి. స్వామిభక్తిపరతనే యిందు గాంతుము.

గిరీశుడు 1906 నుండి యుబ్బసముతో బాధ పడుచు, ఆరోగ్యమునకై 1909-1910 లో కాశీనగరమందు నివసించెను. కొంచెము సుఖము చేకూరగానే, తిరిగి యెప్పటియట్లు ప్రభాసేవ చేయవలయునను నుద్రేకోత్సాహ ములతో కలకత్తానగరమును చేరెను. కాని, శక్తిహీనుడగుటచే, రోగ మాతని ద్రొక్కి వైచెను. ఇట్లు చరిమావస్థయందుండియు, శివ రాత్రినాడు నాల్గజాము లత్యంత శ్రద్ధాభక్తు లతో శివునారాధించెను. ఇదిచూచిన యొక భక్తాగ్రేసరుడు గిరీశుని దాసుగతగ నిట్టిసిరియం దేల శ్రమపడెదరని యడుగ, దమకు శివ గర్భన యగునని గిరీశుడు బదులు జెప్పెను. అంత, శివదర్శనమా, గురుదేవులదర్శనమాయని యడుగ, గురుదేవుల దర్శనమేయని చెప్పెను. దర్శనమాత్రమున సరియూ, గురుదేవులు సజీవ ముగ మాట్లాడుభాగ్య మబ్బెనాయని యడుగ, గిరీశుడు గురుదేవులతో సజీవముగ మాట్లాడు

నట్టి సాయుజ్యానుభవమే తనకడపటి కోర్కె యనియె!

ఇట్లు రామకృష్ణస్మరణను జేయుచు, తన తోటివారితో “నాకు వేరేమియు కోరికలు లేవు. గురుదేవు సహర ప్రేమసాగరునిగ, అనంత కరుణాసాంద్రునిగ సర్వదా స్మరణజేసి కొనుచుండునట్లు మాత్రమేనన్నాశీర్వాది పుడు. ప్రపంచము నాకెంతమాత్రము భయానహము కాదు. గురుదేవుని కటాక్షమున (యముని) మృత్యుభయము దాటితి”నని గిరీశుడు తన యనన్యగురుభక్తిని, ఆత్మవిశ్వాసమును వెల్లడించుచుండువాడు. అవసానకాలమున శ్రీరామ కృష్ణులను ముమ్మారు స్మరించి, ‘దేవా! నాకు శాంతినిమ్ము. నీలో నన్నైక్యము జేసికొను’ మని ప్రార్థనచేయుచు, వీరగిరీశుడు క్రీ. శ. 1912 లో మహానమాధి నందెను.

గృహస్థులకు, అందు ముఖ్యముగా వ్యభిచారులకు, త్రాగుబోతులకు, నటకులకు, వైద్యులకు అనేకములగు లోకములుగాన వారి కుత్తరగతులు లేవని లోకప్రతీతి. కాని, తప్పక యెట్టివారికైన నిశ్చల వీరభక్తిచే నుత్తమగతులు సుసాధ్యములు కాగలవను విషయమున గిరీశుని జీవితము లోకమున కాచంద్రాదర్శముగ అప్రతిహత నిదర్శనమై వెలయగలదు. లేమినే ప్రేమించుచు, మృత్యు రూపమునే యాలింగనముజేసికొనుచు, శివ తాండవమున దాండవిచుచు, శ్రీమాతనే బహిరంతర్ముఖముల నారాధించిన జీవన్ముక్తుడు గిరీశచంద్రుడు!

శ్రీ కృష్ణ స్తవము

శ్రీ చెరుకుమల్లి వేంకటయ్య చౌదరి

(గతసంచిక తరువాయి)

మ. మతిజూడన్నతి చంచలంబు, యశమా శ మట్టంబు, యిల్లాల్లిపై
నతికోపంబు, కళేబరేంద్రియధన శ వ్యర్థంబు, కేళీ, విలా
స తరంగమ్ముల వేళ జాణపయి నిశస్సగదేహ మోహంబు, శ్రీ
సతివంద్యా వ్యభిచారలోలురకు కృతస్థా! భక్త సంరక్షణా? ౧౩

మ. ఫణికిం గొరలసందునక విషము విశస్సారంబుగా వృశ్చికం
బునకుం దోకతుది స్వమర్చబడె, దుర్మోహంధుడొ, కల్మషా
త్మునిజూడక విషముండదే నిలువునం శ భూరిప్రపూరంబుగా
ననిశంబుక వనజాధిపా! మురళి కృతస్థా! భక్త సంరక్షణా! ౧౪

మ. పుడమిం గొందరు మాయలొడ్డి విమలారత్న సజ్జనుంగూడి, నిక
విడనాడక మనసొప్పదంచు హితముక శ జేతుర్గదా! మీదటక
వడిగా వానినిగార్వరంగమునకుక శ బ్రాకించి, మాయావులై
నడియేటక మరిపుట్టి ముంచెదరు, కృతస్థా! భక్త సంరక్షణా! ౧౫

మ. పులికోరల్ బెరుకంగవచ్చు, నినుమంబుక దైలముం దీయంగా
నల, యత్నించిన దీయవచ్చుగద, మంతటక మండి దీపింతు, ని
ర్మల లోహంబును మ్రింగవచ్చు, ధనముంభావింపంగా దీయునే?
నళినాథా! యజుడైన లోభికడ, కృతస్థా! భక్త సంరక్షణా! ౧౬

మ. జలదంబుల్ మెరుపుల్ మహోద్ధృతములై శ దయ్యించు ఘోషించు, వా
నలు సున్నెను శరత్తునందు, మొగులుల్ శ రావంబు లన్నల్లకే,
భళి! వర్షించును ఖించి వానతరి, దేరవా! దుర్బనుండల్లె, సాం
పలరక గూయును, చేయు సజ్జనుడు కృతస్థా! భక్త సంరక్షణా! ౧౭

మ. జలదంబుల్ నభమందుఁ బ్రాకి పెనువర్షంబుల్ బ్రతిం గోరకే
ఫల పుష్పాన్వితచాయలీవే విటప శ వ్రాజంబు, స్వచ్ఛంద ని
ర్మల పానీయమొసంగవే నదులు, మరత్తానీక సంపూజ్యులో
జలశాయీ! పరసౌఖ్య కాములిన గృతస్థా! భక్త సంరక్షణా! ౧౮

మ. నవమాధుర్య విహీనపుంగవిత, సంఠానంబులే నిండ్లు, భూ
ధవరాహిత్య ధరాతలంబు, కడు పెద్దల్ లేని గ్రామాదులు
ధవుని మాత్రమే కామినీ సాగను, విరద్యాశూన్యమా గీవి, కే
శవ! విశ్వంబున రాణకైకవయ కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౧౯

మ. కవికి శిల్పికి భేదమేది? కవియూ ర కాంతార మధ్యంబులం
బవనుండేగని పర్వతాళి గుహల ర వర్ణించు, దాగించిన
ట్లు, విచూత్నంబుగ శిల్పిదిద్దు నులిచే ర లోకాభిరామంబుగా
నవసౌందర్యము చిందురూపముల గృహిస్తా! భక్తసంరక్షణా!

౨౦

మ. ధనము విద్యయు, సత్కులంబు, నివియుం ర దాల్చి న్నిగర్వంబు స
జ్జనలోకానికి దెచ్చు, దుర్జనులకుం ర దానావలేపంబుల
ననిశంబుం బానఁగూర్చు, నిక్కముగ, నిరర్వాప్యపారముంగూరు, భా
షణముల్ దొడ్లు వివేకశూన్యముగ కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౨౧

మ. ఎపుడు పాలనుచెంత సజ్జనుడు కరన్నింపంగ, నా సజ్జను
విపు లాన్నత్య ప్రభావుఁ డీతఁడని తాపీక్షింపకన్నుండి, దూ
రపు కొండల్ నునుపన్నరీతిగను, దూరంబుండు వేరొక్కనిం
జపియించుం గడు గొప్పవాడనుచు, కృష్ణా! భక్త సంరక్షణా!

౨౨

మ. దినముల్ బాగుగనున్న యాతరిని, యాదిత్యచ్చవింగాంచు, దా
వనిలోఁగూడి చరించిన యలము సంప్రాప్తించు, వేయేల, నా
దినముల్ స్రుక్కుచునుండు నత్తరిని సర్ధమేమాదిపై నెక్కిన
ధనముంగాంచడు నూనవుండు, యదు కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౨౩

మ. తనకీర్తి ద్యుతిచంద్రికల్ పుడమి మోదం బొప్పఁగాఁ బ్రాకె నం
చును మర్త్యుండతి సంతసిల్లనగునే? చూడం గురంగంబు, నీ
డను వీక్షించి, స్వరూపమెగిచి, కడగంధం బాలుగాడే! నురాం
గన హృద్యాంతర సీమలందనుపు కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౨౪

మ. జయరామామణి హృత్సరోవర నివాసా! వాసవాదిస్తుతా!
జయవారాళి గభీర! వారిజదళాక్షా! పక్షిరాజ్యాహనా!
జయ భోగీంద్రశయాస! సత్కవి సురధీ సంవేద్య! విశ్వాధిపా!
జయ దామోదర! శంఖచక్రధర! కృష్ణా! భక్తసంరక్షణా!

౨౫

సంపూర్ణము శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

గ్రంథ సమీక్ష

భక్తి తత్త్వము

గ్రంథకర్త: శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వామి. డబుల్ క్రాఫ్ 1/16 సైజు (52 + 12) పుటలు. వెల: రూ. 0-12-0. వలయువారు సాధన గ్రంథమండలి. తెనాలి అని వ్రాయవలయును.

ఇది భక్తి తత్త్వమును మూలముట్టుగ దెలుపగల గ్రంథము. భక్తి యందలి అవాంతర భేదము లీ గ్రంథమున విపులముగ వివరింపబడియున్నవి. శాస్త్రీయములగు ననేక శ్లోకములు దెలిపి వివరింపబడియున్నవి. ద్వితీయ దశమున గల భక్తి భావరసవిచారము మిక్కిలి హృదయ రంజకమై ముముక్షువుల నెల్లర నాకర్షించుచున్నది. శ్రీ చైతన్య ప్రభు సంస్కరణముతో గ్రంథము ముగింపబడియున్నది.

అభిరామ సంకీర్తనములు

రచయిత్రి: శ్రీమతి యస్. నీలాంబ, డబుల్ క్రాఫ్ 1/16 సైజు 72 పుటలు. వలయువారు, శ్రీ సబ్బిపీఠ వేంకటపతిగారు, ఛత్ర పురము, గంజాంజిల్లా అని వ్రాయవలయును.

కవయిత్రి శ్రీ నీలాంబగారు శ్రీ వేంకట పతిగారి ధర్మపత్ని. గ్రహబాధ నివారణము కావించిన తమ గురువు శ్రీ పరమహంస అభి

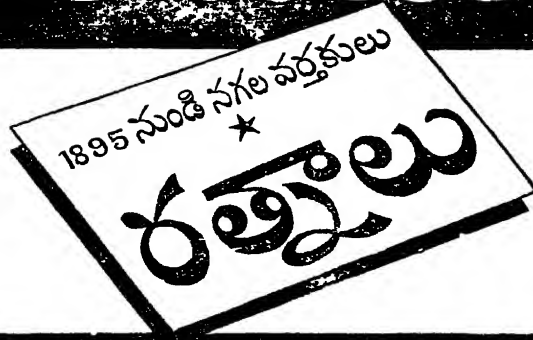
రాములవారి యాజ్ఞ మేరకు ఈ సంకీర్తనముల విరచించినది. ఈ గేయములు శ్రీ పురుష భేదములేక యెల్లరును సర్వసమానముగా పాడుకొనదగియున్నవి. భక్తి బోధకములును చిత్త విస్ఫురణ కరణములును నగు నీ గేయములు పాడి పాఠకలోకము తరించుగాక!

భక్త జీవనము

కర్త: పుతుంబాక శ్రీ కృష్ణయ్య. డి.మై 1/12 సైజు 92 పుటలు. వెల: రూ. 0-12-0 ప్రకాశకులు, శ్రీ సీతారామ నామసంకీర్తన సంఘము, గుంటూరు.

నామసంకీర్తన ప్రచురణ కుసుమములలో వికసించిన 12 వ పుష్పమీ భక్త జీవనము. సహజ భక్తిపరులు శ్రీ కృష్ణయ్యగారు ఆధ్యాత్మికోన్మాదమున అప్పుడప్పుడు తమకు తోచిన తత్వవిషయములు పరమేశ్వర స్తుతిపరములు గావించి 108 వచనములను భావములు సూటిగా భక్తుల మనముల నాటునట్లు రచించినారు. భగవద్భక్తులవశ్య మామ్రాణింపవలసిన పుష్పరాజము.

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్లస్ నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—4)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సాకార్ పేట, మదరాస్

(L G 7-4)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు

సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థి ముద్రణము

వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు

శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

850 పుటలు

(మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పాఠ్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు

(ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పాఠ్యగ్రంథము)

వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాకయిని జీవిత చరిత్ర

186 పుటలు

(ఆదర్శప్రాయుడిగు శృహస్థుని జీవితము)

వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు

.. 2 8 0

శిరూపజేశములు

.. 0 8 0

ప్రబోధరత్నాకరము

.. 2 4 0

రాగంగ్రహణ యంత్రాధారము

.. 0 6 0

రాజయోగము

.. 2 4 0

నా గురుదేవుడు

.. 0 6 0

కర్మయోగము

.. 1 8 0

నవీన భారతదేశము

.. 0 4 0

భక్తియోగము

.. 1 4 0

శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము

.. 0 4 0

వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము) 1 8 0

మక్తిమార్గము

.. 0 8 0

వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము) 1 8 0

సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (తెలుగు)

.. 0 8 0

ఆనందానంద వేదాంతము

.. 1 4 0

శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము

.. 0 1 0

వివేక సూక్ష్మాయము

.. 1 0 0

యతిగీతము (పద్యకావ్యము)

.. 0 1 0

శ్రీ పరమహంస సీతీక భాగవత్సములు

0 12 0

సింహ గర్జన

0 0 6 దశమ 0 5 0

భక్తిమార్గము

.. 0 8 0

నా మతము

0 0 6 దశమ 0 5 0

షికాగో సగళోపన్యాసములు

.. 0 8 0

ఇవియేకాక

సంస్కృతి, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, కన్నడ గ్రంథములు

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విషయము (తమిళము)

ఆనంద మనః ప్రక్రియలు మామొద్ద కొంత

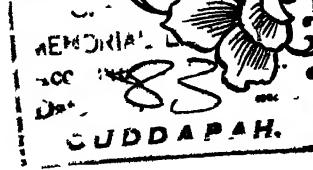
శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛానుచిత్రములు మామొద్ద కొంత

ఇట్లు తెలియుడు

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి

సంపాదకులు శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ వెంకటాద్రి వేంకటకృష్ణారావు
శ్రీ శ్రీ. ఎస్. ఎస్. రాజ్ గారిచే డి. జ్యూనియరు ప్రెస్స్ లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) ను ముద్రింపబడి,
శ్రీ ఆదిత్యానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-10-50.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭

సంచిక ౫

విషయ వివరణము

ప్రార్థన—భక్తిశతకము

జన్మశాఫల్యము

శ్రీరామకృష్ణ వచనామృతము—‘మ.’

ధర్మపరిశీలన

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

ప్రపంచమనునగురింపదగినది జాడమత మొక్కటి
యేనా?

శ్రీ మన్నారాయణాష్టకమ్

శ్రీ వాసుదేవ మననము

విశ్వాంజేహి

వినయసత్రిక

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. ప్రతీక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిగోజులు చూచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రు. 3 ల మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాగారు లుగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపబడును. విడిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు. హిగిన్ బాచింగ్ వారి స్టాంపులలోఁగాని, మీ ప్రతిక వీజెంటును గాని అడగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు పీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయందు పట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముంగుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జూపవలయును. లేనిచో, ప్రతీక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. శేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకొక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథికభాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి ప్రతికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచోఁదగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

వెలువడినవి!

ఇప్పుడే వెలువడినవి!!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సాదకు లెల్లరు ఆదివి కమ నిత్యజీవితమున అనుసరింపదగిన దివ్యప్రసంగములు.

318 పుటలు

దివ్యదుగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల రూ. 2-8-0

ఇట్లు వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ } ౧౯౫౦ నవంబరు - విక్రమ - శాస్త్రాబ్దము } సంవత్సరము ౫

ప్రార్థన

భక్తి శతకము

శ్లో॥ గతమిహ భవతా పథాచయేన
స్థితమపి యత్ర చ యత్ర వా నిషణ్ణమ్।
శయితమపి మునీంద్ర యత్రయోగాత్
తదపి శతమ్ ప్రణమామి పుణ్యతీర్థమ్॥

28

ఓ మునీంద్ర! నీవు త్రొక్కిన బాట, నీవు నిలిచిన చోట, నీవు శయనించిన స్థలమే, యోగావస్థలో నీవున్న ప్రదేశమే, మహాపుణ్యతీర్థములు. వాటికి నా వందనశతములు.

శ్లో॥ సమజని భగవాన్ స్వయమ్ స్మ యస్మిం
సకలమబోధి చ యత్ర ధర్మచక్రమ్।
విశదతరమదీపియత్ర యస్మిన్
నమృతమపూరి తదవ్యహం నమామి॥

27

ఎచట బుద్ధభగవానుడు స్వయముగా జన్మించి సకలమును తెలిసికొనెనో, స్వచ్ఛమైన కిరణములతో ధర్మచక్రము ఎచ్చట ప్రకాశించుచున్నదో, ఎక్కడ బుద్ధుడు అమరత్వము వందెనో—ఆ ప్రదేశమునకు వందనము చేయుచున్నాను.

జన్మ సా ఫల్యము

రాగము - ఆనందభైరవి

తాళము - ఆది.

పల్లవి

ఎన్నేళ్లధరనడులున్నా - ఏమి ఫలమురా?
ఇహపర సంపత్కరా! - ఇందిరామనోహరా!

ఆసుపల్లవి

సన్నతజీవితార్థము - సాక్షికోశీలురై
సద్గురుపదసేవచే - సాధింపజాలక॥

ఎన్నేళ్లు॥

చరణములు

1. ఉన్నత జన్మమెత్తి - కన్నులపండువుగా
మున్ను వాతాత్మజువలె - సన్నిధిసేయుండి
నిన్ను సదా చూచుచు - నిత్యము సేవింపక
దున్నలపగిది రొంపితో - దొరలుచు, రామా॥

ఎన్నేళ్లు॥

2. పరధనకాంతాహుతౌ - నరపాలురద్రుంచి
నిరతము సీమానల - వర వీరార్జనుభంగి
చరియింపక తామస - జంతువులగతిని
ధరకెంతో భారమూచు - మురారి! కృష్ణా!॥

ఎన్నేళ్లు॥

3. ప్రవిమల భక్తులకు - పరమపదమిచ్చే,
బాలకృష్ణనుత! స్వామి - వివేకానందురీతి
భువనమంతట నిల్చి - ముదమూర నినుగొల్వక,
అవని విషవిషయ - వశులై, రామకృష్ణా!

ఎన్నేళ్లు॥

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

ద షీ ణే శ్వ ర ము న భ క్తు ల తో శ్రీ రా మ కృ ణ్ణ డు

ఆదివారము,

22, జూలై 1883.

నేడు సెలవుదినము కావున నెండలో గృహస్థ భక్తులు శ్రీరామకృష్ణుని జూడవచ్చిరి. యువకులు, అందు ముఖ్యముగా, విద్యార్థి లితర దినములందు ఎక్కువగా వచ్చుచుండువారు. మంత్రోపదేశార్థమై విశేషముగా శని మంగళ వారములందు శ్రీ గురుదేవులు రమ్మని చెప్పెడి వారు. నేడు రాఖాలు, అధరుడు, 'మ.' — వీరు మువ్వరును కలకత్తానుండి వచ్చియుండిరి.

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవులు మాధ్యాహ్నిక భోజనమును గైకొని విశ్రమింపనుండిరి. క్రింది గదియందు మణిమల్లికుడు తదితర భక్తులు కొందఱు గూర్చొనియుండిరి. ఆ గదియందలి గోడలు ఎండలో దేవి దేవరల చిత్రపటము లంటింపబడి యెంతయో ఆకర్షణీయముగా నుండెను. వానితోబాటు సముద్రమగ్నము కానున్న పీటరును ఏనుక్రీస్తు రక్షించు దృశ్యముగల చిత్రముగూడ నుండెను. ఇట్టి గురుదేవుల గది చుట్టుపట్ల సుగంధ పరిమళము వెడ జల్లు పుష్పములతో నెన్నియో పూలమొక్కలు విరాజిల్లుచుండెను. శ్రీ గురుదేవులు తమ చిన్నిమంచముపై నుత్తరాభిముఖులై కూర్చొని యుండిరి. భక్తులెల్లరు నేలమీదను చూపల మీదను కంబళ్లపైనను గూర్చొని శ్రీవారి

ముఖమున జూడ్కులు నిల్పి శ్రీవారినే గమనించుచుండిరి. మణిమల్లికుడు వయోవృద్ధుడగు బ్రాహ్మభక్తుడు, శ్రీ గురుదేవుల దర్శనార్థమై వచ్చియుండెను. కొలదినాళ్ల క్రితమే తాను కాశీకి బోయివచ్చిన విషయములన్నియు ఆతడు శ్రీ గురుదేవులతో నివేదించుచుండెను. మణిమల్లికు — రాశీయందు నే నొక సాధువును దర్శించితిని. వాడు ఇంద్రియ సంయమము లేనిదే ఏదియు జరుగజాలదని వచించిరి. కేవలము భగవద్ధ్యానము (నామజపము) చేసినచో ప్రయోజనము లేదట.

శ్రీరామకృష్ణులు — వారి యభిప్రాయమేమియో తెలియునా? మొదట సాధన చేయవలయును. క్షమ దమ తిత్తీక్షులు ఆవశ్యకములు, వారందఱుగూడ నిర్వాణముకొఱకే ప్రయత్నించువారు. వారి వేదాంతమతమది. 'బ్రహ్మ సత్యం జగన్మిథ్యా' యను కఠినవాక్య విచారముచేయువారు వారు. అది అత్యంత కఠిన మార్గము. జగమే మిధ్యయైనప్పుడు నీవును మిధ్యయే; నీకుపదేశము చేయుచున్నవారును మిధ్యయే. నీ యుపదేశ గ్రహణముకూడ స్వాప్నికమే. ఇవన్నియు చాల ఉన్నతములగు వాక్కులు. కర్పూరమును రగుల్కొల్పిన అంతయు పూర్ణముగా మండిపోవును గాని యేమియు మిగులదు. ఇంద్రునిదాహమున బూడిదయైనను మివులును గాని యిం దదియును

మివులదు. చిట్టచివరి విచారానంతరము సమాధి కలుగును. ఆ సమయమున నేను నీవు జగత్తు—వీని ఉనికియే దురవగాహమగును.

పద్మలోచనుడు మహాజ్ఞాని. అయినను నేను దేవిని ప్రార్థించుచున్నను నన్ను మిక్కిలి శ్రద్ధా భక్తులతో జూచుచుండువాడు. ఆతడు వర్ధమాన మహారాజాస్థానపండితుడై యుండెను. కలకత్తా కాతడే తెంచినపుడు కమార్ హాటీయందలి యొకానొక తోటయందు బసచేయువాడు. ఆ పండితుని జూడవలయునని నాకు తలంపు కలిగెను. కావున ఆతనికి అభిమానము కలదో లేదో యని గ్రహించుటకై హృదయునిబంపి తిని, ఆతనికి స్వాభిమాన మీవంతయు లేదని విని యాతని గలిసికొంటిని. ఏమి ఆశ్చర్యము! ఆతడు అంతటి జ్ఞాని, పండితుడు. అయినను నేను రామప్రసాద కీర్తనలను గాడగనే కన్నీరు గ్రమ్మరించెను. ఆతనితోడి సల్లాపమునందువలె నిక నేవరితోడి సల్లాపము నందును నేను అంతటి ఆనందము ననుభవించలేదు. 'భక్తుల సహవాసలాభమునందలి అభిలాషను విడిచి పెట్టుడు. లేనిచో నిందువలన పలురకములగు జనులవలన మీకు పతనము కలుగవచ్చు'నని ఆతడు నాకు దెలిపెను. వైష్ణవచరణుని గురువు ఉత్సవానందునితో నీతడు లేఖనపూర్వకముగా తర్కము గావించెను. నన్ను గూడ వినగోరెను. ఒక పెద్ద సభలో శివుడు గొప్పవాడా బ్రహ్మము గొప్పదా యన్న తర్కము ప్రారంభమాయెను. తుదకు బ్రాహ్మపండితుడు పద్మలోచనుని వైపు జూచెను. పద్మలోచనుడు అత్యంత సరళ స్వభావముతో నిట్లు బదులు చెప్పెను. 'నా పూర్వ పురుషులు పదునాల్గు తరములవారును శివుని జూడలేదు బ్రహ్మమును జూడలేదు.' కామి నీ కాంచనత్యాగోపదేశమును విని

'వీనినన్నిటి నేల త్యజించమనెదరు. ఇది గొమ్ము, ఇది మన్ను అను భేదబుద్ధి అజ్ఞానమువలననే కలుగుచున్నది' అని యాతడు నాతో బలికెను. అందులకు 'నాయనా! నేనేమి చేయుదును. డబ్బు గిట్టు నాకు నచ్చదు' అని పలికితిని.

ఒకానొకప్పు డొక పండితుడు మిక్కుట మగు గర్వము గలిగియుండెను. భగవద్రూప మునందు నమృత మాతని కావంతయు లేక యుండెను. ఇట్లుండ నొకనా డాతని కాదివ్య శక్తి దర్శనమొనగెను. దానిని గని యతడు మైమఱచి క్రిందబడిపోయెను. ఇట్లెంతకాల ముండి స్మృతికలిగినపుడు కాలి యని పలుకుటకు చూఱు 'కా, కా,' యని వచించుచుండెను.

భక్తుడు — అయ్యో! విద్యాసాగరుని జూచి తిరిగడా! వారినిగూర్చి మీ యభిప్రాయమేమి?

శ్రీరామ. — విద్యాసాగరునకు పండిత్య మున్నది కాని ఆంతరదృష్టి నహి. ఆతని లోపల బంగారము గలదు. దాని జూడ కొంత కనుగొన గలిగినచో బాహ్యకళాలాపమునంతయు నాతడు వదలివైచును. తనయందు భగవంతుడు గలడని గ్రహింపగలిగినచో నిక ధ్యానచింతా నిమగ్నుడగును. నిష్కామకర్మము చేయగా చేయగా కొన్నాళ్లు వారికి వైరాగ్యము కలు గును. మనస్సు భగవదభిముఖమై ఆయనయందే లిప్తమగును.

విద్యాసాగరుడు గావించుచున్న పని మంచిదే. దయకలిగియుండుట మిక్కిలి మంచిది. దయకును మాయకును ప్రభేద మెంతయో కలదు. దయ మిక్కిలి మంచిది. నాయ చెడ్డది. మాయ యనునది తల్లిదండ్రులపై, ఆలుబిడ్డలపై, సోదరి సోదరులపై — తక్కుంగల బంధువులపై మాత్రమే కల ప్రేమ. దయ

యనునది సర్వభూతములను సమానముగ ప్రకాశింపగల దేవదార్యము.

‘మ.’ —దయకూడ గొక బంధనమా?

శ్రీరామ —దయ సత్త్విగుణమువలన కలుగును. సత్త్విమువలన వాలనము, రజోగుణమువలన స్పృహ, తమోగుణమువలన సంహారము జరుగుచుండును. కాని బ్రహ్మము త్రిగుణాతీతము. ప్రకృతిని మించియున్నది. ఈ గుణత్రయము సహితము సత్యమును సమీపింపజాలదు. ఇవన్నియు చోరులవలె నెల్లచోట్లకు బోజాలవు. ఈ కథ వినుము —

ఒకానొక బాటసారి యొక యడవిని బోవుచుండెను. వానికి మువ్వరు చోరులు అడ్డుపడిరి. వారాతని సర్వస్వము నపహరించిరి. కాని వారిలో నొకడు ‘వీనిని మాత్రము వదలుట లేల?’ యని యాతని నఱకుటకై కత్తిని దూసెను. అప్పుడు మఱియొకడు ‘వీనిని నఱకియేమి ప్రయోజనము? వలదు లే. ఈతని కాలు సేతులు కట్టివైచిపోవుడము’, అనెను. అందులకు సమ్మతించి వారల్లే వాని కాలుసేతులు బంధించి వదలిపెట్టిపోయిరి. కొంతసేపటికి వారిలో మఱి యొకడు తిరిగివచ్చి ‘అయ్యో! నీకేమైనను దెబ్బ తగిలినదా! నీ బంధనముల విడిపించెద’ నని పక్కి యా కట్టువిప్పి, ‘నాతో రమ్మ! నిన్ను బాటలో వదలిపెట్టెద’ నని యట్లే వానిని పెంటదీసికొనిపోయి దారిబట్టి ‘అదిగో! నీయిల్లు, పొమ్మ’ని పలికెను. అంతట బాటసారి దొంగను జూచి ‘అయ్యో! మీరు చాల గొప్పవారు! నా కెంతయో యుపకారము చేసితిరి, నాతోడ మా యింటికి రం’ డని యాహ్వానించెను. అందులకు దొంగ, ‘కాదు! నేనచటికి రావలను పడదు. ‘పోలీసువారు’ నన్ను కనుగొందురు’ అని పలికి తనదారిని బోయెను.

సంసారమే మహారణ్యము. ఈ యరణ్యమున సత్త్వి రజ స్తమము లను మూడు గుణములు జీవుని తిత్త్విజ్ఞానము నపహరించుచు, తమోగుణము జీవుని నాశనముచేయ బ్రయత్నించును. రజోగుణము సంసారమున బంధించును. కాని సత్త్విగుణము రజ స్తమములనుండి కాపాడును. సత్త్విగుణము నాశ్రయింపగలిగినచో కామక్రోధాదులనుండి రక్షింపబడగలము. సత్త్విగుణము సంసారబంధమునుండి జీవునకు ముక్తిని కలిగించును. కాని యీ సత్త్విగుణముగూడ దొంగయే. తత్త్వజ్ఞానము గొనగజాలదు. అయినను ఉన్నతమార్గమును జూపును. చూపుట మాత్రమే గాక ‘ఇదిగో ఆ కనబడునదే నీయిల్లు’ అని హెచ్చరించును. అయినను బ్రహ్మజ్ఞానమునకును సత్త్విగుణము నకును అవాంతరము అత్యంతము. బ్రహ్మ మెట్టిదో యెవరును చెప్పజాలరు. ఎవని కీజ్ఞానము లభించునో ఆతడుగూడ నెవరికినీ వివరింపజాలడు. సముద్రమును జేరిన పడవ తిరిగి రాదని లోకోక్తి యున్నదిగదా!

నలువురు స్నేహితులు విహరించుచు నొక ప్రహరీచే ఆవరింపబడిన యొకానొక స్థలమును జేరిరి. ప్రహరీ మిక్కిలి యెత్తెయుండుటవలన లోపల నేమికలదో చూడవలనుపడలేదు. ఎట్లో ఒకవిధముగా నొకడు పైకెక్కెను. ఎక్కి తొంగిచూడగనే ఆశ్చర్యపడుచు ‘అహహా!’ అనుచు లోనికి దుమికెను. కాని ఏ కబురును తెలుపలేదు. అట్లే పైకెక్కిన వారండఱును ఆశ్చర్యచకితులై లోనికి ప్రవేశించిరి. అయిన బయటివారికి లోపలి విషయమును దెలుపువారెవరు?

జడభరతుడు, దత్తాత్రేయుడు—మున్నగు వారెల్లరు బ్రహ్మసాక్షాత్కారము నందినప్పు

టికిని ఆ బ్రహ్మమునుగూర్చి యితరులకు చెప్ప రైరి. బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగి సమాధ్యవస్థ ప్రాప్తించినచో 'నేను' అను జ్ఞానము నశించి పోవును. కావున రామప్రసాదు 'నీవలన కానిచో ఓ మనసా! రామప్రసాదును నీకు గోడుగా గైకొను' మని పలికెను. మనస్సు జ్ఞానమున లయింపవలయును. అంతిమాత్రమే కాదు. రామప్రసాదనుట 'నేను' అను అహంభావము. అదియునుగూడ నశింపవలయును. అప్పుడే తత్త్వ జ్ఞానోపలబ్ధి.

ఒకభక్తుడు — అయ్యా! అట్లయినచో శుక దేవునకు జ్ఞానము కలుగలేదా?

శ్రీరామ:—కొండలు కొండలు, శుకదేవుడు బ్రహ్మసముద్రమును దర్శనస్పర్శనముల మాత్రమే చేసెనుగాని అందు దిగి నిమగ్నుడు కాలేదని వచింతురు. అందువలననే తిరిగివచ్చి యిన్ని యుపదేశము లొసగగలిగెను. 'ఆతడు బ్రహ్మజ్ఞానము నందినపిదప లోకకల్యాణార్థము మఱివచ్చే' నని మఱికొందరు వచింతురు. ఆయన పరీక్షితునకు భాగవతము వినిపింపవలసి యుండెను. ఇతరులకుగూడ నెన్నియో సదుప దేశము లొసగవలసి యుండెను. కావుననే భగవాను డాతని యహంభావమును సంపూర్ణముగా గైకొనలేదు. జ్ఞానపూర్వకమయిన అహంభావమును మాత్రమే భగవాను డాయన యందు నిల్పియుండెను.

ఒకభక్తుడు:—బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగిన వర్గము (parties) లేవియు నుండవా?

శ్రీరామ:—కేశవసేనుతో సొకనాడు బ్రహ్మజ్ఞానమును గూర్చి వాదోపవాదములు జరుగుచుండెను. కేశవసేనుడు సుతీయును వివరింపుడు అని పలుకుచుండెను. కొంతసేపటికి సేను ఇంక చెప్పినచో నీ వర్గము (parties) లేవియు నిలువజాలవు అని పలికితిని. అంతట కేశవుడు సరే! అట్లయినచో ఇంతటితో నిలుపుడని పలికెను. (అగడఱును నవ్వరి.) అయినను 'నేను, నాది'—ఇవి యన్నియు యజ్ఞానమునకు సంబంధించినవి. నేను కర్తను. స్త్రీ పుత్ర విషయ సమూహములన్నియు నాకు సంబంధించినవి యను భావము అజ్ఞానములేనిదే కలుగజాలదు అని పలికితిని. అంతట కేశవుడు అయ్యా! 'నేను' అను భావమునే వదిలిపెట్టిన ఇకనేమియు నుండదుగదా! అని పలికెను. అప్పుడు సేను 'కేశవ! నేను అను భావమును బొత్తిగా వదిలిపెట్టమని చెప్పటలేదు. కాని నీ యపక్వాహంకారమునే వదిలిపెట్ట నియోగించుచున్నాను. 'నేను కర్తను, నా స్త్రీ, నా పుత్రుడు, నేను గురువను—ఇవన్నియుగూడ అపక్వాహంకారములు. వీనిని త్యజించి నేను భగవానుని దాసుడను. ఆయన భక్తుడను, నే నకర్తను. ఆయనయే కర్తయను పక్వాహంకారముతో నుండవలయునని పలికితిని.

(సకేషము)

ధర్మ పరిశీలన

విశ్వమత సిద్ధికి మార్గము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

కైస్తవుల విషయములో, వారు బోధించు నది ఒకే ప్రధానభావము “జాగరూకులై చూచుచు, ప్రార్థించుచుండుడు, ఏలననగా, స్వర్గ రాజ్యము (మీకు) చాల చేరువున నేయున్నది.”—మానవులారా! మీ చిత్తములను పవిత్రమొనర్చుకొని, సిద్ధముగ నుండుడు! ఇదియే ఆ భావమున కర్థము. ఆ చిత్తవృత్తి నాశనమనునది యెన్నటికిని లేదు. తమ నిరాశాంధకార బంధురదినములలో, చివర కతి ఛాందస కైస్తవ దేశములలోకూడ కైస్తవులు వైద్యశాలలు మున్నగు ధర్మసంస్థలను నిర్మించి, పరులకు సేవచేయుటకు ప్రయత్నించుట మూలమున భగవదాగమనమున కెట్లు సంసిద్ధులగుచున్నారో జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనుడు. కైస్తవుల యాదర్శమున కనుగుణముగ వ్యవహరించుచుండునంత కాలము, వారి మతము జీవించును.

ఇప్పుడు, నా మనస్సున కొక యాదర్శము స్ఫురించుచున్నది. అది యొక స్వప్నమే కావచ్చును. అది యీ లోకములో నెన్నటి

కైన సిద్ధించునో సిద్ధింపదో నాకు తెలియదు. కాని, ఒక్కొక్కప్పుడు పాపాణకర్మములైన వాస్తవ విషయములలో దగుల్కొని చచ్చుట కంటే కలులు గనుట ప్రశస్తతరము. కనుక, మన మొక కలగండము —

అందరి మనస్సు లొకేరితి నుండవు. ఈ విషయము మీకు తెలిసినదే. మీరు యధార్థ వాదులైన, కేవల లౌకికులు కావచ్చును. రూపములును, కర్మములును మీ కక్కరలేక పోవచ్చును, బుద్ధిగోచరములగు స్థూల, వాస్తవ విషయములు మీకు కావలయును. అవియే మీకు నచ్చును. ఇక పవిత్రవర్తన ప్రధానములగు (పూర్వరితు) కైస్తవులును, మహమ్మదీయులు నున్నారు. తమ దైవారాధన స్థలములలో, వారొక చిత్తరువునుగాని, విగ్రహమును గాని ఉండనీయదు. బాగు, బాగు! మఱి యొకరు కళాసౌందర్యదృష్టిని కలిగియుందురు. వీరికి రమణీయ కళావైభవము అనగా వివిధ వర్ణములతో కూడిన చిత్రలేఖనము, పువ్వులు,

దీపములు మున్నగు కర్మకలాపము కావలయును. వీని సాయముతో భగవంతుని జూడ వచ్చునని వీరి యాశయము. బుద్ధిద్వారమున భగవంతు నెట్లు మీ మనస్సు చూటగొనునో, అట్లే ఆ రూపముల ద్వారమున వారి మనస్సు భగవానుని చూటగొనును. వీరి తరువాత భక్తులున్నారు. భక్తుని హృదయ మెల్లప్పుడును భగవంతునికొకటే పరితపించుచుండును, అతనికి భగవదారాధనతప్ప వేరు భావమేదియునుండదు. భగవంతుని స్తోత్రములయందే యాతని మనస్సు లీనమై యుండును. వీరు కాక, తత్త్వవేత్తలు కూడ కలరు. వీరి కివేదియు నక్కరలేదు. వీరు వీనినన్నిటినిఁజూచి, “వీరెంత అవివేకులు! భగవంతునిగురించి వీరి కెట్టి భావములున్నవి!” అని వీరిని హేళనచేయుదురు.

ఈ తెగలలో నొక తెగవాడు వేరొక జెగవారిని జూచి పరిహాసము చేయవచ్చును. కాని, ఈ ప్రపంచములో వీరందరకును స్థానము కలదు. ఈ వివిధ మనస్తత్వములును, వేర్వేరు రకముల ఆస్తికులునుగూడ నుండవలసిన ఆవశ్యకత కలదు. ఎప్పటికైన నొక యాదర్శనీయ మతమే యుండునెడల, అది యీ వివిధమనోకోశములను భాగ్యవంతములుగ జేయజాలినదై యుండవలయును. దానిలో, తత్త్వశాస్త్రజ్ఞునకు తత్త్వసంపత్తి చేకూరవలయును, భగవదారాధకునకు భక్తుని హృదయము లభింపవలయును, కర్మినికి మహద్భుత సాంకేతిక విధాన మందీయగల సామగ్రియంతయు దొరుకవలయును. కవికి వలయునంత హృదయ సౌందర్య పుష్టి కలుగవలయును. ఇవియే కాక, యింక నెన్నెన్నో అది సమకూర్చజాలినదై యుండవలయును, అట్టి సువిశాలమత మేర్పడుటకై,

మనము మతములు పుట్టిన పూర్వకాలమునకు జోయి, వానినన్నిటిని గ్రహింపవలయును.

కనుక, మన ధర్మసూత్రము స్వీకరణమై యుండవలెనే కాని, నిరాకరణమై యుండరాదు. సహనము మాత్రమే చాలదు. సహనమని మనము వ్యవహరించునది తిరుగుగ దైవదూషణయే కాని వేరేదియు కాదు. దానిలో నాకు నమ్మకములేదు. స్వీకరణమందే నాకు నమ్మకము. నేనేల సహింపవలయును? మిమ్ము దోషులుగ నెంచినను, నేను మిమ్ము బ్రతుకనిచ్చుచున్నాను. ఇదియే సహనమను మాటకు అర్థము. ఇతరులను గేనును, మీరును బ్రతుకనిచ్చుచున్నారమని తలంచుట దైవదూషణ కాదా? పూర్వముండిన మతములన్నిటిని స్వీకరించి, అవియన్నియు భగవంతు నేరూపమున నారాధించునో ఆ రూపమున నేనుకూడ ఆయా మతములన్నిటితో బాటు పరమాత్ము నారాధితును, మహమ్మదీయునితో మసీదుకు నెల్లదను, క్రైస్తవుల గుడిలోనికి జోయి సిలువ యెదుట మోకరింతును, బౌద్ధదేవాలయము లోనికిగి, బుద్ధునకును, ఆయన ధర్మమునకును శరణాగతుడనయ్యెదను. అరణ్యవాసినై, సర్వమానవ హృదయాంతర్గత పరంజ్యోతి తో తూర్మునకై భ్యాసనిమగ్నుడగు హైందవ నాథువుంగవుని నన్నిధిని గూర్చుండి భ్యాసం రూఢుడి నయ్యెదను.

ఈ ధన్యాచరణలతోనే తృప్తిపడక, ఇక ముందు లభింపగల ఆధ్యాత్మిక సంపదకు నా హృదయకోశమును సంసిద్ధపఱచియుంచెదను. భగవద్బ్రంధము సమాప్తమయ్యెనా? కానిచో, అది నిరంతరము నేటికిని బరుగుచున్న భగవత్సహిమావిష్కరణమా? అది ప్రపంచమందలి

సర్వమతి సత్యావిష్కరణల సంపుటమగు యుగమందున్నను, మన మనంత భవిష్యత్కాలమునకు సంసిద్ధులమై యుండుము. పూర్వకాల వైభవమును పూర్తిగ గ్రహించి, ఎత్తి మానయుగ వికాస మనుభవించుచు, భావికాల జ్ఞానతేజలబ్ధికి మన హృదయద్వారముల నెల్ల తెరిచియుంచెదము. ప్రాచీన ప్రవక్తలకును, అర్వాచీన ప్రవక్తలకును, ఇకముందు రాబోవు మహానుభావులందరికిని నమోవాకములు !

(సశేషము)

“శ్రీ మన్నారాయణాష్టకమ్”

శ్రీ జిడ్డి కనకయ్య

- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! కృష్ణదామోదరం గోపికావల్లభం!
శ్రీధుం మాధవం శంఖ చక్రాయుధం! రుక్మిణీనాయకం వాసుదేవం భజే॥ 1
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! వూతనాకేశిణి కంస సంహారకం!
ద్వారకానాయకం ద్రాపదీరక్షకం! ధర్మసంస్థాపకం దేవదేవం భజే॥ 2
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! పుండరీకాననం పండరీనాయకం!
చంద్రభాగానదీతీరసంవాసినం! రుక్మిణీవల్లభం పాండురంగం భజే॥ 3
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! వేదచోరాంతకం వేదసంరక్షకం!
దేవసంరక్షకం దైత్యసమోహనం! మోహినీరూపిణం మత్స్యకూర్మం భజే॥ 4
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! సేమనేత్రాంతికం శ్రోడసద్రూపకం!
సేమనేత్రాగ్రజ ప్రాణసంహారకం! భక్తసంరక్షకం నారసింహం భజే॥ 5
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! దైత్యవైరోచనధ్వంసినం వామనం!
పాదపద్మావృతః పద్మజంజాదికం! స్వర్గరాజానుజం పద్మనాభం భజే॥ 6
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! దండితానేకపృథ్వీపతీ! దుర్బణా!
కార్తవీర్యార్జున ప్రాణసంహారకం! రేణుకానందనం జామదగ్నిం భజే॥ 7
- శ్లో. అచ్యుతం కేశవం ఆదినారాయణం! దండకావాసినం దైత్యవిధ్వంసినం!
వానరై స్సేవితం రావణ ధ్వంసినం! మాని సంపూజితం ధామచంద్రం భజే॥ 8

శ్రీ తు రీ యా నం ద లే ఖా వ లి

శ్రీ హరిశ్చరణమ్

ఆల్మోరా,
25-11-'16.

ప్రియ.....

18 వ తారీఖునాటి యుత్తరమును జూచి చాల సంతసించితిని. సెలవుదినములయందు కాశీవాసము సాధుసంగమము చేయుచు— మఱియు దానితో బాటు మీ కార్యకలాపము లనుగూడ నిర్వర్తించుకొనుచున్నారని తెలిసి కొని మహానందమున దేలుచున్నాడను. మీ రిచటికి వచ్చియుండినచో చాల బాగుండెడిది. కాని సర్వమును భగవదిచ్చయే. అయినను కాశీయందు శ్రీ లాటు మహారాజు, శ్రీ శివా నందస్వామివారు—వీరిరువురి సాన్నిధ్యలాభ మును బడసియుండుటనుగూడ విని యానం దించుచున్నాడను. మీరు తెలిసిన 'మన్న' బ్రహ్మచారి ఇప్పుడు బ్రహ్మచారిగాడు. ఆయన విద్యార్థిత్వాన్ని సముగైకొనియున్నాడు. ఆయన గారినిగూర్చి నే నెంతయో వినియున్నాడను. కాశీయందు ఆయన యెన్నియో సంవత్సరముల కాలము నివసించియుండిరి. ఆయన అస్థిస్థులై యుండగా వారిని చూచుటకై 'డాక్టరు' తో కలిసి రెండు మూడు సార్లు వెళ్లియుంటిని.

* నికృష్టజన్మలగు అంత్రిజాతులగు కృష్ణాదినిరుతులగు వైశ్యులును అభ్యయనరహితులగు శ్రీ శూద్రులును గూడ నన్ను నేవించి మోక్షమును తప్పక పొందుచున్నారు.

† శ్రీ. తు. రీ. యా. నం. ద. లే. ఖా. వ. లి.
భవతి భవార్ణవతరణే నాకా.

ఆయన సాధుసత్తముడే యని నాకు గోచరిం చెను. ఆయన కాయస్థవగళజాడని తక్కువ చూపు చూడరాదు. బ్రాహ్మణకులసంజాతులైనను బ్రహ్మనిష్ఠకలిగినవారికే పేరు, ప్రతిష్ఠ యును. కానిచో 'ద్విజోపి శ్వపఃపాదమః' (విష్ణుభక్తివిహీనుడైనచో బ్రాహ్మణుడైనను చండాలునికన్నను అధముడే.) భగవానుని యందు భక్తి కలిగినచో "స్త్రీయో వై శ్యాస్తధా శూద్రాస్తేపి యాంతి పరాంగతిమ్." * ఈ పలుకు శాస్త్రసమ్మతమునది, శ్రీరామ కృష్ణులవారి జీవితమునందుగూడ ప్రస్ఫురించి నది. బ్రాహ్మణకులసంభవము కలుగనివానికి బ్రహ్మ అనధిగమమని నేను తలంపను. బ్రాహ్మణతరులకు భగవత్సాక్షాత్కారము కలుగజాల దని వచించువాడు శాస్త్రముల చక్కగా నర సినవారు కారని నేను నొక్క వక్కాణింతును. సాధుసంగమమే తప్ప మఱేదియు మిస్మాకర్షింప జాలదయ్యెనని తెలిసి చాల సంతసించితిని. ఇది అహంకారపూర్వకమయినను శ్రేయోదాయకమే. ఏలయన, 'భవాగ్న్యవతరణనాక' యని దీనినే శ్రీ శంకరాచార్యులవారు ఉల్లేఖించియున్నారు.† త్రాసునందు ఒకవైపున సర్వతపోఫలములను మఱియొకవైపున ఊణము పాటి సాధుసంగమ ఫలమును నుంచి తూచినచో

— గీత-9-82.

— మోహముద్గరము.

సాధుసంగమ ఫలమే గరీయమై యొప్పునని శాస్త్రములు వెల్లడించుచున్నవి. విషయ గ్రహణశక్తి మేదస్సున నేల తగ్గిపోగలదని మీరు ప్రశ్నించుచున్నారు. అది యెన్నటికిని తగ్గదు. కాని అట్లు తగ్గుటకు మారుగా విచార బుద్ధి ప్రబలమగుచుండును. అసత్తును గ్రహించుటకు ప్రవృత్తి కలుగదు. మీ వినయ మత్యంతము పొగడదగినది. అయినను ఇరువది యేండ్లకు మునుపున్నట్లే యిప్పుడును మీరున్నారు. ఆత్మసంబంధముగా ప్రశ్నించియుండినచో అది సరియే. ఏలయన ఆత్మ యొక విధమయినది, సాధువునకు తాకికము, ఐశ్వరీకము—రెండును వ్యవహార యోగ్యములయినను, వానికి తాకికము శుభము నీయదు. సాత్త్వికభావమే సాధువునందు పొందిక కలిగియుండును. మీ కీ అసహన మెన్నడు నుండదు. అంతబృహి దృష్టి కొద్దిగా హెచ్చినతోడనే అది తనంత తానే మిమ్ము వీడిపోవును. దీనిని మెల్ల మెల్లగా నభ్యసించుటయే ఆవశ్యకము. 'సంసారమున నుండి భగవద్ధ్యానము గావించుట కోటలో నుండి యుద్ధము చేయుటయే' యని శ్రీరామ కృష్ణులవారు వచించియున్నారు. ఇందువలన నెన్నియో సౌకర్యములున్నవి. అన్యుల ప్రయాసములు—ప్రయత్నములు—బయలున నిలుచుకొని యుద్ధముచేయుటవంటివి. ఇట్టి పోరాట మందఱును చేయజాలరు. భగవంతునియందు మనసు నిల్పుటయే చిట్టచివరి సిద్ధాంతము. అందుల కెట్టి యపాయము నవలంబించినను సరియే. అట్లు చేయగలిగినచో మన జీవితము సార్థకము. వృధాకాదు. వస్త్రాహారము లుండనే

యున్నవి. అవి ఆశరీరధారణావధులు. † కాని రామప్రసాదు 'ఆహారసేవనమును దేవికి ఆహుతిగా తలంపు' మని వచించియున్నాడు. ఆయన యుక్తి బాగుగనే యున్నది. మన మిట్లు కావించినచో మనకు త్వరలో భగవచ్ఛరణము లందు భక్తి యుత్పన్నమగును. రామప్రసాదు ఈ విషయమును నొకానొక పాటయందు తెలిపియున్నాడు. దాని భావమిది :

ఓ మనస్సా! నీ కిష్టమున్నచో రేయింబవళ్లు గురుది త్త నుహమంత్రమగు కాళీనామమును జపింపుము శయనమునందు వ్రణయజ్ఞానము, నిద్రయందు మాతృజ్ఞానమును, ఆహారమునం దాహుతిజ్ఞానమును కల్పించుకొనుము నీవు విరుచున్న సర్వవాక్కులును దేవీమంత్రముగా దిలంచుకొనుము కాళీమాత వంశాశితవర మయియై ప్రతి వర్ణమునందును విరాజిల్లుచున్నది తల్లి సర్వపుటములందును విరాజిల్లుచున్నదని రామప్రసాదు ఆనందముతో ప్రకటించుచున్నాడు నీవు నగరమున దిరుగుచుండగా తల్లిని ప్రదక్షిణము చేయుచున్నావని తలంపుము

ఇంతకు మించిన బ్రహ్మజ్ఞాన మేమి కలదు? సర్వత్ర—సర్వకార్యములందును సర్వజీవములందును సర్వభావములందును బ్రహ్మదర్శనము! కేవలము యాజ్ఞవల్క్య స్మృతి మాత్రమే కాక అనేక ధర్మశాస్త్రములందును యోగ శాస్త్రములందును, పురాణములందును తంత్ర శాస్త్రములందును ఈ విషయమును దెలియనగును. మహానిర్వాణతంత్రము గృహస్థులకు

† స్లో, లోకోపి తావదేవకిన్తు భోజనాది వ్యాపారస్తాన్త శరీరధారణావధి.—(నారదభక్తిసూత్రము, 1-14). భక్తి సిద్ధి పొందకయున్నంతకాలము పురుషుడు శాస్త్రీయ కాసనముల ఆవలంబింపవలయును. కాని భోజనాది తాకికవ్యాపారముల శరీరమున్నంతకాలము ఆవలంబింపవలయును,

బ్రహ్మజ్ఞానమునందు ప్రామాణిక గ్రంథము. దీని ననుసరించియే రామమోహనరాయ్ అది బ్రహ్మసమాజమును కల్పించెను. భగవానుడే గురువు. ఆయన దేనిని ఆవశ్యకమని తలంచునో దానికి అనుగుణమగు నుపాయము నాయన కల్పించును. నీ సందేహములను ఆయన కెఱిగించినచో అందులకు దగిన యేర్పాటు లాయన కలుగజేయును.

కృపావిహీనమైన సాధనలు ఫలరహితము లని వచించిన మీ వాక్కు యధార్థము. కాని ఆంతరికముగా సాధనలు గావించినచో తప్పక భగవత్కృప కలుగగలదు. భగవంతుడే గురువు. ఆయన అంతర్యామి. నిష్కపటభావముతో ప్రార్థన చేసినచో యథాసమయమున

సమస్త మనోరథములును ఆయన సంపూర్ణములు గావించును. ఎంతగా వ్యాకులము హెచ్చునో ఆయన కృపయు సంతగా మనల సమీపించును. మీకు వ్యాకులము మిక్కిటముగా కలుగవలయుననియే నా ప్రార్థన. నా శరీర పరిస్థితి యొకవిధముగా నున్నది. అప్పుడప్పుడు కొద్దిగా కష్టపడుచున్నాను. అంతయు భగవద్విష్ణునుసారము జరుగుగాక! మీ యుత్తరము చూచి నేనేల చింతింతును. ఆనందమే కలిగినది. ఇటులే యుత్తరములు వ్రాయుచు నా కప్పడప్పు డానందమును గల్గింతురుగాక!

ఇట్లు,

శుభాశీర్వాచనములతో

శ్రీ తురీయానంద

ప్రతిజ్ఞాతీయందును బ్రత్యేకలక్షణములు గోచరించుచుండును. పారమార్థిక దృష్టి, లేదా, అంతరవలోకనపరత్వము భారతీయులందును, వైజ్ఞానిక దృష్టి, లేదా, బాహ్యవలోకనపరత్వము పాశ్చాత్యులందును విలక్షణమై కన్పించును. పరమార్థమునంతయుఁ బాశ్చాత్యులు సాంఘికవికాస మూలమునఁ బడయఁగోరుదురు; ప్రాచ్యులో, సమస్త సాంఘికశక్తులను బరమార్థమూలమునఁ జేపట్టఁదలఁతురు. హిందూసంఘమును సంస్కరింపవలయునన్నచో, సనాతన ధర్మమును నిర్మూలించుటకుఁ జే మఱి యొకమార్గములేదని నవీనసంస్కర్తలకుఁ దోచుట కిదియే హేతువు. వారు ప్రయత్నించి విఫలమైనారు. ఎందువలన? వారిలో నెవ్వరును స్వీయమతధర్మములెట్లవో పరిశీలింపకుండుటవలన—సమస్తమతధర్మములకును దల్లియనఁదగు సనాతనధర్మతత్త్వమును గ్రహించుటకు వలయు శిక్షణమును బొందిన వ్యక్తి వీరిలో నొక్కఁడును లేకుండుటవలన. హిందూ సంఘమును బాగుపఱచుట కెట్టి ధర్మవినిశేషమును జేయనక్కఱలేదనియు, నేటి సాంఘికదుఃస్థితికి మూలము మతధర్మము లెంత మాత్రము గావనియు వానిని సంఘమున కనువర్తింపజేయకుండుటయే హేతువనియు నేను నొక్కి వక్కాణింతును. ఇందలి ప్రత్యక్షరమును మన, వేదశాస్త్రములనుండి నిరూపింప సంసిద్ధుఁడనై యున్నాను. ఇదియే నా హితోపదేశము. దీనిని నిర్వహించుటకు యావజ్జీవము, యావచ్ఛక్తి తోడను బ్రయత్నింపవలసియున్నది.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

శ్రీ కృష్ణాయనమః

ప్రపంచమనుసరింపదగినది బౌద్ధమత మొక్కటియేనా?

శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు

[కొన్నితక్కువ క్రీతము డాక్టరు B R అంభేద్కర్ గారు మహాబోధివృక్ష
వైశాఖ సంచికయందు 'బుద్ధుడు—భవిష్యత్తున ఆతని ధర్మము' అను
వ్యాసమును రచించి యుండిరి. అందుగల ప్రశ్నలు కొన్నింటికి
శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు ఒకరినొకరి ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుట ప్రచురింప
బడుచున్నవి. సంపాదకులు.]

(గతసంచిక తరువాయి)

“తా నే మతసహనభావముతో పుట్టి, పెరి
గెనో ఆ హిందూమత సహనభావమున కను
సరిముగ, అతడు (బుద్ధుడు) పూర్వార్థచార
సారాంశములపై తిట్లు దుష్కృతిపోయలేదు,
నాడుకూడ నాతని నిందించి, నిలువబెట్టి దోష
సూచన జరిపించి, హింసల పాల్పడచేయ
లేదు” అని బుద్ధుని గుఱించి వ్రాయుచు సర్
ఫ్రాన్సిస్ యంగ్ హస్పెండు మహాశయుడు,
‘బుద్ధుడు పేరెన్నికగన్న హిందూమత సంస్క
ర్తలలో నొకడు మాత్రమై యుండి, తన
హితోపదేశమును బహు సామరస్య భావ
ముతో అందిచ్చెనే కాని, తనతో నేకీభవింపని
వారి నొకవంక కనిపించుచు వెలువ
రింపలేదు” అని తన అభిప్రాయమును చెలిసి
నాడు.

“బుద్ధుని సుప్రసిద్ధ శిష్యుకోటిలో చేరిన
మహాకళ్యపుడు, శారిపుత్రుడు, మాద్గలాయ

నుడు, కాత్యాయనుడు మున్నగువారు కొందరు
విద్వద్వర్యులైన బ్రాహ్మణులు. ఆయన
యేకైకలక్ష్యము ధర్మశీలుడను, వివేకశీలుడు
నగు యువకులకు అత్యుత్తమ సాధుజీవితమును
ఈ జన్మలోనే తుదకొక నెలవరకైనను చెలిసి
కొని, అనుభవైకవేద్యము గావించుకొనగల్గు
నట్లు బోధించుటే కాని, నిగ్రోధనునకు తాను
తెలిపిన విధమున శిష్యులను సేకరించు వాంఛ
గాని, ఇతరులను వారి వారి ధర్మవ్రతములనుండి
పతితులజేయు వాంఛగాని, వారి వారి జీవిత
పద్ధతులను విడనాడ బ్రేరేపించు వాంఛగాని,
సన్తార్గములనుండి తప్పించి మిమ్ముల నక్రమ
మార్గములందు నెలకొల్పవలయునను వాంఛ
గాని కాదు.”

ఆయన యేకైకలక్ష్యము దౌష్ట్యము
నణచి, సౌశీల్యము వర్ధిలునట్లు చేయుట.
మనము నేడధముచేసికొనునట్లు, బుద్ధుడు ప్రేమ,

పురుషుల సమానత్వమును బోధింపలేదు. తన ధార్మికసంఘములో స్త్రీలకు బ్రవేశమిచ్చుటకు ఆయన బహువిముఖుడై యుండెడివాడు. తన మేనత్త మహాప్రజాపతియును, తన ప్రియశిష్యుడనందుడును చాలనాల్గు బ్రతిమాలిన మీదటనే, ఖచ్చితమైన నియమములతో మాత్రమే స్త్రీలకుగూడ దీక్షనిచ్చుటకు ఆయన ఆనందున కనుజ్ఞ నిచ్చెను. స్త్రీల కాయన ప్రత్యేకముగ విధించిన యెనిమిది నియమములలో నొకటి యీ సమానత్వ సిద్ధాంతమును ఛేదించునదై యున్నది. ఈ విషయమున బుద్ధు డిట్లు చెప్పెను

“నూరేండ్లు గతానుభిక్షుణియై కాషాయ వస్త్రములను ధరించుచుండిన సోదరియైనను, క్షణము క్రితము మాత్రమే భిక్షుకుడైన పురుషుని జూచినతోడనే నిలువబడి, ఆతనికి నమస్కరించి పాదాశ్రాంతయై, భిక్షుకునకు జేయవలసియుండు గౌరవధర్మములనెల్ల నలుపవలయును.” (వినయ 2-10)

కడసారిగా ఆయన ఆనందునితో నిట్లు బాహుటముగ చెప్పెను “గతాగతప్రోక్తమైన ప్రాచూణిక శిక్షణ స్మృతి ననుసరించి స్త్రీలు గృహస్థాశ్రమమును త్యజించి, సన్యాసిని జీవితమవలంబించుటకు అనుమతి పొందుటకు వీలు లేకుండినచో, ధార్మికజీవితము చిరస్థాయిగ కొనసాగును. ప్రామాణిక సద్వర్తన, మానందా!, వేయేండ్ల దనుక నిలువగలదు. కాని, యిప్పుడు స్త్రీల కీ యనుమతి యీయబడినందున... ప్రామాణిక సద్వర్తన మైదువందలయేండ్ల వరకుమాత్రమే చెక్కుచెదరకుండ నిలుచును.”

బుద్ధుని నిర్యాణానంతరమున ఆనందుడు స్త్రీలకు సన్యాసమిచ్చినందున, భిక్షుకసంఘ సంస్థ క్షీణించెనను నేర మా సంస్థ యతనిపై మోపెను. నిజమైన పారమార్థికశీలములేని యొకతరగతి జనులు కేవలము తమ జన్మను బట్టి తామితరులకంటె ఆధ్యాత్మికముగ శ్రేష్ఠులమని చెప్పుకొనుటలో గల అసంగతమును బుద్ధుడు లోకమునకు సువ్యక్తము చేసెనే కాని, సాంప్రదాయానుగుణ్యములైన సాంఘిక భేదములను నిర్మూలించలేదు.

అం.—పౌద్గమత ప్రభుత్వములచే నేలమట్టముగ కూలిపోవుటకు సిద్ధముగ నుండిన హానికరమును, సత్యేతరము నగు చాతుర్వర్ణ్య సిద్ధాంతమునకు శాశ్వతజీవితమును ప్రస్తావించుటకే ముఖ్యముగా భగవద్గీత వ్రాయబడినా?

బు.—గీతయందలి యేడువందల శ్లోకములలో రమారమి పండ్రెండు మాత్రమే చాతుర్వర్ణ్యమునకు సంబంధించియున్నవి. అందలి అధ్యాయాంత గద్యలన్నిటిలో ఆ గ్రంథ విషయము బ్రహ్మవిద్యయని, ‘యోగశాస్త్ర’మని తెలుపబడియున్నది. అనగా, భగవద్గీత పరమ సత్యస్వరూపుడగు భగవంతుని నిరూపించి, ఆ పరమాత్మతో జీవాత్మ యైక్యతను సాధించు మార్గమును బోధించు శాస్త్రము. గీతలో గనుపడు చాతుర్వర్ణ్య సంస్థ కేవల సాంఘిక వర్గీకరణము. అంతేకాని, జన్మచుబట్టి సంక్రమించిన ప్రత్యేకాధికారముల ఆధారముపై నిర్మింపబడిన విభజనసంస్థ కాదు. ఇట్టి ప్రతిపాదన భగవద్గీత బోధించు తాత్త్విక పరమావధియగు సమదర్శనమునకు విరుద్ధము.

(సశేషము)

శ్రీ వాసుదేవ మననము

శ్రీ మాచిరాజు శ్రీరామకృష్ణ

మ. “తత భోగాను విహార చిత్తులకు బొం
దందూరమై భక్త సం
యుత యోగీంద్రులకెల్ల దానగుచు వే
ద్యుండై, చిదానందుడై,
క్షీతిపుత్రాహృదయ ప్రమోదకరుడై
చెల్వొందు శ్రీరామునిన్
సతతంబున్ శరణంబు వేడెదను మో
క్ష శ్రీ సమాకాంక్షినై.

మోక్షమనగా — “పరం సద్బ్రహ్మైవా
సదిద మఖిలం జీవనిలయం । జగత్స్వీయాయై
విద్యావిలసిత మిదంచానుభవతి । వినష్టాయాం
యస్యాం స్వపర విషయాదైవైత కలయా ।
స్వకీయా మాప్నోతి ప్రకృతి మితిచాదైవైత
పదవీ॥ శాంకరః టీక—బ్రహ్మైవ=నిర్గుణ పర
బ్రహ్మమే, పరంసత్ = త్రికాలాబాదితమైన
సర్వోత్కృష్ట సద్వస్తువు, జీవనిలయం=ప్రాణ
లకు నివాసస్థానమైన ఇదం అఖిలం = ఆ పరి
దృశ్యమాన ప్రపంచక మంతయు, అసత్ =
నశించునట్టి అసత్ పదార్థము. (పరబ్రహ్మము)
స్వీయా=తన కధీనమైన, అవిద్యా=మాయ
యొక్క, విలసితం=క్రియా విశేషమైన ఆవరణ
విక్షేపశక్తుల మూలముగా కల్పింపబడిన, ఇదం-
జగత్ చ-అనుభవతి = ఈ సకల జగత్తును
జీవరూపమున అహంమమే తృణమానముతో
ననుభవించుచుండును. స్వపర విషయాదైవైత
కలయా=తానును పరబ్రహ్మమును అభిన్నమే

యని దృఢనిశ్చయాదైవైత, జ్ఞానముచేతను,
యస్యాం వినష్టాయాం=ఆ యవిద్య నశించుట
మూలముగ, తాను, స్వకీయాం ప్రకృతిం=తన
యధార్థ స్వరూపమైన సచ్చిదానంద స్వరూప
మును, ఆప్నోతి=పొందును. ఇతి-చ=ఇదియే,
అదైవైత పదవీ=అదైవైత సిద్ధాంతమైన మోక్ష
స్వరూపము.

తాత్పర్యము — పరబ్రహ్మము సత్యమైన
పరతత్వమేకాని తన్నాశ్రయించిన అవిద్యా
ప్రభావముచేత గల్పితమై జీవనిలయ
మైన అసత్యమగు నీ జగత్తునంతను ‘అహం-
మమ’ యను నభిమానముతో జీవుడను
సంజ్ఞతో ననుభవించుచుండును.

తాను తన నిజస్వరూపమైన శుద్ధచైతన్య
మును, తాను పొందిన జీవరూపమును, వాస్త
వముగ నొకే యఖండైకరస శుద్ధచైతన్య
మని యనుభవరూపమున దెలిసి చూచుటవలన
నా యవిద్య నశింపగా, తాను తన యధార్థ
రూపమైన అద్వితీయాఖండైకరస శుద్ధచైతన్య
రూపమునే పొందును. ఇదియే అదైవైత సమ్య
తమైన మోక్ష రూప స్వారాజ్యము.

‘స్వారాజ్య’ మనగా ‘స్వే నైవ రాజత
యితి స్వారాట్’ = స్వయంప్రకాశమానమగు
టంకేసి పరబ్రహ్మము ‘స్వరాట్’ అనబడును.
‘స్వరాజ్యో భావః స్వారాజ్యం’ = స్వరాట్

యొక్క భావము స్వారాజ్యము. అనగా స్వయంప్రకాశమానైక పరమాత్మ స్వరూపమున బొందియుండుట రూపమైన మోక్షము స్వారాజ్యము.

ఇటువంటి స్వారాజ్యమును బొందుటకు వేదమునందు రెండు మార్గములు చెప్పబడినవి. “హ్యవిమావధపథానౌ యత్రవేదాః ప్రతిష్ఠితాః | ప్రవృత్తి లక్షణో ధర్మో నివృత్తిశ్చ భావితః ||” జనన మరణములనుండి విడువబడుటకు రెండే మార్గములు చెప్పబడియున్నవి. ఈ మార్గములు వేదప్రోక్షములు. మొదటి దగు ముఖ్యసాధనము నివృత్తిమార్గమగు జ్ఞాననిష్ఠ. రెండవది ప్రవృత్తిమార్గమగు నిష్కామకర్మానుష్ఠానము. ఈ రెండిటిని వినా వేరే మార్గము లేనేలేదని శ్రీ వేదవ్యాస వచనము. (భారతం. శాం. 240-6) ఇందు మొదటిదగు ‘జ్ఞాననిష్ఠ’ యనగా—“అభినివేశ పూర్వక ప్రత్యగాత్మ విషయక ప్రత్యయ సంతతి కరణ మేవ జ్ఞాన నిష్ఠా | సైవ నిర్గుణోపాసనా ||” పట్టు

దలతో ఆత్మజ్ఞానావృత్తిని జేయుట జ్ఞాననిష్ఠ. ఇదియే నిర్గుణోపాసన. అని శాంకరగీతా భాష్యము.

రెండవది సహాయ సాధనమైన ప్రవృత్తి మార్గమగు నిష్కామకర్మానుష్ఠానము. ఈ ద్వీవిధ మార్గములు వినా మోక్షప్రాప్తికి మార్గాంతరము లేనేలేదని శ్రీ వేదవ్యాస వచనము.

అట్లయిన “అదృశ్యే భావనా నాస్తి దృశ్య మే తద్విసశ్యతి | అవర్ణ మస్వరం బ్రహ్మ కథం ధ్యాయంతి యోగినః ||” (ఉత్తర. గీత. 1-37) ఇంద్రియగోచరముగాని వస్తువునందు ధ్యానంబు కలుగదు. సకలదృశ్యప్రపంచకము నశ్వరమే కదా? జ్ఞానైకగమ్యమైన సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మంబు నామరూపరహితమగుటం జేసి ధ్యానగమ్యంబు గాదుగదా! ఇంద్రియాగోచరమగునట్టి పరబ్రహ్మంబును యోగులు (జ్ఞానులు) ఎవ్విధంబున ధ్యానించుచున్నారు?

(సకేషము)

మన వేదహిందువులే పాశ్చాత్య దేశీయులందఱికంటెను గోటిరెట్లు విశేష పారమార్థికశీలురు. మతధర్మములపట్ల వారు (పాశ్చాత్యులు) మోసమును లేదా, మూర్ఖాభిమానము నవలంబింతురు. సమాలోచనపరులు మూఢ విశ్వాసయుతములగు తమ మతములనిన వినుచుచెంది నూతనవికాసార్థము భారతదేశముదెసఁ జూచుచున్నారు. నవీనభౌతికశాస్త్రములదాడి నెదిర్చి నిలువఁగలిగిన మన పవిత్రవేదములందలి ప్రతిదివ్యాశయము నెంతటి తమకముతో— మక్కువతో— బాశ్చాత్యులు స్వీకరించుచున్నారో వచ్చి చూచినచో, హితుఁ దెలియఁగలదు.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

భిక్షాం దేహి

శ్రీ కె. అన్నమరాజశర్మ

తే. గీ. గగన మగలించు తపనుఁ డ శ నమ్మరీడు, సార్థకాఖ్యతఁ జెలంగ మ శ ధ్యాహ్నవేళ,
భిక్షుకుం డొక్కఁ డాకటరబెండువారి, “దేహి” యని వాడ వాడలరదిరుగుచుండె.

ఉ. బాదులు దీరినట్టి యొక శ గ్రాహణవీధిని జేరి, విశ్రుత
ద్వారముచెంత భిక్షుకుడు శ భైక్షుకపాత్రను జాపినంత, శో
పాదణితాక్షుడై యొక ధ శ రామరసూనుడు యాచకా! భుజా
సారముగల్గి, యింద్రియపు శ సావ్యవముండియు ముష్టియైతైదే?

చ. బలమును యావనమ్ము నిను శ బంచికొనెన్ సమభావమూని, యె
ద్దులఁ గొని, మేఘినూని, మడి శ దున్నుచు ఘర్మకణమ్ములూడ్చి, మైఁ
జెలువము స్వేచ్ఛయుం దొణక శ జీవముఁ దాల్పుట లగ్గు, కుంటి గ్రు
డ్లుల పగిదిం జరింపఁగఁ గ శ డుంగడు హేయము సిగ్గుచేటుగన్.

చ. అని పడుపోక్తులం బలుక, శ నార్ద్రమనస్కుఁడు భిక్షుకుండు లో
చనముల బ్రేమవీచికలు శ జాల్గొనగేస్తు! బికారిజీవనం
బనయము దూప్యమేయగు, య శ ధార్థము నే నొక హాలికుండనే!
మనుజ హృదంతరాళముల శ మానక సేద్యము చేయుచుండుదుక.

తే. గీ. జనన మరణాది వికృత సం శ సార జగతి, కర్మబీజమ్ములను నాటు శ కర్మకుండ,
అవ్యయానందముం బ్రజ శ కందఁజేయ, ఏకలక్ష్మ్యపు వ్యవసాయ శ మే నొనర్తు.

తే. గీ. పాపతృణ సంకులంబయి శ పాడువడిన, చిత్తకేదారముల జ్ఞాన శ సీరమూని
పెల్లగించుట జీవన శ వృత్తి నాకు, హాలికుండనొ - బికారినో, శ యరయు మింక.

తే. గీ. ఈ యనాస్తక్తి హృద్ వ్యవ శ సాయమందు, శమదమాదులె చూమకశసాధనములు,
అస్థలితపూతవిశ్వాస శ మవధిగాఁగ, ఇంద్రియపు పెద్ద నదలింతు శ నేకధాటి!

తే. గీ. అని వచించిన సన్యాసిరనార్ద్రదృష్టి, బ్రాహ్మణుడు చూచి భక్తి ప్రకృతి బలికె—
“భిక్షుకా! విశ్వవిస్తృత శ ప్రేమభరిత, గౌతమాకృతిగాఁగ సా శ యోత్సరించె!”

వి న య ప త్రి క

మూలం :

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం.

క్రాంతికర్

(౧౯౪౯ సెప్టెంబరు సంచిక తరువాయి)

౧౦౧

ఓ శ్రీరామచంద్రా!

నీవు ప్రేమ పద్ధతిని చక్కగ నెఱుగుదువు. నీవు గొప్పవారి గొప్పతనమును, దీనుల దీనత్వమును గూడ హరింతువు—వేదము లిట్లే నిన్ను కొనియాడుచున్నవి. నీవు జటాయువునకు శ్రాద్ధ మొనరించితివి. శబరి యెంగిలిజేసిన పండ్ల నారగించితివి—ఈ విషయములను భక్తులు దమసమాజమున మాటిమాటికిని జెప్పకొనుచున్నారు. నీ వెవని నాదరింతువో యాతనిని లోకము, వేదములుగూడ నాదరించుచున్నవి. అతడు యోగులకంటె, జ్ఞానులకంటె నధికుడుగ నెన్నబడుచున్నాడు.

ఓ ప్రభూ! ఓదయామయా!

నీ దయవలన నీ భయంకరమగు కలికాలమందును నీ మహిమను గుర్తెరిగి నాహృదయమున దానిని ధరించియున్నాను. ఇప్పుడు నే నితరులకడకేగిన లోకము నిన్నే పరిహసించును.

ఓ దీన బంధూ!

నేను నీ గుమ్మమువిడిచి యెక్కడకు నేగగోరను.

౧౦౨

రామనామమును జపించుటవలన నే నూనసికమగు దుఃఖము తొలగును. కలికాలమున మిగిలిన యుపాయములన్నియు, చిత్రరచితమగు సూర్యబింబము జీకటుల బారద్రోలడాలనటుల వ్యర్థములు. కర్మకాండ యనంతముగ విస్తరించి యున్నది, కాని పాపముచే, దుఃఖముచే నావరింపబడియున్నది. అది పూవు లెక్కువగ బూచియు నెందుకు కొఱగాని కాయలనుగాయు వృక్షమువలె వ్యర్థము. కపటము, లోభము, పేరాన భక్తిని నాశన మొనర్చినవి. మోక్ష సాధన యుదరపూర్తికి సాధనమయినది. యోగము, సమాధి విఘ్నబాధితములు. వైరాగ్యజ్ఞానములు వాక్పాతరీ మాత్రములు, కృత్రిమములునైనవి. ఆచరణ యెచటను గానరాదు. కపటముతో నిండిన కోట్లకొలది మార్గము లేర్పడినవి, చెప్పట, ఆచరించుట పొందికలేనివైనవి. ప్రతివాడు దమ యాచరణనే గొనియాడుకొందురు. గంగాతీరమున, పుణ్యభూమియగు కాశీలోశివుడు చనిపోవుచున్నజివున కేమి యుపదేశించునో యెరుగుదువా? ఆయన రామనామ మహిమను వర్ణించును. స్వయముగ రామనామమును జపించును. ప్రపంచ

మీ విషయము నెఱుగును. వేదము లిందుకు సాక్షులు. రామనామమందే బుద్ధిని లగ్న మొనర్చుట, రామనామమునే ప్రేమించుట, రామనామమునే శిరః జొచ్చుట—ఇవియే యాపదలను దూరమొనర్చును. తులసీ దాసు చెప్పిన దేవుని—రామనామమునందు యీ త్రమే విశ్వాసముగలిగి యుండవలెను, అప్పుడే శ్రీరామచంద్రు డెప్పుడో యొకప్పు డనుగ్రహించును.

౧౦౩

శ్రీహరీ!

ఎట్టి యాచరణ నీకామోక్షరమో దానిని నేను నిశ్చయముగ విడచివైచితిని. అయినను నీదాసుడనని చెప్పకొనుట కావంతయు సిగ్గులు టలేదు. మునులు అన్నివిధములైన సాసారిక విషయములందును నాసక్తిని విడిచి యెవనిని భజింతురో, ఎవనిని బొందగోరి జపము-తపము-యోగనాథనల నాచరింతురో వానిని నావంటి మూర్ఖుడు, దుష్టుడు, సీనుడు ఏ యత్నముచే బొందగలడు? భగవంతుడు విమలుడు. కాని నాహృదయము పాపభరితము. కాకులు, గ్రద్దలు, కొంగలు, పండులు విహరించు చెఱువున హంగన యెట్లు ప్రవేశించునని నేను సంశయించుచున్నాను. ఏ పరమాత్ముని శిరః జొచ్చి జ్ఞానులు కష్టప్రదములగు త్రివిధ తాపములను విడనాడుదురో వాని దరిజేరినను—స్వర్గమున కేగినను సవతిపోదు తప్పనటుల—అహంకారము, మోహము, లోభము నన్ను విడచుటలేదు. సంసారసముద్రము నుత్తరింప భక్తులు నావవంటివారని యితరులకు బోధించియు నేను మాత్రము వారినే విరోధించుచున్నాను. నీవు నాకు మేలుసేయవలెనని

కోరుచున్నాను. భక్తజన విరోధినయ్య హరి పూర్వకముగ నీతోడి సంబంధమును కలిగి యుండుట వేరెచటను నాకు స్థానములేకుండుట వల్లనే. కనుక నో యుదాదులలో శ్రేష్ఠుడా! నన్ను - తులసీదాసును - నీ యాశ్రయమున నుంచుకొనుము. ఇతడు నీ గుణముల బాడుచున్నాడు.

౧౦౪

ఓ హరీ!

నే నెట్లు నిన్ను ప్రార్థింతును? నా యాచరణను దలచి, తెలిసికొని హఠాశుడనై భయమందుచున్నాను. ఏ నాధనము నవలంబించుట వలన నీవు భక్తునిగా దలచి యభయమొసంగుదువో దానిని నే విడనాడితిని. ఏమార్గము ననుసరించుటచే ఆనాటికానాడు విపజ్జాలమున దగుల్కొనవలసి యుండునో దాని ననుసరించుచున్నాను. మనోవాక్కర్మలచే పరుల కుపకారముజేయు నరుడు సంసారసాగరమును దరించునని యెఱింగియుండియు నేను దానిక విరుద్ధముగ నడచుచున్నాను. ఇతరులు సుఖించుట జూచి కారణములేకయే ఈర్ష్యాగ్నిచే దహించుకొని పోవుచున్నాను. దృఢతరమగు సజ్జన సాంగత్యము కర్తవ్యమని వేదములు, పురాణములు ఘోషించుచున్నను అభిమానము, అజ్ఞానము, ఈర్ష్యలకు వశుడనై నేను సజ్జనులను నిరాదరించుచున్నాను. సంసారసాగరమున సీదులాడుచు, జననమరణ చక్రమున దగుల్కొని యుండటకు హేతువులనదగు కార్యములే నా కభిమానపాత్రములై యున్నవి.

స్వామీ!

నేనిక నీ నాంనారిక దుఃఖములనుండి విముక్తుడనగుట యెట్లో నీవే తెల్పుము. కరుణా

స్వభావముచే నీవు నాపై ననుగ్రహించినపుడే నేనుద్ధరింప బడుదును.

తులసీదాసు చెప్పిన దేమన—వేద అధార మేదియు గానరానపుడు నేనేల మైరాన పడ వలయును? ఏనాటికైనను నీవే నాపై కరుణించెదవు.

౧౦౪

నాథా !

వేద ఉపాయమును గానక నేను త్వర లోనే నీదరి జేరితిని. జ్ఞానము - భక్తి - వైరాగ్యము—వీనిని నే నెరుగను. లోభ, మోహ, అహంకార, కామ, క్రోధ, మదము లనెడు అరిష్టము రాత్రింబవళ్లు నన్ను వెంటాడుచున్నవి. వాని సాంగత్య ప్రభావముచే నా మనస్సు చెడుమార్గమున నడచుచున్నది. నీవు

మరల్చిననే మర గను. ఇంద్రియసుఖములు శోక కారణములగు వేదములు, భక్తులు మరిమరి హెచ్చించుచున్నారు. దీనినెఱిగియుండియు నేను వానియందే యూసక్తుడనై యున్నాను.

శ్రీహరీ! ఇది కేవలము నీ ప్రేరణయే. నీవు విషము నమృతిముగ జేయగలవు. నిష్ఠను మంచువలె చల్లనిదానినిగా జేయగలవు. నావలేకుండగనే సంసారనాగరమును దరింపజేయగలవు. నీవంటి దయగల హితుడగు ప్రభువు నాకెచటను లభింపడు.

శ్రీరామచంద్రా! హృదయమున నీ విషయమెఱిగియుండియే యన్నిటిని వీడి నిన్నే నమ్ముకొని యున్నాను. నా యీ విషజ్ఞాలము నీవు త్రొక్కిన నే త్రెగును

(సశేషము)

ఉత్కృష్టవైదికభావముల నేదియో యొకరూపమున వారందఱును ద్వరితగతి నవలంబించుచున్నారు. అర్ధి శతాబ్దములోపుననే ప్రపంచమునందలి విద్యాధికులు మన పాపనవేదములలోఁ బెలుపఁబడినరీతిని సృష్టియు నాత్మయు శాశ్వతములనియు మహోత్తమము, పరిపూర్ణమునగు మన తత్త్వమే భగవంతుఁడనియు నమ్మి తీరెదరు. వారి మతాచార్యులలోఁ బ్రాజ్ఞులగువా రిపుడే బైబిలు నీవిధముగా వ్యాఖ్యానించుచున్నారు. వేయేల, పాశ్చాత్యులకు విశేషముగాఁ బారమార్థికనాగరికతయు మనకు విశేషముగా నై హికనాగరికతయు నావశ్యకమై యున్నవని నా యభిప్రాయము.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

తత్వ శాస్త్రము

(అద్వైతము)

శ్రీ ఇచ్చాపురపు వైద్యనాథం, బి. ఏ.

సకల ప్రాణులును సర్వకాలములందును వాంఛించునది సుఖము. అట్టి సుఖమును సంపాదించుటకొంత యితరప్రాణులవలె మానవుఁ డును విశేషప్రయత్నముల నొనర్చుచున్నాఁడు. జాగ్రదవస్థలో సుఖసాధనములగు ధనాదులను సంపాదించుచు, సుఖము ననుభవించుటకై యత్నించుచు దుఃఖమునే యనుభవించుచున్నాఁడు. ఒకవేళ తాత్కాలిక సుఖము లనుభవించి యానందించినను అట్టి సుఖములు ఊణికములగుచున్నవి. ఇట్లు ప్రాపంచిక సుఖములు (విషయసుఖములు) కష్టముచే సంపాదించఁబడుచు స్వల్పకాలము మాత్రమేయుండి పరిణామదశలో విరసములై దుఃఖకారణము లగుచున్నవి. మానవుఁ డీ విషయమునెఱింగియు నజ్ఞానావస్థలో నుండుటవలన మరల మరల నట్టి సుఖమునే విశేషకష్టముల కోర్చి యైనను సంపాదించఁదలచును గాని యట్టి విషయసుఖములయందు విరక్తి నొందఁడు. సాధారణముగా మానవుఁడిట్లు తన యమూల్యజీవితమును తాత్కాలిక తుచ్ఛసుఖములకై యుపయోగించుచు నిత్యమగు సుఖమెట్లు కలుగునో విచారణచేయుటకై నను అసమర్థుడై యున్నాఁడు.

కొందఁ జీ విషయసుఖము లనిత్యములని పండితులవలన తెలిసికొనినను ఈ ప్రపంచము నందలి సుఖములకంటె స్వర్గాద్యుత్తమలోకములయందలి సుఖములు శాశ్వతములు (వినాశములేనివి) అని కాని చిరకాలముండునవియని కానితలంచి యిట్టిసుఖములను సంపాదించు వాఁ డతఁడే ఈలోకమునం దుత్తమకర్మలను దేవతాపాసనములను ఆచరించుచుండును. అట్టి కర్మ పాసనలవలనఁగలుగు సుకృతాతిశయమున నట్టి వా రుత్తమలోకములను బొంది సుఖింతురు. కాని యట్టి పుణ్యలోకములుకూడ ననిత్యములే. మనకు ప్రత్యక్షములుకాని పుణ్యలోకములనుగూర్చి ఏ వేదములు సవిస్తరముగ వర్ణించినవో ఆ వేదములే అట్టి పుణ్యలోకములు కూడ అనిత్యములేయనియు, కావున నిత్యసుఖమును (మోక్షమును) పొందుట కే ప్రయత్నింపవలెననియు నుపదేశించుచున్నవి. “తద్యధేహ కర్మ చిత్తోలోకః క్షీయతే ఏవమేవా ముత్ర పుణ్యచిత్తోలోకః.” అను నిట్టి శ్రుతివాక్యములును “క్షీణే వుజ్యే మర్త్యలోకం విశంతి” అను నిట్టి స్మృతి వాక్యములును నీ విషయమున ప్రమాణములై యున్నవి.

కావునఁ గొందఱు జ్ఞాను లిహపరసుఖము

లను రెండిటినిగూడ విడిచి జన్మజరామరణాని గోషరహితమగు మోక్షము గొందుటకు యత్నించి కృతకృత్యులగుచున్నారు. కాని యట్టివారు సంఖ్యలో మిక్కిలి తక్కువగా నుండురు. కారణమేమనగా నట్టి నిరుపమాన సుఖము సంపాదించుట దుస్సాధ్యమగుటయే.

అట్టి మోక్షమును సంపాదించుటకు నైరాగ్యము, నిత్యానిత్యవస్తువివేకము, శమాది సుగుణములు, మోక్షేచ్ఛ మున్నగు ననేక సాధనములు కావలయును. అట్టి సాధనములను సంపాదించుటయే మిక్కిలి కష్టనాధ్యమై యున్నది. కావున సాధారణముగా మానవుడు మోక్షార్జనమునకై యత్నింపడు. యత్నించు వారిలో నొకానొకడుమాత్రమే కృతకృత్యుడగును. ఈ విషయము భగవద్గీతలో నిట్లు చెప్పబడినది. “మనుష్యాణాం సహస్రేషు కశ్చిన్యతతి సిద్ధయే యతతామపి సిద్ధానాం కశ్చిన్తాం వేత్తితత్వతః.” ఓ యద్దనా! వేల కొలది మనుష్యులలో కొందఱుమాత్రమే సిద్ధి (మోక్షము) కొఱకు యత్నింతురు. యత్నించెడివారిలో స్వల్పసంఖ్యాకులుమాత్రమే నన్ను (పరమాత్మను) యధార్థముగఁ దెలిసికొందురు.

దానినిబట్టి మోక్షసంపాదన మెంత కష్ట సాధ్యమైనదో మనకుఁ దెలియుచున్నది. ఈ లోకములో నెంతటి దుష్కరకార్యములైనను జేయవచ్చును గాని జీవబ్రహ్మైక్య రూపమగు మోక్షమును సంపాదించుట మిక్కిలి కష్టమని వసిష్ఠాదిఋషులును శంకరాచార్యాద్యద్వైతమతప్రకాశకులును ప్రకటించియున్నారు.

అయినను నిది కష్టనాధ్యమైనదని విడువఁ దగినదికాదు. మిక్కిలి కష్టమైనను మహత్తర లాభ మిందుండుటచేతను, మానవుఁడే కాని తక్కిన జీవకోటి దీనిని సాధించుట కనర్హ మగుటచేతను మానవుఁడే దీనిని సాధింపవలసి యున్నది. మానవుఁడే దీనిని సాధింపఁగలఁడు. ఇంత కష్టనాధ్యమగు కార్యము మనకేల యని యూరకున్నచో ఈ శరీరమును నిడిచిన తరువాత తన కర్మల ననుసరించి మరల దేవ మనుష్య పశు పక్షి క్రిమికీటకాది జన్మముల గొందుచు, తాత్కాలిక సుఖమును శాశ్వత దుఃఖమును ననుభవించుచు నుండవలసి వచ్చును. కావున జనన మరణ రూపమును దుఃఖభూయిష్టమును అగు ఈ సర్వారమునుగడి తప్పించుకొని శాశ్వతసుఖమును బడయుటకై మానవశరీరమున్నప్పుడే వివులు ప్రయత్నింపవలసియున్నది.

అట్లు జనన మరణములను నశింపఁజేసి శాశ్వతసుఖము గొనంగు మోక్షమును సముపార్జించుటకు జీవబ్రహ్మైక్యబోధకమగు జ్ఞానము మాత్రమే సాధనమై యున్నది. ఇందులకు “జ్ఞానాదేవతత్వే వల్యమ్” “దేవం మర్వాహర్షశోకా జహతి” “నాన్యః పంథా అయ నాయ విద్యతే” అను నిట్టి శ్రుతులు ప్రమాణములై యున్నవి. కావున జీవబ్రహ్మైక్యరూపమగు మోక్షమును సంపాదింపఁ దలంచుట మానవుల కవశ్యకర్తవ్యమై యున్నది.

అట్టి మోక్షేచ్ఛ కలవారికి అద్వైతవేదాంతము అజ్ఞానమును పోగొట్టి ఆత్మను గూర్చిన యధార్థజ్ఞానమును గలుగఁజేయును. కావున ఈ వేదాంతశాస్త్రము తత్వశాస్త్రమని చెప్పఁ

బడును. చునుమ్యున కనాదికాలమునుండియు సహజముగనున్న అజ్ఞానమును దొలగించి తత్త్వజ్ఞానము నొసంగుటకు వేదాంతశాస్త్రము ప్రవర్తించుచున్నది.

వేదాంతమనగా నుపనిషత్తులని యర్థము. వేదములకు చివర నుండుటచే వీని కీ పేరు వచ్చెను. ఈ యుపనిషత్తులు జీవబ్రహ్మ రహస్యములను, సృష్టిరహస్యములను, జనన మరణ

రహస్యములను వివరించి మానవుడు ముక్తి నొందుటకు సంపూర్ణ సహాయమును జేయుచున్నవి. అట్టి యుపనిషత్తులు గూఢార్థమును గల్గియుండుటచే నామాన్య మానవులకు దుర్బోధములుగా నున్నవి. అయినను వాని యర్థమును వ్యాస శిష్య విద్యారణ్యాది లోకోత్తరప్రభావ సంపన్నులు సాధ్యమైనంత సులభముగా లోకమునకు విశదీకరించిరి.

(సశేషము)

ఓమ్

శ్రీ జ్ఞానప్రసాదానాంబా సమేత శ్రీ కాళహస్తీశ్వరప్రసాదోఽస్తు

ఆత్మస్వరూపానుభవము

శ్రీ నిత్యానందస్వాములవారు; శ్రీకాళహస్తీ.

అధ్యాత్మ విద్యారసికులగు

పారక మహాశయులారా!

వైదికధర్మమును ఉద్ధరించు నిమిత్తము శ్రీ పరమేశ్వరుడే స్వయముగ శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పాదాచార్యరూపమున అవతరించి, ఉపనిషత్సుత్ర గీతాభాష్యాద్యనేక గ్రంథ రత్నములచేత ఆత్మతత్త్వమును భారతదేశము నందంతయు వ్యాపింపజేసెను. ఆత్మస్వరూపానుభవమును సామాన్యజనులు సైతము క్రోలి భవసాగరమును తరింతురుగాక యని

తలంచి శ్రీవారి శిష్యులగు శ్రీ హస్తామలకా చార్యులు 12 శ్లోకములలో సమస్తాపనిషత్సారమును ప్రజోధించిరి. హస్తామలకాచార్యుని ఆత్మస్వరూపానుభవము అద్వైతసిద్ధాంతి పీఠిక యందు చింతామణి తుల్యమని చెప్పవచ్చును. మరియు సకలదైవత గ్రంథసారముగు నమృత బిందు విందున్నవి. ఆత్మవిద్యారసికుల కీ యుత్తమ స్తోత్రము దొరికిన జాలు. సంసారాంధకారము నవలీల నుత్తరించి పరమపురుషార్థముగు మోక్షమును నొందవచ్చును.

నివేదన

దక్షిణదేశమున 'శ్రీనివాస' యను నొక గ్రామము గలదు. అందు "ప్రభాకరు" డను నొక శాస్త్రజ్ఞుడైన బ్రాహ్మణుడుండెను. అతని కొక పుత్రుడుండెను. అతడు పుట్టినది మొగలు జడునివలె నుండెను. ఒకానొకప్పుడు శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యస్వాములవారు తమ శిష్యుల మండలితోగూడ దేశభ్రమణ మొనర్చుచు ఆ గ్రామము జేరెను. అప్పుడు ప్రభాకరుడు జడుడగు తనపుత్రుని గైకొని జగద్గురువులవారి సన్నిధిజేరి, అతనిని శ్రీవారి చరణములపై బడవైచెను. ఆ బాలకు డటులే చరణముల యందు బడియుండెను. కాని లేవకపోయెను. అంతట శ్రీ శంకరాచార్యులవారు బాలకుని చేతులబట్టి లేవనెత్తెను. అప్పుడు ప్రభాకరు డిటుల శెప్పవొడగెను. "ఓ జగద్గురూ! ఈ నా పుత్రునికి జడత్వ మెందులకు గలిగెను? ఇతడుజన్మించి పదుమూడుసంవత్సరములాయెను. కాని వీడింతవఱకు నేదియు దేలియజాల కున్నాడు. ఇతడు వేదముల జదువలేదు. అంతే గాదు, ఒక యక్షురమునుగూడ వ్రాయజాలడు. అయినను నే నితని కుపనయనసంస్కార మొనర్చితిని. తోడిబాలురు ఆటలాడుటకు బిలిచినను బోడు. విశేషించి బాలు రితని జడత్వమును వీక్షించి యితనిని గొట్టుచుండురు. అయినను నితనికి త్రోధము గలుగదు. నిరంతరము బ్రసన్నుడై యుండును. ఒకప్పుడు భుజించును. భుజింపకను నుండును. నామాట వినడు. స్వేచ్ఛాచార్యులై ప్రమత్తుడై తిరుగుచుండును. ప్రారబ్ధవశమున నీ జడత్వము దినదిన మభివృద్ధి నొందుచున్నది." శ్రీశంకరాచార్యులు బాలకుని మానమును, ప్రసన్నమై యోగముద్రను

వహించుచున్న ముఖము జూచి వివిధములుగ బ్రశ్నించెను.

శ్రీ శంకరాచార్యులవా రిగిన ప్రశ్నల కా గాలకుడిచ్చిన సమాధానమే "ఆత్మస్వరూపానుభవము" "హస్తామలకస్తోత్రము" బ్రహ్మజ్ఞానమంతయు అరచేతియందలి అమలకము (ఉసిరికకాయ) వలె ఆ గాలకునికి సుగమముగ నుండెను. బాలకునియొక్క యీ యద్భుతమగు వాక్యమత్కారమును వీక్షించి తండ్రియగు ప్రభాకరు బాలకుని శ్రీ ఆచార్యులవారి చరణములయందు సమర్పించెను. శ్రీ శంకరాచార్యులవారు, నీబాలకుని పూర్ణసిద్ధి నొందిన యోగిగ నెంచి సన్మానదీక్ష నొంగి, "ఆత్మస్వరూపానుభవము" హస్తామలకము వలె ప్రత్యక్షమగుటజేసి "హస్తామలకుడు" అని అన్వర్థనామమిడెను. ఇతనే తిరువాతి శారదా పీఠముయొక్క ప్రధానస్థానము నధిష్ఠించి "హస్తామలకాచార్యు" అని బ్రసిద్ధి బడసెను.

ఆత్మస్వరూపానుభవ ప్రారంభము

శ్లో॥ ఓ స్తవం శిశో! ఓస్యకుతోసిగస్తా
కిం నామతేత్వం వితికగతోఽసి!
ఏతిస్మయోక్తం పదిచార్భక! త్వం
మత్ప్రేతయే ప్రీతి నివర్థనోఽసి॥

తా॥ ఓ బాలకా! నీ వెవడవు! ఎవనికి సంబంధించినవాడవు? ఎచటికి వెళ్లెడవు? నీపేరేమి? ఎచటినుండి వచ్చితివి? నన్ను సంతోష పెట్టుటకై యీ నా ప్రశ్నలకు జవాబిమ్ము. నీవు నా కెక్కువ సంతోషము గలుగజేయువాడవు.

అంతట నా బాలకుడు మానముద్రను

వీడి మృదుమధురవచనములతో నిటుల సమాధాన మొసగెను

శ్లో నాహం మనుష్యో సచదేవ యక్షా
స బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రాః
స బ్రహ్మచారీ స గృహీ వనస్థః
భిక్షు ర్నచాహం నిజభోధరూచః॥ 1

తా॥ నేను మనుష్యుడగాను, దేవతనుగాని యక్షుడనుగాని గాను, బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులలో నెవనినీ గాను, బ్రహ్మచారినిగాని గృహస్థుడనుగాని వానప్రస్థుడనుగాని సన్యాసినిగాని గాను మఱియన కేవలఋణజ్ఞానస్వరూపుడనే నేను. [కాన నాకంటె వ్యతిరక్తమగు పదార్థమెదియులేదు. వ్యాపకస్వరూపుడనగు నాకు గమనాగమనము లెక్కడివి? మఱియు నామరహితుడనగు నాకు బేరెక్కడిదని భావము.]

శ్లో నిమిత్తం నునశ్చక్షురాది ప్రవృత్తౌ
నిరస్తాభిలోపాధి రాకాశకల్పః,
రనిరోకచేషా నిమిత్తం యథాయః
సనిత్యోపలభిస్వయాహృహమాత్మా॥ 2

తా॥ సూర్యు డెటుల సకల లౌకికకార్యప్రవృత్తికి కారణుడైనను, లౌకికధర్మములచే లిప్తుడుగాక నిర్లిప్తుడై యున్నాడో, అటులే యే యాత్మ మనస్సు, చక్షుస్సు మొదలగు సమస్తేంద్రియ ప్రవృత్తికి కారణమై, సకలలోపాధి సంస్కర రహితమై యున్నదో, మఱియు, ఆకాశమువలె నిర్వికారమై, నిర్మలమై యున్నదో, యట్టి నిత్యజ్ఞానస్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో. యమగ్నుర్విష్ణువన్ని త్యబోధస్వరూపం
నునశ్చక్షురాదీన్యబోధాత్మకాలి,
ప్రపంచస్త ఆశ్రిత్య నిష్కమ్యమేకం
సనిత్యోపలభిస్వయాహృహమాత్మా॥ 3

తా॥ అగ్నికి ఉష్ణత్వము (వేడిమి) స్వభావమైనటుల, ఆత్మకును చైతన్యత స్వభావ సిద్ధము. అచలము, అద్వితీయము నగు ఏ యాత్మనాశ్రయించి జడస్వరూపములగు మనోనేత్రాదీంద్రియములు తమతమ కార్యములయందు ప్రవర్తించుచున్నవో, అట్టి నిత్యజ్ఞానస్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో ముఖాభాసకో దర్పణో దృశ్యమాహో
ముఖత్వా తృప్తక్షేపనైవాస్తు వస్తు,
చిదాభాసకో భీము దీవోపి తిష్యతే
సనిత్యోపలభిస్వయాహృహమాత్మా॥ 4

తా॥ దర్పణము (అద్దము) నందు ప్రతిఫలించిన ముఖ ప్రతిబింబము, బింబరూపమగు ముఖమునకంటె వేఱుగాక ముఖరూపమేయగు నటుల, ఏ చైతన్యాత్మ, బుద్ధిరూపదర్పణమునందు జీవరూపముగ ప్రతిఫలించినను, ఆ జీవాత్మ, బింబరూప చైతన్యముకంటె వేఱుగాక నిత్యానంద స్వరూపమేయగుచున్నదో, అట్టి నిత్యజ్ఞాన స్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో యథా దర్పణాభావ ఆభాస హావా
ముఖం విద్యతే కల్పనా హీనమేకమ్,
తథా భీవియాగే నిరాభాసకోయః
సనిత్యోపలభిస్వయాహృహమాత్మా॥ 5

తా॥ ఎటుల దర్పణరూప ఉపాధిలేనిచో, అందు ప్రతిఫలించిన ముఖ ప్రతిబింబము నుండదో, మఱియు, బింబ బ్రతిబింబకల్పనారహితమై దేవమగు బింబరూప ముఖము మాత్రమే మిలియుండునో, అట్లే బుద్ధిరూప రూప మగు యుపాధిలేనిచో, ఏ యాత్మయొక్క ప్రతిబింబమును లేదో, అట్టి నిత్యజ్ఞాన స్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో॥ సునశ్చక్షురాదే ధ్వియుక్తిక స్వయం యో
మనశ్చక్షురాదేగి మనశ్చక్షురాదిగి
సునశ్చక్షురాదే రగమ్యస్వరూపః
సనిత్యోపలబ్ధస్వరూపోఽహమాత్మా॥ ౮

తా॥ ఏయాత్మ మనోనేత్రాదీంద్రియముల కంటె భిన్నమై కేవల సాక్షిమాత్రముగ నున్నదో, మఱియు మనస్సునకు మనస్సై, నేత్రమునకు నేత్రమై, శ్రోత్రమునకు శ్రోత్రమై, వాక్కునకు వాక్తై యున్నదో అనగా మనోనేత్రాదీంద్రియములకు స్వయముగ దివ్యశక్తిని నొసగి వానిని తమ తమ కార్యములయందు బ్రవర్తింపజేయుచున్నదో, మఱియు కూటస్థ స్వరూపమగు నేయాత్మ మనోనేత్రాదీంద్రియములకు గోచరముకాదో, అట్టి నిత్యజ్ఞాన స్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో॥ యఏకోవిభాతి స్వతశ్చుద్ధచేతాః
ప్రకాశస్వరూపోఽసి నా నేవధీముః
శరావోదకస్థో యథా భానురేకః
సనిత్యోపలబ్ధస్వరూపోఽహమాత్మా॥ ౭

తా॥ ఒకే సూర్యుడు జలవూర్ణములగు శరావము (మూకుడు) లందు అనేకవిధము

లుగా బ్రకాశించునటుల, ఏయద్వితీయ విశుద్ధ స్వప్రకాశ చైతన్యరూపమైన యాత్మ స్వయంప్రకాశరూపమైనను, ఉపాధి భేదముచే ననేక బుద్ధులయందు నానాప్రకారములుగ భాసించుచున్నదో, అట్టి నిత్యజ్ఞాన స్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో॥ యథాఽనేక చక్షుగిప్రకాశో రవిర్న
క్రమేణ ప్రకాశీకరోతి ప్రకాశ్యం
అనేకాధీయో య స్తథైకః ప్రబోధః
సనిత్యోపలబ్ధస్వరూపోఽహమాత్మా॥ ౮

తా॥ అనేక చక్షుః ప్రకాశముగల సూర్యుడు ప్రకాశింపజేయదగిన నేత్రాది బాహ్య వస్తుజాతమునెల్ల క్రమముగగాక నొకేనారి ప్రకాశింపజేయునటుల, అద్వితీయముఖండజ్ఞాన స్వరూపమగు నేయాత్మ స్వీయమగు సత్తాస్ఫూర్తిచే నానావిధములగు బుద్ధుల నొకేనారి ప్రకాశింపజేయునో, అట్టి నిత్యజ్ఞానస్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో॥ ఏవస్వత్రభాతిం యథారూపనుకుం
ప్రగృహ్లాతి నాభాతమేవం నివస్వాత్
యథాభాతి ఆభాసయత్యక్షుసేకః
సనిత్యోపలబ్ధస్వరూపోఽహమాత్మా॥ ౯

తా॥ నేత్రము ఎటుల సూర్యునిచే ప్రకాశింపజేయబడిన రూపమును గ్రహించునేగాని, సూర్యునిచే ప్రకాశింపబడని రూపమును గ్రహింపజాలదో, చూడజాలదో, అటులే సూర్యుడును ఏచైతన్యస్వరూపమగు ఆత్మచే ప్రకాశింపబడియే, రూపనేత్రాదుల ప్రకాశింపజేయుచున్నాడో, అనగా ఆత్మచే ప్రకాశితుడుగాక రూపనేత్రాదుల

ప్రకాశింప జేయజాలచో, అట్టి అద్వితీయ నిత్య జ్ఞానస్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో. యథానూర్య ఏవోఽచ్యనేకశ్చలా ను
స్థిరాస్వ వ్యసస్య ద్విభావ్య స్వరూపః
చలానుభిన్నః సుధీప్స్వక ఏవ
సనిత్యోపలభిస్వయాచోఽహమాత్మా॥ 10

తా॥ చంచలమును, లేక స్థిరమునునైన జలములయందు ఒకే సూర్యుడు భిన్నభిన్న రూపములు గలవాడుగ గనుపించుచున్నాడు. కాని వస్తుతః విచారించిన సూర్యుడొకడే గాని, ఆతనికి నానా రూపములులేవు. అట్లే ఆత్మయు చంచలములు, లేక స్థిరములు నగు నానావిధ బుద్ధ్యుపాధులందు అనేక రూపములతో భిన్నభిన్నముగ గానుపించుచున్నది. కాని పర్యాయించిన ఆత్మ ఏకమే గాని దానికి భిన్నభిన్న రూపములు లేవు. అట్టి అద్వితీయ భేదరహిత నిత్యజ్ఞాన స్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో. ఘనచ్ఛన్న దృష్టిరసచ్ఛన్నమర్కం
యథానిష్ప్రభం నున్యతే చాతి మూఢః
తథాబద్ధవద్భాతియో మూఢదృష్టేః
సనిత్యోపలభిస్వయాచోఽహమాత్మా॥ 11

తా॥ మేఘాచ్ఛాదితమగు దృష్టిప్రసారము గల మూఢుడగు మనుజుడు మేఘావృతుడగు సూర్యుని కాంతివిహీనునిగా దలచునటుల ఏ నిత్యముక్త స్వరూపమగు ఆత్మ అవిద్యా బద్ధము గాకున్నను, నద్దానిని వివేకరహితుడగు అజ్ఞాని భ్రాన్తిచే బద్ధముగనే దలంచుచున్నాడో, అట్టి విశుద్ధాఖండజ్ఞాన స్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో. సమస్తేషు వస్తు ష్వునున్యూతమేకం
సమస్తాని వస్తూనియం నచ్చృశంతి
వియద్యత్పదాశుద్ధ మచ్ఛస్వయావః
సనిత్యోపలభిస్వయాచోఽహమాత్మా॥ 12

తా॥ ఏ యద్వితీయచుగు ఆత్మ ఆకాశాది సమస్త పదార్థములయందును అనున్యూతముగ (ఓటప్రోతముగ) అనగా, పడుగుపేకగనున్నను, ఆ పదార్థములను లేక మాత్రమేని అంటకున్నదో, మఱియు నేయాత్మ ఆకాశమువలె విశుద్ధమైయున్నదో, అట్టి నిత్యవిశుద్ధ జ్ఞానస్వరూపమగు ఆత్మయే నేను.

శ్లో. ఉపాధౌ యథా భేదతా సస్మణీనాం
తథా భేదతా బుద్ధి భేదేషు లేఽహి
యథా చంద్రికాణాం జలే చంచలత్వం
తథా చంచలత్వం తథాపీహ నిష్ణా॥ 13

తా॥ నీల, పీత, రక్తాది వర్ణవిశిష్టములగు ఉపాధులయొక్క భేదముచే శుద్ధములగు సృటిక మణులకు భిన్నభిన్న వర్ణత్వమెటుల ప్రతీతమగుచున్నదో, అట్లే శుద్ధాశుద్ధ బుద్ధిరూపమగు ఉపాధిభేదముచే విశుద్ధమగు అద్వితీయాత్మ నానా రూపములచే విచిత్రముగ దోచుచున్నది. మఱియు ఓ సర్వవ్యాపివగు భగవంతుడా! చంచలమగు జలమునందు, స్థిరమగు చంద్రకాంతికిని చంచలత్వమెటుల గాన్పించుచున్నదో, అట్లే నీయొక్క అచల విశుద్ధ స్వరూపమునందును బుద్ధ్యాద్యుపాధి భేదముచేతనే చంచలత్వము ప్రతీతమగుచున్నది. కాని నీవో, అచలుడవు, నిత్య విశుద్ధాఖండజ్ఞాన స్వరూపుడవు.

సాక్షాత్కార లక్షణము

శ్రీ తాతా వేంకటేశ్వరరావు

యోగమార్గముచేత నిరుద్ధమయినట్టి చిత్తము ఎచ్చట విక్రంతమగుచున్నదో, జ్ఞానానందరూపుడైన యాత్మను జూచి ఎచ్చట సాధకుడు [ఇప్పుడే జీవన్ముక్తి పొందినవాడు విద్వాంసుడు] హర్ష నిర్భయడగుచున్నాడో, అచ్చట సుఖము అత్యంతముగనున్నది, ఆ సుఖము ఎట్లున్నది అనగా అది ఇంద్రియములకు గోచరము కాతగినది కాదు, అది సామాన్యబుద్ధికి గోచరము కాతగినదికాదు, అది శ్రవణాది సాధనములచే పరిశుద్ధమై విశేషరహితమైన విశేషబుద్ధికే గోచరము కాతగినదిగానున్నది. ఎప్పుడు ఆ సుఖమును ఎఱుగుచున్నాడో, అప్పుడు వాడు ఆ సుఖమునుండి చలనము పొందడు. ఆ యాత్మసుఖము ప్రాప్తమైన వెనుక ఆ యాత్మ సుఖము కన్న అధికమని ఏ లాభమును తలంపడు, ఆ యాత్మ సుఖమునందుండగ ఎంత పెద్ద దుఃఖము ప్రాప్తమైనను ఆ సుఖస్థానమునుండి చలనము పొందడు. [వృశ్చికదంశముగాని అగ్నిస్పర్శముగాని శస్త్రాఘాతముగాని లేక వీనికన్న పెద్ద దుఃఖముగాని లేక ప్రపంచమునందు ఎన్నిదుఃఖములున్నవో, ఆ యన్నిదుఃఖముల సమష్టి రూపమైనట్టి ఒక మహాదుఃఖముగాని ప్రాప్తమయినను ధీరుడైన సాక్షాత్కారవంతుడు ఒకసారి ప్రాప్తమైన ఆ యాత్మానంద స్థానమును విడడు.] మఱియు ఎవరుసమిష్టి సూక్ష్మలింగ శరీరాభిమానియు సూత్రాత్మయు అగు హిరణ్యగర్భబ్రహ్మను సంధానము చేయుదురో వారికి హిరణ్యగర్భబ్రహ్మసాక్షాత్కారమును సమస్తలోకములయందు స్వేచ్ఛా సంచారం ఆ సాక్షాత్కారమందే లీనమగును.

రూపమగు స్వాతంత్ర్యమును కలుగును.

[శ్రీ జ్ఞానేశ్వరుడను మహానుభావుడు మహారాష్ట్రభాషయందు సాక్షాత్కారవంతుని లక్షణము నిట్లు చెప్పుచున్నాడు]

“జై సేం రోడకేంఢోర పావేసుఖాఢీ కభిఢార ||
మగటాకి లేంచి శరీర ఉరోనేడి ||”

భావార్థము—రోగాదులచే అత్యంతదుర్బలమైన ఆపు ఆయాసముగా తిరుగుచు తిరుగుచు విక్రంతి స్థానమును జూచి ఆ స్థానమునందు ఒకసారి పడుచున్నది. తరువాత ఆ యాపును కావలసినంత తిట్టుము కొట్టుము; ఆ స్థానమునుంచి లేచుచున్నదా ఏమీ లేవదు. అట్లు త్రివిధతాపములచే తప్పుడైన జిజ్ఞాసువు జన్మమరణ రూపభవారణ్యమునందు తిరుగుచు తిరుగుచు ఆత్మరూప సుఖస్థానమునందు ఒకసారి పడినపుడు ఎంత దుఃఖము ప్రాప్తమైనను ఆ స్థానము వీడడు:

శ్రీ గురుదేవ్ రామకృష్ణ పరమహంస సాక్షాత్కార లక్షణమునుగూర్చి యొకప్పుడిట్లు పల్కెను.

“నీటముంచిన కడవకు లోపలను వెలుపలను గూడ జలము ఉండును. అట్లే పరమాత్మయందు లయ మొందిన జీవునకు బాహ్యభ్యంతరములందు అఖండాత్మయే గోచరించును. అట్లు గోచరించిననాడు తనకుగతించిన అనేకజన్మములందలి విపరీతజ్ఞానమనెడి నీటియందలి మాలిన్యమును జీవుడు తుడిచివేసికొనును; అందుచే నీ నీటికి చేరగనే ఆతని సమస్తవికల ప్రసంగములు ఆ నీటియందే ముగిసిపోవును. అనగా

సురజేమల్స్

313, ఎస్.ప్లస్ నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—5)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
షాకార్ పేట, మదరాస్

(L.G 7-5)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరముగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పార్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పార్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశ యుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (ఆదిర్భప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు

2 8 0

గురూపదేశములు

0 8 0

ప్రబోధరత్నాకరము

... 2 4 0

నానంగురణ యుద్ధవిధానము

0 6 0

రాజయోగము

.. 2 4 0

గా గురుదేవుడు

0 6 0

కర్మయోగము

1 8 0

శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము

0 1 0

భక్తియోగము

. 1 4 0

సవిన భారతిదేశము

0 4 0

వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము) 1 8 0

ముక్తిమార్గము

0 8 0

వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము) 1 8 0

సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (నెలగు)

0 3 0

అనుమాన వేదాంతము

. 1 4 0

శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము

0 1 0

వివేక సూక్ష్మబయము

. 1 0 0

యతిగీతము (పద్యకావ్యము)

0 1 0

శ్రీ పరమహంస నీతికథా రత్నములు 0 12 0

నా నతిము

0 0 6 దశమ 0 5 0

భక్తిమార్గము

0 8 0

సింహ గర్జన

0 0 6 దశమ 0 5 0

షి కాగో నగ గోప న్యాయములు . 0 8 0

ఇవియే కాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంత కేశరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాన పత్రికలును హుయొద్ద దొరికును

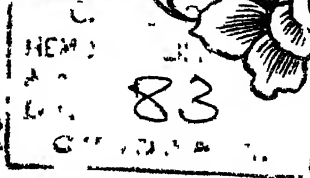
శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరికును

ఇట్లు వ్రాయుడు

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు : శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ వెంకటకృష్ణరావు
శ్రీ శి. ఎస్. ఎస్. రాజగోపాలాచారి శ్రీ జ్యోతిషులు వ్రెస్ట్ లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ అదితవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-11-50.

సంపూర్ణము

‘‘...’’

[illegible][illegible]

శుభం ప్రశ్న

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

కాము శువు వెచ్చుచు ?

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిగోనలు గూచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రూ. 3 ల మాత్రమే జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాగారు లగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపబడును. విడిప్రతి రూ. 0—౬—0 లు. హిగిన్ బాదంసెవారి ప్లాటలోఁగాని, మీ పత్రిక ఏకేంటును గాని ఆడగుడు

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయందు ఎట్టిమాన్యుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముంగుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జాలవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాస కర్తరిలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపబడవలయుననుచోఁగని పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

వెలువడినవి!

ఇప్పుడే వెలువడినవి!!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సాహిత్య కెల్లరు జిడివి ఎమ్మెస్ సిద్ధివీరయ్యుని అనుసరింపచేసిన దివ్యప్రసంగములు.

318 పుటలు

దివ్యమిగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల రూ. 2-8-0

ఇట్లు వ్రాయుడు:

“మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ } ౧౯౫౦ డిశంబరు - విక్రతి - మార్గశిరము { సంఛిక్ ౬

శ్రీ శారదేశ్వరీయై నమః

శ్రీ మా తృ దే వి

రాగము - నాలు,

తాళము - రుపంప.

పల్లవి

అకారణకరుణామృతరూపిణీ! - నమస్త్రలోకజననీ!
సకుంకుమాంచితముఖసరోజినీ - నమోస్తుతే శ్రీ శారదామణీ!

అను పల్లవి

అకామగురుపదభక్తి - సతంబు నా మది నెలకొన నీ
వికార రహితజ్ఞాన - ప్రకాశ మనుగ్రహింపుమీ॥

॥అకారణ॥

చరణములు

పతితవనితను మును - బహుపరుషోక్తులాడి
పతి అవమానింపగ - భరింపలేక రయమున
“నుతయౌ నా కది” యని - సువిశ్వమాత్మవత్స
లత మీర దరిజేర్చి - అభయమిచ్చిన దయరానీ॥

॥అకారణ॥

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

నునూరు మూడుగంటలయినది. శ్రీరామ కృష్ణాలవారు తన చిన్నమంచముపై గూర్చొని ఆవంతయు శరీరస్పృహలేని భావావేశనిమగ్నులై యుండిరి. కొంతసేపటికి దేవితో నిట్లు సంభాషింప నారంభించిరి 'అమ్మా! ఆతనికి ఒక కళమాత్ర మొసగితివేల? ఓ! నాకు స్ఫురించినది! ఆ యొక్క కళవలననే యెంతటి పనియైనను కొనసాగగలడు. అందువలననే నీవు తలపెట్టిన కార్యమును చేయించుకొనగలవు. ఆతడు ప్రపంచమున కెంతయో ప్రబోధము గావింపగలడు.'

శ్రీరామకృష్ణు డీ విధముగా తన ఆంతరంగిక శిష్యులయందు శక్తి సంచాలనము గావించి వారివలన లోకకల్యాణము గావింపదలచెనా? గదియందు 'మ.' రాఖాలును గూర్చొని యుండిరి. శ్రీరామకృష్ణు లింకను ఆ భావావేశమునందే యున్నారు. అయినను రాఖాలును జూచి 'నీకు కోపము కలిగినదా? సరియగు నొపధము నొనగవలయునన్న భావముతోడనే నీకు ప్రబోధము కలిగించితిని. కురువు లేచినచో వైదుర్యుడు దానికి మొనదేల్చి, పిదప దానిపై నేదో పసరాకు కట్టుట గలదు గదా!'

కొంతకాల మూరకుండి, 'నాకు జూడ హజ్రా శుష్క కాష్టమువలె కనిపించును. ఆతడిచట నుండుటకుగూడ కారణము గలదు. భగవల్లిలకు వుష్టిగలిగింప జటిలుడును కుటిలుడును

అవసరమయినటులే ఇచటను హృదయుడు నవసరమయ్యెను.' 'మ.' తో 'భగవద్రూపమును నమ్మవలయును. జగద్ధాత్రి సూపము నర్థము దెలియునా? జగత్తును ధరించియున్నదియే జగద్ధాత్రి. ఆమె ధరింపనిచో జగత్తు పతనమై నశించును. మనోగజమును నిగ్రహింపగలవాని హృదయమునందే జగద్ధాత్రి యుదయించును.'

రాఖాల్:—మునస్సు మత్తగజము.

శ్రీరామ:—కావుననే సింహవాహిని సింహ మా గజమును లో గొనుచున్నది.

సంధ్యాకాలమయినది. దేవాలయము వదిపారాధన ప్రారంభమాయెను. సంధ్యాకాలము ప్రారంభింపగనే శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు తన గదియందు భగవన్నామోచ్చారణమును గావించుచుండెను. గదియందు సాంబ్రాణి ధూపము వ్యాపింపజొచ్చెను. శ్రీరామకృష్ణులు బద్ధాంజలులై భ్రమ చిన్నమంచముపై గూర్చొని దేవిధ్యానము గావించుచుండిరి. బేల్ ఘోర్ నుండి గోవిందముఖర్జీ, వారి స్నేహితులు వచ్చి నమస్కరించి క్రింద కూర్చొనిరి. 'మ.' రాఖాలు గూడ నందే యుండిరి. అరుబయట చంద్రోదయము కాగా శీతల కిరణములు ప్రసరించుచుండెను. జగత్తంతయు నిశ్శబ్దముగా నుండెను. గదియందలివారు సైతము శాంతముగా భావావిష్టులయిన శ్రీరామకృష్ణులవారి దివ్యముఖ

మును జూచుచు కూర్చొనియుండిరి. కొంత కాలమునకు భావావస్థయందే యిట్లు పలుక నారంభించిరి 'మీ సందేహములన్నియు దెలుపుడు, నే నంతయు దీర్చెదను.' గోవిందుడు ఆతని స్నేహితులు యోచింప దొడగిరి.

గోవిందు.—చిత్తము, దేవికి శ్యామవర్ణము (నల్లరంగు) ఎట్లు కలిగెను?

శ్రీరామ —ఆమె చాలదూరమున నున్నది కనుక దగ్గరకు బోయినచో ఏ రంగును నుండదు, చెఱువునందలి నీరు దూరముననుండి చూచినచో నల్లగా గాన్పించును. దగ్గరకు బోయి దోయిట బట్టినచో ఏ రంగును కనుపింపదు. ఆకసము దూరమున నుండుటచే నీలవర్ణము గలదిగా దోచుచున్నది. దగ్గర కేగిన నేరంగును కనుపింపదు. భగవంతుని సమీపించిన కొలదియు ఆయనకు నామరూపములు లేవని నీవు తెలిసికొనగలవు. మఱల వెనకడుగు పెట్టినచో మా దేవి! శ్యామవర్ణముగలది యని తోచును. శ్యామ! పురుషుడా? ప్రకృతియా? ఒకభక్తుడు దేవీపూజ చేసెను. ఆ పూజను దర్శింపవచ్చిన మఱియొకడు దేవీ కంఠమున యజ్ఞోపవీతమును జూచి యాశ్చర్యమంది, 'ఇదేమి! తల్లి మెడలో జందెము వైచితివే' యని యడిగెను. అప్పు డా భక్తుడు 'తమ్ముడా! నీవు తల్లిని బాగుగా గుర్తించినట్లు కనిపించుచున్నది కాని నాకింకను ఆమె పురుషుడా ప్రకృతియా యని గుర్తింప వలనుపడలేదు. అందువలననే నేను యజ్ఞోపవీతము నామెకు వైచితి' నని పలికెను.

శ్యామదేవియే బ్రహ్మము. ఎవరికి రూపమున్నదని తలంతుమో వారికే రూపము లేదు. సగుణస్వరూపము గలవారికే నిర్గుణస్వరూపము

గూడ గలదు. బ్రహ్మయే శక్తి, శక్తియే బ్రహ్మ. వీరిరువురును అభేద సచ్చిదానందమయులు.

గోవిందు —యోగమాయ యని యేల పలుకుదురు? దీని యర్థమేమి?

శ్రీరామ.—యోగమాయ యన ప్రకృతి పురుషుల యోగము. అనగా నైక్యము. మన కంటికి గోచరించు సమస్తమును ప్రకృతీ పురుషుల సమ్మేళనమే. శివకాలీమూర్తిని జూడుము. శివునిపై కాళీమూర్తి నిలువంబడియున్నది. శివుడు శవమై పడియున్నాడు. శివుని కాళి చూచుచున్నది. ఈ సమస్తమును ప్రకృతీ పురుష సంయోగమే. పురుషుడు నిష్క్రియము. అందువలననే శివుడు శవమువలె పడియున్నాడు. పురుషుని సంయోగమువలననే ప్రకృతి సమస్త కార్యములను నిర్వహించుచున్నది. సృష్టి స్థితి ప్రళయములను గావించుచున్నది. రాధాకృష్ణుల ద్వంద్వమూర్తికిగూడ నిదియే యర్థము. ఈ సంయోగము కొఱకే ఆ యిరువురు నొకరివైపున కొకరు పూని నిలిచియుండుట. సంయోగము దెలుపుట కొఱకే శ్రీకృష్ణుని ముక్కున ముత్యమును, శ్రీమతి రాధ నాసికయందు నీలమణియు గనుపించుచున్నవి. శ్రీమతి రాధ మే నిరంగు ముత్యములవలె నుజ్జ్వలమయినది. శ్రీకృష్ణుడు శ్యామవర్ణుడు. అందులకే శ్రీమతి నీలమణిని ధరించియుండుట. మఱియు శ్రీకృష్ణుడు పీతాంబరమును రాధ నీలాంబరమును ధరించియున్నారు.

ఉత్తమభక్తు లెవరు? బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగి, జీవము, జగత్తు, చతుర్వింశతి తత్త్వములు—ఇవన్నియు ఆ బ్రహ్మమే యని తెలిసికొనగలుగువాడు. మొట్టమొదట 'నేతి, నేతి'

విచారము గావించి మేడ నెక్కవలయును. అచ్చటికి చేరిన పిదప, ఏ నున్నము ఇటుకలతో మెట్లు కట్టబడినవో ఆ నున్నము ఇటుకలతోనే మేడయు కట్టబడినదని మనము తెలిసికొన గలము, ఆ బ్రహ్మమే జీవము జగత్తు సకలము నయినదని తెలిసికొనగలము.

కేవల విచారమా! ఛీ, ఛీ. దానితో నాకేమియు పనిలేదు అనుచు ఉమ్మివైచిరి. విచారము గావించి యేల శుష్కపక్షియై వలయును? 'నీవు - నేను' అను భేదబుద్ధి యున్నంతకాలము భగవత్పాదారవిందముల యందు భక్తిగలిగియుండును.

(గోవిందునితో) ఒక్కొక్కప్పుడు 'నీవే నేను, నేనే నీవు' అని వచింతును. మఱియొక పృథాపలుకు 'నీవే, నీవు' గా మాటిపోవును. అప్పుడు నేను అనునది కనుపింపనే కనుపింపదు. శక్తికే అవతారములు గలవు. దీని ననుసరించి రాముడు శ్రీకృష్ణుడుగూడ ఆ సచ్చిదానంద సాగరమున రెండు అలలై యున్నారు. అద్వైత జ్ఞానానంతరము చైతన్యము లభించును. సర్వ భూతములందును చైతన్యస్వరూపమున ఆ పర బ్రహ్మమే వికాసించునట్లు మన మపుడు తెలిసి కొనగలము. అట్టి యీ చైతన్య లాభానంత రము ఆనందము ననుభవించుము. ప్రప్రథమ మున అద్వైతజ్ఞానము, పిదప చైతన్యలాభము, చివర నిత్యానందము.

('మ.' ను జూచి) నీకే చెప్పుచున్నాను. భగవద్రూపములయందు సంజేహము వలదు. భగవంతునకు రూపము కలదను పలుకును విశ్వ సింపుము, పిదప నీ మనస్సునకు నచ్చిన రూప మును ధ్యానింపుము. (గోవిందుని జూచి) పురుషునకు భోగాభక్తి యున్నంతకాలము భగ

వంతుని దెలిసికొనుటతో లేక దర్శించుటతో మిక్కిలి యుద్రేకము కలుగదు. పసిబిడ్డలు ఆటలవలన సకలమును మఱచియుందురు. తినుట కేమయిన నిచ్చి యా యాటల మఱపింప బ్రయత్నించిన నపుడును కొద్దిగా నాపదార్థ ముల పుచ్చుకొని మఱల ఆ యాటలకే పోవు దురు. కొంతసేపటికి ఆటలు, ఫలాహారము లపై ననిష్ఠము కలిగినపుడు నేను తల్లిదగ్గఱ కేగదనని వచించును. అప్పుడు ఫలాహారముల వైపు మనస్సు మఱలదు, ఆ సమయమున నపరి చితుడైనను వచ్చి 'రా! నిన్ను నీ తల్లిదగ్గరకు దీసికొనిపోవుదు' నని పలికినచో వానితో బోవును. ఎవరైనను సరే తల్లిదగ్గరకు దీసికొని పోయెదమన్నచో వారితోగూడి పోవుటకు వారు సిద్ధపడుదురు.

సాంసారిక సుఖానుభవానంతరము భగ వంతునికొఱకు మనస్సు తొట్రువడును. ఆ సమ యమున భగవంతు నెట్లు ప్రాపింపగలనా యనియే మనస్సున దోచుచుండును. అప్పుడెవ రేమిచెప్పినను సరే వారు వారి పలుకుల విందురు.

'మ.' (శనలో) ఆహా! భోగవాంఛలు తీరినపిదపనేనా భగవంతునికొఱకు తొట్రు వడుట.

18 ఆగస్టు, 1883,
శనివారము.

బలరామ్‌బోసు నింటియందు శ్రీరామ కృష్ణులవారు భక్తులకు భగవదవతారముల గూర్చి బోధించుచుండిరి. లోకశిక్షణార్థము అవతారపురుషులు భక్తులతోడను, భక్తి తోడను కాలము గడుపుచుండురు. ఇది మేడ మీద నున్నవారు వలయునపుడెల్ల ఆరోహణా

వరోహణముల గావించుటవంటిది. మేడనెక్క వలయునన్న జనులందఱును భక్తిమార్గ మను సరింపవలయును. విషయవాసనలు తగ్గనంత వఱకు జ్ఞానలాభము కలుగదు విషయానురక్తి వీడిన పిదపనే మేడనెక్కగలము. తన లెక్కలన్నియు సరిమాచుకోనంతవఱకు అంగడివాడు శయనింపడు. లెక్కలన్నియు చక్కగా వ్రాసి కొన్న పిదపనే యాతడు నిదురింప నేగును

‘మ.’ ను జూచి, ఒక్కొక్కరు హఠాత్తుగాగూడ దానిపై నుఱికిపడిగూడ చేర వచ్చును.

సరే! కేశవసేనుడు, శివనాథుడు—వీరి యుపాసనగూర్చి నీకేమి తోచుచున్నది?

‘మ.’ చిత్తము, మీరు చెప్పినట్లు, వారు తోటను వర్ణించుచున్నారే కాని ఆ తోట యజమానుని జూచు మాట అరుదుగా పలుకుచుందురు. వారు సాధారణముగా ఉద్యానవన వర్ణనముతో ప్రారంభించి యా వర్ణనముతోనే ముగియుదురు.

శ్రీరామ —బేను, తోట యజమానిని వెదకి ఆయనతోడి పరిచయము కలిగించుకొనుటయే మన కర్తవ్యము. ఈశ్వరదర్శనమే జీవితోద్దేశము.

బలరాముని యింటినుండి శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు అధరునియిల్లు చేరెను. సంద్యా కాలానంతరము అధరునియింటి లోగిల వైష్ణవ చరణుడు భక్తిమయమయిన కీర్తనలు పాడుచుండెను. శ్రీ గురుదేవుడు భగవన్నామ సంకీర్తనము గావించెను. అధరుడు, ‘మ.’ రాఖాలు అందఱు నచటనే యుండిరి. శ్రీరామ కృష్ణుడు సంకీర్తనానంతరము భావావిప్లవ డయ్యెను. పిదప రాఖాలునితో ‘ఇక్కడి (తన్ను జూపుచు) వర్షము శ్రావణమాసపు వర్షమువంటిదికాదు. శ్రావణమాసమున వర్షము అంతలో గురిసి అంతలో వీడును. ఇక్కడి శివుడు పరులచే ప్రతిష్ఠాపనము చేయబడినవాడు కాదు. తనంతట తానే పుట్టి పైకి వచ్చినవాడు. నీ వానాడు దక్షిణేశ్వరమునుండి కోపించి తిరిగిపోయితివి. అప్పుడు తల్లీ! ఈతని యపరాధమును తుమింపుము అని దేవిని వేడుకొంటిని. ఆ భావావస్థయందే శ్రీరామకృష్ణుడు అధరునిజూచి, ‘బాబూ నీ వే నామమును ధ్యానింపదలంతువో ఆయననే ధ్యానింపుము’ అని పలికి అధరుని నాలుకపై నేదియో వ్రాసెను.

ఇదియే కాబోలు అధరునకు దీక్ష.

ధర్మ ప రి శీ ల న

జీవాత్మ - భగవంతుడు - మతధర్మము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

పురాతన యుగవాణి నేడు మనకు వినవచ్చుచున్నది. హిమాలయ గుహలందును, నైమిశాది మహారణ్యములందును వసించిన మహర్షుల వాణియే యిది. ఈవాణియే షేమి వంశీయులగు హిబ్రూ, ఆరబ్ మొదలగు జాతులకును వినవచ్చినది. బుద్ధాది మహానుభావుల ముఖమున వెల్వడినది యీ వాణియే. భూతల సృష్ట్యాదినుండి మానవ హృదయాంతర్గతమైన శాశ్వత దివ్యతేజమందు వసించు మహాత్ముల వాణి ఈనాడుకూడ మనకు వినవచ్చుచున్నది. ఇది పర్వతశిఖరములనుండి ప్రవహించు చిన్న, చిన్న సెలయేళ్లవంటిది. ఈ సెలయేళ్లు మొదట మనకు దృగ్గోచరములై, నాలుగడుగులు ముందుకు భోవ నదృశ్యములై, మఱికొంత దూరమరిగినపిమ్మట జలజల. ప్రవహించుచు, కట్టకడకన్నియు నేకమై గంభీరమగు మహానదీ ప్రవాహ రూపమును ధరించుచుండును. ఇట్లే యావత్కులములకును, జాతులకును జెందిన ప్రవక్తలయ్యు పావన స్త్రీ పురుషులయు ముఖమున మనకు నేడు పారంపర్యముగా వచ్చుచున్న సందేశములు తమతమ శక్తులనెల్ల మేళవించి, పూర్వకాల షేరీనినాదాడంబరమునకు సమమైన యుచ్చైస్సవ్వరముతో మనలను పొచ్చ

రించుచున్నవి. ఈ వాణి మనకందచేయు ప్రథమ సందేశమేమన మీకును, మతధర్మము లన్నిటికిని శాంతి చేకూరునుగాక! ఈ సందేశము పరస్పర వైషమ్యమునుగాక సమరస భావమున నేకీకృతమైన మతధర్మమును బోధించుచున్నది. మున్నగుదు మనమీ సందేశమును పరిశీలించుము ఈశతాబ్దారంభమున మతధర్మమే ప్రాయశముగా అంతరించునను భయము పొడమినది. శాస్త్రపరిశోధనల ప్రబల ప్రభూతములకు తాళజాలక పూర్వకాల ఛాందసములు పింగాణీ సరుకుల వలె తుత్తునియలగుచుండెను. మతమనగా నేవేవో మూఢ విశ్వాసములయు, అర్థములేని కర్మలయు సముదాయముగ పరిగణించినవారు నిరాశావశులై యేమియు బాల్పిక తికమక పడుచుండిరి. సర్వమును వారిచేతులలోనుండి జారిపోవుచుండెను. ఆ సమయమున మువ్వెత్తున నుప్పెనవలె పొంగి వచ్చుచుండిన నిరీశ్వరవాదమును, చార్వాకమతమును సర్వమును తుడిచివేయక తప్పదని తోచెను. తమ అభిప్రాయములను వెలిబుచ్చు సాహసిరపని చా రెండోయిండిరి. చాలమంది నిరాశావశులై, మతధర్మమునకు శాశ్వత నాశనము వాటిల్లనుండె వని

తలంచిరి. కాని, ఆ యుష్మిన్ అలజడి సమసి పోయినది. ఈ సన్నివేశమున కుపకరించిన దేది? సర్వమత పరిశీలన. వివిధమతములను బరిశీలించితిమేని, వస్తుతః అవియన్నియు నొకటే యని మనకు కనుపడును. బాల్యవస్థలో, నన్నినాస్తికత ఆవహించినది అప్పుడు మత ధర్మమందుగల ఆశ నెల్ల నేను తప్పక వదులు కొనవలసినట్లు తోచెను. కాని, అదృష్టవశమున నేను క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ, బౌద్ధాది మతములను జదివితిని. తత్ఫలితముగ గలిగిన నాయాశ్చర్యమేమని చెప్పుదును! నామతము బోధించిన ప్రాతిపదిక సూత్రములనే సర్వమతములును బోధించినట్లు కనుగొంటిని. ఈ విధముగ నాకు హెచ్చరిక కలెను. “సత్యమేమి?” యని ప్రశ్నించుకొంటిని. ఈ ప్రపంచము నిజమా? ఔను. ఎందుచేత? నేను దానిని జూచుచున్నాను కనుక. మనమిప్పుడు వినిన గాత్ర, జంత్రగానము నిజమా? ఔను, మన మా గానమును వింటిమి కనుక అది నిజమే. కనులు, చెవులు గల శరీరము మానవునకు గలదని మనకు దెలియును. మనకగోచరమైన పారమార్థిక స్వభావ మతనికిగలదు. తన యాధ్యాత్మిక శక్తుల సాయముతో, అత డీ వివిధ మతములను జదివి, మతధర్మ ప్రబోధము

భారతీయవనములలో గావింపబడినను, నేడేని క్రైస్తవదేశమున జరిగినను, ప్రధానాంశములలో సర్వమతము లొకటేయని గ్రహింపగలడు. ఇందువలన, మతము మానవమానసమునకు వ్యవస్థానుగుణమైన అవసరమని విశదమగును. ఒక మతముయొక్క ఋజువు తక్కిన యన్నిమతముల ఋజువుపైన నాధారపడి యుండును. ఉదాహరణమునకు, నాకు మాత్రమారుప్రేక్షండి, మరియెవరికిగాని లేనిచో, అది యసాధారణమని మీర న్యాయముగ జెప్పవచ్చును. ఒక మతముమాత్రమే సత్యమైనదనియు, తక్కినవెల్ల అసత్యములనియు నెవరైన జేసెడువాదమున కీ హేతుపద్ధతిని వర్తింపజేయవచ్చును. ఈ ఆటప్రేక్ష చేయివలె ఒక మతముమాత్రమే యీ లోకములో నిజమగుట అన్వయభావికము. కనుక, ఒక మతము సత్యమగునెడల, తక్కినవన్నియు సత్యమైనవికాక తప్పుదని మనకు విశదము కాగలదు. అప్రధానాంశములలో వానికి పరస్పర భేదములున్నవే కాని, ప్రధానాంశములలో అవి యన్నియు నొకటే. నా ప్రేక్షి యధార్థమయినచో, మీ అయిదుప్రేక్షికూడ యధార్థమైనవని అవి ఋజువుచేయును.

(సశేషము)

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీహరిశరణమ్

ఆల్మోరా,

25-10-'15.

శ్రీమూర్తీ....

బంకూరాజిల్లాలో తౌమవర్ణనమును జదివి నేను మిక్కిలి చింతించితిని. ఆతడు తన యుత్తరమునందు ఈ తౌమము ఘోరదశను విపులముగ వివరించి వ్రాసియున్నాడు. ఇట్టి సమయమున తౌమపీడితులకు మీవలననైనంతవఱకు సహాయము గావించి నీ జీవితమును కృతార్థముగావించుకొనక నీ విట్లు విరమింపజూచుటయే నీ బుద్ధివైపరీత్యము నాకు స్ఫురింపజేయుచున్నది. ఆ విషయమును నేను జదివి ఆశ్చర్యపడి యెంతయో దుఃఖించితిని. ఈ కార్యము నుండి నిన్ను వదలించి యాశీర్వదింప వ్రాసియున్నావు. కాని ఈ పనినుండి నిన్ను వదలించిన నిక నేపని చేయుదువు? ఈశ్వర సేవయా? 'జీవుని ప్రేమింపగలవాడే భగవత్సేవ కావింపగల'డని శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు పలికిన పలుకులు మఱచితివా? శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారు నీకు ముక్తిమార్గము నింతటి సుకరము గావించియుండియు దానినంతయు నింతలో మఱచితివే! 'విభిన్నరూపములతో భగవానుడు నీ సమక్షమున నుండ నాతని నెందు వెదకెదవు?' 'నకర్మణా మనారంభా నైష్కర్మ్యం పురుషోఽశ్నుతే. గీత-2-4. పురుషుడు కర్మముల నాచరింపకుండ నైష్క-

ర్మ్యమును బడయజాలడు.' ఈ పలుకులను తలపునకు దెచ్చుకొనుము. కర్మము చేయకయే యందుండి యెట్లు విముక్తి బడయగలవు? ఇట్టి విపరీతబుద్ధికి లోనై సోమరితనము నాశ్రయించి తమోగుణమునకు వశవర్తివిగా బ్రయత్నింపవలదు. దీనికిమాటు నీ వోపినంతవఱకు పనిచేసి—యన నేల?—పూజచేసి—పలయన భగవత్సేవ పనికాదు, అది యథార్థమయిన పూజ—ఇట్టి నిజమైన భగవదారాధన గావించి నిన్ను కృతార్థునిగా జేసికొనుము. ఇట్టి అవకాశ మెన్నడును లభింపదను పలుకు తథ్యము. విశేషము లేవియు లేవు.

ఇట్లు,

శ్రీ తురీయానంద

శ్రీహరిశరణమ్

ఆల్మోరా,

3-11-15.

శ్రీమూర్తీ.....

అచ్చట భోజనమునకు చాల ఇబ్బందిగా నుండెనని విని చాల చింతించితిని. భగవత్సంకల్ప మాయనకే యెఱుక. అయినను మీరు మీకు వీలగునంతవఱకు లోటులేకుండ సహజస్వభావము కలిగి కార్యము నిర్వహింపుడు. మీ యుక్తియు తర్కమును నా కంతగా నచ్చినవికావు. ప్రతి కార్యమునకును ఆ యుక్తి

సరిపడియుండవలయును. 'Cut the coat according to the cloth—బట్టకు తగినట్లు చొక్కాను (కత్తిరించి) తయారుచేయుము.' అను పలుకు వినియుంటివి కావా? నీయొద్ద నున్న ధనము ననుసరించి దానమొనర్పవలయును. ఇవి అన్యథా జరుగనేరవు. కాని ఆ దానము శ్రద్ధతో—సుహృద్భావముతో—గూడినదా కాదా యను విషయము దాన కాలముననే గోచరింపగలదు. ఉద్యోగశాలల యందు జీవనార్థము పాటుపడువారివలె మీ రెవరికిని నొకరులు గాదు. మీరు ధర్మార్థము ధర్మము నొనర్చుచున్నారన్న విషయమును మఱువకుడు. మీ పెద్దలుగూడ ఆదాయము ననుసరించి వ్యయ మొనర్పవలసినవారే. వలయు నంత ధనము వారియెడ లేనిచో నేమిచేయుట? కావున మీరును మీకు లభించిన ధనము ననుసరించి వ్యయము చేయుడు. అం దావంతయు దోషములేదు. మనోభావమునందే తప్పు. ఉన్న దంతయు అన్నపూర్ణ భండాగారమే యని తెలిసికొనగలుగుటయే చరితార్థత. లేనిదానిని (శూన్యమును) గూర్చి విచారించుట నిష్ఫలము.

ఒకానొకప్పుడొకానొక సేనాని కుమారుడు తండ్రిని సమీపించి, 'నాయనా! నీవిచ్చిన ఖడ్గము పొట్టిది. కావుననే శత్రువధ కావింప

జాలకపోయితిని' అని పలికెను. అందులకు తండ్రి, 'Add a step to it—దానితోబాటు ఒక అడుగు జేర్చుము' అని పలికెనట. ఇదియే సరియైన యుపదేశము. ప్రపంచమున పుత్రు లడిగినవాని నెల్ల తండ్రు లొసగగలరా? కళా కౌశలముగల దిట్టి పాచికలు వక్రములయినను తనయెత్తు ఫలింపజేసికొని, గెలుపొందగలడు. భగవానుని సంకల్పమును, హృదయమును దెలియగలవాడెవడు విదురుడొసగిన నూకలగం జని సేవించి యాతని భార్య హస్తములనున్న అరటిపండ్ల తొక్కలుగూడ శ్రీకృష్ణు డార గించెనని పెద్దలు వచింతురు. ఈ ప్రసిద్ధవిషయ మెల్లరు నెఱుగుదురు. ఎల్లరును తమలో తాము చెప్పికొనుచుందురు, ఎట్లయినను సద్భావముతో భగవద్విషయమున సంపూర్ణముగా విలీనుడై తన కర్తవ్యమును నెఱవేర్చుచుండ వలయును. అప్పుడే ఫలసిద్ధి. కాని యితరుల కార్యకలాపమును లక్షింప నవసరములేదు. నీ కార్యమును నీవే పరిశీలించుకొనవలయును. నీవు మంచివాడవయినచో ప్రపంచమంతయు మంచిదే యగుననుమాట సత్యము.

ఇట్లు,
శుభాశీర్వాచనములతో,
శ్రీ తురీయానంద

ప్రపంచమనుసరింపదగినది బౌద్ధమత మొక్కటియేనా?

శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు

[కొన్నాళ్ల క్రితము డాక్టరు B. R అంభేద్కర్ గారు మహాబోధీపత్రిక వైశాఖ సంచికయందు ‘బుద్ధుడు—భవిష్యత్తున ఆతని ధర్మము’ అను వ్యాసమును రచించి యుండిరి అందుగల ప్రశ్నలు కొన్నింటికి శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు ఒసగిన ప్రత్యుత్తరము లిచ్చట ప్రచురింప బడుచున్నవి. సంపాదకులు]

(గతసంచిక తరువాయి)

బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులను సాంఘిక చాతుర్వర్ణ్యవిభజన గీతలో కేవల నూతనకల్పితమైన భావముకాదు. మహాభారత మందలి యితరభాగములలోకూడ, దీని ప్రస్తావన మనకు గనుపడును. అందొకచోట, పంచమ వర్ణము నిష్కర్షగా నిరాకరింపబడియున్నది. గీతకు పూర్వము విరచితములైన గ్రంథము లలోకూడ, ఈ భావమే కొంతవరకు అంగీకరింపబడినట్లు మనకు విశదమగును. ఇందులకుదాహరణముగ, అధర్వవేదము 5-17-9 లోను, ఐతరేయబ్రాహ్మణము 2-19 లోను అంతర్వర్ణ వివాహములను గురించి ప్రస్తావింపబడినది. అతిప్రాచీనకాలములలో, బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్యజాతులందు సహపంక్తిభోజనము విరివిగా ప్రబలియుండెను సూత్రయగములో, శూద్రులు వండిన ఆహారమును భుజించుటకు, తక్కిన త్రివర్ణములవారి కెట్టి యాక్షేపణయు లేకుండెను. బ్రాహ్మణ శిష్యులకు క్షత్రియులు మహోన్నత మతమును బోధించినట్లు ఉపనిషత్తులు చెప్పుచున్నవి. కవషుడను

శూద్రుని, విశ్వామిత్రుడు, గ్రిత్సమడు మున్నగు ముసింద్రు లొక ఋషిగ “నమస్తే అస్తు త్వం వై నః శ్రేష్ఠోసి (నీరు నమస్కారము, మాకు నీవు శ్రేష్ఠుడవు)” అను ఆమోదవాక్యములతో అంగీకరించినట్లు, ఐతరేయ, కౌషీతకి బ్రాహ్మణములలో దెలుపబడినది. భలందనుడను వైశ్యుని కుమారుడు వత్సప్రి, బ్రాహ్మణుడును, మంత్రకృతుడు నైనట్లు మత్స్యపురాణము చెప్పుచున్నది. ఒకేకుటుంబములో వివిధవృత్తులుగలవారు జన్మించినట్లు ఋగ్వేదశ్లోకమొకటి తెలుపుచున్నది. యజ్ఞదీక్ష బ్రాహ్మణత్వ మొసంగెనని, శతపథ, ఐతరేయ బ్రాహ్మణములలో గలదు.

ఋగ్వేదములో, “బ్రాహ్మణ” శబ్దము 8 సార్లు మాత్రమే కనుపడుచుండ, ఋషి యను నర్థములో, గురువను నర్థములో “బ్రహ్మన్” శబ్దము 46 సార్లు వచ్చును. ఋగ్వేదము 10-62-10 లో ఆర్యులైన యదుకులులును, తుర్వసులును దాసులుగ భావింపబడిరి. ఋగ్వేదము 1-101-5, 1-175-8,

3-34-9 లనుబట్టి యే వ్రతమునులేని జనులు మాత్రమే దశ్యులని మన మూహింపవచ్చును. వర్ణ, వ్రత, వర్ణిన్ శబ్దములొకే మూలపదము నుండి ఉత్పత్తియైనవి. ఈ విషయమునుబట్టి, ఒకానొక నిర్దిష్ట జీవితధర్మ మవలంబించుచు వివాహ, ఉపనయన, యజ్ఞముల మూలమున మహోన్నత వైజ్ఞానిక ప్రమాణానుగుణముగ ప్రవర్తించుచుండిన భగవదారాధకుల కులము మాత్రమే ఆర్యవర్ణమై యుండినట్లు మన మూహించుటలో తప్పులేదు. ఐతరేయ బ్రాహ్మణము 7-2 ను, శతపథబ్రాహ్మణము 13-4-1-2 ను బట్టి, యజ్ఞములో బ్రాహ్మణవలయుననిన, ఊత్రియుడు తాత్కాలికముగ బ్రాహ్మణుడై యుండవలసివచ్చెడిది. విశ్వపరిణతికి కారణ భూతమైన యజ్ఞ ధర్మ ప్రచారమునకై, కర్మ విభాగాధారముపైని చాతుర్వర్ణ్యసంస్థ యేర్పడినట్లు విష్ణుపురాణము 1-6 తెలుపుచున్నది. పారమార్థికాతిశయమువలననే యెవడైనను బ్రాహ్మణుడగుచున్నాడని, తాకికవృత్తులను బట్టి జాతులేర్పడుచున్నవని వచించు 18-42 వంటి గీతాశ్లోకములను బోలిన ఘట్టము లనే కము విష్ణుపురాణములో గలవు. ఉన్నతతరమైన పారమార్థిక విజ్ఞానమువలననే, యెవడైనను ఋషి కాగలుగుచున్నాడను ప్రాచీన భావమున కిది సహజపరిణామరూపము. బృహదారణ్యకోపనిషత్తును, మహాభారతమునుబట్టి ప్రారంభమం దొక బ్రాహ్మణవర్ణము మాత్రముండెను. ఈ విషయములన్నిటివలనను, కొంతమంది ఆర్యనాయకుల యభిప్రాయానుగుణముగ, గుణ, శీలములనుబట్టి వివిధవర్ణము లేర్పడినవను గట్టిసమ్మతము బహుప్రాచీన యుగములనుండి జనబాహుళ్యములో ప్రబలి యుండినట్లు సుస్పష్టమగుచున్నది

సాంఖ్యదర్శన గుణసిద్ధాంతము నూతగా

గొని చాతుర్వర్ణ్య సంస్థను సమర్థించుటలోనే, శ్రీకృష్ణుని అపూర్వ కల్పనాశక్తి వ్యక్తమగు చున్నదని వాదించుట సమంజసముకాదు. తన యుపదేశానుసారముగ అదివరకే జనామోదమును బడసిన వర్ణభావమును బలపరచుటలో కాక, తనకాలమందు ప్రబలియుండిన సాంఖ్య, యోగ, వేదాంత, ధర్మభావములకు సామరస్య మేర్పరచుటలోనే శ్రీకృష్ణుని యపూర్వ సామర్థ్యము గోచరించుచున్నది.

శాద్ధమతము వర్ణవ్యవస్థను నాశనముచేయ లేకపోయెను, నాశనము చేసియే యుండినచో, ఇన్ని శతాబ్దము లది నిలిచియుండెడిదికాదు. చాతుర్వర్ణ్య విధాన మూలకందమును నిర్మూలించుటకుగాని, నిజానుచరుల నీతిప్రమాణమును కైస్తవ, హిందూ, మహమ్మదీయ మతావలంబుల నీతికంటె నిసుమంతయు శ్రేష్ఠతరముగ జేయుటకుగాని శాద్ధమతమునకు శక్తి లేకపోయెను.

అహింసా సిద్ధాంతము, శాద్ధమతము క్రొత్తగా కనిపెట్టినదికాదు. బహుప్రాచీనములైన ఉపనిషత్త్రులయందుకూడ ఏదో యొక రూపమున ఈ సిద్ధాంతము మనకు కానవచ్చుచున్నది. ఏ చారిత్రకయుగమునందును, హిందువులు శాద్ధమతప్రాబల్యమునకు లోనై హింసను విడనాడలేదు. బుద్ధునకుపూర్వమున గూడ, కొంతమంది హిందువులు మాంసాహారమును మానివైచిరి. అహింసా సిద్ధాంత ప్రచారమెంత జరిగినను, బుద్ధుని తరువాత శాద్ధమత మవలంబించిన యావజ్జాతులవాదను నేటికి కూడ మాంసాహారులే. చీనా, జపాను, బర్మా, సింహళ దేశములందలి శాద్ధులు చాలమంది శాద్ధమతము తమకు ప్రయోజనకారి కాలేక పోయెనని గ్రహించి ఇస్లాము, క్రైస్తవమతములను స్వీకరించిరి. (స శేషము)

పూర్ణమానవుడు

శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బారావు

మానవు డనగా నెవరు ?

ప్రపంచమునందలి మేదావులందరును, మానవుడు చనిపోయిన పిమ్మట ఆత డెచ్చటికి బోవును అని తర్కించిరి. హిందూ వేదాంత శాస్త్రప్రకారము ఈ ప్రపంచమునందలి సమస్త తత్వ మేది యని విచారించి ఎట్లు ఒక మట్టి ముద్దను పరిశీలించిన, ప్రపంచమునందలి సమస్త మృత్పదార్థముయొక్క తత్వము తెలియబడునో, యారీతిగా, దేని తత్వమును దెలిసిన సమస్తమును దెలియబడునో, యా సమస్త తత్వమును పరిశీలించుచు ఈ ప్రపంచమునందలి సమస్త పదార్థములు, ఘన, ద్రవ, వాయు, నామ, రూప, సూర్య, చంద్రాది సమస్త స్వరూపములును, ఆకాశమను తత్వముయొక్క వివిధ పరిణామములని నిర్ధారణ చేసిరి.

ఈ ఆకాశముతోబాటు, ఆకర్షణ, భావము అను వేరువేరు నామములతో బరగుచున్న, సర్వశక్తిస్వరూపము మిళితమై, సృష్ట్యారంభమున, ఈ విశ్వశక్తి ఆకాశమునందు నిద్రించి, అనంతరము, ఈ శక్తిచే, యాకాశమునందు చైతన్యము గలిగి, ఈ ద్వివిధ తత్వ సమ్మేళనముచే ఈ సమస్తమును ఉద్భవించి, ప్రళయ కాలమునందు ఈ సమస్త పదార్థములు, ఘన పదార్థములు ద్రవపదార్థములుగను, ద్రవములు వాయుపదార్థములుగను, వాయుపదార్థములు ఉష్ణప్రవాహములుగను, అవి మఱల ఆకాశ

తత్వమునందును, ఆకర్షణ, విద్యేషణ, చైతన్య శక్తులన్నియును, ప్రాణమునందును లయము గాంచుచు, ఈ రీతిగా, సమస్త చైతన్యములు శక్తియొక్కయు, సమస్త ఆకారములు ఆకాశముయొక్కయు, వివిధరూపములనియు నిర్ధారణచేసిరి.

ఇట్లు సృష్టి యావత్తును, ఆకాశము, శక్తియను రెండు పదార్థములచే గావింపబడుచున్నది. కాని ఏయొక్క పదార్థమును దెలిసిన ఈ సమస్తమును దెలియబడునో, యా ఏకతత్వ నిర్ణయ మింతతో పరిష్కారము గానేరదు. ఈ ఆకాశ శక్తితత్వములను, వాని మూలపదార్థమున కన్వేషించి, మహత్తు లేక మనస్సు అను నొక ప్రధానకారణమును కనుగొనిరి. ఇట్లు మనస్సు లేక విశ్వభావనాశక్తియే ఈ ఆకాశ శక్తిస్వరూపములుగా మారి ఈ సమస్తమును గలిగించుచున్నవని తేల్చి ఈ సమస్తమునకు విశ్వమనస్సే విశ్వభావనాశక్తియే మూలకారణమని నిర్ణయించిరి.

మన మొక వస్తువును గాంచునపుడు, బహిర్చక్షువు, అంతర్చక్షువునకును, అది మనస్సునకును, మనస్సు బుద్ధికిని ఆ స్పర్శజ్ఞానమును అందచేయుగా, బుద్ధింద్రియము దానిని నిర్ధారణచేయును. ఛాయాగ్రహణ యంత్రమును పరిశీలించగా, వివిధ కాంతికిరణములను, పోటోయంత్రము సమ్మేళనముగావించి, యా ఛాయను

నిలుకడగానున్న యద్దముపై చిత్రింపచేయుచున్నది. ఈ యద్దము నిలుకడగా లేనిచో, చాయాగ్రహణము సంభవింపనేరదు. ఆ రీతిగనే బుద్ధిభావమును నిశ్చయించునపుడు, దాని వెనుక నిలుకడగానున్న మఱియొక తత్వముండి తీరవలయును. ఈ తత్వమునే మానవుని ఆత్మయని వేదాంతములు సిద్ధాంతపరచిరి.

మానవుని మనస్సున కతీతమై ఎట్లు ఆత్మగలదో, యదేరితిగా, ఆకాశ, శక్తి తత్వముల రూపముగా ఉన్న విశ్వమనోశక్తి కతీతముగా మానవుని యాత్మవలె విశ్వాత్మగలదు. దానినే భగవంతుడని పిలుచున్నారు. విశ్వాత్మ లేక భగవంతుడే, ఆకాశ, శక్తి, ప్రపంచరూపముగా పరిణమించినట్లు, మానవుని దేహమునకు మనస్సును, మనస్సునకు ఆత్మయు పరంపర కారణ భూతములగుచున్నవి. బాహ్యశరీరమున కావలసూక్ష్మశరీరమును, దాని కతీతముగా ఆత్మయు గలవనియు, ఈ ఆత్మ స్థూల, సూక్ష్మశరీరముల కతీతమనియు గ్రహించవలయును. ఈ ఆత్మ తత్వమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు గలవు.

ఈ ఆత్మ శరీరమునకును, మనస్సునకును అతీతమగుటచే, మరణానంతరము, శరీరము నశించినను, ఆత్మనశింపనేరదని ద్వైతులు వచింతురు ఏలయన, మరణమన, వివిధపదార్థములచే నేర్పడిన, యీనామ, రూపములు, మూల పదార్థములయందు గలియుట. ఆకాశము, ప్రాణశక్తుల కతీతమైయున్న యాయాత్మ, మూలపదార్థములచే నిర్మింపబడలేదు గాన మరణానంతరమున దీనికి నాశనములేదు. మరణానంతరము, శరీరమందలి వివిధశక్తులు మనస్సునందును, మనస్సు ప్రాణమునందును, ప్రాణము, ఆత్మయందును లయించి, యీ ఆత్మ తన సంస్కారములతో, సూక్ష్మదేహమును దాల్చి

బహిర్గతమగును. సముద్రమునందలి తరంగములవలె, మానససముద్రమునందు, మన భావములయొక్కయు, చేష్టలయొక్కయు, బీజములు నిల్చియుండును. ఈ బీజములనే సంస్కారములని యందుము. మరణానంతరము, ఆత్మ సూక్ష్మదేహధారియై యీవివిధ సంస్కారముల సమిప్తితత్వము ననుసరించి, భవిష్యజ్జీవితమును దాల్చుచుండును.

మరణానంతరము ఈ ఆత్మకు మూడు స్థితులుగలవు ఆధ్యాత్మికజ్ఞాన సంపన్నుడు, మరణానంతరము సూర్యకిరణములద్వారా సూర్యలోకమును, పిమ్మట చంద్రలోకమును, పిమ్మట విద్యుల్లోకమును చేరును. అచ్చటికి ఒక సిద్ధపురుషుడు వచ్చి, యీ ఆత్మను బ్రహ్మలోకమునకు దీసికొనిపోవును. అచ్చట ఈ ఆత్మ సర్వశక్తిత్వ సర్వజ్ఞాన లాభములను పొంది, ప్రళయకాలమునందు విశ్వరూపమును దాల్చును. కొందరు స్వార్థపరులు, పుణ్యకర్మలను ఆచరించి, సమస్త స్వర్గములకు నిలయమగు చంద్రమండలమును జొచ్చి, దివ్యదేహములనుదాల్చి, పుణ్యకర్మల ఫలితముల ననుసరించి స్వర్గసుఖముల ననుభవించి, యది క్షీణించిన వెంటనే పూర్వకర్మానుసారముగ, వాయు పుద్వారా మేఘములయందును, పిమ్మట వర్ష బిందువులద్వారా, భూమియందలి యాహార పదార్థములయందునుబడి, వానిని మానవులు భుజించుటచే, మఱల జన్మించుచున్నారు. భూలోకములో పాపపు కర్మ నెక్కుడుగా చేయు వారు, భూతములు, దయ్యములరూపమును దాల్చి, యందు కొందరు, మానవుల కుపకారమును, మఱికొందరి అపకారమును గావించుచు ఆపాపకర్మ తీరినతోడనే, భూలోకములో పశుజన్మలను దాల్చి, పిమ్మట, బాగు

పడుడుమను ఉద్దేశముతో, మఱల మానవ జన్మమును ధరించుచుందురు. ఈ రీతిగా, ఈ భూ లోకము కర్మభూమి యనబడుచున్నది. స్వర్గ లోకమునకును పాపలోకమునకును బోయిన వారు మఱల వారి జన్మరాహిత్యమునకై యీ లోకమున జన్మింపవలసి యుందురు ఎక్కువ పాపమునుగాని, ఎక్కువ పుణ్యమునుగాని చేసినవారు వారి ఫలితమును వెంటనే యనుభవించుచుందురు. ఈ మార్గములకే దేవయానము పితృయానము అని పేర్లుగలవు.

వేదాంతశాస్త్రము, మానవజన్మ సమస్త జన్మలయందును, గొప్ప జన్మయనియు, ఈ భూలోకము, సమస్తలోకములకంటెను గొప్ప లోకమనియు చెప్పుచున్నది. మిగిలిన లోకము లందువా! కర్మలఫలితమును అనుభవించుటయే కాని, తరించుమార్గ మాలోకములయందు లేదు. పరిపూర్ణత్వమును కాంచుటకు భూలోకవాసమే పునాది.

పౌద్ధులు ఆత్మ యను వేటుపదార్థము లేదనియు, సృష్టి యనునది గుణముల సముదాయ మువలననే జరుగుచున్నదనియు చెప్పుచున్నారు. మార్పును గ్రహించుటకు, మార్పులేని వస్తు వొకటి యున్ననాడుగాని వలనుపడదు. సుఖమును మొదట గ్రహించినగాని దుఃఖము

యొక్క బరువు తెలియబడనేరదు. ఆ రీతిగనే ఈ చూర్పులేని వస్తువు ఉన్నగాని ఈ నామ రూపాత్మకమగు జగత్తుయొక్క వివిధ రూపులు గోచరింపనేరవు. ఈ ప్రపంచమునందు మార్పును గలదు, మార్పులేని స్థితియు గలదు. శరీరము, మనస్సు, ఆత్మ ఈ మూడును వేరు వేరు రూపములుగావు. శరీరమును గాంచువారలకు ఆత్మ, మనస్సు గానబడవు. ఆత్మను గాంచువారలకు మిగిలిన రెండును గానబడవు. త్రాడును గాంచునపుడు పాము గానబడదు, పామును గాంచునపుడు త్రాడు గానబడదు, ఉన్నదంతయు ఒక్కటే. సముద్రమునకును తరంగమునకును వ్యత్యాసము నామరూపములే సూచ్యుడు వివిధ జలబిందువులయందు వేరు వేరుగా గానబడుచున్నను, ఆ భాస్కరు ఒక్కడే. ఆ రీతిగనే వివిధ ఉపాధులయందొక్క ఆత్మయే గానబడుచున్నాడనియు, నీవు, నేను అని వేరుగా లేవనియు, ఏదో ఒక్కటే గలదనియు, అజ్ఞానముచే వేరు వేరుగా అంతయును గానబడుచున్నదనియు, జ్ఞానము గలిగిన పిదప, నేనే ఈ వివిధ నామ, రూపములుగా పరిణమించుచున్నదనియు గ్రహించగలడు. అందుచే ఆత్మ ఒక్కడే యనియు, ఆతడు పవిత్రుడు, పరిపూర్ణుడు, రూపరహితుడనియు, ఈ నామరూపములు అసత్యములనియు గ్రహింపవలయును.

(సశేషము)

వి రా మ ము

శ్రీ సోమరాజుపల్లి చెంచయ్య

నేటి మానవసమాజమునందు పెక్కుమంది తమతమ దై నందిన వ్యాపారముల మూలమున భగవన్నామస్మరణ జేయుటకు సైతము విరామము లేదనుచుందురు. ఏదేని కొంచెము విరామమున్నను వారివారి దైనిక వ్యాపారాది విషయములనుగూర్చి సంభాషించుకొనుటతో కేపించిన కాలము సైతము సరిపోవుచుండును. ఉదరపోషణార్థమైన యెట్టి సమస్యలుగాని లేని విద్యార్థులు సైతము తమతమ పాఠ్యగ్రంథములను చదువుటకే, తగిన విరామము లేదనుచుందురు. కాని యీ ప్రపంచమునందలి వివిధ జీవరాసులయొక్క జీవమాత్ర వాయుషీడనా యుతమైన వర్షపుదినము నాటి ప్రయాణము వలె ప్రయాసకరమైనది. ఇట్టి కష్ట భూయిష్టమైన జీవయాత్రజేయు మానవులు బురద నేలను జను పాంథుడు మాటిమాటికి కాలు జారి క్రిందబడుచు లేచుచు బోవుచందమున వివిధ కష్టములను అనుభవించుచు, అట్టి తరి నొక్కొక్కసమయమునందు తమయొక్క జీవితమును సైతము రోయుచు, మరల అంధపరం పరాన్యాయమున కష్టభూయిష్టమైన సంసార జీవితమును వాంఛింతు రేగాని భగవదారాధకులు గాజాలకున్నారు. ఇట్టి కష్టభూయిష్టమైన గృహస్థ జీవనులకు కేవలము రెండు నిమిషములు భగవదారాధన జేయుటకే వలనుపడకున్నది. హితకాము లెవరైన జీవిత సాఫల్య

మునకై భగవదారాధన జేయుడని బ్రేరేచిన మాకిప్పుడు దీరిక లేదనియు, వార్ధక్యమున నిర్వాసి పారులమై యుందుముగాన నపుడు యధేచ్ఛముగా జీవితసార్థక్యమునకై భగవన్నామస్మరణ జేయుదుమందురేకాని మానవజీవితము చిత్త జల్లులవోలె ఊకికమైనదని గుర్తింపనేరదు. మానవజీవితమును గూర్చి భర్తృహరి మహాశయుడు ఇట్లు చెప్పియున్నాడు

శ్లో. ఆదిత్యస్య గతాగతైరహరహ
స్సం క్షీయతేజీవితం
వ్యాపారై ర్భూతకార్యభారగురుభిః
కాలో న విజ్ఞాయతే
దృష్ట్వా జన్మ జరానిస త్తి మరణం
త్రాసశ్చ శోతృద్యతే
పీత్యామోహమయీం సమాదమదిరా
మున్మత్త భూతం జగత్.

శ్లో. రాత్రి నైవ పునస్సయేవ దివసో
మత్వా ముధా జంతవో
దావంత్యద్య మిన్స్తథైవ నిభృత
ప్రారబ్ధ తత్క్రియాగ్
వ్యాపారైః పునరుక్త భుక్తవిషయై
రేవంవిధే నామునా
సంసారేణ కదర్థితా వయమహో
మోహాన్న లజ్జా మహే.

శ్లో ఆయుర్వృక్ష శతం సృజాం పరిమితం
రాత్రౌ తదర్థం గతం
తస్యాధ్యస్య పరస్య చార్థ నుచరం
బాలత్వ వృద్ధత్వయోః
శేషం వ్యాధి నియాగదుఃఖ సహితం
సేవాది భీర్నియతే
జీవేవారి తరంగ చంచలతరే
సౌఖ్యం కుతః ప్రాణిచాన్

—భర్తృహరి.

ఇట్టి అస్థిరమైన జీవితమునం దెప్పుడో తనకు
తీరిక లభించుననుకొనుట వెట్టితనముగదా !
అట్టి స్వల్పవిరామము కొందరికి లభించినను గత
జీవితానుభవములనుగూర్చి తలపోయుట తో
డను, జరాభరమువలన గలిగెడి దుగ్గతాదుల
ననుభవించుటతోడను జీవయాత్ర సమాప్తి
యగునేగాని విరామమనునది ఇనుమంతయైన
నుండజాలదు. మానవుడు భావికాలమునందు
తనకు విరామములభించుననుకొనుట—పరీక్షా
నిర్ణీతకాల మింకను చాల గలదని పార్యగ్రంథ
ములను జదువ నుపేక్షించెడి విద్యార్థివలె
విఫలుడగునేగాని సఫలుడు గాజాలడు. అందు
చేతనే పరమ భాగవతోత్తముడైన ప్రహ్లా
దుడు “చేతులారంగ శివుని బూజింపడేని,
నోద నొవ్వంగ హరికీర్తి నుడువడేని,
దయయు సత్యంబు లోనుగా దలపడేని కలుగ
నేటికి తల్లులకడుపుచేటు” అని చెప్పి
యన్నాడు. మఱియు భావికాలమున తనకు

విరామము లభించునని తలచు మానవుడు
మృగతృష్ణయందలి జలమునుగాంచి పానీయ
జలమును పారబోసికొను పాంథునివలె జీవి
తాంతమునందు విచారింపవలసియుండును,
అన్నిటికిని ఈ మానవజన్మము కడసారి జన్మ
మని తెలిసియుండియు తరణోపాయమునకై
వెదకుకొనకుండుట అవివేకము గదా !

మఱియు

శ్లో. “యావత్స్వస్థమిదిం శరీర మరుజం
యావచ్ఛ్చ మూరే జరా
యావచ్ఛేంద్రియై ర్హస్తే రప్రతిహతా
యావత్త యో నాయుషః
ఆత్మశేయసి తావదేవ విదుషాః
కార్యం ప్రయతోన్ మహాన్
సందీప్తే భవనేతు కూషానసం
ప్రత్యుద్యమః దీప్యశః”

అని భర్తృహరి యోగిపుంగవుడు చెప్పినట్లు
ఆయురారోగ్యములు పుష్కలముగా నున్న
ప్పుడే, జరాభరాదుల బాధ లేని యావ్వన
జీవితమునందే జీవితసార్థక్యమునకై ప్రయత్నిం
చెదరుగాక ! మానవునకు సృష్టియందు ఏర్ప
రుపబడియుండెడి బాల్యాది దశలవలె విరామ
మనునది యొకటి భావి జీవితమునందు
బ్రత్యేకముగా నుండనేరదని గుర్తించె
దరుగాక ! దీపముండగనే యింటిని జక్క
బరచుకొనుట బుద్ధిమంతుల లక్షణము.

వి న య ప త్రి క

మూలం .

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం :

క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౦౬

ఓ ప్రపంచమా !

ఇప్పుడు నేను నిన్ను గుర్తించితిని. నీవు సాక్షాత్తు కపటమునకు పుట్టినిల్లవు. కాని నీవు నన్ను మోసగింపజాలవు. నాకు భగవానుని యండ గలదు. నీవు పైకి జూచుటకు ఎంతో మనోహరముగ నుండువు. కాకున్న సరిగ నాలోచించిన నీలో నున్న దేమియులేదు. అరటి బోదెలో నెంత వెదకినను సారపదార్థము గన్పించదు గదా! నీకొఱకై నే నెన్నో జన్మము లెత్తితిని. అయినను నీయంత కనుగొనలేక పోతిని. నీవు నన్ను మహామోహమనెడు నెండ మావిలో నెన్నోమారులు తానమాడించితివి. కాని ఓ ప్రపంచమా! వినుము. నీవు కోటి మాయలు పన్నినను భగవంతుని భక్తుడు నీకు వశుడగువాడు గాడు. ఇక నీవు సపరివారముగ నెచట శ్రీకృష్ణుని యునికి గనరాదో యట్టి హృదయమున నివసింపుము. నీరహస్యము నెఱుగనివారియెడట నభినయింపుము. అట్టి వారే రజ్జువునెడ స్వప్నభ్రాంతిగలిగి భయపడి చచ్చురు.

ఓ దుష్టప్రపంచమా! నీ మేలునకై చెప్పుచున్నాను. సపరివారముగ మేలొందదలతువేని నా యుపదేశ మాలింపుము. మొండిపట్టు

వీడుము. తులసీదాసు చెప్పనదేమన—ప్రభు భక్తులను విడచి, యహంకార కామముల కాశ్రయలైనవారి నాశ్రయింపుము.

౧౦౭

ఓ మనసా !

సమయము చేజారినవెనుక పశ్చాత్తాప పడెదవు. దుర్లభమగు మనుష్యశరీరమును బొంది, మనోవాక్కర్మల శ్రీరామచంద్రుని చరణముల భజింపుము. వేయిచేతులు గల కార్తవీర్యుడు, పది తలలుగల రావణుడుగూడ బలవంతమగు మృత్యువును దప్పించుకొనజాలక పోయిరి. 'మేము మేము' అనెడు భావమున ధన ధామముల గూడ బెట్టిన వారెందఱో అంతిమకాలమున రిక్తహస్తములతోనే బ్రపంచమును విడచిపోయిరి. దారాపుత్రులు స్వార్థ ప్రేరకులని యెఱిగి వారిని ప్రేమించుట మానుము. ఓ నీచుడా! వీరెటులను చనిపోయిన వెనుక నిన్ను విడచువారే! నీవే యిప్పటి నుండియు వారి నేల విడవవు? ఓ మూర్ఖుడా! ఇప్పుడు అజ్ఞానమను నిద్రనుండి మేల్కొనుము. నీ ప్రభువగు శ్రీరామచంద్రుని ప్రేమింపుము. హృదయమున దురాశను ద్యజింపుము. తులసీదాసు చెప్పనదేమన—కామాగ్ని విషయ

భోగములనెడు ఘృతముతో నెప్పుడును ఉప శమింపదు.

౧౦౮

ఓ మూర్ఖ మనసా!

నీ విటునటు ఏల దిరిగెదవు? శ్రీరామచరణ కమలామృతరసమును వీడి ఎండమావులకై యేల యజ్ఞులు జూచెదవు? పశువులు, పక్షులు, దేవతలు, మనుష్యులు—ఇంకను నెన్నియో యోనులందు జన్మించితివి. ఎండలో భార్యలను, పుత్రులను, సోదరులను, గృహములను, జన్మకారకులగు తల్లిదండ్రులను బొందితివి. కాని వీరెల్లరు ఎల్లప్పుడు నరకసమూహమున దిరుగాడు విద్యలనే నీ కుపదేశించిరి. కల్యాణ కార్యము, జననమరణరహితము నగు మార్గము నెవరును జూపలేదు. నీ వెన్నోవిధముల మోస గింపబడియుండినను ఇంకను విషయోపభోగముల ప్రాప్తికై యత్నించుచున్నావు. కాని ఓ దుష్టుడా! కామూర్ఖి విషయోపభోగమనెడు ఘృతముచే నారదని యెరుగవా? ఇంతియేగాక కోరిన సుఖములు ప్రాప్తింపమిదుఃఖమునుభవింపవలసివచ్చెను. ఎంతయో అపద సహింపవలసివచ్చెను. సుఖమును స్వప్నమందైనను బొందవైతివి. కనుకనే వేదములు—ప్రాప్తించినను ప్రాప్తింపకున్నను—ధనము ప్రేతాగ్నివలె కష్టప్రదమని దెల్పినవి. నీ జీవి

తము ప్రతిక్షణము క్షీణించిపోవుచున్నది. దుర్లభమగు నరదేహమును వ్యర్థపుచ్చితివి. తులసిదాసు చెప్పినదేమన—ఇప్పటికైనను ప్రాపంచిక యాశలను వీడి భగవంతుని భజింపుము. ఏలనన, కాలమనెడు సర్పము ప్రపంచమును కబళించుచున్నది.

౧౦౯

ఓ జీవా!

ఈ శరీరము శాశ్వతమనునట్లు వ్యవహరించుచున్నావు. తలపై మృత్యువధికోహించి యున్నదని ఎటుగవైతివి ఈశ్వరు నొక్కసారిగా మరచిపోయితివి. భూమి, భార్య, గృహము, ధనము, మిత్రులు, పుత్రులు—వీరి నెవరభిమానింపలేదు? కాని వీరివరి వారైరి? ఎవరివెంట నేగిరి? ఓరీ! వీరి ప్రేమ కపటముతో నిండినది. ప్రపంచమంతను జయించి, యమునిసైతము బంధించిన మహారాజులనుగూడ మృత్యువు దనపొట్టను జెట్టుకొనినది. వారిముందు నీకేపాటి? ప్రపంచము యొక్క నిజమగు సారమేమో కొంచెము పరికించి చూడుము. వేదము లెవనిని ప్రతిపాదించినవో యోజింపుము. తులసిదాసు చెప్పినదేమన—ఇప్పటికైనను, శివుడుసైత మెవనిని ప్రేమించెనో వాని నేల భజింపవు?

(సశేషము)

తత్వ శాస్త్రము

కర్మలు: వాని ప్రభావము

శ్రీ ఇచ్చాపురపు వైద్యనాథం, బి. ఏ.

(గతసంచిక తరువాయి)

జననమరణాది దుఃఖశూన్యమును నిత్యానంద రూపమునగు మోక్షమును సంపాదించువాడగు వేదాంతశాస్త్రమనెడు తత్వ శాస్త్రమును తెలిసికొనుట యావశ్యకము. అట్టి తత్వ శాస్త్రమును గ్రహించుటకును గ్రహించిన దానిని దృఢముగా నుంచుకొనుటకును ప్రథమమున వైరాగ్యసంపాదన మూవశ్యకము. అట్టి వైరాగ్య సంపాదనకై కర్మములనుగూర్చియు జననమరణములనుగూర్చియు తెలిసికొనవలసియున్నది.

కర్మమును పదమున కనేకార్థములు కలవు. “సహికశ్చిత్ క్షణమపి జాతుతిష్ఠ త్యకర్మ కృత్” (భగవద్గీత) (కర్మచేయకుండ నెవ్వడును క్షణకాలమైననుండడు.) అనుటవలన ప్రాణవాయు క్రియలగు చలనాదులును కర్మేంద్రియ వ్యాపారములునుగూడ కర్మలని చెప్పబడినవి “శరీరయాత్రాపిచ తే నప్రసిద్ధ్యేదకర్మణః” (కర్మల నాచరింపనిచో జీవనము జరుగదు.) అనుటచే దేహాధారణ కావశ్యకములగు కృషి వాణిజ్యాదులును కర్మపదముచే చెప్పబడును. ఇవియన్నియును లౌకిక (ఈలోకమునకు సంబంధించిన) కర్మములు. ఇవిగాక పరలోకమునకు సంబంధించి వేదములందు చెప్ప

బడిన కర్మములు కలవు. అవి విహితములనియు నిషిద్ధములనియు రెండు విధములుగా నున్నవి. విహితములనగామనుష్యుడు చేయవలెనని విధింపబడిన కర్మములు, నిషిద్ధములనగా చేయరాదని యాజ్ఞాపింపబడిన హింసానృతభాషణ మద్య పానాది కర్మములు.

విహితకర్మములు నిత్యములనియు నైమిత్తికములనియు కామ్యములనియు మూడు విధములుగా నున్నవి. బ్రాహ్మణాది జాతులకు బ్రహ్మచర్యాద్యాశ్రమములందు చేయవలెనని విధింపబడిన స్నాన సంధ్యావందనాది కర్మములు నిత్యకర్మలనబడును. నిత్యకర్మల నాచరించినచో పుణ్యము రాదనియు ఆచరింపనిచో పాపము కలుట తథ్యమనియు కొందఱి యభిప్రాయము. ఎట్టి సుకర్మయైనను ఆచరింపనిచో పాపము రాదనియు ఆచరించినచో పుణ్యము కలుగుననియు కొందఱి వాదము. నిత్యకర్మల నాచరించుటవలన మనశ్శుద్ధి కలుటయే ఫలమనియు మనశ్శుద్ధివలన తత్త్వజ్ఞాన ముదయించి మోక్షము పొందవచ్చును కావున నిత్యకర్మానుష్ఠానమునకు మనశ్శుద్ధిమాత్రమే ప్రయోజనమని కొందఱి యుద్దేశము. మనశ్శుద్ధిమాత్రమేగాక సుఖానుభవముకూడ కలుగునని సురేశ్వరా

చార్యాదుల యభిప్రాయము. “నిత్యేషు శుద్ధి ప్రాధాన్యా ద్భోగోన్య ప్రతిబంధకః” ఇట్టి వాక్యము లిందులకు ప్రమాణములు. ఇట్టి నిత్య కర్మలను గూర్చి వివిధాభిప్రాయములు కలవు. ఒక కర్మనానర్చినచో దానికి ఫలము కలుగక తప్పదు కావున నిత్యకర్మలకు మనశ్శుద్ధినిగాని సుఖానుభవమునుగాని రెండిటినిగాని ఫలముగా నంగీకరింపవచ్చును.

నైమిత్తిక కర్మలనగా పితృకర్మలు మున్నగునవి. ఇవి ఆయానియమితకాలములందు మాత్రమే తప్పక ఆచరింపవలసినవి. ఇవిగాక స్వర్ణాద్యుత్తమలోక సంపాదకములగు యజ్ఞములు మొదలగు కామ్య కర్మలు కలవు. కామ్యకర్మలను పరలోకవాంఛలేనిచో ఆచరింపక విడువవచ్చును. కాని నిత్యనైమిత్తికములు తప్పక ఆచరింపవలసినవి. అవి కొండలు సన్యాసులకు తప్ప ఇతరులకు త్యజింప తగినవి కావు.

ఇట్లు ఆయా వర్ణాశ్రమములకు విధింపబడిన కర్మలను శ్రద్ధాభక్తులతో నాచరించుటవలన మనశ్శుద్ధిద్వారా మనుష్యుడు ముక్తుడగునని “స్వేస్వేకర్మణ్యభిరత స్సంసిద్ధిం లభతేనరః” “స్వకర్మణాత మభ్యర్చ్య సిద్ధింవిందతి మానవః” అను నిట్టి వాక్యములచే భగవద్గీతలో నడ్డునున కుపదేశింపబడినది. పూర్వోదాహృతములగు కర్మలు కామముతో నాచరించిన యెడల నుత్తమ సుఖముల నొసంగును. తత్తత్కర్మాచరణముచే జనించిన పుణ్యము నశింపగానే సుఖానుభవము నశించును. మరల జీవుడు జననమరణ ప్రవాహరూపమగు సంసారమున పడవలసివచ్చును. ఇట్లు సుకర్మలు తత్తమలోకములందును సిలోకమందును సుఖానుభవము నొసంగును, దుష్కర్మము నాచరించినవాడు

పాపాధిక్యమునుబట్టి నరకమున ననేక బాధల ననుభవించి యీ లోకమున పశు పక్షి క్రిమి కీటకాదులందు జనించుచు బాధలనుభవించుచు మరణించుచు నుండును. కావున జీవుడు సుకృత దుష్కృతములలో వేని నాచరించినను తత్ఫలానుభవమునకై తదనుగుణముగ శరీరధారణముచేసి జననమరణాదుల నొందుచుండవలసి యున్నది.

ఇట్టి సుకృత దుష్కృతరూపములగు కర్మములను జీవుడనాదికాలమునుండియు చేయుచున్నాడు. ఇట్లు కోట్లకోలది జన్మములనుండియు జీవుడు చేయుచున్న పుణ్యపాప కర్మలు వాసనారూపమున అంతఃకరణము (బుద్ధి) నందుండును. అట్లార్జింపబడిన కర్మలకు సంచితమని పేరు. ఈ సంచితములోనుండియే జీవుడీ జన్మమున ననుభవింపవలసిన సుఖదుఃఖములకు కావలసిన పుణ్య పాప కర్మలను పరమేశ్వరుడు విధించును. జీవుడు గర్భస్థ పిండములో పడినది మొదలు మరణించువఱకును ఈ విధింపబడిన కర్మానుభవమునుబట్టి ఏకాలమునం దెవరిచే నేర్థలమున నెట్లేమి యనుభవింపవలయునో ఆకాలమున వానిచే అస్థలమున అట్లు దాని ననుభవించును. ఇట్లనుభవించుటకు విధింపబడిన కర్మకు ప్రారబ్ధమని పేరు. ఈ ప్రారబ్ధము నెవ్వరును తప్పింపబాలరు. ఇది అనుభవించుటవలన మాత్రమే నశించును. ఇది పరమేశ్వరునిచే జీవుని అనుభవమునకై విధింపబడినది. ఇదికాక ఆగామియను నామముతో కొంత కర్మముకలదు. అది ఈ జన్మమునచేయు కర్మము. ఈ జన్మమునచేయు పుణ్యపాపకర్మలు సంచితములో చేరును. అందుచే సంచితము వృద్ధి నొందుచుండును. ఒక జన్మములో జీవుఁడొనర్చిన కర్మముల ఫలితము వందలకోలది

జన్మములెత్తి యనుభవించినగాని నశింపదు. ఇట్లుండగా ననంతకోటి జన్మములనుండి జీవుడు దాచుకొన్న సంచితమునకు సంపూర్ణనాశము సంభవించుట అసంభవము.

జ్ఞాను లీషయమున నీక్రింది దృష్టాంతమును జెప్పదురు. ఒక కృషికుడు (వ్యవసాయముచేయువాడు) విస్తారముగా ధాన్యము పండుభూమిని వ్యవసాయముచేయుచున్నాడు. తగిన జలాధారాదు లుండుటచే ప్రతి సంవత్సరమును అతనికి గరిసెలకొలది ధాన్యము తప్పక పండుచున్నది. వాడాధాన్యమును గాడెలలో నిలువచేయును. ఆ ప్రాతధాన్యములోనుండి కొంచెము మాత్రమే కుటుంబపోషణాదులకు తీసికొనును. తక్కిన ధాన్యమంతయు నిలువయుండును. మరల నుచితకాలమురాగానే పొలములోనుండి క్రొత్తధాన్యము వచ్చి గాడెలలో పడును. ఈ రీతిగా ఆ కృషికునకు నిలువయున్నదియు అందు వచ్చి చేరునదియు అగు ధాన్య మపరిమితముగా నున్నది. అనుభవించుటకు తీసికొన్నది స్వల్పముగానున్నది. కావున వాని కెల్లప్పుడును ధాన్యము విస్తారముగానే నిలువయుండును. తనవ్యయమునకు కొంత యుపయోగించుకొన్నను తరుగదు. పై యుదాహరణములో గాడెలో నిలువయున్న ధాన్యము సంచితకర్మ వంటిదనియు, అనుభవించు స్వల్ప ధాన్యము ప్రారబ్ధమువంటిదనియు, క్రొత్తగా పొలమునుండి వచ్చిచేరు క్రొత్తధాన్యము ఆగామివంటిదనియు గ్రహింపవచ్చును. ఇట్లు జీవు లనాదికాలమునుండియు తాను చేసిన కర్మల సంచితమునుండి ప్రారబ్ధరూపముగా కొంతభాగము వనుభవించుచున్నాడు. అట్లను

భవించుకాలమున మరల కోట్లకొలది జన్మములెత్తుటకు కావలసినంత కర్మను చేయుచున్నాడు. ఇట్లు కర్మవలన అంతఃకరణమున కర్మవాసనలును వానివలన జన్మములును జన్మమువలన కర్మములును నిట్లు చక్రమువలె దిడుగుచుండును.

ఇట్లాద్యంతములులేని కర్మరాశిని నశింప చేయుటకు మార్గములు కలవా? లేవా? యని సంశయింప నక్కరలేదు. ఇట్టి భయంకర కర్మ రాసులను నశింపజేయుటకును జననమరణాది రూపసంసార ప్రవాహమునుండి తరించుటకును ఉపనిషత్తులు మార్గమును జూపియేయున్నవి. ఆ మార్గమునే వ్యాస శంకరాచార్య విద్యారణ్యాదులు సాధ్యమైనంత విశదమగునట్లుచేసిరి. ఆమార్గమే జ్ఞానమార్గమని చెప్పబడును. జ్ఞానమనగా జీవబ్రహ్మైక్యరూపము. అట్టి జ్ఞానమే సర్వకర్మలను నశింపజేసి మోక్షమునొసంగును. జ్ఞానప్రభావము భగవద్గీతలో నిట్లు చెప్పబడినది. “జ్ఞానాగ్ని స్సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతేఝన.” జ్ఞానాగ్ని అన్ని (పుణ్యపాప) కర్మలను దహించును. “బుద్ధియుక్తోసహాతీహ ఉభౌ నుకృత దుష్కృతే” జ్ఞాని పుణ్యపాపములు రెండిటిని విడుచును. “జ్ఞానీత్వాత్మైవమే మతమ్” జ్ఞానికిని నాకును భేదములేదు. అతడే నేను. “నైనంకృతాకృతే తపతః” (జ్ఞానిని పుణ్యపాపములు బాధింపవు) అను నిట్టి శ్రుతి వాక్యములుకూడ ఈ విషయమును స్థిరపరచుచున్నవి. కావున మానవు డీ జన్మముననే, దుఃఖనాశకమును శాశ్వత సుఖప్రదమునగు జ్ఞానము నార్జింపవలసియున్నది.

ముముక్షువు లెవ్వరు? - వారి నడవడి యెట్టిది?

ఒక భక్త పరమాణువు

ఇది మహాకలికాలము. ఇట్టికాలమున ముముక్షులని చెప్పదగువారుందురా ఉండరా అనునది మిక్కిలి సందేహము. కృతయుగాదుల లోనే 'మనుష్యాణాం సహస్రేషు-కల్పిద్యతతి సిద్ధయే' అనెడి గీతాన్యాయము ననుసరించి వేయింటికి ఒక్కడుడో ముముక్షువుండునని చెప్పతగిన ఈ ఘోరకలిలో కోటికో అర్బుదమునకో ఒక్కడుండునేమో అనవచ్చును గదా.

ముముక్షునగా మోక్షేచ్ఛ, అనగా మోక్షమును పొందవలయునను కోర్కె. ఇట్టి కోర్కె లేని వారుందురా అందురేమో, బాగుగా లోతుగా విచారించిన లేరనే తెలియును. మోక్షమనగా బంధమునుండి విమోచనము. సర్వప్రాణులకు సహజముగానున్న బంధమేదో దానినుండి విడివడుటయే. అట్టి సర్వసామాన్య సహజ బంధము సంసారబంధమనియు సంసారమన్న కర్మత్వ భోక్తృత్వమనియు సుఖ దుఃఖానుభవాత్మకమనియు ఇత్యాదివిధముగా శాస్త్రకారులు నిశ్చయించిరి. అనగా దేహేంద్రియమనోబుద్ధ్యాది సంఘాతమైన నేను అనెడి తానే కర్తయై సమస్త కర్మలను, లోకములును పారలొకములును అలొకములన్నియు చేయుచున్నానుగదా యను అభిమానము వహించుటయును అట్టి అభిమానముతోడనే వానివాని ఫలాలు

సుఖ దుఃఖాత్మకములు అనుభవించడమును అని తాత్పర్యము. ఇట్టి అభిమానమును నిశ్శేషముగా త్యజించుటయే మోక్షము. కర్తనుభోక్తను గూడ నేనే అను నభిమానముపోయిన చేయగల పనియే ఉండనేరదు. కాబట్టి అట్టి అభిమాన త్యాగమనునది అసహజము అసంభవము అనియు, అట్టిత్యాగమువల్ల కలిగెడి ప్రయోజనము లేదనియు వాదించవచ్చును. ఇట్టివాదమువల్ల మోక్షమే వట్టి కల్ల అనవలసివచ్చును.

కాని యిట్టి మోక్షమున్నదనియు దానివల్ల నిశ్శేషముగా సమస్తదుఃఖములును ఆధ్యాత్మికములు ఆధి భౌతికములును ఆధి దైవికములు ఐహికములు పారలొకములు అన్నియు శమించి జీవించియుండగనే నిత్య నిరంతరానందానుభవమను పరమపదప్రాప్తి కలిగి తిరిగి సంసార బంధాత్మకమైన ప్రాణి జన్మము రాదని శ్రుతి స్మృతి పురాణాదులును సిద్ధపురుషుల అనుభవములును చాటుచున్నవి. ఇట్టి మోక్షము పొందిన ముక్తులు లోకములో సిద్ధులనియు సీతప్రజ్ఞులనియు త్రిగుణాతీతులనియు జీవన్ముక్తులనియు జ్ఞానులనియు ఏకాంతానన్యభక్తులనియు గ్రంథములలో పేర్కొనబడుదురు. ఇట్టిమహాపురుషుల లక్షణములు భగవద్గీతలలోని సాంఖ్యయోగమున స్థితప్రజ్ఞప్రకరణమందును, గుణత్రయవిభాగయోగమున గుణాతీత ప్రకరణమందును

వర్తింపబడినవి. ఇట్టి ముక్తులకు రాగద్వేషములుండవని రాగ భయ క్రోధాదులుండవని వీరు అవాప్త సర్వకాములుగను నుందురని సుఖములను పొంది ఉబ్బరని దుఃఖములచే తబ్బిబ్బ పొందరని మమతానాంకారములులేక నిస్పృహలుగా నుందురని ఖ్యాతిలాభపూజా సత్తారములు అపేక్షింపరనియు సుఖదుఃఖములు మానావమానములు మున్నగు ద్వంద్వములను సమానముగా భావించి ఉదాసీనులుగా నుందురని సర్వదా బ్రహ్మజ్ఞైక్యయోగము సిద్ధించిన వారగుటచేత సచ్చిదానంద స్ఫూర్తితో విరాజిల్లు ముఖముతో ప్రకాశించుచు ఉండరనియు ఇట్లు సిద్ధుల లక్షణములు శాస్త్రాదులు వర్ణించుచున్నవి. ప్రహ్లాద నారద పరాశర వుండరిక వ్యాసాంబరీష శుక శౌనక భీష్మాది పూర్వ యుగముల మహాపురుషులను శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస శ్రీ సదాశివేంద్ర సరస్వతి శ్రీ రమణమహర్షి ఇత్యాది ప్రకృతియుగ మహాపురుషులను శ్రీ కబీరు రామదాస త్యాగ రాజాది మహాభక్తులును పైలక్షణములన్నియు కల్గిన సిద్ధపురుషులని గ్రహింపగలము.

ఇట్టి సిద్ధత్వముచులేక ముక్తిని పొందవలయునని కోరువారు అనేకులు ఉండవచ్చును. అట్లు కోరినంతమాత్రాన వారందఱును ముముక్షులు గారు. ఆకలియగునప్పుడు అన్నముకొరకును దప్పిగల్గినప్పుడు పానీయముకొరకును పరితపించి ఆకలి దప్పలు తీర్చుకొని పరితృప్తి పొందుటకు మనుజుడు తహతహపడునట్లే మోక్షముకోరువాడును మోక్షోపాయములేవియో పెద్దలవల్ల తెలిసికొని వాని నాచరించును. ఇట్టి ఆచరణకు కడంగువాడే ముముక్షువు. త్సుధార్తునకు తున్ని వారణోపాయమందు గాక యితరమందెట్టి వాంఛయు లేక పరిత్యజించు నట్లే ముము

క్షువును మోక్షోపాయములందు తప్ప తక్కిన సర్వము నందును నిస్పృహతో ప్రవర్తించును. ఇట్టి ప్రవృత్తినే గాఢ వైరాగ్యమనియు తీవ్ర ముముక్షు అనియు అందురు. ఇట్టి వైరాగ్యముకలవాడే త్యాగి అనియు సన్న్యాసి అనియు అందురు. ఇట్టి వైరాగ్యవంతుడు గృహస్థుగానున్నను పరమార్థమున సన్న్యాసి సయే.

ఇట్టి తీవ్రముముక్షువు ఆత్మయే నిత్యమనియు ఆత్మేతర పదార్థములన్నియు అనిత్యములనియు తెలిసికొని ఆత్మప్రాప్తియందు గాఢరక్తిగలిగి తదితరములందు దోషబుద్ధిచేసి విసర్జించును, ఐహిక కాముష్మిక సుఖాలను భోగాలను ఆసింపక శాంతి దాంతి తిత్తితా శ్రద్ధా సమాధానోపరతులు దినదిన ప్రవర్ధమానముగా అలవర్చుకొనుచుండును, బహుశః సన్న్యాసాశ్రమము స్వీకరించును, ఒక వేళ ఏకారణముచేనైనను గృహస్థుగానే సాగుచున్నను దారాపుత్రాది విషయ లోలుడు గానేరక ఆంతరతః సర్వరంగ పరిత్యాగియై సర్వదా బ్రహ్మచిచారముననో ఏకాంతానన్యభక్తి నిష్ఠయందో ధ్యానయోగాభ్యాసముననో నిమగ్నుడై కాలము గడుపుచుండును. ఇట్టి మహాపురుషుడు కేవలముముక్షువు. ఎవడు శాంతి దాంతి ప్రధానుడై ఐహిక సుఖేచ్ఛలను ఈషణత్రయమును విసర్జించి జ్ఞానయోగ భక్తియోగ ధ్యానయోగములలో అన్నిటియందును గాని కొన్నిటియందుగాని సర్వదా ప్రవర్తింప నుద్యుక్తుడో అట్టివాడు కేవల ముముక్షువుగా నెరుగదగును. ఇట్టి తీవ్రముముక్షు శీఘ్రగతిని జీవన్ముక్తిని బడసిన సిద్ధుడుగాగలడు.

ఇక నిట్టి కేవల ముముక్షులుగాక సాధారణ ముముక్షు లనువారు రెండవతెగవారు. వీరే నిష్కామకర్మానుష్ఠానపరులు. నిష్కామ

కర్మానుష్ఠానమునగా శ్రుతి స్మృతి విహితము లయిన శ్రౌత స్మారాది నిత్య నైమిత్తిక కామ్య కర్మలన్నియు కోరిక లేక చివరకు ఖ్యాతి లాభ పూజా సత్కారాదులలో దేనిని గాని అపీడింపక కేవలము భగవదర్పణ బుద్ధితో భగవత్ప్రీత్యర్థమే అనుష్ఠించుట. విహితకర్మ లన్నియు పురుషుడు ముఖ్యముగా ఈ కలి కాలమున ఆచరింపజాలడు. కాబట్టి తన వర్ణా శ్రమములనుబట్టి ఆవశ్యకములుగా తలంపబడు కర్మలలో నిత్యము లనువానియందు కొన్నిటిని చివరకు సంధ్యావందనము గాయత్రీమంత్రజ పము నయినను నిష్కామముగా ఆచరించుటయే నిష్కామకర్మానుష్ఠానము. ఇట్టి కర్మానుష్ఠాన మునకు మూలభూతిమయినది నిత్యసత్యవ్రత మని తెలిసికొనవలయును. సత్యమనగా మనో వాక్కాయములు మూటియందును అమాయ కత్వము అకౌటిల్యము. అనగా త్రికరణము లందును పరనంచనము ద్రోహబుద్ధి మున్నగు నవి లేకుండ ప్రవర్తించుట. ఇట్టి సత్యవ్రతము కలవాడు సహజముగనే అహింస భూతదయ ఇత్యాది సౌజన్యముగల వాడుగనే భాసించును. కాబట్టి సత్యము అహింస భూతమైతి ప్రధానముగా అలవద్యుకొనుచు నిష్కామ ముగా విహితకర్మలలో యత్నించి తదనుష్ఠాన మైనను చేయుచుండిన కాలక్రమేణ చిత్తశుద్ధి గలిగి తీవ్రముముఖ చివరకు కలుగుచుండును.

ఈ కర్మానుష్ఠానములో ముఖ్యముగా భగవ ద్భక్తియు చేయున్నదని గ్రహింపవలెను. భగవన్నామ సంకీర్తన జప తపాది భగవ ద్భక్తియు సంధ్యావందనాది కర్మలతో నిష్కామముగా చేసిననేగాని తీవ్రముముఖులై తలంపలేడు. ఇట్టి కర్మ నిష్ఠ భక్తినిష్ఠలు గలవానికి దంభము, దర్పము, స్వాభిమానము,

క్రోధము, పాదప్యము అనగా పరుషభాష గము అజ్ఞానము అనగా కర్తవ్యాకర్తవ్యము లనుగూర్చిన అవివేకము, ఇట్టి ఆసుర సంస్థి, అనగారాక్షసస్వభావముతోలగిపోయి సత్యము, అనగా త్రికరణములుందుచు ఋజుభావము, అనగా నిజమునే భావించి నిజమునే మార్గములు, అహింస అనగా ఏప్రాణికిని వీడగాని హింస గాని తలపెట్టకపోవుట, అక్రోధము, భూత దయ, దానము అనగా యాచించు దీనునకు శక్తికొలది ఇచ్చుట, దాంతి అనగా బహిరిం ద్రియ నిగ్రహము, శాంతి అనగా మనస్సను అంతరింద్రియ నిగ్రహము ఇత్యాది దైవిక సంపద అనగా దేవతాసంబంధమైన స్వభావము వృద్ధిపొందగలదు. దైవికసంపదచేతగాని తీవ్ర ముముక్షులై తరింపజాలడు. ఏ మనుజుడు కర్మనిష్ఠగాని భక్తినిష్ఠగాని తదుభయము గాని చేసినచు దంభా దర్పాహంకారాభిమా నాది ఆ ఆసురసంపత్తి శిలగకయు సత్యా హంసాది దైవికసంపద వృద్ధిపొందకయుండునో అట్టివాని కర్మనిష్ఠయు భక్తినిష్ఠలు నిష్కామ ములు కావనియు దంభార్థమై మాత్రమే చేయ బడుననిగా నుడువనియు అట్టి కర్మ భక్తినిష్ఠల వల్ల కలుగు ఫలము నరకమగును గాని స్వర్గాది పుణ్యలోకములుగాని తరణోపాయమగు జ్ఞాన ముకాని గాదనియు గీతలలో శ్రీకృష్ణపర మాత్మ 16-వ అధ్యాయమున చాటుచున్నాడు. కాబట్టి దంభ దర్ప క్రోధాభిమానములు అరికట్ట కుండచేయు యత్నించిత్కర్మానుష్ఠానముగాని యావత్కర్మానుష్ఠానముగాని భక్తిగాని ముక్తి ప్రదమును స్వర్గప్రదమును కానేరదనియు, విశేషించి నరకప్రదమనియు గ్రహింపవలెను. కర్మభక్తి నిష్ఠలవల్ల దంభ దర్పాభిమానాదులు క్రమక్రమముగా తగ్గుచున్నప్పుడే అవి నిష్కా

మానుషానము లగుననియు తరణోపాయలగు ననియు గ్రహింపనోవును. ఇట్టి కర్మభక్తి నిష్ఠలు అనబడు నిష్కామకర్మయోగ మాచరించు స్త్రీ పురుషులు సాధారణ ముముక్షులుగా నెఱుగదగుదురు.

ఇట్టి నిష్కామకర్మానుష్ఠానమును గూర్చి చెప్పటయు వ్రాయటయు తేలికగాని ఆచరణము బహుతర కష్టసాధ్యము. ఎంతటి భక్తుడును వివేకియు శ్రీకరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థమని సంకల్పముచేసి కర్మాంతమందు తత్ప్రబ్రహ్మర్షణమస్తు అని వచించునే కాని చివరకు ఏదికోరినా ఏది కోరకపోయినా తన యొక్కయు తన దారాపుత్రాదుల యొక్కయు ఆయురారోగ్యాది యోగక్షేమము లనుగూర్చి యయినా భగవంతుని మనస్సులో నైనను ప్రార్థింపకపోడు. ఇట్టి ప్రార్థనయు లేకుండ కర్మ భక్తులు చేసిననేగాని నిష్కామ కర్మానుష్ఠానమనిపించుకొనదు. కాబట్టి యిది మిక్కిలి కష్టసాధ్యము.

ఇక నిష్కాములుగాక సకాములై అనగా నిధినిక్షేప గృహారామ భాగ్యభోగాదు లపేక్షించియో ఖ్యాతిలాభ పూజా సత్కారాదు లపేక్షించియో కర్మ లాచరించువారును భగవద్భక్తిచేయువారును కొందరుందురు. వీరేబహు సంఖ్యాకులు. వీరు ముముక్షులు కానేరరు. కాని కాలక్రమేణ భగవదనుగ్రహము చేత నిష్కామ కర్మానుష్ఠాతలుగా సాధారణ ముముక్షులుగా మారి తరింపవచ్చును.

ఈ పైన పేర్కొనబడిన వారందరును ఏదోవిధముగా శాస్త్రానుభవములనునమ్మి కర్మానుష్ఠానముచేయువారే కనుక ఆ స్థితులనబడుదురు. అస్థితులనగా శాస్త్రోపదేశములందును ఆచార్యోప

దేశములందును విశ్వాసముకలిగి పరలోకాదులున్నవని నమ్మి తమతమ సంస్కారాభిరుచులనుబట్టి శాస్త్రోక్త కర్మల నాచరించువాడు. వీరు కాని వారు నాస్తికులు. ఇట్టివారు పరలోకాదులు భగవంతుడు లేరని వాదించువారుగా నుండవచ్చును. లేక పరలోకాదులు భగవంతుడు ఉన్నాడని స్వీకరించియు కేవల శిశోద్దర పరాయణులుగా ప్రవర్తించువారుగను నుండవచ్చును. కాబట్టి బాహ్యమునకు కర్మ భక్తి నిష్ఠలు నెరపుచున్నట్లు కనిపించినను స్వార్థమాత్ర పరాయణులయి ఐహికభోగరతులయి సత్కాహింసాదులు వర్తించి నీతిబాహ్యులయి ప్రవర్తించుచుండువారును శిశోద్దర పరాయణులగు నాస్తికులును 'ఇతోభ్రష్టః తతోభ్రష్ట' కోటికి చెందినవారే అని గ్రహింపవలెను.

ఈ పై వివేచనమునుబట్టి (1)విషయులు (2) ముముక్షులు (3) ముక్తులు అని మనుష్యులు మూడు విధములుగా నుండురనియు వారిలో ముక్తులనువారు మృగ్యాతిమృగ్యులనియు ముముక్షులలో తీవ్రముముక్షులుగూడ మృగ్యాతిమృగ్యులుగనే ఉండురనియు సాధారణ ముముక్షులు అచ్చటచ్చట ఆపుటప్పట గోచరింపవచ్చుననియు విషయులు ఆనగా ఐహికభోగాదుల నపేక్షించువారు బహు సంఖ్యాకులుగా నుండురనియు వీరిలో కొందరు స్వార్థపరులయి యజ్ఞ దాన తపాదుల ఆచరింతురనియు తదన్యులు నాస్తికులనబడు వారై కేవల శిశోద్దర పరాయణులయి మెలగుచుండురనియు స్పష్టము కాగలదు. ఎవరు యజ్ఞ దానతపాదులు త్రికాల సంధ్యావందనాదులును ఆచరించినను దంభ దర్పాహంకారాదులు కామ క్రోధాదులు కొంచెమైనను తగ్గక సత్కాహింసా బ్రహ్మచర్యాది సాచ్చీల్యము ఆలవడక భూతదయ

పరార్థ ప్రీతి కలుగకయు మేడిపండురీతిగ జీవ యాత్ర సాగించుచుండురో అట్టివారు బాహ్య మునకు ఆ స్థితోత్తములనిపించు కొనినను నిజానికి మాత్రమునా స్థితులనియు లోకవంచకులు ఆత్మ వంచకులు అని తెలుసుకొనదగినవారు.

ఇందునుబట్టి ముముక్షుని నడవడి సత్యా హింసాదిపాలనము, శమదమాది సంపన్నత, నిష్కామకర్మానుష్ఠాన ప్రవణత్వము, స్వార్థ రాహిత్యము, పరార్థప్రీతి, భూతమైత్రి ఇత్యాది సౌశీల్యముతోకూడిన భగవన్నామసంకీర్తన సంస్కరణాది రూపముగు భక్తి ధ్యాననిష్ఠగాగాని శ్రవణమననాత్మకమగు జ్ఞాననిష్ఠగాగాని ప్రకాశించుచుండును, ఇంతపరాకాష్ఠ లేకపోయినను తావన్నాత్రమగు సత్యాహింసాపాలనతో కూడి

కామక్రోధాది దోషరహితమై నిష్కామ భూయిష్టమై యత్నించిత్కర్మానుష్ఠాన ప్రవణత్వము కూడ ముముక్షుని నడవడిగా నెరుంగవచ్చును. ఇట్టిదేదియునుగాని నడవడి మిథ్యాచారమనియు నాస్తిక్యమనియు గ్రహింపనగును. శాస్త్రీయమును అనాదిసిద్ధమును అయిన యత్నించిత్కర్మానుష్ఠానము లేకపోయినను సత్యాహింసా శమదమాది సంపన్నచుయిన సౌశీల్యమును సాజన్యమును భగవద్భక్తి ప్రకాశించు పురుషుడుకూడ ఆ స్థితోత్తముడై తరించువాడే యని యీ ప్రకరణమందు తిలపోయవచ్చును.

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః

శ్రీ అరవిందుల మహాసమాధి

ఆధ్యాత్మికము, రాజకీయము, వైజ్ఞానికము మున్నగు మార్గములందెల్ల జీవితమును గడిపి సార్థకముచేసికొని యోగిపుంగవులై శిష్యుకోటికి జ్ఞానభిక్ష నిడిన శ్రీ అరవిందులు 5-12-50 న తమ పుదుచ్చేరి ఆశ్రమమునందు మహాసమాధి నందిరని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము.

శ్రీవారు పవిత్ర భారతభూమియందు వంగ దేశమున 15-8-1872 న జన్మించిరి. ఏడేండ్ల ప్రాయముననే విద్యాభ్యాసము నిమిత్తము శ్రీవారు ఇంగ్లండునకు బోయి యచ్చటనే బహుభాషల నభ్యసించి పాశ్చాత్యుల మన్న

నల వడసిరి. భారతదేశమునకు విచ్చేసిన యనంతరము—రాజకీయము, వైజ్ఞానికము, ఆధ్యాత్మికము మున్నగు వివిధ మార్గములందు పాల్గొని చివరకు పరాశక్తి ఆదేశమునంది యోగ సాధన కుషక్రమించిరి, మహద్వలని కీర్తి గడించిరి. 'నే నే మార్గమున జరించినను నా దేశాన్నత్యమునకే పాటుపడుచున్నా'నని ఘంటాపథముగ జాటిరి. ఇట్టి యోగిపుంగవుల నిర్వాణము భారతదేశమునకే గాక యావత్ప్రపంచమునకును తీరనిలోటు గలిగించినది.

శ్రీవారి ఆత్మ శాంతి నందుగాక!

సంఘ వార్తలు

శ్రీ శారదేశ్వరీమఠము

శ్రీమాతృదేవి శతవార్షిక వర్ధంతి

బేలూరు మఠము,

25-10-1950.

పశ్చిమవంగరాష్ట్రమున బంకూరా జిల్లాలో నొక మాదమూల గ్రామమగు జయరాం బాటిలో 1853-వ సంవత్సరమున జన్మించినను, నిష్కళంక పవిత్రశీలముచే, అపార దివ్య ప్రేమచే, గాఢ పారమార్థికానుభూతిచే శ్రీ శారదామణిదేవి, శ్రీమాతృదేవియని వ్యవహరింపబడుచున్నాడు. తనువుగొనిన అత్యుత్తమ, పరిపూర్ణ స్త్రీత్వమనదగిన ఈమె పరమ పావన భారతీయ పతివ్రతాశిరోమణులగు సీతా, సావిత్రి, దమయంతి మున్నగు సాధ్వీమతల్లుల కెనయై, మహోన్నతాధ్యాత్మిక గురుపదవి నధిష్టించినారు. శ్రీశారదామణియు క్తవయస్కురాలైన తరువాత, శ్రీరామకృష్ణ లీమె నారాధించి, తమ పారమార్థిక సాధనల ఫలములన్నిటిని సమర్పించిరి. ఇంతేకాదు, శ్రీభగవానునవతారానంతరమున వారి జగద్గురుస్థాన మలంకరించి, దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచుండిన రామకృష్ణోద్యమమును నడిపించిన అదృశ్య శక్తివాహినియై, వేనవేల మానవులకు ఆధ్యాత్మిక వికాసమును గూర్చిన జ్ఞానద్యుమణియై విలసిల్లిన నారీమణి శ్రీశారదామణి.

ఈమె శతవార్షిక వర్ధంత్యుత్సవమును తగు రీతిని ప్రపంచమంతట జరుపుట మనకందరకును

విధాయకధర్మము. ఈ ఘనకార్య నిర్వహణ మునకు ప్రారంభసూచకముగ బేలూరు మఠాధికారులొక తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహక వర్గము నేర్పాటుచేసినారు. రామకృష్ణమఠ, సేవాసంఘములకు పూర్వము సాధారణ కార్యదర్శిగనుండిన శ్రీమాధవానందస్వామి ఈ వర్గమున కధ్యక్షులు, శ్రీగంభీరానందస్వామి సాధారణ కార్యదర్శి, ఇతర స్వాము లార్దుద సభ్యులు. ఆనాటికానాడు పని ఇతోధికముగా కొనసాగుచుండుకొలదిని, ఈవర్గ సభ్యులసంఖ్య సముచితరీతిని హెచ్చింపబడును. ఉత్సవ నిర్వహణమునకు, మఠాధికారు లీ క్రింది ప్రణాళికను ప్రతిపాదించుచున్నాడు.

1, శతవార్షిక వర్ధంతి 1953కి డిసెంబరు మొదలు 1954 డిసెంబరు ముగియులోపున జరుపబడవలయును.

2. సమగ్రమును, ప్రామాణికమునగు శ్రీమాతృదేవి జీవితచరిత్రతోపాటు, నొక సంగ్రహ జీవిత చరిత్రకూడ సాధ్యమైనన్ని భారత దేశభాషలలోను, విదేశభాషలలోను ప్రకటింపబడవలయును.

3. సాధ్యమైనన్ని భంగిమములలో శ్రీమాతృదేవి చిత్తరువులును, ఆమె జీవితచరిత్రకు సంబంధించిన ముఖ్య ప్రదేశముల పటములును గల సంపుటి ప్రకటింపబడవలయును,

4. భారతదేశ చరిత్రలో, వివిధయుగములలో, వివిధరంగములందు సుప్రసిద్ధ నారి నులు నాధించిన ఘనకార్యముల వివరణ తోపాటు, వారి జీవితచరిత్రలుగల గ్రంథ మొకటి ప్రకటింపబడవలయును.

5. శ్రీమాతృదేవియునికీ, పవిత్రములైన ముఖ్య స్థలములలో ఫలకములను స్థాపించుట కేర్పాటుచేయబడవలయును.

6. శ్రీమాతృదేవి జీవితచరిత్రను గురించిన వ్యాసరచనయందు, విద్యార్థులకు పోటీ యేర్పాటు చేయబడవలయును.

7. శ్రీమాతృదేవి జీవితమును, ఉపదేశములనుగురించి ప్రసంగములు జరుగుటకుగాను వేర్వేరు స్థలములలో, ముఖ్యముగా స్త్రీల సంస్థలలో, స్త్రీల సభ లేర్పాటుచేయబడవలయును.

8. శ్రీమాతృదేవి వ్రాసిన ఉత్తరములను, వాడిన వస్తువులను సేకరించి, కాపాడుటకు కృషి జరుపబడవలయును.

9. శ్రీమాతృదేవి నివాసముచే పవిత్రములైన జయరామ్ బాటి, కమార్పకూర్ మొద

లగు ముఖ్యస్థలములకు యాత్ర లేర్పాటుచేయబడవలయును.

పై కార్యక్రమము జయప్రదముగా కొనసాగవలయుననిన, జాగరూకతతో ప్రణాళికలను సిద్ధపరచినంతచూత్రమున ప్రయోజనము లేదని వదాన్యుల భూరి విరాళములమూలమున ధనము చేకూరుట బహు ముఖ్యమని యెల్లరకును తెలిసినవిషయమే. కనుక, స్త్రీల పురోభివృద్ధియందును, మాతృపూజయందును విశ్వాసముగలవారి నందరిని ఈ క్రింద తెలిపిన ప్రయోజనములన్నిటికినిగాని, అందే యొకదాని కైననుగాని తమశక్తికొలది విరాళములిచ్చి, తోడ్పడుటకు అర్థించుచున్నాము

1. శ్రీమాతృదేవి ప్రితి ఆచంద్రార్కవైభవోపేతమై ప్రకాశించునట్లు చేయుట.

2. స్త్రీజన పురోభివృద్ధి,

3. పైన తెలిపిన గ్రంథప్రకటన.

విరాళములన్నియును, చెక్కులును, శ్రీమాతృదేవి శతవాదీక వర్ధంతి కార్యదర్శి పేర, పశ్చిమ వంగరాష్ట్రము, ఈ రాజిల్లా, బేలూరు మరము పోష్టుకు పంపబడవచ్చును.

1950-వ సం॥ అక్టోబరు 25-వ తేది.

{ వీరేశ్వరానందస్వామి
రామకృష్ణమరసేవాసంఘ సాధారణకార్యదర్శి.

శ్రీ శారదామణిదేవిగారి జన్మతిథిపూజ ఆదివారము 31-12-1950

మతమున బహిరంగోత్సవము

ఆదివారము 7-1-1951

సురజ్మల్

1895 నుండి సగువర్తకులు
★
రత్నాలు

313, ఎస్ప్లె నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—6)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
షాకార్వేట్, మదరాస్

(L G 7-6)

రాష్ట్రము : ప్రధానమంత్రి :

① దానికల్పింపు వాదమును సూచించుచున్నది.

51, 52-53

הערה: המסמך נמצא במצב של שימור.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

11-11-2011

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ಪೆಟ್ರೋ ಪುಷ್ಕಿನ್ 1810 ರಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. 1825 ರಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕಿನ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. 1825 ರಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕಿನ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

6 2 3 11 2 2 1

17, -28- 222

[illegible]

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

145

1. 1900	2	0	0
2. 1901	1	0	0
3. 1902	1	0	0
4. 1903	1	0	0
5. 1904	1	0	0
6. 1905	1	0	0
7. 1906	1	0	0
8. 1907	1	0	0
9. 1908	1	0	0
10. 1909	1	0	0
11. 1910	1	0	0
12. 1911	1	0	0
13. 1912	1	0	0
14. 1913	1	0	0
15. 1914	1	0	0
16. 1915	1	0	0
17. 1916	1	0	0
18. 1917	1	0	0
19. 1918	1	0	0
20. 1919	1	0	0
21. 1920	1	0	0
22. 1921	1	0	0
23. 1922	1	0	0
24. 1923	1	0	0
25. 1924	1	0	0
26. 1925	1	0	0
27. 1926	1	0	0
28. 1927	1	0	0
29. 1928	1	0	0
30. 1929	1	0	0
31. 1930	1	0	0
32. 1931	1	0	0
33. 1932	1	0	0
34. 1933	1	0	0
35. 1934	1	0	0
36. 1935	1	0	0
37. 1936	1	0	0
38. 1937	1	0	0
39. 1938	1	0	0
40. 1939	1	0	0
41. 1940	1	0	0
42. 1941	1	0	0
43. 1942	1	0	0
44. 1943	1	0	0
45. 1944	1	0	0
46. 1945	1	0	0
47. 1946	1	0	0
48. 1947	1	0	0
49. 1948	1	0	0
50. 1949	1	0	0
51. 1950	1	0	0
52. 1951	1	0	0
53. 1952	1	0	0
54. 1953	1	0	0
55. 1954	1	0	0
56. 1955	1	0	0
57. 1956	1	0	0
58. 1957	1	0	0
59. 1958	1	0	0
60. 1959	1	0	0
61. 1960	1	0	0
62. 1961	1	0	0
63. 1962	1	0	0
64. 1963	1	0	0
65. 1964	1	0	0
66. 1965	1	0	0
67. 1966	1	0	0
68. 1967	1	0	0
69. 1968	1	0	0
70. 1969	1	0	0
71. 1970	1	0	0
72. 1971	1	0	0
73. 1972	1	0	0
74. 1973	1	0	0
75. 1974	1	0	0
76. 1975	1	0	0
77. 1976	1	0	0
78. 1977	1	0	0
79. 1978	1	0	0
80. 1979	1	0	0
81. 1980	1	0	0
82. 1981	1	0	0
83. 1982	1	0	0
84. 1983	1	0	0
85. 1984	1	0	0
86. 1985	1	0	0
87. 1986	1	0	0
88. 1987	1	0	0
89. 1988	1	0	0
90. 1989	1	0	0
91. 1990	1	0	0
92. 1991	1	0	0
93. 1992	1	0	0
94. 1993	1	0	0
95. 1994	1	0	0
96. 1995	1	0	0
97. 1996	1	0	0
98. 1997	1	0	0

MEMORIAL LIBRARY
Acq 40
Dn 6
83
SUDJAP. 1/1

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩

సంచిక ౭

విషయ వివరణము

ప్రార్థన—భక్తిశతకము
శ్రీరామకృష్ణ వచనామృతము—‘మ.’
ధర్మపరిశీలన
ఆత్మజ్ఞాని వివేకానందుడు
ప్రార్థనాంజలి
అమరజీవి శ్రీ అరవిందయోగి
జీవి కర్తవ్యము
శ్రీ తురీయానంద తేజావళి
పూర్ణమానవుడు
శ్రీ సూర్యనారాయణ శతకము
వినయప్రతిక

Pranama
విశ్వానంద
Valmiki

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిరోజులు మాచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రు. 3-6 మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాదారు లుగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపబడును. విడిప్రతి రూ. 0—౬—0 లు. హిగిన్ బాచింగ్ వారి ప్లాటలోఁగాని, మీ పత్రిక ఏజెంటును గాని అడగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు పీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపుడు. ఉత్తరములకు “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాతో వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయంగు ఎట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముంగుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జలుపవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయకములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమున కును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరముగు గ్రాంథికభాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపబడవలయుననుచోఁదగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

వెలువడినవి!

ఇప్పుడే వెలువడినవి!!

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు: శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు

[ప్రభుత్వానువాదకులు]

సాదకు లెల్లరు జదివి తమ నిత్యజీవితమున అనుసరింపదగిన దివ్యప్రసంగములు.

318 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల రూ. 2-8-0

ఇట్లు వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭

౧౯౫౧ జనవరి - నికృత - పుష్యము

సంచిక ౭

ప్రార్థన

భక్తి శతకము

శ్లో॥ సర్వజ్ఞ చక్ర సరసీరుహ రాజహంసం
కుణ్డేస్తు సుందర రుచి సురవృన్ద వన్ద్యమ్ ।
సద్ధర్మ చక్రసహజం జనపారిజాతం
శ్రీదత్త ధాతుమమలం ప్రణమామి భక్త్యా ॥

28

ఏ దివ్యదంతము రాజహంసభిలో సర్వజ్ఞ చక్రమై యొప్పుచున్నదో—దేని సౌందర్యము కుండ పుష్పముయొక్కయు చంద్రునియొక్కయు అందమును మించియున్నదో, ఏది ధర్మచక్రము నకు సాజన్యమై సకల దేవతలు పూజించునదై దివ్యకుసుమమైన పారిజాతమైనదో అట్టి ఉత్కృష్ట దంతమునకు భక్తితో ప్రణామము చేయుచున్నాను.

శ్లో॥ నాగాలయో పరిధరాలయ చక్రవాల మూర్ధ్ని
త్రికూట గత కాంచన శైలశృంగౌ ।
బోధిద్రుమాల నిహితాక్షయ ధాతుబింబం
విభ్రన్నమామి శిరసా జిన చైత్యమగ్రమ్ ॥

29

నాగలోకముపైని వృత్తాకారముగానున్న భూమిమీద త్రికూటపర్వతమగు బంగారు కొండ దరినున్న బోధివృక్షము మూలముననుండి వినశ్వరరూపముతో నలరాచున్న జైన విగ్రహమునకు నేను ప్రణామము చేయుచున్నాను.

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

శ్రీరామకృష్ణుడు — 'మ.'

[స్థలము. దక్షిణేశ్వర దేవాలయము, కాలము : 19 ఆగష్టు 1888, ఆదివారము.]

కొంతకాలమునకు ముందే దేవాలయమున మాధ్యాహ్నిక నివేదనను ముగించి ద్వారములు మూసివైచిరి. శ్రీరామకృష్ణుడు భోజనముచేసి యించుక విశ్రాంతి నందియుండెను. ఆ విశ్రాంతి దీరిన పిదప తన చిన్నమంచముపై గూర్చొనియుండెను. అప్పుడు 'మ.' వచ్చి నమస్కరించెను. కొంతసేపటికి ఆతని వేదాంతమునుగూర్చి మాటాడజొచ్చెను.

శ్రీరామ — ('మ.' ను జూచి) చూడుము. అష్టావక్రసంహితయందు ఆత్మజ్ఞానుల విషయము వివరింపబడియున్నది. ఆత్మజ్ఞానులు 'సోఽహం' 'నేనే ఆ పరబ్రహ్మను' అని వచింతురు, తలంతురు. ఇదంతయు వేదాంతవాదులగు సన్న్యాసుల మతము. సంసారుల కిది పనికిరాదు. సకల కార్యముల నాచరించుచు 'నేనే నిష్క్రియపరమాత్మ'నని యెట్లు పలుకనగును? వేదాంతవాదు లిట్లు పలుకుదురు:— 'ఆత్మ నిర్లిప్తుడు. సుఖదుఃఖములు, పాపపుణ్యములు—ఇవి ఆత్మ సేమియు చేయజాలవు. కాని దేహభిమానులగు జీవులకు కష్టము కలిగింపగలవు. పొగ గోడపై ప్రసరించి గోడను నలుపుచేయును గాని ఆకాశము సేమియు చేయజాలదు. కృష్ణకిశోరుడు జ్ఞానులవలె 'నేను ఖ' నని పలుకువాడు. అనగా నే నాకాశమువంటివాడనని భావము. అతడు పరమభక్తుడగుటవలన ఆత

డట్లు పలికినను కొంతవఱకు పరవాలేదు. కాని యట్టితరులు వచించుట అభావ్యము; నేను ముక్తుడనను నభిమానము కలిగియుండుట మిక్కిలి మంచిది. 'నేను ముక్తుడను, ముక్తుడను' అని పలుకుచుండిన చివరకు ముక్తుడు కాగలుగును. 'నేను బద్ధుడ' నని తలచువాడెల్లప్పుడును బద్ధుడుగనే యుండిపోగలడు. ఎవడు నేను 'పాపిని, పాపిని' అని తలంచునో ఆ మూర్ఖుడే పతనము నందును. అందులకు మారు 'నే నీశ్వరభక్తుడను. ఆయన నామమును జపించుచున్నాను. నాకు పాపమెక్కడిది, బంధమెక్కడిది' అని పలుకుట మంచిది.

చూడుము. నా కీరోజు మనస్సు చక్కగా లేదు. హృదయుడు తనకు చాల జబ్బుగా నున్నదని యుత్తరము వ్రాసియున్నాడు. ఇది మాయయా? దయయా?

'మ.' ఏమియు చెప్పజాలక యూరకుండెను.

శ్రీరామ:—మాయ యన సేమియో తెలియునా? తల్లి, తండ్రి, సోదరీ సోదరులు, స్త్రీ పుత్రులు, మేనల్లుడు, మేనకోడలు,—వీరి యందలి ప్రేమ, సర్వభూతములయందు సమానమై ప్రకాశించెడి ప్రేమయే దయ. హృదయునియెడగల నాయీ భావము మాయయా?

దయయా? కాని హృదయుడు నా కెంతయో సేవ కావించియున్నాడు. నా దేహరోగ్యము చెడియుండినపుడు ఎంతయో సేవ చేసెను. మఱి యెంతయో శాసించియు నున్నాడు. వాని శాసనము భరింపలేక గంగలో నురికిపడి దేహ త్యాగము చేయుదురా యని గూడ తలంచితిని. కాని అతడు నాకోట కెంతయో పాటుపడి యున్నాడు. ఆతనికి కొంత ద్రవ్యము లభించిన నేను సంతసించును. కాని నే నే ధనవంతున కీ విషయము చెప్పగలను?

నునూరు మూడుగంటలకు అధరసేనుడు, బలరాముడు వచ్చి సాష్టాంగ నమస్కారము గావించిరి. 'మీరెల్లన్నాడు' అని వాడు గురు దేవుని విచారించిరి. అందులకు ఆయన 'నా శరీరము బాగుగానే యున్నది కాని మనస్సు బాగుగాలేదు' అని వచించెను. కాని హృదయుని విషయముమాత్ర మేమియు పలుకలేదు.

సింహవాహిని దేవీమూర్తినిగూర్చి సంభాషణ ప్రారంభమాయెను.

శ్రీరామ — నేను సింహవాహినిమూర్తిని జూడ వెడలియుంటిని, అది మల్లికుని వంశజుల గృహమున ప్రతిష్ఠింపబడియుండెను. వారెల్లరు ప్రస్తుతము చాల బీదలై యున్నారు. ఆ గృహ మెల్ల శిథిలమై యున్నది. దేవాలయమునందంతటను నాచుపట్టి క్రిందంతయు పావురముల రెట్టలతో నిండియుండెను. మల్లికుని వంశజులలో నితరులు మాత్రము బాగున్నారు కాని వీరుమాత్రము తీసిపోయియున్నారు. ఇందుగల భావమేది? (దీని యర్థమేది?)

'మ.' ఏమియు బదులు పలుకలేదు.

శ్రీరామ:—ఏమియో తెలియునా? ఎవరి కర్మముల వారనుభవింపవలసినదియో, సంస్కా

రములు ప్రారబ్ధము—ఇవన్నియు నమ్మవలయు నని అట్లయినను ఆ యింటియందలి సింహ వాహినిమూర్తి ఉజ్జ్వలముగానే యుండెను. ఈశ్వరావిర్భావముచు నమ్మవలయును.

ఒకప్పుడు విష్ణుపురమున కేగితిని. (శ్రీరామ కృష్ణులవారి జన్మస్థానమున కనతిదూరమున నున్న ఒకానొక జమిందారీ) అచ్చట రాజు గారిచే కట్టింపబడిన దేవాలయము లెన్నియో కలవు, వానియందొకదానియందలి దేవీమూర్తి నామము మృణ్మయదేవి. ఆ దేవాలయము నొద్ద తటాకములు కొన్ని కలవు. వానికి లాల్ బంద్, కృష్ణబంద్ అను నామములు గలవు. ఒక చెఱువునందలి నీరములు స్త్రీల శిరో ధార్యమగు వాసనద్రవ్యముగంధము గలిగి యుండెను. దీని యర్థమేమి? ఆ దేవాలయము నందలి మృణ్మయదేవికి అట్టి సువాసనద్రవ్యముల నివేదింతురని నే నెఱుంగను. ఆ చెఱువు నొద్దనుండగనే నేను సమాధిస్థితి నందితిని. ఆ సమాధియందు నీటినుండి మృణ్మయదేవి నడుముబంటిబయటికి వచ్చెను. ఆ దేవీవిగ్రహ మూర్తిని నే నింతవఱకు చూచియుండలేదు. అదియే ప్రథమ దర్శనము.

ఇట్లు కొంతకాలము గతింప భక్తులెల్లరు గుమిగూడిరి. కాబూలునందు జరుగుచుండిన విప్లవము, యుద్ధము—ఏనినిగూర్చి చర్చ జరుగుచుండెను. ఒకభక్తుడు యాకూబ్ ఖాన్, ఆఫ్ గన్ స్టాన్ అమీరు సింహాసనచ్యుతుడయ్యెనని వచించెను. మఱి ఆ భక్తుడు శ్రీ గురు దేవుని సంబోధించి, యాకూబ్ ఖాన్ మంచి ఈశ్వరభక్తుడని విన్నవించెను.

శ్రీరామ:—సుఖదుఃఖములు దేహధారణ ధర్మములని నీనెఱుంగవలయును. కవికర్త

చండీగంధమునందు ఇట్లు వచింపబడియున్నది కాళీవీరుడు గలడు. అతడు కాళీవరపుత్రుడు. అయినను ఆతనిని చెఱలో బెట్టి గొప్ప పాపాణము నాతని ఊమ్మన బెట్టిరి. కాన దేహ ధారణము సుఖదుఃఖముల యనభవార్థమే. శ్రీమంతుడుగూడ గొప్ప భక్తుడు. ఆతని తల్లి కుల్లానా భగవతివలన నెంతయో ప్రేమింపబడుచుండెను. అయినను శ్రీమంతుని కష్టముల కంతములేకుండెను. ఆతని తల నఱకుటకు స్త్రీశానమునకు దోడ్కొనిపోయిరి. కట్టెలు గొట్టువాడు ఒకడు పరమభక్తుడై యుండెను. దేవిని ఎంతగనో పూజించుచుండెను. దేవి ఆతనికి దర్శనమొసగి యెంతయో కృప జూపియుండెను. అయినను వాని జీవనవృత్తి మాత్రము మారలేదు. కట్టెలుగొట్టి వానినమ్మినసే వానికి పూట గడచెడిది. దేవకి చతుర్భుజ చంక చక్ర గదాధారియగు భగవానుని చెఱలో కన్నులార గాంచెను కాని కారాగృహమునుండి మాత్రము విముక్తురాలు కాలేదు.

‘మ.’.—కారాగార విముక్తత మాత్రమేమి? శరీరమే అన్నిటికీ కారణము. శరీరము నుండియే విముక్త కావలసియుండెను.

శ్రీరామ:—ఇదంతయు ప్రారబ్ధకర్మానుభవము. ఈ భోగానుభవ మున్నంతకాలము శరీరమును ధరించుచుండవలయును. ఒకానొకప్పుడంధు డొకడు గంగాస్నానము గావింపనేగెను. స్నానము చేయగనే ఆతని పాపములు తొలగిపోయినను ఆతని గ్రుడ్డితనము మాత్రము వదలలేదు. (అందఱు నవ్విరి). పూర్వజన్మ కర్మఫలము మిగిలియుండెను గాన వాడు దాని సనుభవించుచుండెను.

‘మ.’—వదలిన బాణము నెవరును అడ్డు పెట్టజాలరు.

శ్రీరామ — శారీరక సుఖదుఃఖము లెల్లు పోయినను పోనిమ్ము. భక్తుని జ్ఞానైశ్వర్యములు మాత్రము శాశ్వతములై యుండును. చూచితివా పాండవు లెన్ని కష్టముల పాలుడినో? అయినను అట్టి జ్ఞానము భక్తియు గలవారి నెందు గనగలవు?

ఈ సమయమున నరేంద్రుడు, విశ్వనాథోపాధ్యాయులు వచ్చిరి. విశ్వనాథుడు నేపాల రాజు వకీలు, ప్రతినిధి. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవులారని కేప్టెన్ అని పిలుచువారు. నరేంద్రునకు ఇరువదిరెండేళ్ల ప్రాయము. బి. ఏ. చదువు చుండెను అప్పడప్పుడు వచ్చుచు పోవుచుండెడివాడు. వారిరువురు శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవులకు నమస్కరించి కూర్చొనిరి. నరేంద్రుని ఒక పాట పాడుచుని శ్రీ గురుదేవుడు కోరెను. గదియం దొకమూలను తంబూరా ప్రేలాడుచుండెను. తబలాకూడ శ్రుతి సరిచూచి పెట్టబడెను. అందఱును పాట విన కుతూహలపడుచుండిరి.

శ్రీరామ — (నరేంద్రుని జూచి) ఇవి మునుపటివలె మ్రోగుటలేదు.

కేప్టెన్ — పూర్ణములయినవి. అందువలననే శబ్దము కలుగలేదు. (పూర్ణకుంభము) నిండుకుండలు తొణకవుగదా! (అందఱును నవ్విరి).

శ్రీరామ:—అట్లయిన నారదాదులో?

కేప్టెన్:—వాడు పరుల దుఃఖనివారణార్థము పలుక నారంభించిరి. పరుల దుఃఖమువలన వారి మనస్సు ద్రవించినది.

శ్రీరామ — అవును. నారదుడు, శుక దేవుడు — వీరందఱును సమాధిస్థితినుండి దిగి వచ్చిరి. వయార్ద్రహృదయులై పరహితార్థము వారు సంభాషించుచున్నారు.

నరేంద్రుడు పాట నారంభించెను.

(పాట భావము)

ఏనాడు సత్యశివనుందరుడు నా హృదయ కుహరమున నావిర్భవించునోకదా! ఆయనను జూచుచు నే నెన్నడూ యానందసాగరమున నోలలాడగలుగుదునో! జ్ఞానానంతరూపమున నా హృదయకుహరమున భగవాను డావిర్భవించ నా మనము ఆశ్చర్యచకితమై ఆయన శరణు జొచ్చుచు హృదయాకాశమున అనందామృత రూపమున ఆయన ఉదయించ చుట్టడిదయమున జకోరములు హరించు చందమున నా మనస్సు ఆయన ప్రకాశమువలన హర్షమున దేలి యాడును శాంతిమయుడును, శివుడును, అద్వితీయుడు నగు ఆ రారాజునకు సమర్పించి నా బీదనము సఫలము గావించుకొందును. ఇట్టి యవకాశ మింకెందు నాకు లభింపగలదు! అదియే సశరీర స్వర్గసుఖము శుద్ధుడవును, అపావనిద్ధుడవు నగు ఓ నాథా! నీ ప్రకాశము వలన దీపముల ముందటి యంధకారమువలె నా పాపము పటాపంచలగును హే ధ్రువతార మూర్తి! హే దీపబంధూ! నా కోరికల నెఱవేర్చుము నేను రేయింబవళ్లు ప్రేమానంద మగుడుడనై యుండుగాక నిన్ను పొంది నన్ను నేను మఱచునట్లు చేయుము ఆ దిన మెన్నడు రానున్నదోకదా!

అనందామృతరూపుడన్న వచనము వినుటయు గురు దేవుడు గభీరసమాధిస్థితుడయ్యెను. పూర్వదిబ్బులుడై చేతులు జోడించుకొని

కూర్చొని ఆనందమయరూపనాగరమున నిమగ్నుడైపోయెను. ప్రాపంచికజ్ఞాన మావంతయు లేకపోయెను. కనురెప్పలు చలింపలేదు. నిశ్శాస్త్రసోచ్ఛాస్తము లున్నవా లేవా యన్న సందేహమే. చిత్రార్చితునివలె గూర్చొని యుండెను. ఈ రాజ్యమునే వడలి యెందులకో బోయినట్లు గన్పట్టుచుండెను.

నరేంద్రుడు పాట ముగించి బయటికి బోయెను. అచ్చట వసారాయందు హజ్రా కంబళాసనమున చేత జపమాల ధరించి కూర్చొనియుండెను. నరేంద్రు డాతనితో సల్లాపార్థ మేగెను. శ్రీరామకృష్ణుని సమాధి ముగిసెను నలువైపుల జూచెను. గదినిండుగ జనులున్నను నరేంద్రు డందు లేడు. భక్తులందరేకాగ్రదృష్టితో జూచుచుండిరి.

శ్రీరామ — నిప్పంటించియైదది. పిదప నాతడున్న నేమి పోయిన నేమి? (కేప్టెన్తో) నీవు చిదానందము నారంభింపుము. అప్పుడు నీ కానందము కలుగును. చిదానంద మెల్లప్పుడు నున్నదియే. ఆవరణ విశేషములే ఆటంకములు. విషయాసక్తి తగ్గిన కొలదియు మనస్సు మఱింతగా భగవంతుని ప్రాపించును.

కేప్టెన్. — కలకత్తా సమీపించిన కొలదియు కాశీ దూరమగుచుండును. కాశీ దగ్గరించిన కొలదియు కలకత్తా దూరమగుచుండును.

శ్రీరామ — శ్రీమతి రాధ శ్రీకృష్ణుని సమీపించిన కొలదియు శరీర సుగంధము మిక్కిలిగా ఆ మెకు ప్రసరించుచుండెను. మనము భగవంతుని దగ్గఱకు బోయిన కొలదియు ముక్తిభావము లనంతములగుచుండును. నది సముద్రమును సమీపించిన కొలదియు

పోటుపాట్లధికమగుచుండును. జ్ఞాని యెల్లప్పుడు ఈశ్వరానుభవమును గలిగియుండును. అతని మనస్థితి పోటుపాట్లలేని ఒంటరి గంగానది వంటిది. అతని కంటికి యావత్ప్రపంచమును స్వాప్నికము. భక్తుని మనస్సట్టిదికాదు. పోటు పాట్లు గలవు. ఆతడు నవ్వును, ఏడ్పును, పాడును, ఆడును, ఒకప్పుడు మంచుగడ్డవలె మునుగును, మఱియొకప్పుడు లేచుచుండును. జ్ఞాని నెడకునది బ్రహ్మసాక్షాత్కారము. కాని భక్తునకు కావలసినది షడైశ్వర్య సంపూర్ణుడు, సర్వశక్తి సమన్వితుడునగు భగవానుడే! కాని శక్తియు బ్రహ్మయు నభేదములు. సచ్చిదానందుడే సచ్చిదానందమయి. మణియే జ్యోతి, జ్యోతియే మణి జ్యోతిలేని మణియు, మణిలేని జ్యోతియు మనకు భావనాతీతములు. సచ్చిదానంద మొక్కటియే. శక్తి ఉపాధి భేదములవలన నానారూపములు ధరించియుండును. సృష్టి స్థితి ప్రళయములు జరుగుటయు శక్తికార్యములే. ఆ సచ్చిదానందమే ఆద్యాశక్తి. ఎట్లన, 'కేప్టన్ ఒకప్పుడే పనియును జేయడు, ఒకప్పుడు పూజ చేయుచుండును. ఒకప్పుడు గవర్నరుగారితో

మాట్లాడుచుండును. ఇదంతయు చేయునది ఒక కేప్టనే కదా.

కేప్టన్ — చిత్తమండీ!

శ్రీరామ. — ఈ విషయమే కేశవసేనునకు జెప్పియుంటిని.

కేప్టన్ — ఓ! కేశవసేనుడా! అతడు భ్రష్టాచారి, స్వేచ్ఛాచారి అతిగు బాబూ గాని సాధువుగాడు.

శ్రీరామ. — (భక్తులతో) కేప్టన్ నన్ను కేశవసేనునొద్దకు వెళ్లవలదని పలుకుచున్నాడు.

కేప్టన్ — అయ్యా! మీరు పోవుమరు. నే నేమి చేయగలను?

శ్రీరామ. — (విరక్తిచెంది) నీవు డబ్బుకొఱకు గవర్నరు దగ్గఱకు వెళ్లవచ్చును గాని నేను కేశవసేను నొద్దకు పోరాదుకదా! అతడును భగవద్ధ్యానము కావించును. హరినామడపము గావించును. భగవన్నాయయే జీవము జగత్తు అని నీవు పలుకవచ్చును. ఆ శ్వరుడు సమస్త జగత్తును జీవరాశియునై ప్రకాశించుచున్నాడు.

“నా జన్మగ్రామప్రాంతములందు స్త్రీలు వరియడుకులను దంచుచుండగా చూచినాను. ఒకతె ఒకచేతితో ఊటిలోని గింజలను కదలించుచుండును, రెండవచేతితో తన బిడ్డను కొమ్మున జేర్చుకొని పాలిచ్చుచుండును. ఆ సమయమునందే కొనువానితో ఇట్లు బేరమాడును. ‘పాత లెక్క ప్రకారము నీవు నా కింతబాకి, ఈ రోజున ఇంత ఈయవలయును.’ ఒకపక్క ఈ పనులను జూచుకొనుచు, ఇంకొకపక్క చేతిమీద రోకలి పడి నలుగకుండ జాగరూకతవహించియే యుండును. నీవును సంసారమున ఆ విధముగ మెలగుము. మనసు సదా భగవంతునియందే నిలిపియుంచుము. ఆ మార్గమునుండి తొలగి వర్తించితివా, అనేకమైన అనర్థములు సంభవించును.”

— శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ధర్మ పరిశీలన

విశ్వమత సిద్ధికి మార్గము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

తా నెచటనున్నను, మానవుడు విశ్వాసమును వికసింపజేసికొని, తనపారమార్థిక స్వభావమును బెంపొందించుకొనవలయును. ఈ ప్రపంచముందలి వివిధమతములను జదివి, మఱి యొక విషయమును నేను గ్రహించితిని. జీవాత్మ, పరమాత్మలను గురించి మూడు పేర్వేరు భావస్థితులుగలవు. మొట్టమొదట, శరీరమునకు నాశనముకలదనియు, శరీరమువలె గాక, నిర్వికారమైన, నిరంతమైన, నిత్యమైన యొకానొక భాగమో వస్తువో దానియందున్నదని సర్వమతము లంగీకరించుచున్నవి. కాని, యితీవలి మతములు కొన్ని, మనయందలి వినశ్వర పదార్థమునకు అంతములేకున్నను, దానికి ఆదికలదని బోధించుచున్నవి. కాని, ఆదియున్న ప్రతి వస్తువునకును తప్పక అంతముండియే తీరవలయును. మనలోని ప్రధానాంశమే మనము. అట్టి మన కెన్నటికిని ఆదియే లేకుండెను, మఱి అంతమనునది కూడ నెన్నటికి నుండదు. ఈ శాశ్వత స్వభావముగల మన అందరికంటెను పైన, అంతములేని శాశ్వతు డింకొకడు కలడు. వాడే భగవంతుడు. జగదారంభమునుగురించి, మానవుని

యారంభమునుగురించి జనులు ప్రసంగించుచుందురు. ఆరంభమును మాటకు యుగారంభమని మాత్రమే యర్థము. అంతేకాని, యావద్విశ్వాసారంభమని దాని యర్థముగాదు. సృష్టికి ఆరంభముండుట యసంభవము. ఆరంభకాలమును మీరెవరుగాని యూహింపజాలరు. ఆరంభముకలదానికి, అంతముండి తీరవలసినదే. నేనెన్నటికిని అంతరించి యుండలేదు. మీరుగాని, మనలో నెవరుగాని, ఇటు తరువాత నెన్నడును అంతరింపము.” అని భగవద్గీత చెప్పుచున్నది. సృష్ట్యారంభ ప్రసక్తివచ్చిన చోట్లయందెల్ల ఒక యుగారంభమని అర్థము. మీ శరీరము మరణించునేగాని మీ యాత్మ యెన్నటికిని నశింపదు.

ఈ జీవాత్మ భావముతోపాటు, దాని పూర్వత్వమును గురించిన భావసంప్రతి మనకు కనుపడును. వస్తుతః జీవాత్మ పరిపూర్ణుడు. సృష్ట్యాదిని మానవుడు సంపూర్ణుడని హీబ్రూ న్యూటెస్టమెంటు (New testament) ఒప్పుకొనుచున్నది. మనుష్యుడు స్వకర్మ ఫలితముగా అపవిత్రుడైనాడు. కాని తన పూర్వపవిత్ర స్వభావము నతడు తిరిగి బడయవలసి యు

న్నాడు. ఈ విషయములను కొందరు కథల రూపమునను, చిహ్నముల రూపమునను, దృష్టాంతరూపమునను ప్రసంగించుచుండురు. వీరు చెప్పనట్టి విషయములను పరిశీలించితిమేని, మానవుని ఆత్మ నైసర్గికముగా పూర్ణమైనదని, ఆ యాదిమ పవిత్రత నతడు మరల బడయవలసిన వాడని వారందరును బోధించుచున్నట్లు, మనకు విశదమగును. మానవుడు తన సహజ పూర్ణత్వమును, పవిత్రతను మరల నెట్లు బడయగలడు? భగవంతుని తెలిసికొనుట వలన. కీబ్రూబైబులు చెప్పనట్లు, భగవత్పుత్రుని ముఖమునతప్ప ఏ మానవుడుగాని భగవంతుని దర్శింపజాలడు. దీని భావమేమి? యావన్మానవజీవిత లక్ష్యమును, పరమూపధియును ఆ భగవద్దర్శనమే. జగత్పితతో తాదాత్మ్యస్థితి సిద్ధించుటకుపూర్వము, భగవత్ పుత్రత్వము సిద్ధింపవలయును. తనకర్మల ఫలితము వలననే మానవుడు తన పవిత్రతను కోల్పోయినాడను విషయమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు. మనము కష్టపడుచున్నామనిన, మన మన కర్మల ఫలితముగనే కష్టపడుచున్నాము, అందులకు భగవంతుడు నిందుడుకాడు. ఈ భావములకు సన్నిహిత సంబంధముగల పునర్జన్మ భావ మొకప్పుడు విశ్వసమృత్తి నొంది యుండెను. ఐరోపా దేశీయులు కాలక్రమమున దాని నప్రభంశము చేసినారు.

ఈ విషయమును మిలో కొందరు విని యుండినను నిర్లక్ష్యముచేసి యుండవచ్చును. ఈ పునర్జన్మ భావముతో సరిసమానముగా

వర్తించునది మానవ జీవాత్మ నిత్యత్వ సిద్ధాంతము. ఏదో యొకచోట అంతముకలదాని కొక ఆరంభావస్థ యుండక తప్పదు. ఇట్లే ఒకానొకచోట ఆరంభమగునది ఏదికాని అంతముకాకుండ నుండజాలదు. మానవ జీవాత్మారంభమువంటి దారుణ వైపరీత్యమును మనము విశ్వసింపజాలము. పునర్జన్మ సిద్ధాంతము జీవాత్మ స్వాతంత్ర్యమును దృఢపరుచుచున్నది. కేవలారంభ మొకటి యుండుననుకొనుడు. అట్టి సందర్భమున, మానవునియందు గల ఈ అపవిత్రతకు భగవంతుడే పూర్తిగా బాధ్యుడగును! పరిపూర్ణ దయామయుడగు భగవంతు డీ ప్రపంచపాపములకు బాధ్యుడు! ఈ విధముగ పాపము సుభవించునెడల, ఒకరు మరియొకరికంటె ఎక్కువగ నేల కష్టపడవలయును? సర్వభూత దయామయుడగు భగవంతునియందుండియే పాపముత్పన్నమగుచున్నయెడల, ఈ పక్షపాత మొందుకు? లక్షలాది జనులు నిరయశాధిపుల కాన్లక్రింద పడి నలగనేల? ఏపాప మెన్నడును చేసియుండని ప్రజలు తిండిలేక ఎందుకు మాడుచుండ వలయును? దీనికి బాధ్యులెవరు? అందుకు వారెంతమాత్రమును బాధ్యులు కానిచో, భగవంతుడే తప్పక బాధ్యుడగును. కనుక ఒక డనుభవించు కష్టములకు వాడే బాధ్యుడను సమాధానమే ఎక్కువ మేలైనది. నేనేనైన పని నారంభింతునేని, అందువలన కలుగు ఫలితములకు నేనే బాధ్యుడను.

(సశేషము)

ఆత్మజ్ఞాని వివేకానందుడు

‘శ్రీ’.—

క్రీ. శ. 1862 వ సంవత్సరము జనవరినూనమున శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు జన్మించిరి. వారి జన్మకాలమున వంగదేశము విడిధ విషయములందు ఉన్నతదశ నందియుండెను. సాహిత్యమున ఒకింతచంద్ర ఛట్టోపాధ్యాయుడు, సాంఘిక విమర్శకులయందు ఈశ్వరచంద్ర విద్యానాగరుడు, ధర్మజీవనమున దేవేంద్రనాథరాకూరు, కేశవచంద్రసేనులు మున్నగువారు వన్నెగాంచియుండిరి.

అట్టికాలమున బుట్టిన వివేకానందులు జన్మమునుండియు ఆత్మజ్ఞానమును బడసియుండిరి. వారినిగూర్చి శ్రీరామకృష్ణులవారిట్లు పలికెడివారు “నరేంద్రుడు మూర్తీభవించిన ధర్మము. ఈ యుగమున నింతవఱకును నిట్టివారు జన్మింపలేదు నరేంద్రుడు పురుషుడు, నేను ప్రకృతిని.” కొన్ని సందర్భములందు ఇట్లు గూడ వచించువారు “అఖండ బ్రహ్మమున తమ అస్తిత్వమును నిలుపుకొనజాలక దేవతలండఱును అందే లీనమైపోవుదురు. కాని స్వప్నము మాత్రము విడిగా తమ అస్తిత్వమును నిలువజెట్టుకొని ధ్యానమున నిమగ్నులగుచుందురు. వారియందొకానొక మహర్షియంశావతారమే నరేంద్రుడు.” మఱియొక సమయమున శ్రీగరు దేవులు శ్రీరామకృష్ణులవారిట్లు వక్కాణించిరి “జగద్రక్షకుడైన శ్రీమన్నారాయణు డొకానొకప్పుడు సరనారాయణులుగ వెలసి తపమొనర్చెను. ఆ నరుడే ఈ నరేంద్రుడు. నరేంద్రుడు శుకమహర్షివలె పవిత్రుడు. ఆతనిని మాయ స్పర్శింపజాలదు.”

ఈ వచనముల జదివి కొందఱు “ఇది నిజ

మేనా?” యని సంశయింపవచ్చును. శ్రీరామకృష్ణగురుదేవుని శిష్యుడగు శ్రీయోగానందస్వాములవారిని కొందఱిట్లే ప్రశ్నింపగా శ్రీవారిట్లు సమాధానించిరి “శ్రీరామకృష్ణులవారి పలుకులన్నియును యధార్థములే. వారి శ్రీముఖమునుండి యెన్నడును అసత్యము వెలువడనే లేదు.”

శైశవమునుండియు నరేంద్రులకు ధర్మజీవనమున సంపూర్ణానురాగముండెడిది. అయినను ఎట్టివారి పలుకులనేనియు విమర్శకదృష్టితో పరిశీలింపక విశ్వసించెడివారు గారు. సమస్త విషయములకును ప్రమాణములను నిరూపింప గోరెడివారు. ఏసుక్రీస్తు శిష్యులయందొక్కరగు సెయింట్ పాల్ గారు వచించెడి “Prove everything, hold fast that which is true” అను పలుకులును శ్రీవారి వాక్కులును నొకేవిధముగ నున్నవి.

ఇతర జాతీయు లుపయోగించిన పాత్రలను వాడినచో తనజాతి భ్రష్టమైపోవునా యని పరిశీలించుటకై మహమ్మదీయుల యుపయోగార్థమై తమయింటనుంచబడిన హుక్కాను బీల్చిరి. సంపెంగచెట్టుపై బ్రహ్మరాక్షసి కలదనివిని యాపలుకులయందలి యాధార్థ్యమును గుర్తింపదలంచి ఆచెట్టుపై నెక్కి, అది తన్నెట్లు బాధింపగలదో పరీక్షించుటకై యొక్కపెట్టున తదేకచింతతో నెంతోకాల మాచెట్టుమీదనే గడిపిరి. ఇట్టివారికి బ్రహ్మజిజ్ఞాస కలుగుటయందేమి యాశ్చర్యము! కావుననే వీరు మహర్షి దేవేంద్రనాథునిజూచి, “మహాశయా! తమరు ఈశ్వరుని గాంచితిరా” యని ప్రశ్నింప, ఋషి

వద్యులు “వత్సా! నీ నేత్రములయందు యోగులదృష్టిని చూచుచున్నా”నని వచించిరి. కాని తమ ప్రశ్నకు తగిన సమాధానమును బడయువఱకు విడువని నరేంద్రులు దక్షిణేశ్వరమునకేగి శ్రీరామకృష్ణగురు దేవునిగూడ ఇట్లే ప్రశ్నించిరి. అందులకు వారు, “ఔను నిన్ను నే నెట్లు జూచుచున్నానో అంతమాత్రముగనే కాక ఇంకను ఉజ్జ్వలముగా, భగవానుని జూచుచున్నాను” అని వక్కాణించిరి. ఆ పలుకులకు నరేంద్రు లాశ్చర్యమందిరి. “ఈశ్వరుని నేను జూచితి”నని ఇట్టి సాహసముతో వచించిన వారు శ్రీగురు దేవు లొక్కరే. ధర్మము సత్యము. మన మెల్లరమును దానిని అనుభూతి లోనికి దీసికొనిరాగలము. ఈ జగత్తు ఎట్లు మనకు స్పష్టముగా గోచరమగుచున్నదో యంత కంటె సహస్రగుణాధికముగా స్పష్టముగా భగవానుడు ప్రత్యక్షముగావచ్చు” నని నరేంద్రులు చెలిసికొనిరి.

శ్రీస్వాములవారు వీరత్వమునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చువారు. మనదేశీయ యువకులకు “You must have nerves of steel and muscles of iron” అని ఇచ్చిన సందేశము జ్ఞప్తి నుంచుకొనదగినది. ఇట్టి మనోభావమే నరేంద్రుల యద్వైతమార్గానుసరణమున దోడ్పడెను.

అద్వైతమతమును నెలకొల్పినవారు శ్రీ శంకరాచార్యులవారు. ఆకాలమున శూన్యవాదమును ప్రచారించుచుండిన జౌద్ధధర్మమున కంటె హిందూధర్మము శ్రేష్ఠతను జూపినవారు వీరే. వీరి మతానుసారము “ఒకటియే సద్వస్తువు. అదియే బ్రహ్మము. ఏకం సద్విప్రా బహుభావదంతి.” దేశకాల నిమిత్త భేదముల ననుసరించి ఆ ఒకేవస్తువు బహుప్రకారముల

భాసిల్లుచున్నది. దీనినే కేంట్ (Kant) ‘Space, Time, Causation’ అని నుడివి యున్నాడు. Mattei (జడము) అనునదేమియు లేదు. ఉన్నదంతయు ఒక్క (Spirit) చేతనమే. ఈ పలుకులన్నియు ఉపనిషత్తులయందలి ‘సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మేతి’ వాక్యములే. అంగ్లసాహిత్యమున ప్రసిద్ధిగాంచిన Carlyle “Matter exists spiritually only” అని పలికి యున్నాడు. సూఫీ మతస్థుల ‘అనల్ హక్’ నకు కూడ నిదియే యర్థము. Emerson యొక్క “Over soul” సైతము దీనినే సూచించుచున్నది. దీనినే శ్రీ వివేకానందుల వారిట్లు వ్రాసియున్నారు —

అందఱియందు నేను, నాయుండే యిందఱును, అనందము, అనందము, అనందమే కేవలము

ఈ యద్వైతవాదమున చివరిపలుకు ‘తత్త్వ మసి’ యనునది. దానిని బడయుటకు కావలయునవి నిత్యానిత్యవస్తు వివేకము, వైరాగ్యము, శమము, దమము, తిత్తిక్ష, ఉపరతి, శ్రద్ధ, సమాధానము, ముముక్షుత్వము.

అయినను శ్రీ స్వామివారిని కేవలము అద్వైతవాదిగా చిత్రించిన వారి సంపూర్ణ మానవత్వమును తెలిసికొనజాలము. వారు జ్ఞానము, శక్తి—ఈ రెంటి నుపాసించినను, వారి జీవితమందు భక్తి ప్రేమల సమన్వయము చక్కగా గోచరించుచుండెడిది. “The original contribution of Swami Vivekananda is that he has established perfect harmony and co-ordination among conflicting schools of thought and various modes of realisation” అను పలుకులు సత్యములు. సామాన్య మానవులకు అద్వైతము నచ్చదని శ్రీవారికి

దెలియును. కావుననే “అందఱును అద్వైతమును గ్రహింపజాలరు. అది అత్యంతము కష్టసాధ్యమగుమార్గము. బుద్ధికిగూడ గ్రాహ్యముగానిది. తీక్షణబుద్ధికలవారే దాని సర్థముచేసికొనగలరు. అందఱికిని ఆచూర్ణము సరిపడదు” అని పలికిరి.

ఇందులకుదాహరణముగ శ్రీవారి జీవితమునందలి ఈ సంఘటనమును గ్రహింపనగును —

శ్రీ గిరిష్ చంద్రఘోష్ ఒకనాడు శ్రీ స్వామివారినిజూచి యిట్లు ప్రశ్నించిరి “సర్వే! నేనొకమాటడిగెదను. నీవెంతయో వేదాంతము జదివియుంటివిగదా? మనదేశమున భరింపరాని దుఃఖము, ఔషమము, వ్యభిచారము, భూణహత్యాది పాపకృత్యములు దైనందినము జరుగుచున్నవిగదా! వీనిని పారద్రోలుటకు, తుడముట్టించుటకు వేదములం దేమైనను సదుపాయము గల్పింపబడియున్నదా?” ఈ ప్రాపంచికకష్టముల విన్నంతనే శ్రీ స్వామిలవారి నేత్రము లశ్రుపూరితములయ్యెను. ఆ మనోవేదనను భరింపజాలక శ్రీవారచ్చటినుండి వెడలిపోయిరి. అంతట గిరిష్ చంద్రుడు “చూచితివా! ఎంతటి విశాలము, ఎంతటి దయార్ద్రము నగు హృదయముగలవాడు మీ ఆచార్యుడు నరేంద్రుడు! వేదాంతపండితుడని నేను మీ స్వామివారిని సన్మానించుచుండలేదు. కాని యితరుల కష్టముల విని సహింపజాలక దుఃఖించుచు వెడలిపోయెనుగదా! అందులకే నేనాయనను సన్మానించుచున్నాను, గౌరవించుచున్నాను” అని పలికెను. కొంత సేపటికి శ్రీ స్వామివారు మరలివచ్చి “జి. సీ. ఇదిగో చూడుము. ఈ జగమునందలి దుఃఖమును బారద్రోలు నవకాశము లభించినచో,

అందులకై వేయిజన్మము లెత్తవలసియున్నను నేను సంతోషముతో నట్లే నా జన్మసహస్రములను దీనజనోద్ధరణార్థము వినియోగింతును. దీనుల కష్టముల నిట్లు తొలగింపజాలుదునేని యట్లే కావించును” అని పలికిరి.

అద్వైత వేదాంత గ్రంథముల ననుసరించి ఆత్మజ్ఞానమనునది ‘సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ’ యను వాక్యానుసారము అభేద బ్రహ్మజ్ఞానోపలబ్ధియే. ఇట్టి జ్ఞానము బడసినవారికి తాను అను అహంభావము నశించును. అట్టివారు సర్వభూతములందును పై భావమునే గనుగొనుచుందురు. కాన ఇతరుల కష్టసుఖములన్నియు తమవిగనే యనుభవింతురు. శ్రీ వివేకానందులవారు పరులకష్టముల విని సహింపజాలక అశ్రుపూరితులై లేచిపోయిరన్నచో అదియే ఇందులకొక నిదర్శనము. భారతదేశము కష్టముల తొలగించుటకే గదా వీరు పాశ్చాత్యదేశములకు బయనముగట్టిరి! అచటికేగి స్వయముగా ధనసంపాదనముగావించి, దేశసేవార్థమే శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమును నెలకొల్పిరి.

వీరిని ప్రాపంచికవిషయము లేవియు నాకర్షింపజాలకపోవుటచే అమెరికా దేశీయులు వీరికెంతయో సన్మానము గావించినప్పటికిని యెన్నియో సుఖసంపదలు వీరికి వాదాక్రాంతములైనను వానినెల్ల లక్షింపక తమ కర్తవ్యమునే ఆచరించుచుండిరి. విదేశీయులేమి, భారతీయులేమి వీరియెడ జూపిన భక్తి ప్రపత్తులు వీరికి గావించిన స్వాగతోత్సవములు వేఱొకవ్యక్తికే కలిగియున్నచో ఆతని తల దిమ్మెత్తి ఈ గౌరవవాహినియందు మునిగి తనమార్గము నాతడు సంపూర్ణముగా మఱచియుండెడివాడనుటలో నావంతయు సంశయముగాని ఆశ్చర్యము

ర్యముగాని లేదు. వీరు ప్రపంచమునకు ఆదర్శ ధర్మమార్గమును జూపవచ్చినవారగుటవలన వారి లక్ష్యము సతతము సూటిగా ఏకాగ్రమై యుండెడిది.

సాధారణముగా ఆధ్యాత్మిక లోకమున నడుగునెట్టిన జ్ఞానులెల్లరు తమ ముక్తికోటకే పాటుపడువారైనను శ్రీవారు మాత్రము ఆ మార్గమును ఆనుసరింపరైరి. ఏలయన శ్రీవారు తమకు నిర్వికల్పసమాధిని దయచేయు డని శ్రీ గురుదేవుల బ్రార్థింపగా వారిట్లాదే శించిరి. “నీవు విశాల వటవృక్షమువంటివాడ వనియు నెండఱో ఉత్తత్పజ్జివులు నీ చాయనుజేరి నుఖమును శాంతిని బడయుదురుగదా యనియు తలంచితిని. కాని నీ వీ యల్పమైన యాత్మ ముక్తినే గోరుచున్నావుగదా! పొమ్ము! మన కార్యము నెలవేర్చుము. నీ నిర్వికల్పసమాధి భాండాగారమును మూసి బీగమువైచి తల్లి తాళపుచెవిని నాచేత బెట్టియున్నది. నీ కార్య మంతయు ముగిసిన పిదప దానిని నీ వనుభవింప గలవు.” దీని ననుసరించి శ్రీ స్వామివారు బహుజనహితార్థము, బహుజనసుఖార్థము— తామీ లోకమున జన్మించితిమని గ్రహించిరి. ఇట్టిలక్ష్యము తమకుమాత్రమే కాక తాము నెల కొల్పిన మరస్థులగు సన్న్యాసుల కండఱకును లక్ష్యముగా సూచించిరి. కావుననే ఒకానొక పృథు సందర్భవశాత్తు వారిట్లు పలికియున్నారు: “తినుట కెద్దియేని మంచి పదార్థము లభించి నచో ఏకాకియై భుజించుటవలన నేమి ప్రయో జనము? ఏమి ఆనందము? పడుగుర కా పదార్థము నొసగి నీవును భుజించిననేగదా ఆ ఆనం దము నీలో నధికరించుట! ఆత్మానుభూతివలన నీవొక్కడవే ముక్తుడవు గావచ్చును. అందు వలన జగత్తున కేమి లాభము? జగత్తునకు

గూడ ముక్తి నొసగి వారిని నీతో గొనిపోవల యును. ఆపృథ్వీ నిత్యసత్యమునందు నీవు ప్రతి ప్తింపబడుదువు.”

సాధారణముగా మనము సన్న్యాసాశ్రమ మునుగూర్చి యొకానొక భ్రాంతిభావమునకు లోబడియుంటిమి. సన్న్యాసులకు ఆహారము, వస్త్రములు—మున్నగువాని నొసగి సోమరి తనమును ప్రబలము చేయుచున్నట్లు భావించు చున్నాము. కాని శ్రీ స్వామివారు, “యథార్థ సన్న్యాసి గృహస్థుల కాచార్యుడు. . అపూ ర్వమగు సన్న్యాసి యుపదేశమును గ్రహించి యందులకు మాడుగా గృహస్థులు అన్న వస్త్రము లొసగుచున్నారు. ఇట్టి ఆదాన ప్రదానములే లేనిచో మనదేశస్థులకుగూడ అమెరికాయందలి ‘Red Indians’ స్థితియే పట్టి యుండెడిది.... ఇతర దేశములం దెట్లున్నను మనదేశమున సాధువులు చుక్కాని తమచేత బట్టుకొనియున్నందువలననే గృహస్థులు సంసార సాగరమున మునిగిపోవరైరి” యని పలికి యున్నారు.

ముఖ్యముగా దెలుపవలసిన విషయమిది : శ్రీరామకృష్ణులవారి ఉపదేశానుసారము వీరు వేటుగా నవీనసంప్రదాయము నొకదానిని సృష్టింపరైరి. ఎట్టివారి భావమునుగాని క్రుంగిం పని శ్రీరామకృష్ణుల శిష్యాగ్రణియై వెలసిన శ్రీ స్వామివారు స్వయముగా నెట్లు ప్రత్యేక శాఖను నెలకొల్పగలరు? సర్వమానవులకును సామోత్సమస్వయమూర్తియైన శ్రీరామకృష్ణుల వారిపేర సర్వమతావలంబులకును సర్వకులస్థుల కును తమతమ లక్ష్యములను అనుసరించి ప్రవ ర్తింపగలుగుటకే శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘ మును శ్రీవారు నెలకొల్పిరి.

వీరి జీవితము, వీరు గావించిన ఘనకార్య తురో వారే యోగులు' అని పలికియున్నారు. ములు, వీరి అపూర్వాధ్యాత్మికానుభూతిని శ్రీ స్వామివారి పలుకులకు ఆదర్శపురుషులై విరివిగా వెల్లడిచేయుచున్నవి. శ్రీకృష్ణభగవంతుడు ఆత్మజ్ఞానిత్వమును లోకమునకు జాతి వానుడు గీతయందు 'సర్వభూతములందును యున్నాడు. నేనే విరాజిల్లుచున్నాను. దీని నెవడు గుర్తిం

ప్రార్థనాంజలి

శ్రీ శోకువర్తి విశ్వజ్ఞాదాద్యులు

సీ॥ శ్రీరామకృష్ణర్య శ శేషతపశ్శక్తి, దిగమింగి వెలుగొందు శ దిట్ట వీవు
మతధర్మపరిశీల శ నాతతరచనలో, నందెదాల్చిన మొన శ గాడవీవు
త్రైయ్యోగజోధాసు శ ధాసరఃక్రీడల, హర్షాబ్ధి ముంచు రా శ యంచవీవు
ఆత్మదర్పణములో శ నందాలు మెటిపించి, గమ్మత్తు లొనరించు శ ఘనుడవీవు

గీ॥ అనుచు నస్మన్మనఃపుత్రి, శ వనజనేత్రి, నిన్ను బ్రేమించి, తపియించు శ చున్నదనఘ!
కరుణ లాలించి పాలించు శ భరమునీదె, వందనము వివేకానంద శ సుందరముని! 1

సీ॥ అజ్ఞానబహుళ సాం శ ద్రాంధకారము మాపి, కోటిచంద్రుల నీటు శ గులికితీవు
పరమతద్వేష దు శ ర్జ్వరపీడితులశోచి, వైద్యరత్నఖ్యాతి శ ప్రబలితీవు
ప్రథిత హిందూమత శ ప్రహ్లాదు బాలింప, నరసింహమూర్తివై శ మెరసితీవు
వరవిశ్వమతసభా శ ప్రతిమ కందముదీర్చి, కళల జాతిన శిల్పి శ ఘనుడవీవు

గీ॥ అనుచు నస్మన్మనఃపుత్రి, శ వనజనేత్రి, నిన్ను బ్రేమించి తపియించు శ చున్నదనఘ!
కరుణ లాలించి పాలించు శ భరమునీదె, వందనము వివేకానంద శ సుందరముని! 2

సీ॥ నీదు వాఙ్మధువును శ నెమ్మిగ్రోలునుగాని, మధుపదార్థములెల్ల శ వృధతె యయ్యె
నీదు వాగర్థంబు శ మీద మోజగుగాని, యర్థంబుపై మోజు శ వ్యర్థమయ్యె
నీదు భావోన్నతి శ నాదరించునుగాని, సతులాదరించుట శ రోతయయ్యె
నీ పల్కు జిగిరిగి శ నీటుజాటునుగాని, నీటుజాటునుమాట శ సీచమయ్యె

గీ॥ నగయ నా యెడగూతువి శ ఙ్ఘారములును, నీదు మాహాత్మ్యమై దోచె శ నిజముగాను
కరుణ లాలించి పాలించు శ భరమునీదె, వందనము వివేకానంద శ సుందరముని! 3

అమరజీవి శ్రీ అరవిందయోగి

ప్రొ టి. లక్ష్మీనరసింహారావు, బి. ఎస్ సి.

ఒక్క భారత దేశముననే గాక ఖండంతర దేశములందలి యోగజ్ఞానువుల హృదయము లందు చెలరేగిన సంతోషము పూర్తిగ శమిం పలేదు. భక్తుల హృదయశోక మింకను ఆర లేదు. శ్రీ రమణమహర్షి మహాసమాధిని పొంది, పట్టుమని సంవత్సర మైనను తిరుగలేదు. ఇంతలో బహుభాషాకోవిదుడు, మహాకవి, తత్వవేత్త, మహాయోగి, జీవన్ముక్తుడు, జగత్సావనపుణ్యమూర్తి శ్రీ అరవిందులు తన భక్తులకు గత నవంబరు 24 వ తేదీని అంతిమ దర్శనమిచ్చి పది దినములలో సిద్ధిపొందినారు. త్యాగమువలననేగాని అమృతత్వము లభింప జాలదనెడి ఉపనిషదుక్తికి శ్రీ యోగి జీవిత చరిత్ర ఒక ప్రత్యక్ష నిదర్శనము.

శ్రీ అరవిందులు 1872 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 15 వ తేదీని కలకత్తాలో జన్మించెను. ఆనాటి వంగదేశీయులలో విద్యత్సంపన్నుల మర్యాదననుసరించి తనకుమారుడు పాశ్చాత్య సంస్కృతియందు సుశిక్షితుడై మహోన్నత పదవి నధిష్టించి దేశసేవ యొనర్పగలడని గంపె డాక్టర్ తండ్రి అరవిందుని అతిబాల్యముననే ఇంగ్లాండునకు పంపెను. సుమారు పండ్రెండు సంవత్సరములు అనేక విద్యలభ్యసించి I. C. S పరీక్ష కొక అభ్యర్థిగా నెన్నుకొనబడెను. కాని ఆ పరీక్షయందు తృప్తిగలుగకా లేదు. ఇట్లా పరీక్ష యందు కృతార్థత బడయలేకపోవుట భారత ప్రజల మేలు నుద్దేశించి జరిగిన భగవత్సంకల్పము,

ఈ మహనీయుని అంగ్లకవిత్వ మహత్వ పటుత్వము ఆయన రచనలయందు ప్రస్ఫుట ముగా ప్రకాశించుచున్నది. వాల్మీకి, వ్యాస, కాళిదాసుల హృదయాగారములకు కరదీప ములు వెట్టి జ్ఞానువులకు జ్ఞానోదయము కల్పించిన దివ్యజ్ఞాని శ్రీ అరవిందులు. 1893 వ సంవత్సరమున ఇంగ్లాండును వదిలి భారత దేశ మునకు వచ్చి బరోడా స్థానమున కళాశాలాధ్యక్షుడుగ జేరి సమస్త దర్శనములను పరిశీలించి భిన్నప్రస్థానములగు వివిధ భారతీయ యోగ సాధనలయందు గడతేరి హైందవ సంస్కృతి యందు సర్వతోముఖ వైశిష్ట్యమును బడసెను.

ఇంతలో 1906 వ సంవత్సరములో భారత దేశపు ప్రతినిధిగ నున్న కర్జును ప్రభువు వంగ రాష్ట్ర విభజనను అమలులో పెట్టించి దేశ ప్రజానీకమునకు అనేక దురన్యాయములు కల్పించుట జూచి సహింపజాలక శ్రీ అరవిందులు బరోడాలో తనయుద్యోగమును వదిలి మాతృ రాష్ట్రమునకు జేరికొని జాతీయనాయకత్వమును వహించుట కుద్యమించెను. నాటినుండియు భారతస్వాతంత్ర్యమున కెన్నియో పడరాని పాట్లుబడి తుట్టతుడకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము చేతనే వంగరాష్ట్ర విభజనను రద్దుచేయించెను.

దేశసేవాధురంధరుడగు శ్రీ అరవిందులు 1908 వ సంవత్సరమున కాలవశమున ఘోర నేరారోపణకు గురియై విచారణ పూర్తియగు

నంతవరకు ఏడాదిపాటు కారాగార బంధితుడయ్యెను. ఈ కారాగారవాసకాలమంతయు అరవిందులు నిరంతరయోగసముద్రమున తేలియాడి భగవత్సత్త్వోత్కారము వడసెను. విచారణ పూర్తియైనది, అపరాధి నిర్దోషి యని నిరూపింపబడి విముక్తిని గావించిరి. రాజకీయ రంగమున తనలీలల జూపి సాంఘికముగ, సామూహికముగ, సాంస్కారికముగ, సాంప్రతికముగ, రాష్ట్రీయముగ ప్రజలలో మహాన్నత్యమును కలుగజేసి నిష్క్రమించి కొద్దికాలమునకే వంగదేశమునుండి మాయమై పుదుచ్చేరిలో పారమార్థికముగ సర్వజనోద్ధరణముకొర కొక యాశ్రమమును నిర్మించి యోగనైపుణ్యమునకు జీవితమును వినియోగించిన దివ్యపురుషుడు, నవ్యయోగి శ్రీ అరవిందులు. మహోజ్వల యోగరంగము నధిష్టించి మానవజీవితవికాసముతో ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి మానవానీకములతో నవ్యపరివర్తనమును కలుగజేసెను. దివ్యపరిపూర్ణతయందు ప్రవృద్ధినిొందుటయే మనుష్యజీవితముయొక్క పరమధర్మమని నిరూపించి మానవుడు తన భౌతికస్థితిని దైవముయొక్క ప్రతిబింబముగ రూపొందించుట తన పరిణామమని వ్యక్తీకరిం

చెను. సృష్టియొక్క సత్యము ఆత్మ యనియు, జీవన మాతృవికాసమనియు నిరూపించెను. నాటినుండియు పార్ రిచడ్డు దంపతుల సహాయమున 'అర్య' పత్రిక మూలమున దేశదేశముల ప్రసిద్ధిపొందిన శిష్య ప్రశిష్యకోటలకు ఆధ్యాత్మిక పథమున నవ్యవీధులు నిర్మించెను.

శ్రీ అరవిందులు రిచడ్డు సతీమణి నే మాతృదేవిగా భావించి దివ్యప్రబోధమును పొంది ఆ తల్లి యోగక్షేమములను వేయికన్నులతో నెల్లప్పుడును కనిపెట్టెను. తమ లక్ష్యసిద్ధికై యాశ్రమ నిర్వహణకార్యమునకు మీరాయని పిలువబడు శ్రీమాతను నియోగించి అమరత్వమందెను. ఇక అమర కీవీయగు శ్రీ అరవిందులు ప్రపంచ చారిత్రక పుటలలో స్వర్ణాక్షరలిఖితుడై దివ్యతేజోమయ నామ ధేయుడై నిత్యయోగోద్దీపమున నుద్భాసించును. మీరామాత నిర్వహణమున పుదుచ్చేరి యోగాశ్రమ మొక మహాసంస్థయై కలకాలము ప్రవర్థిల్లుచు మానవకోటికి దివ్యజ్ఞాన దాయియై సంకుచిత జాతీయ రూపభావముల నశింపజేసి సార్వజనైక జీవితోద్దేశమును ప్రజ్వలింపజేసి ఏకైక ప్రపంచమునకు తోడ్పడును గాక !

న్యాయవాదిని జూచినపుడు వ్యాజ్యములును న్యాయస్థానములును, వైద్యుని జూచినపుడు రోగములును మందులును స్ఫురించునట్లే సాధుజనులును భక్తులును కనబడినప్పుడు భగవంతుడును ఆముష్మికమును జ్ఞప్తికి వచ్చును.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

జీ వి క ర్త వ్య ము

శ్రీ బులుసు వేంకటేశ్వర్లు, బి. ఏ.

- చ. జననము నందు తెందులకొ? చచ్చుట యెప్పుడో? యుండి జీవి తా
నొనరుపఁ దగ్గఁదేమియొ? మహోత్తమకార్యము లెట్టివో? తలం
చిన నిది యంతయున్ బరమ నిర్భరవేదన కాలవాలమా,
జని వృధయాను సూరక యసారపథంబున యాత్ర సల్పుచో. ౧
- చ. తలఁపఁగరాని జన్మపరితాపము దుర్మరణాతి భీతియున్
దొలఁపని జీవి కేల బహు దోషయుతాధికభాగ్యభోగముల్?
కలిత సమస్త పాపపదకాంక్షలు నీచములున్ ఊణాంతకం
బులు మృష లైన యల్పసుఖముల్ కట! మీసలపైని దేనియల్. ౨
- చ. కవి యను గర్వపాలు, ఘనగాయకుఁ డన్ తలదిమ్ము, నున్నతం
బవు పదసంస్థితం డని యనంతము నొ తెగనీల్లు, పండిత
ప్రవరుఁ డటన్న నిక్కు, ఘనవాహనుఁ డన్ కులు, కర్థరూపసం
భవుఁ డని యెంతయో మిడిసిపాటును నేలొకొ? చచ్చు జీవికిన్. ౩
- చ. కనుఁగవముందు నిత్యమును గాంచుచు నుండుటలేదె మృత్యువా
తను బడుచుండు తెండకొ గతానుగతంబుగ నింక దేనికై
క్షణికపు జీవితంబునను జంచలబుద్ధిని బద్ధలెత్తుటల్
వనితలకోసమై ధనికవర్గమువెంబడి నెండమావులన్? ౪
- చ. కటకటఁబెట్టు కాంక్షలకుఁ గక్కుటితింబడి వెంటనంటుటో
దిటకుగు నెమ్మనంబునను దీరముఁ గాంచి తరింప నెంచుటో—
చటలభవాంబుధిం బడక చక్కనిమార్గముఁ బట్టి పుణ్యసం
ఘటనమునన్ మహోన్నతిని గాంచుటో జీవియె తేల్చుకోవలెన్. ౫
- చ. పరధనధాన్యసంపదలపైఁ గడుకోరిక; చీము నెత్తులన్
బరగు నసహ్యదేహమున బంధురమోహము, దేవదేవుడై
పరగెడువానిపై విముఖభావము, నుండఁగరానిచో నహం
కరణము, పుణ్యసంతతి నకారణకోపము, జీవికేలొకో? ౬
- చ. బ్రతికిన నాల్గువాళ్లు నిటు పాపపుఁ గార్యము లాచరింపఁగా
మతిచెడి యంత్యకాలమున మ్రగ్గుటకంటెను జీవితాను సం
తత పరమేశ చింతనమునన్ సుకృతంబున ధన్యమౌచు జీ
వితమును వెళ్లఁబుచ్చి జనివేదన వీఁగుట మేలుకాదొకో? ౭

శ్రీ తు రీ యా నం ద లే ఖా వ ల్లి

శ్రీహరిశరణమ్

అల్మోరా,
19-12-'15.

ప్రియ

మీరు 12 న వ్రాసిన యుత్తరము చదివి విషయము గ్రహించితిని. కొన్నాళ్లనుండియూ మీ విషయమే తలపునకు వచ్చుచుండెను. సెలవు ముగిసినపిదప పని మిక్కిలి యధికమయినదా? సరే! మరల మీకు సెలవులు రావచ్చును. అంతవఱకు కొన్నాళ్లు పనిచేసి పిదప మఱల విశ్రాంతి నందుదురు. ఇట్లే భగవత్కార్యము జరుగుచున్నది. నాశరీరాలోగ్యము మునుపటివలెనే యున్నది. ఒకప్పుడు బాగుపడుట, మఱియొకప్పుడు జబ్బుపడుట—ఇట్లే జరుగుచున్నది. ఇది చూడ వ్యాధి తీరునట్లు కనిపించుటలేదు. ఇక మిగిలిన దినములన్నియు గూడ నిట్లే గడచును గాబోలు. భగవదీచ్ఛయే జరుగును. మీ వ్యాకులతను జూచి చాల ఆనందించుచున్నాను. మీ వ్యాకులము ననుసరించి భగవత్కృపయు వర్ధిల్లును. భగవంతుని యందు ప్రేమయు భక్తియు కలిగినచో నకలమును సమకూరినట్లే. భక్తుడు మఱి యే యిత

రమునకై ప్రార్థించును? భగవత్సాక్షాత్కారమునందు కోర్కె పొడమవచ్చును కాని అది ఆయన యిచ్ఛానుసారము జరుగును. అట్లునుడు 'ద్రష్టుమిచ్ఛామి రూప మైశ్వరమ్ పురుషోత్తమ' * యని పలికియు సంజేహించినవానివలె ఇట్లు పలికెను 'మన్యసే యది తచ్చక్యం మయా దృష్టి మితి ప్రభో! యోగేశ్వర తతోమే త్వం దర్శయాత్మాను మవ్యయమ్.'† ఇదియే తుదిపలుకు. ఆయనకు మనసువచ్చినచో మనకు దర్శనమొనగును. లేనిచో అది దుర్లభము. ఏలయన ఆ దర్శనము కలిగినను శాంతియుండదు. ఈ రూపమును నేను జూడజాలను. కావున నాయం దను గ్రహించి ప్రభూ! నీ ప్రకృతి స్వాభావిక రూపమును జూపుమని ప్రార్థించినచో ఆయన ప్రకృతిస్థుడై మనలను రక్షించును. 'దృష్టేష్వదం మానుషిం రూపం తవ సౌమ్యం జనార్దన, ఇధానే మస్మి సంవత్తాః సచేతాః ప్రకృతిం గతః'—గీత-11-51.‡ కావున దర్శనాదుల యందు వాంఛలేక భగవంతుని భక్తి ప్రేమలకొఱకే ప్రార్థింపవలయును. భగవంతుని యెడ భక్తి కలిగినవానికి ఏ కొడువయు నుండదు. "శ్లో. మత్కర్మకృత్వత్పరమో

* పురుషోత్తమ! జ్ఞానేశ్వరభక్తి బలపర్యాది సంపన్నునగు నీ ఈశ్వరీయ రూపమును సాక్షాత్కరింపజేసి కొనగోరుచున్నాను. —గీత-11-3.

† ప్రభూ! నేను ఆ విశ్వరూపమును జూడ యోగ్యుడనని తలతువేసి యోగేశ్వరా! నాకు అవ్యయమగు నీ జగదాత్మరూపమును జూపుము. —గీత-11-4.

‡ జనార్దనా! సౌమ్యమగు ఈ నీ మనుష్యరూపమును గాంచి నాచిత్తము ప్రసన్నత నందినది, స్వస్థుడనైతిని.

మధ్యక్షః సంగవర్జితః, నిర్వైరః సర్వభూతేషు
యః సమాయేతి పాండవ.”—పాండవా!
నాకొంటకు కర్మముల నాచరించువాడును నన్నీ
పరమపురుషార్థముగ తలచువాడును ధన మిత్ర
పుత్రాదులయం దాస్త్వలేనివాడును నన్నే ఆశ్ర
యించుకొనియుండువాడును సర్వజీవులయెడ
(తన కత్యంతము అపకారమొనర్చువారియెడ
గూడ) వైరభావము లేనివాడును అగు వ్యక్తి
నన్ను పొందగలడు—గీత-11-55. కేవలము
భగవంతునియెడ ప్రేమ మాత్రమే చక్కగా
నచ్చిన సంతయే చాలును. మనకేమి ప్రేమింప
దెలియదా? శ్రీ పుత్రాదులు, బంధువులు,
ధనము, జనము—వీనియందు మనము మన
ప్రేమను బరపి అభ్యసించియున్నాము.
ఆ ప్రేమనే యిపుడు మనము భగవత్పరము
గావింపవలయును. ఏలననగా ఆయనతప్ప
మిగిలినదంతయు ఒకప్పుడుండి మఱియొకప్పుడు
నశించునదియే. కాని ఆయనమాత్రము చిర
స్థాయి. ఆయనకంటె వేరెవరును మనకు
ప్రేమాస్పదులు కాజాలరు. మిగిలినవన్నియు
కొన్నాళ్లకు ప్రాబడి రుచి దప్పను. ఒకేవిధ
ముగా కలకాలము నుండదు. కాని భగవ
త్పరము గావింపబడిన ప్రేమ ప్రతిక్షణము ప్రవ
ర్థిల్లుచు అసంతమగును. ‘శ్లో. తదేవరమ్యమ్
రుచిరం నవం నవం—అదియే (ఆ భక్తియే)
రమణీయమును, మనోహరమును నిత్యనూత
నము నగునది’. తక్కిన భోగములన్నియును
సమాప్తములు, అరుచిరములు, కావుననే
భక్తుడు ‘యాప్రతి రవివేకానాం విషయోష్వన
పాయినీ, త్వమనుస్మరతః’ సామే హృదయా

న్యాపసర్వయ—అవివేకలకు విషయములందు
అచంచలక్రీతి కలుగునట్లే నీ స్మరణమునందలి
ప్రీతి నా హృదయమునుండి చలింపకుండు
గాక!’ ఆయనయం దిట్టి ప్రేమ కలిగినచో
ఆయన దర్శనమునకై అపేక్ష కలుగదు.
ఆ దర్శనము ఆవశ్యకముగా నేర్పడినచో
ఆ ప్రభువు స్తంభమునుండియైనను బయలు
వెడలి దర్శనమిచ్చుచుండును. పరావగుని దృష్టి
చక్షుగోచరము కాకపోయినను హృదయ
గ్రంథులను భేదించును. ‘శ్లో. హృదామసిషా
మచసాభి క్షప్తాయయే తద్విదుః—హృదయము,
సంశయరహిత బుద్ధి, సమ్యగ్దర్శనరూపమన
నము’—వీనివలననే ఆయన ప్రకాశితుడగును.
‘సోలవిద్యా గ్రంథివికిరతీహసోమ్య—ఓ ప్రియ
దర్శనా! ఆత డీ జన్మమునందే అవిద్యాగ్రంథు
లనుండి విముక్తుడగును.’ కాని ఆయనను
ప్రార్థించినచో సాక్షాత్కరింపడని చెప్పటకును
అలవికాదు. ఉపనిషత్తు లిట్లు వాచుచున్నవి.
నిజమే. ‘న సంద్యతే తిష్ఠతి రూపమస్య. న
చక్షుషా పశ్యతి పర్శనయనం హృదా హృదిన్థం
మనసాయయేన, యేవం విదు రమృతాస్తే
భవంతి.’ § శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు - 4-20.
సమస్తమును హృదయమునకు సుబంధించి
నదియే. మన ప్రాణ మెంతగా ఆయనయందుం
డునో ఆయన ప్రాణమును అంతగా మనయం
డుండును. ఆయన ‘సాచ్చాదిల్ కామితా’
అసలు హృదయమునకు బంధువు. సర్వదా
హృదయమునందు నివసించుచున్నాడు. మన
మెందు చూచుచున్నాము? మన దృష్టి సమ
స్తమును అన్యవిషయములపై బద్ధమై యున్నది.

§ ఆయన రూప మింద్రియగోచరముగాదు. ఆయన నీ చక్షువులతో నెవరును జూడజాలరు. ఎవరు మనో
హృదయములవ్వారా (అతీంద్రియదృష్టివలన) హృదయస్థుండగు ఆయనను దర్శింతురో వారు మృత్యురహితు
లగుదురు.

కానిచో ఆయన నింతవఱకు చూడకుండుమా? భక్తుడు సత్యమునే వచించియున్నాడు.

శ్రీ మైకో కాఁహఁ టోడో వందేముయితో
తేరా పాసమో
ఖోఁ జోగేతో ఆమిలూక్ష్ణా ఫలభరకే
తల్లాసమో
నదేవోలమే నమసజద మేనకాశీకై లాసమే
నహ్యయిమే ఆవుధ్ ద్వారకా మేయా
భేట్ విశ్వాసమో,
—కబీరుదాసు,

ఆయన మనతోడనే యున్నాడు. కొంచెము వ్యాకులముతో పిలిచినచో ఆయన మనయెదుట సాక్షాత్కరించును అంతటి వ్యాకుల మెవరికి గలదు? మనమెల్లరము కబుర్ల రాయల్లమే కాని అంతర్భావముతో ఆయనను బిలుచు వారముగాము ఆయన అంతర్యామి యని శాస్త్రములందు చదువుటయే గాని ఆ పలుకు నందు నమ్మకమేది? 'సర్వస్య చాహం హృది సన్నివిష్టో' ఈ పలుకు దబ్బరయా? 'మమై హంకో జీవలోకే, జీవభూత స్సనాతన' ఇది

యును అసత్యముకాదు. కాని మనకుమాత్ర మవి అసత్యములవలె నున్నవి. ఎందువలన? చదువుటయేగాని మనకు వానియందు విశ్వాసము నహి. అందువలననే మన కీ దుర్దశ 'గురు కృష్ణ వైష్ణవులు అను వీరి మువ్వరి దయయు ఆవశ్యకము కాని ఒకరిదయ లేక పోవుటవలన సకలమును వ్యర్థమయినది' అను సర్గమొసగు పాటను శ్రీరామకృష్ణులవారు పాడుచుండెడివారు అందరి దయ కలియున్నను మనపై మనకే దయ లేనిచో అంతయు నిరుపయోగమని యర్థము 'ఆత్మైవహ్యత్వనోబంధు రాత్మైవ రిపురాత్మనః, అనాత్మన స్తు శత్రుత్వే వక్తేతాత్మైవ శత్రువత్'—గీత-6-5, 6 కావున తనపై తన దయ మిక్కిలిగా సహాయ కారి యగును అది లేనిచో అన్యుల దయ ఇసుమంతయు పనికిరాదు. భగవంతుని దృష్టి మీయందు ప్రసరించినది. కావున ఆయన మిమ్ము తప్పక కృప జూచును. మిక్కిలి వ్యాకులముతో ప్రార్థింపుడు. భగవంతుడు మీ మనోరథము సిఁడేడునుగాక! ఇదియే నా ప్రార్థన.

ఇట్లు,

శ్రీ తురీయానంద

శ్రీ సన్నెందు వెదకుచున్నావు? నేను సియ్యద్దనే యున్నాను. నన్ను వెదక తలపెట్టినచో మిక్కిలి కిఘ్రిముగనే కనుగొనగలవు. నేను దేవమందిరమునగాని మసీదులోగాని లేను, కాశీ కైలాసములందు నయితము లేను. మఱియు అయోధ్యా ద్వారకలందుగూడ నేను లేను. శేవలము విశ్వాసమువలననే నన్ను బడయగలవు.

పూర్ణమానవుడు

శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బారావు

(గతసంచిక తరువాయి)

సముద్రమునను తరంగము రూపము
దాల్చును. ఆ తరంగమున్నంతవఱకు, అది వేరు
రూపముతోడను, నామముతోడను ఉండును.
ఆ తరంగము సముద్రమునం దంతరించిన
తోడనే, యా నామము, రూపము రెండును
నశించును. కాని సముద్రము మామూలుగనే
యున్నది. ఆగంతుకముగా వచ్చినవి తరంగ
మనేడి నామ రూపములు. ఇదియే మాయ.
మాయకు రూపములేదు. దేశ, కాల, నిమి
త్తము లనబరగు ఈ మాయాస్వరూపమువల
ననే యీ నామ, రూప, జగత్తు గానబడు
చున్నది. ఎవ్వరికి మాయ హరించునో, వారి
ప్రపంచమునంతటిని ఒక్కరూపముగానే గ్రహిం
పగలరు. రెండు రూపములుగా ఎంతకాలము
వఱకు గ్రహింతురో యంతవఱకు వారు
పరిపూర్ణులు గానేరరు. బుద్ధి వికసించినకొల
దియు, ఈ దృశ్యప్రపంచము భావరూపము
గను, ఆ భావప్రపంచము జ్ఞానమయరూపము
గను తెలియబడగలదు. ఇట్టి పవిత్రమగు బుద్ధి
గలవానికి దైవీతులు చెప్పిన దేవయాన, పితృ
యానము లేమగును? నీవు పరిపూర్ణుడవై
నపుడు నీవు వెళ్లుట, వచ్చుట ఎక్కడిది. చావు
పుట్టుకలు, పుణ్య పాపలోకములు పరిపూర్ణ
మానవుని దృష్టియందు మిథ్యలు. ఇవన్నియు,
బ్రహ్మలోకపర్యంతము మానవుని దీసికొని

పోయి, తదుపరి అంతయు మిథ్య యని బోధిం
చుటకై భ్రాంతియందున్న మానవునకు గణపు
ప్రాథమిక పాఠములపంజీవి.

అయినను స్వర్గ, నరకములు, జువన, మరణ
ములు లేవనిన, ప్రపంచము యు నీనిని ఎందు
లకు నమ్ముచున్నారని ప్రశ్నింపవచ్చును. నీలోక
గ్రంథమును చదువుచున్నప్పుడు, అందలి పుట
లను తిరుగవేయుచుదువు గాని, దానిని చదువు
నీవు మార్పును బొందివుగదా. ఆ పుటల మాది
రిగా, ప్రకృతి లేక సూర్యులు, లేక ఆకాశము,
ప్రాణముల కలయిక యీ వివిధసూర్యులను
బొందుచున్నది గాని ఆత్మగానియు, భ్రాంతిచే
ఈ మార్పులన్నియు తానే బొందుచున్నా
ననియు, స్థిరుడై యున్న సూర్యుడు చలించు
చున్నాడనియు, చలించుచున్న భూమి స్థిర
ముగా ఉన్నదనియు గ్రహించుచున్నట్లు తెలం
చుచున్నాడు. ఈ ప్రపంచమే సూర్యవబుద్ధితో
భూలోకమనియు, దేవబుద్ధితో స్వర్గలోక
మనియు, క్రూరబుద్ధితో నరకలోకమనియు
చెప్పుచున్నారు. భగవంతు డెచ్చటనో యుండి
పుణ్య పాపములకు తగిన ఫలము నిచ్చుచుండు
ననువారలకు, మరణానంతరము వారిభావముల
కనువగు దృశ్యములనే గాంచుచుందురని చెప్ప
వలయును. ఈ స్వర్గ, నరకములు మానవుని
బుద్ధికల్పితములు. వివిధ దేవతలు, దయ్య

ములు, అవతారములు, నానాలోకములు అన్నియును ఊహకల్పితములు. మానవుడు సమస్తమును మిథ్యయని భావించుచు గాని తాను ఆత్మరూపియని తలచక శరీరమే తానని దలచుచున్నాడు తాను ఈ ప్రపంచమునకు భగవంతుడనని దలపోయవలయును. తాను పాపాత్ముడనని దలపరాదు. భగవంతుని పూజించుట యన తన్ను తాను పూజించుకొనుటయే. ఇంటియందలి ధనమును దొంగలు అపహరించుచున్న, శిశువున కా సంగతియే దెలియదు. ఏలయన వానియందు దొంగలు, దొంగతనము అనునవి లేవు. ఆ రీతిగనే మనయందు దుర్మార్గము, పాపపుబుద్ధులు ఉన్ననాడే యితరులయందు వానిని గాంచగలము. మానవుని బుద్ధి వికసించినకొలదియు, ప్రపంచమునందుగాని, యితరులయందుగాని, క్రూరత్వము, దుర్మార్గము గాంచక, అంతటను మంచినే పూర్ణత్వమునే గాంచగలడు. ఇట్లు మానవుని బుద్ధి వికసించినంతనే, సర్వము తానే యని గ్రహింపగలిగిననాడు, నిర్భయము, ధును స్వేచ్ఛుడును కాగలడు. అట్టివానికే జననమరణములు, పుణ్యపాపములు, సమస్త బాధలును పోగలవు. మానవుడు అపవిత్రుడు, పరాధీనుడు, వ్యక్తిస్వరూపుడు అని తలచుట పొరపాటు. యథార్థమానవుడు సత్యస్వరూపుడు, శాశ్వతుడు.

ఇట్టి పరిపూర్ణసిద్ధి పొంద శక్యమా? ప్రపంచమున ఇప్పటికిని పూర్ణమానవులు గలరు. పరిపూర్ణస్థితి గలిగిన వెంటనే వారు సిద్ధిని పొందెదరా? పొందరు. ఒక యిరుసునకు గల రెండు చక్రములను గిరగిర త్రిప్పి యొక చక్రమును చేతితో పట్టుకొని, ఖడ్గముతో ఇరుసును

నరకిన, ఆ రెండవ చక్రము నేలపైబడి కొంత వఱకు దిరుగునట్లు ఈ పవిత్రమగు ఆత్మ యొక చక్రము. శరీరము, మనస్సు రెండవచక్రము. వీనిని గలపు కర్మ యను ఇరుసును, జ్ఞానమును ఖడ్గముతో నరకిన, ఆత్మ యను చక్రము ఆగి ప్రారబ్ధకర్మానుసారము కొంతకాలమువఱకు ఈ శరీరముననుండి పిదప ఆగిపోవును. ఇట్టి పరిపూర్ణ మానవునకు జననమరణములు, ఇతర లోకావాసములు ఉండనేరవు. ఈ స్థితి మానవుడు తనజీవితమున ఒక్కనిమిషమైనను అనుభవించిన, ఆతడు జీవన్ముక్తుడనబడును. ఈ జీవితమునం దిట్టి స్థితిని బొందుటయే పరిపూర్ణ మానవస్థితి.

వివేకానందుడు పడమటి ఇండియాలో నిస్సారమగు సముద్రతీరమున నెలల తరబడి ప్రయాణముచేయుచు సుందరములగు సరోవరములను, వానిచుట్టును వృక్షములను గాంచెను. ఒకనాడు దప్పికచే యొక కొలనునకు బోయి దప్పి దీడ్చుకొనబోగా, అది యదృశ్యమయ్యెను. అంతట అతడు ఆ నెల రోజులనుంచియు గాంచినది మరుమరీచికములని గ్రహించెను. మరునాడు మామూలుగనే యీ దారిని బోవుచుండగా, యధారీతిగా ఆ మరుమరీచికములు గాన్నింపదొడగెను గాని, యీసారి యవి భ్రాంతి, సత్యములు గావని గ్రహించుటచే భ్రమలో పడలేకపోయెను. అదేరీతిగా మానవుడు తాను అజ్ఞానావస్థయందున్నంతవఱకు ఈ ప్రపంచము యథార్థమని దలచును, జ్ఞానము గలిగిన పిమ్మట ఇది నామరూపాత్మకమగు భ్రమ యని గ్రహించి తన యథార్థరూపమును గుర్తింపగలడు. అజ్ఞానస్థితియందువలెనే, కర్మప్రవాహము దొర్లి

వచ్చును గాని, యీసారి యిదియంతయును భ్రమ యని దెలియుటచే, సత్యాసత్యములను గ్రహింపగల్గును.

ఇట్టి పూర్ణస్థితిని పొందినవారుగాక, కొందఱు ఏవో కొన్ని ఎంగిలి ముక్కలను గ్రహించి, నేను భగవంతుడను, స్వతంత్రుడను, నా యిష్టమువచ్చినట్లు నేను ఆచరింపవచ్చును అని చెప్పుచున్నారు. ఇట్టివారలు మూఢులు. ఆత్మ స్వతంత్రుడు, ఈ జన్మహక్కును మానవుడు స్థిరపఱచుకొనిననాడు ప్రపంచ మాతనిని బంధింపజాలడు. ఈ ప్రపంచమంతయు ఆతని రూపమే యగుటచే, పూర్ణమానవునకు జాతి, మత, దేశభేదములు లేవు. ఈ విశ్వమంతయు ఆతని గృహమే. ఈ విశ్వమునందలి జనులందఱును ఆతని కుటుంబమే.

మంచిచెడ్డలు, ఆత్మయొక్క సూక్ష్మ స్థూల ఆచ్ఛాదనములు. చెడ్డ యను తెరను దాటి, మంచి యను తెరను అధిగమించినగాని మానవుడు స్వతంత్రుడు గానేరడు. మానవునియందలి చెడుస్వభావమంతయును సుస్వభావముగా పూర్తిగా మారిననాడుగాని, యాతడు తన పూర్ణత్వమును పొందనేరడు. ఇట్టి పూర్ణమానవుడు జీవించియున్నంతవఱకు ఇతరులకు మంచి నే యాచరించుచు, మంచి నే భాషించుచు నుండగలడు. ఆతని దర్శనమే యితరులకు

శ్రేయోదాయకము కాగలదు. ఆతడు తన పూర్ణత్వమును ఆచరణమూలముగా చూపును, వాగాడంబరము చూపడు. ఏ మానవుడు తన వ్యక్తిత్వమును పూర్తిగా విస్మరించి, నూనవ సేవయందు పూర్తిగా నిమగ్నుడై యుండగలఁడో యాతడే పూర్ణమానవుడు. తాను మానవరూపమునందున్న నారాయణస్వరూపమునకు పూజచేయుచున్నానని దలచుచుండును. ఆతనికి పుణ్యాత్ముడు, పాపాత్ముడును సమానులే. ఆతనియగు వ్యక్తిత్వము నశించుటచే ఆత్మరూపి లేక భగవన్నూర్తియై ప్రపంచమునంతటిని కదిపివేయగలడు. ప్రపంచము నందలి మానవులందఱు ఈ స్థితికి రాగలిగిన నాడు ఈ భూలోకమే సమస్త సౌందర్యములతోడను వర్ధిల్లగలను. సర్వప్రేమ, సహకారము, త్యాగము విలసిల్లగలవు. ప్రపంచము నందలి మానవులందఱు మేము భగవత్తలము అని ఏకైకకంఠముతో నుచ్చరించిన, ప్రపంచమంతయు ఆ భావనాశక్తిచే అద్భుతముగా మారిపోగలదు. మానవునియగు మంచియున్న, సమస్తమును మంచిగా పరిణమించగలడు. ఇట్టి పరిపూర్ణస్థితికి మానవులందఱును ప్రాపించుటకై యత్నించినచో “నీవే నేను, నేనే నీవు” అని సర్వప్రేమ సుప్రయోగ సర్వప్రాణి కోటియు ఆనందవారిధియందు నోలలాడగలదు.

(సశేషము)

శ్రీ వాసుదేవ మననము

శ్రీ మాచిరాజు శ్రీరామకృష్ణ

(నవంబరు సంచిక తరువాయి)

జ్ఞానయోగము అనగా—“శ్రవణాది సంజాత విజ్ఞానవంత యోగినం స్వభావం బ్రహ్మభావం యోజయతి గమయతాత యోగో నిర్విశేషః పరమాత్మా పరంబ్రహ్మ” = సద్గురు ముఖమున వేదాంత శ్రవణాదికముచే సంజాతమైన విజ్ఞానవంతుడగు యోగిని, స్వభావమైన బ్రహ్మభావమును పొందించునది యోగము. అదియే నిర్విశేష పరమాత్మరూప సర్వోత్కృష్ట బ్రహ్మము. “రమంతే యోగినోఽనస్తే నిత్యానందే చిదాత్మని | యితి రామపదేనాసౌ పరబ్రహ్మచిద్ధియతే | చిన్మయస్యాద్వితీయస్య నిష్కలస్యా శరీరిణః | ఉపాసకానాం కార్యార్థం బ్రహ్మణా రూపకల్పనా” || ఇతి రామపూర్వతాపి న్యుపనిషత్ 6, 7) అనంత నిత్యానంద స్వరూపమైన ఆ చిన్మయ పరబ్రహ్మమునందు యోగులు రమించుచున్నారు. “రమం క్రీడాయాం” రము ధాతువునకు ఆనందించుట యని అర్థము. చతుర్థ్యుఖాది జ్ఞానయోగులు అందరును ప్రత్యగభిన్న పరమాత్మయందే సర్వావస్థలయందును క్రీడించుచుండురు గదా. ఇట్లు జ్ఞానయోగులకు బ్రహ్మత్వైక్యత్యక్తి విజ్ఞానముకలిగి యా విజ్ఞానముచే మోక్షరూపమగు పరమానంద మనుభూతమగుచుండుటచేత, ఆత్మవిజ్ఞానులకు క్రీడాస్థానమగుట వలన, ఈ నిరతిశయ నిరవధిక నిత్యానంద పరబ్రహ్మ స్వరూప పరమాత్మ

“రామ” యని ప్రతిపాదింపబడుచున్నది. చిన్మయము, అద్వితీయము, నిష్కలము (నిరవయవము) నిరుపాధికము నగు ఆ పరబ్రహ్మమునకు, ముముక్షువులైన ఉపాసకలయొక్క యుపాసనమనెడి కార్యసాధనలము కొరకు ప్రథమోపాసనీయమైన రూప కల్పనవలన నిరాకార పరబ్రహ్మము నరాకారమున ప్రకటికృతమగుచు ‘రామ’ పదవాచ్యుడయ్యెను.

పరబ్రహ్మ ప్రతిపాదక (నిరూపక) మైన శ్రీరామమంత్రము (మంతారంత్రాయత ఇతి మంత్రః) మననముచేయవారిని సంరక్షించునది మంత్రము. “భర్జనం భవ బీజానా మార్జనం సుఖసంపదాం తర్జనం యమదూతానాం రామ రామేతి గర్జనమ్” (ఆనందరామా యణం). రామ రామయను గర్జనము భవ బీజములకు భర్జనము (వేపుడు). సంవిదభిన్న సుఖోపలబ్ధి సంపాదనము. యమదూతలకు తర్జనము. (భయోత్పాతకమైన అడలుపు). “శ్రీరామనామామృత మంత్రబీజ సంజీవనీచే న్మనసి ప్రవిష్టా | హాలాహాలంవా ప్రళయానలంవా మృత్యోర్మృఖంవా విశతాం కతోభిః” (ఆనందరామాయణము) సంజీవియగు అమృత రూప శ్రీరామ మంత్రబీజము దృఢముగ నంతఃకరణమునందు ప్రవేశించినది యగుచుండగా హాలాహాలమునందుగాని ప్రళయానలమునందుగాని మృత్యుముఖమునందుగాని ప్రవేశించిన

వారలకు భయమెక్కడిది? అట్లు ప్రవేశించి నను ఎంతమాత్రము భయమేలేదని నిశ్చితాభిప్రాయము. అందువలన “శత్రుచ్ఛేదక మంత్రం సకలముపనిష ద్వాక్య సంపూజ్యమంత్రం సంసారోత్తార మంత్రం సముపచిత తమ స్సంఘ నిర్వాణమంత్రం। సర్వైశ్వరైకమంత్రం వ్యసన భుజగ సందప్త సంత్రాణమంత్రం జిహ్వే శ్రీరామమంత్రం జప జప సతతం జన్మ సాఫల్య మంత్రం”. అరిషడ్వర్గాది సమస్త శత్రు సంహారమునకు ముఖ్యమంత్రమును సర్వోపనిషద్వాక్యములచేతను సంభావింపబడు మంత్రమును, దుష్టర సంసారసాగరము నుండి తరింపజేయు మంత్రమును, అనాది కాలమునుండియు ప్రవృత్తమగుచున్న అజ్ఞానాంధకార విధ్వంసక మంత్రమును, పరిపూర్ణైశ్వర్య ప్రాప్తికి (ఈశ్వర స్వభావ ఏశ్వర్యం=ఈశ్వర భావము) ముఖ్యమంత్రమును, వ్యసనమనగా ‘వ్యస్యతే శ్రేయోమార్గార్థ్యావ్యవ్యతే పురుషోఽనేనేతి వ్యసనం’=దీనిచేత పురుషుడు శ్రేయోమార్గము నుండి తొలగద్రోయబడును కనుక రాగద్వేషాది జన్యమైన స్త్రీ ద్యూతాదికము వ్యసన మనబడును. ఇట్టి వ్యసనరూప సర్వసందప్తులైన వారిని సంరక్షించు మంత్రమును మానవజన్మమును సఫలముగ జేయు మంత్రమునగు శ్రీరామ మంత్రమును ఓ జిహ్వ! నిరంతరము జపించుమా— అను నిత్యాది శాస్త్రముల నాలక్షించి శ్రీరామ పదవాచ్య ప్రత్యగభిన్న పరమాత్మను శ్రద్ధా భక్తులతో సద్గురూపదేశ పూర్వకముగ శ్రీరామ పరబ్రహ్మము నుపాసించవలెను. శ్రద్ధ యన— ‘శ్రద్ధాత్యాస్తిక్య కాంక్షయోః =

భగవంతుని సత్వమునందు విశ్వాసమును, భగవంతుని దెలియ నిచ్చయు, ‘శ్రద్ధ’ యని నా నార్థ రత్నమాల. “భక్తి” యన— “దృతశ్య భగవద్ధర్మాత్ ఛారావాహికతాంగతా! సర్వేశే మనసోవృత్తి ర్భక్తిరిత్యభిధీయతే” (ఉద్వలనీలమణి) భగవద్దర్శనము (స్వభావము) యొక్క శ్రవణాధికమువలన విద్రుతమై (కరగి నదై) న నీ ప్రవాహమువలె సర్వేశ్వరుని యందలి విచ్ఛిన్నమైన సమహిత చిత్త వృత్తి భక్తియని పేర్కొనబడుచున్నది. సాత్యస్మిన్ పరమ ప్రేమరూపా ‘అమృతస్వరూపాచ’ (నారదభక్తి. సూ. 2. 3.) భగవంతునియందు పరమ ప్రేమభావము భక్తి. అదియే అమృత స్వరూపము. అనగా సూక్ష్మస్వరూపము. “ప్రేణనం ప్రేమ. ప్రేమ తర్పణే.” ప్రేమ యన నిరంకుశ తృప్తిని బొందుట. భగవంతుడనగా— “ఉత్పంతించ వినాశంచ భూతానా మాగతింగతిం! వేత్తివిద్యా మవిద్యాచ సవాచో భగవానితి॥” (విష్ణుపురాణము 6-5-18). ఉత్పత్తి - వినాశనములనగా ఆవిర్భావ - తిరో భావములు. ఆవిర్భావమనగా వృద్ధిరూపమున వివర్తించుట లేక జాగ్రదవస్థయందు కార్య కారణ సామర్థ్యముతో విజృంభించుట. తిరో భావమనగా—వృత్తి శూన్యముగ నవస్థానములేక సుషుప్త్యవస్థయందు స్వస్వరూప స్థితి యందుండుట. ఇట్టి ఆవిర్భావ - తిరో భావములను, సకలభూతములయొక్క రాకపోకలను, విద్యావిద్యలను దెలియునతడు భగవంతుడు. భగవచ్ఛబ్దమునకు సర్వజ్ఞుడు సర్వశక్తిమంతుడు అని శంకర భాష్యమునందు అర్థము జెప్పబడివది.

(సశేషము)

వి న య ప త్రి క

మూలం

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం :

క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౧౦

మనోవాక్కర్మలచే పరోపకారమునకై యత్నించనివాడు మానవశరీరమును పొందిన మాత్రమున కలుగు లాభమేమి? ఏ (ఇంద్రియ) సుఖము స్వర్గమున, నరకమున, ఇంట, నరణ్యమున— నెచటనున్నను బిలువకయే మనల జేరవచ్చునో—ఓ మనసా!—దాని కొఱకే నీవు అనేక ప్రయత్నముల జేయుచున్నావు. తెలియజెప్పినను దెలిసికొనుటలేదు. ఓ మూర్ఖుడా! అజ్ఞానవశమున పరశ్రీ భాగమునకై, పరులకు ద్రోహముజేయగోరి చిత్తమువచ్చినట్లెల్ల జేసితివి. గర్భవాసమున గలిగిన యనేక దుఃఖములవలననైన యసహ్య వేదనను మరచియే పోయితివి. ఆహార నిద్రాభయ మైధునములు ప్రాణిమాత్రుల కొకటియే గాని దేవ దుర్లభమగు మానవదేహమును బొందియు నీవు మదగర్వములవీడి సమ్రభావమున భగవంతుని భజనసేయలేదు. స్వపరభేదభావము నింకను వీడలేదు. పరిశుద్ధుడవై శ్రీరామచంద్రుని సేవింపలేదు. అవకాశము చేజారినపిదప పశ్చాత్తాపపడుటవలన నేమి లభించును?

౧౧౧

మానవశరీరమును ధరించి నీ వే(సత్) కా ర్యము కొనర్చితివి? వేదసార మనదగిన పరోపకారమును కలనైన దలపెట్టలేదు. ఈ ప్రపంచ మొక వృక్షము. ద్వైతభావము (భేదబుద్ధి) దీని వేరు, భయము ముండ్లు, శోకమే ఫలము. కాని ఈ వృక్ష మంతంతమాత్రమున గూలునది గాదు. రామభక్తియనెడు తీక్ష్ణకురారమే దీనిని నరుకగలదు. కాని నీవు దీనిని నఱకివేయవైతివి. సంశయసముద్రమునుదాట రామనామమును నౌకయే శరణ్యము. ఆ శ్రీరామనామమును జపించి నీ యాత్మ నుద్ధరించుకొనలేదు. పైగా అజ్ఞానవశమున నెన్నియో యోనుల నెన్నియో జన్మలైతియు విసువు జెందవైతివి. ఇతరుల సంపదనుజూచి మనమున సీర్వాగ్నిచే దహింపబడుచుంటివి. శమము, దమము, దయ, దీచులసేవ జేయుచు, హృదయమును చక్కబఱచుకొని భగవంతుని సేవింపవైతివి. ప్రభువు, గురువు, తండ్రి, మిత్రుడునగు శ్రీరామచంద్రుని మనోవాక్కర్మల మరచిపోయితివి. తులసీదాసుచెప్పిన దేమన— జటాయువు నుద్ధరించిన ఆభగవానుడే శరణిచ్చుననెడి యాశ యొక్కటియే మిగిలియున్నది.

౧౧౨

ఈ మనస్సు—

శరీరము, గృహము, పుత్రులు, ధనము, భార్యలయందు ప్రేమ గలిగియున్నట్లుగా శ్రీ రామచంద్రుని చరణములయందును లగ్నమై యున్నచో భేదబుద్ధి — మానావమానముల భావమునకు దూరమై, జ్ఞానప్రాప్తియందు లగ్నమై వివిధములగు పరీక్షలలో నుత్తీర్ణురాలయ్యెడిది. అప్పుడు సుఖనిధానము, చతురుడు, శోసలాధిపతియునగు శ్రీరామచంద్రుడు ప్రసన్నుడై వానికేల వశుడుగాకుండుచు? వాడు (భక్తుడు) ప్రాణులందఱి హితమున లగ్నమైన స్కంధగును. వాని చిత్తము పరిశుద్ధమగును. వానికి దృఢమగు భక్తి, ప్రేమ లభించును. అతడవిచలభావమున తన నియమముల చాలించును. కాని తులసీదాసు చెప్పినదేమన— రావణసంచారయగ్న శ్రీరాముడు దయ జూపిననాడే యిట్టి స్థితి సంభవము.

౧౧౩

ఓ మనసా!

నీవు శ్రీ హరియనెడు కల్పవృక్షమును సేవింపగోరితివేని విషయ వికారముల విడచి సారయావుడగు శ్రీరాముని నామమును భజింపుము. ఇప్పటికైనను నే జెప్పినది వినుము. సమభావము, సంతోషము, పవిత్రమగు నాలోచన, సత్సంగతి—ఈ నాల్గింటిని హృదయమున దృఢముగ ధరింపుము. కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, అహంకార, ఇంద్రియసుఖ, ద్వేషముల నొక్కపెట్టున విడిచివుచ్చుము. చెవు

లతో భగవంతుని కథ వినుము. నోటితో శ్రీ రామనామము నుచ్చరింపుము. హృదయమున శ్రీహరిని ధ్యానింపుము. శరీరమువంచి వానికి నమస్కరింపుము. చేతులతో వానికి బరిచర్య చేయుము. కన్నులతో కృపాసముద్రుడు, జడచైతన్య స్వరూపుడు, సీతాపతియు నగు శ్రీ రామచంద్రుని దర్శింపుము. ఇదియే భక్తి, ఇదియే నైర్యాము, ఇదియే జ్ఞానము, ఇదియే భగవానుని ప్రసన్నుని జేసికొను సాధనము. నీపి గొప్ప న్రతము ననుష్ఠింపుము. శివప్రోక్షమగు నీ మార్గమున నెల్లపుడు నడచు వారలకు స్వప్నమందైనను (జననమరణ) భయము గలుగదు.

౧౧౪

శ్రీరామచంద్రునివలె భజనసేయదగినవాడు, సుఖము నొసగువాడు, అభయ మిచ్చువాడు మరెవడును లేడు. సుఖమునకు స్థానము, దుఃఖవినాశకుడు, శోకవిమూరుడు, లక్ష్మీరమణుడునగు భగవానుని గుణము లెంత లెక్కించినను తరుగవు. దుఃఖితుడు, నీచుడు, నీచకులోత్పన్నుడు, కపటి, చుష్టుడు, పాపి, భయార్తుడు, ఎచటను ఆశ్రయము లభించనివాడు—వీరుగూడ భక్తిపారవశ్యమున నొక్కసారి రామనామమును స్మరించిన దేవతలకైనను దుర్లభమగు నుత్తమపదవి నందుదురు. మోక్షమునైనను వాంఛింపని విరాగులగు మునులనెడు భ్రమరము లేవని చరణకమలములయందు లోభముగలవై యుండునో, దయాళువు, అనాధులకు హితైషియుగు నా భగవంతుని ఏల భజింపవు?

* శ్రీ సూర్యనారాయణ శతకము

కీ॥ శే॥ శ్రీ భాస్కరభట్ల సీతారామశాస్త్రి

శా॥ శ్రీ వాణీశ రమేశ శంకర వపు శ్రీదాల్చి, భక్తాళికిన్
బ్రాహ్మణ్యం బమరం జిరాయు వగదత్వం బున్నతైశ్వర్యమున్
రీవిన్నున్నతికెక్క గూర్తువని వింటిన్నేను, నన్నోపుమా
సేవింతు, న్నుతియింతు, నెంతు మదిలో శ్రీసూర్యనారాయణా!

౧

శా॥ శ్రీకళ్యాణగుణాలవాల! త్రిజగత్సేవ్యప్రభాజాల! ల
క్ష్మీకాంతాశ్రయ! పద్మలోల! మునిరాఘ్నేతస్సురభేల! ఛా
యాకామిన్యధిపాల! భక్తజనరోగఘాత్రవాతూల! ప్రా
చీకాష్ఠాద్యధినాథవంద్యచరణా! శ్రీసూర్యనారాయణా!

౨

శా॥ శ్రీరామార్చిత! పద్మమిత్ర! విబుధక్షేమంకరా! భాస్కరా!
రారా! క్షోభ్యులొసంగరా! పలుకరా! రక్షశ్చమూ సంహారా!
పారావారగభీర! హేమమయ శుంభద్విగ్రహా! కామిత
శ్రీరంజిల్లగ నన్ను నేలుకొనరా! శ్రీసూర్యనారాయణా!

3

శా॥ తప్పల్రానియరాదు, నీదు కృతిగా దాత్పర్యముంజెంది, నే
జెప్పంబూనితి, దోడుగావలె జుమి శృంగార మేపర, మా
యప్ప! యెప్పలకుప్ప! తెప్పవలె దుఃఖాంభోధి దాటించి, నా
చెప్పంబూను కృతిక వరింపగదవే! శ్రీసూర్యనారాయణా!

౪

మ॥ పరమాహ్లాద రసార్ద్ర మానసుడనై ప్రత్యక్షుడైవంబ వీ
ధరణి న్నీవె యటంచు నెంచి, కవితాద్రాక్షారసంబీష్ణితా

* నూచన — ఇయ్యది పుస్తత శ్రీకాకుళమండలమండలి ఆర్కవల్లి గ్రామమందు గల శ్రీ సూర్యక్షేత్రవాసు
లును, సోరోపాసకులును, ఉద్ధర్యసీపతి బిరుదాంకితులును నగు కీ॥ శే॥ శ్రీ భాస్కరభట్ల సీతారామ
శాస్త్రిగారిచే గురూగు రెండువందల సంవత్సరముల క్రిందట రచింపబడి యుండినది. ఇంతవరకు
అచ్చుపడియుండలేదు, కావున నిపుడీ రీతిగ నీ పత్రికా ముఖమున పాఠకుల కందజేయడమయినది.

కరమాన ట్లుపహారమే నొసగెద నైకొమ్ము, మాకిమ్ము మే
ల్పరు లత్యంత శుభంబు, లంచితగుణా! శ్రీసూర్యనారాయణా!

౫

మ॥ హృదయాంభోజమునందు నిన్నిడి, నుతులే సేరాశమై యొప్పుగా,
పదపద్యంబులు జెప్పి నీకొసగెదన్, బ్రార్థించెదన్, గొల్చెదన్,
ముదమొప్పు న్నభలందు దైవమితడే ముఖ్యంబుగానంచు నెం
చెద, లోకత్రయదీపకా! గుణగణా! శ్రీసూర్యనారాయణా!

౬

శా॥ తేజోమూర్తివి నిన్ను నే గొలిచెద స్తేహంబు సౌఖ్యంబుగా
రాజకీర్తిచెలంగ, మేలగు సిరులంజిల్లగా, శాత్రువుల్
తేజంబారడి చెంది పోడిమణగ నిక్కిమి లేకేగగా,
శ్రీజాతార్చితపూతదివ్యచరణా! శ్రీసూర్యనారాయణా!

౭

శా॥ నానారోగవితాన మీ తనువున న్నానాటికిన్ హేయతన్
జానొందం దుదిలేక, నీకు నుతులే సల్పం దొరంకొంటి, నో
దీనానాథజనామరద్రుమ! నను న్నివ్యాంగుని జేయవే,
శ్రీనాథావతరస్వరూప! కరుణన్, శ్రీసూర్యనారాయణా!

౮

శా॥ ఈ సంసార సముద్ర మగుడను, నన్నేలాగు రక్షించెదో!
వీసంబైన ముఖంబు గన్నడదు, దుర్వృత్తి స్తనంబెప్పడున్
తాసంతైన భవత్పదాంబుజ రతిం గాంక్షింప, దోయయ్య! నే
జేసే దేమిక, నీవె ప్రోవవలె జూ! శ్రీసూర్యనారాయణా!

౯

మ॥ చొరలంచు స్థరిజేరి వేడుకొనిన ద్దుర్మార్గ సంచారులై,
నరమూర్ఖు ల్లునులైనవారిపగిది న్నాకోర్కె లీడేర్తురా?
కరుణాపూర్ణ కటాక్ష వీక్షణముల న్నాపాడి రక్షింపరా!
స్థిర సంపత్తి యొసంగు దీవె గడరా! శ్రీసూర్యనారాయణా!

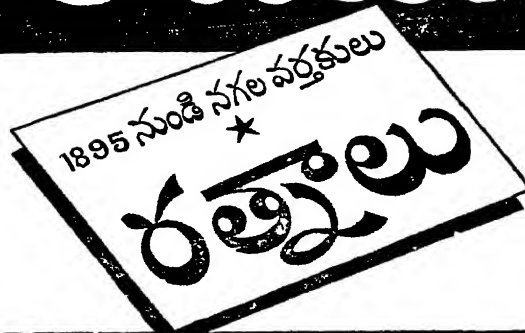
౧౦

(సశేషము)

శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారి జన్మతిథిపూజ మంగళవారము 30-1-1951
మతమున బహిరంగోత్సవము ఆదివారము 4-2-1951

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్లె నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—7)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోస పోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సాకార్ పేట, మదరాస్

(L G 7-7)

శ్రీ రామకృష్ణమఠ ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీ-

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానుది జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పాఠ్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పాఠ్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (అదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు	2 8 0	గురూపదేశములు	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	. 2 4 0	నా సంస్కరణ యుద్ధవిధానము	. 0 6 0
రాజయోగము	.. 2 4 0	నా గురుదేవుడు	0 6 0
కర్మయోగము	1 8 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0 4 0
భక్తియోగము	... 1 4 0	నవీన భారతదేశము	0 4 0
వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1 8 0	ముక్తిమార్గము	0 8 0
వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1 8 0	నర్యం విష్ణుమహిం జగత్ (నాలుగు)	0 3 0
అనుసాన వేదాంతము	.. 1 4 0	శ్రీ రామనామ సంక్షిప్తము	. 0 1 0
వివేక సూక్ష్మార్థము	.. 1 0 0	చరిత్రము (పద్యకావ్యము)	0 1 0
శ్రీ పరమహంస నీతికథా రత్నములు	0 12 0	నా చరిత్రము	0 0 6 డబ్బులు 0 5 0
భక్తిమార్గము	. 0 8 0	సింహ గరన	0 0 6 డబ్బులు 0 5 0
షికాగో నగరాపన్యాసములు	. 0 8 0		

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాన పత్రికలును మాయుద్ధ దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయుద్ధ దొరకును

ఇట్లు వ్రాయుదు :

. మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు : శ్రీ యుతహంసస్వామి; శ్రీ వెగురుమాడి వేంకటకృష్ణరావు
శ్రీ శి. పి. ఎస్. రాజగోపాలాచారి & బ్రాహ్మణియ్య లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న యుద్ధింపబడి,
శ్రీ అదితీహంసస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-1-51.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౧, ఫిబ్రవరి—వికృతి, మాఘము

సంపుటము ౭

సంచిక ౮

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు
చెన్నపురి

విషయ సూచిక

ప్రార్థన - శ్రీరామకృష్ణ జయాష్టకిమ్	—శ్రీ శివబ్రహ్మ సంహిత	౧౯౭
శ్రీరామకృష్ణ వచనామృతము—‘సా.’		౧౯౮
తత్త్వశాస్త్రము - వేదములు వాని యాధారణ మహిమ	—శ్రీ ఇచ్ఛాపుర వైఖానసం, పం.వి.	౨౦౦
శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి		౨౦౪
ప్రపంచమును సరింపదగినది ఎట్టిదో మొక్క లిదో నా?—శ్రీ కృష్ణానంద బ్రహ్మచారి		౨౦౬
వినయపత్రిక	..	౨౦౩
శ్రీ శారదానందస్వామి	...	౨౦౬

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన బెలువరంపచెడన, ఒక వారము, పదిహేను రూపాయల ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందాకు, 3 లు మాత్రమే జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాదారులుగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపబడును. విడిప్రతి రూ ౦—౬—౦ లు. పీగిన్ బానింగ్ వారి స్టాబులోఁ గాని, మా పత్రిక ఏదేంటును గాని అడుగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మా సంగ్రహమునకు పంపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪ చిరునామాయందు ఎట్టమొగ్గుగలిగిన 10-వ తారీఖునకు ముంగుగా మా కార్యాలయమునకుఁ బంపవలయును. తేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాస కర్తృలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైఖానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరముగు గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాకు. ప్రతి నెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములకు, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములకు, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ శ్రీరామకృష్ణ విశ్వ స్టూడెంట్స్ హోమ్, పైలాఫూరు, చెన్నైపురి” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపబడవలయుననుచోఁదగు పోష్టజి చేర్చి పంపవలయును.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ }

౧౯౫౧ ఫిబ్రవరి - విక్రమ - మాసము

{ సంచిక ౬

ప్రార్థన

శ్రీరామకృష్ణ జయష్టకమ్

శ్రీ దేవేంద్రనాథ్ మజుందార్

గౌడ సారంగ రాగము

రూపక తాళము

భవభయ భంజన, పురుషనిరంజన రతిపతి గంజన కారీ ।
 యతిజన రంజన; మనోమదబంధన జయభవబంధన హారీ ॥
 జయ జనపాలక సురదళనాయక జయజయ విశ్వవిధాతా ।
 చిరశుభసాధక మతిమలపావక జయ చిత్తసంశయ త్రాతా ॥
 సురనరవందన విజరవివందన చితమననందనకారీ ।
 రిపుచయ మంధన జయభవతారణ స్థలజల భూధరధారీ ॥
 శమదమమండన అభయనికేతన జయజయ మంగళదాతా ।
 జయసుఖసాగర నటవరనాగర జయశరణాగత పాతా ॥
 భ్రమతమ భాస్కర జయపరమేశ్వర సుఖకర సుందరభాషీ ।
 అచల సనాతన జయభవపావన జయవిజయీ! అవినిశీ ॥
 భక్తవిమోహన పరతనుధారణ జయహరి కీర్తన భోళా ।
 గద్గదభాషణ చితమనతోషణ రలరల నర్తన లీలా ॥
 మతిగతివర్ధన కలిమలమర్దన విషయవిరాగ ప్రసారీ ।
 జడచితచేతక భవజలభేలక జయ నరమానస చారీ ॥
 జయపురుషోత్తమ అనునమనంయమ జయజయ అంతరయామీ ।
 ఖరతరసాధన నరదుఃఖవారణ జయరామకృష్ణ నమామి ॥

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

దక్షిణేశ్వరాలయమున శ్రీరామకృష్ణుల వారి గదియందు భక్తులెల్లరు కూర్చొని యుండిరి. శ్రీ గురుదేవులు మాత్రము వసాగా యందు పచార్లు గావించుచుండిరి. కొంతసేపటికి 'మ,' బయటికివచ్చి శ్రీ గురుదేవులను సంధిం చెను. పూర్వోత్తర వసారాయందు నరేం ద్రుడు హజ్రాతో సంభాషించుచుండెను. 'హజ్రా శుష్కజ్ఞానవిచారము చేయును, జగత్ స్వప్నవత్ అని పలుకును, హజ్రా నైవేద్యాదులన్నియు మనోభ్రాంతి, కేవలము స్వస్వరూపమును జింతించుటయే మన కిర్త వ్యము, సోఽహం సోఽహం అని పలు కును'—(శ్రీరామకృష్ణులవారికి హజ్రాయం దిట్టి భావములు గలవు.

శ్రీరామ — (నవ్వుచు) ఏమోయ్! మీ రిరువురు ఏమి మాట్లాడుచున్నార?

నరేంద్రుడు — (నవ్వుచు) మేమెల్ల పెద్ద పెద్ద మాటలు మాట్లాడుచున్నాము.

శ్రీరామ — ఎట్లయినను శుద్ధజ్ఞానము, శుద్ధభక్తియు నొక్కటియే. శుద్ధజ్ఞానము మనల దీసికొనిపోవు స్థలమునకే శుద్ధభక్తియు మనల దీసికొనిపోవును. భక్తిమార్గమే మిక్కిలి సులభ మయినది.

నరేంద్రుడు:— "జ్ఞానవిచారముతో నా కేమియు పనిలేదు. తల్లి నీయందు నాకున్నాద న్మును గల్గింపుము"—('మ,' తో) చూడుడు

Hamilton గ్రంథమును జదివెతిని. 'A learned ignorance is the end of philosophy and begging of religion' అని ఆ గ్రంథమున గలది.

శ్రీరామ -- ('మ,' ను చూచి) దీని యర్థ మేమి?

నరేంద్రుడు — దర సశాస్త్రపరిసమును ముగించినచో మనస్సుకు పరితమూర్త్యుడై పోవును. అప్పుడే ధర్మమును గోరును, ఆతని ధర్మసేవనము ప్రారంభించును.

శ్రీరామ — (నవ్వును) Thank you (అండఱు నవ్విరి).

కొంతసేపటికి సలగ్ఘా ప్రారంభమును గని యనేకులు గృహభిముఖులైరి.

కొంత చీకటిపడినది. దేవాలయమున, సకల ప్రదేశములందును దీపములు వెలిగింప నను మతియాయెను. శ్రీ కాళికాదేవ్యాలయూర్ప కులును, శ్రీ విష్ణ్వాలయూర్పకులును గంగ యందు స్నానమాడుచుండిరి. దక్షిణేశ్వరగ్రామ యువకులు కొందఱు నదియొడ్డున పాదాచమ నము చేయుచుండిరి. శ్రీరామకృష్ణులవాడు పశ్చిమదిశయందలి వసారాయందు నిలుచుకొని గంగాదర్శనము గావించుచుండిరి. సంధ్య యయినది సమస్త ప్రదేశములందును దీప ములు వెలుగుచుండెను. శ్రీరామకృష్ణుల గది యందు దీపము వెలిగింపబడెను. సాంబ్రాణి

ధూపము వేయబడెను. ఇంతలో ద్వాదశ శివాలయములందును, విష్ణ్వాలయమునందును, కాళీ దేవాలయమునందును దీపారాధన ప్రారంభింపబడెను. గంటలు, తాళములు మధుర గంభీరశబ్దమును గావించుచుండెను.

ఆనాడు కృష్ణపాడ్యమి కావుటవలన కొంత కాలమునకే చంద్రోదయమై దేవాలయాలతర్పణమున చంద్రకిరణములు ప్రసరించుచుండెను. అట్లే చంద్రకిరణములు గంగానది కెరటములపై బడి ప్రతిబింబించుచుండెను. సంధ్య కాగనే శ్రీరామకృష్ణులు జగన్నాథకు నమస్కరించి, హరినామసంకీర్తనము గావించిరి పిదప తమగదియందున్న ధ్రువుడు, ప్రహ్లాదుడు, రామచంద్రుడు, కాళికాదేవి, రాధాకృష్ణుడు— ఈ చిత్రపటములన్నిటిని సమీపించి విడివిడిగా నమస్కరించిరి. పిమ్మట “బ్రహ్మ—ఆత్మ—భగవాన్, భాగవత—భక్త—భగవాన్, బ్రహ్మ—శక్తి, శక్తి—బ్రహ్మ, వేద, పురాణ, తంత్ర, గీతా, గాయత్రి శరణాగతుడను, శరణాగతుడను. నాహం, నాహం. తుంహం, తుంహం. నేను యంత్రమను, నీవు యంత్రివి” మున్నగు పల్కుల బలుకుచుండిరి. ఇట్టి నామోచ్చారణము గావించిన పిదప శ్రీరామకృష్ణులు చేతులు జోడించి జగన్నాథను ధ్యానముచేయుచుండిరి. సంధ్యాస్తమయమున తోటయందును గంగాతీరమునందును పచారుచేయుచుండిన భక్తులు దీపారాధన ముగిసిన కొంతకాలము

నకు శ్రీరామకృష్ణుల గదిలోనికి వచ్చిరి. పరమహంసలవారు తమ మంచముపై గూర్చొని యుండిరి ‘మ.’ అధరుడు మున్నగువారు క్రింద గూర్చొనియుండిరి.

శ్రీరామ —నరేంద్రుడు, రాఖల్, భావనాథ్ మున్నగువారెల్లరు నిత్యసిద్ధులు. ఈశ్వర కోటికి జె దినవారు. వీరికి జ్ఞానశిక్ష అనవసరము. చూచితివా! నరేంద్రుడు ఎవరిని ‘Care’ (లత్యము) చేయకు. కేప్టెన్ ఒకనాడు నాతో బండిలో వచ్చుచుండెను. ‘మంచి స్థలమున గూర్చొను’డని కేప్టెన్ పలుకగా ఆతని తలయెత్తియనినను జూడలేదు. నన్నుగూడ నపేక్షించదు. ఆతనికెంత టెయిం అదియును నాకు దెలుపదు. ఒకవేళ నేను ‘నరేంద్రు డిట్టి విద్వాంసు’డని పదుగురకు దెలుపుదునని తలంచుచున్నాడేమో. మాయామోహము లేవియు లేవు. ఎట్టి బంధనముచు ఆతనికి లేదు. మహాపురుషుడు. ఆతనియొద్ద నెన్ని సుగుణములు గలవు! పాట పాడగలడు. వాద్యము వాయింపగలడు, వ్రాయగలడు, చదువగలడు. మఱియొకవైపున జితేంద్రియుడు ‘నేనెన్నడును వివాహమాడ’ నని పలియున్నాడు. నరేంద్ర భావనాథుల కత్యంతస్నేహము. వీరిరువురకును శ్రీపురుషుల వలె మంచి యైక్యత కలదు. నరేంద్రు డీచటి కంతగారాడు. అదియు మంచిదే. పలుమారు వచ్చుచుండిన నేను మిక్కిలి విహ్వలుడనై యుందును.

తత్వ శాస్త్రము

వేదములు: వాని యసాధారణ మహిమ

శ్రీ ఇచ్ఛాపురపు వైద్యనాథం, బి. ఏ.

తత్వశాస్త్రమనబడు అద్వైతమునకు వేదములు మూలాధారములై యున్నవి. కావున తత్వశాస్త్రవిషయవివరణమునకు ప్రథమమున వేదముల యసామాన్య ప్రభావమునుగూర్చి తెలిసికొనుట ప్రస్తుతము కాదు. విశిష్టాద్వైతులు, ద్వైతులు, సాంఖ్యులు, యోగులు మొదలగు వాదన తమతమ మతములకు వేదములే ఆధారమనియు అందుచేత తమమతములు వేదసమ్మతములే యనియు చెప్పుచున్నారు. ఆ వాదము చాలవఱకు సత్యమని యంగీకరింపక తప్పదు. “జీవుడు పరమాత్మకంటె భిన్నుడా? అభిన్నుడా? జీవునకును ఈశ్వరునకును ఎట్టి సంబంధముగలదు?” అను నిట్టి కట్టకడపటి విషయములయందే పైని చెప్పిన మతము లద్వైతముతో భిన్నాభిప్రాయములు గలిగియున్నవిగాని వేదోక్తములగు వర్ణాశ్రమాచారాది ధర్మములనుష్ఠించుట మొదలగు ప్రథమ సోపానములనదగు విషయములలో భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. అందుచేతనే మతత్రయ మనబడు అద్వైత, విశిష్టాద్వైత, ద్వైతములు గమ్యస్థాన విషయమునందు పరస్పర విరుద్ధములైనను హైందవు లందఱిచేతను గౌరవింపబడుచున్నవి.

ఇట్లు హైందవమతములకు మూలాధారములగు వేదములనుగూరించి చారిత్రక పరిశోధకుల పరిశోధనలను ఫలితములను వివరించుట యనావశ్యకమగుటవలన వానిని వదలి ప్రాచీన ఋషు

లయు శంకరాచార్యులయు అభిప్రాయములను వివరింపదలచితిని. వేదములు పౌరుషేయములు (పురుషనిర్మితములు) కావనియు అవి సృష్టిప్రారంభ కాలముననే ఈ లోకమున మహద్గుల మూలమున నవతరించెననియు పూర్వుల యభిప్రాయము. వి (వెలియు) గు ధాతువు నుండి వేదమును పదము సృష్టియైనది. ప్రాచీన మహద్గులు కర్మ కాలము పరిగుర్ధాంత కరణముతో తప మొనర్చి వేద సిద్ధాంతములను తెలిసికొని ప్రకటించిరి. కావున వేదమును నామ రూపద్ధాంతములకు భగియున్నది. ఇట్లే తపోనిష్ఠా గరిష్ఠులై యున్న ప్రాచీన మహద్గులకు వేదసిద్ధాంతములు వినిపించుటచే శ్రుతి యనుపేరు వానికి స్థాపకమయ్యెనని చెప్పవచ్చును. ఇట్లు వేద (సిద్ధాంత) ములు ఋషులచే వెలియబడుటవలన వేదములనియు వారిచే వినబడుటవలన శ్రుతులనియు చెప్పబడుచున్నవి. “యో బ్రహ్మణ విదధాతి పూర్వం యాస్త వేదాంశ్చ ప్రహణోతి తస్మై” అనెడి శ్రుతి, సృష్టిప్రారంభముననే పరమేశ్వరుడు (నారాయణుడు) బ్రహ్మను సృజించి ఆతనికి వేదములను ఉపదేశించెనని చెప్పుచున్నది. దానినిబట్టి వేద(సిద్ధాంత)ములు సృష్టికి పూర్వముననే యున్నవని యాశంపవలసియున్నది. వేదముల సహాయముననే బ్రహ్మ సృష్టియొనర్చెనని చెప్పబడియున్నది. “తేనే బ్రహ్మహృదాయ ఆదికవయే ముహ్యంతి యత్సారయః” ఏ

వేదార్థము నెఱుంగలేక పండితులుగూడ నజ్ఞానమును పొందుచున్నారో అట్టి వేదమును విష్ణువు బ్రహ్మ కుపదేశించెను అను మహాభాగవతమునందలి వేదవ్యాసవచనము పైని వ్రాసిన శ్రుతి యభిప్రాయము ననువదించుచున్నది.

ఇట్లు వేదములు సృష్టికీ పూర్వమునందే యున్నవని సిద్ధాంతము చేయబడినను వేదముల యండచ్చటచ్చట మంత్రకర్తలుగ పేర్కొనబడుచున్న మహర్షుల నామములనుబట్టియు, జనక యాజ్ఞవల్క్యుదుల సంవాదమును బట్టియు వేదము లాయా జనకాదుల కాలములందు నిర్మింపబడినవని కొందఱు భావించుదురు. కాని మంత్రకర్తలనబడువారు మంత్రద్రవ్యలు (మంత్రములను తపముచే వెలిసికొన్నవారు). ఇట్లే యాజ్ఞవల్క్యుదులు జనకాదుల కుపదేశించిరనినను తత్పూర్వమే తపోనిష్ఠులగు మహర్షులచే ప్రకాశింపజేయబడిన గురుపరంపరాగత వేదాంతాది సిద్ధాంతముల నుపదేశించిరనినను కాని యాజ్ఞవల్క్యుదులు వానిని కల్పింపలేదని గ్రహింపవలెను. ఒక గ్రంథములోని విషయమును వ్రాసిన కర్తయొక్కడును ఆగ్రంథమును ముద్రణాయంత్ర సహాయమున ముద్రించి ప్రకాశింపజేసిన ప్రకాశకుడు వేణుకడును అయినట్లు వేదములను శ్రీమన్నారాయణుడు బ్రహ్మకొసంగగా వానిని మహర్షు లీగోకమున ప్రకాశింపజేసిరని యూహింపవలయును.

ఇట్లు వేదసిద్ధాంతములు సృష్టికీ పూర్వముననే యున్నవను విషయమున నీ క్రిందియుక్తిననుసంధింపవలసియున్నది. మానవు షాక పదార్థమును నిర్మింపదలచినచో ముందుగా ఆ పదార్థముయొక్క ఆకారము వాని మనస్సునకు గోచరమగును. అట్లు ముందుగా మనోగోచరమైన ఆకారమునే ఆతడు నేత్రగోచర

మగు పదార్థమునుగా సృజించును. అట్లు ఒకనికి మనోగోచరమగు పదార్థమునుగూర్చి మఱి యొకని కుపదేశించుటకు శబ్ద (పద) సహాయ మావశ్యకమై యుండును. అనగా ఆ మనోగోచరాకారమునకు నామకరణముచేసి భోధింపవలసియుండును. అట్లే బ్రహ్మచే సృష్టింపబడవలసిన పదార్థజాలమునుగురించి సృష్టికీ పూర్వము, సర్వజ్ఞుడును సర్వ శక్తిమంతుడును అగు శ్రీమన్నారాయణుడు బ్రహ్మ కుపదేశించెను. ఆ బ్రహ్మయు తన కుపదేశింపబడిన వేదములయందలి యింద్రాదిశబ్దములచే మనోగోచరమగు ఇంద్రాదులను వేదస్మరణ సహాయమున సృష్టిం చెను. “వేదములనుండియే సృష్టివచ్చెను” అనుట కిదియే యభిప్రాయము.

ఇట్లు వేదముల ప్రాచీనతనుగూర్చి సిద్ధాంతము చేయబడినది. అయినను మనకు వినబడుచున్న అక్షరసమూహమగు వేదము శాశ్వతముకాదనియు ఈ వేదములు ప్రళయకాలమునందదృశ్యములగుననియు వేదోక్త సిద్ధాంతములు మాత్రమే శాశ్వతమనియు ప్రాచీనుల యభిప్రాయము. కావున పై విధముగా వేదములకు శాశ్వతత్వమును సనాతనత్వమును అపొదపేయత్వమును అంగీకరింపవలసియున్నది. ఇట్లపొదపేయత్వము నంగీకరించుటవలన వేదములు మానవకల్పితములు కావనియు అందుచే మానవులకుండు భ్రమ ప్రమాదాదులు వేదములకుండవనియు అందుచే వేదములు మాత్రమే పరలోకాధ్యాత్మికాది విషయములయందు ప్రమాణములగుట కర్హములనియు తెలియును.

ఇట్టి వేదములు సృష్టి ప్రారంభమున బ్రహ్మమానసపుత్రులగు వసిష్ఠాదులకు బ్రహ్మచే నుపదేశింపబడి వారి మూలమున భూలోక

మునందు వ్యాప్తికొందినవి. ఇవి వ్యాప్తికొందిన విధముగూడ మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనదియే. ఏలయనగా ప్రస్తుతకాలమునందువలె ముద్రణా యంత్రములుగాని కాగితములుగాని లేని ప్రాచీనకాలమునుండియు విరాళముకొందక మార్పుకొందక యిప్పటివరకును హైద్రాబాదులో వ్యాపించుట యాశ్చర్యముకదా! ఆ కాలమున గురువులు శిష్యులచే అధ్యయనము చేయించుట తప్ప వేదవ్యాప్తికి వేరు మార్గము లేకుండెను. అట్లు గురువులును శిష్యులును ఎంతయో శ్రమపడి తమ జీవితమునంతను వేదరక్షణకై ధారపోసి వేదములను రక్షించిరి. కావుననే వేదరక్షణకై జీవితమును ధారపోయుటకు ప్రత్యేకముగా బ్రాహ్మణజాతి యేర్పడి యుండునని యూహింపవచ్చును. ఆ కాలమున కొందఱు త్పత్రియులు వేదములను పరించినట్లీ ధారములున్నను ఈ ఊహా అనుదర్శము కాజాలదు.

ఇట్లు ముద్రణాయంత్రాదుల సహాయము లేకున్నను వైరూప్యగులను పొందక యిప్పటివరకును వేదములు వ్యాపించినవిధము నాలోచింపగా వానియందేదియో యసాధారణమహిమ యున్నదని యూహింపవచ్చును. ఇట్లు సాహిత్య సహాయములేక వేదములు వృద్ధికొందుచుండుటయే యాశ్చర్యకరమై యుండగా అవి, స్వవి నాశకములగు కొన్ని కష్టముల నెదుర్కొని ఆ కష్టములనుండి బయటపడుట మఱింత ఆశ్చర్యకరమైయున్నది. వేదములు వృద్ధికొందుచుండగా మన దేశమున జ్ఞాథమతిము వ్యాపించెను. సత్యము, దయ, అహింస మొదలగు ఉత్తమగుణములు మాత్రమే అనుసరింపబడినచో చాలుననియు, వేదములు అప్రమాణములనియు అందలి సిద్ధాంతము అనుసరణీయములు

ములు కావనియు బుద్ధాదులు విశేషప్రచారము చేసి తమ సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయ మొదలిడిరి.

ఈ సిద్ధాంతములు సునదేశములో నదమతమును తాత్కాలికముగా నశింపజేయుటకును నేదవ్యాప్తిని నిరోధించుటకును చాలవలె తోడ్పడెను. కొంతకాలమైచిరువాత శంకరాచార్యాదు లీ జ్ఞాథమతిమును శ్రుతియుక్త్యనుభవములను మూఁడు ప్రమాణములచే ఖండించి మరల నేదమతిమును వ్యాపింపజేసిరి. వాస్తవస్థితిలో జ్ఞాథమునిధర్మములు వేదోక్తధర్మములలో కొన్నియైత్రమే యున్నవి. అయినను అసలు (బుద్ధుడు) నదిములప్రమాణములనుటచే అదియొక క్రొత్తమతిమువలెనుండి ప్రజలకు భ్రాంశిని కల్గించెను. ఇట్లు జ్ఞాథులు, జైనులు మొదలగువారచే నేదములు కొన్ని కష్టములకొంది బయటపడినను మహమ్మదీయులు మనదేశముపై దగడ్డినపుటినుండియు మరల వీరివలన ననేక గాఢల కొందవలసవచ్చెను. మహమ్మదీయులు బాదువులపై జిజియాపన్ను (తలపన్ను) ఎయుట, దేవాలయములు ధ్వంసముచేయుట, హిందువులను హింసించుట మున్నగు క్రూరకృత్యముల నెన్నిటి నొనర్చినను దానినుండి మరక్షితిముగా వేదములు వెలువడినవి. ఇట్లు జ్ఞాథుల అహింసాత్మక మార్గములవలనగాని, తురుష్కుల హింసాత్మక మార్గములవలనగాని వినాశమునొందక ప్రకాశించుటయే వేదముల అసామాన్య మహిమకు దృష్టాంతముగా నున్నది.

అయినను ఈ దృష్టాంతముతో సంతృప్తి నొందక వేదమహిమ నెఱుంగుటకు తత్సంబంధమగు కొన్ని విషయములనుగూడ స్మరింపవలసియున్నది. వేదములలో మూడుభాగములు

కలవు. అవి కర్మకాండమనియు, ఉపాసనా కాండమనియు, జ్ఞానకాండమనియు చెప్పబడును. మానవు డీదివర కెన్నడును చూచి యుండని పుణ్యలోకములగు స్వర్గాదుల విధమును వివరించి వానిని పొందు మార్గములగు యజ్ఞాదులను వేదములు కర్మకాండమునందు చెప్పుచున్నవి. అట్లే శివకేశవాది దేవోత్తములంగూర్చి వర్ణించి వారిలోకములను పొంది అనంతసుఖము లనుభవించుటకు కావలసిన దేవతోపాసనలను ఉపాసనాకాండము చెప్పుచున్నది. ఇట్లు మనము ప్రత్యక్షముగా నెఱుగని ఇతరలోకములను వానిని పొంది అనంతసుఖములను విస్తారకాల మనుభవించుట కుపాయములను చెప్పటయే వేదముల ప్రభావమును వేనోళ్ల చాటుచుండగా వీనినన్నిటిని మించి యింకొక మహత్తర విషయమును బ్రకటించి వేదములు తమ మహత్త్వమును ప్రకటించుచున్నవి. అట్టి మహత్తరవిషయ మేది యనగా పరమాత్మను ప్రకటించి తత్ప్రాప్తి సాధనములను చెప్పి మానవుడు జననమరణ ప్రవాహము నుండి విడివడి శాశ్వతసుఖముగు మోక్షమును పొందుటకు సహాయముచేయుట.

అట్టి పరమాత్మ యీ ప్రపంచమువలె పంచభూతములచే నిర్మింపబడలేదు. అందుచే నతని యందు శబ్దస్పర్శాది గుణము లేమియులేవు. అందుచే జీవుని జ్ఞానేంద్రియములుగాని మనస్సుగాని ఆతనిని తెలిసికొనజాలవు. కావున ఆత్మ స్వరూపము మనోవాక్కుల కందరానిదై యున్నది. మనోవాక్కుల కందుబాటులో నున్న యెడల మానవుడు ఉపావలనగాని విజ్ఞాన శాస్త్ర (యంత్ర) సహాయమునగాని తెలిసి

కొనుటకును పొందుటకును వీలగును. కాని ఆత్మ యట్టిది కాకపోవుటచేత నట్టి దురూహ్యమగు విషయమును బోధించుటకు వేదములు మాత్రమే సమర్థములై యున్నవి. ఆ వేదములైనను “ఇదిగో! ఇది పరమాత్మ. దానిని నీవు పొందుఁ” అని బోధింపవు. అట్లు బోధింపబడు పదార్థ మనిత్యమే యగును. మఱి యేమనగా నిషేధముఖమున అలాత్మ పదార్థములను ఆత్మకాదని నిషేధించి నిషేధావధి యగు పదార్థమును వాచ్యముగా చెప్పలేక లక్షణావృత్తిచే బోధించి “ఆ పరమాత్మయే నీవు” అని జీవబ్రహ్మైక్యమును బోధించును. “శ్లో. ప్రత్యక్షేణానుమానేన యస్తాపాయోన బుధ్యతే, ఏనం విందంతి వేదేన తస్మాద్వేదస్య వేదతా.” (ఏ పదార్థమును చూచికాని ఊహించికాని తెలిసికొనుటకు సాధ్యముకాదో అట్టి పదార్థమును వేదసహాయమున తెలిసికొందురు. అందుచే వేదములకు వేదత్వము సార్థకమయ్యెను.) అను శ్లోక మీ యభిప్రాయమునే ప్రకటించును.

ఇట్లు వేదము లవాఙ్మానసగోచర విషయమును బోధించి శాశ్వతసుఖమును పొందుటకు సంపూర్ణ సహాయము నొసంగుచు మానవునకు నీతిమార్గమును ఆధ్యాత్మికమార్గమును బోధించును. సత్య దయాహింసాది సుగుణములను మోక్షమునకు ప్రథమసోపానములుగా వర్ణించి అట్టి సుగుణసంపద నలవఱచుకొన్న పిమ్మట (చేయవలసిన) కర్తవ్యమును వివరించిన వేదముల మహిమ మానవమాత్రుడు వర్ణింపజాలడనుట అతిశయోక్తి కానేరదు.

శ్రీ తు రీ యా నం ద లే ఖా వ లి

శ్రీహరిశరణమ్

గాడము క్షేత్వో

4-2-'08.

శ్రీమూ... ..

నిన్నటిదినము నీవు వ్రాసిన పెద్ద యుత్తరమును జదివి సకలమును గ్రహించితిని. అది యునుగాక ఇంతకుపూర్వమే శ్రీ. వారి వలన మీ విషయ మించుక వినియుంటిని. నీవు కాశీనగరముననుండి వీలయినంతవఱకు సాధన భజనలుచేయుచు సుఖముగా నున్నావని విని మిక్కిలిగా సంతసించుచున్నాను. శ్రీ శ్రీ శారదాదేవిగారే నీయందనుగ్రహముంచి మంత్రోపదేశమును గావించియున్నారన్న మహాభయమేల? ఇక నీవు ఆనందముతో భగవంతున కాత్మ సమర్పణము గావించుకొని నిర్విచారుడనై యుండుము. బంధనాదు లేవియు బయటలేవు. ఉన్నవన్నియు లోపలనే యుండును. ఆంతరంగికమగు బంధనమును భ్రాంతి వలన వెలుపలనున్నట్లు అనుమానింతుము. మన పుణ్యకర్మవలనను భగవత్ప్రేమవలనను మనసు నిర్మలమయినచో ఇది సుస్పష్టముగా బోధపడును. కాని యీవిషయమును గ్రహింపగలిగినను బంధనవిముక్తి మాత్రము సులభముగా లభింపజాలదు. గురుకృప కలిగియుండి మనము తీవ్రముగా బ్రయత్నించిననాడే యవి తోటగున్ను, ఎట్లయినను నీవు ధన్యాత్ముడవు, సందియములేదు. సంసారము ననిత్య

త్వమును గ్రహించి శాశ్వతవస్తుభావము కొఱకు సమస్తమును వేరొన త్యజించితివో ఆ నాడే నీ భాగ్య పరిచయము కలిగినది. అది యునుగాక శ్రీశారదాదేవిగారి కృపకును పాత్రుడవగుటవలన నీవు మహాభాగ్యశాలివని తలంపవలయును. నీవు తీర్థయాత్రచేసి నిర్జన ప్రదేశములందు సాధనలుగలుప యత్నించుట మిక్కిలి జ్ఞానునియము. 'ఆ' గ్యముపై దృష్టి నిలుపుము' అని శ్రీవారు చెప్పిన పలుకులు మఱువకుము. ప్రభువును హృదయస్థితుని గావించి యెచటికేగినను ఏగుము. ఏమియు భయములేదు. ఏమియు చింతింపవలదు. నిర్విచారుడనై తీర్థయాత్రయు నిర్జనవాసమున సాధనలను జేసియు నీ మనోరథమును నీర్దు కొనుము. ఇందున అసంతయు నాటకము కలుగజాలదు. కర్మవశన బంధనము కలుగ నోవునని వ్రాసియుంటివి కాని అట్టి భావము నను ఎట్టి కారణమును కనుపించుట లేదు. కర్మాచరణము అవశ్య కర్తవ్యము. కాని దోచిత్తిశుద్ధి కలుగుటెట్లు? కర్మాచరణమే మనకు నీటురాయి. మనస్సు ఎంతవఱకు ఫలాస్తక్తి కలిగియున్నదో, ఎంతవఱకు నిష్కామ మయినదో, స్వార్థపరతయందలి న్యూనాధిక్య తల తారతమ్య మెంతమాత్రమైయున్నదియో — వీని నన్నింటిని గ్రహింపగలుగు నవకాశము కర్మాచరణమునందే కలదు. ఎన్నడు హృదయమున బ్రేమ అంకురించునో ఆనాడే కర్మము నందు కర్మజ్ఞానము కలుగదు, అప్పుడది యెరుక

ఆరాధనయై గోచరించును. అదియే నిజ మయిన భక్తి. ప్రారంభమున నీ రెండుచు కావలయును— కర్మాచరణము గావింపవల యును, సాధనలును గావింపవలయును. ముఖ్యద్దేశమున— ఈశ్వరలభమున—లక్ష్య ముంచుకొని కర్మాచరణము గావించుచుండి నచో పిదప కొంతకాలమునకు భగవత్కృప వలన సర్వమును సాధనమార్గమేయను అభేద జ్ఞానము కలుగును. కర్మాచరణము, భక్తి సాధనలు—వీనికి భేదనూపవంతయు గోచ రింపదు, అన్నిటియందు భగవంతుడొత్తప్రోత భావమున మెలంగుటయే అందులకు కారణము. ఎట్లయినను ఆ భగవంతుని మనస్సున నిలిపి నీ మనోభీష్టముననుసరించి జీవనమును గడుపుము. ఏలయన మరచుననుండి నిష్కామ కర్మాచరణము గావించుటయు, తీర్థములందు నివసించుచు నిర్జన సాధనల గావించుటయు—

ఈ రెండును ఉత్తమములే ఎల్లప్పుడును ‘నేను దుర్బలుడనని’ తలంపవలదు. నీవు దుర్బలు డవుగావచ్చును కాని నీవు శరణుజొచ్చిన భగ వంతుడు సర్వశక్తిమంతుడు కావున ఆయన శక్తి వలన నీవును సబలుడవని తలంపవలయును. ఆ భగవంతుడు గాక ప్రపంచమున నన్యతర మేదియులేదని నీ కెన్నడు గోచరించుకో ఆ నాడే నీ హృదయమున మహాబలము ప్రవేశించును. ప్రభుని శ్రీపాద పద్మములందు నీ భక్తి విశ్వానానురాగములు దైనందినము ప్రవర్థమానములగుగాక! ఆ భగవానునియందు మీరెల్లరు సంపూర్ణముగ నిమగ్నులరై యీ మీ శరీరధారణము సార్థకము కావలయుననియే నా ప్రార్థన! ఇక వ్రాయవలయునది యేమి కలదు!

ఇట్లు,
శ్రీ తురీయానంద

మహాపురుషులు మహాత్మాగము చేయుచుండుటయు జనసామాన్యము వాని సత్ఫలముల ననుభవించుచుండుటయు లోకవిదితము. నీ మోక్షము నకుఁగాను నీవు సమస్తము త్యజించు టొక ఘనకార్యముకాదు. లోక కల్యాణార్థ మాత్మ మోక్షమును సైతము పరిత్యజింప నెంతవా? ఎంచెడవేని సాక్షాత్ భగవానుఁడవు—ఈ విషయము నాలోచింపుము. బ్రహ్మచర్యము నవలంబింపుము, ఇదియే నీకు నాహిత్యోక్తి. నాయభి ప్రాయమేమన, సమస్తవిషయసుఖములను విడనాడి, కొంతకాలమునఱకు సీతల్లిదండ్రులవద్ద నుండుము—ఇది “కుటీచకావస్థ.” జగద్ధితార్థము నీ మహాత్మాగమునకు నీభార్యను సమాధానపఱుపఁ బ్రయత్నింపుము. దృఢ విశ్వాసము, సర్వవిజయసమర్థమగు ప్రేమానురాగములు, అఖండ వైర్మల్యము—ఇవి నీ కలవడునేని, యచిరకాలముననే విజయోపేతుఁడ వగుదు వనుటకు నాకినుమంతయు సందియము లేదు.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

ప్రపంచమనుసరింపదగినది బౌద్ధమత మొక్కటియేనా?

శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు

[కొన్నాళ్ల త్రేతము ద్వారా B R అంభద్కర్ గారు మహాభారతానికి వైశాఖ సంచికయందు 'బుద్ధుడు—భవిష్యత్తున అతని భర్తము' అను వ్యాసమును రచించి యుండిరి అందుగల శ్రీకృష్ణుని పోల్చి
శ్రీ కృష్ణదాసు బుద్ధప్రియులు ఒకటిగ నత్యుత్తరము లిచ్చట ప్రచురింప బడుచున్నది. సంపాదకులు]

(డిసెంబరు సంచిక తరువాయి)

అం.—వ్యక్తుల స్వభావ మెల్లప్పుడును మారుచుండునదగుటచే నెవరి విషయమున గాని, యావజ్జీవ మొకే గుణము తక్కిన గుణముల నన్నిటిని ద్రోసివుచ్చి విజృంభింపజాలదు. కనుక, మనుష్యులను వర్ణములుగ స్థిర విభజన చేయుటగాని, వారికి శాశ్వతవృత్తులను కల్పించుటగాని సాధ్యముకాదు. ఈ కారణమును బట్టి, చాతుర్వర్ణ్య సిద్ధాంతము నిలువజాలదు. హిట్లరు, మస్సులోనీలు సామాన్యస్థితిలోనుండి ప్రపంచ పరిపాలనా దక్షులగు నియంతల యున్నతపదవి నాక్రమించిరి. దీనికి కృష్ణుని సమాధాన మేమి?

బు.—సుప్రసిద్ధ స్మృతికర్త, ఆపస్తంబుని అభిప్రాయము ప్రకారము, వర్ణాశ్రమములు సమయాచారిక ధర్మములు, సాంఘిక సాంప్ర

దాయములే ఆధారముగాగల ఆచారములు. కొంతవరకు పరిసరస్థితిగతులకు అనుగుణముగా మార్పునొందుచు, సర్దుకొనుచుండు సంఘమునందంతయూతములై యుండునవి యివి. చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థను తాను సృజించితిని శ్రీ కృష్ణుడు చెప్పినప్పుడు, సృష్టికర్తకును మూలాధారభూతుడును, ఆదికారణుడైన నీ తానే చతుర్విధ విభాగాత్మకమైన మానవజాతిని సృష్టించితినిని ఆయనభావము.

సంఘమునునది మార్పునొందుచు, పెరుగుచు, నశించు గోచరవస్తువిశేషమని హిందువులకు బాగుగా దెలిసిన విషయము. అందుచేతనే, వారు ప్రపంచమును చంచలసంస్థయగు జగత్తుని వ్యవహరించినారు. అయినను, వ్యక్తులు జ్ఞానవికాసమునొంది, సాంఘిక పార

మార్గిక సౌష్ఠవమును ప్రతిబింబింపగలుగుటకై, సామాజికసంస్థల కొకవిధమైన స్థిరత్వమును, అవిచ్ఛిన్న పారంపర్యమును జేకూర్చుట బహుముఖ్యమని హైందవనాయకులు గ్రహించిరి. ఆలోచనా స్వాతంత్ర్యముకల్గి, మానవులు తమ కనుగుణమైన వృత్తి నవలంబించుటయు క్రమే. కాని, ప్రతిక్షణమును స్వీయాభిప్రాయములను, వృత్తిని మార్చుకొనుచుండు మనుష్యుడు సంఘములో బనికిమాలినవాడై, నిరర్థకజీవిగ బరిణమించును. కనుక, సంఘమునందు ప్రతివ్యక్తికిని ఆతని అభిరుచిని, శిక్షణమునుబట్టి, గుణకర్మ ప్రమాణములనుబట్టి, స్థానమేర్పడును.

సౌష్ఠవ మానవోత్పత్తి, వికాసలబ్ధి కొఱకు, నేటికిని మానవోత్పత్తి శాస్త్రజ్ఞులు, కొన్ని పురుషాంతరములం దంతర్భూతములై యుండు గుణముల యభివృద్ధికి తోడ్పడు నుపాయముల పరిశీలనను, సముచిత ప్రయోగమును ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఈ విషయమున మనకు అందుబాటులోనున్న పురాతన గ్రంథము లనే కములు చాతుర్వర్ణ్య నిర్మాతల లక్ష్యముకూడ నిదియేయని స్పష్టపరచుచున్నవి. సహజ సాత్వికగుణ సంపత్తితో, సాత్విక జననీజనకులకు గలుగు శిశు వా గుణములను తన యావజ్జీవమును గలిగియుండునను నిశ్చయములేదు, ఇట్లే, తామసిక లక్షణములతో జన్మించు శిశువును యావజ్జీవ మా తరగతిలోనే పరిగణించుటకును వలనుపడదు.

ప్రాచీన హిందూగ్రంథకర్తలు విద్యవలనను, శిక్షణమువలనను స్వతస్సిద్ధములగు గుణములు సుస్థుపరుపబడి, అస్థాయిని పోషింపబడవలయు నావశ్యకత నంగీకరించి యున్నారు. ఒక వ్యక్తికి శాశ్వతస్థానమును నిర్ణయించు

టలో సంస్కారమునకుగల ప్రాముఖ్యము వారి పరిపూర్ణామోదమును బడసినది. కొన్ని యున్నత పారమార్థిక, సాంఘిక ప్రయోజనముల లబ్ధికి నొకాకొక జీవితవిధానమును శ్రద్ధతో ననుసరింపగల సంస్కారమే సాధనము. కేవలము గుణములవలన గాక ఈ సంస్కారము వలననే వర్ణము నిర్ణీతమగుచున్నది. ఇందు చేతనే, శ్రీకృష్ణుడు గుణ, కర్మలకు సమాన ప్రాముఖ్య మిచ్చియున్నాడు. ఈ సంస్కారము వలనగాని, కర్మవలనగాని వ్యక్తికి నత్యంతము లభించునని, ఆవ్యక్తి జననీజనకుల సద్గుణ సంపత్తితో బుట్టినప్పుడు, శాశ్వతముగ ఆఫలితము నిలువగలదని నులభముగ విశదము కాగలదు. యావజ్జీవము నిలువగల గుణమును నెలకొల్పి సుస్థిరముగ నుండునట్లు చేయుటలో సంస్కారమునకుగల విలువను గీత పూర్ణముగ నంగీకరించుచుండుటచే, మానసిక, శారీరక యుక్తమగు చాతుర్వర్ణ్య విభాగము ప్రత్యేకాధికారములపై నాధారపడు సంకుచిత సంస్థగాక, మానవస్వభావము నాశ్రయించియుండు దుర్భేద్యదుర్లమై యొప్పుచున్నది.

పూర్వము జాతి విభాగములకంటె, ఈనాటి రాజకీయపక్షములే ప్రజలను ప్రతికూల కక్షలుగ విభజించి, వారిలో పరస్పరద్వేషానలమును బ్రజ్వలింపజేయుచున్నవి. ప్రకటనఫలక చిత్రకారులందరును, తాపీపనివారందరును తెల్లవారులోపున హిట్లరులుగను, మస్సోలినిలుగను మారుట లేదు, తాత్కాలికముగ వారేపేళ్లతో వ్యవహరించుచున్నను, వారిలో స్వతస్సిద్ధమగు యోగ్యతగలవారు మాత్రమే ఈ యున్నతస్థానము లాక్రమించుచున్నారు. ఒక శూద్రుడై పుత్రుడగు విదురుడు తన కాలపు మహోన్నత ధార్మిక పురుషులలో

నొకడయ్యెను, బ్రాహ్మణ సన్యాసులకంటెను, మునులకంటెను నెక్కువగ గోపస్త్రీలు భగవన్నిమగ్నతను సాధించిరి, నైభవోపేతులగు రాజులు పురోహిత, సభిక పరివేష్టితులై దుర్మార్గులైరి. ఈ విషయముల నన్నిటిని కన్నులారజూచిన కృష్ణుడు, పూర్వజన్మార్జితములగు తమతమ సంస్కారముల ప్రాబల్యముచే జీవులు, స్వీయ ప్రతిభా విష్కరణమునకు అడ్డుతగులు సందర్భములను, పరిసరస్థితిగతులను జూచి నాడగలరని బహు సులభముగ గ్రహించియే యుండును.

చాతుర్వర్ణ్యసంస్థ తరగతులను సూచించునేకాని, నిమోన్నతములుగల అంతరములను సూచింపదు, కులవిధానము దాని వికృతస్వరూపమే కాని వారసుకాదు. కులపద్ధతి నేరూపమునగాని పునరుద్ధారణచేయుట అనావశ్యకము కావచ్చును గాని, వర్ణధర్మములను నాశనముచేయుట దుస్సాధ్యము ప్రతిసంఘము బ్రాహ్మణులను, క్షత్రియులను, వైశ్యులను, శూద్రులను తృప్తిచేయవలయును, చేయనిచో, దానికి నాశనము తప్పదు. ఆశ్రమమువలె, వర్ణమాదర్శప్రాయమైనది. జాతి లేక కులసంస్థ, చారిత్రకవిషయము, నరవంశ విద్యావిషయిక పరిణతి. సుప్రసిద్ధ హైందవ విజ్ఞానవేత్త సెనాట్టు, వర్ణమును తరగతియని, జాతిని కులమని అనువదించినాడు. జాతి వివిధకులములను, వృత్తులను, చారిత్రక కారణములవలన ఆచారజనితములైన యితర వ్యత్యాసములను సూచించుచున్నది. వృత్తులలోను, నివాసపద్ధతులలోను, ఇటువంటి యితర విషయములలోను గల భేదములవలన సంఘములో కలిగిన ఆంతరంగిక పరిణతియే కులపద్ధతి. గుణఫరిశోధన నాధార

ముగ జేసికొని, ప్రజల నేప్రభుత్వముగాని కర్మశ కులములుగ విభజింపజాలను.

ఇగళవరకు జరిగిన పరిశోధనలవలన, రాజకీయ విప్లవ ప్రాబల్యముచే వేర్వేరు వృత్తుల నవలంబించుచుండిన సాగలవారు ఉన్నతతర సాంఘికస్థానమును బడయుటకై ఒక్కొక్కప్పుడు తాము బ్రాహ్మణులమని చెప్పికొనుచున్నారు. అభీర బ్రాహ్మణులు పశుల కాపదులును, వ్యవసాయదారులును. సి ధి య ను ప్రభువులు ఇండియాదేశములో స్థిరనివాస మేర్పరచికొని నప్పుడు, వారు క్షత్రియులైరి, మరి వారి పురోహితులు బ్రాహ్మణులైరి. వ్యాపార రిజిస్ట్రములు కొన్ని ప్రత్యేక కుటుంబములను దాటి పైకి వెల్లడికాకుండునట్లు చేయుటకై యొక వృత్తిని వంశపారంపర్యముగ అవలంబించుట కును, కొన్ని పురుషాంతరములవారు కట్టుదిట్టమైన పరిశ్రమచేసి యొకాొక కళాకాశలమును బెంపొందించుకొనుటకును ప్రజలకు నైస్సకాభిలాష ఇండియాదేశమందే కాక యిన్నియొయితర దేశములందుకూడ గలదు. స్వీయవర్ణమునకు బయట వివాహమాడుటకు సాధ్యదేశములందలి పురుషులకుకూడ సోగోన వైముఖ్యమున్నట్లు కనుపడును. ఇండియాలో సహజముగా ప్రబలియున్న యీ స్థితిగతులకు పవిత్రశాసనములవలనను, వాక్సాంప్రదాయములవలనను, సంఘమున కొక ప్రత్యేకరక్షణ మగత్యమైన కాలమున, పరమపావనస్థానము లభించినది. నవీనదేశ కాలపరిస్థితులలో ఇట్టి వ్యత్యాసములన్నియు ముఖ్యముగ, విద్యా, రాజకీయ పరిణామములవలన క్రమక్రమముగ నశించుచున్నవి. కాబట్టి, యీ సమస్యలను బైకి లేవనెత్తి, సమరసభావమున జరుగుచున్న

నాంఘికాభివృద్ధిని నిరోధించుట నిష్ప్రయోజనము.

అం.—మానసికముగను, నైతికముగను హిందూమతము నిష్పజాతులకు చెయ్యగల సాయమేమి?

బు.—అత్యుత్తమమును, మహోదారమునైన హిందూమతసారము, పశుస్థితినుండి యే మనుష్యునైనను నిజమగు మానవత్వమునకు సముద్ధరించి, దేవతగ బరిణమింపజేయును. హైందవ విజ్ఞానసారమును జీర్ణించుకొనిన వ్యక్తికి నిష్పజాతులు, ప్రభుత్వోక్త హీన జాతులు మొదలగు పదము లర్థశూన్యములు. ఎందుచేతననగా, అట్టి వ్యక్తికి ఈ విశ్వమంతయు శాశ్వతమైన భగవంతుని ప్రతిబింబమై కన్పడును, ప్రతిజీవియు సాంఘికముగను, రాజకీయముగను నే పేరిట వ్యవహరింపబడుచున్నను సత్తానుబట్టి దివ్యాంశకలిగియుండును. అత్యధములును, అతిదీనులునైన జనులకు హిందూమతము తప్ప మరి యే యితర మతముగాని యీ క్రిందివిధమున ప్రోత్సాహకరవాక్యములను జెప్పియుండలేదు.

మీరెవరికిని బానిసలుకారు, స్వాతంత్ర్యమంతయు, శక్తియంతయు మీలోనే యున్నది, మీలో నుండు యధార్థ మానవుడు సర్వశక్తి సంపన్నుడగు భగవంతుడే కనుక, ఈ లోకములో నత్యున్నతులను మించిన మహోన్నతులు మీరు. స్వకల్పితమైన యీ భ్రమ వాతావరణమును విడనాడి, మీయందున్న శక్తి, వైభవములను బ్రకటింపుడు. అప్పుడు మీ దాస్యమును, దుస్థితియు నంతరించును. మీకు గావలయు సర్వబలమును, రక్షణయును

మీలోనే కలవు. కనుక, ముందునకువచ్చి, మీ భావస్థితిని నిర్మించుకొనుడు.

ఆత్మగౌరవ, విశ్వాసములను అమూల్యములగు హిందూమత సిద్ధాంతములకంటె నెక్కువ ఉచ్చైస్వరమున బోధించు మత మింకొకటి వేరేదియు లేదు, ఉపనిషత్ప్రతిపాదితమైన మానవ దివ్యత్వ సందేశముకంటె నెక్కువ మానసిక, నైతికోపశాంతిని మరే యితర మత బోధలుకాని మనకు సమకూర్చజాలవు. కృత్రిక నిస్సహాయస్థితిని దెచ్చి పెట్టుకొని చేయు దీనారావములుగాని, అన్యమతస్వీకారమొనర్చుమని చేయు బెదిరింపులుగాని, కుతర్కాధారమున వాస్తవపరిస్థితులనుండి తప్పించుకొనుటకు చేయు ప్రయత్నములుగాని మనస్థితిని చక్కపరచుటకుతోడ్పడజాలవు. దీనులను, పరపీడితజీవులను జూచి విచారాశ్రువులను రాల్చిన యొక మహనీయుని యీ క్రింది మందలింపు గమనార్హము

“మనుష్యులమగు మనము, నింద నితరులపై మోపగలుగునంతవరకు, స్వీయదౌర్బల్యమును, దోషములను గుర్తించుటకు మిక్కిలి వెనుదీయుదుము. సాధారణముగ మానవులు తమ జీవితదోషమునెల్ల సోదర మానవులపైననో, కానిచో భగవంతునిపైననో, స్వకల్పితభూతమగు విధిపైననో వేయుదురు.”

మన స్వీయగతికి మనమే కర్తలమను విశ్వాసమును కలిగి, ఆ విశ్వాసముతోనే వ్యవహరింతుముగాక. ఏవిధమైన అసమర్థతలతోగాని బాధపడువాడు, ప్రతిఫలాపేక్షతో ప్రచారముచేసి సంపాదించిన రాజకీయాధికారము వలన మాత్రమే తమస్థితిని చక్కబరచుకొన

జాలరు. తమ స్వీయవిజ్ఞానమందు ఉత్తమమైన దానినెల్ల అవగాహనజేసికొని, చివరిలక్ష్యములను సాధించుటలో నితరుల కెవరికిని దీసిపోకుండుటకై, వారు తమలో గుప్తముగానున్న శక్తి నోరిమితో బ్రకటింపవలయును. సముద్రమున కావలగల దూరదేశములనుండి జాడమత ప్రచారకుల నాహ్వానించుటవలనగాని, హిందూ మతమును దూషించుటవలనగాని అధమజాతుల జనులు తమస్థితిని గానుజేసికొనజాలరు. ఎందుచేతననగా, జాడమతావలంబులను జాతుల వారు ధనికులునుగారు, స్వమతప్రచారమునకై ఇండియాదేశమునకు వచ్చుటకు వలయు విశ్వాసోత్సాహమును వారికి లేదు. అన్యమతిమును స్వీకరించువారికి సాయముచేసి, తమ వంశ పారంపర్య మతములో వారి నుంచుకొనుటకు సాధారణ సవర్ణ హిందువు లాత్రపడుటలేదు. పాపము! సవర్ణ హిందువులు తమ నిమ్నజాతుల సోదరులవలెనే అజ్ఞాన, దారిద్ర్య నిమగ్నలై స్వీయమతప్రాశస్త్యమును గుర్తింపజాలక, తమ పరిసరములం దేమి బడుగుచున్నదో గ్రహింపలేని స్థితిలో నున్నారు. కనుక తమ మతిము తమ కన్యాయము చేసినదని భావించు హిందువులందరును అనుసరింపతగిన ఉత్తమమార్గము, నేటి రాజకీయస్థితిలో లభ్యమగు స్వాతంత్ర్య, విద్యాపౌకర్యముల మాతగాని, హిందూ మతమును, వేదాంతమును విశ్వాసముతో, నోరిమితో బరిశోధించి, వానియందలి సుప్రశస్త విషయములను శత్రుగతము గావించుకొనుట యందు కలదు కాని, తమ సోదర మతావలంబులు తమకు పూర్వమునర్చిన అపచారములకు వారిని దూషించి, సత్యదూరములగు కారణముల యాధారముపైన సంఘములో శాశ్వతముగ చీలికలను గల్పించుటలేదు.

హైందవ నాగరకతా విజ్ఞానములు సమ్మోన్నత జనవివక్షితతో బనిలేకుండు, హిందువులందరి యాస్తి యని చెప్పుట కెనిమూత్రము సందేహములేదు. నేటి సవర్ణ హిందువులు మున్ను తమ పూర్వజానర్చిన దోషములకు బశ్చత్తాపము కలుగుచు, తమ నిజ్ఞానసంపద యందు నిమ్నజాతి సోదరులు తమతో సమానముగ శాస్త్రానవలయునని ఆశ్రయపడుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములో ఇండియాదేశమందలి అధిక సంఖ్యాక ప్రజావర్గములో చిలిక గల్గించి, హానికర ప్రచారముచేసి, అతివైషమ్య నలమును రగిల్పొల్పి ప్రజాసుఖజీవనమునకు శాశ్వతముగ చిచ్చుపెట్టుట మిక్కిలి అపాయకరము.

అగ.—జాడభిక్షుకునకును, హైందవసన్న్యాసికిని హస్తమశేకాంతరము కలదు. అనుక్షణమును జాడభిక్షుకుడు తనజీవితమును లోకహితమునకై దారవోయుచుండును. హైందవసన్న్యాసికి లోకముతో పనియేలేదు.

బు.—ఇది విమర్శకు నిలువలేని అతిశయోక్తి. భగవత్ జ్ఞప్తి కలిగియుండుటకై, లోకమును భగవంతునిగనో, భగవత్ప్రీతిగనో సేవింపగలుగుటకు ప్రపంచమందు సన్న్యాసికి సక్తత నిషేధింపబడినది. “అస్తికి యాజమాన్యము వహించుట స్వతంత్రయోచనకును, క్రియారూపకమైన స్వతంత్రయోచనా వినియోగమునకును ప్రతిబంధక”మని అంగీకరింపబడుచో, సంసారత్యాగమే దాని సహజఫలితముగ బరిణమించును. ప్రాపంచికవిషయములను పూర్తిగ ననుభవించి, విరక్తులైన వాడును, అట్టి సుఖము లెంతమాత్ర మక్కరలేనివాడును మాత్రమే హిందూమతప్రకారము

సన్న్యాసాశ్రమ స్వీకారమున కద్దులు. కనుక, అవిచ్చిన్న ప్రపంచసక్తతగల హైందవసన్న్యాసి భ్రష్టుడగును. సన్న్యాసాశ్రమ స్వీకార మొక సారి చేసిన హైందవుడు, తిరిగి దానిని విడనాడి గృహస్థాశ్రమ మవలంబింపకూడదని హిందూ ధర్మశాస్త్రము లాజ్ఞాపించుచున్నది. జాడభిక్షు లట్లుగాక తమ యిచ్చవచ్చినప్పుడెల్ల నానారీక, సన్న్యాసజీవితము లవలంబింపవచ్చును.

అం.—సర్వమణిములును యధార్థములైనవే యను వాక్యముకంటె దాదానిమైన అసత్య మింకొకటి యేదియును లేదు. ఇట్టి బూటక మెన్నటికైన సమర్థనియచూ?

బు.—మానవులందరు నొకే మతావలంబులై, యొకే యారాధన పద్ధతి ననుసరించుట తటస్థించునేని, లోకమున కదియే మహాదుస్స్థితిగ నెంచవచ్చుననియు, నట్లుగాక వారు తమ తమ జాతీయ మతధర్మముల ప్రకారము ప్రవర్తించుచు, కృతకత్యులగుటకు స్వేచ్ఛకలిగి యుండుటే యుత్తమపద్ధతి యనియు పూజ్య పాదులు శ్రీ వివేకానందస్వామివారు నుడివి యున్నారు. తన మతమే మహోన్నతమైనదని, తక్కిన మతములెల్ల నశింపదగినవని వాదించు వాడు, ప్రకృతివై పరీత్యమువలన ఆరుప్రేళ్ల చేయిగల్గి తనవలెనే యెల్లరు నారుప్రేళ్ల చేతులుకలిగియుండుట సహజ శారీరకధర్మమని వాదించు మనుష్యునివలె పరిహాసాస్పదుడగును. సర్వమతధర్మముల సారమొకటే యను విషయమును ప్రపంచమందలి వివిధమతపరిశోధకులందరును సంపూర్ణముగ గ్రహించియున్నారు. ఇందువలన, మతములన్నియు సజీవములై యుండవలయునెడల, నవియెల్ల కలసియే సజీవములై శాశ్వతముగ వర్ధిలుచుండవలయును;

నశింపవలయునెడల, గలసియే నశింపవలయును. కాబట్టి, వివిధమతావలంబు లవశ్యముగ పరస్పర సహన, గౌరవభావములతో మెలగుచుండుటయే యిప్పుడు జరుగవలసిన పని.

అం.—ప్రపంచమనుసరింపతగినది, హిందువులను రక్షించునది జాడమత మొక్కటియే కాదా?

బు.—ఈ లోకమున సుప్రసిద్ధ మతములెల్ల యుగయుగములనుండి, ధర్మప్రచారము చేయుచు, ముక్తిహార్దమును జూపి, మానవకోటిని రక్షించుచున్నవి. వాస్తవసందర్భ మిట్లుండ, విశ్వమతి యోగ్యత జాడమతమునకు మాత్రమే కలదని వాదించుట దుస్సాహసము. ఇక హిందూమత ధర్మస్థానమున, జాడమతమును బ్రవేశపెట్టవలసిన యగత్య మెంత మాత్రమును లేదు. జాడమతమున గల సద్విషయములనెల్ల హిందూమత మెప్పుడో జీర్ణించి కొనియున్నది. హిందువులు బుద్ధుని తమ దశావతారములలో నొక యవతారమూర్తిగ భావించి, పూజించుచున్నారు. సిద్ధాధుడు బోధించిన దీనమానవసేవాదీక్ష హిందువులెల్లరును విధిగా ఆమోదించి, ఆచరించవలసిన పరమధర్మము. ఇట్లునుటచే, హిందువులు స్వధర్మమును విడనాడి, జాడమతమును స్వీకరింపవలయునని అర్థముకాదు.

ఇండియాదేశములో జాడమతము నశించి యెన్నియో యుగములైనది. ఇందులకు గారణము దాని నిరీశ్వరవాదమేకాక, ఛాండస వామాచార ప్రచారముచే సంభవించిన జాడభిక్షుకుల నైతికపతనమనికూడ నొక్కి చెప్పవచ్చును. జాడ, వేదాంత మతముల సారమొక్కటియే యని నిరూపించి, శ్రీ శంకరా

చాద్యులవారు చాలమంది నుద్దించినను, వామాచారమువంటి పతిత వౌద్ధమత దురభ్యాసములలో గొన్నిటికి నేటికిని ప్రజలలో కొందరు వశులై యున్నారు. అట్లై వౌద్ధమతము ప్రచారముచేసిన అసహ్యకర ప్రతిమలును, స్వైరకర్మకలాపమును హిందూమతమును కురూపిణిగ జేసినవి. ఇండియాలోని ప్రజల యెల్లరి లభిరుచులను తృప్తిపరచునది, ధర్మార్థకామమోక్షములను చతుర్విధ పురుషార్థ సిద్ధికి సాధనోపాయములను నిర్ణయించు వేదమతమే కాని, సర్వవిధ కామనాశనద్వారమున నిర్వాణప్రాప్తిని బోధించు నేకైక సూత్రాగ్రయముగు వౌద్ధమతము కాదు. సర్వస్వరయ క్తమైన

సంపూర్ణి గానస్వరూపమువంటిది హిందూమతము. దానిలో నొక స్వరము మాత్రమే యగును వౌద్ధమతము. వౌద్ధమత నైతికధర్మములను స్థిరముగా నెలకొల్పి, పోషింపగల శక్తి, దాని కాధారభూతిమైన తాత్త్వికజ్ఞాన భవనమునకు లేదు. కనుక, హిందువులు బుద్ధుని హృదయవైశాల్యమును శంకరుని మహాద్భుత మేధాగఃప్రతితో మేళవింపకోరతిగదా యే కాని, స్వసంఘ శరీర శిల్యగతమైన స్వధర్మమును త్యజించి, నవనాగరకల విలాసార్థము పూర్వ శిథిలభాగముల యాధారముపై పునర్నిర్మితిమైన కృత్రిక వౌద్ధమతమును స్వీకరించుటవలన వారు బడయు లాభ మినుమంతయును లేదు.

మన సంఘమునందలి మహాలోపమిది, దీనిని మనము తొలగించుకోవలయును. జాతీయభావముగల సంఘము నిర్మింపఁబడవలయునన్నచో, విద్యగఱపి జనసామాన్యమును లేవనెత్తివలయును. పుం డెచట నున్నదో మన సంఘసంస్కర్తలు చూడడు. కుటీరమున నివసించు నిజమైన సంఘము తన మానవత్వమును వ్యక్తిత్వమును గోల్పోయినది, మఱచిపోయినది. ఏ హిందువులో, తురకలో, క్రైస్తవులో, కాలిక్రింద వైచి త్రొక్కివేయుచుండ, చేతఁ బదికానులున్న ప్రతివ్యక్తిచేతను దాను ద్రొక్కఁబడుటకే పుట్టితినని తలచునట్టి దుఃస్థితికి దిగినది మన సంఘము. వేదలు కోల్పోయిన వ్యక్తిత్వమును దిగిరి వారి కొనఁగవలయును. వారిని విద్యావంతులను గావింపవలయును. రసాయనముల నొండాంటితో జేర్చునంతవఱకే మనవని, స్ఫటికీకరణము దైవనియమములనుసరించి జరుగును. జనులకు మన ముత్తమాశయములను గలుగఁజేయుదము, మిగిలినదంతయు వారు చేయవలసినపనియే.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

వి న య ప త్రి క

మూలం .

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం :

క్రాం త్రి క ౧

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౧౧

శ్రీరామచంద్రునివలె ఆపదలను హరించువాడు, ఎట్టి స్వార్థములేకయే దయజూపువాడు, అసహ్యముగు దుఃఖసముద్రమును దాటించువాడు మరెవడును లేడు. గజేంద్రుడు తన యసమర్థతను గుర్తించి, తామరపూవును గైకొని “శరణు శరణు” అనుటతోడనే వాని దైన్యవాక్కులను విని సుదర్శన చక్రధారి యగు విష్ణుభగవానుడు గరుడునివదలి వానిని రక్షింప వెడలెను. దుశ్శాసనుడు వివస్త్త్రుని గావింపనున్న సమయమున ద్రౌపది “శ్రీహరీ నన్ను గాపాడుమా” యని కుయ్యిడుటతోడనే ఆ భగవంతుడు అసంఖ్యాకములగు వస్త్రముల దెచ్చి పడవై చెను. దీని నెఱిగియే దేవతలు, మనుజులు, మునులు, జ్ఞానులు ఆ ప్రభుని చరణముల సేవించుదు. తులసీదాసు చెప్పిన దేమన—నృగమహారాజు నుద్ధరించిన విష్ణు భగవానుడు ఎవని కభయ మొసంగడు?

౧౧౨

క్షీరీకై పవిత్రాత్మలనువదలి సీచులను ప్రేమించిన ప్రభువు శ్రీరామచంద్రుడుగాక మరెవరు? శ్రీకృష్ణుడు స్తనములకు విషముపూసి

కొని తన్నుజంప వచ్చిన పూతనకు తల్లికివలెనే యుత్తమగతి నిచ్చెను. తనపై కామాసక్తలగు గోపికలపై జూపిన యపూర్వమగు కృప కారణముగా జగత్పితయగు బ్రహ్మయు వారి చరణరజమును గ్రహించి తన్ను ధన్యునిగా భావించుకొనెను. నిత్యమును ఏరికొరి దూషించెడు శిశుపాలుని రాజుల నిండు సభలో తనలో నైకమైనదొక్కొకని నెను. మూఢుడగు కిరాతుడు మృగమని భ్రమించి గురిచూచి పాదమును బాణముతో గొట్టగా తన స్వభావము ననుసరించి వానిని సశరీరముగా స్వర్గమున కనిపెను. శ్రీకృష్ణుడు డుద్ధరించిన వీరందరు పావులు, పూవులుగూడ, వీరి విషయమై ఎవరేమనగలరు? కాని ఆశ్చర్యమేమనగా శ్రీరామచంద్రుడు సాక్షాత్పాపస్వరూపుడగు తులసీదాసున కభయ మొసంగెను.

౧౧౩

శ్రీరామచంద్రున కిది యలవాటు. తన మనమున నిజమగు ప్రేమను గుఱుతించి సీచుల యెడలను స్నేహశీలుడై యుండును. మిక్కిలి పాపియు, సీచుడునగు గుహనిషాదు డేపాటి మర్యాదగలవాడు? కాని వాని ప్రేమను గుఱు

తించి ఆయన వానిని కుమారునివలె కాగి లించెను.

జటాయువు—బ్రహ్మ యాతనిని హింసా మయు నొనర్చెను—ఏమంత దయగలవాడు? కాని రామచంద్రు డాతనికి తనచేతిమీదుగ తర్పణము విడచెను.

శబరి స్వతహాగా అపవిత్రురాలు. అవగుణముల ప్రోవు. అయినను ఆమె యిచ్చిన పండ్ల యొక్క రుచిని మిక్కిలిగా ప్రశంసించుచు నారగించెను.

రాక్షసుడు, శత్రువునగు విభీషణుడు తనను శరణువేడవచ్చెనని తెలిసి భరతునివలె యాతని గొగలించెను. ప్రేమాధిక్యతచే తన శరీరమును తానే మఱచెను.

ఎవరిస్మరణ యనిష్టహేతువో అట్టివానరములు ఏమంత భాగ్యశాలురు, సచ్చరిత్రులు? కాని వారందఱును తనయింటికి బిలిచి ఆదరించెను. తనకు మిత్రులనుగా జేసికొనెను.

శ్రీరామచంద్రుడు స్వభావముచేతనే దయాళుడు. కోమలచిత్తుడు, పేదల పెన్నిధి. తులసీదాసు చెప్పినదేమన—ఓ కపటచిత్తుడా! కపటము నెఱపకుము, ఇట్టి ప్రభుని భజనచేయుము.

౧౧౮

ఓ శ్రీహరీ!

ఏ చరణములు కలియుగమందలి సమస్త పాపములను, దుఃఖములను నశింపజేయునో—

ఏవి సమస్తమయిన శుభములను జేకూర్చునో—

ఏమీ శరద్భక్తువున వికసించిన, అంద

మయిన. మిక్కిలి నూతనమైన యెఱ్ఱతామరి వంటి రంగు గలవో—

వేనిని లక్ష్మీదేవి తన మనోహరములగు నరచేతులతో సేవించునో—

ఏవి యనుపమమగు శోభ కాకరములతో—

ఏవి గంగాభవాని కుత్సచ్ఛిన్నానములతో—

ఏవి మన్మథ శత్రువగు శివునకు బ్రయతమములతో—

ఏవి కపటవేషమున బలిచక్రవర్తిని మోసగించినవో—

ఏవి ఋషిపత్నియగు నహల్యను, నృగమహారాజును, హింగాస్వభావుడగు నిషాదుని యుద్ధరించినవో—

సిద్ధులు, దేవతలు, మునులు, వేనికి వందనమాచరింతురో—

ఏవి యందఱకు సుఖమును, ఆశ్రయమును నొసంగునో—

వేనిని ధ్యానించుటచే మానవుడు తాను తరించుటయేగాక, ఇతరులను గూడ తరింపజేయువాడగునో—

ఆ నీ చరణకమలముల నా కెన్నడైన జూపింతువా? కృపాసాగరుడవు. సుచతురుడవునగు నో రామచంద్రా! నీవు శరణుజొచ్చినవారి దుఃఖముల గోగొట్టువాడవు. ఈ తులసీదాసు—నీ యీ చరణముల దర్శింపవలెననెడు ఉత్కంఠతోడనే మరణింప గోరుచున్నాడు.

౧౧౯

ఓ ప్రభూ!

నీ వెన్నడైన నన్ను నీవానినిగా జేసికొందువా? పేదలను సంతోషపెట్టువాడవు రాజు

లలో శ్రేష్ఠుడవునగు నో రామచంద్రా! నీవు హృదయమున నీ కీర్తిని యోజింపవా? శీలము నకు సముద్రమవు, సుందరుడవు, అన్నివిధముల యోగ్యుడవు, సమర్థుడవు, సద్గుణములకు గనివి యగు నో ప్రభూ! నీవు నీదాసులను రక్షించి తివి. రక్షించుచున్నావు, రక్షించెదవు. శరణు జొచ్చిన నా ప్రేమను గుర్తింపవా? నీ వెల్లవు డును దీనులయెడ ప్రేమగలవాడవని, మహా దాతవని వేదములు చెప్పుచున్నవి. లోక మెఱుగును. ఈ మాఱు నా విషయమై నీ యలవాటును మఱచిపోయితివా యను సంది యము గలుగుచున్నది. నీవు దుఃఖితులకు, పేద లకు, అనాధులకు హితమొనర్చువాడవు. లోక మర్యాదను వాటించువాడవు. శరణు జొచ్చిన నా జననమరణ బంధముల ఛేదించువుగనుక నా పరిణామము మంచిదనియే యెఱుఁగును.

౧౨౦

ఇతరులను నమ్మియున్న వారటులే యుండ వచ్చును. నాకేమో ఈ కలియుగమున రామ నామమే అన్నిఫలములను ఫలించిన కల్ప

వృక్షము. కర్మ, ఉపాసన, జ్ఞానము, వైదిక సిద్ధాంతములు—ఇవన్నియు నన్నివిధముల నిజ ములే. కాని నాదృష్టియంతయు రామనామము పై ననే నిలిచినది. నే నింతవరకు కుక్కవలె ఆకులునాకుచుంటినిగాని యెన్నడును నా కడుపు నిండలేదు. రామనామస్మరణవలన ఇప్పుడదియే అమృతరసముతో నిండినదైనది. దాని ప్రభావముచే నాకు స్వార్థ, పరమార్థ విషయములందు 'నరోవా కుంజరోవా'య నెడు ద్వైధ్యభావములేదు సముద్రముపై రాళ్లతో వంతెన నిర్మించి వానరము లావలియొడ్డు జేరిన వని విందును. విషయమేమన ప్రేమ, విశ్వా సము కుదురుకొనినపుడు కార్యము నిర్విఘ్న ముగా సమాప్తమగును. 'రామ' యను రెం డక్షరములే నాకు తల్లి, దండ్రు. వీని యెదుటనే నేను బాలునివలె మారాముజేసెదను. నేనిం దులో ఏమైన దాచి చెప్పిన నా నాలుక మాడి పోవలె. శివుడే ఈ విషయమై సాక్షి. రామ నామము వల్లనే అన్నివిధముల మేలొనగూడు నని నాకు—తులసీదాసునకు—నమ్మకము.

(సశేషము)

శ్రీ శారదానందస్వామి

ప్రపంచమున ఆధ్యాత్మికేతిహాసమును పరి శీలింప కొన్నివిషయములు స్పష్టముగ గోచ రించును. ధర్మము అధఃపతనము చెందినపుడెల్ల భగవానుడు స్వయముగ తన శక్తివలన ప్రపంచ మున నవతరించి ఆధర్మమును పునరుద్ధరించును. ఆయన ఈ లోకమునకు వచ్చునపుడెల్ల ఆయ నతోగూడ లీలాసహచరులు గొండలు వచ్చు టయు గలదు. ఆయన పూనిన కార్యమునందు వీరు తోడ్పడుచుందురు. అవతారపురుషుల చర్య, మహత్త్వము సాధారణ తాకిక ప్రజలు గుర్తింపజాలరు. కావున ఆ యవతారపురుషుల ఆదర్శములను సదుపదేశములను ప్రచారము చేయ స్థైర్యముగల శిష్యవర్గ మత్యంతము ఆవశ్యకము. అదియునుగాక యీ యవతారి పురుషుల అతీంద్రియ సూక్ష్మ ఆధ్యాత్మికోప లబ్ధులను సాధారణ ప్రజాసీకమునకు బోధించు శక్తి వీరియందే యిమిడియుండగలదు. ఈ మహాసీయులెల్లరు మనవలె తమ కర్మఫలము లనుభవింపగలందులకై యీ సంసారమున జన్మించినవారు కాదు. వీరెల్లరును నిత్యసిద్ధు లగు సత్వరకోటికి జెందినవారు. తమ తపము వండి సిద్ధిపొందినవారయ్యు సామాన్య ప్రజా సీకము కష్టములజూచి భరింపజాలక దయార్ద్ర హృదయులై ఈ లోకమున కవతారపురుషుల గలిసివచ్చినవారు వీరు. ఉదాహరణమునకు శ్రీకృష్ణునితోడ అర్జునుడు, బుద్ధునితో ఆనం దుడు, శంకరునితో పద్మపాదుడు, శ్రీచైతన్య స్వామినితో నాథానందుడు, ఏనుక్రీస్తుతో పీటరు —

ఇట్టివారిని బేర్కొనవచ్చును

పంచామ్మదవ శతాబ్దమున భారతదేశమున హిందూధర్మ మనేకమార్గముల తీణగతిని బొందియుండెను. ఆ కాలమున శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు భారత గగనమున పైవ్యాకుడై యవతరించి తన వినిర్మల శుద్ధతేజస్సువలన సర్వత్ర ప్రకాశించెను. ఆయన రాకవలన శతాబ్దములనుగడియ దాస్యమునకు లోబడి యుండిన ఈ భారతదేశ శాస్త్రవిజ్ఞానపనకు పరిపూర్ణావకాశము లభించెను. ప్రకృతి నను సరించి చంద్రబింబమును కొన్ని ఎత్తత్రములు వెన్నెంటి దాని ప్రతిభను అధికరించునట్లు శ్రీ గురుదేవునితోగూడ కొందలు శిష్యు లీ ప్రపంచమున కరుఁబించి 'బహుజన హితాయ—బహుజన సుఖాయ' యన్న ధర్మ వాణిని ఘంటాపథముగ జాతించి మానవు లనుసరింపవలయు మార్గములనెల్ల జూపిపోయిరి. అట్టివారియందొకరు శ్రీ శారదానందస్వామిల వారు.

శరచ్చంద్ర చక్రవర్తి యనునది వీరి పూర్వాశ్రమ నామధేయము. కలకత్తాయందు శిష్టాచారపరాయణులును ధనికులు నగు బ్రాహ్మణ కుటుంబమున పుష్య శుద్ధ వృషి (1865) నాడు వీరు జన్మించిరి. వారు శనివార ము సాయంకాలమున జన్మించినందున కొందలు భయపడిరి. కాని వారి బంధువులలో జ్యోతి శ్శాస్త్రపారంగతుడగు నొకవ్యక్తి ఈ శిశువు చిరాయుడవేతుడై వంశదీపకుడగునని వచిం

చెను. వీరి తాతగారు సంస్కృతభాషయం దవార పాండిత్యము గలిగి సంస్కృత పాఠశాల నొకదానిని నెలకొల్పి కొనసాగించుచుండిరి. కాని వీరితండ్రిగారు ఒకానొక 'మందులపావు' నందు భాగస్వామియై చాలా డబ్బు సంపాదించిరి. ఆయనగారు చాల ధర్మపరాయణులై న్యాయబద్ధులై జీవించుచుండిరి. తమ వృత్తి యందు చాలకాలము గడుపుచుండియు పూజాదులయందును శాస్త్రపురాణపఠనములందు సైతము కాలము తగుమాత్రము గడపుచుండిరి. శరచ్చంద్రుడు తన వైత్యకగుణములు అనేకము బడసియుండెను. పసితనమునుండియు అత్యంత గాంభీర్యమును గలిగియుండెను. కాన అనేకులు ఆయనయందు తెలివితేటలు లేవేమో యను కొనుచుండిరి. కాని బడిలో జేర్చగనే ప్రతి పరీక్షయందును ఉన్నతస్థానమును బడసి తన అసాధారణ బుద్ధిసూక్ష్మతను వెలయించుచుండెను. చదువుటయందే కాక శారీరక వ్యాయామమునందును బడియందలి విద్యార్థి సంఘములందును జేర్చుత్వమును గడించుచుండెను. ఆయనకు ఆధ్యాత్మికాభిరుచి బాల్యమునుండియే పట్టువడెను. ఆయన యింట తన తల్లి గావించెడు పూజాదులగని ఆమె పూజముగించిన పిదప నామె కావించినట్లే పూజాంగములన్నియు గావించి తన చెలికాండ్రకు జూపుచుండువాడు. ఉత్పనకాలములందు విక్రయింపబడుచున్న బొమ్మలయందుగూడ దేవతామూర్తులు గల విగ్రహములనే ఆయన కొనుచుండువాడు. ఇట్టి దేవతార్చనాభిరుచిని గాంచిన జనని పూజాసామగ్రినెల్ల ఆ చిన్ని బాలునకు కొనిపెట్టెను. శైశవమునందు ఆయన బాల్యక్రీడలలో ప్రధానస్థానము వహించినది ఈ దేవతార్చనయే. ఉపనయనానంత

రము గృహమున పూజాశైల్యమును ఆయనయే కావించుచుండెను. ఆయన మిక్కిలి కోపాలహృదయము గలిగి యెవరికష్టముల నేనియు నహింసజాలకండెను. కాన తలిదండ్రులు చిటుతిండ్రకొఱకిచ్చిన పైకమును బీదవిద్యాధుల కిచ్చుచుండెను. ఒకప్పుడు తమ పొరుగింటి పనిమనిషికి కలరా సంభవించెను. ఆమెనుగూర్చి ఆ యింటి పెద్దలు ఎట్టి పూచీ తీసికొనకపోయిరి. అప్పుడు ఆయన ఆమెకు వలయనట్లు శుశ్రూష గావించి సకలోపచారములు చేసెను. చివటకామె మృత్యువువాత బడెను. ఆ యింటివారి విషయమున చేయి చేసికొనలేదు. కావున శరచ్చంద్రుడే తన చెలికాండ్ర సాయమున ఆ శవమునకు దహన సంస్కారము గావించెను.

ఇట్లు వారి బుద్ధితీక్షణతయు, జౌదార్యమును దినదినప్రవర్ధమానమునకు ననేకల నాకర్షింపజొచ్చెను. కొంత వయసు మీరిన పిదప వారు కేశవసేనుని సంఘమున జేరిరి. ఆ కాలమునందలివిద్యార్థులెల్లరు ప్రసిద్ధవక్తయగు కేశవచంద్రసేనునిచే ఆకర్షింపబడుచుండిరి. తన సహపాఠకులు, తన కళాశాలా విద్యార్థులు అనేకులు నవవిధాన బ్రహ్మసమాజ సభ్యులై యింట వలన వారితోబాటు శరచ్చంద్రులును ఆ సమాజమున సభ్యత్వమునంది, ఆ సామాజికగ్రంథముల జదువుటయేకాక ధ్యానముచేయుటయు నభ్యసించు నారంభించిరి. ఇట్లుండ వీరు ప్రవేశ పరీక్షయందు తీర్చులై సెక్టోబ్ జేవియర్ కాలేజియందు జేరిరి. అచటి యధ్యక్షుడుగు ఫాదర్ లెఫ్రంట్ వీరి యసాధారణ ధార్మిక భావమును కనిపట్టి వీరికి బైబిలు నేర్ప ప్రారంభించెను. ఇట్లు ఆ చారపరాయణులైన బ్రాహ్మణకుటుంబమున జన్మించినను బ్రాహ్మ

మతము, క్రైస్తవమతము—వీనిని గూడ గ్రహించి క్రీస్తునం దత్యంత భక్తి జూపుచుం డిరి. అయినను తమ స్వధర్మమగు హిందూ మతమునందు ఏమాత్రము ప్రేమయు వీరికి తగ్గలేదు. ఇట్లు కొన్నాళ్లు గడచుటయు సర్వ ధర్మసమన్వయమూర్తియగు శ్రీరామకృష్ణ గురు దేవుని దర్శనము శ్రీవారికి లభించెను.

శరచ్ఛంద్రులకు శశి యను బంధువు గలడు. వారిరువురును ఒకేగృహమున నివసించుచు నొకే కళాశాలయందు విద్యాభ్యాసము గావించుచుండిరి. ఒకనాడు శశి సహపాఠకులు కేశవ చంద్రసేనుడు దక్షిణేశ్వరమున నున్న శ్రీరామ కృష్ణ పరమహంసనుగూర్చి పొగడి ప్రచురించిన వ్యాసమును వినిపింపగా వీరిరువురును దక్షిణేశ్వరమునకు వెళ్లి వారిని దర్శింప నిశ్చయించుకొనిరి. 1883 వ సంవత్సరము అక్టోబరు మాసమున నొకనాడు శశియు శరచ్ఛంద్రుడును కలిసి దక్షిణేశ్వరమునకు వెడలిరి. శ్రీరామకృష్ణులవారు అత్యంతాదరపూర్వకముగ వారికి న్వాగతమిచ్చి రాబట్టిరి. కొన్ని ప్రశ్నోత్తరములు గడచిన పిదప వారు కేశవ సేనుని బ్రహ్మసమాజమునకు అప్పడప్పుడు వెళ్లుచున్నారని విని శ్రీ పరమహంసలవారు ఇట్లు పలికిరి ‘తెంతులుగాని ఇంటకులుగాని కాలృక పూర్వమే వానిపై ముద్రవైచినచో కాల్చిన పిదప నెల్లప్పుడును ఆ ముద్ర యట్లే యుండిపోవును. కాని ఈ కాలమున విద్యాభ్యాసము ముగిసిన పూర్వమే యువకులకు వివాహము చేయుచున్నారు. కావున వారు విద్య ముగిసిన ముగియక పూర్వమే నొకరి కొఱకు ప్రాకులాడవలసియున్నది.’ ‘అట్లయిన వివాహమాడుట భగవదాజ్ఞకు విరోధమా యేమి’ యని సభికులలో నొకరు ప్రశ్నించిరి.

అప్పుడు శ్రీరామకృష్ణులవారు క్రీస్తు వివాహమునుగూర్చి పలికిన వాక్యములను బైబిలు నుండి జదివి వినిపించిరి ‘ప్రపంచమున కొందఱు తల్లిగర్భమునుండి సృష్టినప్పుడే నపుంసకులగుదురు. కొందఱు సూనవులచే న్లు చేయబడు వారు. మఱికొందఱు భగవల్లాభముకొఱకు తమంతట తామే నపుంసకులగుదురు’ ఇట్లు పలికి శ్రీరామకృష్ణులవారు వివాహమే సకల బంధములకును కారణమని వచించిరి. మఱల సభికులు ఇట్లు ప్రశ్నించిరి ‘వివాహము ఈశ్వరాజ్ఞకు విరోధమయినదా? ఎవరును వివాహము కావించుకొనకపోయినచో ప్రపంచమున సృష్టి యెల్లు జరుగగలదా?’ శ్రీరామ కృష్ణులు నవ్వుచు ఇట్లనిరి ‘అందుకు కై నీవు విచారించవలదు. ఎవరికి వివాహము చేసికొనవలయునని కోర్కెకలదో వారు వివాహము చేసికొనవచ్చును. ఇది మనలో మనమాట. నాకు దోచిన విషయమును నేను బెప్పితిని. నీ కిష్టమున్నంతవఱకు ననుసరింపవచ్చును. ఇతరుల కెల్లన్నను శరచ్ఛంద్రుడు, శశి—నీరలకు మాత్ర మీ పలుకులు తీవ్రపై రాగ్యమును గలిగించెను. శ్రీరామకృష్ణుల యద్భుతదర్శనముచేత మిక్కిలిగా వీ రాకర్షింపబడిరి. ఈశ్వరదర్శనమే తమలత్యమయినచో శ్రీరామ కృష్ణులవారే తమకు మార్గము జూపగలరని వారికి నస్మృకము కుదిరెను. నాటినుండియు వీరిరువురును తఱచుగ వచ్చుచు బోవుచు నుండిరి. వీరి కళాశాలయందు ప్రతి గురువారము సెలవుదినము కావున ప్రతి గురువారమును వీరు దక్షిణేశ్వరమున కేగుట పరిపాటి యయ్యెను. ఇట్లు వచ్చుచు బోవుచున్న కాలమున శ్రీరామకృష్ణులవారు తమయందు జూపుచున్న అసాధారణ వాత్సల్యమునకు మురిసి

పోవును, 'ఇదేమి మన తిలిదండ్రులయు బంధువులయు ప్రేమను మించియున్నది ఏరి వాత్సల్యము' అని ఆశ్చర్యపడుచుండిరి. 'ఇందు స్వార్థపరత్వ మావంతయు లేకయున్నది గదా' యని యచ్చెరువడుచు డిరి. ఇట్లు వారిరువురును శ్రీరామకృష్ణ ప్రేమవారిధియందు నిమగ్నులయిరి.

ఒకనాడు నీరందలును గూర్చొని వివిధ విషయములగూర్చి చూడ్చుచుండ, ఇతేంద్రియుడును సర్వశక్తిప్రదాతయు సగు వార్వత్తీతనయుడగు గణేశుని ప్రశంసించుచుండిరి. అది వినిన శరచ్చంద్రుడు 'అయ్యా! నా కా భావమే ఆదర్శముగ గోచరించుచున్నది' అని వచించెను. అందులకు శ్రీరామకృష్ణులవారు 'కాదు, నీయందున్నది గణేశభావముగాదు, భైరవభావము. నీయందు శివుడున్నాడని తెలిసికొనుము. నాలో శక్తియున్నది. నీ శక్తిరామర్థ్యములన్నియును నాయందే యున్నవని గుర్తింపుము' అని పలికిరి. ఈ పలుకులయందలి గంభీరార్థము మనయట్టివారు గ్రహింపజాలరు. శివగణేశుల భావరహస్యము వారికే అవగతమైయుండెను కాని, శ్రీ శారదానందస్వామి యయిన తరువాత వారి అసాధారణ సంయమము, ప్రేమ, ముందెన్నడును గని విని యెఱుగని గాంభీర్యము, శాంతిభావమును జూచినచో కైలాసపతియగు యోగీశ్వరుని చిత్రపటము శ్రీవారియందు మనకు గోచరించుచుండును. మహాదేవునివలె వీరు సయితము ఇతరులొసగిన విషతుల్యములగు బాధలనెడి హాలాహలమును ప్రశాంతముగ లోగొని నిండుపూదయముతో వారి నెల్లరను ఆశీర్వదించుచుండిరి.

ఒకప్పుడు శ్రీరామకృష్ణులవారు శరచ్చంద్రుని జూచి, 'ఓయీ! నీ వీశ్వరు నెట్లు దర్శింప

గోరుచుంటివి? నీ ధ్యానమున ఏ దేవమూర్తిని జూడదలంతువు?' అని పలికిరి. యవకుడై యున్న శరచ్చంద్రుడు 'అయ్యా! ఏ దేవమూర్తిని నేను జూడగోరుటలేదు. నేను సర్వజీవములందును భగవదుపల్గిని బడయగోరుచున్నాను' అని పలికెను. అందులకు శ్రీరామకృష్ణులవారు చిఱునవ్వు నవ్వి, 'నిపు గోరుచున్నది చిట్టచివరి దర్శనమే. అట్టి దర్శనము హఠాత్తుగా లభింపజాలదు' అని వచించిరి. అందులకు శరత్ ఇట్లు బదులు పలికెను 'అటులయినచో మఱి యే యితర దర్శనమును నాకవసరములేదు. ఆ యుపల్బి కలుగు పర్యంతము నాకు ఏలగు మార్గమునే నేననుసరింతును. ఇదియే నా కోరిక,' ఇది వారి లత్యమును జూపుచున్నది. శ్రీ శారదానందస్వాములవారు ఏ దేవదేవీ దర్శనమును దమకు కలుగలేదనియు అయినను తాము శ్రీరామకృష్ణులవారియెడ దేని నర్థించిరో అది కొంత వఱకు లభించినదనియు చెప్పుచుండెడివారు.

బ్రహ్మసమాజముతో ఎక్కువ పరిచయము కలిగియున్నందున హిందూ 'దేవదేవీల' విగ్రహారాధనమునందు తగినంత నమ్మకము వీరికుండెడిదికాదు. నిరాకారబ్రహ్మమునందే వీరికి భక్తి మెండు. శ్రీరామకృష్ణులు దుర్గ, కాళి, కృష్ణుడు మున్నగువారియెడ జూపుచున్న శ్రద్ధాభక్తులు ఆదియందు వీరికి కొంత ఆశ్చర్యమును కలిగించెను. ఎన్నియోమార్లు శ్రీరామకృష్ణులవారితోబాటు కాళికాదేవాలయమునకును రాధాకృష్ణ దేవాలయమునకు వెళ్లిరి. శ్రీ పరమహంసలఘాదు ఆ దేవదేవీమూర్తులకు నమస్కరించుచున్నపుడు కొంతవఱకు శ్రీ శారదానందులును వారిని అనుసరించుచుండిరి. తరువాత కొన్నాళ్లకు శ్రీ పరమ

హంసలవారి యనుగ్రహమువలననే దేవదేవీ మూర్తులయందలి మహత్త్వమును గ్రహంప గలిగినట్లు పలికిరి. మరియొకప్పుడు తమ చిన్ననాటి ముచ్చట జెప్పుచు నిట్లు పలికిరి “యావనకాలమున మేము పురుషకారము నందే నమ్మకము కలిగియుంటిమి. అద్విష్టము లేక ఈశ్వరేచ్ఛ యను విషయమున కొంచె మయినను నమ్మకము లేకుండెను. ఆశ్చర్య మగు విషయమేమన, పురుషకారమువలననే యెన్నియో కార్యములు జయప్రదములు కావింపగలిగియుంటిని. చిన్న పెద్ద అన్న సమస్త విషయములందును విజయము నందుచుంటిని. శ్రీరామకృష్ణులవారిని జేరిన పిదపనే ఈ విషయమున మొట్టమొదట నేను ఒబ్బదింటిని. మునుపు ఏ పనులు అత్యంత సులభసాధ్యముగ నెఱవేర్చుచుంటినో ఆ పనులనే యెంతగా ప్రయత్నించెయి చేయజాలకపోవుచుంటిని. శ్రీరామకృష్ణుల యనుగ్రహమువలన భగవదిచ్ఛ లేనిచో ఎవరును ఏ కార్యమునందును ఎంతగా ప్రయత్నించినను సఫలులు కానేరరని గ్రహించితిని.”

శరచ్చంద్రుడు F A పరీక్షయందు తీర్ణుడు కాగనే డాక్టరు పరీక్షకు జదువుమని ఆయన జనకులు ప్రేరేపించిరి. కాని శరచ్చంద్రునకు ‘డాక్టరీ’ యం దినుమంతయు కోరికలేదు. శ్రీరామకృష్ణులవారు వైద్యము, న్యాయవాద వృత్తియు ప్రజల కష్టములపై నాధారపడి యుండుటవలన వాని నభ్యసించరాదని పలుకుచుండువారు, అదియే వీరి ఆటంకమునకు కారణము. ఈ సమయమున వారికి నరేంద్రునితో పరిచయమేర్పడెను. ఆయన సలహాలను అప్పుడప్పుడు శరచ్చంద్రులు గ్రహించుచుండిరి. శరచ్చంద్రులు మాత్రము ప్రోత్సహించుటవలన

శరత్ వైద్యకళాశాల (Medical College) లో ప్రవేశించిరి. కాని వీరిక నైద్యులగు భాగ్యము లభించినదకాదు. వారు వైద్యకళాశాలలో చేరిన కొన్నిమాసములకే ఒకరి ట ఫీజుసము చేయుచు నరేంద్రులు నచ్చి శ్రీరామకృష్ణులవారికి గళిమును దీరి క్షము స్రవిచుచున్నదని భయంకరముగా వార్తను దెలిపిరి. ఆ పలుకు విన్నంతనే కొందఱును తొలవ ఎట్లయినను వారికి సహాయార్థాగ్రాము గలిగింపదలంచిరి.

శ్రీరామకృష్ణులవారియొద్ద నేయుండి శుశ్రూషలు గావించుచు చికిత్సాస్థిము భర్తలందఱును శ్రీవారిని కలకత్తాకు పంపిరి. అది యందు కొంతకాలము శిశి, శిరస్ మున్నగు వారు కొందఱు తమలిమ గృహములనుండి నానాడు శ్రీరామకృష్ణులయెడకు జేరి శుశ్రూషలు గావించి పోవుచుండిరి. కాని ఆ చికిత్స సఫలము కాకపోవుటవలన శ్రీరామకృష్ణుల వారు కాశీపురమునకు దీసికొని రాబడిరి. అప్పుడు శరత్, శశి, నరే మఱి కొందఱును శ్రీవారికి ఆంతరంగిక శిష్యులై శ్రీవారితోడనే నివసించు నారంభించిరి. ఈ నిషయమును గమనించిన ‘శరత్’ తిండి, గిరిష్ చంద్రుడు, కుమారుడు క్రమేపి గృహమును వదలిపెట్టి నెడలిపోవు నేమో యని భయపడసాగెను. “‘శరత్’ జ్యేష్ఠపుత్రుడు, కుటుంబ భారమును భరింపవలయు నతడు. కులగురువు జగన్నాథ తత్త్వ లంకర్ గొప్ప పండితుడు; తాంత్రిక సాధనల యందు సిద్ధిపొందియుండెను. ఆయనను వదలి మఱియొక గురువు నేల యాశ్రయింపవలయును? ఈ మహాత్ముని యెదుట శ్రీరామకృష్ణు డెంత మాత్రము?” అని తలంచి యొకనాడు తన కులగురువును శ్రీరామకృష్ణులయొద్దకు బంపెను.

కాని పూర్వపరిచయ మావంతయులేని జగన్నాథ శ్రీరామకృష్ణులవారి సంభాషణము వలన, వారు సాటిలేని మహాత్ములని గ్రహించెను. మహామహామగు నాధ్యాత్మిక జీవనమున నత్యున్నతస్థానమును శ్రీవారు పడసి యున్నారనియు గ్రహించెను. కాన అచ్చటి నుండి మఱివచ్చి గిరిష్చంద్రుని జూచి, 'అయ్యా! మీ కుమారుడు శ్రీరామకృష్ణులనే గురువుగా బడయగలిగినచో అది మహాభాగ్యమని మీరు భావింపవలయును' అని పలికెను. ఈ పలుకులు వినినంతనే తనకుమారు డిల్లు చేరునుగదా యన్న చివరివాంఛయు గిరిష్చను నశించెను. 'శరత్' నకు రోగుల శుశ్రూష యందుగల యుత్సాహమును మునుపే దెలిసి కొనియున్నాము. ఇక తమ గురుదేవుని శుశ్రూషయందెట్టి పట్టుదల కలిగియుండునో మన మూహింపగలమా? ఎట్లయినను శ్రీరామకృష్ణులకు సంపూర్ణారోగ్యమును సమకూర్పవలయునన్న యేకైకవాంఛయే వారి హృదయమునంతయు నావరించియుండెను. కేవలము శ్రద్ధాభక్తులతోడనే 'శరత్' శ్రీవారి సేవకుపక్రమింపలేదు. వారి సేవవలన తనకు ఇహ పరములందును శ్రేయోదాయకమగుమార్గము, స్థితి లభించునన్న సంపూర్ణ విశ్వాసమే వారిని కార్యమునకు పూన్చినది. ఉదాహరణమునకు 1886 వ సంవత్సరము జనవరి మొదటి తారీఖున శ్రీరామకృష్ణులవారు తమయొద్దనున్న ఆశ్రితుల కెందఱో తమ పవిత్ర స్పర్శ నమువలననే అత్యున్నత ఆధ్యాత్మికానుభవమును గలిగించిరి. ఎందఱో ఆశ్రితులు శ్రీరామకృష్ణులవారివలన జీవితము సార్థకము గావించుకొనగోరి వారిని దర్శించుచుండిరి. కాని 'శరత్' మాత్రము శ్రీ గురుదేవుని గదిని శుభ్రము

చేయుచుండెను. 'ఇంతటి సదవకాశము నేల వృధవుచ్చితి' వని యొకరడుగగా, ఇట్లు సమాధానించెను. "అట్టి యనుభవములవలన నా కెంతమాత్రము పురోభివృద్ధి యగునని గోచరింపలేదు. అన్నిటికంటెను శ్రీరామకృష్ణుల వారే నాకు ప్రేమాస్పదులు. నాకెది ఆవశ్యకమో దానిని తమంతట తామే వారు నా కొనగూడుదురు. దానికొక నేనినుమంతయు కలతజెందను."

శ్రీరామకృష్ణులవారి శిక్షాప్రణాళిక శిష్యానుకూలమై యుండెడిది. వారు అందఱకును ఒకేవిధమగు నుపదేశమునొసగెడివారు కాదు. కుంభకారుడు తనచేతి మృత్పిండమును తన యిచ్ఛానుసారిని వివిధభాండములుగ సృజించునట్లే శ్రీవారు తమ శిష్యులలో నెవరెవరి నెట్లెట్లు తయారుచేయ తలంతురో యట్లే అనాయాసముగ వారివారి నట్లట్లు సిద్ధము చేయువారు, భక్తులకు భక్తిమార్గము ననుసరించు నుపదేశమును, జ్ఞానులకు జ్ఞానమార్గోపదేశమును—ఇట్లు వారి వారి స్థితిసనుసరించి వారివారికి ఆవశ్యకములగు నుపదేశము లొనరించెడివారు. ఆయా మార్గములందుపదేశించుటయేకాక అన్నిమార్గముల చరమావస్థ యొక్కటియేయని చక్కగా బోధించువారు. 'శరత్' శ్రీరామకృష్ణుల జేరిన నాటి నుండియు ధ్యానమున పట్టుదలగలవారై దక్షిణేశ్వరమునందలి పంచవటియందు ధ్యాన నిమగ్నులగుచుండిరి. మఱికొన్ని వేళల శ్రీరామకృష్ణులవారి సన్నిధియందు కూర్చొని యితరభక్తులతోబాటు మధుర సంకీర్తనమును వారి ఈశ్వరీయోపదేశములను వినుచుండెడివారు. ఈ సమయమునందే శ్రీరామకృష్ణుల ఆంతరంగిక శిష్యులు రాఖాల్ (బ్రహ్మనంద

న్యాయము కలిగి చివరకు ఆపరిచయమే జీవిత పర్యంతము వారికి చిరస్థాయియగు సోదరభావమును గలిగించెను.

శ్రీరామకృష్ణులు తమ జీవితకాలమునందే తమ శిష్యులకందఱకును నరేంద్రుని నాయకునిగాజేసి వారి ఆధ్యాత్మిక జీవితమును పెంపొందింప నేర్పాటుగావించిరి. నరేంద్రుని యసాధారణ ప్రతిభనుగాంచిన శిష్యువర్గము గురుదేవుని పలుకులనే శిరసావహించెను. ఉపదేశకాలమున నరేంద్రుడు సతీగల కనేక విషయములు పట్టుదలతో నుపదేశించుచుండెడివాడు. కాని ఆ యుపదేశములందు పలుమారు పునరుక్తికలిగి శ్రోతలకు విసుగు జనించెడిది. అయినను 'శరత్' మాత్రము ఆపంతయు విసుగుకొనక నరేంద్రుని యుపదేశముల నిత్య నూతనములుగ వినుచుండెను. అదిగని తక్కిన సతీధర్మలు, "శరత్! పలుమారు చెప్పిన విషయమునే బోధించుచుండ విసుగు విరామములేక నీవెట్లు వినగలుగుచున్నావు" అని యడిగిరి. అందులకు శరత్ ఇట్లు సమాధానించెను. "మీకేమియు తెలియుటలేదు. వారు చెప్పు పలుకు లవియేయయినను ఒక్కొక్కపరి వారు బోధించునప్పుడు నాకు ఆపలుకులనుండి ఒక్కొక్క నూతనభావము స్ఫూరించుచున్నది." శరత్కు నరేంద్రునియందు అత్యధికమగు విశ్వాసము ప్రేమయు నుండెడిది.

ఒకనాడు శ్రీరామకృష్ణులు తమ అంతిరంగిక శిష్యులు పండ్రెండుగురును—సన్న్యాస దీక్ష వహింప నున్నవారిని—బిలిచి మాధుకరమునకు బంపిరి. వీరందఱును సంపన్నగృహములనుండి వచ్చినవారు కాన ఈ మాధుకరమున కేగినపుడు కొందఱు వీరిని దూషించిరి;

కొందఱు భిక్షుమీద మఱియొకటి భిక్షుమీదక తఱిమిపైచిరి. ఇట్లు అనేకులు ఆ సందర్భముల వీరిని జూడసాగిరి. శరత్ గురూ యను భవము కాలానంతరము నిట్లు చిరుగవ్వుల వక్కాణించుచుండువారు "నేను 'సోమ' కరాన్నము కొఱ కొక గ్రామమునఁగితిని. అచట కొక వీధియందు ద్రవ్య చింతయుగి యెదుట సన్న్యాసుల పద్ధతి ననుసరించి 'గృహ' యణహారి' అని కేకవైచితిని. అప్పుడు ముగ్ధుని నుండి ఒక ముచునలి బయటకవచ్చు. 'అలమున నేను పడుచుప్రాయముకలిగి దృఢకాయుడైయుండువాడను వీనిని జూచి, ఆ ముచునలి అవ్వ చాల కోపించి 'బిదిగో చా! దీని మొగ్గువలె నున్నావు! నీవు భిక్షమునకు నచ్చితివి. పనిచేసి బ్రతుకలేవా? నీపని 'గృహ'కపోయినట్లామెవే కండక్టరునైనా కాకుండువా' అని పలికి తటాలున తలుపుమూసికొని నడలిపోయెను." ఆమె వ్యవహారము శరత్కు నకు సత్వ పుట్టించినదని సన్న్యాసాశ్రమ 'సనాము' నాపాతయు నేవగింపు కలిగింపఁబెట్టెను. నానాటికి శ్రీరామకృష్ణుల ఆగోగ్యము శీఘ్రపచ్చెను. వీరెరిగి సుత్రాసులు గావించినను లాభములేక పోయినది. దివంగు 15-8-1886 నాటి రాత్రి శ్రీగురుదేవులు భక్తుల దుఃఖ సాగరమునముంచి మహానీరసాధిని గాంచెను. వారి నిర్వాణమువలన శిష్యకోటి, హృదీహనులగు అరాధ శిశువులవలె వలవల నేడ్వ నారంభించెను. ఇన్నార్లు వారిని జాటుముట్టి యచ్చుటనే జీవనముగడుపుచున్న శిష్యులెల్లరు నిలువ నీడలేనివారైరి. కాన శరత్, మఱి కొందఱును మఱల గృహభిముఖులైరి. కాని కొన్నాళ్లకు బారానగరమున ఒక మఠము నెలకొల్పు బడుటయు 'శరత్' శశి మున్నగువారు మఱల

ఆ మరమున బ్రవేశించిరి. అందు కొన్నాళ్లు గడవినపిదప సన్న్యాసదీక్ష పుచ్చుకొనవలయు నని తలంచి 'అంతుపూర్' అను గ్రామమునకేగి యచ్చట, నరేశశశి మున్నగు శ్రీరామకృష్ణుల ఆంతరంగికశిష్యులు కొందఱతో సన్న్యాస దీక్షను గ్రహించిరి. ఈ సన్న్యాసాశ్రమమున 'శరత్' శ్రీశారదానందస్వామి యన్న నామ ము వహించిరి. ఈ యువకులెల్లరు బారానగర మరమున మహాతపస్సు గావింప బ్రారంభించిరి. అది వర్ణనాతీతమై యొప్పెను. వారు ఆహార పానీయములందు ఆవంతయు తలంపులేనివారై నిరంతరము ధ్యానము, తపస్సు, గ్రంథపఠనము—వీనియందే నిమగ్నులై తమకాలమును గడపుచుండిరి. వీరు మాధుకరమునకు బోయి నపుడు ఒకనాడు వట్టి అన్నముమాత్రమే దొర కెడిది. అందులకువలయు కారలు అసలే దొర కెడివి కావు. ఒకనాడు ఆహారము గూడ వలయునంత దొరకెడిదికాదు. అట్లయ్యు వారు వాని నన్నింటిని లెక్కింపక మరము తలుపుల మూసివైచి లోన భగవన్నామసంకీర్తనము గావించుచు బాహ్యప్రపంచము నట్టె మఱచి పోవుచుండువారు. ఈ ధ్యానమునందు తన సహాధ్యాయు లెల్లరికంటె శ్రీ శారదా నందు లత్యంతాభిలాషయు, పట్టుదలయుగల వారు. వారు ధ్యానమునకు గూర్చున్నవో ఘంటలకొలదియు తమ యాసనమునుండి లేవక నిష్ఠాపరాయణులై కాలము గడపెడి వారు. ఈ విషయమునుగూర్చి శ్రీ వివేకా నందస్వాములవారు మిక్కిలిగా ప్రశంసించెడి వారు. కొన్నాళ్లుపిదప బారానగర మరమున తపముగావించుట వారికంతగా తృప్తికరము కాకపోవుటవలన వారెల్లరు తీర్థాటనము గా వించి యాయా పుణ్యక్షేత్రములందు తపస్సు

గావింపనెంచిరి. కావున శ్రీశారదానందుల వారిదుపురతోగలిసి శ్రీ పూర్వీక్షేత్రమునకు బయలుదేరిరి. అందు కొంతకాలమున్నపిదప ఉత్తరఖండమున కేగవలయునని వారికి మనస్సు గలిగెను. కావున వారు బయలుదేరి కేదార నాథ్, బదరీనాథ్—వీనిని దర్శించి యామార్గ మున ఆల్మోరాకు జనిరి. అచ్చట వారు, వివేకా నందస్వామి, మఱికొందఱు 'గురుభాయిలతో' గలిసి కొన్నాళ్లు హిమాచల భ్రమణము గావించిరి. ఇట్టి సమయమున వారి హృదయ వైశాల్యమును స్పష్టికరింపగల ఈ విషయము సంభవించెను.

ఒకనాడు ఇరుపురతోగలిసి శ్రీశారదా నందులు ఒక పర్వతమున బోవుచుండిరి. అది చాల దుర్గమమార్గము, ఇరుకువలన ఇరుపు దును చేతికఱ్ఱల నూనుకొని పోవుచుండిరి. ఏమాత్రము కాలుతోనకినా, అపాయమునకు గుఱికావలయునట్టి ఇరుకు పొంత. ఇట్లు కొంత దూరము పోవుచుండ ఎడనెడ నొక ముడుసలి యవ్వ పోవుచుండెను. చేత కఱ్ఱలేక పోవుట వలన ఆమె మిక్కిలి కష్టపడుచుండుటనుజూచి శ్రీశారదానందులు తన చేతికఱ్ఱను ఆ యవ్వ కిచ్చివేసిరి. కఱ్ఱలుగల 'గురుభాయి'లెల్లరు త్వరగా నడచిపోవుచుండిరి. కాని శ్రీశారదా నందులు మాత్రము మెల్లగా నడచి చాలకాల మునకు వారిని జేరిరి. 'ఏల యాలస్యముగా వచ్చితి?' వని యడిగిన గురుభాయిలతో 'నేను నా కఱ్ఱను ఒక ముసలమ్మ కిచ్చివైచితిని. కఱ్ఱ లేకపోవుటచే నడచుట యాలస్యమయి నది' అని బదులు పలికిరి. అది విని గురుభాయిలు 'నీ విట్లు నీ చేతికఱ్ఱ నేల యిచ్చితివి? నీ వెట్లు నడువగలవు?' అని పలుకుగా శ్రీవారిట్లు సమాధానించిరి. 'ఆమె చాల కష్టపడు

చున్నది. నాకంటే నామెకే ఈ కష్ట అత్యంతా వశ్యకము.' ఇట్లు హిందూచలమున నెంతో కాలము గడపి హృషీకేశము, ఖనఖలు మున్నగు ప్రదేశములందు తపము గావించి యచ్చటినుండి ఢిల్లీ, మధుర, బృందావనము, అలహాబాదు మున్నగు నగరముల దాటి కాశీ నగరమును జేరిరి. అచట కొన్నాళ్లకు నగర పరిభ్రమణము గావింపవలయునని తలంపు కలుగుటయు శ్రీవారు కావినడకనే సాగించిరి. అది నలువదిమైళ్లు నడువవలసి యుండుటవలన శ్రీవారికి జ్వరము తగినెను. అది సరిపడిన పిదప శీతభేది కలిగెను. శరీరాగోగ్యము చెడుట వలన మరల కలకత్తాకు తిరిగివచ్చి బారా నగరమున ప్రవేశించిరి. అచ్చట 'శాన్త' సాయము లభించుటవలన అనతికాలమునకే సంపూర్ణాగోగ్యము కలిగెను. పిదప శ్రీ శారదా మణిదేవిగారు జయరాంబాటియందున్నందు నను ఆమెను శ్రీరామకృష్ణుల ప్రతినిధిగా వారు తలంచుచుండుటవలనను వారు ఆమె దర్శనార్థము జయరాంబాటి కేగిరి. ఆ గ్రామ మత్యంత మనోహరముగా నున్నందున శ్రీవారు అచట నుండుటకు చాల సమ్మతించిరి. కాని వారికి అచట చలిజ్వరము తగలుటయు, వారు సుఖము బారానగరమునకు వచ్చిరి. కాని అచ్చటగూడ ఈ చలిజ్వరము వలన చాలకాలము బాధపడవలసివచ్చెను. బారానగర మరమున వసతులు సరిపడకపోవుట వలన వారి మరమును దక్షిణేశ్వరమునకు సమీపముననున్న ఆలంబజారునకు మార్చిరి.

ఇట్లు కొంతకాలము గడచిన పిదప శ్రీ వివేకా నందస్వామి అమెరికాకు జని, తమ యుపన్యాస ములవలన అత్యంత ప్రఖ్యాతి గాంచుచున్నారని విని 'గురుభాయ' నెల్లరు సంతసించిరి. అందుందు వేదాంత ప్రచారము గావించి జయ ధ్వనులతో శ్రీ వివేకానందులు లండను జేరి నపుడు, తమకు తగిన సహాధ్యాయుడు కావలయునని శ్రీ శారదానందులను అచటికి రప్పించిరి. అట్లే 1896 వ సంవత్సరమున శ్రీ శారదానందులు లండనున కేగిరి. అందుండి అమెరికాకు జని, సమస్త ప్రదేశము లందు ప్రచారండుకముగా ఆకర్షణముగా ఉపన్యాసములిచ్చిరి. న్యూయార్కు నగరమునే తమ ప్రచారి కేంద్రముగా చేర్చుచుకొనిరి. ఇట్లుండ శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు భాగవత దేశమునకు వచ్చి శ్రీరామకృష్ణ సంగమమును నెలకొల్పినపుడు, దానికి తగిన కార్యదర్శి శ్రీ శారదానందులే యని గుర్తెరిగి వారి కాహ్వానము బంగిరి. కాన రెండేండ్లుమాత్రము అమెరికాయందుండి శ్రీ శారదానందులవారు భారతదేశమునకు వచ్చిరి. వారు నచ్చునపుడు గోము నగరమునంగలి సెయింట్ పీటర్స్ చర్చికి వెల్లిరి. అందు భావావేశము గలిగి ప్రపంచమునే కొంతకాలము ముచ్చియుండిరి. ఈ యనుభవము శ్రీరామకృష్ణులవారు 'శ్రీ శారదానందులు ఏనుక్రిస్తు శిష్యవర్గము నగడలివారన్న పలుకును ప్రమాణీకరించుచున్నదేమో!'

(సకేషము)

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్లస్ నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—8)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోస పోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సాకారవేట మాదరాస్

(L G 7-8)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పార్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పార్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (అదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు	2 8 0	గురుపక్షములు	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	. 2 4 0	నానంగ్యరణ గుండ్లభాసలు	0 6 0
రాజయోగము	. 2 4 0	నా గురుచిత్తులు	0 6 0
కర్మయోగము	1 8 0	శ్రీ పరమ హంస శీతల సంగ్రహము	0 1 0
భక్తియోగము	. 1 4 0	పవన భారతికేతులు	0 4 0
వివేకానంద లేఖనశి (మొదటి భాగము)	1 8 0	ముక్తమార్గము	0 8 0
వివేకానంద లేఖనశి (రెండవ భాగము)	1 8 0	సర్వం విష్ణుమహిమ సంగ్రహము	0 8 0
అన్యమైన వేదాంతము	. 1 4 0	శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము	0 1 0
వివేక సూక్ష్మోదయము	1 0 0	హరిగీతము (పద్మకావ్యము)	0 1 0
శ్రీ పరమహంస సీతకథా రత్నములు	0 12 0	నా పితము	0 0 6 దక్షిణ 0 5 0
భక్తిమార్గము	. 0 8 0	సింహ గర్జన	0 0 6 దక్షిణ 0 5 0
పీకాగో నగనోపన్యాసములు	. 0 8 0		

అవియేకాక

సంకల్పితి, ఆంధ్ర, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విదయము (తమిళము)

అను మాస పత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మన్నగువారి ఛానూచిత్రములును మాయొద్ద దొరకును.

ఇట్లు వ్రాయుదు

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు శ్రీ ఋతూనందస్వామి; శ్రీ వెగురుమాడి వేంకటకృష్ణరావు
శ్రీ శే. ఎస్. ఎస్. రాజగోపాలాచారి డి. జ్యోతిషులు ప్రెస్స్ లిమిటెడ్ (జి. టి. ముద్రాసు) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ అదితీవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-2-51.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౧, మార్చి—వికృతి, ఫాల్గుణము

సంపుటము ౭

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు
చెన్నపురి

విషయ సూచిక

ప్రార్థన - భక్తిశతకము	..	..	..	౨౨౫
శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము—'చు.'	.	..	.	౨౨౬
భగవాన్ శ్రీ రామకృష్ణుడు భారతవర్ష నవయుగావతార పురుషుడు				
		—శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బాగౌతు		౨౨౯
శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి	..			౨౩౫
శ్రీ సూర్యనారాయణ శతకము	.		..	౨౩౬
శ్రీ శారదానందస్వామి	..	.	.	౨౩౮
శ్రీ వాసుదేవ మననము—శ్రీ హరిరాజు శ్రీ రామకృష్ణ			.	౨౪౨
రాటక దీపము	.			౨౪౪
ధ్యానము - సేవ—(శ్రీ శ్రీంఠి రామమూర్తిగారి వ్యాసము)				
		—అనువాదికులు శ్రీ సోమంచి లింగయ్య		౨౪౬
విషయపత్రిక	...	.	.	౨౫౧
సంఘవార్తలు	...	...		౨౫౨

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము ౧౦-వ లేదిన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిరోజులు మాచి ప్రతి మీకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రు. ౩ ల మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాగారు లుగఁ జేరవచ్చును ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపబడును. విడిప్రతి రు. ౦—౬—౦ లు. హిగ్గిన్ బాదన్ వారి ప్లాటలోఁగాని, మీ పత్రిక ఏకెంటును గాని అడుగుడు

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య సుదాహరింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాతో వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయందు పట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముందుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జెలపవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయకములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు ఆచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ లేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ శ్రీ రామకృష్ణ మిషన్ బ్లూడెంట్స్ హోమ్, మైలాపూరు, చెన్నపురి” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపబడవలయుననుచోఁదగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ } గణాంక - మార్చి : : నికృతి - సాల్వణము } పంచి ౯

ప్రార్థన

భక్తి శతకము

శ్లో॥ హైమాలవారి వలయాస్తర రత్నవేదీ
వజ్రాసనోల్లసిత మూలమగేంద్రబోదిమ్ ।
యమ్ ప్రాప్య మారవిజయాను పదమ్ప్రేపేదే
సర్వజ్ఞ తాం స భగవాన్ తమహం నమామి ॥

౩౦

బంగారపు పల్లెము కట్టబడి రత్నవేదికను చుట్టిన వేళ్లుకలదై వజ్రాసనమును అగ్నిస్థించిన వృక్షరాజమును ఏ భగవానుడు మార విజయానంతరము ఆశ్రయించి సర్వజ్ఞత్వమును పొందాడో ఆబోధి వృక్షమునకు నమస్కారము చేయుచున్నాను.

శ్లో॥ మూర్ధన్ బుద్ధం నమ త్వం శ్రవణ శృణుసదా ధర్మమద్వైధవాది
ప్రోక్తం సర్వజ్ఞరూపం నయన నిరుపమం పశ్య జిహ్వాంఘ్రిపద్మమ్ ।
ప్రూణం త్వం చార్కబన్దోః స్తుహి సఖిరసనే శ్రీఘనమ్ పూజయేథాస్,
సిద్ధం పాణో వ్రజాంఘ్రే జినసదన మదస్మద్గుణం విత్త చిత్త్య ॥

౩౧

ఓ శిరసా బుద్ధునకు నమస్కారముచేయుము, ఓ కర్ణములారా బుద్ధ ధర్మమును వినుడి, ఓ కన్నులారా అసమానమైన సర్వజ్ఞరూపమును కాంచుడి, ఓ ప్రూణమూ సూర్యబాగధవుని పాదపద్మమును ఆప్రూణించుము, ఓ వయస్యా నాలుకా ఘనీభవించిన శ్రీని పూజింపుము, ఓ చేతులారా సిద్ధుని పూజింపుడు, ఓ పాదములారా జినసదనమున కరుగుడు, ఓ హృదయమా ఆ మహానుభావుని సద్గుణములను చింతింపుము.

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

దక్షిణేశ్వరమున భక్తులతో శ్రీరామకృష్ణుడు

20-8-1883.

రాత్రి 8 ఘంటలయినది. శ్రీరామకృష్ణుల వారు చిన్నమంచమున దోమతెరవైచి లోన గూర్చిని ధ్యానముచేయుచుండిరి. నేలమీద 'మ.' యను ఆయన స్నేహితుడు హరిబాబును గూర్చినియుండిరి. హరిబాబు భార్య గతించి పదునొకండువత్సరములయినను ఆయన పునర్వివాహము చేసికొనలేదు. ఆయనకు తలిదండ్రులు, తోబుట్టువులు—అందఱు నుండిరి. వారందఱియెడలను ఆయన మిక్కిలి ప్రేమ జూపుచుండెను.

ఈ కాలమున హజ్రా దక్షిణేశ్వరమున నివసించుచుండెను. రాఖాల్ కూడ శ్రీరామకృష్ణులతో నప్పడప్పడు కూడియుండువాడు. అప్పడప్పడు ఆయన అధరసేనుని గృహమున కేగుచుండువాడు. నరేంద్రుడు, భావనాథ్, అధరుడు, రాయ్, నవమోహన్—ఇతర భక్తులు మఱికొందఱును శ్రీరామకృష్ణుల వారిని కనీసము వారమునకొకసారియైనను వచ్చి దర్శించుచుండెడివారు. హృదయుడు స్వగ్రామమునకు బోయి జబ్బున బడుటను దెలిసి శ్రీరామకృష్ణులు మనస్సున తొట్రుపడుచుండిరి. ఆ జబ్బును నయముచేయించుకొనుటకై ఒకానొక భక్తుడు 10 రూపాయలు

హృదయునకు బంపియుండెను. కాని ఆ విషయము శ్రీరామకృష్ణులవారికి తెలియదు.

కొంతసేపటికి శ్రీరామకృష్ణులవారు మంచమునుండి బయటికి వచ్చిరి. వారికి భక్తులు చేమోడ్చి నమస్కరించిరి. దోమతెఱ పైకి వైచిన విదప శ్రీరామకృష్ణులవారు మంచముపైన గూర్చినిరి. భక్తులతో నిట్లు పలుక నారంభించిరి.

శ్రీరామ —లోపల గూర్చిని ధ్యానము చేయుచుంటిని. ఆ సమయమున నా కిట్లు నోచెను. కేవలరూపకల్పనమేకదా ధ్యానము. అందువలన నది నాకు నచ్చలేదు. భగవంతు శున్నుడి హఠాత్తుగా మనకు దర్శనమిచ్చిన గాగుండుననుకొంటిని. మఱి ఎవరు ధ్యానము చేయుట? ఎవరిని ధ్యానముచేయుట? యని గూడ ప్రశ్న కలిగినది.

'మ.' —చిత్తము. మీరే చెప్పియున్నారు గర్వము భగవానుడే యని. ధ్యానముచేయు వాడుగూడ భగవానుడే.

శ్రీరామ —ఎవడేని ధ్యానముచేయ సంకల్పించినను భగవదనుగ్రహములేనిదే వాడు ధ్యానముచేయజాలడు. నీవేమందువు?

'మ.' —నిజము. మీయందు 'నేను' అను భావము లేనందుననే మీకిట్లు తోచు

చున్నది. 'నేను' అను అహంభావరహితుల కల్గి నిట్టి స్థితియే కలుగును.

శ్రీరామ — అయినను నేను భగవద్దాసుడను, భగవానుని సేవకుడను అను భావముండుట మంచిది. నేను పనిచేయగలనన్న జ్ఞానమున్నంతవఱకు 'నేను' భగవద్దాసుడను. భగవంతుడా నీవే నా ప్రభువవు అను భావముండుట అత్యంతము శుభకరము. పనులయం దాసక్తి కలిగియున్నపుడు సేవక సేవ్యభావము కలిగియుండుటయే మేలు.

'మ.' సాధారణముగా పరబ్రహ్మచింతనము చేయుచుండువాడు.

శ్రీరామ. — (అతనినిజూచి) బ్రహ్మ మాక సమువలె నిర్వికారము. అగ్నికి రంగులేదు గదా! అయినను దానియందు వివిధరసాయనముల జల్లి తెలుపు, ఎఱుపు, నలుపు — ఈ రంగుల గల్పింపవచ్చును. అట్టిదే ఇదియును. కాని శక్తివలననే బ్రహ్మము వివిధరూపముల గాంచినది. సత్త్వ రజస్తమములు — ఇవి మూడును శక్తివే. బ్రహ్మము గుణాలీతము. అది ఎట్టిదో మనము వర్ణింపజాలము. బ్రహ్మము వాచామగోచరము. 'నేతి నేతి' యనెడు మార్గము ననుసరించిపోయిన నేది మిగులునో అదియే ఆ ఆనందపదము, అదియే బ్రహ్మము.

క్రొత్తగా పెండ్లియయిన అత్తింటికి అల్లుడు తన యీడున్నేహితులతో వచ్చి గూర్చొని యున్నాడనుకొనుము. కిటికీనుండి వధువు తన స్నేహితురాండ్రతో చూచుచుండును. ఆ స్నేహితురాండ్రు వరుని గుర్తింపలేక 'ఇతడా, నీ భర్త' యని యడుగుచు చేతితో జూపిన అది నవ్వుచు కాదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చును. మఱి నికొకనిజూపి, 'ఇతడా' యని యడి

గిన, అతడును గాదని చెప్పును. ఇట్లు చూపుచు భోయిన, చివరకు భర్తనే జూపినపు డది 'కాదు, అవును' అని యేమియు జెప్పక నవ్వుచు నూరకొనును. స్నేహితురాండ్రందఱును అతడే ఆమె భర్త యని చెలిసికొందురు.

బ్రహ్మస్వరూపమును గాంచినవాడేమియు బలుకక మిన్నకుండును.

శ్రీరామ — ('మ.' తో) నే నెల్లప్పుడు మిక్కుటముగా మాటాడుదునుగదా!

'మ.' — అయ్యా! మీరు చెప్పినట్లు చక్కగా గాంచిన నేతియందు వేయబడిన గొడి పదార్థము సుయ్యసుయ్య మనును. మీరు భర్తలకు చైతన్యము గలిగించు నిమిత్తమే మాటాడుచుండురు.

ఇక శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు హజ్రా తో సల్లపమారంభించెను.

శ్రీరామ — సత్పురుషస్వభావము చెలియునా? ఇతరుల నెవడు కష్టపెట్టక యుండునో అతడే సత్పురుషుడు. భోజనమునకుబిలువగా గొండఱు ప్రత్యేకస్థానమును గోరుదురు. భగవానునియందు నిజమైన భక్తిగలవా డెన్నడును తప్పుటడుగులిడడు. అకారణముగ నెవరిని బాధింపడు.

దుష్టులతో సహవాసము గావించుట మంచిదికాదు. మన మెల్లపుడును హరినివీడి దూరముగనే యుండవలయును. ('మ.' తో) సరేనా?

మ. — చిత్తము, దుష్టసహవాసము మన స్సు నెంతో పతనముగావించును. మీరన్నట్లు వీరపురుషుని విషయము వేఱు.

శ్రీరామ — ఎట్లు?

‘మ.’ —నిప్పు తక్కువగా నున్నపు డం దొక చిన్న పుడక వైచినను అది ఆరిపోవును. కాని ఆ అగ్నియే జ్వజ్వల్యమానమై మండు చుండెనేని అందు పచ్చని అరటిచెట్టుచెచినను అది భస్మమగును.

శ్రీరామకృష్ణులు హరిబాబును గూర్చి విచారించిరి.

‘మ.’ —ఇతడు మీ దర్శనార్థమే వచ్చి యున్నాడు. ఇతని భార్య గణించి చాల కాల మయినది.

శ్రీరామ —నయోయ్? నీకేమి పని?

‘మ.’ —అతనికి విశేషమయిన పని నీమి యులేదు. కాని ఇంటియొద్ద తల్లిదండ్రులను సోదరులను మిక్కిలి జాగరూకతతో పోషించు చుండును.

శ్రీరామ —(నవ్వుచు) అదేమిటి? నీవు గుమ్మడికాయలు పగలగొట్టు ముసలితాతవలె నింట్లో గూర్చొనియుండువా? నీవు సంసారివీ కావు, హరిభక్తుడవునుగావు. ఇది మంచిది కాదు. ఒక్కొక్కయింట నొక్కొక్క పురుషుడు ప్రొద్ద స్తమానమును పిల్లలతోడను భార్య

తోడను గూర్చొని చుట్టకాల్చుకొనుచు లో కాభిరామాయణము చెప్పచుండును. విందు గావించు కార్యాలలో గుమ్మడికాయలు పగల గొట్టుటయే ఆతనికి పెద్దపని. స్త్రీలు గుమ్మడి కాయల పగులగొట్టు నలవాటు లేకపోవుటవలన గుమ్మడికాయలు పగుల్చువలసినపుడెల్ల ‘ఓరీ! ఆయనను దీసికొని రారా’యని వాడు పిల్లలను పంపగా అతడువచ్చి దానిని రెండు ముక్కలు చేసిపోవును. అంతయే ఆతని పని. కావుననే వారికి ‘గుమ్మడికాయల పగుల్చు ముసలి తాత’ లను పేరు హాథమైనది.

నీ విదియు చేయుదువు, అదియు జేయు దువు, చేయుము. భగవత్పాదారవిందముల యందు మనస్సునిలిపి, సంసారమున కార్య కలాపము నెఱవేర్చుచుండుము. తీరికగా నున్న పుడు భక్తి శాస్త్రములు-భాగవతము, చైతన్య చరిత్ర—మున్నగునన్నియు—జదువుము.

రాత్రి సుమారు పదిగంటలయినది. శ్రీ రామకృష్ణగురు దేవుడు కొంచెము గోధుమరవ పాయసమును రెండుమూడు ‘లూచీలును’ పుచ్చుకొనెను. శ్రీరామకృష్ణులకు నమస్కరించి ‘మ.’ సెలవుపుచ్చుకొనెను.

భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణుడు

భారతవర్ష నవయుగావతార పురుషుడు *

శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బారావు

అది సందిగ్ధకాలము. ప్రాచీనభావములపై పాశ్చాత్యభావములు వీరవిహారము చేయుచున్న గోజులవి. పాశ్చాత్య సంస్కృతిచే, భారతయువకుల మనోఫలకము సంశయాచ్ఛాదితమై, సాఖ్యమును పొందుటయే జీవిత పరమావధియనియు, భగవంతుడనువాడొకడు వేరుగా లేడనియు, శుద్ధ నాస్తిక వాతావరణము నలుమూలలవ్యాపించి, సనాతన హిందూ మతము సమసిపోవునేమోయనెడి భయము, కాదుమేనుమువలె నలుముకొన్న కాలమది. ఇట్టి సంధ్యాకాలమున భారతీయులకు, తద్వారా, యావత్ప్రపంచమునకు, సనాతన హిందూ మతమే ప్రపంచమతములకు మాతృకయని, తన మతాచరణలచే, తన దివ్యోపదేశములచే, ప్రాకృశ్చిమములను సమన్వయపరచి, హిందూమతమునకు నవ్యపద్ధతిని జీవకళను పోసి, గత శతాబ్దమున, ప్రాచీన హైందవ చక్రవర్తులు భూమండలమంతయు దిగ్విజయమును గావించినటుల, భారతవర్షము మఱల ప్రపంచమునంతటిని ఖడ్గబలముచేగాక, జ్ఞానఖడ్గముచే, యాధ్యాత్మికశక్తిచే, జయించవలెనని, భౌతిక వాతావరణమునందు, ఆత్మశక్తిని మానవ

చర్మచక్షువులకు ప్రత్యక్షముగా చూపి, మతి విషయమున క్రొత్త సమన్వయమార్గమును చూపిన శ్రీరామకృష్ణుడు అవతార పురుషుడని నమ్ముటకు సందేహమేమియును లేదు.

చక్రవర్తికి, రాజప్రతినిధి ఎట్లొ, భగవంతునకు అవతారపురుషుడట్లు. తనరాజ్యమునం దెచ్చుటైనను, అల్లరిజరిగిన దానిని శాంతింప చేయుటకై చక్రవర్తి తన ప్రతినిధిని ఎట్లు బంపునో, యారీతిగా, ప్రపంచమునం దెచ్చుటైనను మతిహాని గలిగినపుడు, భగవంతుడు తన ప్రతినిధిని శిష్టరక్షణకై పంపుచుండును. సముద్రమునకు కెరటము తెట్టివో, భగవంతున కవతారిము అట్టిది. ప్రపంచమందలి వివిధావతారపురుషుల యధార్థస్వరూప మొక్కటియే. వేరువేరు కాలములయందు వేరువేరు నామములతో, రామ, సీత, కృష్ణ, క్రీస్తు, బుద్ధియని ఇట్లు పిలువబడుచుండును. వారు మానవ జన్మమును దాల్చినను, ఎల్లయెడల వారిది యోగస్థితి, సమాధిస్థితినుండి యుత్తిష్ఠులై బాగ్రదావస్థకు తిరిగి రాగలరు. వెలుతురునకు చుట్టును కొలెవలకు నీడయుండునటుల, ఈ యవతారపురుషులను తిమదగ్గరిప్రజలు, లేక

* ఇరదలి, విషయములన్నియు చెన్నపురి శ్రీరామకృష్ణ మఠమువారిచే ప్రచురింపబడిన శ్రీరామకృష్ణ లీలామృత మను గ్రంథమునుండి కైకొనబడినవి.

తమకాలపుప్రజలు గుర్తింపనేరరు. శ్రీరామ చంద్రుని యవతారమును అకాలమున గుర్తించినవాడు సప్త ఋషులేగదా! భగవంతుడు ఈశ్వర, దేవ, జగత్తు, నర యను చతుర్విధ రూపముల దాల్చుచుండును. అందు నర రూపమే యవతారపురుషరూపము.

సిద్ధుడు ముముక్షువులకుమాత్రమే చేయూత నిచ్చి రక్షించగలడు. అవతారపురుషు డట్లు గాక. సముద్రము పొంగి ఉప్పెనవచ్చినపుడు ఎల్లు పరిసర ప్రాంతమంతయు జలమయమగునో, యారీతిగా, అవతారపురుషుడు పరమ మూర్ఖులనుగూడ, తన సంకల్పచూత్రముచే, తన దివ్య స్వర్గచూత్రముచే సిద్ధులను చేయగలడు. ఒక సదీప్రవాహమునందు వచ్చుచున్న యొక మ్రాను, పైవ్రాలిన పక్షి సమూహముచే ఎల్లు మునుంగకయుండునో, ఎల్లు యొక చిన్న కాప్తము, పైవ్రాలిన శకుంతలముయొక్క భారముచే నీటియందు మగ్నమగునో, యారీతిగా, సిద్ధ పురుషుడు అధిక పరిశ్రమచేసి తానొక్కడే యుత్తీర్ణుడు కాగలడుగాని, యవతారపురుషుడు తనను నమ్మిన అసంఖ్యాకులగు మానవులకు పూర్ణశాంతి నీయగలడు. ఇట్టి యవతారపురుషునితోగూడ, ముక్తజీవులుగాని, మోక్షార్హులుగాని జన్మించుచుండురు.

శ్రీరామకృష్ణుడు అవతారపురుషుడని యీ దిగువ నిదర్శనములద్వారా తెలియ నగును.

1. శ్రీరామకృష్ణుని తండ్రియగు ఖండి రాముడు గయకు యాత్రార్థమై వెళ్లగా నచ్చట గదాధరుడు స్వప్నమందు గనబడి, దుష్టశిష్టణ, శిష్ట రక్షణకు నీకు కుమారునిగా పుట్టెదనని చెప్పట.

2. గర్భవతియై చంద్రాదేవి దివ్యపురు

షులతోను, దేవతా స్త్రీలతోను మాట్లాడుచున్నట్లుగా గనబడుచుండుట.

3. శ్రీరామకృష్ణుడు జన్మించినపుడు పురిటి సమయమున నున్న ధ్వనియను స్త్రీ పరుండ బెట్టినచోట నుండక, పొయ్యిలో సగము బూడిదలో గప్పబడియుండుట.

4. శిశువుగానున్నప్పుడు ఒకప్పుడు అధిక భారముగను ఒకప్పు డెంతో తేలికగను గాన బడుచుండుట. 8-వ నెల వయస్సులో చంద్రాదేవి పాలిచ్చి మంచముపై పరుండ బెట్టి వేరొక పనిపైబోయి మఱలవచ్చి చూడగా, ఆ మంచముపై నొక యాజానుబాహుని గాంచుట, తండ్రి వచ్చిచూడగా యధారీతిగా శిశు రూపమున నుండుట.

5. అతిబాల్యముననే, విద్య స్థాయిలకు నిగూఢమగు ధర్మచూక్ష్మములను దెల్పుట.

6. శ్రీనివాసుడను అధమజాతి సిందువు ఈత డవతారపురుషుడని గ్రహించి నాకు నీవు చేయనున్న మహాద్భుతకార్యములను చూచుభాగ్యము లేదు అని నుడివియున్నాడు.

7. శ్రీవిశ్వేశ్వరీ దర్శనమై ఎల్లప్పుడు దేవతలతో సంభాషించుచు ఒక మహాశక్తి స్వాధీనములోనున్నట్లు సదా గాన్పించెడివారు.

8. మధురబాబు భగవంతుడుగూడ శాసన బద్ధుడై నడువవలెనని చెప్పగా, శాసనకర్తకు, శాసనము నుపసంహరించుకొను శక్తిగూడ నుండగలదని నుడివి, మరునాడు, ఆలయపు తోటలో ఎఱ్ఱపూవులను పూచెడు నొక మొక్కకు తెల్లనిపూవు పూయించి యీ సత్యమును ఋజువుచేయుట.

9. హలదారిచ్చిన శాపముచే, శ్రీగురు దేవుడు రక్తమును గ్రక్కుకొనుచుండగా ఒక

యోగివచ్చి యార క్షము నోటినుండి బయటికి వచ్చుటమంచిది లేనిచో జడసమాధిలో ప్రవేశించి యీక బాహ్యస్మృతియే రాకుండెడిది. శ్రీవిశ్వేశ్వరి యీ మహాపురుషునిచే ఏదియో యొక గొప్పకార్యము చేయించదలచి యీవిధముగా శరీరము రక్షించినది యని నుడివెను.

10. వివాహయత్నమును చేయుచుండగా, తనభార్య ఫలానా వోటగలదని తెలియ జేసెను.

11. ఈతఁ డెప్పుడును దివ్యోన్మాద స్థితియందుండుటచే, ఇతరులు ఇదియొక వ్యాధి లక్షణమని దలచి శ్రీకవిరాజు గంగాప్రసాద సేనవద్దకు చికిత్సకై దీసికొనిపోగా, అతడిది మహాయోగస్థితిగాని వ్యాధిలక్షణముగాదని నిర్ధారణచేయుట.

12. తల్లియగు చంద్రాదేవి తనతనయుడు పిచ్చివాడగుచున్నాడని విచారించి, ఈశ్వరుని శ్రీరామకృష్ణుని రక్షించమని ప్రార్థించగా ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై శ్రీరామకృష్ణుడు ఈ శ్వరసాక్షాత్కార స్థితియందున్నాడని తెలియ చేయుట.

13. ఆగ్రహవేళుడై మధురబాబు శ్రీగురు దేవుని పరీక్షింపదలచి, పచారచేయుచున్న శ్రీరామకృష్ణుని చూచుచుండగా, యొకసారి జగజ్జనని రూపముతోను, మఱియొకసారి మహాదేవుని రూపముతోను చర్మచక్షువులకు గానబడుట.

14. భైరవీ బ్రాహ్మణి శ్రీగురుదేవుని మహాభావస్థితిని, తీవ్రతాపము, ఆకలినిచూచి, యీతడు స్వర్ణమాత్రముచే మానవులను పావనులగా చేయగల యవతారమూర్తియని నిర్ధారణచేయుట.

15. భైరవీ బ్రాహ్మణి తన యిష్టదేవతకు, నైవేద్యము చేయుచుండగా, శ్రీరామకృష్ణుడు మహాభావస్థితిలోవచ్చి యానైవేద్యమును ఆరగించగా, ఆ బ్రాహ్మణి తన ధ్యానస్థితిలో, శ్రీరామకృష్ణరూపమున తనయిష్టదేవము అవతరించియున్నాడని గ్రహించి, తాను పూజించుచున్న సాలగ్రామమును గంగలో పారవైచుట.

16. శ్రీరామకృష్ణుడు అవతారమూర్తి యా యని నిర్ధారణచేయుటకు ఏర్పడిన పండిత సభలో వైష్ణవాచరణుడు, పండిత గౌరీకాంశ తర్కభూషణుడు అప్పడప్పు డవతరించిన యవతారమూర్తులు దివ్యశక్తియొక్క శతాంశములనియు, శ్రీగురుదేవుడు ఆయనగత శక్తియే యనియు నిర్ధారణచేయుట.

17. జంతువులయొక్కయు, పక్షుల యొక్కయు భాష తనకు బోధపడుచుండెడిదనియు, అనేకమంది దేవతలను, శ్రీరాజరాజేశ్వరిని గాంచితిసనియు తెలివిచ్చుట.

18. శరీరచాయ బంగారుచాయగా మారి దివ్యమోహన విగ్రహముగా నుండుటచే ప్రజలందరు చుట్టుముట్టుచుండుటచే, శ్రీలోకేశ్వరిని, ఆంతరంగిక సౌందర్యముంచి, బాహ్యసౌందర్యమును దీసికొనుమని ప్రార్థించుటచే అప్పటినుంచీయు వారి శరీరము చామన చాయగా మారుట.

19. తనవద్ద కనేకమంది శిష్యులుగావచ్చెదరని శ్రీగురుదేవులు దెల్పెడువారు.

20. ప్రతాపచంద్ర ముజుందారు భారతదేశ చరిత్రలో ప్రాణాపాయసమయమున ఆర్యవిజ్ఞాన సముద్ధరణమునకై భగవన్నియమిత్తుడగు పురుషోత్తముడే యీ రామకృష్ణుడని ప్రకటించెను.

21. పద్మర్యం పండితుడగు నారాయణ శాస్త్రి యీతడు కోరినది తప్పక సిద్ధించు ననియు, ఈతనిని శరణువేడినవారు తప్పక ముక్తలయ్యెదరనియు నుడివెను.

22. న్యాయ. వేదాంత శాస్త్రముల యందు నిధియగు పండిత పద్మలోచన తర్కాలంకారుడు ఈతనిం దివ్యావతారమని నిర్ణయించెను.

23. జటాధారియగు నొక సాధువువద్ద రామలాలు అను నొక విగ్రహముఁజేడిది. ఈ సాధువు రామోపాసకుడు. ఈతని తపో శక్తిచే, శ్రీరాముడు నిరంతర మీతనితో నీడ పగిది నుండి, యీతడుచేయు సమస్తోపచారములను స్వీకరించుచుండెడివాడు. ఈ రహస్యమును శ్రీ గురుదేవులు గనిపెట్టెను. అంతట రామలాలు ఆ జటాధారిని వదలి శ్రీ గురుదేవునివద్దనే యుండుటగాంచి, యా బాబాజి యా రామలాలు విగ్రహమును శ్రీ గురుదేవులకిచ్చి వెళ్లిపోయెను.

24. వివిధములగు పందొమ్మిది భక్తి భావము లొకే వ్యక్తియందుండుట మహాభావమందురు. ఒక్కొక్క భక్తిభావము పరిపూర్తి చెందుట కొక్కొక్క జన్మ సరిపడును. అట్టితరి నితనియం దీ పందొమ్మిది భావములు పరిపూర్తి నొందుట యీతని యవతార పురుష విశిష్టతయని గుర్తెరుగవలయును.

25. శ్రీ రాధాదేవిని దర్శించి యాపెచాయ లేత పసుపురంగనియు, శ్రీకృష్ణుని దర్శించి, నీలవర్ణముగానున్న యొక విధమగు గడ్డిపూవుయొక్క చాయగా వానిరంగున్న దనియు నుడివియున్నాడు.

26. నిర్వికల్ప సమాధిలో ఒక్కొక్కసారి

ఆరుమాసములవఱకు నుండెడివారు. లోక్లో ద్ధరణకై శ్రీ జగజ్జనని శాహ్యాస్మృతి గలిగించినదని నుడివియుండిరి.

27. మధురనాధుని భార్య జగదాంబ దాసికి జబ్బుచేయగా, మధురనాధుడు దుఃఖించుచుండగా, ఆమెకు ఆరోగ్యముగలుగునని వరమిచ్చి, తాను ఆరుమాసములు వ్యాధితో బాధపడెను.

28. మధురనాధుడు వ్రణముచే బాధపడుచుండగా, తన స్వర్ణమాత్రముచే ఆ బాధను పోగొట్టెను. దివ్యహస్త స్వర్ణ గలిగియుండెనని చెప్పట కనేక నిదర్శనములు గలవు.

29. కాశీ యాత్రలో కాశీపట్టణము బంగారుతో గట్టబడియున్నట్లు గాంచెను. యోగ సమాధిని పొంది జటాధారియగు నొక తెల్లని పురుషుడు ప్రతికాష్టమువద్దకు బోయి ప్రతి జీవుని పైకెత్తి చెవిలో మహామంత్రముపఠేశించుచున్నట్లును, విశ్వేశ్వరి కాష్టమున కావలప్రక్క గూర్చుండి, యా జీవియొక్క బంధనములు ద్రెంచి మహానిర్వాణ ద్వారము తెరచుచున్నట్లును గాంచి, శాస్త్రములయందుల్లేఖంపబడిన కాశీమహాత్మ్యమును ఋజువుజేసెను.

30. శ్రీ గురుదేవునికి సేవచేయుచున్న హృదయుడు వలగన్నను తీవ్రసాధనలను చేయుచుండగా, ఒకనాడు శ్రీరామకృష్ణు డాతని చతువులకు భూమినంటక, మహాతేజముతో నుండినట్లును, తానుగూడ నొక తేజోమూర్తిగను, తాను శ్రీ గురుదేవునియొక్క శాశ్వతపరిచారకుడుగను గనబడెను.

31. హృదయుడు దేవీపూజ చేయుచున్నప్పుడు మూడు రోజులు శ్రీ గురుదేవుడు సూక్ష్మ శరీరధారియై శ్రీ దేవీవిగ్రహము ప్రక్కన గూర్చుండి దర్శనమిచ్చెను.

32. మధురుని అవసానసమయమున శ్రీ గురుదేవుడు డక్టీనేశ్వరమునందుండియే, సూక్ష్మశరీరభార్యయై మధురబాబును రక్షించి, యాతని మరణవార్తను హృదయునితోచెప్పి, యాతడు దివ్య విమానములో దేవలోకము నకు బోయెననియు, నాతడు మరల ఏ రూప ముతో జన్మించునో యా భవిష్యత్తును దెలియ బరచెను.

33. క్రీస్తు ప్రభువును దర్శించి ముక్కు కొంచెము చదునుగా నుండునని శలవిచ్చిరి.

34. బుద్ధుడు అవతారపురుషుడనియు, ఆతడు చెప్పినది యుపనిషత్పత్రమనియు దివ్య దృష్టిచే ప్రకటించెను.

35. జనకమహారాజు వరుసగా పదనొకండు సిక్కు గురువులుగా జన్మించి పిమ్మట పర బ్రహ్మలో లీనమయ్యెనని ప్రకటించెను.

36. తాను భవిష్యత్తులో పశ్చిమోత్తర దిశను రెండువందల సంవత్సరములకు పిమ్మట అవతరించెదననియు, అప్పుడు కొందరు ముక్తు లయ్యెదరనియు, నింకను మిగిలినవారు చాలాకాలము వేచియుండవలెననియు పలికి యున్నాడు.

37. తాను శరీరమును ఎప్పుడు విడిచి పెట్టునో యా గుర్తులను ముందుగనే చెప్పెను. అది తు. చ. తప్పకుండ జరిగినది.

38. మధురబాబుతో తన విశ్వమతసిద్ధాంతముల వ్యాపనమునకై శ్రీ జగజ్జనని యొక క్రొత్తసంఘమును తనద్వారా స్థాపింపవలెనని కోరిక గలిగియున్నదని తెలియపరచెను, అది నెరవేరెను.

39. కడసారి జన్మగలిగి ముక్తికొందవలసిన వాడును, జీవితములో నొకసారియైనను మన స్ఫూర్తిగా భగవంతుని ప్రార్థించినవాడును తనవద్దకు రావలెనని తెల్పెడివాడు.

40. ఆది మహమ్మదును దర్శించి, హిందూ, మహమ్మదీయ మైత్రికి అద్వైతమతమే మార్గ మని దారిజూపిరి.

41. కేశపుచంద్రసేనుని గాంచి, యీతని యనుచదల చిహ్నమగు విప్పబడిన కుంచెయు, రాజసిక స్వభావమునకు చిహ్నమగు రత్నమును తిలయందును చూచెను.

42. మనోమోహనుడు శ్రీ గురుదేవుని చూచుటకు రా నుద్యమింపగా, ఆతని మేనత్త, భార్యయు నడ్డగింపగా, ఆ విషయ మును మనోమోహనున కెరింగించుట.

43. తనకిచ్చు మిగాలు వగైరాలు ఇత తరులకిచ్చి మిగిలినది తనకియ్యరాదని రామ చంద్రునకు కలలో గనబడి మంత్రోపదేశము చేయుటయు, ఆతడు గొల్చుచున్న యిష్ట దేవత శ్రీరామకృష్ణ రూపముగా గనబడు టయు శ్రీ గురుదేవుని దివ్యజన్మను ఋషిపు చేయుచున్నవి.

44. రాఖలు తన మానసికపుత్రుడనియు, శ్రీకృష్ణుని చెలికాడనియు తెలియపరచెను.

45. నరేంద్రుని చూచినంతనే శ్రీరామ కృష్ణుడు “నీవు మానవుల దుఃఖములను తొల గించుటకై భూమిపై బుట్టిన నారాయణావ తారమగు నరుడను పురాతనమహ్నావనియు, ఏడుగురు ఋషులున్న తేజోలోకమందలి యొక భాగమే యీ నరేంద్రరూపముగా అవతరించె ననియు నుడివెను.

46. ఎవ్వడును తమ కోరికలను శ్రీ గురు దేవునకు తెల్పనక్కరలేకుండగనే యాతడు గ్రహించి నెరవేర్చుచుండెడివారని నరేంద్రుడు తెల్పియుండెను.

47. కాశీప్రసాదచంద్రుడు శ్రీ గురు దేవుడు పూర్వావతారములన్నియును గలిసిన యవ తారమూర్తి యని తన దివ్యదర్శనములయందు గ్రహించెను.

48. క్షీణోద, సుబోధనులకు స్వర్ణమాత్ర ముచే జవన్ముక్తిని ప్రసాదించుట.

49. నవగోపాలునకు దినమున కొకసారి తన్ను స్మరించుకొనినంతనే మోక్షము గలుగు నని వరమిచ్చుట.

50. శ్రీ గురుదేవుడు యోగసమాధిలో నున్నప్పుడు చిన్ననరేను ముట్టుకొనగా గొప్ప బాధచే కెవ్వమని కేకవేసెను. మతగ్రంథ ములయందు వీడైన వుండు శరీరమందున్న ప్పడు దివ్యమూర్తులను తాకరాదని చెప్పబడి యున్నది.

51. శ్రీ గురుదేవుడు అఘోరమణి దేవితో రెండుమాసములు గోపాలరూప మున నుండి దివ్యానుభవములను గలుగ జేసెను.

52. శామ్పూకూరులో నుండగా తన స్థూల శరీరమునుండి సూక్ష్మశరీరము విడువడి వీపుపై ననేక వ్రణములతో తిరుగుచుండుట చూచి అపవిత్రులు తనపాదమును తాకుటచే వాడు పవిత్రులగుచుండిరనియు, వారి పాపములవలన తన కీ స్థితి గలిగినదనియు చెప్పెను.

53. నిర్యాణమునకు ఎనిమిది, తొమ్మిది రోజులకు ముందుగనే తన మహాసమాధి రోజును తెలియజేసి, నరేంద్రుని శరీరమునందు తన తేజస్సును ప్రవేశింపజేసి, యాతనితో నీవు లోకము నుద్ధరించగలవని నుడివరి.

54. నిర్యాణదినమునకు రెండు రోజులు ముందుగా నరేంద్రునకు శ్రీరామకృష్ణుడు అవతారపురుషుడా యని సందేహించుచున్న సమయములో శ్రీ గురుదేవుడు అయ్యది గ్రహించెనో యన్నట్లు ఎవ్వడు ఒక్కకాలమున శ్రీరాముడుగను, మఱియొకకాలమున కృష్ణుడు గను గాన్పించెనో, యాతడే యీ శ్రీరామ కృష్ణుడు అని స్పష్టముగా చెప్పి సందేహ మును బాపెను.

55. రాధిమహాత్ముడు శ్రీరామకృష్ణుడు సజీవాకృతినిదాల్చిన దివ్యత్వమని వాక్రు చెప్పెను.

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీ. సా. రిశరణమ్

ఆల్ఫోరా

19-11-'11.

ప్రియశ్రీ.. .

15-వ తారీఖునాటి నీ యుత్తరము జూచి సంతసించితిని. మీఁజేమ సమాచారములు నా కపుడపుడు దెలియుచునేయున్నవి. సర్వదా మీఁజేమమునే కాంక్షించుచు, తలంచుచు నుండును.

జల్ బిచ్ కుముద్ వసే చందావసే ఆకాశ్
హోయాకే హృద్ వసే సోతాకోపాశ్ *

భక్త తులసీదాసు యధార్థమునే—సత్యమునే—వచించియున్నాడు. హృదయము నీయందున్నది. కాన నే నెంతటి దూర పర్యంతములందున్నను నీ సమక్షముననే యున్నట్లు నాకు గోచరించుచున్నది.

—ఆ విషయమున భగవదచ్చయే నెఱవేరును. అంతకంటె నేనేమి వచింపగలను? నీవు తేమముగానుండి దేవతార్చనయందు విలీనుడవుచున్నావని విని యెంతయు సంతసించుచున్నాను.

నారాయణ చింతనమువలన జడత్వము ప్రాపించుననుటకు వీలులేదు. అందు భయ

పడ నవసరములేదని శ్రీవివేకానందులవారికి శ్రీరామకృష్ణులవారే చెప్పియున్నారు.—వివేకానందులు, ‘మహాశయా! మీరు మమ్మింతగా ప్రేమించుటవలన మీకు అల్ల జడభర తునివలె జడత్వము ప్రాపించునేమో, కావున మీరు మమ్మింతగా ప్రేమింపవలదు’ అని శ్రీగురుదేవుల హెచ్చరించిరి. ఆ పలుకులు విని ‘నారాయణుని ప్రేమించుటవలన జడత్వము ఆవంతయు గలుగదు,’ అని శ్రీరామకృష్ణులు పలికిరి. కావున మీయందలి ప్రేమవలన నాకు భయపడవలయు నవసరములేదు. మీరు గోవిందుని భజించువారు. “డుడ్ కృంకరణే” మీకు బహిరావరణము మాత్రమే. ఏలనన “నహిగహి రక్షతి” | యన్నవిషయము మీ రెఱుంగనిది కాదు.

శ్లో॥ నహి కల్యాణకృత్ కశ్చిత్

దుర్గతిం తాత గచ్ఛతి.

ఇది భగవానుని స్వీయవాక్యము. కాన ఇందు విపరీతార్థ కల్పనమున కవకాశమే లేదు. లక్ష్మీన విషయములన్నియు చక్కగానున్నవి. నా ప్రేమపూర్వకాశీర్వాచనములు.

ఇట్లు,

శ్రీ తురీయానంద

* జలమలమధ్య కుమారములు వసించుచున్నవి. ఆకాశమున చంద్రుడు వసించుచుండును. అయినను ఈ ఇరుపక్షములకును మధ్య అవినాభావమును ప్రేమ కలిగియేయుండును. అట్లే ఎవరెవరు ఎవరెవరి హృదయపు అగుదురుకో వారు వారివారికి ఎంతయు సన్నిహితులై యుండురు.

† శ్లో. ప్రాప్తే సన్నిహితే మరణే | నహిగహి రక్షతి డుడ్ కృంకరణే ||

—శ్రీ శంకార్యులవారి చర్చట పంచరీకాస్తోత్రము.

మృత్యువు సన్నిహితమునపుడు ‘డుడ్ కృంకరణే’ రక్షింపజాలదు. ‘డుడ్ కృంకరణే’ యనునది గంభీర వ్యాకరణ మాత్రము.

శ్రీ సూర్యనారాయణ శతకము

కీ॥ శే॥ ॥ భాస్కరభట్ల సీతారామశాస్త్రి

(జనవరి సంచిక తరువాయి)

మ॥ శ్రీత సంతక్షణసేయఁజాలని వృధాశబ్ద నిశ్చలసింహుగా
వెతగానుండదె? సత్సభాంతరముల శ నివ్వద్వత్కవిశ్రేణికిన్,
చతురులైచ్చుగ నిచ్చులున్ నిను సవిరస్తారంబుగా నెన్న నం
చిత కీర్తులగుఁ గాక! దివ్యకరుణా! శ శ్రీ సూర్యనారాయణా! ౧౧

శా॥ బంగారువృల దొంటిమీన మనుజులృల్పల్కారు పూజించి, మ్రొ
క్కంగా, నిన్నుతిసేయఁగా, ధరణిలో శ గంభీరులై, ధీరులై,
సాంగంబైన సువిద్యుల స్ఫురిబలి, భాగ్యారోగ్య సంపన్నతన్
శృంగారంబుగఁ దేజరిల్లెదరహా! శ శ్రీసూర్యనారాయణా! ౧౨

మ॥ వినయం బించుక లేకయే కలుగునా? శ విశ్వాసమెవ్వారికిన్,
ఘనవిద్యానివృత్తులైన నేమి? దురహంశకారాత్ముల జ్ఞేరరా
దనఘు ల్వారల కల్మిఁజూచి చనఁగా, శ నజ్ఞానులూ మూర్ఖు లెం
చిన మేల్సేయరయా! సహస్రకిరణా! శ శ్రీసూర్యనారాయణా! ౧౩

శా॥ వీణావేణరవంబు వీనుల విన శ నివ్వందైమనంబొప్పు, న
క్షీణోగ్రోచ్చ ఖరస్వనంబు మదికిన్ శ జీకాకు నొందించు, వి
న్నాణంబేర్పడఁగా మృదూక్తుల జగతన్నాధా! సమస్తేష్ఠిత
శ్రేణిం దోడనె కూర్చు మానవులకున్, శ శ్రీసూర్యనారాయణా! ౧౪

శా॥ రంగత్తుంగ తురంగ సప్తకరధ శ ప్రారోహణా! పద్మినీ
సంగంతః కరణా! సురారిహరణా! శ ఛాయాతపః కారణా!
గాంగేయాంబరధారణా! శుభగుణా! శ కారుణ్యపూర్ణక్షణా!
శృంగారాభరణా! సహస్రకిరణా! శ్రీసూర్యనారాయణా! ౧౫

మ॥ కలుషచ్ఛేదన ! నీదు పాదములు నాశకన్నుంగవన్ జూడఁ గా
వలెనంచు న్నుతియించి వేడెదను, నాశవంకన్ గృహన్ జూడవే !
కిలిసోపంబులణంగ, శత్రుతతి లోఁగన్ సౌఖ్యసంగోహముల్
చెలఁగన్, మంగళ సంగతు ల్దినరఁగా, శ్రీ సూర్యనారాయణా !

౧౬

మ॥ తరమా నాకు నుతింప ? బ్రహ్మ ముఖ శ సుత్రామాది దేవాళికిన్
భరమైనట్టి భవన్మహత్త్విము, సదా శ భవ్యంబులై యుజ్జ్వల
త్కరుణాపాంగ శుభేక్షణమ్ముల జగద్రద్ధుండ వీ వెట్టులన్
సిరులొండ న్ననుఁ జూచెదో ! సుతుండ ! నో శ్రీ సూర్యనారాయణా !

౧౭

శా॥ ఏరా ! నామనవాలకింపవు ? చలం బేరా ? మహోదార ! నా
నేరాలెన్నట మేరగాదు, విసరా ! శ నీ ప్రాపి నేఁ గోరి యు
న్నారా ! కోర్కెలొసంగరా ! పలుకరా ! శ నాతోడ, హేమాంబరా !
శ్రీరాజిల్లఁగ నన్ను నేలుకొనరా ! శ్రీ సూర్యనారాయణా !

౧౮

శా॥ వేరే వేల్పులు లేరా ? వేడుకొనఁగా, శ విశ్వప్రకాశుండవై
గారామారఁగ భక్తకోటులకు భాగ్యం గాయురాఘోగ్యముల్
కోరికోరకమున్నె నీవొసఁగఁగాఁ శ గొంచినపవంచు న్నిరున్
జేరె న్నామది, నన్నుఁ బ్రోవు, సుగుణా ! శ్రీ సూర్యనారాయణా !

౧౯

మ॥ సతతాక్షిణ పరంపరానుగతమై శ సౌభాగ్యసత్కీర్తులన్
క్షీతిలో నున్నతిఁ గాంచువారలు, సదా శ చిత్తంబులో నుంచి, ని
న్నతిభక్తిన్భజియించి, పూజలిడువారయ్యా ! సురాధీశ పూ
జిత నవ్యారుణ పంకజాత చరణా ! శ్రీ సూర్యనారాయణా !

౨౦

(సశేషము)

శ్రీ శారదా నందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

అట్లు నూతనముగ స్థాపింపబడిన శ్రీరామ కృష్ణ సేవాసంఘమునకు శ్రీ బ్రహ్మానంద స్వాములవారు అధ్యక్షులుగను, శ్రీ శారదా నందస్వాములవారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొన బడిరి. అప్పుడు తాము వహించిన కార్యభారమును శ్రీవారు తమ జీవితపర్యంతము— నాటినుండి ఇరువదియైదు సంవత్సరములు— ఎట్టి అవాంతరములు, ఆటంకములు, కలిగినను వానినెల్ల తమ ధైర్యసాహసములతో నెదుర్కొని తమ కార్యదీక్షను ప్రదర్శించియున్నారు. నూతన కేంద్రస్థాపనము, సేవాకార్యము, టౌను నివారణము, ప్రవాహ (వరదల) కష్టనివారణము, శిక్షావిస్తారము, ధర్మప్రచారము— ఇవన్నియుగూడ వారి సలహా ననుసరించియే జరుగుచుండెడివి. శ్రీరామకృష్ణ సంఘమును నిలువబెట్టినవారు వీరే. అప్రతిహత ప్రతిభయు, కార్యకౌశలము, సర్వవిషయవిచక్షణయు, ఆయా మనుష్యస్వభావ పరిశీలనాదక్షతయు, అనన్య సామాన్యమగు ప్రేమయు వీరి సహజ గుణములు. ఇట్టి గుణములన్నియు గలిగి భాసింపగల మహామహులు దుర్లభులు. మహా విశాలహృదయులు. వీరెండఱో నిరాశ్రయులకు ఆశ్రయము నొసగియున్నారు. వీరి కార్యదర్శకత్వమునందు విరక్తి గలిగింపగల ఘట్టములందెల్ల అత్యంత శాంతియు సహనము గలిగి తమకార్యమును—నిర్వర్తించుచుండిరి. ఏదేని నూతన సంఘమును స్థాపింపవలసినవచ్చినప్పుడు

పరిష్కరింప వీలుగాని విషయసమస్యలెన్నియో యడ్డుతగిలెడివి. ఎన్నియో కుప్రశ్నలకు జవాబీయవలసియుండెడిది. కాని ఎంతటి కోపమునకు అవకాశము గలిగింప గలిగిన సమస్యలందును శ్రీవారు అత్యంత శాంతియు సహనమును జూపి యా సమస్యలనెల్ల తగురీతిని పరిష్కరించెడివారు, కాని కోపమునకు ఆవంతయు జోటిచ్చెడివారు కాదు. దీనినిజూచి శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రిట్లు సరసముగ పలుకుచుండువారు. “శరత్తురక్తము చేపనెత్తురు వంటిది. అందావంతయు నుష్ణమనునదియే లేదు.”

వీరి యాత్మసంయమమునుగూర్చిన దృష్టాంతము లెన్నియేనియు గలవు. ఒకనాడు వారు ఆలంబజారు మరమున నుండగా తమ పూజా గృహమున మట్టితో నిండిన కాలిజాడ పడి యుంట గనుంగొనిరి. అది జూచినంతట శ్రీ వారికి భరింపరాని కోపము గలిగెను. అందు ప్రవేశించినవాడు వంటవాడు. మిక్కిలి కోపముతో వానిని బిలిపించిరి. ఆ పేద గజగజ వణకుచు శ్రీవారిని దర్శించుటెట్లా యని చింతించుచుండెను. కాని వెంటనే శ్రీవారు తమ కోపమును సరిదిద్దుకొని ‘ఏమియులేదు, నీవు వెళ్లి నీ పని చూచుకొమ్మని పలికి వానిని బంపివైచిరి. వారి యసాధారణ తిత్తీయపారమయినది. ఎంతటి తప్పుచేసినవారైనను శ్రీవారి ప్రేమ, సహనము—నీనివలన తమ శీలమును పరివర్త

నము గావించుకొనుచుండువారు. మానవ స్వభావము సదా ఒకేరీతిగ నుండదు. ఎంతటి దుష్టుడయినను కాలక్రమమున బాగుపడు నవ కాళము గలదని శ్రీవారికి సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. అందువలననే ఇతరులు గావించిన తిప్పలనెల్ల ఓమించుచుండువారు. కావుననే యితరులతో గలసి యెంతమాత్రము పని చేయజాలనివారు వీరితో గలసి యెన్నియో ఘన కార్యములు ఉత్సాహపూర్వకముగ జేయుచుండువారు.

ఆ కాలమున శ్రీవారి 'గురుభాయి' శ్రీ తురీయానందస్వాములవారు అమెరికాలో సేవాకార్యము నిర్వహించుచుండిరి. శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు భారతదేశమునకు వునరాగమనము చేసిన పిమ్మట శరీరమున అస్వస్థతగా నున్నదని విని శ్రీవారి (వివేకానందస్వామి వారి)ని పొడదలంచి వారు భారతదేశమునకు బయనమయిరి. శ్రీవారి కార్యమును నిర్వహించుటకై శ్రీ త్రిగుణాతీతానందస్వాముల వారు భారతదేశమునుండి పంపబడిరి. శ్రీ త్రిగుణాతీతానందులు ఉద్బోధనాపత్రిక భారమును సమస్తమును భరించి నిర్వహించుచుండిరి. వారి పోకవలన పత్రిక సక్రమముగ నడువక, చివరకు పత్రికయే నిలిచిపోవునేమో యన్న భయము, సంశయము కలుగజొచ్చినవి. అప్పుడు శ్రీ శారదానందస్వాములవారు ఆ పత్రికా నిర్వహణ కార్యమును తాము భరించి, దానికి వలయు వ్యాసరాజములనెల్ల రచించి, పత్రిక పేరుప్రతిష్ఠల నిలుపుటయే కాక దానికి వలయు మూలధనమునుగూడ సేకరించి యుంచిరి. ఆ సమయమున 'ఉద్బోధనా కార్యాలయము' ప్రత్యేకముగా నిర్మింప వలయునని శ్రీవారికి స్ఫురించెను. అదియును

గాక శ్రీ శారదాదేవిగారు కలకత్తా వచ్చి నప్పుడెల్ల వారు విడియుటకు తగువసతియుండి డిదికాదు. కావున కలకత్తా నగరమున నొక యిల్లు కొని, క్రిందిభాగమును ఉద్బోధనా కార్యాలయముగను, మేడభాగమును దేవి గారి నిశాంతిభవనముగను చేయించిరి. ఈ విషయమునందు చాల ఋణమేర్పడినది. ఆ ఋణమును (అప్పును) దీర్చుట చాల కష్టముగ నుండెను. కాని అది యొకవిధముగ మేలే యయ్యెను. ఏలనన శ్రీ స్వామి, వీరి ఋణమును చెల్లించుటకై 'శ్రీరామకృష్ణ లీలాప్రసంగ' మను గ్రంథమును రచించి బూనిరి. అది విమర్శకదృష్టితో వలగబడి యందు భాషాసౌష్ఠవము మిన్నందునను వ్రాయబడిన దివ్యగ్రంథము, గొప్పదియును. అట్టి ఉత్కృష్ట గ్రంథమును శ్రీనాథ షాస్త్రి కతో, ఏకాగ్రచిత్తులై ప్రసీది. పాఠకులకెల్ల వంగభాషయం దింతటి మహత్త్వము గలదా యన్న యాశ్చర్యము నాగ్రంథము గలిగించెను. ఆ గ్రంథపరనమువలన అనేకులకు శ్రీరామకృష్ణలవారియందు ప్రద్ధాభక్తిలు అంతురించెను, అనేకులకు అధికరించెను. అందునను ఎవరేని శ్రీవారిని దర్శించి 'స్వామీ! తమకు వ్రాసిన గ్రంథము చక్కగా నున్న' దన్నచో, 'అహ! అట్లందురేమి. ఆ గ్రంథమును నేను వ్రాసినవాడనుగాను. శ్రీరామ కృష్ణలవారే ఆ గ్రంథమును నాచే వ్రాయించుకొన్నారు' అని పలికెడివాడు. అట్లు కష్టపడి ఆ గ్రంథమును అయిదు భాగములుగ శ్రీనాథ వ్రాసినను ఆ గ్రంథ మింకను అసంపూర్ణము గనే యున్నది. 'సంపూర్ణముచేయుడని' యెవరేని ప్రార్థించినచో, 'గురుదేవునకు వలయునని తలంపు గలిగినచో వారే చేయింతుడు'

అని నిరాడంబరముగా బలికెడుదు.

ఈ గ్రంథరచనానిధానమును పరిశీలించినచో శ్రీ స్వాములవారి గొప్పదనము వివిధముల స్ఫురింపగలదు. వీరు కలకత్తాలో కొన్నభవనమూ మిక్కిలి చిన్నది. అందు క్రింది భాగమున ఉద్బోధనా కార్యాలయము కాపుట వలన నెల్లప్పుడును జనబాహుళ్యముతో నిండియుండెడిది. అంతమాత్రమే కాక, పైభాగమున శ్రీ శారదాదేవిగారి విడిది. కావున అనుదినము, మాటిమాటికి తిండ్లపతండ్లములుగా వారిని దర్శింపవచ్చు భక్తిజనులకా విరామము లేకుండెడిది. పైపెచ్చు శ్రీ స్వాములవారు శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమునకు కార్యదర్శి కాపుటవలన నానాడు వారనేకులను జూడవలసియుండెడిది. ఇన్ని ఆటంకములుండినను శ్రీవారు ఏదో ఒకవేళను నిర్ణయించుకొని పూనికతో, శ్రద్ధాభక్తులతో ఆ గ్రంథరచనము సాగించెడివారు. గ్రంథరచనమునందు వీరిది నూతనపంథా, గ్రంథరచనమునకు గూర్చున్నచో శ్రీవారు ప్రపంచమునంతయు మఱచి గ్రంథరచనమునందే నిమగ్నులైయుండెడివారు.

కలకత్తాలో శ్రీ శారదాదేవిగారందుట శ్రీవారికి చాల ఆనందదాయకమయ్యెను. శ్రీ దేవిగారి దర్శనార్థము వచ్చిన భక్తులు గుమ్మముదగ్గరిగదిలోనున్న శ్రీ శారదానందులవారి యనుమతి నందియే పోవలసియుండెడిది. ఆ కాలమున వీరి స్థూలకాయము, గంభీరదృష్టి పార్వతీ గృహమునకు ద్వార పాలకుడైన శ్రీ గణేశుని భక్తులకు స్ఫురింపజేయుచుండెడిది. భక్తుల మంచిచెడ్డలను గమనించి తగిన వారికే అనుమతినిచ్చెడివారు కాని ఎల్లరకును గాదు. అదియునుగాక శ్రీ శారదాదేవియందు

వీరికి గల భక్తి అత్యద్భుతము. ఆమెగారేమి చెప్పినను దానిని ఆజ్ఞగా భావించి, శిరనావహించి యట్లే నెఱవేర్చుచుండువారు. ఆద్యక్షియే దేవీమూలమున మూర్తీభవించినట్లు వారికి స్ఫురించుచుండెడిది. శ్రీ శారదాదేవిగారి ఉన్నతలమగు జయరాంబటినుండి వచ్చు వారియందుగూడ వీరి 'శారదాదేవి భక్తి' ప్రసరింపనాగినది. అందువలన అచ్చటివారన్నను వీరికి ప్రాణముగా నుండెడిది. ఈ అవకాశమును పురస్కరించుకొని కొండలు వారిని తమ కార్యార్థము వినియోగించుకొని చివరకు శ్రీవారిని చాల చిక్కులపాలు గావించుచుండువారు.

1909 వ సంవత్సరమున సంభవించిన యీ సంఘటనము, అత్యంత శాంతిమయులైయున్న శ్రీ స్వామివారికి, ఎంతటి సాహసముగలదో నిరూపించుచున్నది ఆ యేడు జరిగిన మాణిక్యతోలా బాంబు కేసునకు సంబంధించిన యువకులిరువురు, తామిక రాజకీయములకు స్వస్తిచెప్పెదమనియు శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమున జేరదలచితిమనియు వచ్చిరి. వీరిరువురును నాడు పేరుగాంచిన విప్లవకారులు. వీరుపురను సంఘమున జేర్చుకొనుటయన్న అది నిజముగా 'పోలీసువారికి' తమంతట తామే ఆశ్రమమునకు దారిజూపినట్లుగును. కాని వారిరువురకు శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమున జేరవలయునన్న హృదయపరివర్తనము కలిగినట్లు శ్రీవారు గుర్తించిరి. వారి కాశ్రయనిరాకరణము న్యాయముగా వారికి దోషలేదు. కాబట్టి శ్రీవారు వారికి నిండుమనస్సుతో నాశ్రయమిచ్చిరి. అందులకై గొప్పగొప్ప పోలీసు ఉద్యోగస్తులతో సంప్రతించి వీరిరువురి శీలరక్షణమున శ్రీవారు ఉత్తరవాదిగ నిలిచిరి,

ఇట్టి ఆటంకములనెల్ల రూపుమాపి తమ కాశ్రయమిచ్చినందుల కా యువకులు గూడ శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమున నత్యంత శ్రద్ధా భక్తులతో సేవచేసి తమజీవితమునంతయు సార్థకము గావించుకొనిరి. శ్రీ స్వామివారు నిర్భయముగా నిరాఘాటముగా వారికి ఆశ్రయమిచ్చినందుననే ఆ యువకులు తమ జీవననౌకను సక్రమముగ నడుపుకొనగలిగిరి, శ్రీవారిట్టి సాయము వారికి చేయగలిగిరి. మఱియు నాడు వంగదేశముననున్న విప్లవకారుల సంస్థలయందలి సభ్యులకు శ్రీవివేకానందస్వామిలవారి ప్రసంగములు హృదయరంజకములై విప్లవమునకు దారితీయుచున్నట్లు రాజ్యాంగమువారికిదురభిప్రాయము గల్పించినట్లు (రాజ్యాంగము) వారు తమ నివేదికయందు ప్రచురించినట్లు, అదియును గాక వంగదేశము దర్బారున ప్రసంగముచేయుచుండిన నాటి గవర్నరుగూడ శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘమునకు ప్రతికూలాభిప్రాయము లిచ్చుచు కొన్నివాక్యము లుచ్చరించినట్లు. ఇన్నియు సంఘపతనమునకే హేతువులగునన్నట్లు శ్రీ శారదానందులకు స్ఫురించినది. వెంటనే నాటి గవర్నరుగారి కొక విజ్ఞాపనమును వ్రాసి

పంపిరి. ఆ విజ్ఞాపనమునకు (Lord Carmichael) నాటిగవర్నరుగూడ ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. “శ్రీరామకృష్ణ సంఘమువారు పంపిన విజ్ఞాపనము చదివి యత్యంతవిచారపూరితుడనైతిని. ఆనాడు దర్బారున నేను పల్కినవాక్యములు శ్రీరామకృష్ణసంఘముయొక్క ధార్మిక, సాంఘిక, విద్యావిషయక కార్యముల నాటంగ పఱచుచున్నట్లు విని దుఃఖించుచున్నాను. శ్రీరామకృష్ణసంఘస్థులపై నో మా రోపణము చేయుట నాయభిమతముకాదు. సంఘకార్యములందు రాజకీయమనునాశ్రయమును లేదని నేను చక్కగా దెలియుదును. దశదిశలను ఈ సంఘమువారి ప్రశంసలనే వినుచున్నాడనుగాని మఱి ఇతరమేమియు లేదు.” అటుపిమ్మట నుండి ఈ యాశ్రమమునకు పోలీసువారెట్టి కష్టమును గలిగింపరైరి. నానాటికి శ్రీస్వామిలవారి కార్యభార మధికరించుటనలసి అది శ్రీవారి ఆరోగ్యమును గుచించినది. అందువలన శ్రీవారు వాతారోగ్యమునకు లోనైనది. కావున అందఱును శ్రీవారిని పూరితేత్రమున కొన్నాళ్లు విరామము తీసికొనుడని హెచ్చరించిరి.

(సశేషము)

శ్రీ వాసుదేవ మననము

శ్రీ మాచిరాజు శ్రీ రామకృష్ణ

(జనవరి సంచిక తరువాయి)

ఆ భక్తియుక్తో “శ్రవణం కీర్తనం విష్ణోః స్మరణం పాదసేవనం । అర్చనం వందనం దాస్యం సఖ్య మాత్మ నివేదనం” (భాగవతము 7-5-23) 1. శ్రవణము, 2. కీర్తనము, 3. స్మరణము, 4. పాదసేవనము, 5. అర్చనము, 6. వందనము, 7. దాస్యము, 8. సఖ్యము, 9. ఆత్మనివేదనము నని విష్ణుసేవ తొమ్మిది విధములుగ జెప్పబడినది.

1. శ్రవణము:—“శ్రవణం భగవన్నామ చరితగుణాదీనాం శ్రుతిర్భవేత్ ॥” భగవంతుని యొక్క నామచరిత్ర గుణాదులను సద్గురుముఖమున శ్రద్ధతో నాకర్ణించుట శ్రవణభక్తి.

2. కీర్తనము:—“భగవన్నామలీలా గుణాదీనాముచ్చైర్యాపాతు కీర్తనం ॥” భగవంతుని నామలీలా (క్రియా) గుణాదుల నుచ్చైస్వరముతో కీర్తించుట కీర్తన భక్తి.

3. స్మరణము — “యథాకథం చిన్మనసా భగవత్సంబంధః స్మృతిరచ్యతే ॥” పగనైనను, వగనైనను, ప్రాణభీతినైనను ఏకారణముచే నైనను భగవదైకమానసికవృత్తి ననవరతము గలిగియుండుట స్మరణభక్తి. ఇట్టి స్మరణభక్తి ఫలము—“తస్మా ద్వైరాను

బంధేన నిర్వైరేణ భయేనవా స్నేహేత్ కామేనవాయుంజ్యాత్ కథం చిన్నేక్షతే పృథక్ ॥” (భాగవతం 7-1-25). “అ.వె. అలుకనైన, జెలిమినైన, గామంబుననైన, బాంధవముననైన భీతినైన దగిలి తలప నఖలాత్ముడగు హరిజేరవచ్చు వేరు సేయడతడు.” ఇవిధమున “గోప్యః కామా ద్భయాత్కంసో ద్వేషా చైచ్చద్యాదయోనృపాః । సంబంధాద్వృష్ణయః స్నేహో ద్యాయం భక్త్యా వయం విభోః ॥” (భాగవతము 7-1-30) శా॥ కామోత్కంఠతగోపికల్ భయమునం గంసుండు నైరక్రియా సామగ్రిన్ శిసుపాల ముఖ్యనృపతల్ సంబంధులై వృష్ణులున్ । బ్రేమన్ మీరలు భక్తిసేము నిదెచక్రింగంటి మెట్లైన ను । ద్రామద్యానవరిష్టుడైన హరి జెందన్ వచ్చు ధాత్రీశ్వరా ॥” అని భాగవత భారతి.

4. పాదసేవనము — “పాదోస్య విశ్వాభూతాని” “సకలభూత భౌతికప్రపంచము భగవంతుని పాదమాత్రము” అనెడి వేదవచనమును బట్టి విశ్వమంతయు భగవదంశమగును. కనుక పాదసేవనమన భగవదంశసేవ. లేక భగవదంశద్వారా భగవత్సేవయని యర్థము. “మమనామ సదాగ్రాహీ మమసేవా

ప్రియస్సదా! భక్తిస్తస్యై ప్రదాతవ్యా తతో ముక్తిర్నసంశయః॥” (బ్రా.పు.) భగవన్నామ మును నిత్యము చిత్తమున నిశ్చలముగ నెల కొల్చి అత్యంత శ్రద్ధతో భగవత్సేవాప్రియుడై యుండు పుణ్యాత్మునకు ఉత్కృష్టమైన భగవద్భక్తియు తోడనే ముక్తియు నిస్సంశయముగ ప్రాప్తమగునని బ్రాహ్మపురాణ వచనము.

5. అర్చనము — “శుద్ధిన్యా సాది పూర్వాంగ కర్మ నిర్వాహపూర్వకం! అర్చనం తూపచారాణాం స్యా స్మంత్రేణోపపాదనం॥” భూశుద్ధి భూతశుద్ధి మాతృకాన్యాసము దిగ్బంధనము మున్నగు పూర్వాంగ నిర్వర్తన పూర్వకముగ విధ్యుక్త మంత్రతంత్రాద్యలోపముగా భగవంతునికి ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజావిధానము అర్చనభక్తి. షోడశోపచార ములనగా — “ఆవాహ నాసనే పాద్య మర్ఘ్య మాచమసీయకం! స్నానం వస్త్రం చోపవీతం గంధం పుష్పేచ ధూపకం! దీపం నైవేద్య తాంబూలం సీరాజన మతఃపరం! పుష్పాంజలి స్తధాసర్వే హ్యుపచారాస్తు షోడశః॥” అని శాస్త్రము. “శ్రీవిష్ణోరర్చనయేతు ప్రకుర్యంతి నరాభువి! తేయాంతి శాశ్వతం విష్ణోరానందం పరమంపదం॥” (ఇతి విష్ణురహస్యే). ఉద్వియం జేమానవులు శ్రద్ధాభువులై భగవదర్చనయు నజస్రము నిర్వర్తించుచుండురో అట్టి సన్మార్గప్రవర్తకులు, బ్రహ్మానంద రూప శాశ్వత పరమపదప్రాప్తిని బడయుదురని విష్ణురహస్యము.

6. వందనము — “మనసావాచా నామ సహిత సమస్కారోచ్ఛారణం! కాయేన దండవత్ప్రణామశ్చ! ఏవం సాష్టాంగదండప్రణామః॥” మనస్సుతోడను వాక్కుచేతను భగవ

న్నామోచ్ఛారణముతో సహా సమస్కారోచ్ఛారణమును, శరీరముచేత దండవత్ప్రణామ మొనరించుటయు నిట్లు సర్వత్ర భగవద్భావనతో త్రికరణశుద్ధిగ సాష్టాంగదండవత్ప్రణామ విధి వందన భక్తి. “ఏకోఽపి కృష్ణస్య కృతిః ప్రణామః దశాశ్వమే ధావబృధైర్నతుల్యః! దశాశ్వమేధీ పునరేతిజన్య కృష్ణప్రణామీ సపు సర్పవాయ॥” పది అశ్వమేధయాగములను జేసి దీక్షాంతమునం దాచరించిన పది అవబృధ స్నానములును, శ్రీకృష్ణపరమాత్మనుగూర్చి నిరుక్తప్రకారముగ నాచరించిన ఒక్క సాష్టాంగదండవత్ప్రణామమును ఫలదాతృత్వమునందు సమతుల్యములు గానేరవు. ఏలయన దశాశ్వమేధియగు పురుషుడు తత్ఫలమగు స్వర్గాది పుణ్యలోకములను బొంది యా పుణ్యకర్మ క్షయానంతరమున మరల మర్త్య లోకమునందు పునర్భవమునుం బొందును. పై విధముగ శ్రీకృష్ణపరమాత్మనుగూర్చి చేయబడిన ఒక్క ప్రణామమువలన పూర్వోక్త శ్రీకృష్ణప్రణామి పునర్భవమును పొందడు. పునరావృత్తి రహితమైన కైవల్యమును బొందును అని శాస్త్రము వందనభక్తి ఫలము నుగ్గడించుచున్నది.

7. దాస్యము — “దాస్యం కర్తార్హణం తస్య కైంకర్యమపి సర్వధా॥” స్వయంకృత సర్వస్వధర్మకర్మములను ఫలసహితము భగవత్సమర్పణముగ జేయుటయు, మనోవాక్యశరీరములద్వారా సర్వవిధములచేత నిష్కమటముగ సదా భగవంతునికి కైంకర్యము (సేవ) చేయుచుండుటయు దాస్యభక్తి. పరిచర్యాదులన్నియు దీని కంగములు.

8. సఖ్యము: — “విశ్వాసో మిత్రవృత్తిశ్చ

సఖ్యం ద్వివిధమితి॥” భగవంతునియం దత్యంత విశ్వాసమున (నమ్మకమును) మిత్ర ప్రవర్తనమును కలిగియుండుట సఖ్యభక్తి.

9. ఆత్మనివేదనము — “తను మానసధరా దికంసర్వం భగవతి ఇతి భావనయా సర్వ చింతాత్యాగః॥” స్వీయములైన తను మానస ధనాదులు సర్వము భగవంతుని వైభవమేయని దృఢముగ నిశ్చితి నిశ్చలబుద్ధితో నిజతను

మానసధనాదులన్నింటిని భగవంతుని కప్పించి సమస్త చింతలను పరిత్యజించుట ఆత్మనివేదన భక్తి. “వాసుదేవాశ్రయోమర్త్యో వాసుదేవ పరాయణః సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా యాతిబ్రహ్మ స రాతనం॥” (విష్ణుసంహిత 130) ఆత్మనివేదన పూర్వకముగ కేవల వాసుదేవు నాశ్రయించి, వాసుదేవైక నిలయాంతఃకరణజైన పరిశుద్ధాత్ముడు సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమును పొందును.

(సశేషము)

నాటకదీపము

కీ. శే. శిష్టు కృష్ణమూర్తి కవి

(1950 సం॥ మార్చి సంచిక తరువాయి)

గీ. ఆటగీములోన శ తేటగ దీపంబు! రాజ సభ్య పురుషరాజి నాట
కత్తై నిర్విశేష శ వృత్తి దోచగజేయు! తద్విహీనమయ్యు శ తాన వెలుగు॥ 12

గీ. సరినహంకార విషయమశనీపలదన! నాక్షియై వెలుగింపగ శ జాలు మరియు
భాస్యధిషణాదికముల శ యభావమునను! తాన వెలుగొందు పూర్వకాశలీన రీతి॥ 13

గీ. సాక్షి స్వప్రకాశ శ చైతన్య రూపత! నవిరతమున దీప్తి శ నతిశయిల్లు
తత్ప్రకాశ దీపితయగు నీ బుద్ధి య! నేక రీతి స్థైర్య శ మేది తిరుగు॥ 14

నీ, ప్రభువహంకారంబు † రసరూప శబ్దాది విషయముల్ సభ్య పురుషులు సర్వ
కి మతి యింద్రియముల శ సమితి మార్దంగిక! తాళధార్యాదుల శ పాళి సాక్షి
దీపంబు స్వస్థి శ తిరమయి యదియు స! కల భూతములనునీ శ కరణి వెలుగ,
జేయునట్లచలన శ స్థితి సాక్షి బహిరంత! రవభాసకుండగు శ నంత నిజము,
పరగు నీ బహిరంత రివ్వభాగమరయ! దేహసాపేక్ష యాత్మకు శ తెలియలేదు
బాహ్యముల్ విషయంబు లాశభ్యంతరం బ! హంకృతి స్థిరుడౌ సాక్షి శ యట్లనేయు ॥

గీ. అంతరస్థితయా బుద్ధిశ్చ యక్షములకుఁ తోడుగా మాటిమాటికి శ్చ తొడరు వెలికి
తాదృశంబగు శేముషీ శ్చ తరళత పరఁ మాతృ గాఢోపితం బగు శ్చ నది ముదమగు॥ 16

క. ఎటులన జాలాంతర గృహ! ఁట దల్పాతపము చలన శ్చ పరి హిసం జౌ
నట కరము చలితమైననుఁ చులుముగా గడుల నట్లు శ్చ సంభ్రాంతి యిడున్॥ 17

గీ. అటుల నై జన్మలస్థితృణై న సాక్షీ! వెలికి లోనికి గత్యాగ్రతులను చేయ
కట్టి శేముషీ చాంచల్య శ్చ మందినట్లుఁ తోచుగాకది నిజమయి శ్చ తోచలేదు॥ 18

గీ. బాహ్యుడును నాంతరుండును శ్చ బరగ సాక్షీ! గాడు యాదేశములుబుద్ధి శ్చ గమ్యములగు
బుద్ధి మొదలై నయవిశాంతిగ బొందినప్పు డెక్కడ వెలుంగునా బ్రహ్మ శ్చ మక్కడుండు॥

సీ. దేశ మేదియు లేద శ్చ దేశభాక్కటలైన! సర్వసాక్షిత్వంబు శ్చ సర్వగత్వ
మాదియా నన్నిటి శ్చ కేది దిక్కన సర్వ! దేశ ప్రక్లిప్తిచే శ్చ తిరమగు దన,
కదిలేదు వెలియైన శ్చ సంతరమైన వి! శ్వంబైన నేది శ్చ దేశంబు నేయు,
బుద్ధి యా దేశము శ్చ పొల్పుగ జేయు సా! ష్టి యటు వస్తువుల యోశింపవలయు,
బుద్ధి రూపాదికం బేది శ్చ పొసగఁజేయు! దాని దాన బ్రకాశించు శ్చ దానిఁ జేయు
దాని దానికి సాక్షియై శ్చ దనరు నాత్మ! వాఙ్మనస గోచరుండుగా శ్చ వరలు నతిగు॥ 20

గీ. ఇట్టి వాడెట్లు మాకుగ్రహింప యోగ్యు! డగు నది యసాధ్యమంటివా శ్చ యతిశయేష్ట
మయ్యె సర్వగ్రహంబులు శ్చ నగు లేక! స్వాత్మ పరిశిష్టఙ్గాట యరవశ్య మయ్యె॥ 21

గీ. స్వప్రకాశ స్వరూపతన ప్రమాణ! మైన గోరగరాదది శ్చ యడిగితేని
గురుముఖంబున శ్రుతిపారశ్రుడవయి మతి! శరణముగ జేయు మాగ్రహోపరతిసేని॥ 22

క. సుమతి శరణముగ జేసెద! నమిత ఫలంబేమిదాన శ్చ ననదెల్పెద సో
ద్యమత దధీనుడనై బ్ర! హ్మముగను వెలియైన లోన శ్చ నైనను వత్స॥ 23

క. ఆర్యా ప్రమథాధీశ్వర! భార్యాదేవనుతశౌర్య శ్చ భావిజఙ్గోద్య
త్సూర్యా దూరీకృత మా! త్సూర్యా మునిపతి విచార్య శ్చ జనకాహార్యా॥ 24

క. కోడు కొన కోట్రులక్ష్మీ! నారాయణబ్రహ్మత్వ శ్చ నాటకదీపం
బారసి శిష్టాన్వయజుడు! ధీర కృపం గృష్ణమూర్తి శ్చ తెనిగించి యిడెన్॥ 25

ధ్యానము - సేవ

అనువాదకులు : శ్రీ సోమంచి లింగయ్య, బి.ఏ., బి.ఎల్.

[గతమాసము 11-వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున శ్రీరామకృష్ణ మరము స్థాపించబడినది ఆ సందర్భమున శ్రీ గురునుహారాజు(శ్రీరామకృష్ణ చరమహంస)గారి చిత్రపటావిష్కరణకై అధ్యక్షతవహించిన శ్రీ శౌరీ రామమూర్తిగారు ఆంగ్లమున చదివిన వ్యాసమున కిది తెలుగు]

రాజమహేంద్రవరమున రామకృష్ణమర స్థాపనోత్సవములో నాకుగూడ కొకింత అవకాశము దొరికినందులకు నేనెంతయు నానందించుచున్నాను. ధ్యానము—సేవ అను రెండు ధర్మములపై నడుచుచున్న శ్రీరామకృష్ణ మరముయొక్క ప్రణాళిక నన్నెంతయో ఆకర్షించినది. మానవవిజ్ఞానమునం దన్ని శాఖల యుగదును మూల సిద్ధాంతములను పరిశీలించుటకు ప్రయత్నముచేయు సంస్థలును, ఆ మూల సిద్ధాంతముల నమలుపరుచుచు వ్యవహరించు సంస్థలును గూడ అవసరమే. భారతదేశము యుగయుగములనుండి మతముల, వేదాంతముల ద్వారా అన్వేషించుచుండిన ఆత్మవిద్య ఈ నాడు పాశ్చాత్యులు భౌతికశాస్త్రములద్వారా అన్వేషించుచున్న భౌతికవిజ్ఞానమున కేవిధముగను తీసిపోదు కాని లోకమున నీ రెంటికిని గల విలువ జీవితమును నిర్మించి అభ్యున్నతికి గొని పోవు సామర్థ్యముపై ఆధారపడి యుండును. ఏపనిముట్లు దైనందిన వ్యవహారముల కుపయుక్తములుగావో, ఉపయోగపడనైన జాలవో అవి క్రమక్రమముగా మూలబడును. నవీనజీవన వికాసమంతయు పదార్థమే ప్రధాన వస్తువని నిర్ణయించిన పాశ్చాత్య భౌతికశాస్త్రముపై నాధారపడియున్నది. అనేక సౌకర్యముల నొడగూర్చిన ఆ భౌతికశాస్త్రము ఏ సిద్ధాంతముపై ఆధారపడియున్నదో ఆ సిద్ధాంతము నేడు ప్రపంచమున గౌరవింపబడుచున్నది. ఆ శాస్త్రపరిశోధనలకై ప్రభుత్వములును, ప్రజలును అనేక సంస్థలను నిర్మించి - వాటిని పోషించుచున్నారు.

పూర్వకాలమున భారతదేశములో ఆత్మయొక్కటే సద్వస్తువనియు, ఆ ప్రధానవస్తువు నుండియే సర్వము నుద్భవించి పోషింపబడి లయించుచున్నదనియు, సిద్ధాంతీకరించినాడు. శాస్త్రములు, కళలు, జీవితవిధానములు మున్నగునవన్నియు భారతదేశమున పూర్వమీ ఆత్మత్వముపై ఆధారపడి నిర్మింపబడినవి. ఈనాడు పాశ్చాత్యదేశములలో ఇవన్నియు పదార్థమే ప్రధానమనియెడు సిద్ధాంతముపై ఆధారపడినవి. గతరెండువందల సంవత్సరములనుండియు, భారతదేశము పాశ్చాత్య పరిపాలనలో నుండుటచే భారతీయుల భావసంపుటి ఆధ్యాత్మికమునుండి భౌతికముగా మారిపోయినది. ఆధ్యాత్మికతను ఈనాడు మనము నిరాకరించుచున్నాము, లేదా పూర్తిగా విస్మరించుచున్నాము. అందుచే మన

ముపై నాధారపడియున్నది. అనేక సౌకర్యముల నొడగూర్చిన ఆ భౌతికశాస్త్రము ఏ సిద్ధాంతముపై ఆధారపడియున్నదో ఆ సిద్ధాంతము నేడు ప్రపంచమున గౌరవింపబడుచున్నది. ఆ శాస్త్రపరిశోధనలకై ప్రభుత్వములును, ప్రజలును అనేక సంస్థలను నిర్మించి - వాటిని పోషించుచున్నారు.

పూర్వులు తమ భావములను, ఉద్వేగములను ఆధ్యాత్మికతపై ఆధారము చేసికొని జీవించి రనుట ఊహించుటకుగూడ సాధ్యముకాకున్నది. మన సహజాతములచే మాత్రము అనేక శతాబ్దములనుండి భారతదేశమును సజీవముగా నుంచగలిగిన ఆ జ్ఞానసంపుటియందు ఇంకను విశ్వాసముకలదు. భారతదేశము మరల నొక మారు స్వేచ్ఛగ నుండవలయునన్నచో మన పూర్వులు ఏవిజ్ఞానముపై నను, విశ్వాసముపై నను తమ జీవితవిధానములను ఆధారపరుచుకొని యున్నారో దానిని మనము మరల కైవసము చేసికొనవలసియున్నది. ఈ ఆధ్యాత్మికతయే భారతీయ జీవితమునకు మూలాధారము. పాశ్చాత్యులనుండి మనమెంతగా భౌతికవిజ్ఞానమును నేర్చుకొన్నను, మన జీవితత్వముమాత్రము ఆత్మ పరిశోధనలపై ఆధారపడవలెను.

ఐహికజీవితమున పొందిన భౌతికశాస్త్ర విషయమే సత్యమైన జ్ఞానమని భావించుచుంటిమి, కాని సత్యముమాత్రము అనేకముఖములుకలది. భారతీయులు అనేకమతములును వేదాంతములును అన్వేషించుచున్న తత్వ మొక్కటియేయనియు, ఆత్మత్వమునుండియే సమస్త మతములును, వేదాంతములును, శాస్త్రములును ఉద్భవించుచున్నవనియు గ్రహించిరి. పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులే తాము సంపూర్ణ సత్యమని కొన్ని శతాబ్దములక్రితము నమ్మినదానిని ఏడుచున్నారు. న్యూటన్ దేశకాలములు రెండును పారమార్థిక సత్యములని భావించెను. ఐన్ స్టీన్ దేశకాలములు రెండును సాపేక్షికములనియు, అందు దేశము పారమార్థిక సత్యమనియు లెక్కలు దానిపై నాధారపడవలెననియును భావించెను. ఆక్స్ ఫర్డు విశ్వవిద్యాలయములోని ప్రొఫెసర్ మిల్స్ అనునాతిడు కనెమాటిక్ సాపేక్షిక సిద్ధాంతమును గొక నూతనసాపేక్షికసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుచున్నారు. వారు కాలము పారమార్థిక సత్యమనియు, లెక్కలు దానిపై ననే ఆధారపడవలెననియును చెప్పుచున్నారు. ఇంతేకాదు. అనేకరకములగు కాలములుగూడగలవనియును విశ్వరహస్యములను సమస్వయము చేసికొనుటకు ఈకాల రహస్యమును వెలిసికొనవలెననియును వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఈరకమగు కాలత్వత్వమును మనము పరిశోధించినచో పదార్థముపై ఆధారపడిన మునకును, ఆత్మజ్ఞానమునకును, ఒక వంశమునిర్మింపవచ్చును. బూయీ డికిన్సన్ అను కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమునందలి ఆధ్యాపకులు “ఇండియా, చైనా, జపాన్” అనునొక గ్రంథమును రచించినారు. ఆయన ప్రపంచమందలి నాగరికతలన్నింటిని రెండుగా విభజించి, భారతీయ నాగరికతను ఒకవైపునను, మిగిలిన ప్రపంచనాగరికతలన్నింటిని మరియొకవైపుననుంచి భారతీయ నాగరికత కాలరహితమనియు, ఇతర నాగరికతలన్నియు కాలానుబద్ధములనియు చెప్పినాడు. నిత్యత్వమునకును, కాలమునకు భేదమున్నది. ఆభేదమే నాగరికతలలోని తత్వములకుగల తేడా. నిత్యత్వము-కాలము అనువానిని మంచుతోడను, నీటితోడను, హిమవాహినితోడను, నదితోడను, హిమాలయపర్వతములతోడను, గంగానదితోడను పోల్చవచ్చును. మంచు, హిమవాహిని, హిమాలయములు ఇవి అన్నియు నిత్యత్వమునకు చిహ్నమాత్రములు. నీరు, నది, గంగ యనునవి కాలమునకు చిహ్నములు. కాలము రెండు పరిమాణములుగలదని నాకు తోచు

లయములోని ప్రొఫెసర్ మిల్స్ అనునాతిడు కనెమాటిక్ సాపేక్షిక సిద్ధాంతమును గొక నూతనసాపేక్షికసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుచున్నారు. వారు కాలము పారమార్థిక సత్యమనియు, లెక్కలు దానిపై ననే ఆధారపడవలెననియును చెప్పుచున్నారు. ఇంతేకాదు. అనేకరకములగు కాలములుగూడగలవనియును విశ్వరహస్యములను సమస్వయము చేసికొనుటకు ఈకాల రహస్యమును వెలిసికొనవలెననియును వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

చున్నది. ఆధ్యాత్మిక కాలము యోగసిద్ధులు దివ్యదృష్టి, అచార ప్రతిభ వీటికి ఆధారము, ఈ వ్యావహారిక జగత్తులోగల కాల ప్రమాణము దైనందిన జీవితమునకు వునాది. నాధారణ భౌతిక జీవితములో మానవుడు కాలతలముపై నాలుగుకాళ్లతో న్రాకుచున్నాడు. ఆధ్యాత్మిక కాలములో మానవుడు నిచ్చెన నెక్కినట్లు ఊర్ధ్వగామియగును. భూమిపై ప్రాకుచుండిన జంతువులు నిటాడుగా నిలువబడుటచే కొక నూతనపరిణామమును, నూతన దృశ్యమును గాంచెను. సిద్ధపురుషులును, సాధువులును కాలతలమున నిటాడుగా నిలుచుండువారు. సామాన్యమానవులము కాలతలమున ప్రాకెడువారము. ఈ కాల ద్విపరిమాణ సిద్ధాంత మంగీకరించినచో భారత నాగరికతనుగూర్చిన డికిన్సన్ గారి అభిప్రాయము విపులీకరింపబడవలెను. భారతీయనాగరికత కాలరహితమేకాదు, కాలసహితముగూడ. ఆత్మ, నిత్యత్వమునకును, కాలమునకును, గూడ మూలము కావున భారతనాగరికత ఆత్మతత్వముపై నాధారపడినదనియు, ఇతరనాగరికత లన్నియు కాలముపై నాధారపడియున్నవనియు, చెప్ప నొప్పును. కాలము దాటి నిత్యత్వమున నుండువారు ముక్తులుగారు. ఎవరు కాలమును, నిత్యత్వమునుదాటి కాలమును, నిత్యత్వమును గూడవగునో “సత్” కలదో దానిలో నైక్య మగుదురోవారే ముక్తులు. ఈ కాల ద్విపరిమాణ సిద్ధాంతము నాధారపరుచుకొని భారతదేశము భౌతికజీవితమునందును, ఆధ్యాత్మిక జీవితము నందును గూడ విశ్వాసమును పునరుద్ధరించు కొనవచ్చును.

భారతదేశమున మతములును, వేదాంతము లును ప్రధానస్థానమాక్రమించినవి. కాని

భౌతికశాస్త్రములుగూడ వికసించినవి. దేవాలయములను, తటాకములనుగూడ భారతీయులు నిర్మించిరి. దేవాలయములు ఆధ్యాత్మిక జీవన (శక్తి) నిధానములై ఆత్మక్షేత్రముల నుష్టవింపజేసినవి, తటాకములు భౌతికజీవన (జల) నిధానములై క్షేత్రములను సస్యశ్యామలము గొనర్చినవి. సాధువులు ఆధ్యాత్మిక జీవన స్రవంతలు. ప్రవక్తలు మహానదులు. ఆధ్యాత్మిక నిర్మాణముతోబాటు ఆనాటికి సమృద్ధములైన భౌతిక జీవితవిధానములను గూడ భారతీయులు నిర్మించిరి. ఈ నాడు భౌతికనాగరికతలో మనము వెనుకబడియుంటిమి. పదార్థమును మనము చక్కగ విని యోగించుకొనజాల కున్నాము. పదార్థ విజ్ఞానముకన్న ఆత్మవిజ్ఞానమేల సీరసముకావలెను? ఆత్మశాస్త్రము పదార్థశాస్త్రముకన్న మరింత సమగ్రముగ నుండవలెను. శంకరుని నుండి రామకృష్ణనివరకును స్థాపింపబడిన మరములలో ద్యానము సృజనాత్మకము కావలయునని చెప్ప సాహసించుచున్నారు. పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు, సాపేక్షకులద్వారా తామొక వేదాంతమును, మతమును నిర్మించుకొన ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టి శాస్త్రముచే భారత జీవితమున నవవికాస మేర్పడగలదు.

వేదాంతు లీజగత్తు భౌతికపదార్థముచే నిర్మింపబడినదనువాడు కొందరును, మనస్సుచే నిర్మింపబడినదనువాడు కొందరునునై యున్నారు. మనోవాదులు ఆత్మతత్వము నంగీకరించు వారును, భౌతికవాదులు ఆత్మను నిరాకరించు వారునునై యున్నారు. భౌతికవాదులు పదార్థమే సత్యమనియు, ఆత్మ లేనేలేదనియు సిద్ధాంతీకరించి వ్యవహరించుచున్నారు. సత్యము సత్ - అసత్తులు చెందును గూడ ఆత్మ

తత్త్వమున భారతీయులు మనస్సు, పదార్థము ఈ రెంటికి మించి అగాధమైన స్థితికి చేరినారు. భారతీయులు సహజాకాంక్షలు, ఆధ్యాత్మిక పరిశోధనాలయములచే ఎక్కువగా తృప్తి నొందును, కేవల భౌతిక పరిశోధనాలయములచేగాదు. పదార్థము కన్న ఆత్మ తక్కువ శక్తి మంతమనుట కాధారములేదు. పరమాణు శక్తికి, ఆత్మ శక్తి ఏ విధముగను తీసిపోదు. భారతీయుల సాంప్రదాయానుసారముగ, గాంధీమహాత్ముడు తనజీవితమున చేర్చినగుణపార మిదియే. భారతీయుల వాఙ్మయమునందును, సాంప్రదాయములందును గల ఆధ్యాత్మికశక్తి ప్రదర్శనానుభవములను మరలస్మృతిపథమునకు కొనివచ్చి, రుజువుచేయవలయును.

ఆత్మ శాస్త్రము నాధారముచేసికొనినకూడ, శాస్త్రీయపద్ధతులపై ప్రజావినియోగకరమగు విధానముల నవ్వేషించి సృష్టింపదగును. బాగు ప్రభావము అనునొక గ్రంథమును కొన్ని దినములక్రితము చదివితిని. పాశ్చాత్యనాగరికత యంతయు రాక్షసిబాగువలన నుద్భవించిన అధికశక్తిచే నిర్మింపబడినదని ఆ గ్రంథమున నున్నది. భారతదేశము తన నవీననాగరికతను ఏశక్తిచే నిర్మింపగలదాయని నేను ఆశ్చర్యపడుచుందును. మనకు రాక్షసిబాగు తక్కువగా కలదు. మానవులు సమృద్ధిగాగలరు. ఈనాడు మానవులన్నచో మన దేశమునకు భారము పెంపొందించువాడుగా నున్నారేకాని లాభదాయకులుగా లేరు. కొన్ని శతాబ్దముల క్రితము రాక్షసిబాగుకూడ ఒకరకమైన మట్టిగను, బాధించునదిగను తలపోసిరి. అంతలో

ఒక యింజనీరు బాగులో శక్తియున్నదని కనిపెట్టి, ఆశక్తిని వినియోగించు మార్గములను కనిపెట్టెను. అప్పటినుండియు ఆశక్తి ప్రబలకు వినియోగపడినది. భగవంతుడు రాక్షసిబాగును సృష్టించుటకంటె మానవుని సృష్టించుట కెక్కువకాలమును తీసికొనెననుటయు, మానవునిలో తనశక్తిని ఎక్కువగా నింపెననుటయు సుస్పష్టమే. ఈ అత్యధిక మానవ శక్తితో మన నాగరికతను నిర్మించుకొనరాదా? ఈనాడు మానవుడు అధికశక్తి లేనివాడనుట నిజమే. కాని ఏ యింజనీరు అయినను మానవునిలో నిద్రాణమైయున్న శక్తిని వికసింపజేసి దానిని నాగరికతా నిర్మాణమున వినియోగింపగలిగినచో యెంత బాగుండును? అట్టివాడు రాక్షసిబాగులోని శక్తిని వెలికితీసి పాశ్చాత్య నాగరికతను నిర్మించినవానికంటె గొప్పవాడై మహత్తరమైన నవీనభారతీయ నాగరికతను నిర్మింపగలవాడగును.

ఆత్మశాస్త్రమును, మానవుల యింజనీర్లను తయారుచేయుట భారతదేశపు బాధ్యత అని నేను విశ్వసించును. పవిత్ర గోదావరీ ఊరమున వెలసిన ఈ శ్రీ రామకృష్ణమఠము తన పూర్వ సాంప్రదాయముల ననుసరించి, ఆత్మ శాస్త్రమును ఆవిష్కరించుటకును, మానవుల 'యింజనీర్లను' సృష్టించుటకును, తగిన సృజనాత్మకజ్ఞానమును గూర్చువారి కాలయముగ నుండునని విశ్వసించుచున్నాను. అందుచే ఈ మఠమువారి ఆదర్శములురెండును—ధ్యానము, సేవ—అనునవి రెండును సమృద్ధములును, సమగ్రములును అగును.

వి న య ప త్రి క

మూలం

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం:

క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౨౧

రామనామముతోబాటు రాసుభద్రుడును నెవరికి ప్రియతనాడుగాడో వారి కీ భయంకర మగు కలికాలమున ఆదిమధ్యావసానములం దెపుడును మేలుగలుగదు. రామనామమహిమ నెఱిగి అహంకార, లోభ, అజ్ఞాన, క్రోధ, కామములు భయమందుచున్నవి. రామ నామము నెల్లపుడు స్మరించు మహాత్ములకు కఠినమగు నాతపముగూడ నీడనిచ్చును. రామ నామ ప్రభావముచే రాతిపై తామరమొల కెత్తునని యెవరైన కెప్పుడో నందతిశయోక్తి యావృతయులేదు. ఈ రామనామమును విని, స్మరించి భిల్లస్త్రీ యగు శబరి భాగ్యవంతు రాలు, పుణ్యాత్మురాలునైనది. వాల్మీకి, యజుర్విశ్వామిత్రులు ఈ రామనామమును తలక్రిందు లుగ నుచ్చరించి సద్గతినందిరి. అట్టి ఈ నామము రామునికంటె నెక్కుడు సామర్థ్యముగలది. ఇది మూఢులనుసైతము చతురులనొనర్చినది. ఈ నామమును జపించియే తులసీదాసునివంటి మహాపాపి ధంకాబజాయించి పుణ్యాత్ము డైనాడు.

౧౨౨

ఓ దీనబంధూ!

నీవంటి ప్రభువు మరియొకడు నాకెచట. దొరకును? నీవుగాక ఇతరుల బాధనెఱిగిన

వారెవరు? నే నెవరికి నాదైన్యమును వినిపిం తును? నే నెన్నో ప్రదేశములకేగి యెందఱునో స్వాముల జూచితిని. కాని యందఱును దయా హీనులే. ఎవరైన దయాయువులున్న వారయోగ్యులు. మహాభావమును వ్యక్తపఱచి ఏల లాఘవమందవలెనని దలచి వారియెదుట నోరుమెదపనైతిని. పుడిసెడు నీటిలోమునిగి చావదగిన పాపకార్యములెన్నో ఆచరించియు లోకులయెదుట మహాజ్ఞానినలె నటించును. నేను దురాశాపరుడను. నామనను కామము నకు దాసురాలు. అయినను నేను 'నీవాడ' నని చెప్పుకొనుచున్నాను.

ఓ ప్రభూ!

నీవు నాహృదయమునందలి భావాలనన్నిటి నెఱుంగుదువు. అయినను నేను స్వయముగ విన్నవించుకొనుచున్నాను. కపటమును వీడి నీ ద్వారమువద్ద నీ గుణముల బాడుచు పడి యుండునటుల నేదైన ఉపాయమును చేయుము.

౧౨౩

ఉత్తమమగు నీ జీవనము వ్యర్థముగ గడచి పోయినది. పరమార్థము లభ్యముగాకపోవుట యటుండ నిత్యము అవిసీతి హెచ్చుచున్నది. బాల్యము ఆటపాటలలో, అహంకరవిహారము లలో గడచినది. యౌవనమును స్త్రీలు జయించిరి. తత్ఫలితముగ పరమార్థమునకగు సాధన

మేదియు దొరుకకపోగా మురళితనము రోగ, వియోగ, శోక, పరిశ్రమల కాకరమైనది. ఈ విధముగ నొక పెద్దవయస్సు వ్యర్థముగ గడచి పోయినది. ఇంద్రియ విషయప్రేమ, శ్రోధము, ఈర్ష్య, మోహము-వీనికి వశుడనగుటవలన సజ్జనసమాజము హితవుగాలేదు. శ్రీరామ చంద్రుని గుణముల స్వయముగ కీర్తింపలేదు. ఇతరులనోట వినలేదు. ఆతనిచరణముల బ్రేమింపలేదు. అసహ్యకరములగు సాంసారిక యాతనల గురించి విని నాహృదయమిప్పుడు పశ్చాత్తాపమునెడు నగ్నిచే దహింపబడుచున్నది.

ఓ ప్రభూ!

తులసీదాసు చెప్పనడేమన—నీవే నీకీర్తిని యోజించి నన్నుద్ధరించు, మార్గ మేదైన కనుగొనుము.

౧౨౪

ఓ రసనా!

నీవు శ్రీరాము నేల జపింపవు? రాత్రిం బవళ్లు ఇతరుల నిందించి వ్యర్థముగ నేల వాసనల బెంచికొందువు? మనుజుని ముఖమనెడు పవిత్రమగు మందిరముననుండి దానిని సిగ్గుపరచకుము.

చంద్రుని సమీపముననుండియు అమృతమును వీడి ఎండమావులకై యేల పరుగిడెదవు? కలికైరవ చంద్రికయగు కామకథను మిక్కిలి ప్రేమతో చెవియొగ్గి విందువు. అదివీడి భగవంతుని సుందరమగు కీర్తి నుగ్గడింపుము—చెవులయందలి కల్మషము తొలగునట్లు, బుద్ధియనెడు బంగారమును, యుక్తులనెడు మణులను బొదిగి అందమగు మాలనుజేసి శరణాగతవత్సలుడు, రవికులసరోజరవియగు శ్రీరామ

చంద్ర మహారాజునకు కాన్క పెట్టుము. వాదవివాదములయందలి యభిరుచిని వీడి భగవంతుని భజనసేయుము. ఆయన మధురతర చరిత్రను గానముసేయుము. ఇందువలననే యీ తులసీదాసు సంగారసాగరమును దరియింపగలడు. మూడు లోకములయందును నీవు పవిత్రమగు కీర్తినందెదవు. విమలమగు నీయశస్సు వ్యాపింపగలదు.

౧౨౫

ఓ శ్రీరామచంద్రా!

ఎవరియెడల నీవు ప్రసన్నుడవగుదువో వారే పుణ్యాత్ములు, పవిత్రులు. వేశ్య, జటాయువు, కిరాతుడు వైకుంఠమునకేగిరి, వారే నాడు ప్రయాగలో పిడుకలదాలిలోపడి చచ్చిరి? నృగమహారాజు వేదోక్తమార్గము నేనాడును వీడలేదు, అయినను ఆయన యెంతకఠినమగు యాతన ననుభవింపవలసివచ్చెనో లోక మెఱుగును. గజేంద్రు డేగురునియొద్ద ఉపదేశమందెను? ఒక్కమారు నిన్ను స్మరించినంతనే వాహనమునువీడి, సుదర్శనచక్రమును గైకొని పరుగిడితివి! దేవతలు, మునులు, శ్రాహ్మణులు—ఉన్నతకులముల నన్నిటిని వీడి గోకులమున యాదవునింటిలో జన్మించితివి. దుర్యోధనుని వైభవమునుగాదని విదురునింట విగదారగించితివి. నీభక్తు లేదిచేసినను నీకు మంచిదిగనే దోచును. నీ యీ పద్ధతిని అడ్డునునియొద్ద కొడిగి బ్రదర్శించితివి.

తులసీదాసు చెప్పనడేమన— శ్రీరామ చంద్రుడు సహజప్రేమ కథినుడు. నీటివల్లనైన నునువువలె నితరసాధనము లన్నియు వ్యర్థములు.

(సశేషము)

సంఘ వార్తలు

రాజమహేంద్రవరమున రామకృష్ణమఠ స్థాపనమహోత్సవము

పూర్వ మొకప్పుడు సాధారణ కార్యదర్శిగా నుండిన శ్రీ మాధవానందస్వామివారు 1951-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీ గురువారము నాడు రాజమహేంద్రవరమున శ్రీ రామకృష్ణ మఠమును విధ్యుక్తముగ ప్రతిస్థాపన గావించిరి. శ్రీరామకృష్ణ చిత్రపటావిష్కరణా నంతరము ప్రత్యేక పూజా హోమములుగావించిరి. మహాప్రసాదమును మూడువేలకు పై బడిన భక్తులారగించిరి.

నాడు సాయంకాలము మరావరణలో శ్రీ మాధవానందస్వామివారి యధ్యక్షతను బహిరంగ సభ జరుపబడినది. మఠస్థాపనకు ముఖ్య కారకులగు శ్రీ దువ్వూరి రామకృష్ణారావుగారి శ్రద్ధాభక్తులను, వదాన్యతను సూచించుచు శ్రీరామకృష్ణనియోక్తయు, శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారియోక్తయు ఉపదేశామృతముల ననుసరించవలసినదిగా శ్రీమాధవానందస్వాములవారు సభ్యులను హెచ్చరించిరి. ఇతర వక్తలు పలువురు రామకృష్ణసంస్థ దేశదేశముల ప్రజాసేవకై యొనర్చుచున్న యుత్సృష్ట కార్యములను పొగడి మఠస్థాపనవలన రాజమహేంద్రవరమునకు కలిగిన సాభాగ్యమును కొనియాడిరి.

మహోత్సవము మూడుదినములు జరిగినది. మద్రాసు రామకృష్ణమఠాధ్యక్షులగు శ్రీ కైలాసానందస్వాములవారు, 9-వ తేదీ సాయంకాలమును, మారిషన్ దీవులయందలి రామకృష్ణమఠాధిపతులు, శ్రీ నిక్రేయసానంద

స్వాములవారు 10-వ తేదీ సాయంకాలమును వరుసగ అధ్యక్షత వహించిరి.

ఉత్సవము నాలుగుదినములును గానసభలతో హరికథా కాలక్షేపములతో వేసవేలు భక్తులు ఆనందించిరి.

11-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము శ్రీ శొంరి రామమూర్తి పంతులుగారి (Adviser for Food to the Govt. of India) అధ్యక్షతను బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీ మాధవానందస్వాములువారును శ్రీ నిక్రేయసానందస్వాములవారును ముఖ్యముగ వక్తృత్వమును వహించిరి. ఆంధ్రదేశమునకు పట్టుగొమ్మయ్యు చారిత్రక ప్రసిద్ధిగన్నట్టియు రాజమహేంద్రవరమున రామకృష్ణమఠస్థాపనచే, తమకు కల్గిన సంతోషాతిశయములను వెలిబుచ్చి, హైందవనాగరకతాభ్యున్నతిని తెలియజెప్పి, పవిత్ర గోదావరి నదీతీరమున వెలసిన ఈ మఠము సహజ ఆధ్యాత్మికపరిసరములతో భ్యానభావనచే పరమశాస్త్రమును కల్పించి శాస్త్రయుక్తమగు సేవ కనువగు మానవవ్యాపారమును నిర్మింపగలదని శ్రీరామమూర్తిగారు తమ ఆశయమును విశదీకరించిరి. భ్యానము, సేవ అను రెండు విషయములను గూర్చి వీరు గావించిన ఉపన్యాసమును ఈ సంచికయందే ప్రకటించితిమి.

ఈ కేంద్రాధ్యక్షులు శ్రీ నిత్యబోధానంద స్వాములవారి ధన్యవాదములతో ఉత్సవము ముగిసినది.

సురజ్మల్

313, ఎస్.ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—9)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోస పోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సాకార్ పేట, మదరాస్

(L G 7-9)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పార్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పార్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (అదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

కారదా ప్రసంగములు	2 8 0	గురూపదేశములు	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	. 2 4 0	నానంస్కరణ యుద్ధవిధానము	0 6 0
రాజయోగము	... 2 4 0	నా గురుదేవుడు	0 6 0
కర్మయోగము	1 8 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0 4 0
భక్తియోగము	1 4 0	నవీన భారతదేశము	0 4 0
వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1 8 0	ముక్తిమార్గము	0 8 0
వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1 8 0	సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (తెలుగు)	0 3 0
అశుషాన వేదాంతము	1 4 0	శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము	0 1 0
వివేక సూక్ష్మదయము	1 0 0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము)	. 0 1 0
శ్రీ పరమహంస నీతికథా రత్నములు	0 12 0	నా మతము	0 0 6 దజను 0 5 0
భక్తిమార్గము	.. 0 8 0	సింహ గర్జన	0 0 6 దజను 0 5 0
పీకాగో నగరోపన్యాసములు	. 0 8 0		

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాస పత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మన్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరకును

ఇట్లు వ్రాయుడు

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు : శ్రీ ఋతజానందస్వామి ; శ్రీ వెంకటకృష్ణరావు
శ్రీ శి. ఎస్. ఎస్. రాజగోపాలాచారి & జ్యోతిషులు ప్రెస్ లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ అదితవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-3-51.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౧, ఏప్రిల్-భర, చైత్రము

సంపుటము ౭

సంచిక ౧౨

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు
చెన్నపురి

విషయ సూచిక

ప్రార్థన - శారదానందాశ్రమము	...	...	...	౨౫౩
శ్రీరామకృష్ణ వచనామృతము—‘సు.’	..			౨౫౪
ధర్మపరిశీలన—శ్రీ వివేకానందస్వామి	..	.	.	౨౫౬
తత్త్వశాస్త్రము—వేదాంత విద్యావ్యాప్తి తత్త్వాప్తి సాధనములు				౨౬౪
శ్రీ తురీయానంద తేజావళి	...			౨౬౭
విషయపత్రిక	...	...	...	౨౬౯
శ్రీ శారదానందస్వామి	...		..	౨౭౨
గ్రంథసమీక్ష	.	...	...	౨౭౮
సంఘవార్తలు	...	...	.	౨౮౦

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము ౨౦-వ తేదీన జెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిరోజులు చూచి ప్రతి మీకు అందకపోయినయెడల ఉత్తిరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా గు. ౩ ల మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాదారు లుగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపఁబడును. విడిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు. పీగిన్ బాచింగ్ వారి ప్లాటలోఁగాని, మీ పత్రిక ఏజెంటును గాని ఆడగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయందు ఎట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముందుగా మా కార్యాలయమునకుఁ జెలుపవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములకు, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములకు, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుఁడు, శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ స్టూడెంట్స్ హోమ్, మైలాపూరు, చెన్నపురి” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపబడవలయుననుచోఁడుగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭ {

౧౯౫౧ - ఏప్రిల్ - షర - డైరము

{ సంఛిక ౧౦

ప్రార్థన

శారదా స్తోత్రము

నమస్తే అభయా వరదా విజయా, మోక్షదా-జ్ఞానదా దేవీ శారదే
నమస్తే అమితా శక్తిజ్ఞానాతీతా, అవ్యక్త-అరూపా యోగిజనధ్యానాతీతా
భక్త-చిత్త-హరా-విమలా-దేహాతీతా— అవ్యయసనాతనీ ప్రకృతి శారదే !

నమస్తే వ్యక్తా ఆకాశరూపిణీ, అనంతకళ్యాణి ఆనందదాయినీ
జ్యోతిప్రదానా శక్తిసనాతనీ— ఇందునివాసినీ ఇందుమయీ శారదే !

నమస్తే మహాశక్తి అనుభూతిరూపిణీ, ఆశ-ప్రీతి-తృప్తి లజ్జానురాగిణీ
మదన-మాదన-చేతనా-విధాయినీ— కనకవరణీ-ఉషాఅరుణా శారదే !

నమస్తే అమియా అమలా కమలా, నిత్య-కుశలా, సకలా శశికళా
విపుల-పులక-మయీ-ఆలోక ఉజ్జ్వలా— మానస-తామస-రాశినీ శారదే !

నమస్తే బ్రహ్మణీ-వైష్ణవీ-శివానీ, గీతా-గాయత్రీ సావిత్రీ భవానీ
దృశ్యరూపిణీ-విశ్వవ్యాపినీ, త్రిగుణరూపిణీ-మహామాయా శారదే !

—శ్రీ మణింద్రమోహన్ ఛాకీ

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

గురు శిష్య సంవాదము

7-9-1883.

దక్షిణేశ్వరాలయమున శ్రీరామకృష్ణులు తమగదిలో గూర్చొని 'మ.' తో మాట్లాడుచుండిరి. రాత్రి సుమారు ఏడుగంటలయినది.

శ్రీరామ:—ఆనాడు కలకత్తా వెళ్లుచుంటిని. బండిలో బోవుచుండగా జీవములన్నియు నిన్ను దృష్టితో నున్నట్లు నాకు గనిపించెను. అందఱకు గూడ నొకటే ఉదరపరాయణత్వమే! ఎట్లు ఉదరపోషణము గావింపగలమా యన్న ప్రయత్నమే! అందఱి మనస్సులును కామినీకాంచనములవైపునకే పోవుచుండెను. ఒకరిద్దరకు మాత్రమే యూర్ధ్వదృష్టి యుండెను. వారి మనస్సు భగవదున్ముఖమై యుండెను.

'మ.'—ఈ కాలమున ఉదరపరాయణత్వ మొక్కడగుచున్నది. పాశ్చాత్య దేశీయానుకరణమువలన నేటి ప్రజలకు విలాసజీవనాస్త్రీయధికరించినది. కావుననే వారికి లోటు కనిపించుచున్నది.

శ్రీరామ:—పాశ్చాత్యులకు భగవానునియందెట్టి యభిప్రాయము గలదు?

'మ.'—వారందఱును నిరాకారవాదులు.

శ్రీరామ:—మనయందును అట్టి మతము గలదు.

శ్రీరామకృష్ణులు కొంతకాల మూరకుండిరి. పిదప తమ బ్రహ్మజ్ఞావస్థనుగూర్చి యిట్లు పలుక దొడగిరి.

శ్రీరామ:—ఒకనాడు ఎచ్చట జూచినను అఖండ చైతన్య స్వరూపమును గాంచితిని. మొట్టమొదట అనేకమనుష్యులు జీవజంతువులు—అన్నియు గోచరించినవి. ఆమానవులలో, గొప్ప వాడు, ఆంగ్లేయులు, ముసల్మానులు, నేనుగూడను, పాకీవాడు, కుక్కలు, వీనితో బాటు గడ్డము పెంచుకొన్న సామెంబు మల్లయందు కొంచెము అన్నము పెట్టుకొనియుండుట—ఇవన్నియు నాకు గోచరించినవి. అతడు అన్నమును దీసికొని వచ్చి యందఱి నోళ్లలో కొంచెము కొంచెముగా బెట్టిపోవుచుండెను. నేనుగూడ రుచి చూచితిని.

మఱియొక దినమున, బియ్యము, కూర గాయలు మున్నగు నితర ఖాద్యవస్తువులతో బాటు మలమూత్రములు బడియుండుట జూచితిని. హఠాత్తుగా నాలోనుండి జీవాత్మ బయటబడి యగ్నిశిఖవలె నా వస్తువులనన్నింటి నాశ్వాదించెను—మలమూత్రములగూడ భుజించెను. దీనినిబట్టి ఒకే అభేదచైతన్యమే వివిధ

హుపములతో ప్రకాశించుచున్నట్లు నాకు
దెలుపబడినది.

మఱియొకనాడు, నాకు ఆప్తశిష్యులున్నట్లు
ఎఱిగింపబడినది. వారు నా కత్యంతము కావల
సినవారుగా కనిపించిరి. దేవాలయమున శంఖా
ఘంటా నినాదములు చెలరేగగా నేను నా కుటీ
రము కొప్పున కెక్కి నలువైపుల జూచుచు,
'ఓరీ! మీరందఱు నెటుపోయితిరి! మిమ్ము
జూడక నా ప్రాణము పోవుచున్నది. త్వరగా
రండు' అని కేకలు పెట్టుచుంటిని.

సరే యీ దర్శనముల కూర్చి నీ యభిప్రాయ
మేమి?

'మ.' —మీరు భగవంతుని లీలాస్థానము.
నాకు దెలిసినంతవఱకు మీరు యంత్రము,
ఆయన యంత్ర. జీవరాసుల నన్నింటిని ఆయన
యంత్రముద్వారా తయారుచేసెను గాని మిమ్ము
మాత్రము తన రెండు చేతులతో తయారు
గావించెను.

శ్రీరామ.—సరే! దర్శనానంతరము
వడ్డై శ్వర్యములు గలుగునని హాజ్రా పలుకును.

'మ.' —శుద్ధభక్తిని గోరువారల కైశ్వర్య
ముతో పనిలేదు.

శ్రీరామ —ఒక వేళ హాజ్రా పూర్వజన్మ
మున దరిద్రుడై యుండవచ్చును! అందుచేతనే
కాబోలు నైశ్వర్యములయెడ నాతని
కంతటి యాసక్తి! నేను వంటలవానితో చెప్పెడి
దంతయు నాతనికి కావలయును. 'నీవేమియు
వంటవానితో జెప్పనటదు. నేను యజమానితో
సంప్రదించి నీకు కావలసినదంతయు నిటకు జేద
నట్లు చేయుదునులే' యని నాతో నాతడు
పలుకువాడు.

'మ.' బిగ్గరగా నవ్వసాగెను.

శ్రీరామ —(నవ్వుచు) అట్లు ఆతడేదో
చెప్పుచునుండగా నే నూరక గూర్చొని విను
చుందును.

'మ.' —శుద్ధభక్తులయం దీ యైశ్వర్యము
లేవియు గనుపింపవని మీరే పలికియున్నారు.
శుద్ధభక్తుడు భగవానుని గోపాలరూపమున
జూడ నభిలషించును. మొదట భగవాను
డయఃకాంతమువంటివాడును, భక్తుడు సూది
వంటివాడునై యుండురు. కాని చివరకు భక్తు
డయఃకాంతమై భగవంతుడే సూది యగును.
అనగా భగవానుడు భక్తుల యెనుట సులభమై
యుండును.

శ్రీరామ —అవును. అది ఉదయించు
చున్న సూర్యునివంటిది. అప్పుడు అనాయాస
ముగ సూర్యుని జూడవచ్చును. అపు డాతని
కిరణజాలము కండ్లను గ్రుచ్చకపోవుటయేకాక
జూడ నింపుగగూడ నుండును. భగవానుడు
భక్తులకొఱకు మార్గవమును స్వీకరించును.
తన యైశ్వర్యమంతయు త్యజించి భక్తుల
యెదుటికి వచ్చును

ఇరువురును కొంతసేపు మిన్నకుండిరి.

'మ.' —మీ దర్శనములన్నియు నేల సత్య
ములు కాకూడదా యని నాకు తోచుచున్నది.
అవియే యసత్యములయిన నీసంసార మంత
కంటె నసత్యము. ఏలనన మనస్సు ఒకానొక
యింద్రియమాత్రమే. మీ దర్శనములన్నియు
మీ శుద్ధమనస్సున ప్రస్ఫుటించుచున్నవి. కాని
మేమెల్లరము మనస్సు మూలమున సాంసారిక
విషయముల దెలిసికొనగలుగుచున్నాము.

శ్రీరామ.—ఓహో! నీవిపుడు నిత్యానిత్య

వస్తువుల గుర్తింపగలుగుచున్నావే సరే, హజ్రా యెట్టివాడో చెప్పుము.

‘మ.’ — ఆత డొకానొక తరహా మనిషి. (అని యిరువురును నవ్వుదురు.)

శ్రీరామ — సరే, నాయెట్టివాని నెందఱు నను జూచితివా?

‘మ.’ — లేదండి.

శ్రీరామ — మఱి యే యితర పరమ హంసలవలె నయినా నే నున్నానా?

‘మ.’ — లేదండి, మీకు పోలిక లేదు.

శ్రీరామ — (నవ్వుచు) పేరులేని చెట్టు నెపుడయినా విన్నావా?

‘మ.’ — లేదండి.

శ్రీరామ — ఏదో ఒక చెట్టున్నదట దానిని జూచి యెవరును గుర్తింపలేకపోయిరట

‘మ.’ — చిత్తము, మిమ్మెవరును గుర్తిం జాలదు. మిమ్ము ఎంతగా గుర్తించునో అంత తకు మానవు డున్నతని పొందుచుండును.

‘మ.’ — మిన్నకుండి, (తనలా) శ్రీరావ కృష్ణులు ఉడయకాలపు సూర్యుడు, గుర్తిం రానిచెట్టు — వీనినన్నింటిని దెలుపుచున్నారే ఏమి, వారు అవతారపురుషులా? ఇది వా మానవలీలయా? ఇందులకేనా కుటీరముపై నుండి తన ఆంతరంగిక శిష్యులను ‘మీరందఱున నా దగ్గరకు రండి’ యని పిలుచుట!

శ్రీకృష్ణభగవానుఁ డసలు జన్మించెనా యను విషయము మనము నిర్ణయింపజాలము, బుద్ధుఁడు, చైతన్యుఁడు మున్నగు నవతారమూర్తు లొకేస్వరమున నొకే పాట పాడిరి, రామకృష్ణపరమహంసయో, అతినవీనుఁడు, అఖండ పరిపూర్ణుఁడు. జ్ఞానభక్తివైరాగ్యములు, బోధార్యము, విశ్వమానవ సేవేచ్ఛ — ఇవన్నియుఁ గేంద్రీకృతమై యాతనియందు మూర్తీభవించినవి. కావున రామకృష్ణునకు సాటి యెవ్వరు? ఆతని గణుతింపజాలని వాని జన్మము నిరర్థకము! జన్మ జన్మాంతరములందును నాతనిసేవకుఁడ నగుటయే నా మహాభాగ్యముగా గణింతును. ఆతఁ డాడిన యొక్కమాట వేదవేదాంతములకంటెను నాకు విశేషమాననీయము. తస్య దాసదాసదాసోఽహమ్ — ఆహా! ఆతని దాసదాసానుదానుఁడను నేను. సంకుచితబుద్ధియు స్వమతదురభిమాన మును నాతని సిద్ధాంతములకుఁ గేవల విరుద్ధము. సంకుచితబుద్ధియనిన నా కొడలునుట. ఆతనిపేరు విస్మరింపఁబడినను సరియే, ఆతని యుపదేశములు మాత్రము ఫలించుగాక!

— శ్రీ వివేకానందస్వామి

ధర్మ పరిశీలన

విశ్వమత సిద్ధికి మార్గము

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(జనవరి సంచిక తరువాయి)

దుఃఖమునకు నేను కారణభూతుడను కా గలుగుచో, దానిని తొలగించుశక్తికూడ నాకు గలదు. దీని అనివార్య ఫలితముగ, మనము స్వతంత్రులమను విషయమేర్పడుచున్నది. ప్రారబ్ధగతియనున దేదియునులేదు. నునలను నిర్బంధించున దేదియులేదు. మనము చేసిన కర్మను నాశనముచేయగలము.

ఈ సిద్ధాంత సందర్భమున నొక వాదము నోరిమితో గమనింప మిమ్ము వేడుచున్నాను. ఎందుచేతననగా, అది కొంచెము క్లిష్టమైనది. అనుభవద్వారముననే మన జ్ఞానమునంతయును సంపాదించుచున్నాము. జ్ఞానార్జనమున కింత కంటె వేరే మార్గమేదియును లేదు. అనుభవములని మనము చెప్పనవి బుద్ధికి, ప్రజ్ఞా వస్థకు సంబంధించినవి. ఇందుల కుదాహరణము గానపేటికి (పియానో) పై నొక డొక పాటను మ్రోగించునపు డతడు బుద్ధిపూర్వకముగ తన చేతివ్రేళ్లతో, పేటికయందుగల ప్రతి మెట్టు నొక్కుచుండును. వ్రేళ్ల చలన మొక యభ్యాసముగా నేర్పడువరకును, అతడీ పద్ధతినే మరల, మరల ననుసరించుచుండును. ఇది పరిపాటియైనప్పుడు, ప్రత్యేకమైన మెట్టును

నొక్కుచున్నానా లేదా యను విషయమును విశేష శ్రద్ధతో గమనింపకుండగనే అతడు పాటను పలికించును. ఇదేవిధముగ మన స్వవిషయమున, మన సంస్కారములు బుద్ధి పూర్వకముగ మనముచేసిన పూర్వకర్మల ఫలితములని గ్రహింతుము. ఒక శిశువు కొన్ని ప్రత్యేకసంస్కారములతో పుట్టును. ఇవి యెక్కడనుండి వచ్చుచున్నవి? ఏపాపగాని భావమేదియులేని శూన్యమనస్సుతో పుట్టుట లేదు. దాని ప్రత్యేకభావ సంపుటి యింతకు పూర్వమే యేర్పడియుండినది. ఏశిశువును కేవల రిక్త చిత్తముతో జన్మించియుండలేదని, ప్రాచీన గ్రీకు, ఐగుప్తీయ తత్వజ్ఞులు బోధించి యున్నారు. పూర్వజన్మలలో బుద్ధిపూర్వకముగ జేసిన కర్మల ఫలితముగా ప్రతి శిశువును వందలకొలది సంస్కారములతో బుట్టుచున్నది. అవి యన్నియు దానికి ఈజన్మలో కలుగలేదు. అవి పూర్వజన్మలలో కలిగినవని మన మొప్పుకొనక తప్పదు. ఎంత గాఢ చారావకవాదియైనను, ఈ సంస్కారములు పురాకృత కర్మఫలితములని అంగీకరింపక తప్పదు. అయితే, యివి వంశపారం

పర్యముగ సంక్రమించుచున్నవని వారు చెప్పుదురు. మన తల్లిదండ్రులు, తాత ముత్తాతలు మనకీ వంశపారంపర్య ధర్మాను గుణముగ లభించుచున్నారు. వంశపారంపర్య ధర్మ మొకటి మాత్రమే యిందు కాధార మైనచో, ప్రతి విషయమును శరీరమే నిర్ణయించుచుండును. ఇక ఆత్మ యున్నదని నమ్మవలసిన యావశ్యకతయే యుండదు. ఆస్తిక, నాస్తిక మతములనుగురించిన వివిధ వాదములను, చర్చలను మనము విపులముగ బరిశీలింప నక్కరలేదు. ఇందువలన జీవాత్మ కలదని నమ్మువారికి ఋజుమార్గ మేర్పడుచున్నది. న్యాయమైన నిర్ణయమునకు రావలయుననిన, మనకు పూర్వజన్మ లుండినవని మన మంగీకరింపక తప్పదని గ్రహింపవలసి యున్నాము. ప్రాచీన తత్వ శాస్త్రజ్ఞులయు, మహద్వలయు విశ్వాస మిదియే. ఈ సిద్ధాంతమును యూదులు నమ్మినారు, ఏసుక్రీస్తు నమ్మినాడు. బైబిలులో “అబ్రహాము పుట్టక పూర్వము నేనున్నాను” అని యొకచోటను, “ఈ దూషమున ఈలియన్ వచ్చినట్లు చెప్పుదురు” అని మఱియొకచోటను ఆయన నుడివి యున్నాడు.

వేర్వేరు సందర్భములందును, స్థితిగతులందును వివిధజాతులలో ప్రబలిన వివిధ మతములకును ఆసియాఖండమే పుట్టినిల్లు కావున, ఆసియావాసుల కవియన్నియు బాగుగా తెలియును. అవి తమ జన్మస్థానమును విడిచి, బయటకు వచ్చినప్పుడు దోషభూయిష్టములైనవి. క్రైస్తవమతములోని మహోదార భావములు, యూరపుఖండ వాసుల కెన్నడును బోధపడలేదు. ఎందుచేతననగా, బైబిలుగ్రంథ కర్తల భావములును, కల్పనాచిత్రములును

యూరపుఖండమునకు విచిత్రములు. ఉదాహరణకు, మఱొన్నా చిత్రపటములను దీసికొనుడు. ప్రతి చిత్రకారుడును తాను ముందుగ నేర్పఱచుకొనిన సాంత్భావములను బట్టి తన మఱొన్నా చిత్రరచనను లిఖించును. ఏసుక్రీస్తు కడపటి భోజన చిత్రపటములను వందలకొలది చూచుచున్నాను. ఆయన యొక బల్లయొద్ద కూర్చుండినట్లు చిత్రించుచున్నాడు. ఎన్నడును, క్రీస్తు బల్లయొద్ద కూర్చుండియుండలేదు. ఇతరులతో గలసి యాయన సేలపై పద్మాసనము వైచుకొని కూర్చుండెను. వారొక గిన్నెలో రొట్టెను ముంచుకొనుచుండిరి. ఆ రొట్టెమీద నేడు తిను రొట్టెవంటిదికాదు. ఏజాతివారి కై నను తమకు అపరిచితములైన ఇతరుల ఆచారములను గ్రహించుట కష్టము. ఇట్టి సందర్భములో, గ్రీకులు, రోమనులు మొదలగు ప్రజల సంపర్కమువలన వందలకొలది యేండ్లలో మార్పుల, చేర్పుల నెన్నిటినో పొందిన యూదుల ఆచారములను యూరపు వాస్తవ్యులు గ్రహించు టెంత కష్టము? అసంగతిములైన పుక్కిటిపురాణములతో రానురాను నిండినదగుటచే, ఏసుక్రీస్తుని తొల్లిటి సుందర మతము, వారికి బహు స్వల్పముగ మాత్రమే లభించుటలో నేమి, వారు దాని నొక నవీన వ్యాపారవస్తువుగ ప్రచారము చేయుచుండుటలో నేమి ఆశ్చర్యమేమియును లేదు.

ప్రస్తుత విషయప్రసక్తికి గడంగుదుముగాక! జీవాత్మ శాశ్వతమని దాని తేజస్సు కొఱవడినదని సర్వమతములును బోధించుచున్నవనియు, భగవత్ జ్ఞానముచేతనే దాని తొల్లిటి షవి త్రత, విశుద్ధతత్వము పునఃస్థాపితము కావలసి యున్నదనియు మనము గ్రహించుచున్నాము.

భగవంతునిగురించి ఈ వేర్వేరు మతముల అభిప్రాయమేమి? భగవంతునిగురించిన బహుప్రాచీన భావము మిక్కిలి అస్పష్టముగ నుండెను, అతి పురాతన జాతులకు, సూర్యుడు, భూమి, అగ్ని, జలము మొదలగు వివిధ దేవతలు లుండిరి. ప్రాచీన యూదులలో ఈ దేవతలు పెక్కుం డ్రాకరితో నొకరు భయంకరముగ పోరాడుచుండినట్లు మన కగుపడును. పిమ్మట, యూదులును, బాబిలోనియన్లును ఇలోహిమును కొలిచినట్లు గ్రహింపగలము. అటు తరువాత, ఒకే భగవంతుడు సర్వోత్తముడై వెలయుచుండినట్లు మనకు తెలియవచ్చుచున్నది. కాని ఈ విషయమున వివిధజాతులకు వివిధ భావములుండెను. వారిలో ప్రతిజాతియు తనదేవుడే యత్తమోత్తముడని వాదించుచు, తన వాదమును పోరాటముచే ఋజువుచేయ బ్రయత్నించుచుండెను. అందరిలో మిక్కిలి బాగుగ పోరాడినజాతి తన పోరాటపు ఫలితముగ తన దేవుడుత్తమోత్తముడని ఋజువు చేయుచుండెను. ఆజాతులు ప్రాయశముగ అనాగరకజాతులు. కాని, కాలక్రమమున ఈప్రాచీన భావములు మూలబడిపోయి, శ్రేష్ఠతర భావములు ప్రబలినవి. ఆ మతములన్నియు కొన్ని శతాబ్దముల కృషిఫలితముగ పెంపొందినవేకాని, ఆకాశమునుండి యూడి పడిన దందొక్కటియును లేదు. వానిలో ప్రతిదియు ఆనాటికానాడు కొంచెము, కొంచెమెక్కువగ కృషిచేయవలసియే యుండెను. ఇటుపిమ్మట, ఏకేశ్వరభావములు అనగా సర్వశక్తిమంతుడును, సర్వజ్ఞుడును, విశ్వేశ్వరుడునగు భగవంతు డొకడే యను విశ్వాస ప్రధానములగు భావములు బయలుదేరినవి. ఈ భగవంతుడు విశ్వమున కతీతుడు, పైన ఆకాశమం

దెక్కడో నివసించును. ఇతనిని కల్పించినవారి యూహల ప్రతిబింబమే యితడు - కుడి, యెడమ ప్రక్కలుగలిగి, చేత నొక పక్షిని బట్టుకొని, యీ విధముగ నెన్నో విశేషాలంకారములతో నితడు వెలయుచుండును. అయితే, ఒక్క విషయము మాత్రము నిశ్చయము. అనాగరకజాతుల దేవతల్లె సమూలముగ నశించిపోయి, వాని స్థానమున నేకైక విశ్వేశ్వరుడు సుస్థాపితుడయ్యెను. ఇతడే దేవదేవుడు - కాని, ప్రపంచములోన నుండక దానికి వెలుపట నుండువాడు, అప్రాప్యడు. ఏదియు వాని చెంతకు పోజాలదు. కాని, యీ భావముకూడ, మెల్లమెల్లగా మారెను. దీనికి పైబడిన స్థితిలో, ప్రకృతియందంత ర్యామియైయుండు భగవంతుడు మనకు గోచరించును.

బైబిలు న్యూటెస్టమెంటు భగవంతుని గురించి ప్రస్తావించుచు “స్వర్గమందుండు మన తండ్రి” అనగా మనుష్యులనుండి వేరుగ విడివడి స్వర్గలోకములో నివసించు భగవంతుడని బోధించుచున్నది. మనము భూమిపై నివసించుచున్నాము. అతడు స్వర్గమందు నివసించుచున్నాడు. తరువాత, ప్రకృతియం దంత ర్యామియై భగవంతుడుండునను బోధ మనకు గోచరించును, అనగా, స్వర్గమందేకాక, భూమిపై నగూడ భగవంతుడున్నాడు. అతడు మనలో నున్నాడు. హైందవత్వశాస్త్రములో, మనకును, భగవంతునకును ఈ సన్నిహిత సంబంధస్థితియే యున్నట్లు మనకు గనుపడును. కాని, మేమింతలో ఆగము. అద్వైతస్థితి యున్నది. ఆ స్థితిలో మానవునకు తా నారాధించుచున్న భగవంతుడు, స్వర్గమందును, భూమిపై ననుండు తండ్రియేకాక “నేనును

నాండ్రీయు నొకరమే” యను విషయ మనుభవైక వేద్యమగును. తన ఆత్మలో భగవంతుడే తానను, వాని అంశయే తానను జ్ఞానము నతికు కలిగియుండును. నాలో నిత్యమైనదెల్ల అతడే. అతనిలో నిత్యమైనదెల్ల నేనే. ఈ విధముగా, భగవంతునకును, మానవునకును మధ్యగల భేదము తొలగింపబడుచున్నది, భగవంతుని దెలిసికొనుటవలన, స్వర్గ రాజ్యము మనలోనే యెట్లున్నదో మనకు బోధపడుచున్నది.

ప్రారంభావస్థలో, అనగా ద్వైతావస్థలో, మానవుడు తాను ఏజానో, జేమో, టామునో యను నొక స్వల్ప వ్యక్తిగత జీవుడను జ్ఞానమునుకలిగి, “నే నెల్లకాలమును జానుగనో, జేముగనో టాముగనో యుందునేకాని, తదితరుడ నెన్నటికినిగా”నని చెప్పుచుండును. ఇదే ధోరణిలో హంతకుడును ముందుకువచ్చి, “నే నెల్లకాలమును హంతకుడుగనే యుందు”నని చెప్పవచ్చును. అయినను, కాలముపోను, టాము అంతర్ధానుడై, తిరిగి తన తొల్లిటి స్వచ్ఛమైన ఆడమూహపమును బడయును.

“చిత్తశుద్ధి కలవారు ధన్యులు, ఏలన, వారు భగవత్సాక్షాత్కారమును బడయుదురు.” మనము భగవంతుని జూడగలమా? చూడలేమని వేటుగ జెప్పనక్కరలేదు. మనము భగవంతుని దెలిసికొనగలమా? తెలిసికొనలేమని వేటుగ జెప్పనక్కరలేదు. భగవంతుడు తెలిసికొనబడతగినవాడేయైనచో, వాడిక భగవంతుడేకాడు. జ్ఞానము పరిమితావస్థ కలది. కాని, “నేనును, నాండ్రీయు నొకరమే. నా ఆత్మలో నేనే సత్యమును గ్రహించుచున్నాను.” ఈభావములు కొన్ని మతములలో వెలువరింపబడినవి; మఱికొన్నిటిలో గుప్తముగా మాత్రము సూచింపబడినవి. ఇంకను కొన్ని మతములలో బహిష్కృతములైనవి. క్రీస్తు బోధలు ప్రస్తుత మీ దేశములో చాల కొలదిగమాత్రమే అవగాహన యగుచున్నవి. అవి యెన్నడును మిక్కిలి చక్కగ ప్రజలకు బోధపడలేదని చెప్పవలసి వచ్చినందుకు, నన్ను మీరు ఊహింతురుగాక!

అకలంకసిద్ధికిని, పరిపూర్ణ త్వ సిద్ధికిని మానవాభివృద్ధిలో వేర్వేరుంతరములుండుట అత్యావశ్యకము. ఒకే భావపరంపర ఆధారముపై నివివిధ మతధర్మములు నిర్మింపబడినవి. స్వర్గ రాజ్యము మీలోనే యున్నదని ఏసుక్రీస్తు చెప్పుచున్నాడు. ఆయనయే మరియొకచోట, “స్వర్గములోనున్న మన తండ్రీ”యని వచ్చుచున్నాడు. ఈ యంశములను రెండిటిని మీ రెట్లు సమన్వయ పరచెదరు? ఈ క్రింది విధమున ఇందలి రెండవ వాక్యమాయన మతధర్మ విద్యావిహీనులగు సామాన్య జనులకు జెప్పినాడు. వారి స్వభావలోనే వారితో మాటాడుట యావశ్యకముకదా జనసామాన్యమునకు ఇంద్రియగ్రాహ్యములగు స్థూలభావములు కావలయును. ఒక మనుష్యుడు ప్రపంచమంతటిలో అత్యున్నతతత్వవేత్తయైనను, మతధర్మ విషయమున శిశుప్రాయుడు కావచ్చును. ఉన్నతాధ్యాత్మిక స్థితిని బడసిన మానవుడు, స్వర్గ రాజ్యము తనలోనే యున్నదని గ్రహింపగలడు. ఇదియే నిజమైన మానసిక రాజ్యము. ఈ విధమున ప్రతి మతమందును పరస్పర విరుద్ధములుగను, అసంగతములుగను పైకి గనుపడునందర్భములు వివిధాభివృద్ధ్యంతరములను సూచించును. ఈ కారణమువలన, మన మెవరినిగాని వారి మతవిషయమున నిందింపకూడదు. కొన్ని అభివృద్ధిదశలలో విగ్రహ

ములును, సాంకేతిక చిహ్నములును ఆవశ్యకము లగును. అవి ఆయా యవస్థలలో నుండువారు గ్రహింపగల భావయని చెప్పవచ్చును.

ఎవేవో సిద్ధాంతములుగాని, మూఢస్వము తాభిమానపూర్వకములైన ఆదేశములుగాని మతధర్మము కాజాలవనునది, నేను మీ కందింప గోరు తరువాతి భావము. ముఖ్యమైనది మీకు అనుభవైక వేద్యమగునదియే కాని, మీరు చదువునదిగాని, మీరు నమ్మునట్టి మూఢాదేశ సముదాయముగాని కాదు. “నిర్మలాత్మలు ధన్యులు, కారణమేమన, వారు భగవద్దర్శనమును బడసెడరు.” ఔను, ఈ జన్మలోనే. అదే మోక్షము. కొన్నిమాటలను గొణుగుటచే దీనిని సాధింపవచ్చునని బోధించువారు కొందరున్నారు. బాహ్య వేషములు మోక్షమున కావశ్యకములని యే గురువద్యుడుగాని యెన్నడును బోధింపలేదు. దీనిని సాధించు శక్తి మనలోనే యున్నది. మనము భగవంతుని యందు నివసించుచు, సంచరించుచున్నాము, మతశాఖలకును, కులములకును ప్రయోజనమున్నది, కాని, అవి ప్రారంభావస్థయందుండు సాధకుల కేర్పడినవియును, తాత్కాలికములును. గ్రంథము లెన్నడును మతముల నేర్పరచవు; కాని, మతములు గ్రంథముల నుత్పన్నము చేయును. ఆ విషయమును మనమెన్నడును మరువకూడదు. ఏ గ్రంథముగాని యెన్నడును భగవంతుని సృజింపలేదు, కాని, యుత్తమ గ్రంథముల కన్నిటికిని భగవంతుడు ప్రేరణ కర్త. ఏ గ్రంథముగాని యొక జీవాత్మ నెన్నడును సృజింపలేదు. ఆ విషయమును మనమెన్నడును మరువకూడదు. ఆత్మలో భగవత్సాక్షాత్కారమును బడయుటే సర్వమతముల

పరమావధియును. అది యొకటియే విశ్వమతము. సర్వమతములయందును విశ్వజనన సత్యమొకటి యున్నయెడల, అది యీ భగవత్సాక్షాత్కారమే యని నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను. భావములలో, సాధనపద్ధతులలో భేదములుండవచ్చును గాని, ముఖ్యవిషయమదియే. వలయములో కేంద్ర మొకటియే యుండును, కాని, దానిలోనికి బోవు వివిధ రేఖలు వేయియుండవచ్చును. భగవత్సాక్షాత్కారమే ఆ కేంద్రము. అనగా, ఇంద్రియమయమైన యీ జగత్తునకు, మానవుల నిరంతరాన్న, పాన, వ్యర్థాలాపమయమైన యీ జగత్తునకు, అనిత్య ఛాయారూపములతోను, స్వార్థముతోను నిండిన యీ జగత్తునకు, వెనుకనున్న వస్తువదియే. తా నీ ప్రపంచములోని మతములన్నిటిని నమ్మినను, ఇంతవరకు విరచితములైన పవిత్ర మతగ్రంథములన్నిటిని కంఠపారముచేసి, జ్ఞప్తియందుంచుకొనినను, ఈ భూలోకమునగల మహానదులన్నిటిలో న్నీనము చేసినను, మానవుడు భగవద్దర్శన భాగ్యమును బడసియుండనిచో, నేను వానిని శుద్ధనాస్తికునిగ బరిగణింతును. ఇక నత డెన్నడుగాని యే దేవాలయమునకును, మసీదునకును బాకపోయినను, మఱి విద్యుక్తకర్మను దేనినిగాని ఆచరింపకపోయినను, తన హృదయంతరంగమున భగవదనుభూతిని బడయగలిగి, ఊణ భంగురములైన యైహిక పటాటోపముల కతీతుడైనచో, అతడు సాధువు, మహర్షి; ఇట్లతనిని మీరేపేరునైన బిలువవచ్చును. విస్వన్న చెప్పినదే వేదమన్నట్లు, ఎవడైన తానే ధర్మాత్ముడనని, తన మతమే సరియైనదని, ఇతర మతములెల్ల సరియైనవి కావని నొక్కి చెప్పునెడల, అతడే పూర్తిగా తప్పు

దారిని బడినవాడు. ఇతర మతములు సరియైన వను విషయముపైననే, తన మత నిర్దుష్టత ఆధారపడి యున్నదని ఆతనికి తెలియదు. నిజమైన మతధర్మానుసరణను నిర్ణయించునది యావన్మానవ జాతిపట్ల ప్రేమ, సహనాతిశయమే. ఇది యెవరికిగలదో, వారే నిజమైన మతధర్మము ననుసరించువాడు. ఇట్లునుటవలన మానవులందరు సోదరులని తాత్కాలిక భావావేశముచే దాంబికముగా పలుకుటయని నాయభిప్రాయముకాదు, మానవజీవి తైత్తిక స్వభావమందు దృఢవిశ్వాసమని నాయుద్దేశ్యము. మతశాఖలును, వివిధ కులములును భేదదృష్టితో ప్రవర్తింపనిచో, అవి నాకు సమ్మతములే, వైభవోపేతములే. మానవుడు నిజమైన మతధర్మ మనుసరించుటకవి తోడ్పడును. ఒకానొక మతబద్ధమైన సంఘములో వుట్టుట మంచిదేకాని, ఇతర మతములను దూషించుచు దానియందు దురాసక్తితో గిట్టుట తప్పు. శిశువుగ జన్మించుట మంచిదేకాని, యావజ్జీవమును శిశుప్రాయుడుగనే యుండుట తప్పు. ప్రత్యేక మతములు, కర్మలు, ప్రతిమలు శిశువులకు మంచివేకాని, వారు పెరిగి పెద్దలై న తరువాత తమతమ సంకుచిత మతములను విడిచి విశాల దృష్టితో ప్రవర్తింపవలయును. ఎల్లకాలమును మనము శిశుప్రాయులముగ నుండకూడదు. ఇది మనుష్యుల శరీర పరిమాణమును పాటింపక, ఎల్లరికి నొకే దుస్తును సరివుచ్చుటకు ప్రయత్నించునట్లుండును. ప్రపంచములో వేర్వేరు మత కులములుండుట దోషముగ నేను పరిగణింపను. అవి ఇప్పటికంటె సహస్రాధికములై యుండునట్లునుగ్రహింపుమని భగవంతుని నేను ప్రార్థింతును. కులము లెంత యెక్కువగనున్న, తమ

కిష్టముగల మత కులము ననుసరించుటకు జనుల కంత యెక్కువ అవకాశ ముండును. ఒకే మతమును జనులందరు ననుసరించునట్లు ప్రయత్నించుటమాత్రమే నాకు కిట్టదు. వస్తుతః మతధర్మము లన్నియు నొకటేయైనను, వేర్వేరు సందర్భములలో, వేర్వేరు జాతుల కనుగుణముగ నుండునట్లు నిర్ణయపబడిన వివిధమత స్వరూపములుండక తప్పదు. మనలో నొక్కొకరికిని వారివారి సొంతమైన ప్రత్యేక మతముండవలయును, బాహ్యలక్షణములకు సంబంధించినంతవరకే ఆ మతప్రత్యేకత.

ఎన్నో సంవత్సరములక్రిందట మా దేశములో నేనొక మహర్షిని, సాధుపుంగవుని దర్శించితిని. మా వేదములు, మీ బైబిలు, కురాను మొదలగు అపౌరషేయములైన మతగ్రంథములనుగురించి మేము మాట్లాడుకొంటిమి. ఈ మహనీయుడు నన్నొక బల్లవైననుండిన వుస్తకమును దీసి చదువుమనెను. అది మా దేశీయ పంచాంగ గ్రంథము. ఆ సంవత్సరమున కెంత వర్షము కురియునో చదివితిని. “ఇప్పుడు నీవా వుస్తకమును బట్టుకొని, పిండుమని నన్నాయన ఆజ్ఞాపించెను. నేనట్లు చేసినపిమ్మట, “ఒక్క నీటిచుక్కయైన బయటకు రాదేమి? నీర బయటకు వచ్చువరకు, అది యొక వుస్తకము మాత్రమే. నీకు నీ మతము భగవత్సాక్షాత్కారము కలుగజేయనంతవరకు, అది నిష్ప్రయోజనము. మతధర్మముకొరకు వుస్తకములను మాత్రము చదువు మనుష్యుని జూచినప్పుడు, తన వీవువై కొన్ని మణుగుల చక్కెరను మోసికొని పోవుచున్నను, అండలి మాధుర్యమైన రుచి తెలియని గాడిద మనకు జ్ఞప్తికి వచ్చును” అని ఆ మహనీయుడు హెచ్చరించెను.

మోకరించి, “అయ్యో! మేమెంత మహా సామ్రాజము!” అని యేడుపుడనియూ, మనుష్యులకు మనము చేయవలసినబోధ? కాదు, కాదు. అంతకంటె వారి దివ్యస్వభావమును వారి జ్ఞప్తికి తెచ్చెదముగాక! నేను మీకోక కథ చెప్పెదను. సింహమొకటి ఆహారము కొరకు వెదకికొనుచు మండలలోని యొక గొట్ట పై కురిశెను. అట్లుదుకుచుండగనే పాపమా సింహమిని, పిల్లనుకని, అచ్చటనే చని పోయెను. ఆ పిల్ల మండలలోని గొట్టలతోబాటు పెరిగి, గడ్డితినుచు, గొట్టవలె అరచుచు, తాను మృగరాజునను విషయము నెన్నటికిని తెలిసికొనదయ్యెను. ఇట్లుండ నొకనా డింకొక సింహమా మందకడకువచ్చి, అందులో పెద్ద సింహ మొకటి గొట్టవలె గడ్డిమేయుచు, అరచుచుండుటను జూచి ఆశ్చర్యపడెను. దానినిజూచి ఆ గొట్టసింగముతోకూడ మందలంతయు చెల్లాచెదరై పారిపోయెను. కాని, ఆ క్రొత్త సింహము మఱి యొక యవకాశమును జూచుకొని, ఆ మంద లోనికివచ్చి, అప్పుడు నిద్రపోవుచుండిన గొట్ట సింగమును లేపి, “నీవు సింహమవు” అని జెప్పెను. అందుపై, “కాదు, కాదు” అని యా గొట్టసింగము గొట్టవలె అరువ నారంభించెను. కాని, ఆ క్రొత్తసింహము దానినొక చెరువు నొడ్డుకు దీసికొనిపోయి, నీటిలోని దాని ప్రతి

బింబమును జూచికొని, అది తనను బోలి యున్నదో లేదో తెలిసికొనుమనెను. గొట్ట సింగము నీటిలోని తన రూపమునుజూచి, క్రొత్త సింహము చెప్పినమాట నిజమని యొప్పుకొనెను. పిమ్మట, క్రొత్త సింహము గర్జించి, దానినిగూడ గర్జింపుమని యడుగ, గొట్టసింగము కొంతవరకు ప్రయత్నించి, త్వరలో తానును గంభీరముగ గర్జించు చుండెను. అంతటనుండి అదియొక గొట్టవలె ప్రవర్తింపలేదు.

మిత్రులారా! మీరందరును సింహముల వంటి శక్తిమంతులని మీకు తెలుపగోరుచున్నాను.

గది చీకటిగ నున్నచో, మీరు రొమ్ము బాదుకొనుచు, “చీకటి! చీకటి! చీకటి!” అని యేడ్చుచు, తడుములాడెదరా? అందుకు నివారణోపాయ మదికాదు. వెలుతురు వచ్చుటకు దీపము వెలిగించుట ఒకటియే మార్గము. అప్పుడు చీకటి పోవును. మీకు పైనగల ప్రకాశ మనుభవైకవేద్యము గావించుకొనుటకు, మీ అంతరంగమున ఆధ్యాత్మిక దీపమును వెలిగించుట ఒకటియే సాధనోపాయము. అప్పుడు పాపమాలిన్యమను చీకటి పటాపంచలగును. అధమమైన అహంభావమును విడచి, మీ యున్నతాత్మనుగూర్చి తలపోయుడు.

తత్త్వ శాస్త్రము

వేదాంత విద్యావ్యాప్తి: తత్త్వాప్తి సాధనములు

శ్రీ ఇచ్ఛాపురపు వైద్యనాథం

అసాధారణ మహిమోపేతములైన వేదములనుండియే తత్త్వశాస్త్రమూవిర్భవించినది. వేదములు, కర్మోపాసనలచే పుణ్యలోకములను పొందుటకును, జ్ఞానముచే పునర్జన్మాది దుఃఖశూన్యమును నిరతిశయానందమునగు మోక్షము నొందుటకును కావలసిన విషయముల నుపదేశించినవి. ఇందు మోక్షమునకు జ్ఞానమే సాధనమని యంగీకరింపబడినది. “జ్ఞానా దేవతు కైవల్యమ్, దేవమత్వా హ్న శోకాఽహంతి” ఇత్యాది శ్రుతివాక్యములును విద్యదనుభవమును నిందులకు ప్రమాణములు.

ఇట్టి వేదాంతజ్ఞాన ముపనిషత్తుల ద్వారమున భూలోకమున వ్యాపించినది. సర్వజ్ఞుడును పరమగురువునగు శ్రీమన్నారాయణుడు, తాను కేవల పరబ్రహ్మ స్వరూపమే యగుట వలనను తన్నాశ్రయించిన మాయ శుద్ధసత్త్వి యగుటచే జ్ఞానోపములేనివా డగుటవలనను తనకు స్వతస్సిద్ధముగానున్న ఈ తత్త్వరహస్యమును తన నాభికమలమునుండి యుత్పన్నుండైన బ్రహ్మకు ప్రథమమున నుపదేశించెను. పిమ్మట బ్రహ్మ తన మానసపుత్రుడగు వశిష్ఠున కుపదేశించెను. అతడు తన పుత్రుడగు శక్తి యనువానికిని అతడు తన సుతుడగు పరాశరునకును అతడు తన ఆత్మజుడును నారాయణ రూపుడు నగు వేదవ్యాసునకును నుపదేశించిరి.

ఇట్లావిద్య బ్రహ్మకడనుండి క్రమముగా భూలోకమునకు మహర్షులద్వారా యవతరించెను. ద్వాపర యుగంతము వరకును ఈ విద్య మహర్షి పరంపరగా వ్యాపించి ఆ మహర్షులచే అర్హుల కుపదేశము చేయబడుచుండెను.

యుగప్రభావమునుబట్టియు ఉపదేష్టలగు మహర్షుల ప్రభావమునుబట్టియు ఈ విద్యను శిష్యులు నిస్సందేహముగా గ్రహించి ముక్తులగుచుండిరి. కాని కాలప్రభావము ననుసరించి శిష్యులు సంశయగ్రస్తులగుటయు క్రమముగా అన్యమతములం దభిలాష కల్గుటయు సంభవించెను. ఇట్లు కొంతకాల మగుసరికి తత్త్వశాస్త్రమే గాక వేదమతములగు భక్తియోగ సాంఖ్యాదులును అంధకారమున బడుటయు ఇతర మతములు ప్రకాశించుటయు ప్రారంభమయ్యెను. అందుచే తత్త్వశాస్త్ర విషయమున వ్యాప్తి తగ్గెను. త్రికాలవేదియగు వేదవ్యాసుడు భాగవతమున వర్ష ద్రువర్ణన సందర్భమున నిట్లు వర్ణించెను. శ్లో. “నిశాముఖేషు ఖద్యోతాస్తమసా భాన్తినగ్రహః, యథా వాపేన పాపంఙానహి వేదాః కలాయుగే.” కలియుగమున వేదము లంధకారలీనములై యితర మతములు ప్రకాశించునట్లు వర్ష కాలపు రాత్రులందు నక్షత్ర చంద్రాదులు ప్రకాశింపక తమోలీనములై (మేఘచ్ఛాదితములై) యుండగా విణుగురు పురుగులు ప్రకాశించుచుండెనని ఈ శ్లోకమున కభిప్రాయము.

ఇట్లు బౌద్ధాది మతములచే నాచ్ఛాదింపబడిన వేదాంత మతమును మరల ప్రకాశింపజేయుటకు సర్వజ్ఞులగు శంకరాచార్యులు పూనుకొనిరి. వైది వ్రాసినట్లు వేదవ్యాసుల వరకును వ్యాపించిన బ్రహ్మవిద్యను వేదవ్యాసుడు తన పుత్రుడగు శ్రీ శుకున కుపదేశించెను. ఆయన గౌడపాదాచార్యులకును ఆయన గోవింద యతీంద్రునకును ఆయన, శంకరాచార్యులకు

శంకరాచార్యులకును నుపదేశించిరి. ఆ శంకరులు తనకాలముననున్న యితర మతముల నన్నిటిని జయించి వేదాంతవిద్యను వ్యాపింపజేయుటయేగాక ఆయన దిగ్విజయమునకు జయస్తంభములంబోలు నాలుగు మరములను భారతదేశమున నాలుగుదిక్కుల చివరలయందును ప్రతిష్ఠింపజేసెను. తన శిష్యులగు పద్మపాద హస్తా మలకాదులకు బ్రహ్మవిద్య నుపదేశించి వారి యజ్ఞానమును తొలగించి వారిద్వారమున బ్రహ్మవిద్యను భారతదేశమునం దంతటను ప్రకాశింపజేసెను. ఇంతేగాక సర్వజ్ఞ శిరోమణియగు శంకరులు సూత్రభాష్యమును వ్రాసి బ్రహ్మవిద్యావిషయక సందేహము లన్నిటిని తొలగించిరి. అంతకు పూర్వము బ్రహ్మవిద్యను (వేదాంతమును) గురూత్తము లుపదేశించుటయు ముముక్షువులగు శిష్యులు గ్రహించుటయు ప్రచారములో నుండెను. కాని పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములతో నిండిన లిఖితగ్రంథము శంకరవిరచిత సూత్రభాష్యమువంటిది మఱి యొకటి యేదియు లేదు. ఇట్లు శంకరులు తన కాలమున బ్రహ్మవిద్యను వ్యాపింపజేయుటయేగాక తన యనంతరమున తనయట్టి సమర్థులు జనింపకున్నను బ్రహ్మవిద్య సందేహస్పదము కాకుండునట్లు శాశ్వతోపకారము చేసిరి. ఇట్లు వేదాంతవిద్య ప్రస్తుతకాలమువరకును అవిచ్ఛిన్నముగా వ్యాపించినది. ఈ ఇరువదవ శతాబ్దమునగూడ శతాధికులగు బ్రహ్మవిద్యాసంపన్నులు జనాకీర్ణ ప్రదేశములందును హిమాలయాది పర్వతములందును గలరు. మోక్షేచ్ఛయున్నచో ఈ కాలముననైనను ఉత్తమగురువులు లభింపకపోరు.

ఇట్టి బ్రహ్మవిద్యను సంపాదించుటకు కొన్ని సాధనములు గలవు. ప్రథమమున అనుబంధ చతుష్టయమునుగూర్చి తెలిసికొనిన పిమ్మట

సాధనములనుగూర్చి తెలిసికొనవలసియున్నది. శాస్త్రములకన్నిటికిని 1. విషయము, 2. సంబంధము, 3. ప్రయోజనము, 4. అధికారి అను నాలుగునుబంధములుండును. అందులో వేదాంతశాస్త్రమునకు జగజ్జీవరాత్మల యధార్థస్థితిని వివరించి జీవబ్రహ్మైక్యమును బోధించుటయే విషయము. ప్రతిపాద్య ప్రతిపాదకభావము సంబంధముగును. వేదాంతశాస్త్రము బ్రహ్మవిద్యను ప్రతిపాదించునది కావున ప్రతిపాదకమనబడును. బ్రహ్మవిద్య ప్రతిపాద్యమనబడును. జననమరణాది దుఃఖరహితమును ఆనందమయము నగు మోక్షప్రాప్తిప్రయోజనము. క్రింద చెప్పబోవు లక్షణములుగల ముముక్షువు (మోక్షమునందు కోరికగలవాడు) అధికారి.

మోక్షము నొందగోరువాడు 1. నిత్యానిత్య వస్తువివేకము, 2. ఐహికాముష్మికఫల నిరాసము, 3. శమాదిషట్కన్సంపత్తి, 4. ముముక్షుత్వము అను లక్షణములు కలిగియుండవలెను. నిత్యానిత్యవస్తువివేకమనగా పరమాత్మ యొక్కటియే నిత్యమనియు తక్కిన జగదాదులన్నియు అనిత్యమనియు తెలిసికొనుట. ఇట్లు బ్రహ్మభిన్నపదార్థములన్నియు అనిత్యములని తెలిసికొన్నచో ఈ లోకమునందలి సుఖములును ఉత్తమలోకములందలి సుఖములును అనిత్యములని తెలిసికొని వానియందు విరక్తిని కలిగియుండును, కావున నిత్యానిత్య వస్తువివేకము ఇహపరసుఖములయందు విరక్తిని కల్పించును. ఇంతేగాక ఏ సుఖమైనను ప్రయత్న సంపాద్యమగుటయు, తాత్కాలికమగుటయు, దుఃఖాంతమగుటయు నను మూడు దోషములతో నిండియుండును. ఇట్లు సుఖములనుగూర్చి విమర్శించినచో క్రమముగా వానియందు విరక్తి కలుగును. విరక్తచిత్తునకు ఇంద్రియజయము,

మనోజయము, ప్రపంచవిషయములనుండి విరమించుట, శీతోష్ణాది ద్వంద్వసహనము, గురువేదాంతవాక్యములయందు శ్రద్ధ మొదలగునవి (శమాదిషట్కము) లభించును. సూక్ష్మబుద్ధిగల యనేకులు కఠినగ్రంథములను జదివి తెలిసికొనుట, పెక్కుభాషల నభ్యసించుట, అసాధ్యకార్యముల నిర్వహించు సామర్థ్యము కల్గియుండుట మొదలగు ననేక సుగుణములతో గూడియుండురు. కాని పైని వ్రాసిన ఇంద్రియజమాదిగుణములు లోపించుటచే వేదాంతశాస్త్రమును విన్నను సరిగా అర్థముచేసికొనలేక తమ అశక్తతను మరుగుపరచి శాస్త్రము పరస్పరవిరోధములతో నిండి యసందర్భముగా నున్నదని పల్కుచుండురు. నైరాగ్యాది గుణములచే పరిశుద్ధముగాని బుద్ధి ప్రపంచవిషయములను గ్రహించుటలో నెంత సూక్ష్మమైనను బ్రహ్మవిద్యను మాత్రము గ్రహించజాలదు. కావున పైని వ్రాసిన సుగుణములను జిజ్ఞాసువునకు (తెలిసికొనగోరువానికి) ఉండవలయును. ఇంతేగాక ముముక్షుత్వముగూడ అవశ్యకము. కొంచడ మోక్షేచ్ఛ లేకయే వేదాంతశాస్త్రములో నేమున్నదో తెలిసికొందమునెడు కోరికతో అభ్యసించురు. అట్టివారికిని అంతఃకరణము విషయనుభవసంపాదనేచ్ఛతో నిండియుండుటచే కలుషితమై యీ విద్యను సులభముగా గ్రహించుట కవకాశము కలుగదు. ఇంతేగాక వేదములందును ఉపదేశకులగు గురువులయందును వ్యాస శంకరాది శాస్త్రప్రకాశకులందును అపరిమితమగు గౌరవముండవలెను. వారు సామాన్యులని భ్రాంతి నొందినచో ఈ విద్య అలవడదు.

ఇవియన్నియు గాక దైవభక్తి యత్యావశ్యకము. దైవకృప లేకుండ లేకమైనను

ఈ విద్య పట్టువడదు. “యస్య దేవే పరాభక్తి ర్యథా దేవే తథా గురౌ, తస్యైతే కథితా హ్యర్థాః ప్రకాశస్తే మహాత్మనః” అని శ్రుతి చెప్పుచున్నది. ఎవనికి దేవునియందు తత్వభక్తి కలదో అట్లే గురువునందును ఉత్తమభక్తి కలదో అట్టి ఉత్తమపురుషునకే రహస్యార్థములను గ్రహించు శక్తి కలుగునని యీ శ్రుతికి భావము. భగవద్దీతలలో నిట్లు చెప్పుబడినది. శ్లో. జరామరణ మోక్షాయ మామాశ్రిత్య యతన్తయే, తే బ్రహ్మ తద్విదుః కృత్స్న మధ్యాత్మం కర్మచాఖిలమ్.” విషయ సుఖములకొరకు గాక జరామరణాది నాశనము కొరకై యెవరు నన్నాశ్రయింతురో వాకే బ్రహ్మవిద్యను సంపూర్ణముగా తెలిసికొనగలరు. అని భావము. ఇట్లే “శ్లో. దైవీహ్యేషా గుణమయీ మమ మాయా దురత్యయా, మామేవ యే ప్రపద్యస్తే మాయా మేతాంతరన్తే” అనియు గలదు. త్రిగుణాత్మకమగు తన మాయ నెవ్వరును దాటలేరనియు తన్ను (శ్రీమన్నారాయణుని) ఆశ్రయించినవారు మాత్రమే దాటగలరనియు దీనికి భావము.

కావున నిష్కామమును మోక్షకామమును అగు దైవభక్తియు గురుభక్తియు పైనివ్రాసిన సాధనచతుష్టయముగల పురుషుడు మాత్రమే తత్త్వశాస్త్రగ్రహణమున కర్హుడని నిశ్చయింపబడినది. ఇందు సాధనచతుష్టయ సంపాదనలో కొన్నిలోపములున్నను దైవభక్తియు గురుభక్తియు లేనిచో ఎంతకాలము నేర్చినను ఈ విద్య లభింపదు. కావున మోక్షేచ్ఛ గలవాడు ముందుగా దైవభక్తిని గురుభక్తిని గలిగియుండి పిమ్మట క్రమముగా తత్త్వశాస్త్రప్రాప్తి సాధనములను తత్త్వశాస్త్రజ్ఞానమును సంపాదింపవలసియున్నది.

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీహరిశరణమ్

ఆల్మోరా,
7-6-'16.

శ్లో వేదే రామాయణే చైవ
పురాణే భారతే తథా
ఆదావంతే చ మధ్యే చ
హరిః సర్వత్ర నీయతే!*

ప్రియ...

మీరు 31-5-'16 న వ్రాసిన యుత్తరమును జదివి సంతసించితిని. మీ శరీరస్థితి బాగున్నదని తెలిసికొని సంతోషపడనైతిని. మీరు నిరాశా భావమును వదిలితిరని విని ఆనందించుచున్నాను. మీకు తప్పక ఆశాభావము ప్రవర్ధమానమగుచున్నది. మీ నిరాశాభావము నశించినకొలదియు ఆశాభావము ప్రవర్ధమానమగును. మీరు అనవరతము వదిలక భగవత్పార్థసము కావింపుడు.

ఆల్మోరాయందు శ్రీరామ కృష్ణాశ్రమ మింతకుమున్నుండెడిదికాదు. శ్రీవివేకానంద స్వాముల కృపవలన నేడీ స్థల మింతటి ప్రసిద్ధిని బడసినది. ఈ సంఘ కేంద్రమునకు స్థల మవసరమైయుండెను. ఆయన కృపవలన అట్లే అది లభించెను. ఈ స్థాపనమువలన నెండఱో (సాధకులకు) శుభము కలుగగలదని నాకు దోచుచున్నది. మీ రనువదించిన వేదస్తుతిని జదివితిని. అందలి మీ సూచనలన్నియు మనోహరములుగ నున్నవి. విషయమునుగూర్చి యిక నేమి చెప్పవలయును! ఇదియే సకల శాస్త్రములకు ఏకైక సార సిద్ధాంతము.

హరివినా గత్యంతరములేదు. ఏలనన ఆత డొక్కడే సద్వస్తువు, నిత్యుడు. మిగిలినవన్నియు మిథ్య; ఒకక్షణముననుండి మరుక్షణమున మాయమగును. కావున మనస్సు అన్యవిషయ గతమైనచో మనకు లాభమావంతయు లేదు సరికదా! చివరకు మిగులునది దుఃఖమొక్కటియే. కాని భగవన్నాయాశక్తి మిక్కిలి బలీయమయినది. సత్యము సులభముగా గ్రహింప నీయదు. కావుననే భగవానుడు “మామేవయే ప్రవర్ధంతే, మాయామే తాం తరంతితే—ఎవరు నన్ను శరణుజొత్తురో వారు (నా) మాయనుండి విముక్తులగుదురు” అని పలికియున్నాడు. ఈశ్వరశరణాగతి వినా యుపాయము వేఱొకటిలేదు. ‘మామేకం శరణం వ్రజ’—ప్రభువు దయయించి మనలను తన చరణాశ్రయుల గావించుగాక! ఇదియే నా ప్రార్థన.

నా ప్రేమపూర్వకాశీస్సులు,

ఇట్లు,

శ్రీ తురీయానంద

* వేదము, రామాయణము, పురాణములు, భారతము—వీనియన్నిటియందును అదిమధ్యాంతములందెల్ల శ్రీహరియే స్తుతింపబడియున్నాడు.

శ్రీరామకృష్ణ శరణమ్

ఆల్మోరా,
10-2-'16.

ప్రియభూ...

ఈ యుదయమే నీ 'రిజ్జవరు' ఉత్తర మంది నది. ప్రభువు నిన్నానందమునందే నోలలా డించుగాక! మీ బంధువులు మువ్వురును నోకే గుణము—ప్రకృతి—కలవారగుటచే, మీలో నిట్టి సుఖజీవనము జరుగుచున్నది. ఇదంతయు భగవానుని కృపామయమే సంసారమునందు నకలవస్తువులను సంపాదించవచ్చును గాని భగవత్పాదభక్తిని బడయుట మిక్కిలి కష్టము. ఆ భక్తి లభింపనిచో మిగిలిన వస్తువయమెల్ల వృధాయగును. ఇవి యెందులకును బనికి రావన్న విషయము తేట తెల్లమే. భగవత్పాదారవిందములయందు భక్తి కుదిరినచో మన జీవితము మధుమయమై విరాజిల్లును. అది లేనిచో వృధా భారవాహిత్యమే మిగులునది. ఎట్లయినను మీకుమాత్రము భగవంతుడు భక్తిధనమును బాగుగా ప్రసాదించియున్నాడు. ఆయన పాదపద్మములందు మనస్సు నిల్పిఆయన భక్తులకును ఆంతరంగికులకును సేవచేయుచు కాలము గడపిన నీ జన్మము సార్థకమగును. భగవత్కృపవలన మీకిట్టి బుద్ధియే కలిగియుండుట మహాభాగ్యము. పరమభక్తుడగు తులసీదాసు “ధనకనకవస్తువాహనములు పాపులకుసైతము లభించును కాని హరిభక్తియు భాగవత సంగమము నిజముగా భాగ్యవంతులకే కలుగును.” అనిపలికియున్నాడు. శ్రీరామకృష్ణుల ఆంతరంగిక

శిష్యులుగూడ మీపై ప్రేమజూపి మీ కుశలమును వాంఛించుటయం దావంతయు నాశ్చర్యకారణము కనుపింపదు. ఏలనన, ఈశ్వరశరణాగతులెల్లరు వారికి ప్రియులు, బంధువులును. వారితోడి సంబంధము పారమాత్మికమే కాని మాయాజనితము కాదు. బేలూరు మరమున జరుగనున్న శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి జన్మదినోత్సవ కార్యక్రమ నివేదిక నాకు ముందుగనే జేరినది. ఇకపైన నీ యుత్సవము బహుదేశములందు, పలుతావులందు అత్యంత జయప్రదముగా జరుగగలదు. కాలము గడచు కొలదిని శ్రీరామకృష్ణ వివేకానంద వేదాంత ప్రచారము సర్వతోముఖముగ ప్రవర్ధమానము కాగలదు. వీరి యుపదేశముల నవగతిముచేసి కొని ఆచరణకు పూనుకొన్న మానవులు అవిద్య నుండి విడివడి ప్రకృతి సత్యమును హృదయంగమము చేసికొనగలరు. అందుమూలమున వీరు నిర్మలానందమున కధికారులై వీరి జన్మమును సార్థకము గావించుకొందురు. ఏమి ఆ భగవత్కృపామహిమ!

భగవత్సంకల్పములన్నియు మంచివే. ఆయన పాదపద్మములందు మనస్సు నిలుపగలిగిన నిక కష్టములుండవు. భగవంతుడు కరుణించి మనలను వారి శరణార్థుల గావించుకొనుగాక! ఇదియే నా ప్రార్థన.

ఇట్లు,

శుభాకాంక్షి,

శ్రీ తురీయానంద

వి న య ప త్రి క

మూలం :

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం :

క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౨౬

అకాలమున నీవు నాకంటె నెక్కుడు దుష్టులకు బలాత్కారముగ మోక్షము నిచ్చితివి. ఎవరెట్టి పాపులైనను ఏదోవిధమున నీ నామముచ్చరించుటతోడనే వారి ఎదుట సాక్షాత్కరించి ఆదర పూర్వకముగ శరణిచ్చుచుంటివి. అజామీళ్ళుడు పాపములపుట్ట, యమదూత లాతనిని యాతనలపాలు చేయుచుండ నీ వాతనిని విడిపించితివి. వారు చేతులు నులుముకొనుచు శ్రోధమున పండ్లు పటపట కొఱకుచు వెడలిపోయిరి. గౌతమనిభార్య అహల్య, గజేంద్రుడు, జటాయువు, యమలాద్వన తరువులు, వానరములు—ఇంక నెందఱో పాపులను నీ వెఱుంగుదువు—వారి కవసర మేర్పడినపుడెల్ల భక్తసమాజమును వీడి పరుగిడితివి. ఈనాడుమాత్రము నీ ద్వారమున నెందఱు కాదరము లభించుటలేదు? ఎందఱు పాపులు పవిత్రులగుటలేదు? మూడుకాలములందును నున్న మహాపాపులందఱును నా కేపాటి? ఇంత వరకును నీ పనులనుజూచి యూరకుంటిని. కాని నీ వెంతకును సుముఖుడవుగాలేదు. ఇక నేనివుడు నీవుమహా లోభివని లోకమున బ్రచారమొనర్తును. కాకున్న నేనీ లోకపరిహాసము నెంతకాలము సహింపగలను?

౧౨౭

ఓ రామచంద్రప్రభూ!

నీవంటి దీనబంధువు లేడు. నావంటి దీనుడు లేడు. నేను కుటిలు లందఱలోను శ్రేష్ఠుడను. నీవు కుటిలత్వమును పరిహరించుటలో సాటి లేని వాడవు. నేను మనోవాక్కాయముల పాపనిరతుడను. నీవు కృపాళుడవు. పతితో ధారకుడవు. నే ననాధుడను. నీవు అనాధుల పరమహితైషివనుమాట నెన్నడు మరువను. నే నార్తుడను, నీ వార్తిహరుడవు. నీ కీర్తిని వేదములు, పురాణములు కొనియాడుచున్నవి. నేను భీతుడను. నీవు సమస్తములగు భయ హేతువులను హరించువాడవు.

ఓ రామా!

నీవు సుఖనిధానమవు. జననమరణ దుఃఖ నివారకుడవు. నే నతి దుఃఖితుడను. త్రివిధ తాపములచే తప్పుడను. తులసీదాసునిగతి నీక్షించి నీవే యాతనిని నీ యాప్తకోటిలో జేర్చికొనుము.

౧౨౮

ఓ ప్రభూ!

వేదములు, పురాణములు నీవంటి స్వాధ్య

హితైషిని మరియొకనిని చెప్పకపోవుటచేత నేను నీ చరణముల బ్రేమించితిని. నేను జన్మించిన చోటునందెల్ల తల్లి, తండ్రి, పుత్రులు, భార్య ఇంకను ఎందఱో బంధువు లేర్పడిరి. కాని యందఱును దమ స్వార్థమునకే నన్ను బ్రేమించిరి. మనమున కాపట్యము వహించిరి. ఎవరును భగవద్భక్తిని నా కుపదేశింపలేదు. నేనీ మానవదేహమును ధరించి దేవతలు, మునులు, మనుష్యులు, రాక్షసులు, నాగులు, కిన్నరులు—మున్నగు నెంతమందికి నమస్కరింపలేదు?—ఓ హరీ! పాపవశమున నేను త్రివిధ తాపములచే దహింపబడుచున్నాను. కాని ఎవరును నాపై దయదలచి నా దాహము నార్పలేరైరి. సుఖమునకై యెన్నో యత్నముల జేసితినిగాని, భగవంతునకు విముఖుడనగుట నెల్లపుడు దుఃఖమునే పొందితిని. ప్రపంచమంతటను దుఃఖవాగురు లొడ్డబడి యుండుటజూచి నీరులేని కాల్వలోని నావవలె నే నలసిపోయితిని. ఓ ప్రభూ! సుఖనిధానమగు నిన్ను మరచిన నాకీస్థితిగల్గుట యుచితమే. ఓ హరీ! క్రోధమువీడి నాపై నీ కృపను బ్రసరింప జేయుము. నేను — తులసీదాసును — నిన్ను శరణు జొచ్చితిని.

౧౨౯

ఓ హరీ!

హృదయకమలమున నీకు స్థానవివృత బాహ్యప్రపంచమున వ్యాకులుడనై, దిరుగాడు నేను నాజ్ఞానమును గోల్పోయితిని. మూర్ఖమగు మృగము తన శరీరమందలి కస్తూరినిగానక— ఇట్టి క్రేష్టమగు సుగంధ మెచటినుండి వచ్చుచున్నదాయని—కొండలు, చెట్లు, లతలు,

భూమి, బిలముల దానిని వెదకుచు దిరుగును. స్వచ్ఛమగు నీటిలో నిండిన కాసారమున కొలదిపాటి నాచు వ్యాపించియుండుటజూచి దుష్టుడనగు నే నా జలమును వీడి దీనితోనే దప్పిక దీర్చుకొనగోరితిని. నా శరీరమున దారుణమగు త్రివిధ తాపములు వ్యాపించుచున్నవి. దానికితోడు దారిద్ర్యము వీడించుచున్నది. నాయుంటనేయున్న రామనామ మనెడు కల్పవృక్షమును వీడి ఇంద్రియ విషయములనెడు కంటక వృక్షములతోట వేయుచున్నాను. జ్ఞానాకారమగు నీ వంటివాడును, నావంటి మహామూర్ఖుడును మరెవరు లేరని పురాణములు జెప్పుచున్నవి. ఆ యా విషయములను యోజించి ఓ ప్రభూ! నీ కేది హితమో దాని నాచరింపుము.

౧౩౦

ఓ రామభద్రా!

నన్నురక్షింపుము. కళ్యాణస్వరూపుడవగు నో రామచంద్రా! నన్నురక్షింపుము. నీ మంచి యశస్సు చెవులారవిని నేను నిన్ను శరణుజొచ్చితిని. ఓ దీనబంధూ! నీవు దైన్యము, దారిద్ర్యము, త్రివిధతాపములు, దోషములు, దారుణదుఃఖములు, భయము, గర్వములను దూరమొనర్చువాడవు. నీ భక్తులు ప్రాపంచికపు టురులలో జిక్కి, కర్మ - కాలముల ప్రభావమున వ్యాకులురైనపుడును, దుష్ట ప్రభువులు పృథ్వికి భారస్వరూపులైనపుడును నీవు మానవదేహమును ధరించి భూభారము నడంచితివి. మునులను, దేవతలను, సాధువులను గాపాడితివి. వర్ణాశ్రమధర్మములను మరల స్థాపించితివి. నీవు దుష్టులకు రాజుల వెలుగును

ప్రకాశింపనీయలేదనుటకు వేదములు, లోకమే సాక్షులు. రావణుని కారాగారమున దేవతలు మృగ్యుచున్నపుడు వారి కాశ్రయమొసంగి దిక్పాలుర దిక్కుల బ్రతిష్ఠించితివి. నీరాజ్యమున ధర్మము తన చాల్లు పాదముల నుడయించినది.

ఓ దయామయా! నీవు అహల్య, గుహుడు,

జటాయువు, వానరులు, శబరి, జాంబవంతుడు, రాక్షసులు—వీరలను తరింపజేసితివి, తరింపజేయువారలను జేసితివి. తులసీదాసు చెప్పిన దేమన—గజేంద్రుని రక్షించినవాడ! శీలము నకు సముద్రునివంటి వాడ! రామచంద్ర! నాయెడల నుదాసీనుడవై యుండుట జూచి దుఃఖముచే కరగిపోవుచున్నాను.

(సశేషము)

మూ ర్ఘ డు

“నిద్రపట్టక మేలుకొనియున్నవానికి రాత్రులు దీర్ఘములై కనిపించును. మార్గాయాసము నందిన బాటసారికి మార్గ మెంతోదూరముగ గోచరించును. సరియైన ధర్మమార్గము నెఱుంగని మూర్ఖునకు జీవితమే దీర్ఘము దుర్భరమునై కనిపించును.”

“యాత్రికునకు మహానీయుడో సమానుడో సహచరుడుగ లభింపనిచో వాడు పట్టుదలతో నేకాకియై యాత్రసల్పుటయే శ్రేయోదాయకము. ఎన్నటికిని మూర్ఖునితో గలిసి పయనించుట తగనిపని.”

“మూర్ఖుడు తాను మూర్ఖుడనని గుర్తించినచో వా డంతవఱకైనను వివేకియే. కాని తాను వివేకిననితలంచు మూర్ఖుని మూర్ఖ్యమునకు అంతములేదు.”

“తన జీవితకాలమంతయు విద్వాంసునితో కలిసి వర్తించినను తెడ్డు కూరల దుచి నెఱుంగని తెఱంగున సత్యము నెన్నటికిని గ్రహింపజాలడు.”

“ముహూర్తమాత్రమేని విద్వాంసులతోడి సంపర్కము కలిగినంతనే, క్షణములో జిహ్వ దుచి నెఱుంగునట్లు బుద్ధిమంతులు సత్యమును గ్రహింపగలరు.”

“తన దుష్కార్యముల ఫలము తానే యనుభవించుటవలన తెలిసీతెలియని మూర్ఖుడు తనకు తానే శత్రువుగచున్నాడు.”

“ఏ కార్యమును గావించి మనుష్యుడు పశ్చాత్తాపమందవలసి యొడ్డు ముఖముతో దాని ఫలమున నెదురుచూడవలసి వచ్చునో ఆ కార్యము సుకరముగాదు.”

“ఏ కార్యము గావించినపిమ్మట పశ్చాత్తాపమంద నవసరముండదో దేని ఫలమును సంతోషముతో నెదురుచూడనగునో అదియే చక్కగా గావింపబడిన కార్యము.”

‘ధమ్మపదము’

శ్రీ శారదానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

శ్రీ శారదానందస్వాములవారు ఆరోగ్యము కొఱకు నాలుగయిదు మాసములు పూరియందు గడపిరి. అయినను అచ్చటను శ్రీవారికి పని తగ్గినదికాదు. తమ కార్యము తెన్నియున్నను ప్రతిదినము శ్రీజగన్నాథుని సేవించుట నియమముగానుంచుకొని శ్రీవారు జగన్నాథక్షేత్రముకుబోయి దర్శనము చేసికొని వచ్చుచుండు వారు. శ్రీజగన్నాథరథోత్సవ కాలమున స్థూల శరీరియైన శ్రీస్వామివారు రథరజ్జువును (పగ్గమును) పట్టిలాగుట జూడ చూపదులకు అద్భుతావహముగా నుండెడిది.

శ్రీ స్వామివారు పూరిలో నుండగా నొక విచిత్ర సంఘటన సంభవించినది. ఒకనాడు శ్రీస్వామివారు పికారువెల్లి తిరిగివచ్చునపు టికి 'పూండి' రాజు ఏజంటు శ్రీవారి బసకు వచ్చి అదియే రాజాగారి బసగా తలంచి రాజాగారిని, వారి ఏజంటును అందు ప్రవేశింప జేసెను. శ్రీవారు మఱివచ్చి చూడగా తమ బస సమస్తము రాజుతోడను ఆతని పరివారముతోడను నిండియుండెను. వారి నచట నుండి శ్రీవారు తలంచినచో బయటికి బంపియుండెడివారే కాని అట్లుచేయ తలంపక శ్రీవారు తాము వేటొక బసచూచుకొన తలంచిరి. ఈలోపున రాజాగారి ప్రత్యేక కార్యదర్శి శ్రీవారినిజూచి 'సీ వెచ్చటికివచ్చితివి'— యీ మున్నగుమాటలతో శ్రీవారిని గద్దించెను. కాని శ్రీవారు సరియగు సమాధానము చెప్పినంత అంతయు గ్రహించిన ఆ కార్యదర్శి

తన అకార్యమునకు లజ్జించి, శ్రీవారి క్షమాపణ వేడికొనెను.

శ్రీవారు పూరినుండి మఱివచ్చిన పిదప ఎప్పటియట్లు తమ కార్యములను శ్రద్ధాపూర్వకముగా నెఱవేర్చుచుండెడివారు. ఇట్లు కొంత కాలము జరిగినపిదప వారి గురుభాషులగు ప్రేమానందస్వాములకు చాల జబ్బుచేసెను. వారికి వలయు నదుపాయములన్నియు సమకూర్చి వారి రోగము నివారించునట్లు చేసిరి. ఇది యిట్లుండగనే పూరిలోనున్న గురుభాషులు శ్రీతురీయానందస్వాములవారికి జబ్బుచేసినది. వారియొద్దకువెళ్లి శ్రీవారు వారి రోగ నివారణార్థము వలయురీతిని సేవచేసిరి. పాఠకులు ముందు చదివిన విధమున, శ్రీవారు రోగులకు సేవచేయుటయం దొకానొక నేర్పు చూపెడివారు. ఎట్టిరోగులయినను మందు వుచ్చుకొన నిష్పవడకయున్నచో వారి నెట్లో మెప్పించి వారిచే నావధసేవనము గావించించెడివారు; ఎవ రేనిరోగులు సూదిమందులకు భయపడి వలదన్నను ఎంతో నయమున వారికి మెప్పజెప్పి ఆ సూదిమందుల వుచ్చుకొనునట్లు చేయువారు, పథ్యము విషయమున, రోగులు గంజి వలదనియు వుచ్చుకోజాలమనియు పరితపించుచున్నచో వారినిజేరి వారి మార్గమునే మొదట ననుసరించి రెండుమూడు రోజులలో వారిని తమ మార్గమునకు ద్రిప్పుకొని గంజియో మఱి యే యితర పథార్థమో వుచ్చుకొనునట్లు చేసి—వైద్యులు (డాక్టర్లు) చెప్పిన

స్థితికి, మార్గమునకు— వారిని దీసికొని వచ్చువాడు. ఈ రోగిసేవయందు తమకు ప్రాణప్రాయముకలుగనున్నదని తెలిసినను దానిని తృణప్రాయముగ నెంచి యెన్నియో సార్లు రోగులను ఆరోగ్యవంతులజేసిరి. వయసు చెల్లినకోలదియు శ్రీవారు రోగిసేవకు తాము వెళ్లక తమ పరిచారకులతో, బ్రహ్మచారులతో బంపుచు మధ్యేమధ్యే తాము వెళ్లి చూచి వచ్చుచుండువాడు. ఇట్లుండగా ఒకనాడు మధ్యాహ్నము శ్రీవారెచ్చటికో వెళ్లుచుండగా వారెచ్చటికి బోవుచున్నారో తెలిసికొనుటకై పరిచారకుడును వారితో బోవుచుండెను. కొంత దూరమువఱకు శ్రీస్వామివారా పరిచారకుని జూడరైరి. కాని తరువాత పరిచారకుడు తమ వెంట వచ్చుట దెలిసికొని ఈ యెడలో నీ వేల వచ్చుచున్నావు, రావలదని పలికిరి. కాని ఆ పరిచారకుడు మీ వెంట వచ్చుట కనుమతి నిండని బ్రతిమాలగా సరియేయని స్వామివారు సమ్మతించిరి. ఇరువురుగలసి, పోవుచుండిరి. కొంతదూరముపోయి, వారొక‘హాటలో’ చేరి యందు మీదిభాగమున శల్యావశిష్టుడు ఊయ రోగ పీడితుడునగు నొకానొక భక్తునియొద్దకు బోయిరి. శ్రీవారు, ఆ భక్తుని జూచినంతనే ఆతని పడకపై గూర్చొని యాతని శరీరము నిమురుచు కుశల ప్రశ్నలుచేయుచుండిరి. రోగి రోగము ముదిరిపోయినది. మాట్లాడుచుండు నపుడే దగ్గు మిక్కుటముగా వచ్చి వెంటనే కఫముగూడ తుంపరలరూపమున నెదుటి వస్తువులపై బడుచుండెను. కొంతసేపటికి భక్తుడు స్వామిలవారికి తనయొద్దనున్న పండ్లు ఈయ సమకట్టి ఒకదానిని తోసి శ్రీవారి కర్పించెను. శ్రీవారు వలదన్నను మీరు వుచ్చుకోవలయు నని బలవంతపెట్టెను. అపుడు శ్రీస్వామివారా

ఫలముననుండి రెండుమూడు ముక్కలను దీసికొనిరి. ఇదియంతయు జూచిన సేవకునకు జగుప్పయు, భయమునుగూడ గలిగినది. పిమ్మట తిరిగివచ్చునపుడు పరిచారకుడు శ్రీవారినిజూచి, “స్వామీ! మీరారోగియొద్ద నుండిన ఆపండును తీసికొనుట సమంజసముగా లేదు” అని మందలించెను. అపుడు శ్రీస్వామి వారిట్లు పలికిరి “శ్రీరామకృష్ణులపలుకులు వింటివికావా? ‘భక్తితో నిచ్చు ప్రతివస్తువును ఎట్టి హానియు కలిగింపదు’ అనెడివారు గదా శ్రీగురుదేవులు.” రోగి మరణశయ్యపైనున్నందున ఆతని తృప్తిపఱచుటకే ఆఫలమును శ్రీవారు వుచ్చుకొనిరి కాని యితరకారణమేదియు లేదు.

శ్రీశారదాదేవిగారు కలకత్తా వచ్చినప్పుడెల్ల ఉద్బోధనకార్యాలయముమేడమీదనుండు వారు. ఇతర సమయములందు తమ స్వగ్రామ మగు జయరాంబటియందుండువారు. ఇట్లుండ 1920 వ సంవత్సరమున శ్రీ శారదాదేవి గారికి జయరాంబటియందూడగా తీవ్రవ్యాధి సంభవించెను. ఆ పల్లెటూరియందు రోగనివారణకు తగు సదుపాయములు కలుగజాలవని తలంచి శ్రీశారదానందస్వామివారు శ్రీదేవి గారిని కలకత్తాకు రప్పించి, వైద్యసాహాయ్యము కలిగించిరి. శ్రీశారదాదేవిగారి ఆరోగ్యార్థము తాము చేయవలసిన కార్యము సమస్తము శ్రద్ధాభక్తులతో చేయుచు శ్రీ శారదానందులు ఎంతయో సేవచేసిరి. కాని అందువలన నేమియు లాభములేక పోయెను. శ్రీనూత్యదేవి అయిదారు మాసముల యనంతరము శరీరత్యాగము కావించిరి. ఇటుపయిన రెండు సంవత్సరములకు శ్రీరామ కృష్ణసేవాసంఘమునకు ప్రథమాధ్యక్షులై

యుండిన బ్రహ్మనందస్వాములవారును మహా సమాధి నందిరి. శ్రీవారికి వీరిరువురియందును అత్యంత శౌరవాభిమానములు గలవు. వీరిరువురి నిర్యాణము శ్రీవారి మనస్సున కలతను గలిగించెను. ఇట్లు ఒక్కొక్కరుగా తమ గురు భాయులు తమ్మువీడి పోవుట శ్రీవారికి ఒంటరి పాటై కనిపించెడిది. శ్రీవారి కార్యకరణోత్సాహము నానాటికి క్షీణింపదొడగెను. కావున వారు తమకాలమును నెక్కువగా ధ్యానమునందును జపమునందును గడుప నారంభించిరి. వీరి కార్యకలాపము మాత్రము తప్పినదికాదు. కాని ఆకార్యనిర్వహణము శ్రీవారు స్వయముగా చేయక, ఇతరుల చే చేయించుచుండెడివారు. ఈ కాలమున శ్రీవారు శ్రీశారదాదేవిగారి జన్మస్థలమగు జయరాంబటియం దొక మందిరము నెలకొల్పిరి. దానికి దగిన ధనము, సంచాలనము,—ఇవన్నియు తాము దగ్గరనుండకపోయినను ఎప్పుటికప్పుడు ఆకార్యనిర్వహణమును గూర్చి వలసిన విషయమును దెలిసికొనుచు, తగిన రీతిని ఆకార్యమును కొనసాగించుచుండిరి. ఆదేవాలయము 1931కి వ సంవత్సరము, ఏప్రిల్ మాసమున అక్షయతృతీయనాడు ప్రతిష్ఠింపబడినది. ఆప్రతిష్ఠాపనోత్సవమత్సరంత జయప్రదముగా జరిగెను. శ్రీమాతృదేవిగారి శిష్యులు, భక్తులు—ఎందఱో సాధువులు ఆనాడు అచ్చట గుమిగూడి కొన్నిరోజులవఱకు ఉత్సవమున పాల్గొని జయప్రదము గావించిరి. నేడు ఆదేవాలయము శ్రీశారదాదేవిగారి జ్ఞాపకచిహ్నముగా నుండు టయేకాక శ్రీశారదానందుల భక్తి ప్రపత్తులకు నిదర్శనముగా నున్నది.

శ్రీవారు తమ జీవితకాలమున గావించిన సరితీయిక గొప్పకార్యము మొట్టమొదటి

శ్రీ రామ కృష్ణ సేవాసంఘ సమావేశము (Convention). ఆసమావేశము ముఖ్యముగా శ్రీరామకృష్ణ సంఘ సాధువులకొఱకే యేర్పరుపబడినది. పలు కేంద్రములనుండి యెందఱో సాధువులు వచ్చిరి. వారందఱును గలిసి ప్రతి యొక్క ఆశ్రమ కార్యము నెట్లు నిర్వహింపబడుచున్నదో చర్చించిరి. శ్రీశారదానందస్వాములవారు ఈ సమావేశ ప్రారంభమున సాధువులకు చదివి వినిపించిన ఆహ్వానపత్రము నందు శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘము నాటి వఱకు నిర్వహించిన కార్యకలాపమంతయు విశదీకరించి, ఆ విషయమున తమకు గలిగిన కష్టనష్టముల దెలుపుచు వాని నివారణకు తాము కావింపగలిగిన, అనుసరింపవలసిన మార్గమునుగూర్చి చక్కగా బోధించిరి. ఆనాటి ఆహ్వానపత్రము ఆనాటి యుత్సవమును, ఉత్సాహమునేకాక, శ్రీ రామ కృష్ణ సేవాసంఘము 'శాశ్వతముగా సర్వకాల సర్వావస్థలయందు కావింపవలయు కార్యదక్షత, విధానము—వీనిని నేటికిని విశదముగా మార్గదర్శినియై పురోమార్గమును జూపుచున్నది.

నానాటికి సంఘకార్యకలాపము అధికరించుచుండెను. శ్రీస్వామివారు ఆ కార్యమును ఒంటరిగా నిర్వహింపజాలక అందులకు తగిన (కమిటీ) ఉపసంఘము నొకదాని నేర్పఱచిరి. మెల్ల మెల్లగా వారు కార్యకలాపమునుండి విడివడుచు జపధ్యానములం దెక్కువ కాలమును గడుపనారంభించిరి. ఒకానొక కాలమునందు ఔమనివారణము, సాంక్రామికరోగ గ్రస్త సేవనము మున్నగు కార్యములందు బద్ధ కంకణులై యుండిన శ్రీస్వామివారే ఆ కార్యకలాపము నెల్ల నొక మూలవైచి, యెల్లప్పుడు జపధ్యానములందే-తమ కార్యములను గడుపుట శిష్యుల

కనేకులకు ఆశ్చర్యమును గలిగించినది. ఒక్కొక్కప్పుడు మిక్కిలి చచ్చుగలిగినవారు కొండలు “స్వామీ! మీయట్టి మహాత్ములేల యిట్టి తీవ్రమయిన తపస్సు చేయవలయును?” అని యడిగినచో శ్రీవారూరక చిటునవ్వు చవ్వి సరిపెట్టెవారు.

శ్రీశారదానందుల శరీరస్థితి కొంచెము కొంచెముగా క్షీణింపనారంభించినది. తమ శరీరము పలువిధ వ్యాధులచే పీడింపబడినను అందలి యధారస్థితిని శ్రీవారెవరికిని తెలియజేసెడి వారుకాదు. కావుననే వారి నిర్యాణమునందు గూడ శ్రీవారిత త్వరలో నిర్యాణముచెందు దురని యెవరును గ్రహింపజాలక పోయిరి.

ఆనాడు శనివారము 6 ఆగష్టు 1927. శ్రీ స్వామివారు తమ అలవాటు ననుసరించి ఉదయముననే లేచి ధ్యానమునకు గూర్చొనిరి. సాధారణముగా ఆధ్యానము మధ్యాహ్నము వఱకు జరిగెడిది కాని ఆనాడు త్వరగాలేచి పూజాగృహమును జేరి యందు సుమారు అర్ధ ఘంటసేపు జరిపిరి. పిదప బయటికివచ్చి దైనం దిన కృత్యముల కావించిరి. సాయంకాలము దీపారాధనానంతరము శ్రీవారు తమగదిని ప్రవేశించిరి. అప్పుడు వారి సేవకుడు ముఖ్యము లగు (ఆఫీసు) కాగితముల పట్టుకొని వచ్చెను. వానిని దీసికొని మేజులో బెట్టుచుండగా తల తిరిగినది. వెంటనే సేవకునిలిచి, ‘నీవు త్వరగా మందు తయారుచేయు’మని పలికి, పడకమీద శయనించిరి. అంతయే. పిదప డాక్టర్లు ఎందఱోవచ్చిరి. అది ‘సన్న్యాసరోగ’ మని నిర్ధారణకావింపబడెను. ఎన్నిమందు లిచ్చినను శ్రీ స్వామివారికి స్పృహకలుగనే లేదు. ఈ విషయము ఎల్ల కేంద్రములకు దెలుపబడెను. ఎందఱో సాధువులు, బ్రహ్మ

చారులువచ్చి ఉద్బోధనాకార్యాలయమున గుమిగూడిరి. శ్రీవారుమాత్రము అట్లే శయనించియుండిరి. ఇట్లే 19 వ తారీఖువఱకు నుండి ఆ నాటి రాత్రి రెండు గంటలకు మహా సమాధిసందిరి. శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘము నకు మరమునకు ఆధారభూతుడయిన మహాను భావుడు శాశ్వతముగా మానవనేత్రమార్గమును వీడిపోయెను.

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుని శిష్యవర్గమున నొక్కొక్కరు నొక్కొక్క విశేషాంశమును జూపెడివారు. స్వీయ మేధాశక్తివలన గూఢ తృప్తిపంచమును నుజ్జూతలూగించి, నిదురించుచున్న భారతమును మేల్కొల్పి ఆధ్యాత్మికశక్తి జీవునియందే కలదనియు అనుష్ఠానలోపమే వైఫల్యహేతువనియు జాటి అనుష్ఠాన వేదాంతమును సలక్ష్యముగ స్థాపించిన మహామహులు శ్రీవివేకానందస్వాములవారు. రేయింబవళ్లు మానవుడెట్లు భగవద్భావమునందే నిమగ్నుడై బ్రహ్మనందానుభూతిని బడయగలవోయన్న విషయమును శ్రీబ్రహ్మనందస్వాములవారు అనుష్ఠానపూర్వకముగ నిరూపించియుండిరి. ప్రేమస్వరూపుడగు భగవానుని ధ్యానించుట వలన మనహృదయమెట్లు ప్రేమమయమై భాసిల్లగలవోయన్న విషయమును నిరూపించి రూఢిపరచినవారు శ్రీ ప్రేమానందస్వాముల వారు. ఇట్లే శ్రీరామకృష్ణగురుదేవుల శిష్యులెల్లరు నొక్కొక్కవిషయమును, విశేషాంశమును ప్రజానీకమునకు జూటియున్నారు. అట్టి శిష్యవర్గమునకు జెందిన మహానుభావులలో నొక్కరైన శ్రీ శారదానందస్వాములవారు అత్యంత కష్టతరమగు కర్మయోగాభ్యసనమును తమ జీవితమున విపులముగ విశేషింపించి యున్నారు. ఎంతటి యుత్సాహముతో ఎట్టి

మానసికస్థితితో నొక కార్యమున కాలిడు దురో అట్టి యుత్సాహముతోడనే, అట్టి మానసిక పరిస్థితితోడనే—ఆవంతయు మార్పులేని హృదయముతో వారా కార్యమునుండి బయట బడగల శక్తిని గలిగియుండిరి. మహాతంత్ర నముచేతమగు నీ కార్యక్షేత్రమున నీటిలోని తామరవలె నావంతయు కళంకములేని విధమున వారి జీవితము చక్కగా గడచుచుండెడిది. భగవద్వాక్యానుసారిణి సమస్తకర్మములను భగవదర్పణముగావించి తాము నిష్కాములైయుండుటయే కర్మయోగ సిద్ధాంతమని చక్కగా గుర్తించియుండుటవలననే శ్రీవారిట్టి జీవనమును నడుపగలిగిరి. సమస్తకర్మములందును విలీనులైయున్నను ఆధ్యాత్మికరాజ్యమున మానవులెట్లు ఉచ్చస్థానము నలంకరింపగలరాయన్న విషయము శ్రీవారి జీవితమునందలి ప్రతి ఘట్టమునందును కన్నులకు గట్టినట్లుండును, 'యోగః కర్మసుకౌశల' మృన్నవాక్యము వారి జీవితమునందు నార్థకమునందినది. ఎట్టి కర్మకలాపమునందు విలీనులైయున్నను భగవత్సంబంధమును మాత్రము వారొక ఊణకాలమును విడిచినవారుకారు.

వారియందువలె కర్మకౌశల్యము మఱి యెవరియందును గనుపింపదు. భగవద్గీత ద్వితీయాధ్యాయమునందు స్థితప్రజ్ఞనుగూర్చి వివరింపబడియున్నది. ఆ లక్షణములన్నియు వీరియందు సంపూర్ణముగ గనిపించుచున్నవి. వారి కార్యభారమును వహించినకాలమున నెట్టి దుర్ఘట సంఘటనలు ఎట్టి దుఖకర విషయములు సంభవించినను వారు వాని నావంతయు లక్ష్యపెట్టువారుకారు. శరీరవిషయమున ఆరోగ్యముగానున్నకాలమున నుదాసీనతను వహించినయట్లే అనారోగ్యస్థితియందును శోభాయ

మానమగు ముఖవర్చస్సుతో విరాజిల్లెడివారు. ఎట్టి కార్యమయినను దీర్ఘదర్శిత్యముతో నెల్ల విషయములు ముందు వెనుక లాలోచించి పూనెడివారేకాని ఆకస్మికప్రదేక్షముతో కార్యవిఘాతము నాలోచింపక కాలిడువారుగారు. సర్వదా తమ్ము సాక్షీభూతులగా దలంచి సమస్తకార్యములను అనానక్తులై కావించుటయే వారియందలి విశేషము. ఎన్ని కార్యములందు విలీనులైయున్నను శ్రీవారు మహాయోగివలె చరించుచుండువారు. వారి హృదయమునందెల్ల అచంచల దివ్య ప్రళాంతి తేజోరూపమున దేజరిల్లుచుండెడిది. వారియందు యోగచతుష్టయము సంపూర్ణ సమన్వయమునంది యందు దేనికి ప్రాముఖ్యత గలదో నిరూపింప సాధ్యముగాని పరిస్థితి వారి దివ్య జీవితమున గోచరించెడిది. వారికి సాటియగు కర్మయోగులు లేరు. కాశీక్షేత్రమునందలి విశ్వనాథదేవాలయమునకు బోయినను పూరీ జగన్నాథాలయమునకు బోయినను వారు విగ్రహమూర్తిపై కన్నుంచి భక్తినిబద్ధాంజలాలై ధ్యానింపనున్న దృశ్యము వర్ణనాతీతము. దానింగన్న వారాదృశ్యమును నెన్నడును మఱువజాలరు. శాస్త్రముల బోధించుచున్న కాలమున విద్యార్థులు గావించు తర్కములన్నింటికి శ్రీవారు యుక్తియుక్తముగ తమమేధాశక్తికి వన్నెపెట్టుచు శాస్త్రీయ సమాధానముల నొసగుచుండువారు. ఇట్లే ధ్యానయోగమార్గానుసారులకు గలుగనున్న సందేహములెల్ల చక్కని ఫక్కిని సునాయాసముగ దీర్చుచుండువారు.

వారి జీవితమునంతయు ముఖ్యముగా రెండు దృక్కోణములనుండి గ్రహింపగలము—ఒకటి ఆదర్శసాధువు, రెండు శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘ కార్యదర్శి. ఇంతటి మహాసంఘమును, ఇంతఱు

కార్మికులను నోకేమార్గమున పొచ్చెములేని రీతిని నడుపుటయన్న సామాన్యముగాదు. అసాధారణ క్షేత్రాలవారే కాని ఆ కార్యము చకు బూనుకొనజాలరు. వీరి కార్యము నెట్లు నెఱవేర్చగలిగిరో కదా యని తెలియవలయు నన్న కార్మికులచిత్తములనెల్ల వారివారి కను వగు స్థితికి బోయి తమవైపున కాకర్షించెడి మేధాశక్తి వీరికి కలిగియుండుటయే యిందు లకు ప్రధాన హేతువని తేలగలదు. ఎట్టి పాక్షికాశయమును లేక సార్వజనీనమగు శ్రేయస్సునకే వీరు పాటుపడ నుంకించెడివారు. లేనిపోని చాడీలు చెప్పి వీరి నొకరికి వైరుల గావింపవలయునన్న అది అర్థరహిత ప్రలాపము, వృథాప్రయాస. ఎంతటి పసిబాలుడయినను తమకేదియేని విన్నవింపవచ్చినచో మిక్కిలి ఓర్పుతో విని వానికి వలయు మేలుగావించుటయు తాము స్వయముగా నెంచేని పొరపడినచో నితరులనెల్ల క్షమాపణ కోరుటయు వీరి యందు స్పష్టముగా గోచరించు సుగుణములు.

ఆధ్యాత్మిక జీవనమున భజుదేవతాదర్శనములు, అనుభూతులు పడసినను వారెన్నడును ఆ విషయముల వెల్లడిగావించెడివారు కాదు. తప్పనిసరి యైనప్పుడును ఏదో ఒకటిరెండు మాటలతో చాల అరుదుగా వ్యవహారము తేల్చెడి వారేకాని స్వీయానుభూతులనుగూర్చి వారు ముచ్చటించినవారు గారు. వినయమే రూపొందినో యన్నట్లున్న మహానుభావులగు వీరికి

అహంభావమణుమాత్రమును నుగడెడిదికాదు. సగళమునందు ముఖ్యమును గొప్పదియు నగు పదవిని కలిగియున్నను వారు సమస్తవిషయములందును అందఱితోడను సమానముగనే ప్రవర్తించెడి వారు.

ఉదయాది దినమంతయు కర్మచలీనులై యున్నను తుదకు రాత్రులందో సాయంసమయములందో ధ్యానమున గంటలకొలది గడపుచుండువారు. అందువలననే వారి మనస్సు బాహ్య విషయములవలన చలంపకుండెడిది కాబోలు. వారిదగ్గరన్న బ్రహ్మచారులకు సాధువులకు నిట్లుపదేశించువారు వేయిపనులున్నను జప ధ్యానములను విడువవలదు. మనుష్యుడు జీవితకాలమంతయు పనిచేయజాలడు. కాన శ్రేయమునుండియు జపధ్యానములున్న నవియే వారిని చివరవఱకును రక్షింపగలవు. ఈవిషయము సాధువులు, బ్రహ్మచారులేగాక యెల్లరును గమనించి యనుసరింపదగినది. మానవజీవితమున ఆధ్యాత్మికముగా నున్నదిగాంచుటయే యాతని రక్షింపగలదు. కాన శ్రీ వారి యీ సలహాయెల్లను అనుసరింపదగినది. అవతారపురుషుడగు శ్రీరామకృష్ణుని శిష్యులయిన యిట్టి మహానుభావులెల్ల మన జీవనమున కాదర్శప్రాయులై యుండురుగాక ! వారి కాదర్శమృతము మనపై వర్షించి మన యందలి ఆధ్యాత్మిక బీజమును ప్రబలము జేయుగాక !

గ్రంథ సమీక్ష

చూడాల

రచయిత శ్రీ బిట్రా ఆంజనేయులు.
డబుల్ క్రాస్ 1/16 సైజు (168 + 8) పుటలు.
వెల. రూ. 1-8-0. వలయువాడు, బిట్రా
ఆంజనేయులు, తాడికొండపోస్టు, గుంటూరు
జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

ఇది యోగవాశిస్థాంతర్గతమగు చూడాలో
పాఖ్యానము. గ్రంథకర్త దీనిని ప్రబంధ
కావ్యముబోలె పద్యకావ్యముగ రచించెను.
రాగవిలాసము, ప్రబోధవిలాసము, లీలావిలా
సము నను విలాసత్రయంబును మూడాశ్వాస
ములుగ రచింపబడినవి. పద్యములు హృద్య
ములై యలరాదుచున్నవి. శైలియు నాతి
కరినమై చదువరుల నూరించుచున్నది. ఆధ్యా
త్మిక విద్యాబోధకమయ్యు నీ కావ్యము నవరస
భరితమై యొప్పుచున్నది. జ్ఞానప్రబోధనమున
నిట్టి యుపాఖ్యానము లెంతేని సహాయము
గావింపగలవు.

మచ్చునకు :

చ, జలము తరంగరూపమును

చయ్యనఁ దాల్చినయట్లు చిత్తమే
తలఁచు విచిత్రకర్మములఁ

దార్శ్ని భావవిభావచేష్టలఁ
సలుపుచు విష్టపత్రయము

చాయను సర్వపదార్థరూపతఁ
వెలయును కాలధర్మముల

వీడ కనంతబలప్రపూర్ణమై. 3-191.

ఉ. చెప్పినదాని నింత చెవిఁ

జేర్చినఁ జెప్పగవచ్చు నేరికిఁ

జెప్పినదంతయుఁ వినక

చేత మదెచ్చటనేని జేర్చినఁ

జెప్పినదెల్ల మాటలకుఁ

జేటగు నంతియకాని యందునే

మచ్చుపడక ఫలంబుగను

నయ్య! యెఱుంగవె నీవు చెప్పమా!

2-81.

రత్న త్రయము

రచయిత. శ్రీ బులుసు వేంకటేశ్వరులు,
బి. ఏ. డబుల్ క్రాస్ 1/16 సైజు (4 + 92)
పుటలు. వెల ఒకరూపాయి. వలయువాడు,
శ్రీ బులుసు వేంకటేశ్వరులు, బి. ఏ., రామా
రావుపేట, కాకినాడ అని వ్రాయవలయును.

ఇది మానవప్రపంచమున వన్నెవాసిగాంచి
ఆదర్శప్రాయులైన మువ్వరు మహాపురుషుల
జీవితములు గల వచన గ్రంథము. ఓకటి, జ్ఞాని
రత్నమగు రామతీర్థ జీవితము, రెండు, వైజ్ఞా
నికరత్నమగు రామను పండిత చరిత్రము,
మూడు, విద్వద్గువిరత్నము పండితరాయల
జీవితచరిత్రము—ఇందు వర్ణింపబడియున్నవి.
భావ సులక్షణమును సుశ్రావ్యమునై హృ
ద్యములగుశబ్దజాలములతో సరళమై యలరాదు
చున్నది. దీనిని నేటి విద్యార్థిలోకమున కంద

జేయు తలంపుతో గ్రంథకర్త రచించుటయే యీ శైలికి ప్రధానకారణము. ఇక విషయనూ, పండితపామరజనంబులందఱును జదివితమ జీవితముల సార్థకము గావించుకోవలయు మహాపురుష జీవితములు. ఈ రచనయందు గ్రంథకర్తగారు స్వీయాభిప్రాయము నిట్లు వెలిబుచ్చియున్నారు “ దేశభక్తి, విజ్ఞానరక్తి, సమరసశక్తి—ఈ మూడింటిలో దైవభక్తి మిళితమై మనబాలుర కలవడిననాడే మన విద్యార్థులు భారతీయ విద్యార్థుల నడగుదురు.” గ్రంథకర్త స్వీయాభిప్రాయానుసారిణి గ్రంథము సాంతము సహజమును సరళమును నగు భాషయందు రచించి విద్యార్థిలోకమునకే కాక సమస్త భారతీయులకును మేలొనగూర్చిరి. పాఠకులు సంపూర్ణ ఫలమును బడయుదురుగాక!

పూర్ణ యోగము

రచయిత శ్రీ నలినీకాంతగుప్త, అనువాదకులు శ్రీ శి. నారాయణరెడ్డి. డబుల్ క్రాస్ 1/16 సైజు, (6 + 110) పుటలు. మూల్యము. రూ. 1-4-0. వలయువారు, ప్రకాశకులు, శ్రీ అరవిందాశ్రమము, వుదుచ్చేరి అని వ్రాయవలయును.

ఆంగ్లభాషయందు శ్రీ అరవింద యోగీంద్రులు రచించిన యోగసమన్వయము నాధారముగా జేసికొని శ్రీ నలినీకాంతగుప్త బంగాళాభాషయందు పూర్ణ యోగమును రచించుటయు దాని నాంధ్రుల కందజేయుటకై, శ్రీ శి. నారాయణరెడ్డిగా రాంధ్రీకరించిరి. ఏ మానవుడైనను ఏ యోగము నభ్యసించి

నను, అనుసరించినను, గమ్యమును బడయగలడునుటయే యిందలి ముఖ్యవిషయము. భాషయు సరసముగ నున్నది. చదువరు లీ గ్రంథపరచమున ఆత్మోన్నతినంద సాధనలు గావించి ఫలము నందగలరు.

ఆత్మ భారతము

రచయిత శ్రీ బిట్రా ఆంజనేయులు. డబుల్ క్రాస్ 1/16 సైజు (357 + 34) పుటలు. వెల రూ. 4-8-0. వలయువారు, శ్రీ బిట్రా ఆంజనేయులు, తాడికొండపాస్టు, గుంటూరు జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

ఇది ఆత్మపరముగా భారతమును సమన్వయించి వ్రాయబడిన గ్రంథము. శైలి మనోహరము, పదములు సరసములు. ఆంధ్రమున నిట్టి గ్రంథములకు పూర్వలే పూనియున్నాడు. ప్రబోధచంద్రోదయాదు లిట్టివేకదా! అన్ని నను భారతమువంటి మహాగ్రంథమును సంపూర్ణముగా ఆత్మపరముగా నిట్లుపఱుంచి వ్రాసిన గ్రంథరాజములలో నిదియే ఆంధ్రమున ప్రథమమని చెప్పక తప్పదు. ఈ విషయమున గ్రంథకర్త పూనినమార్గ మత్యంతానుసరణీయము. భారతము నవగతము చేసికొన్న వారెల్ల ఆత్మంత సులభముగ ఆధ్యాత్మిక విషయముల దెలియగలుగునట్లు వివరింపబడిన ఈ గ్రంథము పాఠకలోకమున కత్యంతోపయుక్తమనుట యతిశయోక్తి కానేరదు. ఆధ్యాత్మికవిద్య నిట్లు ప్రచారము గావించుచున్న గ్రంథకర్త ఆంధ్రులకెల్ల అభినందనీయులు.

సౌ దా గ్య

(ప్రత్యేక వార్షిక సంచిక)

మది రామ ప్రభుత్వ స్త్రీజనాభ్యుదయశాఖ ప్రచురణ, రూ. 0-8-0. నాథారణ విడి పత్రిక రూ. 0-3-0. తపాలాఖర్చులతో సహా సాలుచం దా రూ. 2/-లు మాత్రమే. వివరములకు ఇల్లు వ్రాయుడు The Editor, Womens Welfare Journal, Government House, Mount Road, Madras 2.

మహిళాభ్యుదయమునకు అత్యంతాదరాభి

లాపలతో పాటుపడుచున్న “సౌభాగ్య” నిరంతరకృషిఫలితముగా ఈ సంవత్సరము వెలువడిన ప్రత్యేక వార్షిక సంచిక ఇది. ప్రభుత్వ పోషణలో స్త్రీజనాభ్యుదయశాఖ కార్యకలాపములు సంచికలో కట్టకడపట విశదీకరింపబడినవి. “జీవితంలో ఆనందము”, “శిశుపోషణ”, “అందం”, “ఇంటి తోట” మొదలైన చిన్న చిన్న వ్యాసములు ప్రతి ఇల్లాలికి సామాన్యముగా కలుగు సందేహములను నివర్తించుటయేగాక మిక్కిలి వైజ్ఞానికముగా ఉన్నవి. అతివలకు చేదోడు వాదోడు సౌభాగ్య.

సంఘవార్తలు

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస - జయంత్యుత్సవము

తిరుత్తణి తాలూకాయందలి కంచిరాజు గురువరాజు కండ్రిగ గ్రామమునందు శ్రీ రామకృష్ణ సేవాసమితివారిచే 31-3-51 నాడు శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస జయంత్యుత్సవము జరుపబడెను.

నాటి ఉదయము 7 ఘంటలకు బీదలకు అన్నదానము గావింపబడెను. పూజాదులయధావిధిగా జరుపబడెను.

సాయంత్రము 7 ఘంటలకు బహిరంగ సమావేశము జరిగెను. నాటిసభకు చెన్నపురి మైలాపూరు శ్రీ రామకృష్ణ మఠస్థులగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ ఋతజానందస్వాములవారధ్యక్షత వహించిరి. చెన్నపురి పచ్చయప్ప ఉన్నతపాఠశాలాంధ్రపండితులు విద్యా శ్రీదీపదయాళుగారు శ్రీ రామకృష్ణగురుదేవుని జీవితచరిత్ర, ఉపదేశములు—ఈ మున్నగు విషయముల విపుల

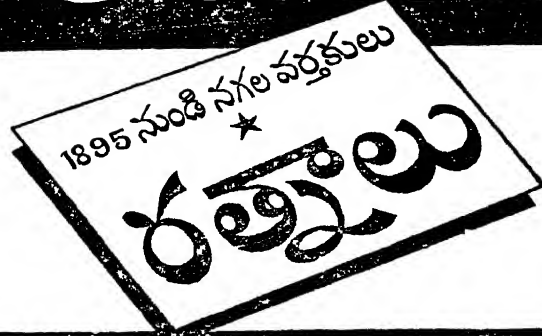
ముగ వివరించుచు నుపన్యసించిరి.

తదుపరి అధ్యక్షులవారు జయంత్యుత్సవముల వివరించుచు యావత్ప్రపంచమునను అవి యెల్లు కొనసాగింపబడుచున్నదియు విశదముగా వెల్లడించిరి. స్వయముగా శ్రీ రామకృష్ణ సంఘమునకు సంబంధించి, ఆధ్యాత్మిక జీవనమును గడుపుచున్న శ్రీ స్వాములవారు శ్రీ గురుదేవుల మహిమలను, ఉపదేశములను, వారి అవతారమువలన మనము పొందవలసిన లాభములు, అందులకుగల యుపాయములు విశదీకరించిరి.

రాత్రి పది ఘంటలకు శ్రీ కాళహస్తి వాస్తవ్యులు శ్రీ బొజ్జా కృష్ణదాసుగారు హరికథా కాలక్షేపము గావించిరి.

అనంతరము సభ్యుల అభివందనములతో సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

సురజ్ మల్స్

313, ఎన్.జి. నేడ్, మద్రాసు.

7—(S—'0)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సాకార్ నేట్, మదరాస్

L G 7-10)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మచ్చగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పార్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పార్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాః యుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (అదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు	2 8 0	గురూపదేశములు	0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	2 4 0	నాసంస్కరణ యుద్ధవిధానము	0 6 0
రాజయోగము	2 4 0	గా గురుజేవుడు	0 6 0
కర్మయోగము	1 8 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0 4 0
భక్తియోగము	1 4 0	నవీన భారతజేశము	0 4 0
వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1 8 0	ముక్తిమార్గము	0 8 0
వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1 8 0	సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (తెలుగు)	0 3 0
అశుషాన వేదాంతము	1 4 0	శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము	0 1 0
వివేక సూక్ష్మోదయము	1 0 0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము)	0 1 0
శ్రీ పరమహంస నీతికథా రత్నములు	0 12 0	నా మతము	0 0 6 డజను 0 5 0
భక్తిమార్గము	0 8 0	సింహ గర్జన	0 0 6 డజను 0 5 0
షికార్ నగరోపన్యాసములు	0 8 0		

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాస పత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరకును

ఇట్లు వ్రాయుడు

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ పెగురుమాడి వేంకటకృష్ణరావు
శ్రీ శి. ఎస్. ఎస్. రాజ్ గారిచే శిల్పకళాపీఠము ప్రెస్స్ లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న ప్రుద్రింపబడి,
శ్రీ అనిలేవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-4-51.

శ్రీ

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౧, మే-జుల, వైశాఖము

సంపుటము ౭

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు
చెన్నపురి

విషయ సూచిక

ప్రారంభ - శ్రీ శారదాస్తోత్రము	...	..	..	౨౮౧
శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము—'సు.'	...	...	..	౨౮౨
ధర్మపరిశీలన—శ్రీ విశ్వకాండస్వామి	...	..	..	౨౮౯
శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి	...	..	..	౨౯౨
శ్రీ వాసుదేవ మననము—శ్రీ మాచిరాజు శ్రీ రామకృష్ణ	...	..	...	౨౯౩
పూర్ణమానవుడు—శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బారావు	...	.	...	౨౯౫
వినయపత్రిక	...	...	...	౩౦౦
అంతర్దృష్టి—శ్రీ అయ్యదేవర వేంకటసుబ్బారావు	...	.	.	౩౦౨
ధర్మసంగ్రహము—శ్రీ యం. వి. రమణయ్య	...	..	.	౩౦౩
అరిష్టద్వర్తము : కామము—శ్రీ ఉపద్రష్ట సత్యనారాయణభుక్త	...	.	.	౩౦౬
సంఘవార్తలు	...	...	.	౩౦౮

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము ౧౦-వ రేడిన చెల్లవలసివచ్చును. ఒక వారము, పదిరోజులు మాచి ప్రతి మాకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా రూ. ౩ ఆ మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాదారులుగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపబడును. విడిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు. హిగ్గిన్ బాదంస్ వారి ప్రింట్ లోఁగాని, మా పత్రిక ఏకాంటును గాని అడుగుడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు పిలవంతములు ఇంగ్లీషున వ్రాయును మా చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపుడు. ఉత్తరములను “మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ” అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪. చిరునామాయందు పట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముందుగా మా కార్యాలయము నునకుఁ జలపఱయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపబడును.

వ్యాస కర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ గుండరముగ గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ రేడికి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియోగముగఁ బంపెడి పత్రికలను “సంపాదకుడు శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ శ్రీ రామకృష్ణ వివేకా స్టూడెంట్స్ హోమ్, మైలాపూరు, చెన్నపురి” అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచో ఒకటి పోటీకి చేర్చి పంపవలయును.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము = }

౧౯౫౧ - మే . . . ఖర - వైశాఖము

{ సంఛిక ౧౦

ప్రార్థన

శ్రీ శారదాస్తోత్రము

నమస్తే చిన్మయా చితా చింతామణీ, తంత్ర మంత్ర మయీ యంత్ర నివాసిని
కుమారీ యువతీ వృద్ధారూపధారిణీ— అనాధి అశేషస్థితిగతి శారదే !

నమస్తే యోగమాయా శివే దాక్షాయినీ, దీక్షదాయినీ దేవీ నారాయణీ
కల్పలతికా తత్వప్రదాయినీ— జనన మరణ వినాశినీ శారదే !

నమస్తే భవానీ ఇంద్రాణీ ఊర్వశీ, గళితకుంతల కాళీ ఏ లోకేశీ
అట్టహాసినీ ఖట్వాంగధారిణీ— దైత్యవిమర్దినీ మహాకాళీ శారదే !

నమస్తే చండికా రక్తబీజ శోషణీ, చాముండా ప్రచండికా చండముండనాశినీ
విశ్వస్తంభినీ జృంభనకారిణీ— ఆదిత్యగణవందితా జననీ శారదే !

నమస్తే దుర్గా దుర్గమ సంసారే, త్రైలోకపూజితా శక్తి కంసారే
ఉర్ధ్వా అర్పణా ఉమా చరాచరే— నిఖిలతేజఃపూ ఘోరా శారదే !

—శ్రీ మణింద్రమహాళా ఛాళీ

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

దక్షిణేశ్వరమందిరమున శ్రీరామకృష్ణుడు

9 సెప్టెంబర్, 1883.

రతన్ — మంచిదే.

నాడు ఆదివారము. శ్రీరామకృష్ణుడు మధ్యాహ్నభోజనమును సేవించి తనగదిలో చిన్నమంచముపైన గూర్చొనియుండినను, నుమాడు 2 ఘంటలయినది. గదిలో రాఖాల్, 'మ.', రతన్ — క్రింద గూర్చొనియుండిరి. రామలాల్, రామ్‌చట్టోపాధ్యాయ్, హజ్రా అపుడపుడే వచ్చి కూర్చొనుచుండిరి. రతన్ యదుమల్లికుని తోటను పరీక్షించుచుండువాడు. శ్రీరామకృష్ణులయందు భక్తి కుదురుటవలన నపుడపుడు దక్షిణేశ్వరమున కేతెంచి వారిని చూచిపోవుచుండెను. పలువిషయములను మాట్లాడుచు మాటల సందర్భమున రతన్ 'యదుమల్లికుని కలకత్తాయందలి యింటియందు నీలకంచునిచే తయారుగావింపబడిన నాటకము జరుగబోవుచున్నది' అని చెప్పెను 'మీ రచటికి తప్పకుండ విచ్చేయవలయును. దినముగూడ నిశ్చయింపబడినది' అని పలికెను.

శ్రీరామ. — సరే, నాకును వెళ్లవలయునని ఆశగా నున్నది. ఆహా! నీలకంఠు డెంతటి భక్తితో పాడును!

ఒక భక్తుడు. — చిత్తము.

శ్రీరామ. — అతడు పాట బాడుచుండగా కంటినుండి కన్నీరు జలజల గారును. నేను నాటకము దర్శింప నేగినచో రాత్రి యచటనే యుండును.

రామచటార్జీ మొదలగువారు యదుమల్లికుని యింటియందు దొంగలుపడిన విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించిరి.

రతన్ — అవును. ఆ యింటి పూజాగృహమునందలి దేవుని బంగారపు పాదరక్షలు దొంగిలించబడినవి. ఇల్లంతయు హడావుడి మయమయినది. మంత్రపల్లెమువలన దొంగ పట్టువడును. అందఱును గూర్చుందురు. అపుడా పల్లెము దొంగిలించినవానియొద్దకు తనంతట తానే పోవును.

శ్రీరామ. — (నవ్వుచు) ఎట్లు పోవును? దానికేమి కాలుసేతులు గలవా?

రతన్. — కాదు, ఒకడు దానిని క్రింద నొక్కిపట్టును.

మరియొక భక్తుడు — అందులో నేదియో హస్తలాఘవమున్నది. అది యొక విద్యాకాశలమే.

శ్రీరామ. — ఏ కాశలమువలన భగవానుని పొండగలమో అదియే నిజమయిన కాశలము. ఆ చాతురియే చాతురి.

ఇట్టి మాటలు జరుగుచుండగా కొందఱు లోనికేతెంచి శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవునకు నమస్కరించి కూర్చొనిరి. అందులో నొకరు శ్రీరామకృష్ణులకు పూర్వపరిచితులు, అతడు తాంత్రికసాధనలు గావించువాడు. పంచ—

మకారసాధనగూడ గావించువాడు. అంత ర్యామి యయిన శ్రీరామకృష్ణులు సమస్త మును తెలిసికొనిరి. వారిలో మరియొకడు ధర్మము పేరుచెప్పి యెన్నియో పాపకర్మలు చేయుచున్నాడు. అదియును వారెరిగియే యున్నారు.

శ్రీరామకృష్ణులు సంతానభావము గల వారు. వారికి స్త్రీలందఱును దేవీరూపిణులే. శేశ్వలనుగూడ వారట్లే చూచెడివారు.

శ్రీరామ — (సవ్యయ) అచలానందు డచటికి బోయెను? అనాడు కాళీకింకరు డ్దేతెంచెను. ఆతనితోగూడ నొక సింగియు వచ్చెను. ('మ.' మొదలగువారిలో) అచలా నందుడు, వారి శిష్యుల భావములు వేరు. నాది సంతానభావము.

క్రొత్తగా వచ్చినవారందఱును ఏమియు ఒలుకక మిన్నకుండిరి.

శ్రీరామ:—నాకు స్త్రీలందఱు మాతృ సమానలు. అచలానందు డవుడవు డిచటికి వచ్చియుండువాడు. ఇచటికి వచ్చిన పిదప భగవదర్పితమయిన కారణమును ఎక్కువగా స్వీకరించువాడు. నా సంతానభావమును విని తాను చేయుచున్నది సరియే యని వాదించుచు 'స్త్రీలతో గలిసి వీరభావమును నీవేల యంగీ కరింపవు? తాంత్రికశాస్త్రములందు శ్రీ మహా దేవునిచే జెప్పబడిన విషయములు నీవేల స్వీక రింపరాదు? అందు వీరభావము సయితము వివరింపబడియున్నదిగదా!' అని హెచ్చరించు వాడు. అప్పుడు నేను 'నేనేమి చెప్పగలనండి! నాకవన్నియు నచ్చుటలేదు. సంతానభావమే నాకు బాగుగా కనిపించుచున్నది' అని పలుకు వాడను.

అచలానందుడు తన భార్యాపుత్రులను రక్షించెడివాడు గాడు. నన్ను సమీపించి, "పిల్లలందఱును భగవానుడు చూచుకొనును, అంతయు భగవదిచ్చయే" యని పలుకును. నేనేమియు ప్రత్యుత్తరమిచ్చువాడను గాను. కాని నాకిట్లు స్ఫురించుచుండెడిది "నీ పిల్లల నెవరు రక్షింతురు? భార్యాపుత్రుల విడనాడుట ధనార్జనమునకు మార్గము గాని యట్లుండవల యును. ప్రజలు నిన్ను జూచి యీతడు మహా గొప్పత్యాగి యని భ్రమించుచు నెంతయో ద్రవ్యమును కానుకగా నిత్తురు. ఇట్లు నీవు సంపాదింపగలవు."

వ్యాజ్ఞములో జయించి యెక్కువ ధనము సంపాదించుటకో లేక వ్యాజ్ఞములో నితరులను గెలిపించుటకో సాధనములు నలుపుట మిక్కిలి నీచబుద్ధి.

ద్రవ్యమువలన అన్నపానాదులు సంపాదింప వచ్చును, నివసించుటకు స్థలము సంపాదింప వచ్చును. భగవత్సేవ సాధుభక్తులసేవ కావింప వచ్చును. పేదలు ఎదులబడినచో వారి కుప కారము చేయవచ్చును. ఇవన్నియు ద్రవ్యము యొక్క సద్వ్యవహారములు. ఐహికసుఖముల కొఱకు గాదు ద్రవ్యసంపాదనము. దేహ సుఖముకొఱకును గాదు. సంగ్రామమునకును గాదు.

కొన్ని సిద్ధులు లభించునన్న యుద్దేశముతో కొండఱు పంచ—మకార సాధనలు గావిం తురు. కాని అది యెంతటి హీనబుద్ధి! శ్రీకృష్ణ డర్జునునితో, 'తమ్ముడా అష్టసిద్ధులలో నొక సిద్ధి నీకు గలిగిన నీశక్తిని కొలదిగా హెచ్చింప వచ్చును. కాని దానివలన నీవు నన్ను పొండ జాలవు' అని పలికియున్నాడు. సిద్ధుడైనచో

మాయ నశింపదు. మాయ యన్నచో అహం కారము వెన్నంటును. ఎంతటి హీనబుద్ధి? అందఱిచేతను గర్హనీయమయిన స్థానమున నుండి మద్యపానముచేసి పొందునదేమి? వ్యాజ్ఞమును జయించుటయే నా లక్ష్యము?

శరీరము, ధనము—ఇవన్నియు ననిత్యములు. వీనికై యింత శ్రమ యేల? హఠయోగి యవస్థను జూచితివా? అతడు తనకెల్లు దీర్ఘాయువు గలుగునో యని చూచుచుండును. భగవంతునివైపు కొంచెమేనియు దృష్టి నిలుపదు. ‘నేతి, ధాతి’ క్రియలచేత తన బాజ్ఞను పరిశుభ్రము చేయుచున్నాడు. ఒక నాశమువలన పాలు గ్రసించుచున్నాడు.

‘ఒకప్పు డొక కమసాలి పనిచేయుచుండగా హఠాత్తుగా అతని నాలుక తిరుగబడిపోయి అతనికి జడనమాధి సంభవించెను. చైతన్య మావంతయు లేదు. ఇట్లెన్నియో దినములు గడచెను. ఎందరెందఱో అతని మహాత్మునిగా దలచి పూజింప చొడగిరి. ఇట్లు కొన్నిసంవత్సరములు గడచిపోయెను. అకస్మాత్తుగా ఒకానొక నాడు అతని జిహ్వ యధాస్థితి నందగా, అతనికి స్పృహ కలిగెను. ప్రపంచమంతయు మునుపటి వలెనే కనిపించుచుండుటవలన ఎట్టి మార్పును చెందక తనపూర్వవృత్తికే పూనుకొనెను.’ అందఱు నవ్విరి.

ఇవన్నియు శారీరక కార్యములే కాని భగవల్లాభమున కిం దావంతయు సంబంధము లేదు. ఒక డెన్నియో యోగాసనములు తెలిసికొని యుండెను. యోగసమాధినిగూర్చి యెంతయో చర్చించెడివాడు. కాని వాని మనస్సంతయు కామినీకాంచనములయందే లగ్నమై యుండెడిది. ఒకప్పుడాతనికి కొన్ని వేలరూపాయల

నోటు ఒకటి కనిపించెను. లోభము నావుకొన జాలక ఎట్లయినను దానిని బయటికి కొని తేగలము గదా యన్న నమ్మకము కొలదిని వాడు దానిని మింగివైచెను. చివరకు నోటు బయటికి వచ్చినది నిజమే కాని వానికి మూడేండ్ల కారాగారశిక్ష విధింపబడినది. ఒట్టు బెట్టి చెప్పుచున్నాను. ఆతడు చాలా ఆధ్యాత్మికోన్నతి నందినవాడేమో యని నేను నా సామాన్యబుద్ధితో తలంచుచుండువాడను.

ఒకప్పుడు సింఠీనుండి వచ్చిన మహేంద్ర పాలుడు ఐదురూపాయలు రామలాల్ నొద్ద నిచ్చిపోయెను. ఆతడు వెల్లిన పిమ్మట రామలాల్ నాకా విషయము దెలిపెను. ‘ఎందుకిచ్చివెళ్లే’ నని నేనడుగగా రామలాల్ ఇట్లు చెప్పెను ‘ఇచ్చటి ఖర్చులకే.’ అది విని ‘పాలవాని బాకీ కొంతవట్టు తీర్చవచ్చు’ నని నేననుకొంటిని. కాని రాత్రి పండుకొనబోవునప్పటికి హఠాత్తుగా నులికిపడి లేచితిని. నా హృదయము దేనినో విచారించుచున్నట్లనిపించినది. తోడనే రామలాల్ దగ్గరకేగి ‘అతడు డబ్బెవరికిచ్చెను? అది నా ఖర్చులకా, లేక నీ ఖర్చులకా’ యని యడిగితిని. ‘కాదు, నా ఖర్చులకు కాదు, మీ ఖర్చులకే’ యని రామలాల్ వచించెను. అందులకు నేనిట్లంటిని ‘అయినచో ఆ ధనము నిప్పుడే తీసికొనిపోయి యిచ్చిరమ్ము, లేనిచో నాకు మనశ్శాంతి కలుగనేరదు.’ మఱుసటికోజు రామలాల్ వెల్లి ఆ పైకము నిచ్చివచ్చెను.

ఒకప్పు డొక ధనికుడు వచ్చి, ‘అయ్యా! మీ పేరు చాల గొప్పగా విన్నందున మీ యొద్దకు వచ్చితిని. మీరు నా వ్యాజ్ఞమున నాకు జయము కలుగునట్లు చేయుడు’ అని

నాశ్రియము. నే నిట్లంటిని. 'అయ్యయో, మీ రెంతయో పొరపడితిరి. అది నేను కాదు. అచలానందుడు చేయగల'దని వచించితిని.

నిజమయిన భగవద్భక్తి కలవాడు శరీరమును ధనమును లక్షింపడు. అతడు దేహ శృంగారములకొఱకో, గౌరవాభిమానములకొఱకో, లేక ధనార్థమో జప తపము లొనర్చుటయో? ఇవన్నియు ననిత్యములు. మూన్నాళ్ల ముచ్చటయే.

కొత్తగా వచ్చినవారు శ్రీరామకృష్ణులకు నమస్కరించి సెలవు వుచ్చుకొనిరి. వారు వెళ్లిన పిమ్మట శ్రీరామకృష్ణులు నవ్వుచు 'మ.' ను జూచి 'దొంగలా ధార్మికవిషయముల వినుట?' యనిరి.

సరే సరేంద్రు డెట్టివాడు?

'మ.'—అది త్రము, చాలా మంచివాడు.

శ్రీరామ —ఎంతటి విద్య గలదో అంతటి బుద్ధియు గలదు. పాడగలడు. వాద్యముల వాయింపగలడుగూడ. మరల జితేంద్రియుడు వివాహమక్కరలేదని పలుకుచున్నాడు.

'మ.' —మీరు 'నేను పాపిని, పాపిని అని పలుకువాడు పాపియే యగును, ఇక తిరుగు లేదు. నేను భగవానుని సంతానమను అని నమ్మువానికి శీఘ్రముగ నున్నతి కలుగును' అని సెలవిచ్చియున్నారు.

శ్రీరామ:—అవును విశ్వాసమే వలయునది.

కృష్ణకిశోరుర కెంతటి విశ్వాసము? ఒక మారు భగవంతుని నామమును జపించి స్మరించితిని. ఇక నాకు పాపమేమిటి? నేను శుద్ధ నిర్మలుడనయితి' నని పలుకువాడు. హలధారి, 'అజామీఖుడు నారాయణునిగూర్చి తపము చేయుబోయెను. తపము చేయని దే భగవత్కృప

కలుగునా? ఒకమారు మూత్రము నారాయణ నామజపమువలన నేమి ప్రయోజనము?' అని పలికెను. ఈ పలుకు విన్నంతనే కృష్ణకిశోరురుకు పట్టరాని కోపము కలిగినది. ఈ తోటలో పూలుగోయవచ్చినప్పుడు హలధారియున్నవైపున కేనియు బొవువాడుగాడు, తొంగియు చూచెడివాడు గాడు.

హలధారి తండ్రి మిక్కిలి భక్తుడు. స్నానముచేయునపుడు మొలబంటి నీటిలో దిగి 'రక్తవర్ణం చతుర్భుఖమ్' ఇట్టి ధ్యానశ్లోకములు చెప్పుచుండగా ఆతని కండ్లనుండి ప్రేమాశ్రువులు జలజల రాలుచుండెడివి.

ఒకనాడు 'అరిదహ' మనెడి గంగాఘట్టము నందు ఒకానొక సాధువు వచ్చియున్నట్లు విని మేమెల్లరము వారిని బూడబోదలచితిమి. అది విని హలధారి 'ఆ పంచభూతమయ పంచరమును జూచిన ప్రయోజనమేమి?' యని పలికెను. ఈ పలుకెట్లో కృష్ణకిశోరుని చెవిని బడినది. 'ఆ సాధుదర్శనమునుగూర్చి యిట్లు పలికినాడా? ఎవడు కృష్ణనామమును జపించునో లేక రామనామమును ధ్యానించునో ఆతని శరీరము శరీరముగాదు. అది చిన్మయదేహము. అతడు సమస్తమును చిన్మయముగనే గాంచును. చిన్మయశ్యాముడే అతనికి గోచరించును. ఒక మారు శ్రీకృష్ణనామమునుగాని రామనామమునుగాని స్మరించిన నూరుసార్లు సంధ్యావందనము చేసిన ఫలము కలుగగలదు.'

కృష్ణకిశోరుని కుమారుడు ప్రాణావసానమున రామనామము నుచ్చరింపసాగెను. అప్పుడు 'అతని కింకేమియు భయములేదు, రామనామము నుచ్చరించుచున్నాడు' అని కృష్ణకిశోరుడు పలికెను. కాని అపుడపుడు

కృష్ణశోరు జేడువ నారంభించెను. ఎట్లయినను పుత్రశోకము గదా!

అత నొకప్పుడు బృందావనమున పోవుచుండగా దప్పి కలిగినది. ఆ సమయమున దగ్గర నున్న మాదిగవానిని జూచి 'శివనామోచ్చారణము గావించి నాకు నీల్లిమ్మ' అని యడిగెను. అంతట ఆచారనిష్ఠలు కలవాడయినను వాడిచ్చిన జలమును పుచ్చుకొనెను. చూచి తివా? ఎంతటి విశ్వాసముగలవాడో!

విశ్వాసములేనిదే పూజ, జపము, సంధ్యా వందనము—ఇవన్నియు నిష్ఫలములు. నీ చేమందువు?

'మ.' —చిత్తము.

శ్రీరామ —(నవ్వుచు) స్త్రీలు కొండలు గంగాస్నానమునకు బోవుదురు. రాజ్యములోని వ్యవహారమంతయు నచ్చటే—విధవమేనత్త 'అమ్మో! మా యింట్లో నే పూజయినను నేను లేనిదే జరుగదు. చిన్నచిన్న విషయములు గూడ నేను సవరించుకోవలయును. ఏదయిన పెండ్లి పేరంటములకు బంతు లేర్పాటుచేయ వలసినచో ఆ భారమంతయు నాదే. అప్పుడే కాని ఏదియు జరుగదు. వధూవరుల శయ్యలు గూడ నేనే ఏర్పాటుచేయవలయును' అని చెప్ప నారంభించును.

'మ.':—చిత్తము. వీరి దోషమేమి? విధిలేక వారిట్లు తమకాలమును గడపుదురు.

శ్రీరామ:—(నవ్వుచు) కొండటి యిండ్ల యందు మిద్దెమీద దేవతార్చనగది యుండును. ఆ యింటి గృహిణులకు దేవతార్చనకు వలయు పూలుగుట్టుట చందనముతీయుట పని. కాని ఆ సమయమున నొకమారయినా వారు భగవన్నామము స్మరింపరు. 'ఏ వంటచేయుట, ఈ

రోజు బజారున మంచి కూరలు దొరకలేదు, నిన్నటికూర చాల బాగుగా నున్నది, ఆ అబ్బాయి వచ్చిపాడుగదా, అతడు మా పినతండ్రి కుమారుడు. ఓరీ నీకింకను ఆ పని ముగిసినదికాదా? మరల నా ప్రస్తావన తేవద్దు. నా హరి లేడు.' — యిట్టి వ్యర్థాలాపము లాడుచుందురు.

చూచితివా? దేవతార్చన గదిలో నిట్టి పలుకులు!

'మ.' —చిత్తము, చాలవఱకు అందఱు నిట్లే యుందురు. మీరన్నట్లు భగవంతుని యందు సంపూర్ణానురాగము గలిగియున్నవాడు చాలకాలము పూజచేయవలయునా?

శ్రీరామకృష్ణులు, 'మ.' ఏకాంతముగ మాట్లాడుచున్నారు :

'మ.':—జగత్తంతయు భగవంతుడే యైయున్నచో వివిధభావములే?

శ్రీరామ:—సర్వవ్యాపి భావముతో నీశ్వరుడు సర్వభూతములందు నున్నాడు. అయినను శక్తివిశేషము కలదు, కొన్నిచోట్ల విద్యా శక్తి, కొన్నియెడల అవిద్యాశక్తి, కొన్నియెడల శత్రుత్వాధిక్యత, మఱికొన్నియెడల స్వల్పశక్తి, నీవు చూడలేదేమి? లోకమున మోసగాండ్లు, దోపిడిగాండ్లు నుండుట. మఱికొండఱు పెద్ద పులులవలె భయంకరముగ నుండురు. వారిని జూచినంతనే భయము కల్గును. నేను వారిని వ్యాఘ్రనారాయణులనియు, చోరనారాయణులనియు వచింతును.

'మ.' —(నవ్వుచు) చిత్తము, దూరముననుండియే వారికి నమస్కరింపవలయును. వ్యాఘ్రనారాయణుని సమీపించి కౌగిలింప బోయిన వాడు మనలనే తినివేయును.

శ్రీరామ — జగత్తంతయు భగవానుడు, ఆమునశక్తితప్ప నితరమేమియులేదు. నారదుడు శ్రీరామచంద్రుని స్తుతించుచు నిల్లు వచించెను. 'ఓ రామా! నీవు శివుడవు. సీత భగవతి. నీవు బ్రహ్మవు, సీత బ్రహ్మణి. నీవు ఇంద్రునవు, సీత యింద్రాణి. నీవు నారాయణుడవు, సీత లక్ష్మి. పురుషవాచకములన్నియు నీవు, స్త్రీవాచకములన్నియు సీత.

'మ.' — భగవానుని చిన్మయస్వరూపమెట్టిది?

శ్రీరామ — (కొంచెము యోచించి) తర్వాత మెల్లమెల్లగా — నీటివలె — ఇవన్నియు సాధనానంతరము తెలియదగినవి.

నీవు రూపమును నమ్ముము. బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగినపుడే అభేదజ్ఞానము కలుగును. బ్రహ్మయు, శక్తియు అన్నియు దహనశక్తివలె నభేదము. అగ్నిని దలంచినపుడే దహనశక్తి స్ఫురించును. దహనశక్తిని దలంచునపుడే అగ్ని లలంపునకు వచ్చును. దుగ్ధము దాని ధావశ్యము, జలము దాని శైత్యము — ఇవియు నిట్టివే.

కాని బ్రహ్మజ్ఞానానంతరము మఱియొక స్థానము గలదు. జ్ఞానము కలిగినవానికి అజ్ఞానమును గలదు. వశిష్ఠుడు తన సూర్యుడు కుమారుల కొఱకు పుత్రశోకము నందెను. లక్ష్మణుడు శ్రీరాముని ఈ విషయము నడుగగా శ్రీరామచంద్రు డిట్లు బదులు చెప్పెను. 'సోదరా! జ్ఞానాజ్ఞానముల దాటి యావలకు బామ్మ. జ్ఞానము కలిగినవానికి అజ్ఞానము సైతము గలదు. కాలింగో ముల్లు గ్రుచ్చుకొనిన మఱి యొక ముల్లుతో దానిని దీయవలయును.

పిమ్మట రెండింటిని బారవేయవలసినదియే.

'మ.' — అజ్ఞానము జ్ఞానము రెంటినిగూడ పారవేయవలసినదేనా?

శ్రీరామ — అవును. అందులకే నీవు విజ్ఞానమును పొందవలయును. చూచితేవా, వెలుతురుయొక్క జ్ఞానము కలవానికి అంధకారము జ్ఞానముగూడ గలదు. సుఖానుభవము గలవానికి దుఃఖానుభవముగూడ గలదు, పుణ్యజ్ఞానము గలవానికి పాపజ్ఞానముగూడ గలదు. 'సత్' జ్ఞానముగలవానికి 'అసత్' జ్ఞానము గూడ గలదు. శౌచజ్ఞానము గలవానికి అశౌచజ్ఞానముగూడ గలదు. 'నేను' అను జ్ఞానముగలవానికి 'నీవు' అను జ్ఞానముగూడ గలదు.

విజ్ఞానము అనగా పరమాత్ముని విశేషముగా దెలిసికొనుట. కావ్యమునందగ్ని గలదన్న నమ్మకము జ్ఞానము. ఆ యగ్నివలన ఆహారము తయారుచేసి భుజించి పుష్టులగుట విజ్ఞానము. ఆత్మానుభూతివలన భగవంతుడు కలడని తెలిసికొనుట జ్ఞానము. కాని ఆయన తోడి సల్లాపమున (వాత్సల్య, సఖ్య, దాస్య మధురాది భావములతో) నానందించుటయే విజ్ఞానము. జీవము జగత్తు అంతయు ఆయనయే యని దర్శించుట విజ్ఞానము. ఒకతెగవారి భావము ననుసరించి యీశ్వరదర్శనము లభింపదు. ఎవరు ఎవరిని జూచుట? మనకు గ్రాహ్యమున గలడా భగవానుడు, మనలను యనమే చూచుకోవలయును. సముద్రములోనికి బోయిన పడవ తిరిగి రాదు. దాని కబురుకూడ మనకు దెలియదు.

'మ.' — మీరు చెప్పియున్నారగదా,

(Monument) * నెక్కినవానికి (మనుష్యులు, బండ్లు, గుఱ్ఱములు, దుకాణములు మున్నగు నవి) క్రింది విశేషము లేవియు దెలియజాలవని.

శ్రీరామ — నేనివుడు ప్రతిరోజు కాలికా లయమునకు జోవుటలేదు, అందువలన నేమయినను వోషము జరుగుచున్నదా! నరేంద్రుడు 'ఈయన యిప్పటికిని కాలికా దేవ్యాలయము నకు జోవుచున్నారా' యని వచించును.

'మ.' — చిత్తము, మీకు ఒక్కొక్కనా డొక్కొక్క నూతనావస్థ, మీరు చేయు నపరాధమేమున్నది?

శ్రీరామ — కొందఱు హృదయునిగూర్చి

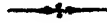
సేనుగారితో నిట్లు చెప్పిరి. 'అతనికి చాల జబ్బుగానున్నది. ఆయనకు రెండు పంచెలును, రెండు చొక్కాలును దెప్పించినట్లయిన మేము వానిని ఆయన యూరికి బంపించెదము.' అపు డాయన రెండు రూపాయలు మాత్ర మిచ్చెను. ఆయన కంత డబ్బున్నది. కాని యివ్వడ మింతేనా? ఇందులకు నీవేమందువు?

'మ.' — చిత్తము, భగవానుని దెలిసికొన బ్రయత్నించువా రట్లు చేయరు. జ్ఞానలాభమే వారి లక్ష్యము.

శ్రీరామ — భగవానుడొక్కడే సద్వస్తువు.

తక్కినవన్నియు అసత్తు.

* కలకత్తా మైదానమునందలి యొకానొక యెత్తైన స్తూపము.

బ్రహ్మజ్ఞానికి ఆహారము స్వయముగా, అప్రయత్నముగా లభించును— (నదీతటాకాదులందు) ఎచట దొరకినను ఆతడు నీరు త్రావును. ఒకప్పు డరణ్యమునను మఱియొకప్పుడు శృశానమునను నిద్రించుచు నిర్భయుడై ఆతడు స్వచ్ఛందవిహారము చేయును, వేదచోదితము, వేదములకు సైతము అప్రాప్యము అగు బ్రహ్మమార్గమున ఆతడు చరించును. వాని శరీరము ఆకాశమువంటిది, పసిబిడ్డవలె ఆతడు పరులయిచ్చచే నడుపబడు చుండును, ఒకప్పు డాతడు దిగంబరుడై, లేదా, జ్ఞానాంబరుడై, మఱియొకప్పుడు దివ్యాంబరధారియై వెలయుచుండును, శౌచాశౌచము లను పాటింపక, ఒకప్పుడు పసిబాలునివలెను, మఱియొకప్పుడు పిచ్చివాని చందమునను, వేటొకప్పుడు పిశాచము రీతిని ఆతడు వర్తించును.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి

ధ ర్మ ప రి శీ ల న

వైదిక ధర్మాదర్శములు

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఆత్మను గురించిన, పరమాత్మను గురించిన, మతసంబంధములయిన యావద్విషయములను గురించిన ధార్మికయోచనయే మన కతి ముఖ్యము. సంహితలను దీసికొండము. ఇవి స్తోత్రకదంబములు. ఇవియే అతిప్రాచీనార్య సాహితీగా నేర్పడుచున్నవి. నిజముగ ప్రపంచ మున నివియే అతిప్రాచీన సాహిత్యమని చెప్ప నొప్పును. వీనికంటె నెక్కువ ప్రాచీనములైన అత్యల్ప సాహిత్యఖండము లెచ్చలనైన నుండిన నుండవచ్చును, కాని, పుస్తకములును, నిజమగు సాహిత్యమును లేవు. ప్రపంచమంతటికిని సంపుటికరణము చేయబడిన అతిప్రాచీనగ్రంథ మిదియే. దీనిలో ఆద్యుల బహుపురాతనభావ ములును, ఆశయములును, వారి నడవడుల కును, పద్ధతులకును సంబంధించి బయలుదేరిన ప్రశ్నలును, ఈ మొదలైన విషయములన్ని యును వర్ణితములైనవి. ఆరంభమందే మన కతివిచిత్రభావ మొకటి కనుపడును. తేజో మయులగు వేర్వేరు దేవుళ్లనుగురించి యీ స్తోత్రములు పాడబడినవి. ఇంద్ర, వరుణ, మిత్ర, పర్వన్యాదులగు వీరెందరో కలరు. వివిధ పౌరాణిక, లాక్షణిక విగ్రహు లొకరి తరువాత

నొకరు మనయెదుటికి వత్తురు. ఇందు కుదా హరణము. మానవులకు వర్షములు లేకుండ జేసిన సర్పమును శిక్షించుచు ఇంద్రుడు దానిపై వజ్రాయుధమును ప్రయోగించును. ఆ సర్పము చనిపోవును. కుంభవృష్టిగా వర్షము కుఱియును. జనులు సంతసించి, హవ్యములతో నింద్రు నారాధింతురు. హోమాగ్నిజ్యోతిని సిద్ధపరిచి, కొన్నిజంతువులను వధించి, వాని మాంసమును ఆ మంటలో శూలములపై వ్రేల్చి, దాని నింద్రునకు సమర్పింతురు. బహుజనాభిమాన పాత్రమగు మొక్క యొకటి ఆ కాలపు ప్రజల కుండెను, అది యేమి మొక్కయో, యిప్పు డెవరికిని తెలియదు. ప్రస్తుత మది కేవలము లేనిదానిలోనేలెక్క. దానిని నలుగగొట్టినచో, పాలవంటి రసము వచ్చుననియు, పులిసిన పిమ్మట అది మత్తును కలుగజేయుననియు పుస్తకములవలన మనకు తెలియుచున్నది. దీనినిగూడ నింద్రుడు మొదలగు దేవతలకు వారు సమర్పించి, తామును త్రాగెడువారు. ఒక్కొక్కప్పుడు దీనిని వారును, దేవుళ్లును మితముడప్పి త్రాగెడువారు. కొన్నిసమయ ములం దింద్రుడు తప్పత్రాగుచుండెను. ఒకసారి

ఇంద్రుడీ సోమరసము నెక్కువగాత్రాగి, అసంబద్ధాలాపము లాడినట్లు కనుబరచు గ్రంథభాగములు కలవు. వరుణుని విషయముకూడ నిట్టిదే. ఇతడు మహాశక్తిమంతుడైన మరియొక దేవుడు. ఇంద్రునివలెనే తనభక్తులను రక్షించుచుండు నితనినిగూడ, సోమరస నైవేద్యముతో ఆరాధకులు స్తుతించుచున్నారు ఈ విధముగనే యుద్ధదేవుడు మొదలగు దేవులందరి కలరు. కాని, బహుజనాభిప్రాయానుసరణముగ, ఈ సంహితల పురాణములకు నితర పురాణములకు నొకవిషయములో భేదమున్నది. ఈ దేవుళ్లలో ప్రతియొకరికిని అనంతత్వ మాపాదింపబడినది. ఈ అనంతత్వము వివిక్తము గావింపబడి, ఆదిత్యునిగ వర్ణితమైనది. మరికొన్ని సమయములం దితర దేవులందరికిని ఒక విశేషణముగ జంటింపబడుచుండినది. దృష్టాంతమునకు ఇంద్రుని దీసికొనుడు. ఇంద్రుడు బహుదృఢశరీరుడని, కొన్నివేళల బంగారు కవచమును ధరించుచుండునని, భూలోకమునకు దిగివచ్చి తనభక్తులతో నివసించుచు, భుజించుచుండునని, రాక్షసులతోను, సర్పములతోను పోరాడుచుండునని, ఈ విధముగ వర్ణింపబడినట్లు కొన్ని గ్రంథములలో మీకు గనుపడును. మరియొక స్తోత్రములో, ఇంద్రునకు అత్యున్నతస్థాన మీయబడినది. అతడు సర్వవ్యాపియై, సర్వశక్తిమంతుడనై, సర్వజీవుల హృద్రహస్యములను తెలిసికొనుచుండును. వరుణుని విషయముకూడ నిట్టిదే వాయుదేవతయగు నితడు పూర్వమింద్రునివలెనే, జలాధిపత్యమువహించును. ఆకస్మికముగ నితడున్నతతరస్థానమునకు లేవనెత్తబడి, సర్వవ్యాపియై, సర్వశక్తి సంపన్నుడైనట్లు కనుగొనగలము. అతని మహోన్నతస్వరూపవర్ణనగల ఒక ఘట్టమును మీకుజదివి,

వినిపింతును. దీనినిబట్టి నాయభిప్రాయము మీకు విశదము కాగలదు. ఇది అంగ్లభాషలో పద్యరూపమున అనువదింపబడినది. ఆ రూపముననే దానిని మీకు నేను చదివి వినిపించుట మంచిది

“స్వర్గలోకవాసియై, మహాబలుడనైన యీ ప్రభువు మన కత్యధిక సమీపస్థునివలె మన పనులన్నిటిని జూచుచుండును. తామొనర్చు కార్యములను మానవులెంత కష్టి పుచ్చుటకు ప్రయత్నించినను, అవియెల్ల దేవతలకు దెలియుచుండును. ఎవరు నిలుచుండినది, ఎవరు రహస్యముగ నొకచోటునుండి మరియొక చోటునకు బోవుచుండునది, ఎవరు తన రహస్యస్థలమున దాగినది—వీరి సంచారములెల్ల దేవతలకు దెలియుచుండును. ఇద్దరు మనుష్యులు తామేకాంతముగనున్నట్లు భావించి, కుట్రపన్నునవుండెల్ల, మూడవవాడై వరుణ ప్రభు వచ్చుటనుండి, వారి పన్నాగములనెల్ల తెలిసికొనుచుండును. ఈ భూమి ఆతనిదే. ఈ అనంత, విశాలాకాశములెల్ల ఆతనివియే. సముద్రములు రెండు నలనియందున్నను, అతడు మాత్రమా చిన్న గుంటలోనుండును, ఆకాశమున బైకి చాలదూర మెవ రెగిరిపోదలచినను, వరుణప్రభునిచే బడకుండ వారు తప్పించుకొనజాలరు. అతని వేగులవాండ్లాకాశమునుండిదిగి, యీ ప్రపంచమంతట చరించుచు, భూలోకములో బహుదూరస్థములైన మారుమూలలందుగూడ నేమి జరుగుచున్నదో పరిశోధించి చూచుచుండురు.”

ఈ విధముగ నితరదేవులను గుఱించి మన మెన్నియో దృష్టాంతములను జెప్పవచ్చును. వారందరు నొకరితరువాత మరియొకరు వచ్చు

చుందురు. వీరందరిగతియు నొక్కటే. మొట్ట మొదట వీరు దేవతలుగ బయలుదేరి, పిమ్మట సమస్త విశ్వమును తనలోననే కలిగి, సర్వ జీవ హృదయసాక్షియగు జగన్నాథుని స్థానము నకు పురోగమనము గావించుదురు. వరుణుని పిసియములో మరియొక భావము పొడగట్టును. కాని అది అంకురించినవెంటనే ఆర్యమన స్తత్వము దాని నణచివై చెను. అది భయమునకు సంబంధించిన భావము. తాము పాపముచేసితిమని భయపడి, వారు వరుణుని క్షమాపణను వేడెదరు. ఈ భావములు హిందూదేశపు నేలపై పెరుగుట కవకాశ మెన్నడు నీయబడలేదు. ఇందుకుగల కారణములను మీరిటుతరువాత గ్రహింపగలరు. కాని, భయ పాపభావములు మొలకెత్త మొదలిడినవి, ఇదియే మీకందరకును దెలిసిన యేకేశ్వరభావము. ఈ యేకేశ్వరభావము బహు ప్రాచీనకాలముననే హిందూదేశమునకు వచ్చినట్లు మనకు స్పష్టమగుచున్నది. అతి ప్రాచీన ప్రథమ గ్రంథమగు సంహితలయందంతట ఈ యేకేశ్వరవాదము ప్రబలియున్నది కాని, యిది ఆర్యులకు చాలియుండలేదని మనము గ్రహింపగలము. దీని నతి పూర్వకాల భావముగ బరిగణించి, వారు విసర్జించిరని హిందువుల అభిప్రాయము. వేదములను గురించి ఐరోపియనులు వ్రాసిన గ్రంథములను జదువునపుడు, మాగ్రంథకర్తల రచనలన్నియు నీ పూర్వ విద్యాగంధభరితములని వారు వెలిబుచ్చిన యభిప్రాయమును గని హిందువులు నవ్వకుండ నుండజాలరు. సశరీర భగవద్భా

వమే మహోన్నత భగవదాదర్శమని యుగ్గు బాలతో నభ్యసించిన మనుష్యులు, సంహితల యుగము ముగిసినతరువాత వానియందంతట నిండియున్న యేకేశ్వరభావము పనికిమాలినదని, తత్త్వవేత్తలకును, జ్ఞానులకును అనుచిత మైనదనియెంచి, అంతకంటె నెక్కువ తాత్త్విక యుక్తియుతమును, నపరిమితమునగు భావమునకై చాల పరిశ్రమించిన యీహిందూదేశ ప్రాచీన బుద్ధిశాలురువలెయోచింపసాహసింపలేకపోవుట సహజము. సాకార భగవానునియందు విశ్వ మెల్ల ఇమిడియున్నదని, అతడు సర్వజీవ హృదయాధినాథుడని యెంత వర్ణించినను, ఆర్యులేకేశ్వరవాదమును మానుషముగ భావించిరి. తమ భావ పరంపరయందు హిందువు లతి సాహసిక యోచనాపరులని వారి యోగ్యత కనుగుణముగ ప్రశంసించుముగాక! పేరునకు సాహసికులని చెప్పబడు పాశ్చాత్య యోచనా పరులను భయభ్రాంతులుగ జేయుటకు, హిందూ ధీవిశారదుల భావ తేజస్సులింగ మొకటి యైనను చాలును. వీరధిగమించిన భావ శిఖర ప్రదేశములం దొరుల కూపిరియాడక, శ్వాసకోశములు పగిలిపోవునని మాక్కుమూలరు పండితుడు చెప్పిన దెంతయు సమంజసము. తమకెట్టి ప్రమాదము సంభవించినను సరే, తమ పూర్వ ఛాందసాభిప్రాయములెల్ల తుత్తుని యలైననుసరే, తమ్ముగూర్చి సంఘమేమనుకొన్ననుసరే, యేమిచెప్పినను సరే లెక్క సేయక వీరు తమకు యుక్తమని, సత్యమని తోచినదానినే బోధించిరి.

(సశేషము)

శ్రీ తు రీ యా నం ద లే ఖా వ లి

శ్రీ హరిశరణమ్

శ్రీరామకృష్ణ కుటీరము,

అల్మోరా,

8-7-'16.

ప్రియ...

మీ లేఖయు మణియూర్దరు అయిదురూపాయలును చేరినవి. శ్రీరామకృష్ణ కుటీరము చిన్నదయినను చక్కగా నిర్మింపబడుచున్నది.

మీ యత్తరము జదివి సంతోషపడ నైతిని. కాని 'నేను దీనుడను, పీనుడను' అని యందు గల భావములగూర్చి యెంతయు తోభము నందుచున్నాను. ఈ భావములను సంపూర్ణముగ వదలిపెట్టవలయును. "నేను ఈశ్వరుని పేర జపించుచున్నాను. నాకేమి కొదువ? నేనేల విచారించవలయును?" అని శ్రీరామకృష్ణులు మనకు బోధించియున్నారుగదా! మీ యాత్మ గ్లాని సూచకములగు నిట్టి భావముల గని వాస్తవముగా నేను చింతించుచున్నాను. ఇవన్నియుగూడ ఆత్మోన్నతికి అంతరాయము లని శ్రీ గురుదేవునియొద్ద నే వినియుంటిని. మీ కెక్కుడు సంబంధము భగవంతునితోడిదే యని జ్ఞప్తియందుంచుకొని ఆయన సన్నిధిని జేరుటకే మీరు ప్రయత్నింపవలయును. 'నేను ఆయన సంతానమను' అను పలుకెన్నటికిని మరువవలదు. ఈ సంసారమునందలి సంబంధము

లన్నియును క్షణభంగురములే కాని ఆయన తోడి సంబంధమే చిరస్థాయి.

శ్లో. "జీవన్ముక్తి సుఖప్రాప్తి
హేతివే జన్మధారితమ్.
ఆత్మనా నిత్యము క్షేన
న తు సంసార కామ్యయా." *

శ్రీ శంకరాచార్యుల కృతమయిన ఈ శ్లోకమును ప్రప్రథమమున నేను జదివినపుడు నాకు కలిగిన ఆనందము వర్ణనాతీతము. వెంటనే ఈ జీవితపు కర్తవ్యము బాహాటముగా, జ్ఞా జ్ఞుల్యమానముగా నాకు గోచరించినది. నాకు గలిగిన సం దేహములన్నింటికి సమాధానములు లభించినవి. మనుష్యజననోద్దేశము జీవన్ముక్తి సుఖప్రాప్తియే కాని యితరమేదియు గాదని నేను తెలిసికొంటిని. వాస్తవముగా నిత్యము క్తమయిన ఆత్మ మరి యే యితర కారణమువలన జన్మింపవలసియుండును? 'నేను ముక్తుడ' నను భావము నందుటకొకటి యీ శరీరధారణము. అట్టి నిత్యముక్తాత్మయగు మీ రిట్టి యసంగత ప్రలాపములు గావించుట శోభాయమానము గాదు. మేఘాచ్ఛాదితుడుగాని సూర్యుని ముఖముఖిని జూచుట కష్టమయినను ప్రతిబింబిత సూర్యుని జూచుటయందేమి కష్టము గలదు? అట్లే 'నేనే సచ్చిదానందబ్రహ్మమను' అను నిశ్చయమును బొందుట కష్టమే యయినను

* నిత్యము క్తమయిన ఆత్మ జన్మను ధరించుట జీవన్ముక్తి సుఖము ననుభవించుటకొకటి కాని సంసారము నందలి శారీరక చేతి కాదు.

నేను 'ఆయన అంశమను లేక సంతానమను' అని నిశ్చయించుకొనవలయును. 'నేను ఆయన కంటే భిన్నుడ' నని తలంచుట తగనివని. అది మనకెన్నడును శ్రేయస్సును గలిగింపదు. 'నేనెట్టివాడనయినను ఆయనకు సౌబంధించిన వాడనే కాని యితరులకు గాను' అని భావింప వలయును. పుత్రుడు అత్యంతాయోగ్యుడయినను పుత్రుడేకదా! కుమారుడు సుపుత్రుడయినను కుపుత్రుడయినను తల్లి యెందయి

నను బారద్రోలునా? నేను తల్లియొక్క సంతానమను, నేను సజ్జనుడనయినను దుష్టుడుడనయినను సరియే. మీరుగూడ సజ్జనులైనను దుష్టులైనను తల్లియొక్క సంతానమే. ఇందావంతయు సందియములేదు. మీకు నా ప్రేమాశీర్వాదములు.

ఇట్లు,
చిరశుభాకాంక్షీ,
శ్రీ తురీయానంద

శ్రీ వాసుదేవ మననము

శ్రీ మాచిరాజు శ్రీ రామకృష్ణ

(మార్పి సంచిక తరువాయి)

“సన్నిధానతి నామ వై భవకథా శ్రీశే శయోర్భేదధీః! అశ్రద్ధా శ్రుతిశాస్త్ర దై శిక గిరాం నామ్నోర్ధ వాదభ్రమః! నామాసీతి నిషిద్ధ వృత్తివిహిత త్యాగౌచ ధర్మాంతరైః! సామ్యం నామ జపే శివశ్య చ హరే ర్నామా పరాధాదశః॥”

(1) “సన్నిధ” అనగా = సత్పురుషులు, సచ్చాస్త్రములు, సన్మంత్రములు మొదలైన సద్వస్తువులను దూషించుట. ఇట్టి సత్పదార్థములయందు ఏవస్తువు నిందాయతముగ నైనను ఆచరింపబడిన భగవన్నామ జపము దోష విశిష్టమైన దగుటవలన భగవత్తుష్టి జనకము కానేరదు.

(2) ‘అసతి నామ వై భవకథా’ అనగా— అసత్పురుషులయెదుట భగవన్నామ వై భవము - మాహాత్మ్యమును వర్ణించుట. ఇందు వలన భగవన్నామ జపఫలము నిందిత మగును. ఎట్లన పామరుడు భగవన్నామ మాహాత్మ్యమును వినియును గూడ స్వభావమును విడువడు. నిజహృద యానుగుణముగనే కార్యములను చేయుచుండును. పామరుడొకడు రామాయణకథను విని ‘అయ్యా! ఈ కథ యందు రాక్షసుడెవరు? రాముడా లేక రావణుడా?’ అని యా కథకుని అడిగెను. ఆ ప్రశ్ననువిని యాకథకుడు చకితుడై, ‘నాయనా! రాక్షసుడు రాముడును కాదు, రావణుడును

కాదు. రామాయణకథను నీవంటి మూఢునకు చెప్పినందులకు రాక్షసుడను సేను' అని సావధానముగ బ్రత్యుత్తరమును చెప్పెను. కనుక మూఢులకు భగవన్నామ వైభవ కథనము వలన భగవన్నామ జప విషయమైన మహత్వబుద్ధి భ్రంశమును పొందును. భగవన్నామ జపఫలము దోషయుక్తమగును.

(3) “శ్రీశేషయోగ్యేదధీః” అనగా— హరిహరులయందు భేదబుద్ధి. శివశేషులయందు భేదభావముతో ప్రవర్తించుచు నాచరించిన భగవన్నామ జపము నిష్ఫలమగును. మరియు విపరీత ఫలరూపమైన అధోగతి జనకమగును. “శివస్య హృదయం విష్ణు ర్విష్ణోశ్చ హృదయం శివః | ఏతయో రంతరం మత్వా రారవం సరకం ప్రజేత్ ||” శివుని హృదయమే విష్ణువు. విష్ణుని హృదయమే శివుడు. ఉభయుల కభేదము, శంకర నారాయణులయందు భేద బుద్ధిని జూపు పురుషుడు రారవ సరక గామియగునని శాస్త్రము. భగవదుపాసకులు తమతమ ఇష్టదైవములను శరణుపొంది యాదైవమునే పరమోత్తమ దైవముగాభావించి యాదైవమునే ఉపాసించుచున్నారు. అది శ్రేష్ఠమే. కాని భగవద్భక్తులు కొండలు తమ తమ ఉపాస్యదైవమే ఉపాసనీయ మనియు అన్యదైవము మృగ (అసత్యము) అనియు ప్రలాపములు పలికెదరు. ఇట్టి ప్రలాపములు శాస్త్ర సమ్మతములుకావు. కాని బ్రహ్మాండమంతయు నాయుపాస్యదైవమైన శ్రీరామబ్రహ్మమునందు వివర్తముగా రచితమైన రూపాంతరమగుటం

జేసి సకలము అశీకము, సర్వము శ్రీరామ మయమే యని మాత్రము ప్రత్యేక భక్తునికి నిజోపాస్య దైవమునుగూర్చి నిశ్చలభావముండవలయును.

(4) ‘శ్రుతి వచనములయందు అశ్రద్ధ’— “వేదోఽఖిలో ధర్మమాలం”. “చతుర్వేదములును ధర్మములకు మూలము,” అని శ్రుతి. ఇట్లుండ ధర్మమునకు మూలస్వరూపమైన వేదములయందు అశ్రద్ధ యెపుడు కలుగునో అపుడు భగవన్నామ జప రూప ధర్మవృక్షము ఎటుల ఫలప్రదము కాగలదు?

(5) ‘శాస్త్రవిధానమునందు అశ్రద్ధ’— యః శాస్త్రవిధి ముస్మిన్వ్య వర్తతే కామకారతః | నససిద్ధి మవాప్నోతి నసుఖం నపరాంగతిం ||” (గీ. 16-23). ఎవడు కర్తవ్యాకర్తవ్య అర్థప్రకాశకమైన శాస్త్రవిహిత విధి నిషేధములను విచారించక ఘనతృష్ణాయత్తచిత్తుడై శాస్త్రవిధి నుల్లంఘించి స్వేచ్ఛాను రూపముగ శ్రద్ధావిధురమైన ధర్మానుష్ఠానమును చేయుచుండునో అట్టి కామాయత్తి ప్రవృత్తిగల పురుషుడు శాస్త్రవిరుద్ధ కర్మానుష్ఠానమువలన నట్టి కర్మములచే చిత్తశుద్ధిని పొందజాలడు. విధ్యుక్త కర్మముననే సత్ఫల మవశ్యము కలుగుననెడి నియమము గలదు. ఆహేతువు చేతనే స్వర్గీయ సుఖమును పొందనేరదు. కర్మములకు ముక్తిసాధనత్వాభావము వలన మోక్షము నధిగమింపజాలదు. విధి నతిక్రమించి యుధేచ్ఛ ననుసరించి కర్మముల నాచరించువాడు స్వర్గాపవర్గోభయభ్రష్టుడగును.

(సశేషము)

పూర్ణమానవుడు *

శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బారావు

(జనవరి సంచిక తరువాయి)

2. పూర్ణమానవత్వమునకు మత మవసరమా ?

మానవుడు ప్రకృతిని పరిశీలించి, దాని ఉత్పత్తిమరయుటకై యింద్రియజన్య జ్ఞానముతో తృప్తిగాంచక, యింద్రియాతీతస్థితికై యత్నింప మొదలిడెను. మనస్సుయొక్క వివిధస్థితులను పరిశీలించి, జాగ్రత్త, స్వప్నము, సుషుప్తి స్థితులుగాక, వీని కతీతమైన సమాధి లేక తురీయస్థితి యనెడి నాల్గవస్థితిని గనుగొని, యీ స్థితియందే, బుద్ధికిని, హేతువునకును అతీతమగు పరమ సత్యములను గుర్తింపగలుగునది యని నిర్ధారణచేసెను. ఋషులు వేదసత్యములను చివరకు జ్ఞాదులు 'నీతి సత్త' నీరీతిగనే కనుగొనగల్గిరి. ఈ సమాధిస్థితికే నిర్గుణ బ్రహ్మము, సర్వాంతర్యామి, మూలత్త్వము, నీతి సత్తా యని వేరు వేరు నామము లిడిరి.

పూర్ణమానవుని మనమింతవఱకు చూచి యుండము. కాని యది మానవజీవితమున కాదర్శమై యుండవలయును. మానవుడు తన యింద్రియముల సహాయముతో నిజమగు శక్తిని, సౌఖ్యమును బొందజాలడని గ్రహించి సర్వమును త్యజించినగాని, వానిని బొందజాల నని గ్రహించెను. ఈ త్యాగమే మతమునకు పునాది.

ప్రపంచమును ఈ మూలనుంచి ఆమూలకు ఊట్టాతలూగించిన వారందరును ఆధ్యాత్మిక శక్తి సంపన్నులే. మానవుడు తన ఆత్మశక్తిని పొందుటకు మతమే పునాది. సరియగు వర్తన మలవడుటకును, ఇతరులకును, తనకును మన శ్శాంతిని చేకూర్చుటకును, మతమే యాధారము. మూఢవిశ్వాసములు, పిచ్చి పట్టుదలలు, ఊహలు, సంకుచితభావములు నశించుటకు, మత మూఢారము. మానవుని మనస్సు విశాల మగుకొలదియు, మతము, ఆధ్యాత్మికభావము లాధారముగాగలవు.

పరిపూర్ణ మానవుడు, సమస్త మతముల మంచిని గ్రహించి, యన్ని మతములవారికిని యాదర్శప్రాయుడు కాగలడు. సగుణుడు, నిర్గుణుడు, సర్వవ్యాపకుడు, నీతిసత్త, ఆదర్శ మానవుడు, యాపరమ సత్యములన్నియును ఆతడు సమదృష్టితో గాంచగలడు. మత సత్యములు, పురోహితుల, దేవాలయముల, చర్చిల, మసీదుల, గ్రంథముల, విధివాక్యముల కర్మకాండల నధిగమించి, విశ్వసత్యములపై ఆధారపడవలయును. పరమధర్మములు పరిపూర్ణమానవుని నిత్యజీవిత ధర్మములై సమస్త మానవులను, మతములను నాతడు సమ దృష్టితోగాంచి, లోకకల్యాణమునకై కృషి.

ఈ వ్యాసమండలి విషయభాగమంతయు వివేకానందస్వామిలవారి గ్రంథములనుండి గైకొని నా గురు వర్యులగు పూజ్యపాద శ్రీ విరజానందస్వామిలవారి పాదపద్మముల కర్పితమైనందుచున్నాను.

చేయగలడు. ఇట్టి దివ్యశక్తికి మతిమే వునాది.

3. పూర్ణమానవుని మనోశక్తి ఎట్టిది ?

మహాపురుషులను దర్శించినచూత్రిమున, స్పర్శించినచూత్రిమున, మానవుల కష్టములు ఈస్థితిములు ఫలించునని ప్రతి మానవుని యొక్కయు నమ్మకమై యున్నది. ఇట్టి యద్భుతశక్తులన్నియును ప్రతి మానవుని మానసమునందును నణగియున్నవి. ప్రతి మానవుని మనస్సును, ఇతర మానవుని మనస్సుతో సంబంధము గలిగియున్నది. మానవునిమనస్సు, విశ్వ మనోశక్తితో మిళితిమైయున్నది. పూర్వము యోగులు, దూరశ్రవణ, గ్రహణ, శక్తులను గలిగియుండిరిని చెప్పటకు మనస్సులన్నియును ఒకదానితో, నింకొకటి సంబంధింపబడి యుండుటచేతనే, భావములన్నియు, వాయువునందు మిళితిమై వాయుకెరటములుగా మారి, యవి మఱల ఇతరులకు భావరూపముగా రూపొందుచున్నవి. మన శరీరములు, గుణములు, బుద్ధి, ఆత్మశక్తి నిరంతరము, ఇతరులవై ప్రసరించుచున్నవి, కాని, ఆత్మ శక్తిలేని మానవు డెన్ని చెప్పినను, ఆతి డితిరులను తనభావముల కనువుగా జేసికొన నేరడు. ఆధ్యాత్మిక శక్తి సంపన్నుడు మాటలాడకయే, విశ్వమునంతటిని తనవైపున కాకర్షించుకొనును. మాటలయందుగాక శక్తియందే పరిపూర్ణమానవుని విషయ మాధారపడియున్నది. విద్యయొక్క పరమార్థమిట్టి పరిపూర్ణ మానవుని నిర్మించుటయే.

ఇట్టి మనశ్శక్తిని ప్రతిమానవుడు బీడవాడు, భాగ్యవంతులు, గృహస్థులు, వ్యాపారులు, ఆధ్యాత్మికజ్ఞాన సంపన్నులు, సద్గురులు, రాజయోగాభ్యాసముచే బొందవచ్చును. మానవుని శక్తి స్థూలమునందుగాక, సూక్ష్మమునందు

గలదు. మనమొక బరువైన వస్తువును ఎత్తినపుడు, మనకండరము లుబ్బును కాని, యాకండరములయందలి సత్త్వ, అందున్న సూక్ష్మనరములయందున్నది. ఒక నరము తెగినచో యందలి కండరము నిర్వీర్యమగును. ఈ నరములు తమ సత్త్వను వాని కంటె సూక్ష్మతరమగువానినుండియు, భావములేక మనోవ్యాసారమునుండియు పొందుచున్నవి. సముద్రగర్భమున బయలుదేరిన, నీటి బుడగను, దానిగర్భమునందు గాంచలేక, యెట్లు నీటి యుపరిభాగమున గాంచగల్గుచున్నామో, యారీతిగా, సూక్ష్మశక్తుల సత్త్వను మనము గాంచజాలము. మానవుడు తన మనోభావమును ఆదియందే నిగ్రహించిననాడు, ఆతడు తన చర్యలను గూడ నియమించుకొనగలడు. తన మనస్సును తాను జయింపగలిగిననాడు, ఆత డితిరులనుగూడ జయింపగలడు. ఈమనోజయమునకు, పవిత్రత, నీతి ప్రవర్తనము మూలములు. ఇట్లు మనోజయమునుపొందిన, మానవునకును మానవునకును, సంఘమునకును సంఘమునకును, గల వైరకారణములు నమసి పోవును.

మానవుడు బాల్యమున నజ్ఞానియై, వయస్సువచ్చిన కొలదియు, పరిపూర్ణస్థితికి వచ్చుటకై యత్నించుచున్నాడు. తీవ్ర మనస్కులు తాము చేరవలసిన గమ్యస్థానమును ఆదియందే యూహించి తీవ్రప్రయత్నమును జేసి యీ జీవితమునందే పూర్ణత్వమును బొందుచున్నారు. ఎట్లు మనము, కృత్రిమములగు ఎరువులచే, అనతికాలమున నధికఫలమును బొందనుంకించుచున్నామో, యారీతిగా, మానవుడును కొన్ని సాధనములచే, తన జీవితసిద్ధిని శీఘ్రగతిని బొందగలడు. అవతారపురుషులు,

మతకర్తలు, ఇట్టి పూర్ణస్థితిని ఈజన్మయందే గొందియుండిరి.

మానవుని శక్తికి అంతులేదు, హద్దులేదు. ఇట్లు తీవ్రతరమగు మనోశక్తిని బడసి, పూర్ణ మానవుడు, జాతియొక్క జీవితమునంతటిని ఆ జీవితమునందే జీవించి, ప్రపంచజనులకు తానే సుచ్చాస్వనిశ్చాస్వసలై, సర్వత్ర తానేయై, తలచినదెల్ల నెరవేర్చుకొనుచు, సంకల్పసిద్ధుడై, యుగపురుషుడై వర్ణిల్లగలడు. దీనికంతటికిని ప్రబలమగు మనోశక్తియే కారణము.

4. పూర్ణమానవుడు ప్రపంచమును

ఏదృష్టితో గాంచును ?

వృక్షము మొదట విత్తనమునందు జన్మించి, మావిత్తనమునందే లయించుచున్నది. పక్షులు గ్రుడ్లయందుదృఢించి, గ్రుడ్లయందే లయించుచు, భవిష్యజ్ఞీవితమునకు ఆధారమును నిడుచుచున్నవి. మానవులు, మృగములు గూడ ఈ రీతిగనే భవిష్యజ్ఞీవితమునకు బీజములను నిచ్చుచున్నారు. ప్రపంచమునందు సమస్త ప్రాణికోటియు, తాము మొదట దేని నుండి యుద్భవించుచున్నవో, చివరకు దానియందే లయించుచున్నవని తేలుచున్నది. అందుచే ప్రతిపదార్థమునకు ఆది, అంత్యము సమానమని ఋజువగుచున్నది. కార్య, కారణములు రెండును సమానములు. ఈ సృష్టియంతయు చర్యిత చర్యణముగా, జనించుట, మరణించుట లేక రూపొందుట, మడయుట యను ధర్మముపై సంతృప్తిని కాలమునుంచి యంతకాలమువఱకు జరుగుచున్నది.

విత్తనము వృక్షమగుటకు పూర్వము కొంత కాలమువఱకు, భూమిఅంతర్భాగమున మాన

వునకు గోచరముకాని స్థితియందుండి విలీనమై యందుండి వృక్షముదృఢించుచున్నది. ఆరీతిగనే యీ ప్రపంచముగూడ కల్పాంతమందు సూక్ష్మరూపమును దాల్చియు సూక్ష్మోక్యతనుండి స్థూలరూపమును దాల్చుచున్నది. అయితే, యీసృష్టి ఏమూలరూపమునుండి యుద్భవించుచున్నది? పరిణామవాదుల సిద్ధాంతములుగూడ ఈ సమస్తనామ రూపాత్మకమగు జగత్తు, అతి సూక్ష్మరూపముగా అణగియుండి, స్థూలా కృతిని బొందుచున్నదని యంగీకరింపవలసియున్నది. పరిణామవాదులు భగవంతుడున్నాడని ఒప్పకొనరు. భగవంతుడు జ్ఞానరూపియనియు, ఈ జ్ఞానము, జీవాణువు కొన్నివేల జన్మములను ధరించినపిమ్మట మానవజన్మయందు స్ఫుటముగా గోచరించుచున్నదనియు, అందుచే భగవంతుడున్నాడని నమ్మి పనిలేదనియు చెప్పుచున్నారు. చెట్టు విత్తనమునగు దుద్భవించి విత్తనమునందే దణగుచున్నది. పక్షులు గ్రుడ్లునందుదృఢించి గ్రుడ్లునాదణగుచున్నవి. మానవుడు జీవాణువునందే దృఢించి యందే యణగుచున్నాడు. ఇట్లు ప్రతిపదార్థమునకు ఆది, అంత్యము సమానముగా గానబడుచున్నది. ఆరీతిగనే పరిణామవాద ప్రకారము, సృష్టికి పరిణామము పూర్ణమానవుడు. అందుచే ఆదియందు గూడ ఈ పూర్ణమానవత్వము, అతి సూక్ష్మరూపమున జీవాణువునందే దణగి యున్నదని నమ్మవలసియున్నది. అందుచే సృష్టికి ఆది అతి సూక్ష్మరూపధారియగు పూర్ణమానవుడు. అంత్యముగూడ నాతడే. సామాన్యముగా యంత్రశక్తినిగొల్పుచు, ఇన్నిగుఱ్ఱముల శక్తిగల యంత్రము అని పేర్కొనుచున్నాము. అనగా అన్నిగుఱ్ఱములశక్తిని మనమా యంత్రమునందు సంఘటితమొనర్చి

యున్నాము. లేనిది ఎచ్చటనుంచియు రానేరదు. అందుచే ఈ జ్ఞానరూపియగు భగవంతుడు జీవాణువునం దణగియుండుటచేతనే, యాతడే పూర్ణమానవుడనియు, స్వేచ్ఛామానవుడనియు, దైవమానవుడనియు, ఏనుక్రిస్తనియు, బుద్ధుడనియు, యోగేశ్వరుడనియు, వేరు వేరు పేర్ల పిలువబడుచున్నాడు.

ఈ ప్రపంచమంతయును, వివిధ పదార్థములను, ఒకదానితో నింకొకటి కలియుటచే ఏర్పరచబడియున్నది. అనగా ఈ వివిధ నిర్మాణములకు జ్ఞానస్వరూపమే కారణము. ఆతడే భగవంతుడు లేక పూర్ణమానవుడు. ఆజ్ఞానరూపమీ యీ వేరువేరు రూపములతో పరిణామము దాల్చుచుండుటచే, ఈ కానబడు ఈ వివిధనామ రూపాత్మకమగు యావత్ప్రపంచము, అతిడుగాక వేటొండు లేదుగాన, మనము అతనియందే యున్నాము. ఆతడే యీ సమస్తరూపిగా నున్నాడు. మన మాతనియందుద్భవించి, యాతనియందే నివసించి, యాతనియందే లయించుచున్నాము. ఈరీతిగా పూర్ణమానవుడే జగత్తంతయు భగవంతుని లేక తనయొక్క మాదురూపమని భావించి తాదాత్మ్యభావమును గలిగియుండును.

5. పూర్ణమానవుని శారీరకభావము లేవి ?

నరుడు మృతుడైనపిమ్మట, ఈ దేహము నశించినను, శాశ్వతముగా నిల్చియున్న దేదియును లేదా యని యాదికాలమునుంచియు తర్కించుచునేయుండిరి. మనమొక వస్తువును చూచునపుడు, మొదట ఈ స్థూలనేత్రములు, పిమ్మట, సూక్ష్మరూపముననున్న నేత్రేంద్రియము, దానికి పిమ్మట, మనస్సు, పిమ్మట బుద్ధి, చివరకు ప్రత్యేగాత్మయు నివస్నియును

ఒకదానితో నింకొకటి సంబంధించినగాని, యావస్తువు దృగ్గోచరము గానేరదు. ఇట్లు ఇంద్రియములు కొన్ని స్థూలముగను, కొన్ని సూక్ష్మముగను ఉన్నవి. ఈ స్థూల, సూక్ష్మేంద్రియములకు, వృద్ధి, క్షయములు గలవు. వృద్ధులయందు, రోగులయందు, బలహీనులయందు ఈ విషయము స్పష్టముగా గోచరింపగలదు. శరీరము నశించుచున్నట్లే మనస్సు గూడ నశించుస్వభావముగలది. సహజజేజోరూపుడై, జ్ఞానస్వరూపుడగు ఆత్మకు హాని వృద్ధులు లేవు. పదార్థములకు హాని, వృద్ధులు గలవుగాని, స్వతఃసిద్ధుడగు తేజోమూర్తికి నుండవు. శాశ్వతశరీరము, సూక్ష్మశరీరము వలనను, సూక్ష్మశరీరము, ఆత్మసన్నిధానము వలనను, చైతన్యవంతములగుచున్నవి. సచ్చిదానంద స్వరూపుడగు ఆత్మ మాయోపాధిరహితుడై అణురూపము మొదలు, మహాదాది రూపమువఱకు, జీవాణువునుంచి, పూర్ణమానవునివఱకు వివిధరూపములను దాల్చుచు క్రీడను సల్పుచున్నది. జీవాత్మి శాశ్వతుడు. అనంతకాలమునుండి అనంతరూపములను దాల్చుచు, తనయందలి మాయోపాధి నశించుచున్నకొలదియు, ఆత్మచైతన్య మభివృద్ధిగాంచుచున్నకొలదియు, దానికి తగు ఆకృతులను దాల్చుచు, చివరకు పూర్ణమానవత్వమును, ఆత్మోపలబ్ధిని బడయుచున్నది.

ఉన్నదంతయును ఒక్క భగవంతుని స్వరూపమే గాని వేటొండు లేదని పూర్ణమానవుడు దలంచును. విత్తనమే వృక్షముగా మారుచున్నది. మఱల ఆ చెట్టు విత్తనమునం దణగుచున్నది. ఆ రీతిగనే సమస్త జీవరాసులును పరిణామమును చెందుచున్నవి. అంతయును ఒక్కటే రూపము. మానవుడు, వృక్షముల

మీదను, జంతువులమీదను, పక్షులమీదను ఆధారపడియున్నాడు. అవి మానవునివైన ఆధారపడియున్నవి. మానవుడు బొగ్గువులును గాలిని విడుచుచున్న, వృక్షములు దానిని గ్రహించి, ప్రాణవాయువును ఇచ్చుచున్నవి. ఈ రీతిగా సృష్టియంతయు నొక్కటే రూపము, అన్నియును ఒకదానిపై నింకొకటి యీధార పడి యంతయు నొకటే స్వరూపమని ఋజువు చేయుచున్నది.

౪. పూర్ణమానవత్వమును పొందుటెట్లు ?

ప్రతి జీవరాశియు, ఈ పూర్ణమానవత్వమును ఎప్పటికో యొకప్పుడు పొంది తీరును. కాని మనము భూములకు ఎరువులుపయోగించియు, మొక్కలకు అంటుగట్టియు, శీఘ్రగతిగా ఎక్కువ ఫలితమును పొందుచున్నట్లు, మానవులలోగూడ తీవ్రబుద్ధులు కొన్ని యుపాయములచే తమ గమ్యస్థానమును అనతికాలములో పొందగలుగుచున్నారు.

మానవునియందున్న యిచ్చ, జ్ఞాన, క్రియాశక్తుల ననుసరించి, ఋషులు భక్తి, జ్ఞాన, కర్మ, రాజయోగములను నాలుగు మార్గములను సూచించిరి. ఈ నాలుగును నాలుగు ప్రత్యేకసాధనములు గావు. ఒకదానితో ఇంకొకటి సంబంధించియున్నది. కర్మయోగి, భక్తిజ్ఞాన రాజయోగముల కలిగియుండవలయును. మిగిలిన మార్గావలంబకులుగూడ, వానిని కొద్దిగనో, గొప్పగనో కలిగియుండవలసి

యున్నది. కర్మయోగము క్రియాశక్తిపై నాధారపడియుండి, ధ్యానము, నిశ్చలమానసము గలిగి యుండవలెనని బోధించుచున్నది. జ్ఞానయోగమునందు జ్ఞానశక్తి విరివిగా వ్యాప్తిగాంచుచున్నది. భక్తియోగమునందు ఇచ్ఛాశక్తి వృద్ధిగాంచుచున్నది. అందుచే ఈ నాలుగు మార్గములు మానవునియందున్న త్రివిధశక్తులను ఇనుమడింపజేయును గాన, పూర్ణమానవత్వమున కీ నాలుగు మార్గములు పూర్తిగా మానవునియందు పరిపూర్ణి నొందవలయును. అప్పుడే మానవుడు పరిపూర్ణుడు కాగలడు. ఇట్టి పరిపూర్ణత్వమునే—యిట్టి పరిపూర్ణ మానవత్వమునే చేరుటకై ఎల్లరును కృషిచేయవలసియున్నది. ఈ విషయమునే, వివేకానందులు “భగవంతుడు అందరి మానవులయందును, కర్మ, భక్తి, రాజ, జ్ఞానయోగముల పరిపూర్ణత గలుగజేయుగాక! వీనిలో ఏవియో యొకటో, రెండో లక్ష్యముగా నుంచుకొని కృషిచేయువారియొక్క యభివృద్ధి పరిపూర్ణమైనదిగాదు. ఇట్టివారికి మిగతా మార్గములు అపాయకరములు. “ఈ నాలుగు మార్గములు మానవునియందు పరిపూర్ణతను బొందుటయే నా మతాదర్శము” అని నుడివియున్నారు. అందుచే నిట్టి మార్గములనే యవలంబించి మనము పూర్ణత్వమును పొందవలసియున్నది. ఇట్టి పూర్ణమానవత్వమును పొందుటయే మోక్షము దైవత్వము అని పిలువబడుచున్నది.

వి న య ప త్రి క

మూలం .

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం :

క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౩౧

ప్రభా !

నాకెచట నైనను మరియొక ప్రభువు, నానము ఉన్నచో మాటిమాటికి చిన్న బిలిచి విసుగెత్తించెడి వాడను గాను. దయాళుడవగు నీవు నావంటి సోమరిని, అభాగ్యుని పాలించి పోషించితివి. రామచంద్రుడే నా రాజు, అయోధ్యయే నానగరము. దిక్పాలురు, సూర్యుడు, గణేశుడు, పార్వతి—వీరెవరిని నేను ప్రేమతో సేవింపలేదు. బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులను హితైషులని భావింపలేదు. రామనామమందే నాకు పరమ విశ్వాసము. రామనామమే నా నియమము. నాయనన్య నిష్ఠ. ఈ సాధనయే నాకమృతతుల్యము. మిగిలినవన్నియు విష సదృశములు.

ఓ అనాథ నాథా!

(కామ క్రోధాదులనెడి) నా యీ యను చదులనుగూర్చి యెవరితో జెప్పుకొందును? చోరులు, చౌకీదారులు—అందఱు నీ యధీన మున నున్నాడు. స్వామీ! యోజింపుడు స్వకార్యమున, దేవతాకార్యమున, దుఃఖతుల కార్యము—వీనిపట్ల ఎన్నడైన ఆలసింపదగునా? నీ విట్టి పనులలో నెన్నడును ఆలసించి యెరు

గవు. నీ స్వభావము నెఱిగిన నాకు నీయందే నమృతము, ప్రేమ కుదిరినవి. కాని కలియుగ మందలి యవినీతిని జూచి నేను భయమందు చున్నాను.

ఓ రామచంద్రా !

ఇక “ఓ తులసీదాసా!” నీవు నావాడవు. మనమున నిరాశజెంది భయపడకుమా! ” యని నీవు జెప్పనేవలయు లేదా నీవా రెవరిచే నైన జెప్పింపవలయు.

౧౩౨

ఓ రామచంద్రా !

నీవు నాకభయ మొసంగుము. నీవెల్లపుడు దీనుల కభయమొసంగుచు వచ్చుచుంటివి. మూడుకాలముల, మూడులోకముల నీవంటి దయాళు డెందును లేడనుట ప్రసిద్ధము. దుఃఖ తులను శరణాగతులను నీవుగాక మరెవరు పాలింతుడు? నీవు సోమరులు, అభాగ్యులు, పాపులు నగువారిని పాలించి పోషించితివి, సంతుష్టుల నొనర్చితివి. కాని ఓ నాథా! నీవెన్నడును అనాథులయెడ ఋణవిముక్తుడై గాలేదు. ఓ ప్రభా! నీవు సమర్థుడవు. నేనున్న వాడ నున్నట్లుగ నీవాడను. కలిపురుషుని వంకర

నడకజూచి నా హృదయమున నేవగింపేర్పడు చున్నది. ప్రసన్నుడవయ్యె, కాకనో, నవ్వు చునో, క్రోధముననో నీవు ఒక్కసారి “ఓయి తులసీదాసా! నీవు నావాడవ”ని యనరాదా? ఓ మహాప్రభూ! నీమీద ఒట్టువెట్టుకొని జెప్పుచున్నాను—ఆ క్షణముననే నాదుఃఖము సమూలముగ నశించును. సుఖములెల్ల నాకను కూలమగును.

౧౩౩

ఓ రామచంద్రా!

నీ నామము దయగల కల్పవృక్షము. దానిని స్మరించుటవలన త్రితాపములు నశించును. సమస్తములగు కోరికలు నెరవేరును. అది పుణ్యమనెడు పద్మసరస్సు. అది లాభములకు లాభము. సుఖములకు సుఖము. సర్వస్వము. పాపులను పవిత్రుల నొనర్చునది. భయమునకు భయము. 'నీచులకు, ఉన్నతులకు, రాజులకు, దరిద్రులకు—అందఱు కందుబాటులోనిది. సుఖ దాయకము. స్వగృహమువంటిది. రామనామ మందలి ప్రేమ పురుషార్థచతుష్టయముయొక్క ఫలమే యని వేదము లెలుగెత్తి ఘోషించు చున్నవి. ఇట్టి రామనామము నెవరు ప్రేమిం పురో, ఎవరి మనమున విశ్వాసమేర్పడదో వారు నాదృష్టిలో గర్హభులు. రామనామము వంటి తల్లి, పుత్రుడు, హితైషి, సోదరుడు, గురువు, స్వామి ఎవరును లేరు. అది బుద్ధి నిచ్చునది. కీలవంతమైనది. చంద్రునివలె నానందసంధాయి.

ఓ పరమదయాళూ!

నీవు దీనుడనైన నాకు నీ నామముతో జీవించు శక్తిని, దానియెడ ప్రేమను అను

గ్రహింపుము. నాకు—తులసీదాసునకు— అదియే గొప్ప యండ.

౧౩౪

యజమాని యుదాసీనుడగుచో నాంతరంగి కుడగు నౌకరు సైతము నష్టపడును. ఇక నా విషయమై చెప్పనేల? నేను ప్రకటముగ నె చెడిపోవుచుంటిని. ఈ లోకమున నా కెట్టి స్థానము లేదు. పరలోకమును గురించి యేమి నమ్మకము? రామనామమువల్లనే నేను మంచి వాడనుగా దోచుచున్నాను. కర్మ, స్వభావము, కాలము, కామము, క్రోధము, లోభము, మోహము ననెడు మొసళ్లచే పట్టుకొనబడితిని. దారిద్ర్యముచే బాధితుడను. నన్ను బంధించుట కేమో కోటానుకోట్ల యోధులున్నార గాని విడిపించువాడవు నీనొకడవే. ప్రభూ! నన్ను రక్షింపుము. నేను త్రితాపములచే, పాపము లచే దహింపబడుచున్నాను. అందఱి ప్రసన్నత, నమ్మకము, ప్రేమ నీ ద్వారమువైపే యని నే నెఱిగియున్నాను. పాలచే మూతి కాల్చు కొనిన నేను మజ్జిగ త్రాగుటకును భయపడు చున్నాను. అరచి యరచి నే నలసిపోతిని. నాజాతి, వర్ణము, మర్యాద అన్నియు తిరిగి పోయినవి. ఇప్పుడు నీ యెంగిలి కా సపడి యున్నాను. పాలలో మునిగి తేలవలయునని లేదు. ఇతరులయెడ సన్తార్థ గామి నయ్యు నా మేలు జూచుకొనుటలేదు. తిరస్కృతుడ నయ్యు నీ ద్వారమున బడియుండుటలోనే షేమ మున్నదని తెలిసికొంటిని. ఈ విషయము నే మాటిమాటికి నా మనస్సునకు జెప్పితిని. ప్రభుడ వగు నీతోను జెప్పితిని.

(సశేషము)

అంతర్దృష్టి

శ్రీ అయ్యదేవర వేంకటసుబ్బారావు

- ఆ. గీ. శిశువు పుట్టరీతి శ శివగర్భమందున, జగతు పుట్టలేదు శ చర్చజేయ
వేరు భావముంచి శ వెలవెల బోనేల, దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 1
- ఆ. గీ. వలవల్ల పెరుగు శ పరిణామమగునట్లు, ఆత్మ మారలేదు శ అన్నిగాగ
మార్పు భావముంచి శ మడయుటపనియేమి, దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 2
- ఆ. గీ. మన్ను సహజరూపు శ మార్పది లేకను, ఘటమునిలుచురీతి శ ఘనుడు నిలువ
విష్ణువందు నిట్టి శ విపరీతమేలయా, దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 3
- ఆ. గీ. సూర్యబింబమందు శ చూపును చలనంబు, నీటిలోనగాంచ శ నిజమెయనగ,
పూర్ణబ్రహ్మ కిదియు శ పూర్తిగ భంగమే, దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 4
- ఆ. గీ. సూక్తి మార్పులేక శ చూపుకు రజితమై, గానుపించురీతి శ గాదు బ్రహ్మ,
బ్రహ్మయందు నెట్టి శ భ్రమలకు పనిలేదు, దీని తెలియువాడు ధీరుడగును. 5
- ఆ. గీ. ఎండమావులందు శ నేర్పడు జలమట్లు, ఆత్మయందుతోచు శ సఖిలజగము
జగతుచర్చజేయ శ జరిగెడి ఫలమేమి; దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 6
- ఆ. గీ. స్వప్న జగతుబోలి శ స్వార్థమేమియులేక, సాక్షియనగనుండు శ సాక్షిగాక
సర్వజగతుబాధ శ సంక్రమింపదు నీకు, దీని తెలియువాడు ధీరుడగును. 7
- ఆ. గీ. ఆత్మదృష్టి 'నేను' అనదగు నాత్మగా, జీవదృష్టినలని శ జేరు అంశ
దేహదృష్టిచేత శ దేవునిబంటు, దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 8
- ఆ. గీ. దృక్కు బ్రహ్మజేసి శ దృశ్యంబు మాయగా, చూచుచుండి దీనిరసూత్మ మెరిగి
సంచరింతుచుండ శ సంచలనములేదు; దీని తెలియువాడు శ ధీరుడగును. 9

ధర్మసంగ్రహము

శ్రీ యం. వి. రమణయ్య

ధర్మము అనగా 'ధరతిలో కానితి ధర్మః,' లోకములను ధరించునది. (అనగా) లోకములను కాపాడునది.

లోకములను నాశనముచేయునది అధర్మము. "విదంత్యనేన ధర్మాధర్మావితివేదః" ఈ ధర్మాధర్మములను తెల్పునది వేదము. కనుకనే "వేదో ధర్మమూలం" అని వినబడుచున్నది.

భగవంతుడు జగత్తును సృష్టించి దాని స్థితికొరకు మొట్టమొదట మరీచ్యాదులను సృజించి ప్రవృత్తిలక్షణమైన వేదోక్తధర్మమును వారిచే గ్రహింపజేసెను, తదుపరి సనకసనందాదులను సృష్టించి జ్ఞానవైరాగ్య లక్షణముగు నివృత్తి లక్షణమైన వేదోక్తధర్మమును గ్రహింపజేసెను. అందువలన వేదకర్త పరమేశ్వరుడని తెలియవలెను. కనుక ధర్మమూర్తియగు బరమేశ్వరుడు శిష్టులను రక్షించుటకొరకు, దుష్టులను శిక్షించుటకొరకు, ధర్మముద్ధరించుటకొరకును సంభవించునని స్వయముగా నుడివియున్నాడు.

కాలము కృత శ్రేతా ద్వాపరయుగంబులను యుగ చతుష్టయంబుచే గ్రమంబుగా బ్రవర్తించును. ధర్మమను గోవు సత్యదయా తపోదానంబులను నాల్గు పాదంబులచే నడచుచున్నది. ఇది కలియుగంబు. కాన ధర్మమను గోవు నాల్గు పాదంబులతో కుంటువడి యిప్పుడు నడచుటలేదు.

సామాన్యముగా ధర్మము 5 విధంబులని చెప్పవచ్చును.

(1) శ్రుతిబోధితములు. (2) స్మృతిబోధితములు. (3) లౌకికధర్మములు. (4) సామాన్యధర్మములు. (5) విశేషధర్మములు.

(1) శ్రుతిబోధితములు — ఇవి నిత్యమైనవి. సర్వజ్ఞుడగు నా పరమాత్మ నిశ్వాసములే (అనగా పురుషుడు నిట్టూర్పువిడచినంత సుకరముగా బ్రహ్మ వేదములు స్మరించెనని. "యస్య నిశ్వసితం వేదాః" అను శ్రుతివాక్యము వలన తెలియుచున్నది.

(2) స్మృతిబోధితములు — ఇవి కల్పితములు. శ్రుతిబోధితముల క్రోడీకరణములే, ఇవి ఆయాయుగ తారతమ్యానుసారముగానే బ్రవర్తింపబడుచున్నవి. కనుకనే "కతా పారా శరస్మృతిః" అని తెలియుచున్నది. శ్రుతిబోధిత ధర్మములకు, స్మృతిబోధిత ధర్మములకు విరోధములేదు. విరోధముగల్గినచో, శ్రుతిబోధితధర్మములే ప్రమాణములని ప్రాచీనులు చెప్పుచున్నారు.

(3) లౌకికధర్మములు:—ఇవి సర్వసామాన్యముగా మనమందఱ మాచరించు సదాచారములు.

(4) సామాన్యధర్మములు:—ఇవి సామాన్యముగా అందఱాచరింపవలసిన నిత్యకృత్యములు.

(5) విశేషధర్మములు:—ఇవి ఆయా వర్ణా

శ్రీమానుసారముగా నేర్పడినవి.

ఆహారనిద్రా భయ మైధునిములు పశు పులకును, మనకును సామాన్యమేగాని, ధర్మము నందు మాత్రము భేదము గల్గుచున్నది. అందు వల్లనే “లోకమునందు మానవజన్మ దుర్లభ తర”మని, ఆర్యమిశ్రులు నుడివియున్నారు.

అట్టిమానవుడు ముఖ్యముగా మాత్మీ ణము, పితౄణము, దేవర్షి ఋణమను మూడు ఋణములతో బుట్టుచున్నాడు. విశేష ఋణ మగు మానవఋణముతోడ నాల్గు ఋణంబు లచే విముక్తి నొందినవాడే ధర్మాత్ముడనబరగు చున్నాడు. అట్టి ధర్మాత్ముడను బడయుటకు, “సత్యంవద, ధర్మంచర. మాత్మిదేవోభవ ; పితృదేవోభవ, అతిథి దేవోభవ, ఆచార్య దేవోభవ” ఇత్యాది వేదానుశాసనములు వినబడుచున్నవి. ఈ పై జెప్పబడిన వేదాను శాసనములన్నియు జ్ఞానోత్పత్తికంటె ముం దవశ్య మాచరింపదగినవి. ఇవి పురుషుని చిత్తమును సంస్కరించును. కర్మలచే సంస్క రింపబడిన హృదయముగలవానికి ఆత్మజ్ఞానము కరతలామలక మగునని మన ప్రాచీనులు నుడివి యున్నారు.

ధర్మమనగా యథాశాస్త్రముగా ఏ ద్రవ్యాదులందు శుభాశంకకొఱకై సాధనత అగునో అదియేధర్మత అని తెలిసికొనవలయును. ధర్మము ధర్మతకు సాధనమగుచున్నది. “క్రేయ స్సాధనతాయత్ర ద్రవ్యాదా విధితోభవేత్, తస్యైవ ధర్మతాజ్ఞేయా, ధర్మస్తత్సాధనం యతః.” స్వధర్మము మనచేత లెస్సగా కాపాడ బడినదై మనలను రక్షించుచున్నది. స్వధర్మ మే మనచేత చెఱుపబడినదై మనలను చంపు చున్నది. ఏ ధర్మము మనచేత చంపబడక సదా చక్కగా ఆచరింపబడుచున్నదో, అ

ధర్మమే మనకు శిరణ్యమైనది. యోగులు దేనిని పొందుటకు ధ్యానింతురో, ఆస్థాన మును గూడ ధర్మము పొందించుచున్నది. ధర్మమునకంటె చెలికాడు లేడు. ధార్మికున కంటె సుఖవంతుడు, పండితుడు ఈ లోక మున లేడు. మఱియు ధర్మము స్వర్గ, మర్త్య, నాగలోక సుఖములను, తుట్టుతుడకు మోక్షము సైతము నిచ్చునదని విక్రమార్కచరిత్ర యందు వర్ణింపబడియున్నది. ఎవరెవరి ధర్మము లను వాదవాద చక్కగా ఆచరించినచో, దేశము ఊమః మరంబులకు లోనుగాక సుఖి త్తముగా నుండును. అప్పుడు ధర్మము నాల్గు పాదంబులచే బ్రవర్తిల్లును. వర్ణములు మన యొక్క ఆత్మోన్నతినిబట్టి బుర్రాణప్రసిద్ధముగా అనులోమ, విలోమములద్వారానే యేర్పడి యున్నవి. కనుక ధర్మ మాయావర్ణముల తార తమ్యానుసారముగానే యేర్పడియున్నది. అంతియకాని వర్ణాశ్రమములలో ఎక్కువ తక్కువలు లేవు.

ఈ ఎక్కువతక్కువలనుగూర్చి శ్రీరామ కృష్ణపరమహంస ఒకప్పుడిట్లు నుడివియున్నారు. శ్రీవారొకప్పుడు తన జందెమును తీసివైచి ధ్యాననిమగ్నతయందుండ నొకానొకడు ఇట్లు ప్రశ్నించెను “స్వామీ! మీరు జందెమునేల తీసివైచితిరి?” అప్పుడు పరమహంస యిట్లు సమాధానించిరి “భగవత్సాన్నిధ్యమున మన మందఱము సమానులము అందువలన నీశ్వర సేవాతత్పరతయం దీ జందెము సన్నుద్ధతునిగా చేయును. కాన నేను ధ్యానసమయమున జందెమును తీసివైచి తిదనంతరము ధరించు చుందును.”

వర్ణాశ్రమ తారతమ్యానుసారముగానే వేషభాషాదు లేర్పడియున్నవి. వృక్షజాతి

అంతయు ఒకటేయైనను, వృక్షములు బహు రీతుల బేర్కొనబడుచున్నవి. సస్యములన్నియు, ఒకటేయైన నొక్కొక్కరకపు సస్యమునకు నొక్కొక్క ఎరువు నియమితమైయున్నది. ఒక రకపు సస్యమున కేర్పాటైన ఎరువు మఱియొక సస్యమునకు మనముపయోగింతుమేని ఆ సస్యము వృద్ధిగొందుటకు బదులు హాశనమగు చున్నది.

గురువు శిష్యులందఱికి సమానముగా భోగించినను, వారందఱు ఫలములోమాత్రము భేదించుచున్నారు. దేవతలలోను వర్ణవివక్షత గలదని యీ క్రింది శ్లోకమువలన తెలియుచున్నది. “బ్రాహ్మణో భగవాన్ దుద్రః, క్షత్రియో విష్ణు రుచ్యతే! వైశ్యః పితామహః ప్రోక్తః, పూద్ర స్సంకీర్ణ దేవతా॥”

దానముచేయుట, సత్రములు, మరములు, దేవాలయములు కట్టించుట, వాషీసూపతటాకారామాదులను నిర్మించుట మున్నగునవి ధర్మకార్యము లనబరగుచున్నవి.

మనము ఇహపరముల రెండింటియందును శాశ్వతసుఖము బడయవలెననిన, సత్యము, అహింస, బ్రహ్మచర్యము, అస్తేయము, అపరిగ్రహముల ననుష్ఠింపవలెనని యార్యకుశ్రుల యభిమతము. ఈ నాలుగు చతుర్వేదముల సారాంశములగుచున్నవి. సర్వమతముల సముచ్చయమని చెప్పవచ్చును. ఆ ధర్మము వేదము, స్మృతి, సదాచారము, ఆత్మప్రియము సాక్షుల్లక్షణమని నాల్గువిధములుగా చెప్పబడియున్నది. సర్వాత్మనా ఈ అన్నింటికిని ఆత్మప్రియము మూలమగుచున్నది. కనుక ఆత్మైషమ్యదృష్టియే ధర్మసంగ్రహమని చెప్పబడు

చున్నది. “ఆత్మైషమ్యేన భూతేషు దయాం కుర్యేత మానవః” అను లోకోక్తి వినబడుచున్నది. శ్రీకృష్ణపరమాత్మ యిట్లు నుడివియున్నారు. “ఆత్మైషమ్యేన సర్వత్ర సమం పశ్యతియోఽర్జున! సుఖం వాయదివా దుఃఖం సయోగీ పరమోమతః॥”

ఓ అర్జునా! సుఖదుఃఖములం దెవడు సర్వభూతములను తనవలె చూచుచున్నాడో వాడు యోగివరుడని చెప్పబడుచున్నాడు.

“అహింసా పరమో ధర్మః” అని ప్రతిక్షణము వల్లెవేయుచు, తమ ఔరససంతానము వలె గృహజాతువులను సాకుచు, క్షుత్ప్తిసారథము పాటించి హింసించుటయం దేమాత్రము న్యాయములేదు.

తల్లిదండ్రులకంటె వేరుదైవములేదు. కనుక వారిని సేవించుటచేత దేవతలందఱు ప్రసన్నులగుదురు. తల్లిదండ్రులను సేవించువాడు ధర్మమయుడని చెప్పబడుచున్నాడు. సర్వసంగపరిత్యాగికంటెను తల్లి పూజనీయురాలు. కనుక తల్లిదండ్రులను సేవించుట ప్రధానధర్మము. ఎవరి ధర్మము వారి కెక్కువ. ఒకరి ధర్మమును మఱియొక రాచరించినచో, వానికి శ్రేయస్సు కలుగుటకు బదులు అశుభము గల్గును. కనుక స్వధర్మమే శ్రేయోదాయము. పరధర్మము భయావహము. “స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః” అని గీతావాక్యముగ్గడించుచున్నది. కనుక స్వధర్మమే శరణ్యమైనది. ఆత్మప్రియమే ధర్మసంగ్రహమని చెప్పబడుచున్నది. తల్లిదండ్రులను సేవించువాడే ధర్మమయుడని చెప్పబడుచున్నాడు.

అ రి ష డ్వ ర్గ ము : కా మ ము

శ్రీ ఉపద్రష్ట సత్యనారాయణభుక్త

1. భగవంతునికిని మానవునికిని భేద మేమన, మాయ భగవంతునికి లోబడియున్నది. మాయ మానవుని లోబరచుకొన్నది. భగవంతుడు మాయను తన యిష్టానుసారముగా నుపయోగించును. మానవుడు మాయచే నాజ్ఞాపింపబడుచున్నాడు. మానవునికిని భగవంతునికి మధ్య మాయ యను తెర వ్యాపించియున్నది. ఈ మాయాఛ్ఛాదనముచేతనే మానవుడు భగవంతుని జేరలేకున్నాడు. జ్ఞానముచే దీనిని తొలగించగలిగినవాడు తన్ను భగవంతునిగా తెలిసికొని, భగవంతునియందు లీనమై భగవంతుడే యని పిలువబడుచున్నాడు. అట్టివాడే జ్ఞాని, ఆనందమయుడైన యోగి. ఆ మాయ నెట్లు తెంపుచున్నాడో యెట్లు భగవత్స్వరూపమును బొందుచున్నాడో యోచింపవలెను. మాయ యనునది కామక్రోధలోభమోహమదమాత్సర్యములను దారములపై నాధారపడి వ్యాపించియున్న వల. ఈ వలయందు సుఖదుఃఖములు పడుగు పేకలుగా నల్లబడి సర్వేశ్వరుని వైపునకు ప్రయాణముచేయు జీవుని అడ్డగించి స్వస్వరూప విహీనునిగా చేయుచున్నది. గాన ఈవల కాధారములైయున్న కామక్రోధాదులగు అరిషడ్వర్గము ముందుగా యోగి త్రుంచుచున్నాడు. అందు కామమును గూర్చి ఆలోచింతము.

2. కామము అను మూడు వర్ణములయం

దును ఎంతైనను మహత్వమున్నది. ఈ మూడు వర్ణములలోనే ప్రపంచమంతయునిమిడియున్నది. పుట్టి పెరిగి మరల లయమగుచున్నదనిన నతిశయోక్తికాదు. ఈ మూడువర్ణములచేతనే భగవంతునికి మానవునికి గల సంబంధము విస్మృతమైనది. మానవుని యజ్ఞానమునకు ఆధారము కల్గినది. భగవంతుడనిన మానవునికి భయము భక్తి కల్గుట కవకాశ మేర్పడినది. భగవంతు డన నెక్కడనో ఎంతయో దూరమున నున్నాడని మానవునికి భావముదయించినది. భగవంతు డనువాడు లేడనిపించినది. వేయేల! కామమే భగవంతుడై మానవుని హృదయమున స్థానమేర్పరచుకొని ప్రకాశించుచున్నది. మానవునిపై భగవంతుడు ప్రయోగించిన జాల మవిచ్చిన్నముగా నుండజేసినది. ఈ మానవునితో దోబూచులాడు సర్వేశ్వరునికి దాగుటకు మరుగైనది.

శ్రీ. కామ మనగా కోరిక. ఇది సర్వార్థములకు ననర్థములకు మూలము. ఇదియే మానవుని జీవితయాత్రకు పునాది. దీనివలననే క్రోధము మోహము మదము మాత్సర్యము అనువానిని మనుజుడు గాంచుచున్నాడు. కోరిక చేతనే మానవుడు ప్రతికార్యమును చేసి దాని ఫలితములగు సుఖదుఃఖములను అనుభవించుచున్నాడు. సుఖానుభవమున దాని చాయ ననుసరించు మదమును ఆతనిపై నావేశించుచున్నది.

ఈ యైహికసుఖమునకు సహజమగు విరామ కాలమే దుఃఖమని భావించి యా సుఖమందు మోహము చెంది దానిని కల్పించు పదార్థము లందలి లోభత్వము పొంది వానిని విడువలేక అవియే తన్ను విడువగా ఒడులు వాని నపహరించినారను ననుమానమున వానిపై నిండ వైచి క్రోధావిష్టుడగుచున్నాడు.

ఇప్పు డాతని మనస్సున గల క్రోధము పూర్వ మాత్రని మనస్సున గల మదముతో కలసి మాత్సర్యముగా తయారగుచున్నది. మత్సర గ్రస్తుడైన యాతడు ఎట్టి కార్యములనైన వెనుదీయునా? ఆత డధఃపతితుడగుట యబ్బురమా? ఆతడు భగవత్సన్నిధానమున కెంత దూరమున కేగెనో చెప్పగలమా? ఇదియం తయు కామప్రభావమే కదా!

4. మానవునికిని భగవంతునికిని సహజముగా మనుజుని ముఖమునకును, మావునకును గల దూరమంత దూరమున్నది. ఇంత దగ్గరగానున్నను, మావును ముఖము చూడగలదా? కాని సాధన సంపత్తిచే శరీరము తన యిష్టానుసారము వంచగల సాధకుడు ముఖమును వెనుకకు త్రిప్పి మావును చూడగలడు. అటులనే యోగి అభ్యాసవశమున 'లభ్యమగు జ్ఞానముచే భగవంతుని చూడగలడు.

అతడు మొట్టమొదట కామమును జయింపవలెనుకదా! తత్సాధనము నెట్లవలంబించునో చూతము.

యోగియే కాక సమస్త జనులును త్యాగ మనునది కామమును మట్టుపెట్టు జాగిలముగా గ్రహింపవలెను. త్యాగమనగా విడుచుట. మొదట యోగి హారయోగముచే మనస్సును

శరీరమును దృఢపరచుకొనును. తరువాత నాతడు ప్రపంచమున గల ప్రతివిషయమున గల కోర్కెయును క్రమక్రమముగా విడుచు నేర్పును మనస్సునకు నేర్పును, అట్లు నేర్పుటకు కోరువాడు తనకున్న కోరికలన్నిటికంటెను కోరదగిన కోరిక యింకోకటి కలదనియు, ఇప్పుడు తనలోనున్న కోరికలన్నిటికంటెను ఆ కోరికచే శాశ్వత సౌఖ్యమును అనుభవించగలననియు అనియే భగవంతుని కోరుటయనియు భగవంతుని తెలిసికొను పరిశోధనకంటె భగవంతుని కంటె కోరదగు విషయములేదనియు తనకోరికలన్నియు భగవంతుడే యనియు భావించి సాధనచేసినయెడల క్రమముగా నాతనికి కామమునం దసహ్యము కల్గును గాన కామములేని కర్మములనే యాతడొనరించును. తానుచేసిన కర్మములయొక్క ఫలము భగవంతునిదే యని భావించును. ఫలితము కోరని కర్మవలన వచ్చు సుఖదుఃఖము లాతని జేరవుకదా! సుఖదుఃఖాతీతుడగు నయ్యోగి భగవత్సన్నిధానము జేరుటకును, భగవంతుడే తానగుటకును సందేహమేమి? ఇంతకును ముఖ్యమైనది సాధన. త్యాగము తక్క వేరులేదు. గాన కామవిజయమునకు ముఖ్యమైన సాధనములు—(1) దృఢబుద్ధి, (2) త్యాగము. వీనిని సాధించిన మానవుడు కామజేతయగును. అతనికి ప్రకృతి సర్వమును సమకూర్చును.

అతడే నిష్కామయోగి.

శ్లో కామేనవాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనావా ప్రకృతే స్వభావాత్
కరోమియద్య త్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామః॥

సంఘ వార్తలు

లండన్ నగరమున

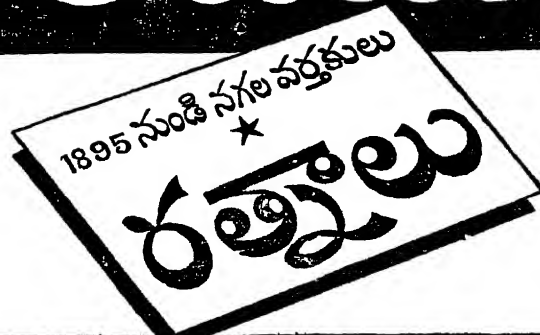
శ్రీ రామకృష్ణ జన్మదినోత్సవము

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసలవారి 116 వ జన్మదినోత్సవము లండన్ నగరమునందలి శ్రీ రామ కృష్ణ వేదాంతరంఘమువారిచే కింగ్స్లే హాలు (Kingslay Hall) నందు 20-3-51 నాడు జయప్రదముగ జరుపబడెను. ఆనాటి వక్తలలో నొకరైన కెన్నల్ వాకర్, F. R. C. S అనువారు “ప్రపంచమున నెందఱు తమ నిత్యజీవితమునకును ప్రబోధమునకును భేద మావంతయులేక జీవింపగలరు? అట్టివారు చాల యుదురు. కాని శ్రీరామకృష్ణులు అధునాతనకాలమున నిట్టివిషయమున గొప్ప ఆదర్శ పురుషుడు. ఆయన జీవితమునకును ఉపదేశము లకును భేదమేమియు గోచరింపదు. శ్రీరామ కృష్ణుల జీవితముగూర్చిగాని ఉపదేశముల గూర్చిగాని ప్రసంగింపుడని నన్ను గోరిరి. కాని నే నీ రెండు విషయములలో దేనినిగూర్చి చెప్పుచున్నానో నాకే తెలియుటలేదు. అవి రెండును అన్యోన్యములుగ నే—ఒక్కటిగ నే—నాకు గోచరించుచున్నవి” అని తన యుపన్యాసారంభమున పలికి శ్రీరామకృష్ణుల యుపదేశములు నేటికాలపు కడగండ్రను దీర్పగల విధమును వివరించిరి. ఆ సందర్భమున అచ్చటి కేంద్రాధ్యక్షులయిన శ్రీ ఘనానందస్వామివారు, ఆ కేంద్రము ఎట్లు ఎన్నియో అటంకముల నుద్ఘాతించి చక్కని పునాదిని బడయగలిగినదియు వివరించిరి. పిదప నుపన్యసించిన Sir John Stuart Wallace అను వారు

“ప్రాపంచికధర్మము” అను విషయము నిట్లు వివరించిరి: “1890 వ సంవత్సరమున శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు సర్వధర్మ సమన్వయమునకు వివరించిన మార్గ మొక్కటియే ప్రపంచమునకు శ్రేయోదాయకమై Mr Walkar వచించిన కష్టముల దీర్పగలదని పలికిరి. మఱియు Sir John గారు మానవులనెల్ల మూడు తెగలుగ విభజించిరి. ఇందు మొదటితరగతివారు నాస్తికులయిన యువకులు, రెండవవారు అజ్ఞాత వాదులు. అనగా ఆదియందు నాస్తికులై యుండి పిదప తమభావమును మార్చుకొన్న వారు. ఇక మూడవతరగతివారు ఆస్తికులు. వారి విశ్వాసమే వారికి జ్ఞానోపలబ్ధి కలిగించినది. ఈ ఆస్తికుల తరగతికి జెందినవారే శ్రీరామకృష్ణులవారు. వారు స్వీయానుభవముచే జ్ఞానము బడయుటవలన శ్రీవారు సమస్త ప్రపంచమునకును ధర్మసమన్వయమార్గమును జూపగలిగిరి. ఆ మార్గమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు ప్రాకృపశ్చిమ దేశములందంతట ప్రకటించిరి.” అంతట శ్రీ ఘనానందస్వాముల వారు తమ యుపన్యాసము మధ్య నిట్లు వివరించిరి: “శ్రీరామకృష్ణ సంఘము గొప్ప ఆధ్యాత్మిక సంఘము. అది ప్రపంచశాంతి కెంతయు దోడ్పడుచున్నది. దాని శాఖయే యీ లండను కేంద్రము. కల్లోలమయమైయున్న ప్రపంచమునకు శ్రీరామకృష్ణోపదేశములు శాంతిభిక్షునిడగలవు.” అంత సభ జయప్రదముగ ముగిసినది.

సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్లస్ నేడ్, మద్రాసు.

7-(S-11)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సౌకార్వేట, మదరాస్

(L G 7-11)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పార్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పార్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (అడర్బప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు	. 2 8 0	గురూపదేశములు	. 0 8 0
ప్రబోధరత్నాకరము	. 2 4 0	నానంస్కరణ యుద్ధవిధానము	0 6 0
రాజయోగము	.. 2 4 0	గా గురుదేవుడు	0 6 0
కర్మయోగము	1 8 0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0 4 0
భక్తియోగము	. 1 4 0	నవీన భారతదేశము	0 4 0
వివేకానంద లేఖావళి (మొదటి భాగము)	1 8 0	ముక్తిమార్గము	0 3 0
వివేకానంద లేఖావళి (రెండవ భాగము)	1 8 0	సర్వం విష్ణుమహం జగత్ (తెలుగు)	0 3 0
అనుష్ఠాన వేదాంతము	. 1 4 0	శ్రీ రామనామ సంక్షిప్తము	0 1 0
వివేక సూక్ష్మోదయము	. 1 0 0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము)	0 1 0
శ్రీ పరమహంస నీతికథారత్నములు	0 12 0	నామతిము	0 0 6 డజను 0 5 0
భక్తిమార్గము	. 0 8 0	హిందూ గర్భర	0 0 6 డజను 0 5 0
పీకాగో సగోపన్యాసములు	. 0 8 0		

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములున

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాన పత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరకును

ఇట్లు వ్రాయుడు

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, తమిళనాడు.

సంపాదకులు శ్రీ బుర్రానందస్వామి, శ్రీ వెంగళరామమూర్తి, శ్రీ కృష్ణమూర్తి, శ్రీ శే. ఎస్. ఎస్. రాజగోపాలాచారి, శ్రీ జ్యోతిషులు ప్రెస్స్ లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) నుండి పబ్లిషింగ్, శ్రీ అదితీవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-5-51.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౧, జూన్—జులై, జ్యేష్ఠము

సంపుటము ౭

సంచిక ౧౨

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు
దేన్నపురి

విషయ సూచిక

ప్రార్థన - భక్తికీర్తకము	...	..	..	30౯
శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము—'సు.'	..	.	.	3౧౦
ధర్మపరిశీలన—శ్రీ వివేకానందస్వామి	..	.	..	3౧౬
శ్రీ విరహానందస్వామి		.		3౧౯
వినయపత్రిక	..	..	..	3౨3
మనసయోగ్యరత్నములు—శ్రీ తాతా వేంకటేశ్వరరావు	...		.	3౨4
శ్రీ వాసుదేవ మననము—శ్రీ మాచిరాజు శ్రీరామకృష్ణ	..		..	3౨౭
శ్రీ తున్దీయానంద లేఖనావళి	...	.	.	3౨౯
మానవశీలని పరమావధి—శ్రీ తటవర్తి నూర్యనారాయణమూర్తి	..		..	3౩౧
ద్రావిడ వైవభక్తులు— శ్రీ టి. ఎల్. నరసింహారావు, డి. యస్. సి.			.	3౩౩
సంఘవార్తలు	..	.	.	3౩౬

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ రేడిన వెలువరింపబడును. ఒక వారము, పదిరోజులు గూచి ప్రతి మాకు అందకిపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుడు.

౨. సంవత్సర చందా గు. 3 ల. మాత్రమే. జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాదారు లు x జేరవచ్చును ఇతిర మాసములలో జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని గంచికలు చెప్పిపంపించుడు. విడిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు. హిస్టోరీదాంస్ వారి స్టాల్ లోగాని, మీ పత్రిక ఏజెంటును గాని ఆడుగుడు.

3. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయును మీ చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపఁగా, ఉత్తరములను "మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణప్రభ" అను చిరునామాకు వ్రాయుడు.

౪ చిరునామానుంగు ఎట్టిమార్పుగలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముందుగా మా కార్యాలయమునకుఁ వెలుపవలయును. లేచిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపఁబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧ కేవలము ప్రైవేట్ ధార్మిక వైఖ్యానిక విషయకములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమున కును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరముగు గ్రాంథిక భాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ రేడికి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

3 వ్యాసములను, వివర్ధకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినియముగఁ బంపెడి పత్రికలను "సంపాదకుఁడు, శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ శ్రీ రామకృష్ణ మిషన్ స్టూడెంట్స్ హాస్, మైలాపూరు, చెన్నపురి" అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచోఁదగు పోస్టేజి చెప్పి పంపవలయును.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౭

౧౯౫౧ - జూన్ : : ౪ - జ్యేష్ఠము

సంచిక ౧౨

ప్రార్థన భక్తి శతకము

శ్లో. నాహం లాభార్పనార్థినచ భయచకితోనాపి సత్కిర్తికామో
నత్వం ఘర్మాంశువంశ ప్రభవ ఇతి మునేనాపి విద్యాశయాతే ।
పారంపర్యాన్నచ త్వాం శరణముపగతః కింతుతే సార్వజన్యం
సమ్యగ్జ్ఞానం సమీక్ష్యత్వయి భవజలధిం సంతరోతుం ప్రవృత్తః ॥ ౩౨

ఓ మునీ! నేను నిన్ను సదా భజించునది లాభాపేక్షచేగాదు, భయవిహ్వలతచే కాదు, కీర్తిఖ్యాతులను కోరికాదు - నీవు సూర్యవంశజుడవనియు కాదు. విజ్ఞానార్థినైకాదు - పారంపర్యాచారము కాదు—ఈ సంసారసాగరమును తరింపకోరినవాడనై సార్వజన్య శ్రేయోదాయకమగు సుజ్ఞానము నీకు కలదనే నీ దరిచేరినాడను.

శ్లో. తద్వైరాగ్య సమస్తభూతకరుణా ప్రజ్ఞాదినానాగుణ
స్ఫుర్దచ్చందన పంకసింధుపతితౌ గంతుం క్షమోనాన్యతః ।
భూపావాయది దండయంతి విబుధా నిందంతి వా బాంధవా
ముంచంతి క్షిణమవ్యహం జిన పితర్దీవామి నత్వం వినా ॥ ౩౩

జ్ఞానము, వివేకము, భూతదయ, వైరాగ్యము మొదలగు నీ సకల సద్గుణ ప్రకాశమావ మైన గంధనాగరమున మునిగియున్న వానికి ఇతరస్థలములకు పో వీలుకలుగదు. రాజులు దండింపసి, కవులు అవజ్ఞాభావమును ప్రకటింతుడగాక, బంధువులు త్యజింపసి, నిన్నువినా—ఓ జన తండ్రీ! ఒక్కక్షణము జీవించలేను.

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము — 'మ.'

శ్రీ అధరసేనునియింట రాఖాల్, ఈశాన్ చంద్రముఖర్జీ
మున్నగు భక్తులతో శ్రీరామకృష్ణుడు

22 సెప్టెంబర్, 1883.

ఈనాడు శ్రీరామకృష్ణగురు దేవుడు కలకత్తా యందలి అధరసేనుని గృహమునకు శుభాగమనము గావించెను. గురుదేవు డాయింటి వసారాయందు గూర్చొనియుండెను. అది సాయంకాలము. శ్రీరామకృష్ణుని జూచుటకై ఆ చుట్టుపట్లనున్న భక్తులు, 'మ.', ఈశాన్ ప్రభృతులు అనేకులు వచ్చియుండిరి.

శ్రీ ఈశాన్ చంద్రముఖర్జీ శ్రీరామకృష్ణుని ఎక్కువగా బ్రేమించువాడు. ఆయన అకౌంటెంట్ జనరల్ ఆఫీసున నూపరింటెండెంటుగా నుండి ప్రస్తుతము విరామము నందియుండెను. ఆయన మిక్కిలిగా దానధర్మములు గావించుచుండువాడు. తనకు వీలున్నపుడంతయు దక్షిణేశ్వరమున కేలెంచి శ్రీ గురుదేవుని దర్శించువాడు. గంగాతీరమునందలి నిర్జన గృహమునం దవుడవుడు భగవచ్చింతన గావించుచు కాలము గడుపుచుండువాడు.

శ్రీరామ:—(ఈశానునిజూచి) ఏమోయ్! ఆ కుట్టవాడు ఉత్తరము వ్రాసిన విషయము జెప్పు.

ఈశాన్:—(నవ్వుచు) కుట్టవాడు ఈశ్వ

రుడు మనలను సృష్టించెను అన్నమాట వినెను. అందువలన తనప్రార్థనలను భగవంతునకు దెలుపుటకుగాను భగవానున కొక యుత్తిరము వ్రాసి తపాలాపెట్టెలో వేసెను. విలాసము స్వర్గము అని వ్రాసియుండెను. (అందఱు నవ్విరి.)

శ్రీరామ:—(నవ్వుచు) చూచితివా! ఆ బాలున కెంతటి విశ్వాసమో! అంతటి నమ్మకముండిననే భగవద్దర్శనము కలుగును. (ఈశానునితో) ఆ కర్మత్యాగి విషయము?

ఈశాను:—భగవల్లాభము కలిగినచో సంధ్యాదికర్మములు త్యజింపబడును. గంగాతీరమున నందఱును సంధ్యవాచ్ఛుచుండిరి. ఒకడు మాత్రము ఊరకుండెను. ఒకడు వానినిజూచి 'ఏమోయ్ సీవు సంధ్యవాచ్ఛుటలేదు!' అని యడిగెనట. అందుల కత డిట్లు సమాధానించెను: 'నాకు అశౌచము తగిలినది కాన సంధ్యవాచ్ఛటకు వీలుపడదయ్యె. ఒకటి మరణాశౌచము, రెండవది జన్మాశౌచము. అవిద్యయగు తల్లికి మృత్యువు కలిగినది. బోధమయు డగు ఆత్మారాముడు (కుమారుడు) జన్మించెను. *

శ్రీరామ:—సరే ఆత్మజ్ఞానము కలిగిన జాతిభేదము నశించునన్న కథ!

* స్తో. మృతామోహమయీమాతా, జాతోబోధమయః సుతః,

మారకదవ్యయ సంప్రాప్తో, తస్మై సంధ్యా ముపాస్మహే.

—మైత్రేయ - ద్వితీయాధ్యాయము.

ఈశాక్ష.—కాశీయందు గంగాన్నానము చేసి శ్రీ శంకరాచార్యుడు మెట్లెక్కుచుండెను. ఆ సమయమున కొన్ని కుక్కలతో చండాలు డొక డెదురుపడెను. వానినిజూచి శ్రీ శంకరుడు 'ఏమోయ్! నన్ను స్పృశించితివి' అనెను. అందుల కా చండాలు డిట్లనెను 'అయ్యా! నేను నిన్నంటలేదు. మీరు నన్నంటలేదు. ఆత్మ అందఱకును అంతర్యామి, నిర్లిప్తుడు. సురయందలి సూర్యబింబమునకును, గంగ యందలి సూర్యప్రతిబింబమునకును భేదము గలదా?'

శ్రీరామ.—(నవ్వుచు) సమన్వయము మాట? అన్ని మతములవలన భగవల్లాభము నందగలుగుటెట్లు?

ఈశాక్ష.—హరి, హర—ఈ రెండు శబ్దములకు ధాతువొక్కటియే. ప్రత్యయము మాత్రమే భేదము. ఎవడు హరియో ఆతడే హరుడును. నమ్మకమున్న జాలును.

శ్రీరామ:—(నవ్వుచు) మరియొకమాట, సాధువు హృదయము అన్నిటికంటె పెద్దది, అది ఎట్లు?

ఈశాక్ష.—(నవ్వుచు) అన్నిటికంటె పెద్దది పృథివి. దానిని మించినది సాగరము. దానిని మించినది ఆకాశము. కాని విష్ణుభగవాను డొకపాదముచేత స్వర్గమర్త్యపాతాళములను త్రిభువనములను ఆక్రమించెను. ఆ విష్ణుపాదము సాధువు హృదయమునందు గలదు. కాన అన్నిటికంటె సాధుహృదయము పెద్దది. ఈ పలుకులు విని భక్తులందఱు నానందించిరి.

ఈశానుడు తన మిత్రగృహమున గాయత్రీ పుంశ్చరణము చేయగోరియున్నాడు. గాయత్రి బ్రహ్మమంత్రము. విషయబుద్ధి సంపూర్ణముగా నశింపనిచో బ్రహ్మజ్ఞానము కలుగదు. కాని

కలియుగమున నెల్లరును అన్నగతప్రాణులు. విషయబుద్ధి పోవదు. మనస్సు రూప రస గంధ స్పర్శ శబ్దములందే నిలుచును. అందువలన శ్రీరామకృష్ణుడు ఈశానునితో నిట్లనెను : "కలియుగమున వేదమతము ననుసరింపజాలము. ఎవడు బ్రహ్మమో ఆతడే శక్తి. శక్త్యుపాసన గావించిన బ్రహ్మోపాసనయే యగును. సృష్టి స్థితి ప్రళయముల గావించునపుడు బ్రహ్మమే శక్తి యని చెప్పకొప్పును." ఈ రెండును వేఱు వేఱు వస్తువులు గావు, ఒకటే వస్తువు.

ఏల 'నేతి, నేతి' యని చెప్పచు దిరుగు చున్నావు? బ్రహ్మనుగూర్చి ఏమియు వివరింప జాలము. చెప్పగలిగినది 'అస్తిమాత్రం కేవల రామ్,' మనము చూచునదంతయు, చింతించు నదంతయు ఆద్యాశక్తియే. ఆ చిచ్ఛక్తియొక్క ఐశ్వర్యము—సృష్టి, పాలనము, సంహారము, జీవజగత్తు, ధ్యానము, ధ్యాత భక్తి, ప్రేమ, — ఇవన్నియు ఆమె ఐశ్వర్యములే.

కాని బ్రహ్మయు శక్తియు నభేదములు. లంకనుండి తిరిగి వచ్చిన పిదప హనుమంతుడు శ్రీరాముని ఇట్లు స్తుతించెను. ఓ రామా! నీవు పరబ్రహ్మమవు. నీత నీశక్తి. కాని మీలో భేదములేదు. సర్వమునకు దాని తిర్యగ్గతి—సర్వమును తలచినప్పుడు దాని గతియు మనకు తలంపునకు వచ్చును. ఆ గతిని తలంచినప్పుడు సర్వము తలంపునకు వచ్చును. పాలును తలంచి నప్పుడు దాని ధావశ్యము స్ఫురించును, ధావ శ్యమును! తలంచిన కీరము స్ఫురించును, కైత్యమును తలంచిన జలము స్ఫురించును, జలమును తలంచిన కైత్యము స్ఫురించును.

ఈ ఆద్యశక్తి లేక మహామాయ బ్రహ్మము నావరించియున్నది. ఈ ఆవరణము తొలగినచో నే నేమైయుంటినో అదియే యగుదుమ. నేనే

నీవు, నీవే నేను. ఎంతవఱ కీ యావరణ మున్నదో అంతవఱకు 'సోఁహం—నేనే బ్రహ్మను' అనెడి వేదాంతవాదుల వాక్కు నిరర్థకము. జలమునకు తరంగము చెందినది కాని తరంగమునకు జలము చెందినదికాదు. ఆవరణమున్నంతకాలము భగవానుని తల్లిగా భావించి పిలుచుటయే తగినపని. నీవు నా తల్లివి, నేను నీ సంతానమును, నీవు ప్రభువవు, నేను దాసుడను. సేవ్య సేవక భావము చాల మంచిది. ఈ దాసభావమునుండియే శాంత సఖ్యాది భావములుగూడ కలుగగలవు. యజమాని దాసునియెడ సంతృప్తుడే యయినచో దాసుని తనయొద్దకు బిలిచి కూర్చుండ జెట్టుకొని, 'నీకును నాకును తారతమ్యములేదు' అని పలుక వచ్చును. కాని దాసుడు తనంతట తానే యజమానిచెంతకు బోయి కూర్చున్నచో యజమానికి కోపము కలుగకుండురా?'

భగవదవతార లీలలన్నియును చిచ్చక్తి యొక్క ఐశ్వర్యవికాసములు. ఏది బ్రహ్మమో అదియే మఱల రాముడు, కృష్ణుడు, శివుడు నగును.

ఈశాః.—'హరి హర' అను నీ రెంటికిని ఒకే ధాతువు. ప్రత్యయములే వ్యత్యాసములు. (అందఱు నవ్వుదురు.)

శ్రీరామ.—ఔను, ఒకటే కాని రెండు లేవు. వేదములందు 'ఓం సచ్చిదానందః బ్రహ్మః' అదియే పురాణములందు 'ఓం సచ్చిదానందః కృష్ణః' అనియు తాంత్రిక శాస్త్రములందు 'ఓం సచ్చిదానంద శివమ్' అనియు వివరింపబడియున్నది.

ఆ చిచ్చక్తియే మహామాయారూపమున అందఱును అజ్ఞానమున ముంచియున్నది.

అధ్యాత్మరామాయణమున రాముని దర్శించిన ఋషులెల్ల 'ఓ రామా! నీ భువనమోహిని మాయవలన మమ్ములను ముగ్ధులను జేయ వలదు.' అన్నాడు.

ఈశాః.—ఆమాయ యేమిటి?

శ్రీరామ.—నీవు చూచునదియు, విను చున్నదియు, యోచించునదియు—అంతయు మాయయే. ఒక్కమాటలో జెప్పవలయు నన్నచో కామినీకాంచనములే మాయావరణ ములు.

తాంబూలచర్వణము, మత్స్యహారము భుజించుట, ధూమపానము, అభ్యంగనసాన్నివము గావించుట,—వీనివలన ఏ దోషమును లేదు. ఇవన్నియు త్యజించిన మాత్రమున నేమి లాభము? కామినీకాంచనత్యాగమే త్యాగము, గృహస్థులు అపుడవుడు నిర్జనస్థలమునకు బోయి సాధనలు సలుపుచు భక్తిని బడయవలయును. మానసికముగ త్యజింపవలయును. సన్న్యాసులు మానసికత్యాగము, బహిర్త్యాగము—రెండును గావింపవలయును. కేశవునితో నేనిట్లు పలికి యుంటిని “‘ఔషాయిడు' జ్వరపీడితుడున్న గదియందు నుంచి మంచి ఊరగాయలు, చన్నీటి కలశము నుండినచో అతడెట్లు బాగుపడగలడు?” అపుడవుడు నిర్జనస్థలమునకు బోవలయును.

ఒకభక్తుడు.—అయ్యా! న వ వి ధా న మెట్టిది? * అది నాకు కలగూరగంపవలె కని ష్ఠించుచున్నది.

శ్రీరామ.—కొందఱు దానిని ఆధునికమని చెప్పుదురు. అదియంతయు విని బ్రహ్మసామాజి కులకు మాత్రము భగవానుడు మరియొకడా యని తలచెడివాడను. అది నవవిధానమట. క్రొత్తవిధానము. అదియు నుండవచ్చును.

* నవవిధానము బ్రహ్మసమాజమునందలి యొక శాఖ. కేశవచంద్రునివలన ప్రారంభింపబడినది.

షడ్వర్ణములున్నవిగదా! అట్లే యిదియు నొకటై యుండవచ్చును.

కాని నిరాకారవాదుల పొరపాటిది వారు చెప్పినట్లు భగవానుడు విరాకారుడే. తక్కిన మతములన్నియు పెడదాడులట. భగవానుడు సాకారుడును విరాకారుడును గూడ నని నే నెఱుగుదును. ఆయన యిట్లెన్నియో విధములు గావచ్చును. ఆయన అన్నియు కాగలడు.

(ఈశానునితో) చిచ్ఛక్తియే—ఆ మహామాయయే— తమచతుర్వింశతి తత్త్వములున్నది. ఒకప్పుడు నేను ధ్యానముచేయుచుండగా మనస్సు 'రస్కే' యింటికి గోయినది. 'రస్కే' పాకినాడు. అప్పుడు మనస్సులో నిట్లంటిని. ఒక మూర్ఖుడా ఇచటనే పడియుండుము. అప్పుడు దేవి నాకిట్లు కనబడినది అచట దిరుగుచున్న శ్రీ పురుషులెల్లరుగూడ ఆవరణముమాత్రమై యుండెను. ఆ యందరి యందును కలకుండలినీశక్తియు షడ్చక్రములును అంతర్భూతములుగా నుండెను.

ఆ ఆద్యశక్తి శ్రీయో? పురుషుడా? నేనొకప్పుడు కుమారి పుష్కరమున లాహోవారి యింటిలోని కాళీపూజను దర్శించితిని. దేవి మూర్తిమీద యజ్ఞోపవీతము అలంకరింపబడి యుండెను. తల్లి మెడలో యజ్ఞోపవీత మెందులకని యొకడు ప్రశ్నించెను. ఆ యింటి యజమాని ఆతనిజూచి, 'తమ్ముడా! నీవెట్లో సరిగా తెలిసికొన్నట్లు కనిపించుచున్నది. కాని ఆమె శ్రీ ధ్రువా, పురుషుడో నాకు గోచరించుట లేదు.'

కొన్ని గ్రంథములం దిట్లున్నది. 'మహామాయ శివుని లఘుక్కున మ్రింగివైచినది. ఆమెయందలి షడ్చక్రములు వికసించినపుడు శివుడు ఆమె లోడనుండి బయటికి వచ్చెనట. అప్పుడే శివుడు తంత్రశాస్త్రమును సృష్టించెను.'

ఆ మహామాయ చిచ్ఛక్తి శరణుబొందును.

ఈశా —మీరు నన్ననుగ్రహింపవలయును.

శ్రీరాను —సరళి భావముతో 'భగవానుడా! నాకు నీ దర్శనము కొనగుము' అని విలపింపుము. తరువాత 'భగవంతుడా! కామినీ కాంచనములనుండి నా మనస్సును దొలగింపుము' అని ప్రార్థింపుము. లోపలికి మునుగుము. పైపై నీదులాడిన రత్నములు లభించురా? బాగుగా మునిగి దేవులాడవలయును.

గురువువలన మార్గమును దెలిసికొనవలయును. ఒకడు పూజకొఱకై బాణలింగమును వెదకుచుండెను. ఆ సమయమున నొకడు అలినిని జేరి, 'నీవు ఫలానా నదిదగ్గరకు బొమ్ము. అచట చెట్టుక్రింద నొక సుడిగుండము గలదు. ఆ సుడిగుండమున మునిగి లోనికి బోయిన నీకు బాణలింగము లభించును' అని చెప్పెనట. అట్లే గురువుదగ్గర మార్గమును దెలిసికొనవలయును.

ఈశా —చిత్తము.

శ్రీరామ —సచ్చిదానందమే గురురూపమున భాసిల్లుచున్నది. మానవగురువునొద్ద దీక్షపొందినవాడు తన గురువును మానవునిగా దలచిన నేమియు ఫలించదు. ఆయనను సాక్షాత్తు భగవానునిగా తలంపవలయును. అప్పుడేగదా! మంత్రమునందు విశ్వాసము కలుగుటో విశ్వాసమున్నచో సమస్తమును సమకూరినట్లే. ఏకలవ్యుడు మట్టితో ద్రోణాచార్యుని తయారుచేసి అడవిలో విలువిద్య నేర్చుకొనెను. సాక్షాత్తు ద్రోణాచార్యులనెడి మనస్సుతో మట్టిద్రోణుని బూజించెడివాడు అందువలననేగదా అంతటి విద్య నేర్వగలిగినాడు. నీవు శుష్కప్రాహ్లాణ పండితులతో గూడి వృథాకాలయాపన చేయవలదు. వారి మనస్సంతయు ధనసంపాదనము

నందే మునిగియుండును. స్వస్థాయనము గావించుటకై కొందఱు గ్రాహ్యు లొకచోట జేరిరి. శ్రీచండియో మఱిదేనినో చదువుచుండిరి. అందు కొన్నిపుటలు జదువకయే తిప్పి వేయుచుండిరి. (అందఱు నవ్విరి.)

తన్ను తాను జంపుకొనుటకు (గోరుకత్తి) చిన్నకత్తియైనను జాలును. ఇతరులను జంపుటకే బల్లెము, బాకులు, ఈటెలు కావలయును. ఎన్నో శాస్త్రములవలని ప్రయోజనములేదు. వివేకమే లేకపోయినచో పాండిత్యమువలన ప్రయోజనములేదు. పద్ధర్మములను దెలిసికొన్నను వృథాయగును. నిర్జనప్రదేశమున రహస్యముగా భగవానుని బ్రార్థించినచో ఆయనయే సీకు సమస్తము సమకూర్పగలడు.

ఈశానుడు గాయత్రీ పురశ్చరణార్థము గంగాతీరమున నొక కుటీరమును నిర్మించి యున్నట్లు శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు విని యుండెను.

శ్రీరామ:— (ఆత్రతతో) ఏమోయ్ ! ఇట్లు కట్టుట పూర్తియైనదా? నే నొకమాట చెప్పెద వినుము. నీ సాధనజీవితమును పరులకు ఎంత గుప్తముగా నుంతువో నీ కంటిటి శ్రేయస్సు. సద్గుణములతో పరిపూర్ణులైనవారు మనసునందో, ఒకమూలయందో, అడవియందో, లేక దోమ తెరలోపలనో కూర్చొని భ్యానింతురు.

అవుడవుడు ఈశానుడు హజ్రాను తన యంటికి దీసికొనిపోవును. హజ్రాకు బాహ్య శౌచమున ఎక్కువ చూపు. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు ఆయనను ఈ విషయమున నన్నియోసార్లు మందలించియున్నాడు.

శ్రీరామ:— (ఈశానునితో) ఇదిగో! ఎక్కువ ఆచారమును జూడవలదు. ఒకప్పు

డాక నాధువునకు చాల దప్పి కలిగెను. ఆ సమయమున దారియందు ఒకడాక ఊలుసంచి నిండుగా నీరు బట్టుకొని పోవుచుండెను. ఆ సాధువు అవస్థనుజూచి వాడు ఆతనికి నీరు పోయ సమ్మతించెను. ఆ సమయమున ఆతని జూచి సాధువు 'నీ సంచి శుభ్రముగా నున్నదా?' అని ప్రశ్నించెను. అందులకు బాటసారి, 'పంతులుగారు! నా సంచి చాల శుద్ధముగా నున్నది. కాని మీ సంచిమాత్రము మలమూత్రములతో నిండియున్నది. అందువలన నే నా సంచి యందలి నీరు మీరు త్రాగవచ్చును. అందు వల్ల నే దోషమును లేదు' అని పలికెను. ఇచట నీ సంచి యనగా నీ శరీరము, కడుపు మొదలగునవి :

మరియొక విషయము భగవన్నామమున నమ్మకము కలిగియుండుట, అట్లయిన తీర్థయాత్రలుకూడ నవసరములేదు.

ఇట్లు చెప్పి శ్రీరామకృష్ణుడు పాడ నారంభించెను.

పాట భావము :

నేచుకాశీనామము ననవరతము జపించుచు శరీరమునే విడువగలిగినచో గయా, గంగా, నయూగ, కాశి, కాంచి మున్నగు స్థలములకు నేనేల పోవలయును?

శ్రీరామ:— (ఈశానునిజూచి) ఇంక నేమయిన సందేహమున్న అడుగుము.

ఈశాను:— చిత్తము. విశ్వాసమే అన్నిటి కంటె ముఖ్యమని మీరు చెప్పిన పిదప అడుగవలసినదేమియున్నది?

శ్రీరామ:— నిజమయిన నమ్మకము కలిగిన వానికి భగవద్దర్శనము తప్పక కలుగగలదు. సమస్తమును నమ్మువారికి అంతకంటె త్వరగా గలుగును. ఆహారమును పరికీరించి తిను అపు

చక్కగా పాలియదు. అటు ఇటు చూడక అన్నిచెట్లయాకులు తిను ఆపు పుష్కలముగా పాలిచ్చును.

ఒకనికి తన యిష్టదైవమును నొక పొట్టిలి శరీరమున జూచునట్లు భగవదాదేశము కలిగిన దట. వా డా విషయముచు నమ్మెను. భగవంతుడు సర్వభూతములందును అంతర్భూతుడై యున్నాడుగదా!

ఒక గురువు తన శిష్యునకు శ్రీరామ చంద్రుడే ప్రతి జీవమునందును గలడని చెప్పి వెడలిపోయెను. శిష్యు డట్లే నమ్మకొనెను. ఒకప్పుడు ఒక కుక్క వాని రొట్టెముక్కను నోగగఱచుకొనిపోయెను. అంత నా శిష్యుడు నేతిగిన్నెను జేతబట్టుకొని కుక్కవెంట బరు వెత్తుచు 'ఓ రామచంద్రా! కొంచెము నిలు వుము, నీ రొట్టెకు నేయి యింకను బూయ లేదు' అని కేకలువేయుచుండెను.

కృష్ణకిశోరున కెంతటి విశ్వాసమో చూచి తివా? 'ఓం కృష్ణ, ఓం రాం' అని యీ మంత్రము నుచ్చరించినచో కోటి సంధ్యా వందనములు చేసిన ఫలము కలుగునని పలికి యున్నాడు.

నాతో నాత డొకప్పుడు రహస్యముగా 'నాకు'సంధ్య గింధ్య' ఇవన్నియు నచ్చుటలేదు', అనెను. నాకుగూడ ఆ విధముగనే కొన్ని సమయములందు గోచరించును. దేవియే అన్నిటి ఘోషమును నున్నట్లు నాకు జూపియున్నది. సరివి

చెట్లమధ్య నేను వచ్చుచుండగా ఒకప్పుడు నా వెనుక నొక కుక్క వచ్చుచుండెను. ఆ కుక్కద్వారా తల్లి యేమయిన చెప్పనేమో యని నాకు దోచినది.

నీవు చెప్పినట్లు నమ్మకమువలన సమస్తమును గలుగును.

ఈశాన్ — కాని, మే మెల్లరము గృహస్థులము.

శ్రీరామ — అయిననేమి? అసంభవము గూడ సంభవముగా మారగలదు. రామ ప్రసాదు ఒకపాటయందు 'మాయాజాలము' అని పాడగా, మరియొకడు దానికి జవాబుగా నిట్లు పాడెను. 'ఈ సంసారము ఆనంద నికేతనము, ఇక్కడ తిని, త్రాగి ఎంతో హాయిగా నుండును. జనకరాజ మహాతేజమునకు ఎవరును సాటిగాకపోయిరి. ఇహపరముల రెంటిని రెండుచేతుల నుంచుకొని నిండు గిన్నె పాలు త్రాగుచుండెను.'

కాని మొదట నిర్జనస్థలములందు పారమార్థిక సాధనలను కావించి భగవద్దర్శనము బడసిన యనంతరమే సంసారమునందుండినను జనకునివలె నుండవచ్చును. అట్లు కానిచో నింకెట్లు ఆ స్థితి కలుగును? శివుని జూడుము. ఆయన కే కోఱతయు లేదు. గణేశుడు, కార్తికేయుడు, లక్ష్మీ, సరస్వతి, పార్వతి అందఱును గలరు. అయినను అప్పుడప్పుడు సమాధిస్థితి యందుండును. మరికొన్నిసమయముల 'రామ్, రామ్' అని పలుకుచు ఇపించుచుండును.

శ్రీ కారదేశ్వరీయైనమః

ధర్మ ప రి శీ ల న

వైదిక ధర్మాదర్శములు

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఈ వేదయుగమహద్వల యూహలనెల్ల పరిశీలించుటకుముందు, వేదములందుగల ఒకటి, రెండు విచిత్ర సందర్భములనుగురించి యోచిం తము. ఈ దేవత లొకరితరువాత మరియొక రుగ ఉన్నతతర స్థానమునకు లేవనెత్తబడి, తుట్టుతుడకు విశ్వప్రభువగు సాకారభగవానుని పడవి నధిష్టింపజేయబడు విశేషవిషయమునకు సమాధానమావశ్యకము ఆచార్య మాక్కు మూలకు దీనిని హైందవులకు మాత్రము వర్తించు నొక విశిష్టవిషయమని తలంచి, దీనికి “పౌనోధీజ” మని నామకరణముచేసెను. సమాధానమునకై మనమెక్కువదూరము పో నక్కరలేదు. అది ఆగ్రంథములోనే కలదు. ఆ దేవతల పరిణతినిగూర్చిన భాగమునకు బహు సమీపముగనే, ఈ సమాధానముకూడ మనకు గనుపడును. హైందవపురాణములు తదితర పురాణములకంటె విశేషముగ భిన్నము లైయుండుటకు కారణమేమియను ప్రశ్న యిప్పు ట్టున బయలుదేరుచున్నది. బాబిలన్, గ్రీకు పురాణములలో, ఒక్క దేవతమాత్రము పైకి వచ్చుటకు ప్రయత్నించి, ఉన్నతస్థాన మాక్ర

మింప, నితర దేవతలెల్ల నశించిపోయినట్లు మన కగుపడును. మొలూకులందరిలో జిహ్వా ఒక్కడే అత్యున్నతస్థితికి, మహాదేవపదవికి వచ్చును, తక్కిన మొలూకులందరిని లోకము శాశ్వతముగ మఱచిపోవును. ఇట్లే, గ్రీకు దేవతలందరిలో జ్యాయెస్సు ముందుకు వచ్చి, విశేష ప్రాముఖ్యమును గణించి, విశ్వాధిపత్య ముగల దేవతయగును, తక్కిన దేవతలెల్లరును స్వల్పదేవతల స్థానమునకు దిగిపోవుదురు. ఈ విషయమే తరువాతికాలములలో గూడ సంభ వించినది. జాద్ధులును, జైనులును తమ ప్రవక్తలలో నొకరిని సర్వేశ్వరపదవికి లేవనెత్తి, తక్కిన దేవతలనెల్ల బుద్ధునకో, జినునకో లోబడియుండునట్లు చేసిరి. ఈ చర్యయే లోక ముండంతట జరిగినది. కాని, దీని కొకే మినహా యింపుగలదని మనము చెప్పవచ్చును. ఒక దేవత స్తుతింపబడి, తక్కిన దేవతలనెల్ల ఆజ్ఞా పించును. వరుణునిచే ఉన్నతస్థితికి దీసికొని రాబడినదేవత, తరువాతి పుస్తకములో అత్యున్నతస్థానము నధిష్టించును. ఈరీతిగ వారు పంతులప్రకారము సాకారభగవానుని పడవి

నధిష్ఠింతురు. దీనికి సమాధాన మాపుస్తకములోనే యున్నది. ఇది ఒక హిందూదేశమునకే కాక, ప్రపంచమంతటగల మతములన్నిటికిని నిశితమైన యోచనావిషయమును సమకూర్చిన మహోత్సవ సమాధానము — ఏకమ్ సతే, విప్రా బహుధావదంతి. “ఎల్లప్పుడునుది ఒక్కటియే, మహద్గులు దానిని వేర్వేరు పేళ్లతో వ్యవహరింతురు.” ఈ దేవతలందరిని గురించి స్తోత్రములు వ్రాయబడిన యీ సందర్భములన్నిటిలో, దృశ్యమాన దైవమొకటియే, ద్రష్టమాత్రమువేరు. ఒకే దైవమును గురించి స్తోత్రకారుడు, మహర్షి, కవి వేర్వేరు భాషలలో, మాటలలో గానముచేసినారు. “ఎల్లప్పుడునుది ఒక్కటియే, మహద్గులు దానిని వేర్వేరు పేళ్లతో వ్యవహరింతురు.” ఆ ఒక గీతికవలన బహుముఖ్యములగు ఫలితములు కలిగియున్నవి. మత విషయమున ప్రజాపీడన మెన్నడును జరిగియుండని, తమ తమ మత విశ్వాసములకై యెవరుగాని యెన్నడును తోభ నొందియుండని దేశము హిందూదేశ మొకటియేయను తలంపు మీలో కొందరి కాళ్ళర్యము కలిగించియుండవచ్చును. అచ్చట ఆస్తికులు నాస్తికులును, ద్వైతులును అద్వైతులును, ఏకేశ్వరవాదులు నెల్లప్పుడు సేవాధయును లేకుండ జీవించుచున్నారు. బ్రాహ్మణ దేవాలయ మంటప వేదికలపై కెక్కి దేవతల కేమి, చివరకు భగవంతునకేమి ప్రతికూల ముగించారావ్రతెట్టి ప్రతిబంధకముగాని లేకుండ నుపస్థాపించుటకు అనుమతింపబడుదురు. భగవంతుడు, దేవతలు, వేదములు, మతము మొదలగునవన్నియు తమ స్వలాభమువకై పురోహితులు కల్పించిన ఛాందసములని, యే విధమైన బాధలేకుండ నుపస్థాపించుచు

స్వేచ్ఛగా వారు దేశమంతట విహరించుచుందురు. ఈ విధముగ తానెచటకుబోయినను, హిందువులకు పవిత్రమైన ప్రతి ప్రాచీన సాంప్రదాయమును నామరూపములు లేకుండ నాశనముచేయుటకు బుద్ధుడు ప్రయత్నించెను. పరిపూర్ణ వృద్ధాప్యము వచ్చువరకు బుద్ధుడు జీవించెను. భగవంతుడున్నాడను భావమును హేళనచేసిన జైనులుకూడ నిట్లే ప్రవర్తించిరి. “భగవంతుడునుదుట యెట్లు పొసగును? ఇది కేవల ఛాందసముతప్ప వేరేమియుకాదు,”— ఇదియే వారి వాదము. ఇట్టి నిదర్శనము లనంతముగ గలవు. మహమ్మదీయులు హిందూ దేశములోనికి శరపరంపరగా దండయాత్రకై జొరబడకపూర్వము, మతపీడనమనిన సేమోజనులెన్నడు నెఱుగరు, విదేశీయులవలననే యిది హిందువులకు స్వానుభవైక వేద్యమైనది. క్రైస్తవదేవాలయ నిర్మాణమునకు హిందువులంత సాయముచేసిరో, యింకను సాయము చేయుటకెంత సంసిద్ధులైయున్నారో అందరికిని తెలిసినవిషయమే. అచ్చట రక్తపాత మెన్నడును సంభవించియుండలేదు. హిందూదేశము నుండి ఖండాంతరములకు ప్రచారముకొఱకు వెడలిన హిందూమత విదగ్ధములగు మతములకుగూడ ఈ సాధుస్వభావములవడినది, ఉదాహరణమునకు శాద్ధమతమును దీసికొనుడు. కొన్ని విషయములలో శాద్ధమతము గొప్పదియే. కాని, దానిని వేదాంతముతో తికమకపడి సమన్వయపఱుపజూచుటలో అర్థము లేదు. ఈ సందర్భమున క్రైస్తవమతమునకును, తత్ప్రచారక సైన్యమునకును (సాల్వేషన్ ఆర్మీకిని) గల భేదము నెవరైనను గమనింపనగును. శాద్ధమతమందెన్నియో గొప్ప విషయములు కలవు. కాని, అవి పానిని భద్రపఱుపజాలని

వారిచేతులలో బడినవి. పరతత్వశాస్త్ర వేత్తల అమూల్య భావరత్నములు విద్యా విహీనులగు సామాన్య జనవర్గముల చేతులలో పడినవి. వీరి ఉత్సాహమా, అపరిమితము, భావములా, మానవసేవా తత్పరములగు అత్యాశ్చర్యకర భావములు. కాని, లాభ మేమి? దేనినైన భద్రముగ గాపాడవలయు ననిన, యోచనాశక్తి, కుశాగ్రబుద్ధి అత్యావశ్యకములు. మానవసేవోద్దీపకములగు భావములు, మొఱలు మూకలచేతులలోపడినప్పుడెల్ల, మీకుగనుపడు మొట్టమొదటి ఫలితము పతిసము. సద్వస్తువులను భద్రముగ గాపాడునవి విద్యాస్థంపదయును, మేధాశక్తియును. ప్రపంచమున మొట్టమొదట మతప్రచారార్థము వెడలిన యీ శౌధమతము తత్కాలమున గల యావన్నాగరక దేశములందును బహుళ వ్యాప్తిపొందినది. ఆమతమునకై పరజనరక్ష

పాత మణుమాత్రమైన నెన్నడును సంభవించి యుండలేదు. చీనాలో, ఈ శౌధమత ప్రచారకులెట్లు హింసింపబడిరో, ఆ దేశచక్రవర్తు లొకరితరువాత నింకొకరు వేలకొలదిగ వారి నెట్లు హత్యగావించిరో మనము పుస్తకములలో చదువుదుము. కాని, అటుతరువాత అదృష్టదేవత వారి కాదేశమున అనుకూలించినది. అప్పటి చక్రవర్తులలో నొక డా హింగ కారులపై పగతీర్చుకొందునని చెప్పినప్పుడు, ప్రచారకులు వలదని వారించిరి. ఆపై ఖరికంతటి కిని కారణ మీ శ్లోకమొకటియే. అందుచేతనే దానిని మీరు జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయునని కోరుచున్నాను. ఇంద్రుడని, మిత్రుడని, వరుణుడని ఎవని వ్యవహరింతురో, అట్టి యెల్లప్పుడును సత్పదార్థ మొకటియే! విప్రులు దానిని వేర్వేరు పేళ్లతో వ్యవహరింతురు.”

వాయుదీపముల (గ్యాసులైట్లు) వెలుతురు పట్టణములోని ఆయాస్థలము లందు వేర్వేరుగా ప్రకాశించుచుండును. అయినను ఆ దీపములకు ఆధారమగువాయువు ఒకే యంత్రమునుండి వచ్చుచున్నది. అదే విధముగ సమస్త దేశములందును జాతులందును గల ఆచార్యులందఱును ఒకే పరబ్రహ్మమువలన దివ్యప్రభావమును జ్ఞానమును బడయుచున్నారు. ఒకడు మేడమీదికి నిచ్చెనతోడనో, వెదురు సాయముననో, మెట్ల మీదుగనో, తాటితో ఎగబాకియో పోవచ్చును. అటులనే భగవంతుని జేరుటకు అనేకములైన సాధనములు మార్గములును కలవు. లోకమునందలి ప్రతిమతమును అట్టి మార్గములలో ఒకదానిని జూపును.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీ విరజానందస్వామి

శ్రీ రామకృష్ణమరమునకును, సేవాసంఘమునకును అధ్యక్షులగు శ్రీ స్వామి విరజానందమహారాజు, 1951 వ సం॥ మే 30 వ తేది ఉదయము గం. 6-56 నిమిషములకు బేలూరు మరములో తమ డెబ్బదియెనిమిదవయేట పరమపదించిరని వ్రాయవలసివచ్చినందుల కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. కడచిన కొన్ని యేండ్లనుండి శ్రీ స్వామివారి ఆరోగ్యము బాగుగలేదు. ఇంతవరకు సజీవులై యుండిన శ్రీమద్వివేకానందస్వామి సన్యాస శిష్యులలో వీరే కట్టకడపటివారు.

పూర్వాశ్రమమున కాళీకృష్ణవసువు అను నామధేయముగల వీరు పవిత్రస్నాన పూర్ణిమ దినమగు 1873 వ సం॥ జూను 10 వ తేదిని కలకత్తాలో గౌరవనీయమైన యొక కాయస్థ కుటుంబమున జన్మించిరి. వీరితండ్రి, శ్రీ త్రైలోక్యనాథవసువుగారు మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలు గడించిన కలకత్తా వైద్యులు. కాళీకృష్ణుడు మొట్టమొదట బ్రెయినింగు అకాడమీలోను, పిమ్మట రిపన్ కళాశాలలోను విద్య నభ్యసించెను. శ్రీరామకృష్ణ వచనామృత గ్రంథకర్తయగు, 'యమ్' అని వ్యవహరింపబడు శ్రీ మహేంద్రనాథగుప్తగా రాకళాశాలలో అధ్యాపకులుగ బనిచేయుచుండిరి.

బాల్యమునుండియు కాళీకృష్ణుడు పారమార్థికవిషయములపట్ల తీవ్రమైన ఆసక్తికలవాడై, మతగ్రంథపఠనమునందును, తనవలె

పారమార్థిక దింతగల తోడిబాలురతో గలసి హరిభజన, నామసంకీర్తనాదులందును విశేషముగ కాలము గడపుచుండువాడు. ఈ పారమార్థికాసక్తియే యితనికి శ్రీరామకృష్ణుని గృహస్థ శిష్యులలో నొకడగు శ్రీరామచంద్రదత్తుని పరిచయమును కలుగజేసెను. ఈ బాలున కాయన శ్రీరామకృష్ణుని యద్భుత జీవితచరిత్రను డెలుపుచుండువాడు. కాని, యితని పారమార్థిక మనోభీష్టములను గుర్తించి, యితని నా కాలమున కలకత్తాయందలి బారానగర నూతనమరములో నివసించుచుండిన శ్రీరామకృష్ణుని సన్యాస శిష్యులకడకు మహేంద్రనాథగుప్తుడె పంపెను.

కాళీకృష్ణుని జీవితపరిణాతికి తోడ్పడిన యీ సన్నివేశము బహుముఖ్యమైనది. శ్రీ గురుదేవుని శిష్యుల కరినతాపసికజీవితమును, వారి దివ్యప్రేమయు—ముఖ్యముగ శ్రీరామకృష్ణానందస్వాములవారి వాత్సల్యామృతియు—కాళీకృష్ణుని యువకహృదయమును పూర్తిగ జూరగొని శాశ్వతముగ వశపరచుకొనినవి. ఈ కారణముచే నితడు మరమునకు తరుచుగ బోవుచు, ఒక్కొక్కప్పుడు కొలదినాళ్ల చ్చుటనే నివసించుచుండువాడు. ఈ విధముగ కాలము గడచినకొలది, సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరింపలయునను కోరిక ఈ బాలుని మనస్సున వేళ్లబారెను. తుడకు 1891 లో పదునేడేండ్ల వయస్సున, కాళీకృష్ణుడు ప్రపంచమును వ

త్యజించి, భారానగరమండలి సన్యాసబృందమును జేరెను. తన తలిదండ్రుల సంపూర్ణ సమ్మతితో, హృదయపూర్వకాశీస్థలతోడనే యీ చర్య నితడు తీసికొనగలిగియుండుట యితని యదృష్ట విశేషము. ఆ కాలమున శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు పరివ్రాజకుడై దేశాటనము గావించుచుండినందున, స్వామిజీ 1897 లో పాశ్చాత్యదేశసంచారమును ముగించి స్వదేశమునకు మరలివచ్చిన పిమ్మటనే, కాళీకృష్ణునకు శ్రీవారి పరిచయభాగ్యము కలిగెను. శ్రీరామకృష్ణుని యువకశిష్యులీ భారానగరములోనే తమ యాధ్యాత్మికశక్తిని, పవిత్ర శీలమును బెంపొందించుకొనియుండుటచే, తానచట గడపిన దినములు కాళీకృష్ణుని మనస్సున దివ్యోత్సాహమును బ్రేరేపించినవి. అచ్చటి కఠోర తాపసిక జీవిత వాతావరణమునుజూచి భయపడక, ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో నతడు మరనిర్వహణకార్యనిమగ్నుడై పాటుపడజొచ్చెను. శ్రీరామకృష్ణుని స్వశిష్యులను సేవించు మహాభాగ్య మతనికి లభించెను. వాడును బహుప్రేమతో నాతని పారమార్థిక జీవితమునకు రూపురేఖలను గల్పించి, తీర్చిదిద్దుచుండిరి. అతనితోగూడ భారానగర మరమునకు వచ్చుచుండిన యతని మిత్రులుకూడ, నొకరి తరువాత నొకరు సన్యాసమును స్వీకరించిరి. కాలక్రమమున, వాడు విమలానంద, శుద్ధానంద, ప్రకాశానంద, బోధానంద, ఆత్మానంద, నిర్భయానందస్వాములను పేల్లతోలోకమునకు బరిచితులైరి. 1892 లో శ్రీమాతృదేవివలన మంత్రోపదేశముగొంది, కాళీకృష్ణుడు బృందావనములో శ్రీప్రేమానందస్వామి సహవాసమున పారమార్థికసాధనలను గావించెను.

1897 లో పాశ్చాత్యదేశ పర్యటనానంతరము శ్రీ వివేకానందస్వామి కలకత్తాకు తిరిగివచ్చి, ఆ సంవత్సరమందే విరజానందస్వామి యని నామకరణముచేసి, కాళీకృష్ణునకు సన్యాసాశ్రమ మిచ్చిరి. కొలదికాలమైన తరువాత నితడు శ్రీ స్వామిజీ పనువున మతబోధకుడుగ తూర్పుబంగాళమునందలి డక్కా మున్నగు కొన్ని ప్రదేశములకు బోయి, దేవఘటలో ఊమవివారణోద్యమము నేర్పాటుచేసి జయప్రదముగ నిర్వహించెను. శ్రీ స్వామిజీకి స్వయముగ సేవచేయు విశేషావకాశముకూడ నితనికి లభించెను. శ్రీ స్వామిజీయు నితని యేకాగ్రభక్తిని, సేవాపరతంత్రతనుజూచి మహానంద భరితుడయ్యెను.

1899 లో శ్రీ వివేకానందస్వామి పాశ్చాత్యదేశములకు రెండవసారి సంచారార్థము బయనమైరి. వారి యాదేశానుసారముగ విరజానందస్వామి హిమవత్పర్వత మధ్య భాగమున మాయావతిలో క్రొత్తగ స్థాపితమైన అద్వైతాశ్రమమునకు ప్రచారకుడుగ వెడలిరి. ప్రారంభావస్థలోనున్న ఆ యాశ్రమమును చిరస్థాయిగా జేయుటలో సీవియరు దంపతుల యైన చేసిన సాయ మమూల్యము. శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి పాశ్చాత్య శిష్యులతో ప్రియతములైన జె. షాన్. సీవియరుగారు 1900 సం॥ అక్టోబరు 28 వ తేదీని మరణించినందున, ఆ యాశ్రమమునకు గొప్పసప్తము వాటిల్లినది. అమెరికాకు రెండవసారి పోయి, తిరిగివచ్చిన పిమ్మట శ్రీ స్వామిజీ, పతివియోగముచే కుందుచున్న సీవియర్ సతీమణికి తమ సానుభూతిని దెలుపుటకై మాయావతికి బయనమైరి. అది శీతకాలము. మాయావతికి బోవు బాట దుర్గమమైయుండెను. తగిన ప్రయాణ

సాకార్యములు లేనందున కష్టము లినుమ డించెను. రైలుస్టేషనునుండి అడవదియైదుమైళ్ల దూరములో నున్న మా నూవతికి ప్రయాణము ముదావహముకాదు. కడ్గోడమునుండి మాయా వతికి స్వామిజిని, వారి యనుచరవర్గమును సురక్షితముగ జేర్చు భారము విరజానంద స్వామిపై బడినది. ప్రాణసంకటమైన ఆ చలికి వెరవక, మామూవతినుండి స్వామి బయలు దేరి, ఆ దూరమంతయు రేయుంబవళ్లు నడిచి, రెండురోజులొకటి స్వామిజీ రాకకు పూర్వము కడ్గోడముచేరి శ్రీవారిని మాయావతికి తోడ్కొనిపోవుటకు సంసిద్ధులై యుండిరి. ఇందులకు స్వామిజీ మిక్కిలి హర్షించి 'ఇతడు నిజముగ నాకు తగిన శిష్యుడు' అని హెచ్చరించిరి. తిరిగి స్వామిజీని కలకత్తాకు సాగనంపి నపుడు విరజానందస్వామి ఆయనతో పిలిఖిట్ వరకు వచ్చిరి. కటకటా! అదియే వీరికి శ్రీ స్వామిజీ కడసారి దర్శనము. తరువాతి విరజానందస్వామి అహమ్మదాబాదులో పర్యటనము చేయుచుండగా, 1902 లో శ్రీ వివేకానందస్వామి బేలూరు మఠములో పరమ పదించిరి.

శ్రీ స్వామిజీ అంత్యదినములలో, వారి చింతను లేకపోతినికదా యను తీవ్రదుఃఖము నకు విరజానందస్వామి లోనైరి. తనగురువునం దాయనభక్తి అంత నిశితమైనది. ఇందువలన, విరజానందస్వామి సేవాకార్యకలాపమునుండి విరమించి, మూడుసంవత్సరములు గ్రంథపఠనమునందును, ధ్యానమునందును శ్రీ బ్రహ్మ నంద, తురీయానందస్వాముల సేవయందును గడపిరి. 1904 లో ఈయనను అమెరికాకు పంపవలెనను ప్రయత్నము జరిగినది కాని, ఈయన హిందూదేశములోనే యుండి, తపో

నిష్ఠయందు నిమగ్నుడై యుండగోరినందున ఆ ప్రయత్నము కొనసాగలేదు.

1906 లో శ్రీ స్వరూపానందస్వామి నిర్వాణానంతరము వారి స్థానమున విరజానందస్వామి అధ్యక్షులుగ నియమింపబడి, నూయావతి ఆశ్రమమును కట్టడిట్టముగ నిర్మాణముచేయు కష్టతరమైన పనికి పూనుకొనిరి ఎనిమిది సంవత్సరములవరకు వారా చార్యభారమును వహించిరి వారి జీవితములోనిది వారి నిర్వాణ కాలమును ప్రకటింపగల కాలముగ భావింప బడవచ్చును

మాయావతిలో వీరు బహుకార్యములను నిర్వహించుచుండిరి రామకృష్ణమఠి ప్రధాన పత్రికయగు 'ప్రబుద్ధభారత'కు సంపాదకులుగ నుండుటయే గాక, శ్రీ స్వామిజీ (ప్రాకృశ్చిమ శిష్యవిరచితమైన) జీవిత మహోద్ధృంధ సంపుట ములను నాల్గింటిని సంస్కరించి సంపాదింప వలసినవారైరి ఇంతేకాక శ్రీ వివేకానంద స్వాముల సంపూర్ణ గ్రంథావళిని సేకరించి, ప్రచురించు బాధ్యతకూడ వీరిపైనే పడెను. వీరి పరిశ్రమకును మేధాశక్తికిని ఈ గ్రంథావళియే కలకాలము తార్కాణమై యుండ గలదు

1913 వ సం॥ డిశంబరు 15 వ తేదీని మాయావతి అద్వైతాశ్రమాధ్యక్షపదవినుండి విరమించినను, విరజానందస్వామి వివేకానంద స్వాములవారి సంపూర్ణ గ్రంథావళి సంపాద కీయ కార్యమును పూర్తిచేయుటకై మరియొక సంవత్సరమువరకును అచ్చటనే యుండిరి. ఏకాంతముగ కాలము గడుపుట కనువైన ఒక ప్రశాంతస్థలము నేర్పాటుచేయగోరి, 1915 వ సంవత్సరములో హిమాలయపర్వతములందలి

“శ్యామలతాల్” గ్రామములో నొక యాశ్రమమును స్వామిలవా రేర్పాటుచేసిరి. ఈ ప్రశాంతాశ్రమమున నేకాంతవాసమునందును, పవిత్రగ్రంథపఠనమునందును, దీర్ఘకాల ధ్యానమునందును ఈయన పదిసంవత్సరములు గడిపిరి. శ్యామలతాల్ లో వీరు గడిపిన జీవితము తీవ్రమైన ఆత్మశిక్షణకు, తపమునకు, నిరాడంబర జీవనమునకు ఆదర్శప్రాయమై యుండెను. ఈ ఆశ్రమమనిన వీరికి ప్రత్యేకాభిమాన మెందు చేతననగా, తమ జీవితమునందలి అత్యుత్తమ ప్రాయమును వీరిచ్చటనే యోగధ్యానములందు గడపిరి. ఈ ఆశ్రమ ప్రాంతీయ గ్రామములందలి నిరక్షరాస్యులగు జనులకు వైద్యసాహాయ్య మత్యావశ్యకమని తలంచి, దయార్ద్రహృదయులై, విరజానందస్వామి యిచ్చట నొక సేవాశ్రమమును నిర్మించిరి. నిజమునకు 1926 నుండి వీరి మానవసేవాభిలాష యితో ధికముగ పెరుగుచుండినందున, రామకృష్ణ మఠమునందును, సేవాసంఘమునందును వీరి యభిమానము తీవ్రతరము కాజుచ్చెను. 1934 లో వీరిని ఆ సంస్థల కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనిరి. ఇప్పటినుండి వీరు మహాత్మాహముతో బనిచేయ నారంభించిరి. 1938 లో మొదట వీని యుపాధ్యక్షులుగను, ఆ సంవత్సరమందే శ్రీ శుద్ధానందస్వామి నిర్యాణానంతరమున అధ్యక్షులుగను వీరి నెన్నుకొనిరి.

విరజానందస్వామి అధ్యక్షులుగ నుండిన కాలమున, రామకృష్ణ సేవాసంఘవ్యాప్తియు, కార్యకలాపమును అత్యధికముగ బెంపొందినవి. శిశువులకు సహజమైన అమాయకోత్సాహముతోపాటు వీరు కనుబరచిన పారమార్థిక శక్తివలనను, గంభీరవైఖరివలనను వేలకొలది జనులు, పిన్నలు, పెద్దలు, స్త్రీలు, పురుషులు

వీరి భక్తులైరి. రామకృష్ణమఠ సన్యాసవర్గమున బ్రవేశించిన యవకులనెకులు తమజీవితములను సార్థకపరచుకొనిరి. చాలసార్లు శ్రీ విరజానంద మహారాజు భారతదేశమందలి వివిధస్థలములలో బర్యటనముజేసి, అచ్చటి స్త్రీ, పురుషులనేకులకు తమ యమూల్య హితోపదేశముల వలననేమి, తమ తపోప్రాబల్యమువలననేమి సుస్థిర పారమార్థిక వికాస మనుగ్రహించిరి. ఇంతయేల, శ్రీ వివేకానందస్వామి యాదర్శముగు నిరంతర కార్యదీక్షతో కూడిన తీవ్రధ్యానమునకు, ఈ స్వామి జీవిత మద్భుత నిదర్శనముగ మనకు గోచరించును.

తమ శిష్యకోటికి వీరందిచ్చిన హితోపదేశములెల్ల తొలుదొల్ల వంగభాషయందు “పరమార్థ ప్రసంగ” మను పుస్తకరూపమున ప్రకటింపబడినవి. ఈ పుస్తక మంగ్ల, హిందీ భాషలలో అనువదించబడినది. నిరుడే ‘పరమార్థసిద్ధికి మార్గ’ మనుపేర అమెరికాలో గూడ నిది ఆంగ్లమున ముద్రితమైనది.

తమ జీవితావధాన దినములందు స్వామి చాల వ్యాధిగ్రస్తులై యుండిరి. శరీరమున క్లిష్టస్థితులెన్నియో పొడచూపినవి. కాని, వీరా బాధలనెల్ల అపరిమితమైన యోరిమితోను, నిర్లక్ష్యముతోను సహించినందున, చూచువారి కీయన యెంతమాత్రము బాధపడినట్లే కనుపడలేదు. 30 వ తేది తెల్లవారు ఝామున ముమాడు నాలుగుగంటలకు వీరి స్థితి బహుప్రమాదకరముగ బరిణమించినది. మఱి మున గల సన్యాసులు, బ్రహ్మచారులందరును వీరిచెంత జేరి, శ్రీరామకృష్ణ నామోచ్చారణ నారంభించిరి. రమారమి ఆరుగంటల యేబది యాడు నిమిషములకు స్వామి ప్రశాంతముగ

తమ భౌతికశరీరమును చాలించిరి, ఇంచు నిరుపమాన దివ్యశక్తిని, తామొక యమూల్య మించుగ నాయంకాల మాదుగంటలకు దహన నాయతో త్రిముని గోల్పోయినట్లు పరితపించుచు సంస్కారము పూర్తియైన పిమ్మట, అస్థికలు భక్తులొనర్చిన 'జమ్! గురుమహారాజ్ఞీకి పావనగంగానదీజలమగ్నములైనవి. శ్రీ విరజా జమ్!' అను నినాదములతో బేలూరుమర నందస్వామి నిర్యాణమువలన ప్రపంచ మొక మానాడు మాదుమ్రోగినది.

వి న య ప త్రి క

మూలం :

శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం :

క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౩౫

చెప్పలేను. చెప్పక యుండలేను. పెద్దలకు స్వదైన్యమును వినిపించుటలోనే సుఖమున్నది. ఓ ప్రభూ! నీ దొడ్డతనము, నా తుచ్ఛలఘు త్వము—నీ పవిత్రత, నా పాపములను డలచు కొని సంకోచముచే నా మనము తిల్లడిల్లు చున్నది. కాని నీ పెనుకటి స్వభావమును విని ఎదుటబడుచున్నాను. నీ గుణములను గానము కేయుటవలన, చేతులు జోడించి నీకు నమ స్కరించుటవలన నీవు నీ ప్రేమపద్ధతియొక్క చాతుర్యముతో నీచులను సైత ముద్ధరింతువు. నీ కర్పూరులో గర్వించినవారికి సర్వనాశనమే. వినయము, ధైర్యమువలన సుఖము—శుభము లొనగూడును. రావణునివంటి సమర్థు డెందును

లేడు—విభీషణు డన్నివిధముల దీనుడు. కాని నీవు ప్రేమపరాధీనతనే నెక్కుడని తలచితివి. నీ యెదుట చతురుడననుకొనువాడు మహా మూర్ఖుడు. నూటిగా, సరళభావముతో తన దైన్యమును ప్రకటించుటవలన పాపవాసనలు దూరమగును. జటాయువు, అహల్య, శబరి— వీరి కథలను స్మరించిన వ్యక్తి యెన్నడును తక్కువప్రేమగలిగియుండడు. నీ నామము కల్పవృక్షము. అది మనోరథములనన్నిటిని నెర వేర్చును. దానిని స్మరించుటవలన కలికాలజము లగు దోషములు, కపటములు నశించును.

ఓ రామచంద్రప్రభూ!

నీ భక్తి యనెడు గంగాజలమునకు నన్ను

మీనము నొనర్చుము. ఇదియే యీ తులసీ దాసు నిన్ను గోరెడు వరము.

౧౩౬

ఓ రామచంద్రా!

నేటినుండి ప్రతినబూని హరపూర్వకముగా వాకిటబడియుండును. 'నీవు నావాడవు' అని నీవు చెప్పవరకు ప్రాణముండగా నిచటినుండి లేవను. నీమీద బట్టు. యమదూతలు నన్ను పడద్రోసి యలసిపోయిరి కాని నే నిచటినుండి కదలలేదు. ప్రపంచమున నెన్నోమార్లుజన్మించి, అసహ్యమగు గర్భవాసదుఃఖము ననుభవించి తిని, సరకమునుగూడ నిరాదరించి వచ్చి వేసి తిని. నేను మొండివాడను. కోరినవస్తువును తీసికొనియే యూరకుండును. దయాభుడవగు నీవు నా కోరిక నీడేర్చియే తీరవలెను. ఆలసించ వద్దు. నేను సిగ్గుచే చచ్చిపోవుచున్నాను. నాలో నెన్నో దోషములున్నవి. కనుక బహిరంగముగ నన్ను నీవాడనని చెప్పకొనుటకు సంకోచించుచున్నయెడల మనస్సులోనే నన్నను గ్రహించుము. కలికాలమును జూచి నేను భయ ముండుచున్నాను.

౧౩౭

ఓ రామచంద్రా!

చేపకు నీటివలె, జీవికి జీవనమువలె, సర్ప మునకు మణివలె, లోభికి ధనమువలె నెన్న డైన నీవు నాకు ప్రియతముడవయ్యెదవా? స్వతస్సుందరియు, రసికురాలు నగు నాయిక, రసికుడు, యువకుడు నగు నాయకుని బ్రేమించు నటుల దయాభుడవగు నో రామా! నామన

మున నీయెడల దృఢమును, పవిత్రమును నగు ప్రేమను గలిగించుము. ఐతరుడవగు నో ప్రభూ! వేదములు నిన్ను మనోరథముల నిచ్చువాడవని చెప్పుచున్నవి. దీనుడనగు నా—తులసీదాసుని—మనోవాంఛితముల నీడేర్చుము.

౧౩౮

శ్రీ రామచంద్రా!

నీవెన్నడైన దయయుంచి నావైపు జూడవా? ఓ దయానిధీ! నీ హృదయమున నన్ను మంచి సేవకుడనియో, చెడ్డసేవకుడనియో డలచి అసంఖ్యములగు నా యపరాధములను తుమింపవా? ప్రతి జన్మలోను మనస్సు నన్ను జయించి నది. ఇప్పుడైన నీవు నన్ను దానిపై విజయ ముండునటుల జేయవా? ఓ అనాధనాథా! నీవు నా త్సుద్రత్వమునుజూచి భయపడనపుడే నేను సనాధుడనయ్యెదను. నీవును అనాధులకు సాధుడవయ్యెదవు. నీవు నా భయమువల్ల నే నిన్ను ప్రార్థించుచున్నాను. నీవు నాకు పరమ హితైషివే. నిన్నువిడచి నా యాత్మికభ నెవరికి నివేదింతును? నీచొక్కడవే నా ప్రభుడవు. గురుడవు, తల్లివి, తండ్రివి. సర్వస్వమవు.

౧౩౯

శ్రీ రామచంద్రా!

మంచివాడనుగానీ, చెడువాడనుగానీ నేను నీ దాసుడనే. నీవు నన్ను పరిత్యజింపవలదు. కృపాసముద్రుడవగు నో కోసలాధిపతి! నీవు శరణాగతరక్షకుడవు. నీ దయాస్వభావమును కలచియే నాపై గడుజింపుము. నేను మొడటి

నుండియు చెడిపోతిని. అసలే చెడిపోయియున్న నన్ను నీవింకను చెడగొట్టవద్దు. నీవెల్లప్పుడు, అందఱకు నన్నివిధముల మేలొనగూర్చియే యుంటివి. ఈసారి నన్నుద్ధరింపుము. నన్ను జేపట్టిన లోకము పరిహసించునని భయపడుచున్నావా? ఎట్టి శీలముతో, ఎట్టి సరళస్వభావముతో వానరులయెడల, గుహునియెడ మిత్రత్వమును బూనితివో ఆ స్వభావము ననుసరించియే నన్నుగూడ నీవానిని జేసికొనుము. నేను దోషి నైనప్పటికి, నీ తులసీదాసు నెన్నడును మరువకుము. ఏలనన, విరిగినచేయి మెడకు వ్రేలాడునుగదా! పోయిన కంటిని చికిత్స జేయక మానరుగదా!!

౧౪౦

నీవు నాయెడల నెట్టి దుర్భావమును వహింపవద్దు. నాయెడల విముఖుడవు గావద్దు. ఓ రామ

చంద్రా! విను. నీవు దప్ప నా కీ లోకమున గాని, పరలోకమునగాని హితుడెవడును లేడు. నన్ను మూఢునిగ, అయోగ్యునిగ, సోమరిగ, అధమునిగ, వృద్ధునిగ నెఱిగి స్వాఢ్యులగు నా మిత్రులెల్లరు వదలివేసిరి. మరచిగూడ నావైపు జూడలేదు. భక్తిహీనుడను, వేదమార్గచ్యుతుడను, కలిదోషావృతుడను నగు నన్ను దేవతలు గూడ వదలివేసిరి. కాని ఇందు వారి దోష మేమియులేదు. తప్పంతయు నాదే. నీ నామము నడ్డుజేసికొని పొట్టనింపుకొనుచున్నాను. అయినను నీ దాసుడననియే జెప్పుకొనుచున్నాను. ఈ విషయము లోకమంతటను వ్యాపించినది. ఇక లోకము గొప్పదో, వేదము గొప్పదో నీవే యోజింపుము. నాకు చేకూరదగిన మేలు ఎట్టిదైనను నీవల్లనే చేకూరును. ఆలసించుటవలన నానాటికి నాస్థితి చెడిపోవుచున్నది. శీఘ్రముగ నన్ను నీవానిగ జేసికొనుము.

(సశేషము)

మ న న యో గ్య ర త్న ము లు

శ్రీ తాతా వేంకటేశ్వరరావు

1. ఆత్మ నుద్ధరించుకొనకపోవుటయే ఆత్మ హత్య.

2. ఊణకాలమైనను బ్రహ్మనంద నుభిమును బొందని మానవుడు ద్విపాదపశువు.

3. ముదురు తమస్సులో మునిగిపోయి కాలమును వ్యర్థపరచి ముక్తిమూలైనను దలపకుండుటయే మహాపాపము.

4. బాహ్యచతువులకు గోచరించు చరాచరదృశ్యమంతయు అవశ్య విచారకరమని ఎరుగుము.

5. మనస్సే బంధమునకు మోక్షమునకు సాధనము.

6. మనస్సును వశపరచుకొనుటయే మాయను గెలుచుట.

7. మాయాతీత పరమాత్మ నాశ్రయించిన వారిని మాయ అంటజాలదు.

8. త్రిగుణభూషితమైన మాయాప్రకృతికిని శుద్ధచైతన్య పరమాత్మకు గల సంబంధమును తెలిసికొని సద్వస్తువైన నిర్గుణ పరబ్రహ్మ స్వరూపములో లీనమైయుండుటయే సమాధి.

9. బాహ్యచక్షువులున్నను జ్ఞానజ్యోతిని గాంచు అంతరిక దివ్యనేత్రములు లేనిచో అంధులకెల్ల అంధుడు.

10. మార్గమును దప్పి ప్రవర్తించుచు స్వస్వరూపమును మరచుటయే బంధమునకు హేతువగుచున్నది.

11. దృష్టిగోచరమగు సృష్టి యావత్తు నశ్వరమని యనుభవముబొంది తన్ను తా నుద్ధరించుకొను తెలివియే జ్ఞానము.

12. అనుక్షణము మృత్యువును తలపోయు చుండువానికి మోహ, మమత లుడిగిపోవును.

13. పరమాత్మ నాశ్రయించని జీవితము పశుజీవితము.

14. సత్ స్వరూప పరమాత్మను సత్య భావణ, సత్ ప్రవర్తనలవల్లనే పొందశక్యము.

15. ఏది నశించినను ఎవనికి నశింపులేదో, ఎవడు పరిపూర్ణుడో, ఎవడు సర్వముల కాధా రుడో యాతడే పరమాత్మ.

16. ఎవని స్మరణలేక మనజీవితములే వ్యర్థములని అనుభవజ్ఞులైన యోగులవల్ల

తెలిసికొంటిమో యాతడే పరమాత్మ, ఆతనినే ఆశ్రయింతుము.

17. ఎవడు దయామయుడో, ఎవని దయ వలన జ్ఞానసాధనమగు మానవజన్మ లభించి స్వస్వరూపజ్ఞానము కలుగుటకు అవకాశము కలిగినదో అట్టి పరమాత్మను బొందక కేవలము ఆహారము, నిద్ర, భయములను మాత్రమే పాటించి జీవితము వ్యర్థపరచుకొనుటయే అజ్ఞానము.

18. పలుకులకంటె ప్రవర్తన శ్రేష్ఠము.

19. కబుర్ల వేదాంతమునకంటె కార్యసిద్ధి కరమైన వేదాంతము శ్రేయస్కరము.

20. ఆత్మకంటె నిత్యమైన మరొక వస్తు వున్నదనుకొనుటయే భ్రాంతి.

21. పరిపూర్ణ సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మ స్వరూప పరమాత్మకంటె తదితరమైన వున్న టుల కనుపించు అన్యమైనదంతయు నూయయే యని గుర్తించుము.

22. అంధునికి చీకటి వెలుతురుల తార తమ్యము తెలియనట్లు అజ్ఞానికి సదసద్వివేక జ్ఞానముండదు.

23. విషయలంపటులకు నైరాగ్యజోధలు చెవిటికి శంఖశబ్దమువలె నుండును.

24. తన్నుతా నుద్ధరించుకొననిదే అన్యుల తరింపజేయుటకు తాను తగియుండదు.

శ్రీ వాసుదేవ మననము

శ్రీ మాచిరాజు శ్రీరామకృష్ణ

(గతసంచిక తరువాయి)

“తన్మాచ్ఛాస్త్రం ప్రమాణం తే కార్యా కార్య వ్యవస్థితే । జ్ఞాత్వా శాస్త్రవిధానోక్తం కర్మ కర్తు మిహార్హసి ॥” (గీ. 16-24). అందువలన ముముక్షువులకు కర్తవ్యానుష్ఠాన, అకర్తవ్యాననుష్ఠాన అర్థనిర్ణయమునందు శృతి స్మృతి లక్షణమే యైన శాస్త్రము ప్రమాణము. కనుక శాస్త్రవిధానోక్తమైన స్వీయ కర్మము నెరింగి యనుష్ఠించుచుండుట ముముక్షు జనకర్తవ్యము అని శాస్త్రాదేశము కనుక శాస్త్రప్రమాణము నంగీకరించి తద్ధర్మము (విధి) ననుసరించి భగవన్నామ జపమును చేయవలెను. జపము సఫలమగును, శ్రద్ధాశూన్యము గను శాస్త్రవిరుద్ధముగను భగవన్నామ జపానుష్ఠానము పరమపురుషార్థమగు మోక్షరూపఫల ప్రతిబంధకమే యగును.

(6) ‘సద్గురూపదేశమునందు ఆశ్రద్ధ’— ఇది యొక మహాపరాధము. కనుక మొదటనే “శ్రోత్రియం బ్రహ్మ సిద్ధం” అనెడి ముండకోపనిషద్వచనము ననుసరించి శ్రోత్రియుడును బ్రహ్మనిష్ఠుడును నగు ఆచార్యునే బుభుత్సువు ఆశ్రయింపవలయును. ఆత్మవిజ్ఞాన అజ్ఞానులగు కుహనా గురువుల నాశ్రయించుటయందు సాహసింపగూడదు. వేగిరపడి అనాలోచితముగ ఆశ్రయించిన తరువాత నిలుకడమీద నిజము తెలిసి పశ్చాత్తాపముగాని ఆశ్రద్ధగాని తప్పక గలుగును. తద్గురూపదేశమునందు

ఆశ్రద్ధ జనించినయెడల తద్గురూపదిష్ట, మంత్రి జపము ప్రయోజనకారి కానేరదు.

(7) ‘నామ్యర్థ వాద భ్రమః’—“రామేతి ద్వ్యక్షరం నామ జపన్ముక్తిమవాప్నుయాత్”- ‘రామ యను నీ యక్షరద్వయముచేత గూర్పబడిన భగవన్నామమును జపము చేయు పురుషుడు ముక్తిని బడయును’ అను నిత్యాది శృత్యర్థమునందు అవిశ్వాసము, ‘నామ్యర్థవాద భ్రమ’. రూపాపరాధమనగా ‘రామ’ అను రెండక్షరముల నామజపము నాచరించుట మూత్రము చేతనే ఎక్కడనైన ముక్తి కలుగునా? యిట్టి కల్పన కేవలము లోకమును తనవైపునకు ఆకర్షించుకొనుటకు చెప్పెడి స్తుతి రూపమైన అతిశయోక్తి మాత్రమే గాని వేద కాదు. అని వాద ప్రతివాదములు చేయుట నామ్యర్థవాదభ్రమ రూపాపరాధము. ఈ దోషము రామనామ జపానుష్ఠాన ఫలప్రాప్తి యందు బాధకమై యున్నది.

(8, 9) ‘నామాస్తీతి నిషిద్ధవృత్తి విహిత త్యాగ’—‘నాకు రక్షకము రామనామము కలదు. నేను హింసాసత్యభాషణ జారచోర త్యాది దుష్కర్మముల నాచరించినను దోషము లేదు. భయములేదు’ అని నిషిద్ధకర్మప్రవృత్తియు ‘రామనామముకంటె నీ సంఖ్యావంధ నాది నిత్యవైమిత్తికాది కర్మానుష్ఠానము

ప్రధానమా? ఇవి నాకొక లక్ష్యమా?’ అని వేదవిహితవిధి. ‘త్యాగమును గలిగి నాకు విధి నిషేధముల అననుసరణ - అనుసరణమువలన ప్రయోజన ప్రత్యవాయములు లేవు. నేను ఒక్క రామనామజపమాత్రముచేతనే కృత కృత్యుడను’— అను నిట్టి భావపరిపూర్ణుడై భగవన్నామజపమును చేయునెడల నట్టి అభి నివేశము భగవన్నామ జపానుష్ఠానపరునకు అభోగతులను గల్పించును. కావున శాస్త్ర విధానోక్త విధి నిషేధ విసర్జన పూర్వకముగ భగవన్నామజపము మహాపరాధము. దీనిని విశేష భయంకరమైనదానినిగా గ్రహించి పరిహరించవలయును.

(10) ‘శివశక్తి చ హరే ర్నామ జపే ధర్మాంతరైః సామ్యం’—హరిహరాదిరూప భగవన్నామ జపమునందు స్వధర్మము - పరధర్మము సమానమే యని భావించి స్వధర్మమునకు పరధర్మములతో సామ్యమును చెప్పటం, అదెట్లున— “హరే రామ హరే రామ, రామ రామ హరే హరే! హరే కృష్ణ హరే కృష్ణ, కృష్ణ కృష్ణ హరే హరే!” అను నీ మహామంత్రమును సార్థత్రిణోటి యావృత్తులు పునశ్చరణ విధానమువలన బునరావృత్తిరహితమైన పరమ

పురుషార్థమగు నిశ్చేయసానందము సిద్ధించును అని కలి సంతిరణోపనిషత్తునందు చెప్పబడినది. ఇట్లుండ, స్వధర్మములు సమానమే కదా! కనుక ‘రామ’ అనినను, ‘అల్లా’ అనినను, ‘క్రీస్తు’ అనినను అంతకును ఫలము సమానమే యగును. ఉపయక్త మహామంత్రమునందు మాత్రమే అతిశయ విశిష్టతపరిమియును లేదు—అని ఇట్లు భావించుటగూడ భగవన్నామ జపానుష్ఠానమునం దత్యంత మహాపరాధము. ఏలయన మన ధర్మశాస్త్రమునందు ‘రామ - కృష్ణ - శివ-గోపాల-భవాని-సార్వ-గణపతి-యను నిత్యాద్యనేక నామధేయముల చేత భగవంతుడు వర్ణింపబడుచున్నాడు, ఈ విధములైన సమస్త నామములచేత జపము చేయుటవలనగూడ ప్రత్యేక ప్రత్యేక ఫలప్రాప్తి చెప్పబడినది. ఇట్లుండ ‘రామ’ నామ జప ఫలమునకును, ‘అల్లా లేక క్రీస్తు’ నామముల జప ఫలమునకును సామ్యము ఎటుల సమకూరగలదు! అందువలన స్వధర్మమునకును స్వధర్మానురూపమైన తన యిష్టదైవముయొక్క నామజపమునకును ధర్మాంతరములతో సామ్యము పరిహరణీయము, అనాదరణీయము.

(సశేషము)

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీహరి శరణమ్

అల్మోరా,

20-5-'16.

ప్రియ...

పదుమూడవ తారీఖునాటి మీ యుత్తరము చేరినది. దానిని జదివి హర్షమును విపాదమునుగూడ బొందితిని. హర్షమేలయిన, తమ నాంసారిక భోగనుభములందలి యనాదరత జూచియు, కర్తవ్య కర్మ నిష్ఠనుజూచియును. కారణములేకయే మీకీట్టి నిరాశాభావము ఆత్మలఘుత్వము కలుగుటయే నా విపాదమునకు గారణము. ఆత్మగరిమ నిజముగా మంచిది గాదు. అయినను సర్వదా మా జీవనము వృథాప్రయాసయైనది; ఏమియు జడగలేదు, అనుకోనవలయునా? ఏమయినను దైన్యము, అట్టి భావములు మంచివికావు. గురుదేవుడు అహంకారమును ద్వేషించువాడే యయినను దీని హీన క్షీణభావములను అణుమాత్రము నంగీకరించువాడుగాదు. అందులకు మాడుగా భగవంతునితోడి సంబంధమును కల్పించుకొని తన్ములమున సహంకారము నిర్మూలించుకొనుడని వచించుచు, 'నేనీశ్వరుని సంతానమును, నాకు భయమేల? ఆయన కృపవలన ఈ సంసారము నవలీలగా దరింపగలను' అను భావమును మిక్కిలిగా బోధించెడివాడు. రామ ప్రసాదుని కేయములం దీట్టి భావమే స్ఫురించుచున్నది. 'బ్రహ్మమయియగు శక్తియే తల్లిదా-

నున్నవాని కిశ భయమేల?' అని ఆయన కీర్తించియున్నాడుగదా! అంతమాత్రమేకాక రామప్రసాదు అట్టి తల్లితో జగడమాడుటకు గూడ వెనుదీయక 'నిన్నింక అమ్మాయని పిలువను' ఈ మున్నగు పాటలతో దేవితోడి తన చనవును జూపుచుండెడివాడు. శ్రీరామ కృష్ణులవాడుగూడ నీ భావమునే విప్రులముగా వివరించుచుండెడివారు. కాన మీ దైన్యమును మీరు విడువవలయును. మీరేమి తక్కువ వారా! ఇట్టి మహాకార్యనిమగ్నులయ్యును భగవదారాధనకు అవకాశమును గల్పించుకొనుచున్నారగదా! మీకు తీరికయైన సమయమునుగూడ ఈ విషయమునందే వినియోగించుచుండురుగాక! మధ్యాహ్నము, సంధ్యయనుట యేల. కాలమంతయు భగవంతునిదే. జీవితమంతయుగూడ ఆయనదే. అదికాక 'అనన్యభావముతో నొక్క ముహూర్తమయినా ఆయనను శరణుజొరగలిగినచో మనజీవితమంతయు ధన్యము కాగలదు. మనపాపములు పరిహారములగును' అను విశ్వాసము ఆవశ్యకము. వేదస్తుతిని చిరకాలము క్రితము చదివి యుంటిని. ప్రస్తుతము అంతగా జ్ఞాపకములేదు. అందలి భాష మిక్కిలి కఠినమని మాత్రము జ్ఞాపకమున్నది. అయినను గురుదేవతాభక్తి లేనిచో ఈశ్వరతత్త్వప్రవేశాధికారము లేదు' అను వచనము సత్యము. అయినను దేవుడు హృదయమందే యున్నాడు. అందు లేనిచో ఆయన నెచ్చటనయినను కలిసికొను నవకా

శమే—అశమో—లేదు. గురువుగూడ ఆయనయే—మన్నాధః శ్రీ జగన్నాథో మద్గురుః శ్రీ జగద్గురు. (గురుగీత) ఇట్లు కానిచో దేవుడే కానిమ్ము గురువే కానిమ్ము, వానివలని ప్రయోజనమేమి? దేవుడును గురువును మనయందే సదా వసించుచున్నారు. అట్లు వసించనిచో మనమెట్లు జీవింపగలము? మనల నెవరు సర్వదా సంరక్షించుచున్నారో, ఎవరి కృప వలన మనము ప్రాణము గలిగియున్నామో ఆయనయే అందఱును అనుగ్రహించియున్నారు. ఎవరు ఆయనను గోరుదురో వారే చూడగలరు. ఇంటిపిల్లి యయినను అడవిని జేరినంతనే అడవి పిల్లిగా మారిపోవును. ఈ కండ్లు, ఈ చర్మము, ఈ చేతులుగూడ ఆయనను బొందగనే అప్రాకృతములయిపోవును. శబ్దముల నేర్చుటవలన నేమాత్రము ప్రయోజనములేదు. అట్టి శబ్ద బాలము నాదిమధ్యాంతములందు ఎవరున్నారో ఆయనవలననే శబ్దములన్నియు సఫలములై యున్నవి. ఆయనను ప్రకాశింప ప్రయత్నించుట వలననే ఆ శబ్దములకు శబ్దత.

శ్రీధరస్వాములవారు మిక్కిలి సత్యములగు వచనముల జెప్పియున్నారు. 'నక్కలన్నింటికిని అఱవు ఒకటే' యని శ్రీరామకృష్ణులవారు

పలికెడివారు. శ్లో. ఏమానవాః విగతరాగ పరావరజ్ఞాః । నారాయణం సురగురుం సతతం స్మరంతి । ధ్యానేన విగత కిల్బిష వేదనాస్తే । మాత్రః పయోధర రసం నపునః పిబంతి.*

భగవానుని చరణములు పవిత్రములు. సర్వ దిశలయందును వ్యాపించియున్నవి. 'పాదోఽస్య విశ్వాభూతాని' (పురుషసూక్తము). మనమంద రముగూడ ఆచరణములనే ఆశ్రయించి యున్నాము. వాని యుపాసన కాక మరి దేని నుపాసించుట? మనకు మాత్రమే ఆ చరణోపాసనయందు సంపూర్ణాధికారము కలదు. ఆయన మన 'ప్రాణస్య ప్రాణః చక్షుష శ్చక్షుః' మనము తెలిసికొన్నను తెలియక పోయినను ఆయనయే మన సర్వస్వము అన్న మాటకు సందియములేదు. కావున ఎట్లయినా మనము మనఃప్రాణములను ఆయన కర్పించి, సంపూర్ణ భావముతో ఆయనయందే నిలువ వలయును. ఆయన కాక మరి దేనిని చూడ కుందుముగాక. నా శుభేచ్ఛాప్రేమ గ్రహింపుము.

నీ శుభాకాంక్షి,

శ్రీ తురీయానంద

* ఏ మానవులు ఆసక్తికూన్ములై సగుణ నిర్గుణ బ్రహ్మ విజ్ఞాన సంపన్నులై దేవగురుడైన శ్రీ నారాయణుని సర్వదా స్మరింతురో వారు తమ ధ్యానమవలన తమ పాపవేద సముదాయమును దూరీకరించి తరింతురు. వారి కిక మాతృస్వస్థపానముచేయవలయు నవసరములేదు.

—ప్రపన్నగీత, బ్రహ్మోక్తి.

మా న వ జీ వి త ప ర మా వ ధీ

శ్రీ తటవర్తి సూర్యనారాయణమూర్తి

కర్మ మానవులకు ఎట్లు ప్రాప్తించును?

కర్మ మానవులకు తమ పూర్వజన్మ ప్రారబ్ధ వశమున సంభవించును.

ప్రారబ్ధకర్మమన నేమి? అది ఎన్నివిధములు?

అనాదిగానున్న జివుడు యావజ్జీవ పర్యంతము ఆర్జించిన పుణ్యపాప కర్మ సంవయము సంచితమునబడును. ఆ సంచితములోని కొంత భాగమే పునర్జన్మమునకు హేతువై పాంచ భౌతిక శరీరమును కల్పించిన తత్కర్మ దుష్కర్మ లకు అనురూపములైన సుఖ దుఃఖములను అనుభవింపజేయును. దీనికే ప్రారబ్ధమనిపేరు. ఇది యిచ్చాప్రారబ్ధమని, అనిచ్చాప్రారబ్ధమని, పశ్చాత్తప్రారబ్ధమని త్రివిధమైయుండును. ఇవి, వివేకులు అవివేకులు సమముగా అనుభవింప దగినవే అయినను వీనిలో వివేక అవివేక ములనుబట్టి యిచ్చాప్రారబ్ధము మాత్రము భేదమైయుండును— మకర మానవందలి మేఘము లెల్లెడల వ్యాపించినను సస్యములు మొదలగువానికి చెరువురాకుండా న్వల్పముగా కురిసి వెలిసినట్లుగా వివేకి తనయొక్క యిచ్చా కర్మవశమున హృదయమును ముంచుకొన్నట్లు తోచినను వివేకి సంపదలవలన తనకును పరుల కును హానిచేయక ఇహపరసుఖములకు ప్రతిబంధ కము లేక శరీరధారణమాత్రమునందేవాని నుప

యోగించును. తులామానమందలి మేఘము తొలుతి సులభముగా గనపడియుండి తుదకు ఎల్ల దిశల నావరించుకొని కడవలతోముంచి వంచినట్లు వర్షించి సస్యములకు జంతు సంతతి కిని హానిని కలిగించినట్లుగా నవివేకియొక్క యిచ్చ మిక్కిలితుచ్ఛముగానున్నందున తుదకు విపరీతమై పరులకు నానావిధములైన బాధలు కలుగజేసి తన సమర్థతవలననే అనుకూలమైన దనియు, తన యసమర్థతవల్లనే ప్రతికూలమైన దనియు తలంచి యిహపరసుఖములకు దూరమై నరకము సంపాదించును. వివేకులెప్పుడును ప్రవృత్తికర్మలెల్ల ననర్థమాలకములనియు ధనాపేక్షగలవారికి ఎప్పుడును దుఃఖములు తప్ప వనియు నిశ్చయించి సర్వసంగములను బరిత్యజించుకొని కర్మానుసారముగా లభించిన పదార్థములచే పరితృప్తి నొందుచు, దేహధారణ మాత్రమునకు నుపయోగించు కార్యమునందు ప్రవేశించుచు, శౌచాది క్రియలయందు అనురక్తిగలిగి యితర విషయానక్తి లేక సన్మార్గమున వర్తింతురు. అవివేకులగువారు లోకములయందు అసత్యములుపలికి అప్రమాణములుచేసి చౌర్యవృత్తి నవలంబించి వ్యభిచారము లాచరించి బహువిధ బాధలనుభవించిన బుద్ధిహీను లనేకులను ప్రత్యక్షముగాజూచి, అకార్యకరణములకు ప్రవేశించినవారికి అవశ్య

ముగా ఇట్టి పదవులు పొగుగునని గట్టిగా తెలిసియున్నను, వెనుక జేసినవారి లసమర్థులనియు తాము సర్వసమర్థులయినట్లును భావించుకొని యెట్టికార్యములో ప్రవేశించినను వెనుదీయక నిర్వహింపగలమన్న గర్వాధి కృతచేత దుర్మార్గమున వర్తించుదురు. ఇదియే వివేకిని అవివేకిని యిచ్చాప్రార్థమున గల భేదము.

కాయములకు గాయములు తగులుట, నానా విధములైన యాదివ్యాధులు కలుగుట, ఎండ వాన నిష్ప మొదలగువానివలన శాధనొందుట దేవాలయ ప్రాకార మండపాదులు వగైరా

మీదబడుట, మొదలగువానివలన నాకస్మిక ముగా కలిగెడి సుఖదుఃఖములను ఎండ వాన నిష్ప మొదలగువాని వలన గలిగెడి సుఖములును నప్రయత్నముగా సంప్రాప్తములగునవి గాన ఇది అనిచ్చా ప్రార్థమనబడును.

ఒక పురుషుడు మానమవలంబించి కూడ చుండియుండగా మరియొకడు వానికడకు వచ్చి తనకష్టనిష్ఠురములను చెప్పుకొని తనకీ మేలు చేయక తప్పదని మిక్కిలి బ్రతిమాలగా దాక్షిణ్యమునకు లోబడి వానిపనికి పూనుకొని అందువలన గలిగిన సుఖదుఃఖముల ననుభవించుట పరేచ్ఛా ప్రార్థమనబడును.

(సశేషము)

మనుష్యులు రెండురీతులుగా ఉండురు. — మొదటిరీతివాడు చెరుగునట్టి చేటవంటివాడు, రెండవరీతివాడు జల్లించు జల్లెడవంటి వాడు. చేట పనికిమాలిన పొల్లును విడిచి, ఉపయోగపడు బియ్యము పప్పును తన యందు నిలుపుకొనునట్లు మొదటి తరగతివాడు అయోగ్యములైన కామినీ కాంచనములవంటివానిని విసర్జించి పరమ ప్రాప్త్యుడగు భగవంతుని మాత్రమే స్వీకరించును. జల్లెడయో, సన్నని పదార్థములను జాఱవిడిచి పొల్లును గ్రహించును. ఇట్లే రెండవతరగతి జనులు పరమప్రాప్త్యమైన వస్తువును పరిత్యజించి కామినీ కాంచనములవంటి వానిని చేపట్టుదురు.

— శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ద్రావిడ శైవ భక్తులు

అరువత్తూమూపురు

శ్రీ టి ఎల్ నరసింహారావు, బి. యన్ సి.

భారతావనిని శైవము అనాదిగా వెలయుచున్నది. జనగాహుళ్యమున విస్తృత ప్రచారమును పొంది వ్యాపించి యున్నది భక్తిసాంప్రదాయము. కాలగణననుసరించి ఈ శైవమున అనేక మార్పులు దృఢమిచ్చి బహురూపములు గొందినవి. దేశమున అనేక ప్రదేశములందు శివాలయములు బయలుదేరి శైవ తీర్థములైనవి. సువ్యాప్తమైన ఈ శైవమున పాశుపతము, కాపాలికము, కాలాముఖము అను భేదములు కలిగి పరస్పర విరోధములతో స్ఫుర్థిలతోనుండినను వీరందరును శివుడే పరతత్వమని విశ్వసించువారు. కర్మ కరోరమై పరస్పర వైరములతో వైషమ్యములతో పెనుగులాడుకొనుచున్న శైవము నానాటికి సన్నగిలజొచ్చినది. జాతిమత వివక్షలు పాటింపక అహింసాతత్వమును బోధించుచు కర్మ కాఠిన్యతలేక అనుష్ఠాన సౌకర్యములను కలిగించుచున్న జైన బౌద్ధమతములకు బహుళ ప్రచారముకలిగినది. ఇట్లు ఒకప్రక్క జైన బౌద్ధాదులు ప్రవృద్ధిచెందుచుండ మరియొక ప్రక్క అద్వైతమతము తలయెత్తనాగెను. ఈ సమయమున శైవమతమునకు ఇరుప్రక్కల కలుగుచున్న ఒత్తిడిని వారించి స్వమతమును రక్షించుకొను టత్వావశ్యకమైనది శైవులకు. ఇంతలో

ఉత్తరమునుంచి బ్రాహ్మణులు దక్షిణాదికి వలసవచ్చిరి. జైన బౌద్ధ ద్వైతమతాదులను నైదికమత సంబంధముగా మార్చుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. ఉత్తరమునుంచి వలసవచ్చిన నైదికమతమునకు దక్షిణమున నెలకొనియున్న మతములకును సమ్మేళనముకలిగి జనగాహుళ్యమున భక్తిసాంప్రదాయము విస్తృత ప్రచారమునుపొంది వ్యాపించి యున్నది. ఈ సమ్మేళనాఫలితముగా దక్షిణాదిని నవ్యసాంప్రదాయములు రెండేర్పడినవి. ఇవియే తమిళశైవ సాంప్రదాయము, తమిళవైష్ణవ సాంప్రదాయమును. శైవము నాయన్మారు (నయనాడు) ల వల్లను వైష్ణవము ఆళ్వారులవల్లను వ్యాప్తిపొంద నారంభించినవి.

నాయన్మారులు తమిళశైవ భక్తులు, పూజ్యులు. ఈ భక్తశ్రేణిలో జనశ్రుతియందు మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినవారు అరువదిముగ్గురు. వీరినే “అరువత్తూమూరు”, “అరువత్తూమూవరు” అని పిలిచెదరు. వీరినిగూర్చిన చరిత్రలు విస్తరముగా తమిళ “పెణియపురాణమ్” నందును, “తిరుత్తోండర్ త్తోగై” యందును కలవు. ఈ శైవభక్తులలో పలువురు “వెల్లాల” కలమునకు చెందినవారు. ఏ కొంత మందియో ఆదిమ మతములకు, బ్రాహ్మణు

అకు చెందినవారై యుండిరి. ఈ తమిళ శైవ ప్రచారకులు ముఖ్యముగా బహుళప్రచార ముగోనున్న జైన బౌద్ధసతముల నడికట్టుటకు నడుముకట్టియుండిరి. అందుకై వీరు శివభక్తికి నూత్రమే అత్యుత్తమస్థానమిచ్చి, ప్రాధాన్యమునిచ్చి, దానినే ప్రామాణికముగా బెట్టి కొని జాతి మత భేదములను పాటింపరైరి. ఉత్తమజాతికి చెందిన బ్రాహ్మణులు కులాధముల సాపంక్తిని భోజనాదికర్మలను నిరాక్షేపణీయముగా జరపుచుండిరి. ఎందరెందరో స్త్రీలు భక్తులైరి. ఆదిశైవ బ్రాహ్మణుడు సుందరమూర్తి బెరమాన్ పెరుమాళ్ నయనార్ అను బ్రాహ్మణేతరుని ఇంట భోజనాదులను చేసెడివాడట. అంతటితో నూరకుండక సుందరమూర్తి పరవైనాచ్చియారు అనునాట్యకత్తెను వివాహమాడెనట. భిల్లభక్తుడు కన్నప్ప వులైయ నందనారు మొదలగువారికి బ్రాహ్మణనయనారులతో సమానమగు పూజ్యత పవిత్రతకలదు. ఆరాడు శైవమున మాలమాదిగ, చాకలి, బ్రాహ్మణ మొదలగు మత భేదములుగాని, స్త్రీపురుష భేదముగాని లేక నానాజాతి భక్త కూటమైయుండిను. ఆ నాడు ఎక్కువ ప్రచారములోనుండిన జైన సాంప్రదాయమున త్రివష్టి శలాకాపురుషులను భక్తులు గలరు. ఈ త్రివష్టి శలాకాపురుషులలో తీర్థంకరులు, చక్రవర్తులు, గురు బలదేవులు. గురువాను దేవులు, ప్రతివానుదేవులు అను వారలు కలరు. ఈ త్రివష్టిశలాకపురుషులకు ప్రత్యామ్నాయముగ శైవభక్తులలో సుప్రసిద్ధులగు అరువది ముగ్గురు భక్తులను ఏర్పరిచి వారి చరిత్రలు పెరియపురాణమున జూనిసి ద్రావిడ శైవ భక్తులు ప్రతినిత్యము పారాయణచేయుదురు. ముఖ్యముగ దక్షిణాది శైవులు ఈ

నాయన్మారుల విగ్రహములను శైవతీర్థములందలి శివాలయములందు ప్రతిష్ఠచేసి వారు ప్రమథులనియు వారు శైవభక్త్యుద్ధరణకు వెలసినవారనియు, వారిని నిత్యస్తోత్రపారముల నుతించుటయే కాక ప్రతి సంవత్సరము శివాలయములందు జరుగు బ్రహ్మోత్సవమునందు అరువత్తుమూవరు ఉత్సవమును చేయుచుండురు. బ్రహ్మోత్సవమున ముఖ్యముగ మూడు పెద్ద ఉత్సవములు జరుగును. అవి ఋషభ వాహనము, రథోత్సవము, అరువత్తుమూవరు. అరువత్తుమూవరు నాడు అరువదిమూడు నాయన్మారుల విగ్రహములు ఆలయముచుట్టు ఊరేగించి మహోత్సవము నడుపుదురు. మద్రాసు మైలాపూరులోని కపాలీశ్వర దేవాలయమునందు తిరువతీశ్వరన్ పేట యందలి దేవాలయమందు ఈ ప్రాచీన శైవభక్తులను నెలకొల్పి ఉత్సవాదులు నడుపుచున్నార.

వీరిలో ముఖ్యులను గూర్చి ఆంధ్ర భక్త లోకమునకు పరిచయ పరచుచున్నాను.

కణ్ణప్పన్ ఇతనే తిన్నడు. ధూర్జటి మహాకవి రచించిన కాళహస్తీశ్వర మహాత్మ్య మందలి కన్నప్ప ఈతడే. భిల్లకులమునకు చెందిన పరమశివ భక్తుడు. శివునకు తనకన్ను లర్పించి మహాభక్తుడు.

చిఱుతోండడు సెట్టికులజాడు. శివుని యాజ్ఞ ననుసరించి తనకు లేక లేక కల్గిన ముద్దుల పట్టిని చంపి అతని మాంసమును శివుని ఆరగింపజేసెను. శివుడు చిఱుతోండనంది అకుంతి భక్తికి మెచ్చి శిరియాల బాలుని బ్రతికించి నందికి మోక్ష మనుగ్రహించెను.

వరసింగమొనయర్ శివభక్తుడైన పల్లవ

రాజు. ఈ ముగ్ధభక్తుడు తన భార్య శివనిర్మల్య మగు పూమాలను తీసి వాసననుంచినదని ఆమె చేతులను సంగగొట్టినాడు.

అతిపత్తిర్ బెస్తకులమునకు చెందిన భక్తుడు. చేపల పట్టునప్పుడు వలలో చిక్కిన మొకటి చేపను శివున కర్పించువాడట. ఒకనాడు బంగారుచేప దొరుకగా కాంచనవ్యాసా హము లేక దానినికూడ శివున కర్పించి కైలాసమును పొందినవాడట.

యాల్పనయనాడు. ఇతడే దీక్షానిలకండు. కుమ్మరికులమునకు చెందినవాడు. ఒక దినము శివాలయమునకుపోయి తిరిగివచ్చు సమయమున గాలివానచే ఇల్లు చేరలేక మార్గముననున్న ఒక వారకాంత వీటిలో తలదాచుకొన్నాడట. మఱునాటి శివయము తనయింటికి పోగా రాత్రి వారవనిత బూసిన గంధాదులను వేసిన పూమాలలను చూచి భార్యకు కోపమువచ్చి ఆతనితో మాట్లాడడము మానినది. కాపురముచెడినది వృద్ధులైనారు. చివరకు శివుడు

ప్రత్యక్షమై ఆ భార్యకు నిజముచెప్పి ఆదంపతులకు యావనమిచ్చినాడట. ఆనాటినుండి వారు సకల భోగములను అనుభవించిరట.

తిరుజ్జానసంబంధరు. ఈ భక్తుడే శంకరాచార్యులవారు పేర్కొన్న ద్రవిడ శిశువు. ఈ భక్తుడు శివునకపరావతారమని శైవుల నమ్మకము.

ఈ విధముగ అరువదిముగ్గురు భక్తులు ముగ్ధభక్తులుగ కాన్పించుచున్నారు. ఇప్పటికిని ద్రావిడనాడున జనబాహుళ్యమున ముగ్ధభక్తి సాంప్రదాయమే ప్రస్ఫుట మౌచున్నది. ఒక చెట్టుక్రింద రెండు రాళ్లను నిలబెట్టి దాని కింత పనువుమెత్తి నాలుగుపూవులు పెట్టుదురు. ఆరాళ్లను చూచి తెంపలుకొట్టికొని గుండీలుతీయు తమిళుల నెందరినో నేటికిని చూచుచున్నారము. దీనినిబట్టి భక్తివిషయమున వీరి మనములు అశిష్టితములు అని తేలుచున్నది. భక్తి సాంప్రదాయములో ఇట్టి ముగ్ధభక్తి ప్రప్రథమావస్థయై యుండవచ్చు. ఈశ్వర సాక్షాత్కారమునకు ఇదియొక షెరగు.

సంఘవార్తలు

శ్రీరామకృష్ణ ఆశ్రమము - విశాఖపట్టణము

విశాఖపట్టణపు రామకృష్ణ మిషన్ ఆశ్రమము వెయ్యిన్ని తొమ్మిదివందల ముప్పది డొనిమిడవరేట స్థాపింపబడినది. ఇది యొక విద్యార్థుల గృహమును, గ్రంథాలయమును, పరనశాలను నిర్వహించుచున్నది.

ఈ దిగువ కనుపడపబడినది దీనియొక్క వెయ్యిన్ని తొమ్మన్నుట యేబదియవ సంవత్సరపు నివేదిక.

విద్యార్థుల గృహము

విశాఖపట్టణము ఆంధ్రదేశములోనికెల్ల ముఖ్యమగు విద్యాకేంద్రము. అందుచేత నీ యాశ్రమము విద్యార్థులకు వారి మానసిక, కళాభిరుచుల పెంపొందించుకొనుటకొరకును, సేవాపూర్వకమగు త్యాగబుద్ధి నలవరచుకొనుటకును యధేష్టమగు అవకాశము గలిగింప 1940 లో నొక విద్యార్థుల గృహమును స్థాపించెను. 1948 వరకు నిది యాశ్రమమున నొక భాగముగ నుండెడిది. అటుతర్వాత 34 వేల రూప్యముల వెచ్చించి పదునాఱు విద్యార్థులకు సరిపడు భవనమును నిర్మించిరి. 1951, ఫిబ్రవరి నాలుగవ తారీఖున విశాల సమావేశమున శ్రీమత్ మాధవానందస్వాములవారిచే ఇది ప్రారంభింపబడినది.

గ్రంథాలయము, పరనశాల

850 పుస్తకములు ఈగ్రంథాలయమునగలవు. పరనశాలకు పదునాఱు పత్రికలు వచ్చుచున్నవి. సంవత్సరమున చదువరులకు 714 పుస్తకము లొసగబడినవి. దీనికై నియమింపబడిన

స్వాములవారు ప్రతి ఆదివారమునాడు ఉపన్యసించుచుందురు. ఆ సమయమున నెల్లరును రావచ్చును. అప్పుడప్పుడు వివాదాంశములను గూర్చి ప్రాశోధకీయ ఉపన్యాసములు పట్టణములందును చుట్టుప్రక్కలనుండు గ్రామములందును జరుగును.

ఆంధ్ర తుపాను ఉపశమనము

1949 సంవత్సరము అక్టోబరునందు ఆంధ్ర జిల్లాలు పెక్కింటికి నష్టము గల్గించిన తుపాను, వరదలచే వీడితులగువారిని రక్షించుటకొరకు అనకాపల్లి, తుని, అమలాపురము, నరసాపురము, భీమవరము, కైకలూరులందు ఆరు సహాయకేంద్రములు బీదలకు వస్త్రసహాయము కొరకును, పాఠశాలలకు, విద్యార్థులకు విద్యావసరముల సరఫరాచేయుటకును స్థాపింపబడినవి. మొత్తముమీద 153 పాఠశాలలలోని ఆరువేల మూడువందల విద్యార్థులకు పుస్తకములు, జీతములు, వస్త్రములును, 3,174 మంది తుపానుబాధితులగు బీదవారికి వస్త్రములును సరఫరా చేయబడినవి.

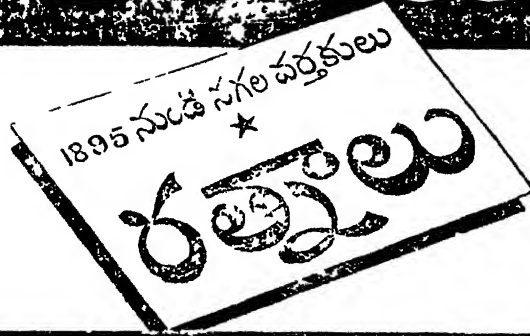
ఆదాయ వ్యయములు

సంవత్సరపు మొత్తము వసూలు = 23,335-7-0
వ్యయము = 25,257-7-6
తక్కువపడినది = 1,922-0-6

దీనియొక్క సాధారణ సంరక్షణమునకును,

విద్యార్థుల గృహమున కనీసము ముప్పదిమంది కై నను వసతిగూర్చుటకును, గ్రంథాలయమును పరనశాలను అభివృద్ధిపరచుటకును ద్రవ్యసహాయము అవసరముగా నున్నది.

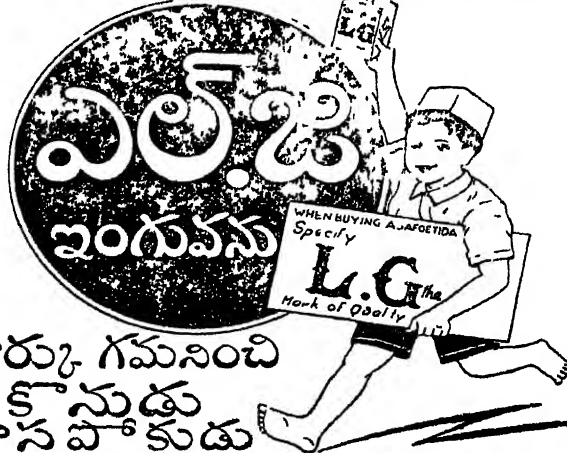
సురజ్ మల్స్

313, ఎస్.ప్లెనేడ్, మద్రాసు.

7—(S—12)

లాల్జి గోధు & కంపెనీవారి

మార్కు గమనించి
కొనుడు
మోసపోకుడు

లాల్జి గోధు అండ్ కో
సౌకాత్ పేట, మదరాస్

(L G 7-12)

శ్రీ రామకృష్ణమత ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

సర్వాంగ సుందరముగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసారప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

850 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పార్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పార్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాః యుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (ఆదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు

2 8 0

గురుపదేశములు

.. 0 8 0

ప్రబోధరత్నాకరము

2 4 0

నాసంస్కరణ యుద్ధవిధానము

0 6 0

రాజయోగము

2 4 0

నా గురుదేవుడు

0 6 0

కర్మయోగము

1 8 0

శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము

0 4 0

భక్తియోగము

1 4 0

నవీన భారతదేశము

0 4 0

వివేకానంద లేఖావళి (మొదటి భాగము) 1 8 0

ముక్తిమార్గము

0 3 0

వివేకానంద లేఖావళి (రెండవ భాగము) 1 8 0

సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (తెలుగు)

0 3 0

అనుమన వేదాంతము

1 4 0

శ్రీ రామనామ సంక్షిప్తము

0 1 0

వివేక సూక్ష్మోదయము

1 0 0

యతిగీతము (పద్యకావ్యము)

0 1 0

శ్రీ పరమహంస నీతికథా రత్నములు

0 12 0

నా మతము

0 0 6

డజను 0 5 0

భక్తిమార్గము

0 8 0

సింహ గర్జన

0 0 6

డజను 0 5 0

సింహానంద పాఠ్యములు

0 8 0

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతశేఖరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాస పత్రికలును మాయొద్ద దొరుకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరుకును

ఇట్లు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ వెనురుమాడి వేంకటకృష్ణరావు
శ్రీ శే. ఎస్. ఎస్. రాజుగారిచేడి బ్యాపిటరు ప్రెస్స్ లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ ఆదిత్యానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-6-51.

